

Ilmestyskirjan selitys

KAUKAINEN VOITTOLAULU

Ilmestyskirjan selitys

KAUKAINEN VOITTOLAULU

Siegbert W. Becker

CONCORDIA

Toinen tarkistettu painos
englanninkielisestä alkuteoksesta
REVELATION
The Distant Triumph Song

Suomentanut Hannu Lehtonen
Taitto Sivustudio

Copyright © 1985 Northwestern Publishing House
Julkaisu Nro 4
ISBN 978-952-99707-4-2
Luokka 22.2
Myllypaina, Siikainen 2013

Kansikuva: Johanneksen näky. Hans Memling (1430/40-1494)
Alttaritaulu, Memlingin museo, Brugge
Sisälehkien kuvitus:
DURER, Albrecht (1471-1528) / The Apocalypse -sarjasta

KIITOKSET

Tekijä on syvässä kiitollisuudenvelassa professori David Kuskelle ja professori Armin Penningille, työtovereilleen Uuden testamentin osastolla Wisconsinin luterilaisessa seminaarissa. He ovat lukeneet käsikirjoituksen ja tehneet monta arvokasta korjausehdotusta, jotka lähes kaikki huomioitiin. Erityiset kiitokset kuuluvat rouva Cornelia Rudelle hänen uskollisesta ja ahkerasta vaivannäöstään, kun hän kirjoitti koneella käsikirjoituksen, joka luultavasti olisi pitänyt kirjoittaa uudelleen, sekä tohtori Robert G. Hoerberille oikovedosten kriittisestä läpikäymisestä ja huolellisesta lukemisesta. Kiitokset kuuluvat myös Wisconsinissa, Appletonissa, sijaitsevalle Aid Association for Lutherans –yhdistykselle avusta sen ottaessa vastatakseen käsikirjoituksen valmistuskuluista.

Käyttäköön seurakunnan Herra tätä selitysteosta kansansa rakennukseksi ja nimensä kunniaksi.

S. W.B.

CONCORDIA

CONCORDIA

ESIPUHE

Luultavasti mitään Raamatun kirjaa ei ole tulkittu niin karkeasti väärin kuin Ilmestyskirjaa. Jo varhaiskirkossa väärät opettajat käyttivät tätä kirjaa tuodakseen kiliastisia näkemyksiä kirkon teologiaan. Vaikka näitä näkemyksiä ei sisällytetty mihinkään kolmesta ekumeenisesta uskontunnustuksesta, niin silti ne olivat edelleen seurakunnan vaivoina. Tänä päivänä enemmistö protestanttisista kirkoista, mukaan lukien monta luterilaista kirkkoa, opettaa täysin kehittynyttä oppia viimeisestä suuresta ahdistuksesta, ylöstempaamisesta ja tuhatvuotisesta Kristuksen valtakunnasta täällä maan päällä ajan lopulla. Jopa tarroja on käytetty tämän sanoman levittämiseen.

Mutta onko kiliastinen harha niin vakava? Kyllä se on. Koska kiliasmin mukaan ennen tuomiopäivää tulee maan päällä olemaan tuhatvuotinen valtakunta, seuraa tästä, että meidän ei itse asiassa tarvitse huolehtia tuomiopäivästä lainkaan. Me saamme kosolti varoituksia – ainakin tuhannen vuoden ajan! Tämä on kuitenkin täysin vastoin sitä, mitä meidän Herramme Jeesus sanoo Luukkaan evankeliumin luvuissa 12 ja 21: ”Niin olkaa tekin valmiit, sillä sinä hetkenä, jona ette luule, Ihmisen Poika tulee ... Mutta pitääkää vaari itsestänne, ettei teidän sydämiänne raskauta päihtymys ja juoppous eikä elatuksen murheet, niin että se päivä yllättää teidät äkkiarvaamatta niin kuin paula; sillä se on saavuttava kaikki, jotka koko maan päällä asuvat. Valvokaa siis joka aika ja rukoilkaa, että saisitte voimaa paetaksenne tätä kaikkea, mikä tuleva on, ja seisoaksenne Ihmisen Pojan edessä” (Luuk. 12:40; 21:34–36). Tämä on tärkeä lähtökohta käsissänne olevan selitysteoksen tekijälle, tohtori Siegbert Beckerille, joka palveli Uuden testamentin osaston johtajana Wisconsinin luterilaisessa seminaarissa Mequonissa, Wisconsinissa vuoteen 1984.

Tohtori Becker perustaa selitysteoksensa alkuperäiseen kreikankieliseen tekstiin. Silti hän kirjoittaa tavalla, jota kuka tahansa voi seurata ja ymmärtää. Selitysteosta ei ole tarkoitettu ainoastaan tutkijoille ja pastoreille. Kirjassaan tohtori Becker vastaa moniin kysymyksiin, joita hänen raamattukursseilla opettamansa opiskelijat ja maallikot ovat tehneet.

Tohtori Beckerin johdantosanat ovat erityisen huomionarvoiset.

Viimeisten kahden vuosisadan aikana on nähty historiallis–kriittisen raamatunselitysmetodin läpimurto, metodin, joka kuulostaa hyvin oppineelta ja tieteelliseltä, mutta joka hylkää kaiken, mitä Raamattu sanoo itsestään. Valitettavasti enemmistö nykyisistä teologeista on hyväksynyt tämän metodin. Mutta tohtori Becker ei. Hän pitää tärkeänä paljastaa metodin virhepäätelmät. Itse hän käyttää raamatullisesti oikeaa metodologiaa tarkastellessaan Raamatun sanoja kieliopillis–historiallisesta näkökulmasta. Seuratessamme hänen selitystään tulemme kasvokkain Jumalan Hengen kanssa, kuten Jeesus kertoo meille Johanneksen evankeliumin 16. luvussa: ”*Mutta kun hän tulee, totuuden Henki, johdattaa hän teidät kaikkeen totuuteen. Sillä se, mitä hän puhuu, ei ole hänestä itsestään; vaan minkä hän kuulee, sen hän puhuu, ja tulevaiset hän teille julistaa. Hän on minut kirkastava, sillä hän ottaa minun omastani ja julistaa teille*” (Joh. 16:13–14). Selitysteoksen tekijä onnistuu ihmeellisen hyvin tuomaan lukijan ja opiskelijan kasvokkain sen kanssa, mitä Hengellä on sanottavana.

Kuka tahansa, joka lukee tämän selitysteoksen, hyötyy siitä henkilökohtaisesti. Hän on sitten myös paremmin varustettu tuomaan toisia kasvokkain Lunastajansa kanssa, niin että hekin ovat valmiit seisomaan Ihminen Pojan edessä viimeisenä, suurena päivänä. Hengessä me liitymme apostoli Johannekseen ja tämän selitysteoksen tekijään kuunnellessamme meidän Herraamme hänen päättäessään Uuden testamentin viimeisen kirjan sanoilla: ”*Hän, joka näitä todistaa, sanoo: 'Totisesti, minä tulen pian.'*” Samoin liitymme sitten myös pyhiin, niin menneisiin kuin nykyisiin, rukoillessamme: ”*Amen, tule, Herra Jeesus!*”

Harold E. Wicke

SISÄLTÖ

JOHANNEKSEN ILMESTYS

SANOMA	12
KANONISUUS	15
TEKIJÄ	20
KIRJOITUSAIKA JA -PAIKKA	24
AIHE JA TARKOITUS	24
TULKINTA	25
JÄSENTELY	35

JOHDANTO (1:1–20)

NIMILEHTI (1:1–3)	42
TERVEHDYS (1:4–5A)	44
LISÄKUVAAUS JEESUKSESTA (1:5B–8)	47
KRISTUS-NÄKY (1:9–20)	50
JOHANNES KUULEE KRISTUKSEN ÄÄNEN (1:9–11)	50
JEESUKSEN NÄYTTÄYTYMINEN (1:12–18)	52
TOISTETTU KÄSKY KIRJOITTAA (1:19–20)	58
EKSKURSSI: LUVUT ILMESTYSKIRJASSA	60

ENSIMMÄINEN NÄKY: SEITSEMÄN KIRJETTÄ (2:1–3:22)

SEITSEMÄN KIRJEEN TULKINTA	62
SEITSEMÄN KIRJEEN KAAVA	63
KIRJE EFESOOON (2:1–7)	64
KIRJE SMYRNAAN (2:8–11)	70
KIRJE PERGAMOON (2:12–17)	73
KIRJE TYATIRAAN (2:18–29)	77
KIRJE SARDEESEEN (3:1–6)	82
KIRJE FILADELFIAAN (3:7–13)	87
KIRJE LAODIKEAAN (3:14–22)	94

TOINEN NÄKY: SEITSEMÄN SINETTIÄ (4:1–7:17)

JOHANNEKSEN NÄKY JUMALASTA (4:1–11)	103
SEITSEMÄN SINETIN KIRJA (5:1–5)	113
KARITSA VALTAISTUIMEN EDESSÄ (5:6–8)	116
UUSI VIRSI KARITSAN YLISTYKSEKSI (5:9–14)	118
SEITSEMÄN SINETIN NÄKY (6:1–8:5)	126
ILMESTYSKIRJAN NELJÄ RATSASTAJAA (6:1–9)	128
ENSIMMÄINEN SINETTI: VALKOISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:1,2)	128
TOINEN SINETTI: PUNAISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:3,4)	131
KOLMAS SINETTI: MUSTALLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:5,6)	132
NELJÄS SINETTI: HALLAVALLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:7,8)	133
VIIDES SINETTI: ALTTARIN ALLA OLEVAT SIELUT (6:9–11)	134
KUODES SINETTI: VIIMEINEN TUOMIO (6:12–17)	138
144000: SEURAKUNTA MAAN PÄÄLLÄ (7:1–8)	142
SUURI VALKOINEN JOUKKO: SEURAKUNTA TAIVAASSA (7:9–17)	147

KOLMAS NÄKY: SEITSEMÄN PASUUNAA (8:1–11:19)

SEITSEMÄS SINETTI:	
SEITSEMÄN ENKELIÄ SEITSEMÄN PASUUNAN KANSSA (8:1–5)	158
NELJÄ ENSIMMÄISTÄ PASUUNAA (8:6–13)	162
VIIDES PASUUNA: HEINÄSIRKAT HELVETISTÄ (9:1–11)	165
KUODES PASUUNA: ARMEIJA EUFRAT-VIRRALTA (9:12–19)	172
JÄLJELLE JÄÄVIEN KATUMATTOMUUS (9:20–21)	177
ENKELI, JOLLA ON KIRJANEN (10:1–7)	180
JOHANNEKSEN SAAMA KÄSKY SAARNATA (10:8–11)	186
SEURAKUNTA ”SEURAKUNNASSA” (11:1–14)	190
SEITSEMÄS PASUUNA: MAAILMAN LOPPU (11:15–19)	203

NELJÄS NÄKY: SEITSEMÄN NÄKYÄ (12–15)

ENSIMMÄINEN NÄKY: SUURI PUNAINEN LOHIKÄÄRME (12:1–17)	208
LOHIKÄÄRME JA LAPSI (12:1–6)	208
SOTA TAIVAASSA (12:7–12)	213
LOHIKÄÄRME VAINOAA VAIMOA (12:13–18)	219

<i>TOINEN NÄKY: PETO MERESTÄ (13:1–10)</i>	223
<i>PETO KUVATTUNA (13:1–8)</i>	223
<i>VOITTAVA KAITSELMUS (13:9–10)</i>	234
<i>KOLMAS NÄKY: PETO MAASTA (13:11–18)</i>	234
<i>NELJÄS NÄKY: 144000 KARITSAN KANSSA (14:1–5)</i>	247
<i>VIIDES NÄKY: KOLME ENKELIÄ (14:6–13)</i>	253
<i>KUUKES NÄKY: ELONKORJU (14:14–20)</i>	262
<i>SEITSEMÄS NÄKY:</i>	
<i>ENKELIT, JOILLA ON SEITSEMÄN VIIMEISTÄ VITSAUSTA (15:1–8)</i>	267
 VIIDES NÄKY: SEITSEMÄN VIIMEISTÄ VITSAUSTA (16:1–21)	
<i>ENSIMMÄISET VIISI MALJAA (16:1–11)</i>	273
<i>KUUKES MALJA: HARMAGEDONIN TAISTELU (16:12–16)</i>	280
<i>SEITSEMÄS MALJA: MAAILMAN LOPPU (16:17–21)</i>	283
 KUUKES NÄKY: KRISTUS JA ANTIKRISTUS (17:1–19:21)	
<i>NÄKY SUURESTA PORTOSTA (17:1–18)</i>	287
<i>BABYLONIN KUKISTUMINEN (18:1–24)</i>	301
<i>SEURAKUNNAN VOITTO (19:1–21)</i>	311
<i>KARITSAN HÄÄATERIA (19:1–10)</i>	311
<i>VALKOISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (19:11–21)</i>	319
 SEITSEMÄS NÄKY: SEURAKUNNAN LOPULLINEN VOITTO (20:1–22:5)	
<i>KRISTUS JA SAATANA (20:1–3)</i>	328
<i>TUHATVUOTINEN VALTAKUNTA (20:4–6)</i>	336
<i>SAATANAN TAPPIO (20:7–10)</i>	349
<i>VIIMEINEN TUOMIO (20:11–15)</i>	354
<i>UUSI TAIVAS JA UUSI MAA (21:1–8)</i>	361
<i>UUSI JERUSALEM (21:9–27)</i>	372
<i>YLEINEN KUVAUS KAUPUNGISTA (21:9–21)</i>	372
<i>ITSE KAUPUNKI JA SEN ASUKKAAT (21:22–27)</i>	380
<i>PALAUTETTU PARATIISI (22:1–5)</i>	390

PÄÄTÖS (22:6–21)	
<i>TOINEN VÄITE INSPIRAATIOSTA (22:6,7)</i>	395
<i>JOHANNES JA ENKELI (22:8–11)</i>	399
<i>JEESUS PUHUU JOHANNEKSELLE (22:12–19)</i>	403
<i>JOHANNEKSEN VIIMEISET SANAT SEURAKUNNILLE (22:20,21)</i>	410

Martyrdom of St. John

ILMESTYSKIRJAN SELITYS KAUKAINEN VOITTOLAULU

PYHÄN JOHANNEKSEN ILMESTYS

SANOMA

Johanneksen profetiat Ilmestyskirjassa tuovat esiin mielenkiintoisen rinnakkaisuuden Vanhan testamentin profeettojen ennustuksille. Kun nuo vanhan ajan Jumalan puhemiehet kuvasivat tulevaa Messiaasta, he näyttivät usein olevan toinen toisensa tai jopa itsensä kanssa ristiriidassa. Toisaalta he puhuivat luvatusista Vapahtajasta voittoisana kuninkaana, joka tuhoaisi vihollisensa ja hallitsisi kaikkia maan kansoja. Toisaalta he näkivät hänet kärsivänä palvelijana, jota ihmiset haavoittaisivat ja löisivät, jonka päälle he sylkisivät ja jonka he hylkäisivät.

Samalla tavalla Johannes puhuu Messiaan seuraajista kuninkaina ja pappeina. He ”*hallitsevat maan päällä*” (5:10). Kun he kuolevat, heidän sielunsa ”*hallitsevat hänen (Kristuksen) kanssaan ne tuhannen vuotta*” (20:6). Ylösnousemuksen jälkeen ”*he hallitsevat aina ja iankaikkisesti*” (22:5) uudessa taivaassa ja uudessa maassa.

Mutta aivan kuten Kristus saavutti kunnian ja korotuksen alennuksen ja kuoleman kautta (Fil. 2:6–11), ja aivan kuten hänet tehtiin täydelliseksi kärsimyksen kautta (Hebr. 2:10), niin myös uskovien kuninkaallisen papiston täytyy odottaa saavuttavansa elämän kruunu ristin kautta.

Vanhan testamentin uskovien on, tutkiessaan näennäisesti ristiriitaisia profetioita Messiaasta, joka on sekä voittoisa kuningas että kärsivä palvelija, täytynyt olla usein ymmällään, kuinka molemmat profeettalliset kuvaukset voisivat olla totta. Uskovina Jumalan lapsina he varmasti uskoivat, että molemmat lausumien ryhmät ovat totta, ja he luottivat siihen, että Pyhä Henki on oppineempi kuin he. Se, että profetiat olivat juutalaisten mielestä todella hämmentäviä, käy ilmi heidän vanhan ajan teologiansa kehityksestä.

Eräät vanhan ajan juutalaiset koettivat ratkaista ongelman opettamalla, että olisi kaksi Messiaasta; toinen olisi pappi Leevin suvusta ja hän olisi suuri kärsijä; toinen olisi kuningas Juudan suvusta ja hän olisi suuri valloittaja. Jos he olisivat huolellisesti tarkanneet profeettojen sanoja, he olisivat oppineet, että sellainen ratkaisu ei sovi yhteen Vanhan testamentin selvien kohtien kanssa. Sakarjan sanat: ”*Hän on oleva pappi valtaistuimellansa*” (Sak. 6:13), olisi pitänyt riittää torjumaan tuollainen väärä ratkaisu. Kärsivä pappi ja voittoisa hallitsija tarkoittavat ilmiselvästi samaa.

Toiset juutalaiset, voisimme sanoa jopa enemmistö heistä, pakeni tätä vaikeaa pulmaa sivuuttamalla profetiat, jotka puhuvat Messiaan kärsimyksistä. Sen sijaan he korostivat kohtia, jotka puhuvat hänen kunniastaan ja voitollisesta mahdistaan. Tämän seurauksena juutalaisista tuli yhä enemmän kiliastisia toiveissaan. Sitä vähemmän he kykenivät näkemään, että maailman lunastus tapahtuisi Messiaan kärsimyksen kautta. Hänen päälleen Herra heittää ”*kaikkien meidän rikkomuksemme*”. Sen sijaan he alkoivat kuvitella mielessään messiaanista voittoa, ei synnistä, kuolemasta ja saatanasta, vaan maallisista vihollisista. He näkivät päiväunia maallisesta kuninkaasta, joka saavuttaisi kunnian sotilaallisen voiton kautta käyttämällä apunaan kaikkivaltiaita voimaansa.

Kuinka lujasti tämä lihallinen käsitys Messiaan tehtävästä oli syöpynyt juutalaisten mieliin, käy ilmi jopa opetuslasten reaktiosta, kun Vapahtaja ensi kerran ilmoitti kärsimyksestään ja kuolemastaan. On merkillepantavaa, että Jeesus salasi tämän ilmoituksen siihen saakka kunnes pitkäänperjantaihin oli noin kuusi kuukautta. Hän ilmoitti kärsimyksestään vasta sitten, kun opetuslapset olivat päässeet siihen lujaan vakaumukseen, jonka Pietari ilmaisi: ”*Sinä olet Kristus, elävän Jumalan Poika*” (Matt. 16:16). Kahden ja puolen vuoden ajan he olivat nähneet hänen voimansa toiminnassa ihmeissä, kun hän paransi sairaita, teki kuuroista kuulevia ja sokeista näkeviä, puhdisti spitaalisia, käski veden muuttua viiniksi, ruokki kansanjoukot kourallisella ruokaa, määräsi, että myrskyävän järven tulee asettua ja pahojen henkien lähteä niistä, joita ne olivat pitäneet vallassaan. He olivat nähneet voittoisan kuninkaan toiminnassa, tekemässä sitä, mitä Vanhan testamentin profeetat olivat sanoneet hänen tekevän. He olivat vakuuttuneita, että Messias oli tullut.

Mutta sitten ”*Jeesus alkoi ilmoittaa opetuslapsilleen, että hänen piti menemän Jerusalemiin ja kärsimän paljon ... ja tuleman tapetuksi*” (Matt. 16:21). Pietarin vastaus tähän ilmoitukseen oli: ”*Jumala varjelkoon, Herra, älköön se sinulle tapahtuko.*” Jopa tässä koulutuksensa loppuvaiheessa apostolien oli yhä vaikea ymmärtää, miten voittoisa kuningas voisi olla kärsivä palvelija.

Seuraavina kuukausina Jeesus puhui heille usein edessä olevasta kärsimyksestään ja kuolemastaan, ja joka kerta tällaisesta ilmoituksesta mainitessaan ainakin yksi evankelistaista kertoo, että he eivät ymmärtäneet, mistä Vapahtaja puhui. Se hämmensi heitä siihen saakka, kunnes he olivat nähneet ylösnousseen Vapahtajan astuvan Jumalan oikealle puolelle ja kunnes Pyhä Henki oli opastanut heitä helluntaina. Silloin he ymmärsivät, miten Messiaasta oli tullut maailman Herra kärsimyksen ja kuoleman kautta, hänen voittaessaan synnin, kuoleman ja perkeleen.

Uuden testamentin seurakunta kohtasi vastaavan ongelman. Pietari oli opettanut varhaisille kristityille, että he ovat ”*kuninkaallinen papisto*” (1. Piet. 2:9). Apostoli Paavalilta he olivat oppineet, että maailma on heidän (1. Kor. 3:21–23). Kuolemaansa edeltävänä yönä Vapahtaja oli sanonut seuraajilleen: ”*ja minä säädän teille, niin kuin minun Isäni sääsi minulle, valtakunnan*” (Luuk. 22:29 Biblia). Miten he ymmärsivät nuo sanat, käy ilmi kysymyksestä, jonka he esittivät taivaaseen astumisen päivänä: ”*Niin he ollessansa koolla kysyivät häneltä sanoen: 'Herra, tälläkö ajalla sinä jälleen rakennat Israelille valtakunnan?'*” (Ap. t. 1:6). Heissä oli yhä kiliassmi-taudin tartunta.

Voimme tuntea myötätuntoa heidän tietämättömyyttään kohtaan, vaikkakaan emme voi puolustaa sitä. Taistelevan nuoren seurakunnan jäsenet joutuivat kokemaan maanpakoa ja omaisuutensa takavarikointia, jopa henkensäkin menettämisen, koska he olivat uskollisia evankeliumille. Voimme tuskin moittia heitä, jos heistä joskus oli vaikea nähdä totuus Paavalin sanoissa: ”*Sillä kaikki on teidän, teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän*” (1. Kor. 3:21–22).

Ilmestyskirja kirjoitettiin tällaisena koettelemuksen aikana. Roomalaiset

vallanpitäjät pyrkivät yhteistuumin tuhoamaan nuoren seurakunnan. Johannes oli maanpaossa ja seurakunta joutui kärsimään suurta ahdistusta. Tällaisena vaaran ja kiusauksen aikana Vapahtaja ilmaisi vielä kerran uudelleen sen läksyn, joka hänen seurakuntansa olisi tullut oppia hänen voitostaan. Kuten Vapahtaja itse, ovat hekin kuninkaita ja pappeja. Mutta heidän kuninkuutensa ja pappeutensa tulisi ilmi vasta kärsimyksen ja kuoleman jälkeen. ”*Sillä me vaellamme uskossa emmekä näkemisessä*” (2. Kor. 5:7).

Se on läksy, joka meidän kaikkien on tarpeen oppia. Järki päättelee aivan oikein, että miljonäärien lasten tulisi elää palatseissa ja ajaa kalliilla autoilla. Me olemme suuren Kuninkaan poikia ja tyttäriä, Hänen, joka loi maan ja omistaa sen ja kaiken, mitä siinä on. Tästä tietoisina meillä on kiusaus uneksia tuhatvuotisesta valtakunnasta. Taistellakseen tätä kiusausta vastaan apostoli Johannes kirjoitti Ilmestyskirjansa, joka sattuu olemaan kaikista Raamatun kirjoista eniten kiliassmin vastainen. Siinä Johannes opettaa meitä olemaan odottamatta voittoja tässä maailmassa ja tässä elämässä. Sen sijaan Ilmestyskirja muistuttaa meitä Vapahtajan sanoista: ”*Maailmassa teillä on ahdistus; mutta olkaa turvallisella mielellä: minä olen voittanut maailman*” (Joh. 16:33). Kristuksen voitto totisesti kuuluu meille – iankaikkisesti!

Ja kun taistelu on tuima, sodankäynti pitkä
Valtaa mielen hiljaa kaukainen voittolaulu;
Ja sydämet tulevat jälleen rohkeiksi ja käsivarret vahvoiksi
Halleluja! Halleluja! Amen.

KANONISUUS

Eusebios, kirkkohistorian isä, joka vaikutti neljännen vuosisadan alkupuolella, jakoi Uuden testamentin kirjat kahteen luokkaan, ”*homologoumena*” (tunnustetut) ja ”*antilegoumena*” (vastaan sanotut). Hän tunnisti myös erään toisen ryhmän kirjoja, joita hän ei pitänyt osana inspiroitua Jumalan Sanaa. Näitä hän kutsui ”*väärennetyiksi*” kirjoiksi. Homologoumena-kirjoja olivat ne kirjat, joista kaikki kristityt olivat yhtä

mieltä, että ne ovat inspiroituja ja osa kaanonin. Antilegoumena–kirjoja olivat ne Uuden testamentin kirjat, jotka suuri enemmistö kristityistä hyväksyi, mutta joiden kanonisuudesta eräät varhaiset kirkkoisät lausuivat epäilyksensä. Väärennetyt kirjat olivat ne, joita suuri enemmistö kristityistä ei pitänyt kaanoniin kuuluvina.

Eusebioksen mukaan antilegoumena–kirjoja olivat Heprealaiskirje, Jaakobin kirje, 2. Pietarin kirje, 2. ja 3. Johanneksen kirje ja Juudaan kirje. Tavallisesti myös Ilmestyskirjaa kutsutaan antilegoumena–kirjaksi. Eusebios ei kuitenkaan luokitellut sitä sellaiseksi. Hänen huomautuksensa Ilmestyskirjasta ovat aika outoja. Hän sisällyttää sen ensin homologoumena–kirjoihin, mutta sitten myöhemmin samassa yhteydessä hän ehdottaa, että se voitaisiin myös lukea ”väärennettyjen” kirjojen joukkoon. Mutta mistä tämä ristiriita johtuu?

Toisaalta näyttää siltä, että Eusebios saattoi löytää vähän, jos mitään, vastaan sanomista Ilmestyskirjan kanonisuudesta varhaisten kirkkoisien kirjoituksissa, joita hän käytti lähteinä kirjoittaessaan historiaansa. Mutta toisaalta Eusebioksen aikaan väärät opettajat käyttivät Ilmestyskirjaa kuljettaakseen juutalaisia kiliastisia näkemyksiä kristillisen kirkon teologiaan. Vanhan ja Uuden testamentin välisenä aikakautena käsitys tulevasta Messiaasta oli tullut yhä maallistuneemmaksi ja ajatus tuhannesta rauhan vuodesta, jona aikana Messias perustaisi valtakuntansa tänne maan päälle, oli tullut melko tavalliseksi. Pelastus kuvattiin ilmaisuilla, joista tuli yhä lihallisempia. Messiaan valtakunta kuvattiin aikana, jolloin jokainen viiniköynnös versoisi tuhat oksaa, ja jokainen oksa tuottaisi tuhat viinirypäleterttua, ja jokainen terttu sisältäisi tuhat viinirypälettä, ja jokainen viinirypäle tuottaisi tuhat gallonaa viiniä (= n. 3800 litraa).

Ainoa samankaltaisuus näiden juutalaisten näkemysten ja Ilmestyskirjan välillä löytyy Ilmestyskirjan 20. luvussa, missä Johannes puhuu tuhannesta vuodesta, jonka aikana uskonsa tähden mestattujen sielut eläisivät ja hallitsisivat Kristuksen kanssa. Näyttää siltä, että myöhemmät kirkkoisät kuten Eusebios, sen sijaan että olisivat paneutuneet huolelliseen Raamatun selitykseen ja osoittaneet, että on mahdotonta sovittaa juutalaisen kiliastian näkemykset yhteen Ilmestyskirjan 20. luvun kanssa, yksinkertaisesti alkoivat

epäillä, että kirja saattaisi sisältää väärää oppia ja sen tähden se ei voisi olla kanoninen. Tämän seurauksena Ilmestyskirja luokiteltiin antilegoumena–kirjaksi.

Lutherin suhtautumista tätä kirjaa kohtaan täytyy tarkastella tätä taustaa vasten. Kun hän käänsi Raamatun saksaksi, hän lisäsi kaikkiin kirjoihin esipuheet. Näissä esipuheissa hän käsittelee mm. kirjojen kirjoittajia, kirjoittamisajankohtia ja kunkin kirjan sisältöä koskevia kysymyksiä. Varhaisimmissa esipuheissa Ilmestyskirjaan hän on sillä kannalla, että tämä kirja ei voi olla apostolin teos. Hänen perustelunsa kuulostaa aika oudolta. Hän sanoo ensiksi, että apostolille on nimenomaan ominaista kirjoittaa selkeästi. Tätä kirjaa ei ole hänen mukaansa kirjoitettu selkeällä kielellä ja sen tähden se ei voi olla apostolin teos.

Lutherin toinen peruste on yhtä outo. Hän sanoo, että tekijä ylistää itseään liikaa. Luther ei anna esimerkkiä, mitä hänellä on mielessään, mutta osaksi hänen täytynee viitata niihin etuihin, jotka kirja lupaa niille, jotka lukevat sen. Mutta jos me hyväksymme kirjassa esitetyt väitteet inspiraatiosta, sellaisia etuja ei luvata inhimillisen tekijän nimissä, vaan Kristuksen nimissä, jonka Sana se on. Luther on tuskin periaatteessa vastustanut näitä inspiraatiota koskevia väitteitä, koska hän hyväksyy muissa Raamatun kirjoissa esitetyt vastaavat väitteet.

Lutherin kolmas peruste on kaikkein oudoin. Hän sanoo, että kirjassa ei tunneta eikä opeteta Kristusta. Kuitenkin me voimme sanoa, että kirjan ensimmäisestä jakeesta, jossa sitä kutsutaan ”*Jeesuksen Kristuksen*” ilmestykseksi, kirjan viimeiseen rukoukseen, jossa apostoli rukoilee: ”*Amen, tule, Herra Jeesus!*”, Vapahtajalla on keskeinen asema.

Jotta ymmärtäisi, miten Luther saattoi puhua tällä tavalla kirjasta, josta luterilainen kirkko myöhemmin valitsi uskonpuhdistuksen päivän epistolatekstin (Ilm. 14:6–7), on välttämätöntä tarkastella tuohon aikaan vallinnutta tilannetta.

Luther oppi tuntemaan Raamatun latinankielisen käännöksen, Vulgatan, välityksellä. Tähän Raamattuun apokryfiset (kirjaimellisesti: salaiset; Raamatun kaanonin ulkopuolelle jääneet kirjat, suom. huom.) Vanhan testamentin kirjat oli painettu yhdessä kanonisten kirjojen kanssa. Luther

tuli vakuuttuneeksi, että nämä apokryfiset kirjat eivät olleet osa inspiroitua Raamattua. Tässä yhteydessä voidaan mainita, että Rooman kirkko julisti ensi kertaa virallisesti apokryfiset kirjat kanonisiksi vasta Lutherin kuoleman jälkeen Trenton kirkolliskokouksessa. Pyhä Hieronymus, Vulgatan kääntäjä, kielsi ainakin joidenkin apokryfisten kirjojen kanonisuuden. Lutherin edustama kanta ei sen tähden ollut tuohon aikaan harhaoppinen edes Rooman silmissä. Kun hän julkaisi saksankielisen Raamatun, hän siirsi apokryfiset kirjat pois siltä paikalta, joka niillä oli Vulgatassa. Sen sijaan hän julkaisi ne Vanhan testamentin liitteenä, jota edelsi selitys, että nämä kirjat eivät ole Jumalan inspiroimat, mutta silti hyvät ja hyödylliset lukea. Luther arvosti erityisesti tervettä järkeä, joka kuvastui Siirakin kirjassa, ja hän uskoi, että Juuditin ja Tobiaksen kirjat ovat rakentavaa kirjallisuutta.

Uuden testamentin suhteen Luther oli tietoinen tilanteesta, joka oli jossain mielessä samanlainen. Yksikään Uuden testamentin apokryfinen kirja ei ollut koskaan ollut osa kreikankielistä Uutta testamenttia, aivan kuten Vanhan testamentin apokryfiset kirjat eivät koskaan olleet osa hepreankielistä Raamattua. Mutta oli eräitä kirjoja, joista varhaiskirkossa kaikki eivät olleet yhtä mieltä. Tästä syystä johtuen myös Lutherilla oli eräitä epäilyksiä niiden kanonisuudesta. Silti hän ei koskaan kohdellut Uuden testamentin antilegoumena–kirjoituksia niin kuin hän oli kohdellut Vanhan testamentin apokryfisiä kirjoja. Niitä ei kohdeltu Uuden testamentin liitteenä, niin että niissä olisi ollut erillinen otsikko, jossa olisi yksiselitteisesti kielletty niiden inspiraatio. Hän kylläkin järjesti Uuden testamentin kirjat uudelleen, niin että Haprealaiskirje, Jaakobin kirje, Juudaan kirje ja Ilmestyskirja painettiin loppuun. Hän ei muuttanut 2. Pietarin kirjeen eikä 2. ja 3. Johanneksen kirjeen asemaa.

On totta, että varhaisissa esipuheissaan Luther kieltää näiden kirjojen apostolisen alkuperän. Ankarimmat huomautukset hän esitti Jaakobin kirjeestä ja Ilmestyskirjasta. Jaakobin kirjeestä hän sanoo ensimmäisessä Uuden testamentin laitoksessaan: ”Minä en halua häntä Raamattuuni”. Tässä hän tulee ehkä lähemmäksi kuin koskaan kohdella antilegoumena–kirjoja samalla tavalla kuin Vanhan testamentin apokryfisia kirjoja, mutta huomautus häviää myöhemmistä Jaakobin kirjeen esipuheista. Näyttäisi

kuitenkin siltä, että hän säilytti epäilyksensä Jaakobin kirjeen kanonisuudesta elämänsä loppuun saakka.

Lutherin asenne Ilmestyskirjaa kohtaan muuttui myös huomattavasti vuosien kuluessa. Viimeinen Lutherin saksankielisen Raamatun painos, joka julkaistiin hänen kuolemaansa edeltävänä vuonna, osoittaa, että hän oli muuttanut kantaansa varsin huomattavasti. Tähän aikaan hänen varhainen huomautuksensa ”*minun henkeni ei voi mukautua tähän kirjaan*”, samoin kuin hänen ankarimmat huomautuksensa tätä kirjaa vastaan, olivat kadonneet esipuheesta täydellisesti. Lainattuaan eräiden isien epäilyksiä siitä, että kirja olisi Johanneksen tekemä, Luther kirjoittaa: ”*Omasta puolestamme me yhä jaamme tämän epäilyksen. Tämän ei kuitenkaan pidä estää ketään pitämästä tätä apostoli Johanneksen teoksena.*”

Luterilaiset ovat usein ottaneet oppia Lutherin varhaisesta esipuheesta ja ovat kohdelleet tätä Uuden testamentin viimeistä kirjaa välinpitämättömästi. Kuitenkin, jos luterilaiset oppineet sen sijaan, että ovat jättäneet tämän kirjan tulkittamisen kiliasteille, olisivat osoittaneet sille enemmän huomiota, olisi tämän kirjan kiliastisen tulkinnan mielettömyys tullut tehtyä selväksi. Vaikka kirja sisältää monta arvoitusta raamatunselitykselle ja vaikka kirjassa on paljon sellaista, jota me emme voi täysin ymmärtää, niin tästä huolimatta on totta, että siitä löytyvät eräät kauneimmista ja lohdullisimmista Uuden testamentin kohdista. Ei ole vaikeata nähdä, miksi Luther myöhempinä vuosinaan ei enää sanonut, ettei tässä kirjassa tunneta eikä opeteta Kristusta. Mistä löydät kauniimman ylistyslaulun Vapahtajan kiitokseksi kuin se, joka löytyy kirjan ensimmäisestä luvusta: ”*Hänelle, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellensä ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti! Amen*” (Ilm. 1:5–6). Kukapa evankelinen kristitty ei onnellisin sydämin liittyisi viidennessä luvussa Karitsalle esitettyyn lauluun: ”*Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista ja tehnyt heidät meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä*” (Ilm. 5:9–10; Becker kääntää loppuosan: ”*ja he hallitsevat jatkuvasti maan päällä*”).

Ja millainen kristitty se on, joka ei kaipaakaan päivää, jolloin me seisomme valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä suuren, valkopukuisen joukon kanssa, josta on sanottu: ”Ja minä sanoin hänelle: ’Herrani, sinä tiedät sen.’ Ja hän sanoi minulle: ’Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka valtaistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän yllitensä. Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle, sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyynelät heidän silmistänsä” (Ilm. 7:14–17)

Käsillä olevan kirjan kirjoittajan näkemys on, että todellisuudessa ei ole olemassa mitään hyvää syytä epäillä Johanneksen Ilmestyksen kanonisuutta ja että kirjalla on erityinen arvo ja merkitys juuri meidän ajallemme, jolloin kristittyjä jälleen vainotaan ja jolloin näkyvä kirkko niin laajassa määrin on ajautunut luopumukseen ja pois yksinkertaisesta lapsenomaisesta uskosta evankeliumin lupauksiin.

TEKIJÄ

Luther Eusebiosta seuratessaan ja tässä lainatessaan epäilee, ettei kirja ole apostoli Johanneksen. Lähempi tarkastelu kuitenkin paljastaa Eusebiuksen lukeneen väärin lähteitään. Lähempi tarkastelu kuitenkin paljastaa Eusebioksen lukeneen väärin lähteitään. Todisteena kannalleen, että apostoli Johannes ei kirjoittanut Ilmestyskirjaa, Eusebios lainaa Papiiaan kirjoituksia. Hän sanoo, että Papias puhuu kahdesta Johannes–nimisestä miehestä. Näistä toisen hän mainitsee ”Pietarin ja Jaakobin ja Matteuksen ja muiden apostolien yhteydessä”. Hän mainitsee myös toisen Johanneksen, jota yhdessä Aristion–nimisen miehen kanssa ei ole sisällytetty apostolien joukkoon ja joka ”selvästi erotetaan heistä nimittämällä häntä presbyteeriksi.” Eusebiokselta näyttää jääneen huomaamatta tai hän ei tahtonut nähdä, että tässä erityisessä lauseyhteydessä Papias ei kutsu Pietaria ja Johannesta ja

Matteusta ”apostoleiksi”, kuten Eusebios sanoo, vaan hän kutsuu kaikkia heitä ”vanhimmiksi” tai ”presbyteereiksi”. Sen tähden arvonimi ”presbyteeri” ei välttämättä tarkoita, että tämä Johannes on ”toinen” Johannes. Itse asiassa Papias ei käytä Aristionista arvonimeä ”presbyteeri”. Sen tähden näyttäisi siltä, että hän mainitsee Johanneksen erikseen ”presbyteerinä” tehdäkseen selväksi, että toisin kuin Aristion hän kuuluu samaan luokkaan kuin Matteus, Pietari, Jaakob jne.

Lisäksi tekstissä itsessään on selvä selitys sille, että Johannes mainitaan kahdesti. Tämä ajatus on hävinnyt tavallisesti käytetystä englanninkielisestä Eusebios–käännöksestä. Siinä Papiaan siteerataan sanovan: ”Jos tapasin missä tahansa jonkun, joka oli ollut vanhimpien (presbyteerien) seuraaja, pidin tärkeänä tiedustella, mitä vanhimmat (presbyteerit) julistivat, mitä Andreas, Pietari tai Filippus olivat sanoneet, tai mitä Tuomas, Jaakob, Johannes, Matteus tai kuka tahansa muu Herran opetuslapsista olis sanonut, tai mitä Aristion ja presbyteeri Johannes, Herran opetuslapset, olivat sanoneet” (HE III,39). Kuitenkaan alkuperäisen Eusebioksen kreikankielisen tekstin mukaan viimeinen lause ei kuulu: ”Mitä Aristion ja presbyteeri Johannes olivat sanoneet”, vaan sen sijaan: ”Mitä Aristion ja presbyteeri Johannes sanovat”. Kreikan verbi on preesens–aikamuodossa ja Johanneksen mainitseminen kahdesti selittyy sillä, että apostoli Johannes oli yhä elossa aikana, josta Papias puhuu. Voitaisiin huomauttaa myös siitä, että toisessa ja kolmannessa kirjeessään apostoli Johannes antaa itselleen arvonimen ”vanhin” eli ”presbyteeri”.

Eusebios siteeraa myös Dionysios Aleksandrialaista toisena varhaisena isänä, joka epäili sitä, että kirja olisi apostoli Johanneksen kirjoittama. Dionysios esittää useita perusteita epäilylleen. On huomiota herättävää, että hän ei siteeraa ainoatakaan varhaisempaa kirkkoisää, vaan rajoittuu kirjallista tyyliä koskeviin kysymyksiin. Hän sanoo, että vaikka tämä Johannes mainitsee itsensä useita kertoja Ilmestyskirjan kirjoittajaksi, apostoli Johannes ei tee näin evankeliumissaan eikä ainoassakaan hänen kolmesta kirjeestään. Hän mainitsee myös, että Efesossa oli kaksi hautamuistomerkkiä Johannekselle. Tästä hän pääättelee, että siellä on täytynyt olla kaksi huomattavaa Johannes–nimistä miestä ja että toisen täytyy olla Ilmestyskirjan kirjoittaja. Hän mainitsee myös monia samankaltaisuuksia evankeliumin ja 1. Johanneksen

kirjeen välillä ja sanoo, että Ilmestyskirjalla ”*ei ole tavuakaan yhteistä niiden kanssa*” (HE VII,25). Lopullisen syyn torjua se, että Ilmestyskirja olisi apostoli Johanneksen kirjoittama, hän löytää kirjan ”*kehnossa kreikassa*”.

Tällaisten perustelujen heikkouden ansiosta meillä ei ole juurikaan syytä epäillä tämän kirjan apostolista alkuperää. Kirjoittaja kutsuu itseään Johannekseksi sekä kirjan ensimmäisessä että viimeisessä luvussa. Se arvovalta, jonka hän näissä kummassakin luvussa väittää kuuluvan kirjoitukselleen, sopii huonosti kenellekään, joka ei puhu Kristuksen valtuuttamana. Jos kirjoittaja ei ole apostoli Johannes, silloin Luther on oikeassa sanoessaan, että tekijä ylistää teostaan liian paljon. Lisäksi kirjassa esitetään yksi Uuden testamentin voimakkaimmista inspiiraatioväitteistä. Hän kuulee ja kirjoittaa Jeesuksen Kristuksen sanat ja ilmestyksen. Kutsuessaan itseään Jeesuksen Kristuksen ”*palvelijaksi*” tai ”*orjaksi*” hän käyttää samoja termejä kuin Paavali, Pietari, Jaakob ja Juuda näiden esitellessä itsensä kirjeissään.

Sitä paitsi, vastakohtana Dionysios Aleksandrialaisen ilmaisemalle mielipiteelle, toisaalta Ilmestyskirjan sekä toisaalta neljännen evankeliumin ja ensimmäisen Johanneksen kirjeen välillä on paljon yhtäläisyyttä. Mainitsemme vain muutamia. Ensimmäisessä kirjeessään Johannes puhuu Kristuksen verestä, joka puhdistaa meidät kaikesta synnistä (1. Joh.1:7); Ilmestyskirja puhuu niistä, jotka ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä (Ilm. 7:14). Lisäksi Johanneksen evankeliumi, hänen ensimmäinen kirjeensä ja Ilmestyskirja ovat ainoat Uuden testamentin kirjat, jotka kutsuvat pyhän Kolminaisuuden toista persoonaa Jumalan ”*Sanaksi*”. Johanneksen evankeliumi puhuu kaksinkertaisesta ylösnousemuksesta (Joh. 5:28–29) ja Ilmestyskirja puhuu myös kahdesta ylösnousemuksesta (Ilm. 20).

Ilmestyskirjan kirjoittaja on joko apostoli Johannes tai joku, joka yrittää voimakkaasti antaa vaikutelman, että hän puhuu apostolisella arvovallalla. Ainoa todellinen valinta, joka meille jää, jos otamme kirjan sanat vakavasti, on joko hylätä se kokonaan tai hyväksyä se osana kaanonin. Samaan päätelmään viittaa jo kirjan outo luokittelu Eusebioksen kirkkohistoriassa. Se on kanoninen tai väärennetty.

On totta, että se kreikan kielen tyyli, jolla Ilmestyskirja on kirjoitettu, eroaa merkittävästi muissa Johanneksen kirjoituksissa tavattavasta, kuten

Dionysios Aleksandrialainen huomauttaa. Eroon saattaa olla useita selityksiä. Ennen kaikkea me tiedämme, että apostolit samoin kuin profeetat käyttivät usein sihteereitä kirjoittaessaan muistiin saarnansa. Opissa sanainspiraatiosta ei ole mitään, mikä estäisi Pyhää Henkeä käyttämästä sihteereiden ehdotuksia sananvalinnasta ja tyylistä. Olihan heille toisinaan sallittua lisätä omia huomautuksiaan (esim. Room. 16:22). Johannes sai hyvin todennäköisesti tällaista apua kirjoittaessaan evankeliuminsa, sillä muutoin on vaikea selittää monikkomuotoista pronominia kirjan toiseksi viimeisessä jakeessa (”*me tiedämme*”, Joh. 21:24, suom. huom.). Mutta Patmoksella, jossa Ilmestyksen näyt nähtiin ja kirjoitettiin muistiin, Johanneksella ei ollut mitään sellaista apua.

Näyttää hyvin selvältä, että jotkut poikkeamat kieliopin säännöistä ovat harkittuja ja merkityksellisiä. Ei ole epäilystä, että apostoli tiesi kreikan kielen preposition **ἀπό** vaativan sijamuodoksi genetiivin. Hän käyttää sitä genetiivin kanssa samassa virkkeessä, missä hän kirjoittaa **ἀπὸ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος** ”*häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on*”. Niinpä kun hän tässä käyttää **ἀπό** –prepositiota nominatiivin sijamuodon kanssa, vastoin kreikan kieliopin sääntöjä, näyttää melko ilmeiseltä, että sanontaa käytetään taipumattomana erisnimenä muuttumattomalle Jumalalle, joka on kutsunut Vanhassa testamentissa itseään nimellä ”*Jahve*”, ”*MINÄ OLEN SE, JOKA MINÄ OLEN*”.

Kolmas peruste tyylierolle on löydettävissä siitä täysin erityyppisestä aiheesta, jota kirjassa käsitellään. Tästä syystä meidän ei tulisi epäillä kirjaa apostolin tekemäksi, ainakaan sen perusteella, mitä me käsitämme muutamiksi poikkeamiksi kieliopista.

Vierasta kieltä puhuvat saattavat pitää suhteellisen helppona keskustella ja kirjoittaa kyseisellä kielellä niin kauan kuin he ovat tekemisissä ammattiinsa liittyvän kielen kanssa. Heillä voi silti samanaikaisesti olla vaikeuksia heti kun he joutuvat tekemisiin vähemmän tuttujen aiheiden kanssa. Esimerkiksi niillä luterilaisilla pastoreilla Amerikassa, jotka yhä käyttävät saksaa, ei ole suuriakaan vaikeuksia kielen kanssa, kun he käyttävät sitä esittääkseen Raamatun opetuksia. Mutta kun he koettavat käyttää esimerkkiä, joka on otettu Raamatun alueen ulkopuolelta, heillä on vaikeuksia ilmaista tuo

esimerkki saksaksi, ja vaikeus hapuiltaessa oikeita saksan sanoja siirtyy usein saksan kielioppiin. Niille, joilla on kokemusta tällaisista asioista, Ilmestyskirjan kielen ei tulisi tuottaa mitään erityistä ongelmaa.

”*Ongelma*” tulee vielä merkityksettömämmäksi, kun muistetaan, että virhe kieliopissa ei ole virhe itse asiassa. Lause ”*hän pysähtyi meidän paikkamme kautta matkallaan kotiin*” voi saada toimittajan tuntemaan olonsa epämukavaksi, mutta ei sen tähden, että kirjoittajan sanoma on epäselvä.

KIRJOITUSAIKA JA -PAIKKA

Kun Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan, hän oli karkotettuna uskonsa tähden ja seurakunta kärsi vainoa. Ensimmäisellä vuosisadalla oli kaksi laaja-alaisen vainon vaihetta, toinen Neron viimeisten vuosien aikana 60-luvulla ja toinen 90-luvun alussa Domitianuksen hallitusaikana. On muutamia, jotka uskovat kirjan syntyneen Neron hallitusaikana, mutta useimmat tutkijat ovat yhtä mieltä siitä, että se kirjoitettiin myöhemmän vainon aikana.

Ilmestyskirja on yksi harvoista Uuden testamentin kirjoista, joka ei jätä sijaa erimielisyydelle kirjoituspaikasta. Johannes kertoo meille, että nähdessään näkynsä hän oli karkotettuna Patmoksen saarella, Vähä-Aasian rannikolla, lähellä Efesoa. Efeso oli kaupunki, jossa Johannes kirkon perimätiedon mukaan palveli seurakunnan pastorina viimeiset elinvuotensa (Ilm. 1:9).

AIHE JA TARKOITUS

Me olemme jo huomauttaneet, että kirja kirjoitettiin vainon aikana. Johannes itse oli Patmoksella ”*Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden*” (1:9). Kristityt saattoivat odottaa tulewansa heitetyiksi vankilaan (2:10). Antipas-niminen kristitty oli kärsinyt marttyyrikuoleman (2:13). Toisia mestattiin uskonsa tähden (6:9–11; 20:4).

Näin yritettiin tuhota kristillinen usko ja pyyhkiä kristillinen seurakunta

pois maan päältä. Jumalan inspiraation alaisena Johannes kirjoitti lohduttaakseen nuorta seurakuntaa, muistuttaakseen Jumalan kansaa siitä, että he saattoivat odottaa kokevansa sellaista ja vakuuttaakseen seurakuntaa lopullisesta voitosta. Ilmestyskirja voidaan nähdä kommentaarina kahteen Raamatun kohtaan, nimittäin: ”*Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan*” (Ap. t. 14:22), ja: ”*Tuonelan portit eivät sitä (seurakuntaa) voita*” (Matt. 16:18).

TULKINTA

Kreikan kielen ilmestystä tarkoittava sana on *apokalypsis* ja tätä kirjaa kutsutaan usein myös englannin kielessä englantilaistetulla kreikan nimen muodolla *the Apocalypse*. Se on antanut nimensä myös kirjallisuuden tyypille tai muodolle, joka tavataan jo Vanhassa testamentissa ja joka tuli suosituksi Vanhan ja Uuden testamentin välisenä aikana eikä hävinnyt vielä varhaisina Uuden testamentin aikoinakaan. Vanhassa testamentissa erityisesti Danielin ja Hesekielin kirjat sisältävät paljon apokalyptista tekstiä. Hyvin yleisellä tasolla apokalyptinen teksti voidaan määritellä yritykseksi kuvata tulevaisuutta oudon ja jopa mielikuvituksellisen symboliikan avulla.

Epäuskoiset, kriittiset tutkijat ovat yleensä sillä kannalla, että koska profetia kauaskantoisen ennustuksen merkityksessä on mahdoton, apokalyptisten teosten tekijät kuvaavat yleensä oman aikansa tai äskettäisen ajan tapahtumia muutaman hyvän tulevaisuutta koskevan arvauksen kera. Nämä tutkijat näkevät yleensä apokalyptiset kirjat hyökkäyksinä sen ajan vallanpitäjiä vastaan. Sen tähden heidän mukaansa kirjoittajien täytyi kätkeä sanomansa outoihin vertauskuviin, jotka aiotut lukijat ymmärtäisivät, mutta jotka pysyisivät arvoituksena vainoaville hallituksen viranomaisille. He väittävät, että apokalyptisen kirjallisuuden tekijät kirjoittivat yleensä salanimeä käyttäen ja että he tavallisesti panivat tuotteensa jonkun kirkon historian kannalta merkittävän henkilön nimiin. Kriittisen teorian mukaan apokalyptinen kirjallisuus on yleensä kirjoitettu vainon tai kärsimyksen aikoina ja se antaa aina toiveita tulevista paremmista päivistä.

Tällaisen apokalyptiikan määritelmän perusteella on esimerkiksi sanottu, että Danielin kirjaa ei ole kirjoittanut profeetta Daniel, vaan joku tuntematon kirjoittaja, joka eli Antiokus Epifaneen hallitusaikana. Tämä tuntematon kirjoittaja teeskenteli olevansa profeetta Daniel ja kuvaili Danielin nimissä oman aikansa tapahtumia profetioiden muodossa, jotka oletettiin Danielin kirjoittamiksi.

Nämä väärät näkemykset ovat niin kytkeytyneet termiin ”*apokalyptinen*” Raamatun tulkinnan historiallis-kriittisessä metodissa ja siihen liittyvässä kirjallisuudessa, että meidän ehkä tulisi epäröidä kuvailla viimeistä Uuden testamentin kirjaa sellaisella termillä ilman tarkempaa selitystä.

Yksi näkemys Ilmestyskirjan tulkinnasta perustuu tähän moderniin tapaan mustata kaikki apokalyptinen kirjallisuus. Se on ns. preteristinen näkemys, jonka mukaan tässä kirjassa vertauskuvallisin ilmaisin kuvatut tapahtumat olivat jo tapahtuneet tai olivat tapahtumassa silloin, kun kirja kirjoitettiin, tai että ne olivat selvästi etukäteen nähtävissä kirjoitusaikana. Jokaisen, joka ottaa kirjan täydestä ja pitää sitä inspiroituna ja erehtymättömänä Jumalan Sanana termin normaalissa merkityksessä, täytyy hylätä tämä näkemys.

Toinen näkemys, joka sekin täytyy hylätä, on ”*futuristinen*” tulkinta. Tämä asennoituminen kirjan sanomaan pitää sisällään, että siinä kuvatut tapahtumat sijoittuvat yhä tulevaisuuteen ja toteutuvat tämän nykyisen maailman historian viimeisenä ajanjaksona. On sanottu, että kirjan näyt ennustavat kirjaimellisen seitsemän vuotta kestävä ”*suuren ahdistuksen*”, ”*ylöstempaamisen*” ja Kristuksen ”*tuhatvuotisen valtakunnan*”. Tämän näkemyksen kumoaminen ei viivytä meitä tässä, vaikka se on yksi modernin konservatiivisen protestantismien tragedioista ja vaikka yhä useammat ihmiset joutuvat alttiiksi sellaisille näkemyksille ja ne kiihottavat heidän tulevaisuuteen kohdistuvaa sairaalloista uteliaisuuttaan.

Raamattuun uskovalle luterilaiselle, joka yhdessä Augsburgin tunnustuksen kanssa hylkää ”*juutalaiset mielipiteet*” (Tunnustuskirjat 1990: ”*juutalaiset opit*”, suom. huom.), jotka monet fundamentalistiset protestantit näkevät Ilmestyskirjassa, jää valittavaksi kaksi näkemystä Ilmestyskirjan tulkinnasta. Luultavasti varhaisempien aikojen luterilaisten kaikkein suosituinta näkemystä voitaisiin kutsua ”*kirkkohistorialliseksi*” tulkinnaksi. Tätä näkemystä

edusti Martti Luther ja useimmat puhdasoppiset luterilaiset Raamatun selittäjät viime aikoihin saakka. Tätä metodologia voidaan havainnollistaa huomauttamalla, että Lutherin mukaan näyssä seitsemästä pasuunasta, mikä alkaa kahdeksannessa luvussa, ensimmäinen enkeli on Tatianos, toinen Markion, kolmas Origenes, neljäs Novatianus, viides Areios ja kuudes Muhammed. Toinen esimerkki tästä Ilmestyskirjan lähestymistavasta löytyy myöhemmässä luterilaisessa tulkinnassa, joka katsoo, että enkeli lauseessa ”*minä näin lentävän keskitaivaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana*” (Ilm. 14:6) oli selvä ennustus Martti Lutherista ja luterilaisesta uskonpuhdistuksesta. Luterilaiset kirkot käyttävät tätä kohtaa uskonpuhdistuksen päivän historiallisena epistolatekstinä.

Niillä, jotka kannattavat Ilmestyskirjan tulkitsemisessa tätä metodologia, jossa haetaan tiettyä henkilöä tai tapahtumaa kustakin kirjan vertauskuvallisesta yksityiskohdasta, on yleensä sydän paikallaan ja he ymmärtävät kirjan perussanomien oikein hyvin. Luther esimerkiksi huomauttaa, että näky seitsemästä pasuunasta vakuuttaa meitä, että ”*harhaoppisten hallitessakin kristikunnassa on oleva hyviä enkeleitä ja puhdas sana*”, huomautus, joka on hyvin paikallaan.

Silti tämä metodi lukea Ilmestyskirjaa on saattanut myötävaikuttaa sangen paljon siihen empimiseen, jolla kirjaa on usein lähestytty. Tätä metodologia käyttävien luterilaisten Raamatun selittäjien monet lausumat täytyy luokitella pelkästään arvaukseksi, joka aina jättää kuulijaan epäilyksen, ellei hän ole halukas hyväksymään ihmismielipidettä ratkaisevana. Luther voi olla oikeassa sanoessaan, että kolmas enkeli on Origenes, ja tulkitsija voi toisinaan olla taipuvainen uskomaan, että uskonpuhdistaja osuu hyvin lähellä oikeaa sanoessaan, että kuudes enkeli on Muhammed, mutta kovastakaan yrityksestä huolimatta hän ei voi pitää ehdottoman varmana tällaista yksityiskohtaista tulkintaa. Me olemme aina taipuvaisia kysymään näiltä selittäjiltä: ”*Mistä sinä tiedät sen?*” Lisäksi, mikä estää selittäjää sanomasta, että keskitaivaalla lentävä enkeli, jolla on iankaikkinen evankeliumi julistettavana, on C. F. W. Walther tai Adolph Hoenecke?

Luther itse antaa meille avaimen kirjan oikeaan lukemiseen yleishuomautuksissaan. Päättyessään huomautuksensa seitsemän pasuunan

näkyyn hän kirjoittaa: ”Oppineet, jotka historiat tietävät, taitavat tämän kyllä todistaa. Sillä pitkäksi tulis kaikki luetella ja osoittaa” (Biblian esipuhe Ilmestyskirjaan). Silti on myös selvää, että Luther ei pitäytynyt tiukasti kirkkohistorialliseen tulkintaan. Tämä on ilmeistä, kun hän sanoo: ”*Toinen on Markion, Kataphrygiläisten, Manikealaisten ja Montanilaisten, etc. kanssa, jotka hengellistä menoansa ylitse kaikkia Raamatuista kerskasivat, ja samosivat niin kuin tämä palavainen vuori taivaan ja maan välillä, niin kuin meidän aikanamme Muntseri ja muut kiukuitsiat*” (ks. ed.). Luther ei siis ole läheskään niin yksityiskohtainen kuin ensi silmäyksellä voisi näyttää. Hän tajuaa, että vertauskuvat on luonnosteltu hyvin laajoiksi ja ne soveltuvat jokaiseen aikaan ja monenlaisiin olosuhteisiin.

Tällä tavalla Luther ennakoi sitä, mitä voidaan kutsua paremman nimen puutteessa ”*idealistiseksi*” tulkinnaksi. Tämän näkemyksen mukaan punainen hevonen kuudennessa luvussa ei ole minkään tietyn sodan vertauskuva, vaan symbolinen kuvaus jokaisesta sodasta, joka on tuonut suurta ahdistusta ihmisille; musta hevonen ei ole vertauskuva mistään erityisestä nälänhädästä lopunaikoina, vaan jokaisesta nälänhädästä, joka on nostanut ruuan hinnan ulottumattomiin. Pohjattomasta kuilusta nouseva savu, joka pimentää auringon yhdeksännessä luvussa, ei ole jokin tietty harhaoppi, vaan jokainen väärä oppi, joka pimentää evankeliumin valon. Tämän tulkinnan mukaan enkeli, joka lentää ja jolla on iankaikkinen evankeliumi julistettavana, ei ole erityisesti Martti Luther ja luterilainen uskonpuhdistus, vaan jokainen liike seurakunnassa, joka vie kirkkaan evankeliumin maan ääriin. Tämä ei tarkoita, etteivätkö vertauskuvat voi sopia joihinkin näistä liikkeistä paremmin kuin toisiin. Idealistinen tulkinta ei estä meitä käyttämästä jaetta Ilm. 14:6 uskonpuhdistuksen tekstinä, mutta se kieltää rajoittamasta tulkintaa johonkin tiettyyn aikaan ja johonkin tiettyyn tapahtumaan. En epäröisi esittää, että enkeli lentää enemmän tai vähemmän voimakkaasti Wisconsin–synodissa tänä päivänä ja että luopioprotestanttisuus on myös osa Babylonia. Luther todennäköisesti ei ollut kaukana totuudesta sanoessaan, että kuudes enkeli idästä tulevien ratsastajajoukkojensa kanssa on vertauskuva muhamettilaisuuden armeijoille.

Idealistinen tulkinta tekee meille mahdolliseksi lukea Ilmestyskirja selkeänä

kirjana. Tämän kirjan laajat linjat ja perusopetukset ovat yleensä hyvin selvät. Mutta aivan kuten tuotamme vaikeuksia itsellemme yrittäessämme tulkita jonkin vertauksen jokaisen yksityiskohdan ja näin tehdessämme usein teemme tulkinnan epävarmaksi ja vertauksen epäselväksi, samoin meidän täytyy varoa tulkitsemasta Ilmestyskirjaa jokaista yksityiskohtaa myöten. Vertauskuvallisesta ja kuvaannollisesta kielestä ei tule koskaan yrittää saada irti liian paljon. Tämä ei tarkoita, että vertauskuvat ovat mielivaltaisia ja niitä voidaan tulkita miten tahansa. On olemassa syy, miksi Vapahtaja kuvataan lampaaksi ja perkele kuvaillaan suureksi, punaiseksi lohikäärmeeksi. Ne, jotka muistavat, että Vapahtaja käski opetuslapsiaan, että nämä antaisivat valonsa loistaa, tietävät, miksi seitsemää kultaista lampunjalkaa käytetään seitsemän seurakunnan vertauskuvana. Kun olemme oppineet lukemaan Ilmestyskirjaa samalla tavalla kuin luemme vertauksia, olemme oppineet kirjan oikean käsittelytavan. Tämä profeetallinen kirja ei ole läheskään niin pelottava kuin ensi silmäyksellä näyttää. Tässä auttaa perehtyminen Vanhan testamentin ”apokalyptisiksi” luokiteltuihin osiin ja rikkaaseen symboliikkaan. Tämä symboliikka on hyvin yleistä Vanhassa testamentissa, mutta tuttua myös Uudessa testamentissa.

Sitä, mitä meillä on Ilmestyskirjan seitsemässä erillisessä osassa, voitaisiin verrata seitsemään loistavaan maalaukseen, joissa kuvataan karkein vedoin kirkon koko historia tässä pahassa maailmassa koko Uuden testamentin aikakautena. Kussakin seitsemästä kuvauksesta me näemme, että iankaikkista evankeliumia saarnataan keskellä suurta ahdistusta. Uudelleen ja uudelleen me näemme seurakunnan olevan voittoisan huolimatta kaikista koetuksista, joita sen täytyy kärsiä kirkollisten ja poliittisten antikristillisten voimien käsissä, jotka pyrkivät vaimentamaan Jumalan lähettiläiden todistuksen. Koko kirjan sanoma voidaan tiivistää apostolien sanoihin: ”*Monen ahdistuksen kautta meidän pitää menemän sisälle Jumalan valtakuntaan*”, ja sinne sisälle me menemme Jumalan armosta ja Karitsan veren kautta.

”*Idealistinen*” tulkinta on todellisuudessa vain muunnelma Ilmestyskirjan ”*kirkkohistoriallisesta*” tulkinnasta. Tällaisen terminologian käyttö voi tuoda mieleen sen käsityksen, että me käytämme eri metodologia Ilmestyskirjan tulkitsemisessa, kuin mitä me käytämme lukiessamme suurinta osaa muusta

Raamatusta. Meidän vastustajamme modernissa luterilaisuudessa voivat hyvin kysyä meiltä, miksi me olemme niin voimakkaasti muotohistoriaa vastaan (selvittää tekstien kirjallisia muotoja ja näiden tehtävää sekä käyttötilannetta, suom. huom.), kun me myönnämme niin selvästi, että Ilmestyskirjaa täytyy lukea erityyppisenä kirjallisuutena kuin mikä tavataan evankeliumeissa tai kirjeissä. Me voimme vain vastata, että muotohistoriassa on totuuden elementtejä, aivan kuten saatanan Eedenin puutarhassa lausumissa sanoissa oli monta totuuden elementtiä.

Raamatussa on eri kirjallisuuden muotoja. Se, minkä tyyppisen kirjallisuuden kanssa me olemme tekemisissä, täytyy ratkaista kieliopillis-historiallisella metodilla, joka antaa tekstin puhua puolestaan, eikä historiallis-kriittisen metodin mielihohteiden mukaan, jotka tunkevat itsensä tekstiin. Teksti itse kertoo meille, että ensimmäisen luvun ”*tähdet*” eivät ole valoisia kappaleita taivaalla, vaan seitsemän seurakunnan seitsemän enkeliä. Voi olla, ettemme kykene ratkaisemaan täydellä varmuudella, ovatko nämä enkelit suojelusenkeleitä, jotka on määrätty näille seurakunnille (tämä käsitys ei ole täysin yhteensopimaton Raamatun opetuksen kanssa, vaikkakin todistusaineistoa siihen on vähän), vai tarkoittavatko nämä seitsemän seurakunnan enkeliä noiden seurakuntien pastoreita. Jälkimmäisen näkemyksen puolesta ei puhu ainoastaan kreikan sanan kirjaimellinen merkitys, vaan se sopii myös paljon osuvammin kristillisen opin kokonaisuuteen, tai, kuten me toisinaan kutsumme sitä, uskon analogiaan.

Saman perustelun muunnelmaa hyödyntävät ne, jotka kysyvät meiltä, miksi me emme salli heidän lukea 1. Mooseksen kirjaa sillä tavalla kuin me itse luemme Ilmestyskirjaa. Miksi heidän ei ole mahdollista lukea 1. Mooseksen kirjaa ”*taaksepäin katsovana profetiana*” (Rueckschauende Prophetie, menneisyyden asioita koskeva profetia), jos me ehdottomasti haluamme lukea Ilmestyskirjaa tavalla, jota otaksun heidän kutsuvan ”*eteenpäin katsovaksi profetiaksi*” (Vorwaertschauende Prophetie, profetia, joka katsoo tulevaisuuteen). Voi vain ihmetellä, ovatko tällaiset kysymykset rehellisiä ja kunnioitettavia vai onko ne tarkoitettu kylvämään hämmennystä vilpittömien keskuuteen.

Tosiasia on, että me luemme 1. Mooseksen kirjaa ja Ilmestyskirjaa

täsmälleen samalla tavalla. Kun Johannes sanoo, että hän oli Patmoksen saarella, me luemme sen historiallisena lausumana aivan kuten luemme kertomuksen luomisesta ja syntiinlankeemuksesta. Kun 1. Moos. 15 kertoo meille, että Aabraham näki näyn, me luemme sen täsmälleen samalla tavalla kuin Johanneksen sanat hänen kertoessaan näyistä, jotka hän näki Patmoksella. Ja kun me luemme kuvauksen näystä 1. Moos. 15, me luemme tuon osan luvusta täsmälleen samalla tavalla kuin me luemme Johanneksen kertomuksen näystään. Ainoa ero on se, että Johanneksen näky oli huomattavasti pitempi kuin Aabrahamin. Voidaan myös ohimennen huomauttaa, että Aabrahamin näky sisältää kuvia, jotka ovat tiettyssä mielessä aivan yhtä mielikuvituksellisia kuin jotkut niistä, jotka me löydämme Johanneksen näyssä. Lisäksi voidaan myös sanoa, että molempien näkyjen antama opetus on sama. Myös Aabrahamin näky tarkoittaa selvästi, että Aabrahamin jälkeläiset menevät paljon ahdistuksen kautta valtakuntaan Jumalan armon avulla. Hänellä on keinonsa ja hän pitää liittonsa huolimatta kaikesta vastustuksesta.

”*Idealistinen*” tai ”*kirkkohistoriallinen*” tulkinta ovat todellisuudessa kieliopillis-historiallinen tulkinnan metodi sovellettuna tähän erityiseen kirjallisuuden muotoon. Meidän tulisi korostaa uudelleen ja uudelleen sitä, että tekstin sanat itse kertovat meille, että olemme tekemisissä vertauskuvien kanssa, jotka edustavat jotain muuta.

Toisinaan meille kerrotaan täsmälleen, mitä vertauskuvat merkitsevät. Näin tapahtuu esimerkiksi puhuttaessa seitsemästä lampunjalasta ja seitsemästä tähdestä.

Toisinaan välitön lauseyhteys selvittää vertauskuvan. Kenenkään ei tarvitse kertoa meille, että majesteettinen hahmo, jonka suusta lähtee kaksiteräinen miekka, on Herra Jeesus. Itse asiassa luettuamme ensimmäisen luvun useimmat meistä ovat tietämättömiä siitä, että Vapahtajaa ei ole näyssä kertaakaan mainittu nimeltä.

Toisinaan koko Ilmestyskirjan asiayhteys selvittää käytetyt vertauskuvat. Luettuamme 12. luvusta, että suuri lohikäärme on voitettu Karitsan veren kautta ja Jumalan kansan todistuksen sanan kautta, on varmasti selvää, että kahle, joka sitoo saatanan 20. luvussa, on iankaikkisen evankeliumin

saarna Kristuksen puhdistavasta verestä.

Toisinaan muut Raamatun kirjat eivät jätä mitään sijaa epäilyille Johanneksen Ilmestyskirjassa käyttämien vertauskuvien merkityksestä. Miksi miekka lähtee Vapahtajan suusta sen sijaan, että hän pitäisi sitä kädessä, kuten voisimme odottaa, ei ole mikään salaisuus kenellekään, joka on lukenut Heprealaiskirjeestä, että Jumalan sana on elävä ja voimallinen ja terävämpi kuin mikään kaksiteräinen miekka. Mitä merkitsee, että Vapahtaja seisoo seitsemän lampunjalan keskellä, ei ole epäselvä kenellekään, joka tietää hänen luvanneen: *”Ja katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti” ja ”Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä.”*

”Idealistinen” tulkinta on myös kirjaimellinen tulkinta. Meitä luterilaisia syytetään usein siitä, että me emme lue Ilmestyskirjaa riittävän kirjaimellisesti, koska me emme anna 20. luvun *’tuhat vuotta’* tarkoittaa tuhatta kirjaimellista vuotta. Kuitenkin ne, jotka syyttävät meitä tästä, lukevat kirjaa paljon vähemmän kirjaimellisesti kuin me. Kirjaimellinen tulkinta on sellainen, joka sallii lauseyhteyden määrätä tekstin kirjainten ja sanojen merkityksen. Lyhyen pohdinnan pitäisi tehdä selväksi, kuinka epäkirjaimellisia ne ihmiset ovat, jotka syyttävät meitä siitä, että me sivuutamme tekstin kirjaimellisen merkityksen. Esimerkiksi kenenkään, joka sanoo, että seitsemän kirjettä seitsemälle seurakunnalle eivät ole todellisia kirjeitä, vaan edustavat seitsemää kirkon historian aikakautta, ei pitäisi syyttää meitä kirjaimellisen tulkinnan käytön laiminlyömisestä. Samaa voidaan sanoa jokaisesta, joka kykenee näkemään yleisen juutalaisten kääntymyksen sanoissa, jotka on suunnattu Filadelfian seurakunnalle: *”Katso, minä annan sinulle saatanan synagogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valhettelevat; katso, minä olen saattava heidät siihen, että he tulevat ja kumartavat sinun jalkojesi eteen ja ymmärtävät, että minä sinua rakastan.”* Jokainen, joka näkee noissa sanoissa edes yhden juutalaisen kääntymyksen, on jo luopunut tekstin kirjaimellisesta merkityksestä.

Vastaavasti on täysin vierasta Ilmestyskirjan kirjaimelliselle merkitykselle sanoa, että Kristus on hallitseva tämän maan päällä ylösnousseiden uskovien kanssa täsmälleen tuhat vuotta. Tämä on selvää kenelle tahansa, joka ottaa

tarkasti huomioon muut tuon luvun sanat ja kirjaimet. Johannes sanoo, että uskovien sielut elävät ja hallitsevat Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Jokainen, joka kiinnittää huomion siihen, mitä Johannes sanoo ensimmäisessä luvussa – että Vapahtaja on tehnyt meidät kuninkain – tietää sielujemme alkaneen hallita Kristuksen kanssa siitä saakka, kun käännyimme. Tämän tunnistaa jokainen, joka on lukenut Joh. 5:28–29 kirjaimellisesti, kahdesta ylösnousemuksesta ensimmäiseksi ylösnousemukseksi. Näissä jakeissa hän puhuu yhdestä ylösnousemuksesta, joka tapahtuu silloin, kun hengellisesti kuolleet ihmiset kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja toisesta ylösnousemuksesta, joka tapahtuu ajan lopussa, kun uskovien ja epäuskoisten ruumiit tulevat esiin haudasta, jossa ne makaavat haudattuina. Tekstin perusteella on myöskin selvää, mitä tuhannen vuoden täytyy tarkoittaa. Se on ajanjakso, jonka aikana meidän sielumme elävät ja hallitsevat Kristuksen kanssa. Yksityiselle uskovalle se on ajanjakso hänen kääntymisensä ja sen päivän välillä, jolloin hänen ruumiinsakin herätetään osalliseksi siitä vapaudesta, jonka hänen sielunsa on tuntenut uskon kautta koko tuon ajan. Seurakunnalle kokonaisuutena se on koko ajanjakso Uuden testamentin seurakunnan ensimmäisen jäsenen kääntymisestä siihen päivään saakka, jolloin kaikki uskovat saavat kirkastetut ruumiit. He saavat ne häneltä, joka muuttaa kurjat ruumiimme sellaisiksi, jotka on muovattu uudelleen hänen kirkkautensa ruumiin kaltaisiksi. Tämän hän tekee sillä voimalla, jolla hän myös voi tehdä kaikki itsellensä alamaiseksi.

Kiliastit osoittavat myös, kuinka kauas he itse ovat poikenneet tekstin kirjaimellisesta merkityksestä, löytäessään ylöstempaamisen Ilmestyskirjan 4. luvusta (4:1). Johannes sanoo siinä, että taivaaseen avattiin ovi ja hän kuuli äänen, joka sanoi hänelle: *”Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva.”* Jokainen, joka on lukenut edeltävän asiayhteyden, tietää, että tämä on jotain ainutlaatuista, mikä tapahtui apostoli Johannekselle sunnuntaina Patmoksen saarella eikä jotain sellaista, joka tapahtuu kaikille uskoville seitsemän vuotta ennen tuhatvuotisen valtakunnan alkua. Silti kuulin kerran erään kiliastin sanovan, että tämän täytyy olla ylöstempaaminen, koska jos se ei ole ylöstempaaminen, silloin ylöstempaamista ei ole mainittu Ilmestyskirjassa, mitä hänen mukaansa

on mahdoton kuvitella.

Luterilaisilla on usein tapana sanoa, että meidän ei tule lukea Ilmestyskirjaa kirjaimellisesti. Tämä on paha tapa, jonka me olemme omaksuneet, ja se tekee meille hiukan vaikeaksi vastata kiliastien meihin kohdistamaan syytökseen. Luemme Ilmestyskirjaa aivan yhtä kirjaimellisesti kuin me luemme 1. Mooseksen kirjaa, ja paljon kirjaimellisemmin kuin tämän kirjan kiliastiset väärintulkitsijat. Kirjaimellinen totuus on, että Ilmestyskirja on näky, ja on kirjaimellisesti totta, että Johannes näki ne asiat, jotka hän tässä kuvasi. Edelleen ne, jotka hän näki, olivat vertauskuvia, jotka kuvasivat seurakunnan tulevan historian. Tämä on tekstin selvien sanojen kirjaimellinen merkitys.

Emme lue Ilmestyskirjaa orjallisesti tulkiten. Tosiasian, että Vapahtajaa kutsutaan yhdessä jakeessa (5:5) Juudan suvun Leijonaksi ja heti seuraavassa jakeessa hänet kuvaillaan Karitsaksi, jolla on seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, pitäisi tehdä meille selväksi, että meidän tulee olla yhtä vapaita vertauskuvien tulkinnassamme kuin kirjoittaja on niiden käytössä. Yksi kuvaannollisen kielen hienouksista on se, että ihminen voi olla käärme ruohikossa ja susi lampaiden vaatteissa samanaikaisesti. Niinpä paholainen voi olla suuri, punainen lohikäärme yhdessä jakeessa, vanha käärme toisessa jakeessa, ja taas toisessa paikassa pohjattoman kuilun enkeli, ilman että tehdään väkivaltaa kuvaannolliselle kielelle. Näin ollen on myös selvästi mahdollista, että vertauskuvallisessa kuvauksessa Uuden testamentin aika voi olla yhdessä kohdassa 1000 vuotta ja toisessa paikassa 42 kuukautta. Jäykkä, orjallinen vertauskuvien tulkinta on loukkaus kirjaimellista tulkintaa kohtaan. Muutama kuukausi sitten kuuluisa radiosarnaaja julisti mahtipontisesti koko maailman kuultavaksi, että valkoisella hevosella ratsastaja 6. luvussa ja valkoisella hevosella ratsastaja 19. luvussa eivät voi olla sama henkilö, koska ratsastaja 6. luvussa kantaa ainoastaan yhtä kruunua, mutta ratsastaja 19. luvussa kantaa monia kruunuja. (Ilmeisesti hän ei koskaan ottanut huomioon sitä, että 6. luvussa ratsastaja ”ratsastaa voittamaan”, ja että kauan ennen 19. lukua me luemme: ”Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa” [11:15].) Tämä on sen kaltainen jäykkä, orjallinen tulkinta, joka kuvastaa välinpitämättömyyttä inhimillisen kielen

perusluonnetta kohtaan. Hänen olisi ollut aivan yhtä järkevää sanoa, että valkoisella hevosella ratsastaja 6. luvussa ei voi olla Herra Jeesus, koska 5. luvussa häntä kutsutaan karitsaksi ja leijonaksi, ja karitsat eivät ratsasta hevosilla ja hevoset taas pelkäävät leijonia.

JÄSENTELY

Johdanto: Johanneksen näky Jeesuksesta Patmoksen saarella 1:1–20

I. Seitsemän kirjettä seitsemälle seurakunnalle 2:1–3:22

II. Näky seitsemästä sinetistä 4:1–8:6

III. Näky seitsemästä pasuunasta 8:7–11:19

IV. Seitsemän näkyä 12:1–15:8

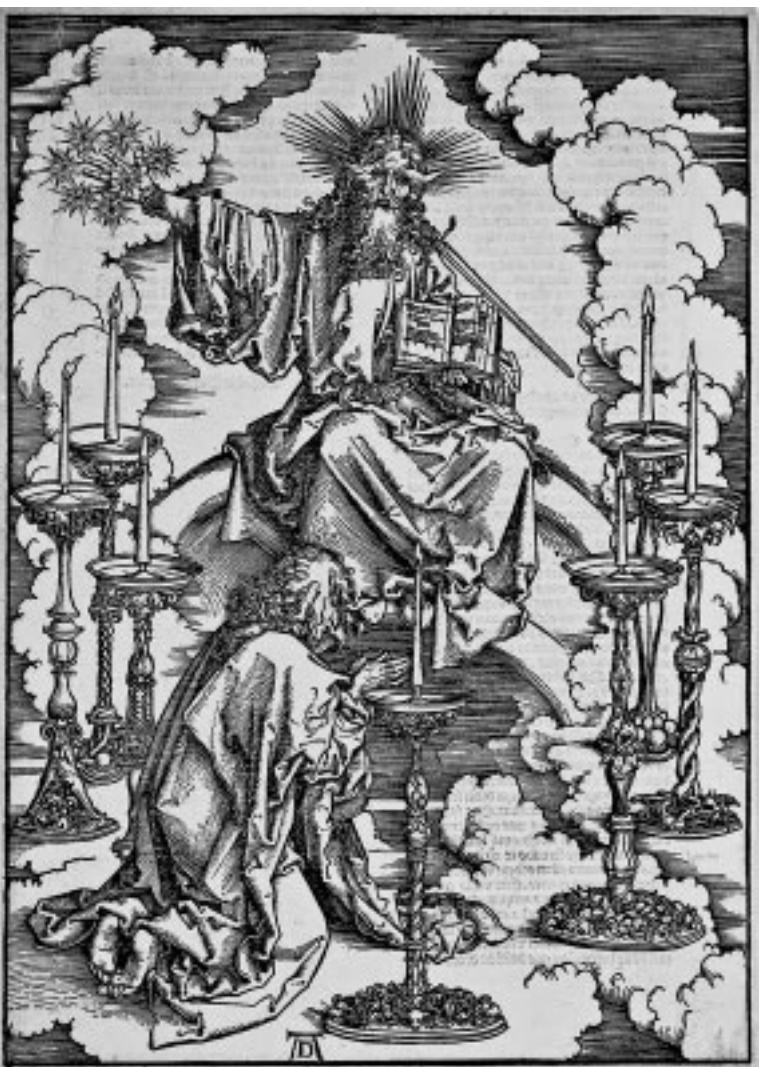
V. Näky seitsemästä vihanmaljasta 16:1–21

VI. Voitto Antikristuksesta 17:1–19:21

VII. Voitto saatanasta 20:1–22:7

Päätös: 22:8–21

Seitsemän kirjettä (luvut 2–3)							
Seurakunta	Käskey kir- joittaa	Kuvaus puhujasta	Kiitoksen sana	Nuheen sana	Kehotus	Kutsu kuulla	Lupaus
Efeso	1	2	3	4	5	6	7
Smyrna	1	2	3	X	5	6	7
Pergamo	1	2	3	4	5	6	7
Tyaira	1	2	3	4	5	6	7
Sardes	1	2	5	3	4	7	6
Filadelfa	1	2	3	X	5	7	6
Laodikea	1	2	X	4	5	7	6

St. John Beholding the 7 Golden Candlesticks

Seitsemän sinettä (6-7)		Seitsemän pasunaa (8-11)	
Seurakunta maailmassa		Seurakunta ”seurakunnassa”	
Evankeliumia saarnataan keskellä suurta ahdistusta. Mies valkoisella hevosella ratsastaa keskellä suuria onnettomuuksia, jotka kaikki ovat lopun merkkejä 6:1-17	Nykyisen maailman tuho viivästyy valittuja koottaessa. Valitut (seurakunta) ovat turvassa keskellä ahdistusta 7:1-9	Väärän opin vaara ja vahinko. Väärä oppi on toisaalta Jumalan rangaistus (vrt. 2 Tess. 2:11-12) ja kuitenkin sen alkuperä on helvetissä (vrt. 1 Tim. 4:1) 8:1-9:21	Seurakunnan käsketään todistaa. Seurakunnan on julistettava Jumalan Sanaa 10:1-11 Mutta jopa ”seurakunnassa” Jumalan tosi seurakunta ei ole ilman vastustusta 11:1-14
Seurakunnan voitto suuressa ahdistuksessa 7:10-17		Maailman valtakunnista on tullut meidän Herramme ja Hänen Kristuksensa valtakunta 11:15-19	
Seitsemän näkyä (12-14)			
Viholliset, jotka koettavat tuhota seurakunnan: perkele (12:1-17), vainoavat hallitukset (peto merestä) (13:1-10) ja Antikristus (13:11-18)	Valittujen voitto (14:1-5) ja lain sekä evankeliumin jatkuva saarna (14:6-13)		
Viimeinen tuomio ja maailman elonkorjuu (14:14-20)			
Seitsemän vihanmajaa (15-16)			
Voittoisat pyhät Jumalan edessä (15:1-4)	Jumalan tuomio epäuskoiselle maailmalle, joka palveli vääriä kohdetta (15:5-16:3), vainosi Jumalan kansaa (16:4-7), pilkkasi Jumalan nimeä (16:8-12) ja vastusti hänen hallintaansa (16:13-16)		
Lopullinen tuomio (16:17-21)			
Kristus ja Antikristus (17-18)			
Antikristilliset voimat, jotka pyrkivät tuhoamaan seurakunnan (17:1-18), tuhotaan (18:1-24)	Kristuksen ja hänen kansansa voitto (19:1-18)		
Antikristillisten voimien lopullinen tuhoaminen (19:19-21)			
Kristus ja saatana (20-22)			
Saatanan sitominen ja hänen lopullinen tuhoamisensa (20:1-15)	Taivaallisen Jerusalemin kirkkaus ja Jumalan kansan lopullinen voitto (21:1-22:21)		

	I Setsemän kirjettä	II Setsemän sinettiä	III Setsemän pasuunaa	IV Setsemän näkyä	V Setsemän vihan maljaa	VI Kristus ja Antikristus	VIII Kristus ja saatana	
JOH-	Efeso 2:1-7	1. Sinetti: Valkoinen hevonen 6:1,2	1. Pasuuna: Rakeet ja tuli 8:7	1. Näky: Nainen, auringolla vaatetettu 12:1-17	1. Vihan malja: Haava (paise) 16:1,2	Antikristuksen voima (17:1-18)	Voitto saatana,	PÄÄ-
	Smyrna 2:8-11	2. Sinetti: Punainen hevonen 6:3,4	2. Pasuuna: Veri 8:8,9	2. Näky: Peto merestä 13:1-10	2. Vihan malja: Veriset meret 16:3			
	Pergamo 2:12-17	3. Sinetti: Musta hevonen 6:5,6	3. Pasuuna: Karvaat vedet 8:10-11	3. Näky: Peto maasta 13:11-18	3. Vihan malja: Veriset joet ja vesilähteet 16:4-7			
DAN-	Tyaira 2:18-29	4. Sinetti: Hallava hevonen 6:7,8	4. Pasuuna: Pimeys 8:12,13	4. Näky: 144000 taivaassa 14:1-5	4. Vihan malja: Polttava kuuuus 16:8,9	sekä Kristuksen ja tuho (18:1-24)	sekä Kristuksen ja hänen seurakuntansa	TÖS
	Sardes 3:1-6	5. Sinetti: Sielut alttarin alla 6:9-11	5. Pasuuna: Auringon pimentävä savu - heinäsiirkat 9:1-12	5. Näky: Lentävät enkelit 14:6-13	5. Vihan malja: Pimeys 16:10,11			
TO	Fiiladelfia 3:7-13	6. Sinetti: Viimeinen tuomio 6:12-19	6. Pasuuna: Sotajoukko idästä 9:13-21	6. Näky: Viimeinen tuomio 14:14-20	6. Vihan malja: Sotajoukko idästä 16:12-16	(saatanan maanpäällisten edustajien	(saatanan tuhoaminen)	22: 8-21
	Ilm. 3:14-22	Välinäytös: Seurakunta maan päällä 7:1-8 Seurakunta taivaassa 7:9-17	Välinäytös: Todistava seurakunta kärsimyk-sissään 10:1-11:14	7. Näky: Seitsemän enkeliä, joilla on seitsemän vihan maljaa 15:1-8	7. Vihan malja: Maailman loppu 16:17-21			
I:1-20	Välinäytös: Johdanto seitsemään sinettiin 4:1-5:14	7. Sinetti: Johdetaan näkyyn seitsemästä pasuunasta 8:1-6	7. Pasuuna: Maailman loppu 11:15-19			tuhoami-nen)		

Johdanto 1:1–20

NIMILEHTI (1:1–3)

1) Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle, näyttääkseen palvelijoillensa, mitä pian tapahtuman pitää; ja sen hän lähettämässä enkelin kautta antoi tiedoksi palvelijalleen Johannekselle, 2) joka tässä todistaa Jumalan sanan ja Jeesuksen Kristuksen todistuksen, kaiken sen, minkä hän on nähnyt. 3) Autuas se, joka lukee, ja autuaat ne, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on; sillä aika on lähellä!

Kirjan kolmea ensimmäistä jaetta voitaisiin kutsua sen ”nimilehdeksi”. Se ilmaisee meille kirjan nimen ja tekijän nimen.

Alkukielessä kirjan nimi on Ἀποκάλυψις, Ilmestys. Ἀποκάλυψις tarkoittaa ”paljastaa”, ”tehdä tunnetuksi” asioita, jotka aiemmin ovat olleet salattuina. Meille kerrotaan, miksi kirjan sanoma on tällainen ilmoitus. Johannes sanoo, että kirja käsittelee ”asioita, joiden täytyy pian tapahtua”. Normaalisti tulevaisuus on salattu ihmisiltä. Se voidaan ehdottomalla varmuudella tietää vain kaikkitietävän Jumalan antaman ilmestyksen kautta. Siksi jokaisen, joka uskoo, että Raamattu on tosi Jumalan Sana, täytyy alusta saakka hylätä näkemys, jonka mukaan Ilmestyskirja kuvaa tapahtumia, jotka olivat jo tapahtuneet, tai jotka tapahtuivat kirjoitusaikana.

Kirjan todelliseksi tekijäksi osoitetaan Jeesus Kristus, erityisesti hänen inhimillisen luontonsa mukaan nähtynä, sillä Jeesuksen sanotaan vuorostaan saaneen tämä ilmestys Jumalalta. Me voisimme siksi myös aivan oikein sanoa, että Jumala on kirjan tekijä.

Maanpäällisen palvelutehtävänsä aikana Jeesus korosti usein samaa ajatusta. Sanoma, jota hän julisti, oli hänen Isänsä hänelle antama (vrt. Joh. 5:36–38; 8:38; 12:49–50; 14:10; 17:8). Meidän tulee huomata, että tämä on yksi Johanneksen evankeliumin suosima teema, ja sen toistaminen tässä on yksi osoitus siitä, että Ilmestyskirjan tekijä on apostoli Johannes. Sanomalla

tässä saaneensa sanomansa Jeesukselta Ilmestyskirjan kirjoittanut ihminen väittää olevansa jumalallisesti inspiroitu. Myöskin sanotaan, että Jeesus käytti enkeliä sanansaattajanaan ilmoittaakseen ilmestyksen palvelijalleen Johannekselle. Näin ollen sanoma tulee Jumalalta Jeesukselle, Jeesukselta enkelille, ja enkeliltä Johannekselle:

Jumala → Jeesus → enkeli → Johannes

Johannes väittää myös jakeessa 2 olevansa inspiroitu. Siinä hän sanoo, että hän puhui Jumalan sanan todistajana. Jakeessa 2 hän huomauttaa kaksi kertaa olevansa todistaja: ensiksi verbillä **μαρτυρεῖν**, jonka me olemme kääntäneet ”*hän puhui todistajana*” (Becker viittaa käyttämäänsä englanninkieliseen käännökseen), ja joka AV:ssa (American Version) käännetään ”*on todisteena*”, toiseksi, kuvatessaan sanomaansa ”*Jeesuksen Kristuksen todistukseksi*”, nimittäin todistukseksi, jonka Jeesus antaa, tai joka tulee Jeesukselta Kristukselta. Korostaessaan tätä kohtaa Johanneksella oli hyvin todennäköisesti mielessään se viimeinen ilta yläsalissa, jolloin Jeesus oli kertonut opetuslapsilleen, että heidän tehtävänsä olisi todistaa hänestä (Joh. 16:26–27). Mutta tässä Johanneksella on erityisesti mielessään ne asiat, jotka Jeesus ilmoitti hänelle ja jotka hänen tuli kirjoittaa tähän kirjaan. Verbi **μαρτυρεῖν** on suosittu sana Johanneksen kirjoituksissa. Hän käyttää sitä useammin kuin kaikki muut Uuden testamentin kirjoittajat yhteensä ja sen käyttö tässä on toinen osoitus siitä, että apostoli Johannes on kirjan kirjoittaja.

Hän kuvaa Jeesuksen ilmestystä jonain, jonka hän näki (jae 2). Tässä kuvauksessa Johannes puhuu termeillä, joita Vanhan testamentin profeetat käyttivät säännöllisesti. He puhuivat usein profetioistaan ”*näkyinä*” (vrt. esim. Jes. 1:1; Hes. 1:1; Dan. 7:1; 8:1; Ob. 1:1; Nah. 1:1) ja viittasivat usein sanomaansa jonain, jonka he olivat nähneet. Profeettoja kutsuttiin sen tähden myös ”*näkijöiksi*” tai ”*näkeviksi*” (vrt. 1. Sam. 9:9). Tämä havainto tulee toistuvasti esiin edettäessä seuraavien lukujen läpi. Se viittaa sanoman inspiroituun luonteeseen. Johannes näki nämä asiat (jae 2), koska Jeesus osoitti ne hänelle enkelinsä avulla (jae 1).

Selvä väite inspiraatiosta toistuu monin tavoin kahdessa ensimmäisessä jakeessa, ja lupaus jakeessa 3 vahvistaa sen. Siinä Johannes lupaa siunauksen sille, joka lukee sanoman (pastori), ja niille, jotka kuulevat sen ja ottavat siitä vaarin. Tämä lupaus toistaa Jeesuksen sanat: ”*Autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat*” (Luuk. 11:28). Mainitut sanat viittaavat siihen, että Johannes odottaa tätä kirjaa luettavan seurakunnan julkisissa jumalanpalveluksissa. Alkutekstissä partisiippeja ”*ne, jotka kuulevat*” ja ”*ne, jotka ottavat vaarin*” edeltää määrätty artikkeli, joka ilmaisee, että siunaus kuuluu vain niille, jotka sekä kuulevat sanat että ottavat niistä vaarin. Kaikki nämä väitteet ovat luonteenomaisia Jumalan Sanalle. Siten ne myös viittaavat kirjan inspiraatioon.

TERVEHDYS (1:4–5a)

4) Johannes seitsemälle Aasian seurakunnalle: Armo teille ja rauha häneltä, joka on ja joka oli ja joka tuleva on (Beckerin käyttämä englanninkielinen käännös: ”*He (sic)–Who–Is, and the He–Was, and He–Who–Will–Be*”), ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä, 5) ja Jeesukselta Kristukselta, uskolliselta todistajalta, häneltä, joka on kuolleitten esikoinen ja maan kuningasten hallitsija!

Koko kirjalla on kirjeen muoto näiden jakeiden muodostaessa yleisen kirjeeseen kuuluvan tervehdyksen. Heti alussa Johannes jälleen kutsuu itseään kirjeen kirjoittajaksi. Kirje on osoitettu Aasian seitsemälle seurakunnalle. Aasia tarkoittaa tässä Rooman Aasian maakuntaa, joka koostui Vähän Aasian läntisestä neljänneksestä. ”Armo” ja ”rauha” ovat yleisiä tervehdyssanoja useimmissa Uuden testamentin kirjeissä. Sana ”armo” **χάρις** on muunnelma kirjeissä usein käytetystä yleisestä kreikankielisestä tervehdyksestä **χαίρε** tai **χαίρετε**. Sana ”rauha” (shalom) on yleinen hepreankielinen tervehdys. ”Armo” kokoaa yhteen kaikki Jumalan rakkauden lahjat, jotka tulevat meille Jeesuksen Kristuksen kautta, ja ”rauha” tiivistää kaikki ne siunaukset, jotka meillä on seurauksena Jumalan armosta: rauha Jumalan kanssa, rauha

vaivatuille omilletunnoillemme, ja rauha sydämillemme ja sieluillemme.

Nämä, armo ja rauha, tulevat meille kolmiyhteiseltä Jumalalta. On mielenkiintoista huomata triadinen (kolminainen) järjestys sanonnoissa, joissa Johannes puhuu Jumalasta, joka lahjoittaa kaikki nämä siunaukset. Me voimme tehdä selväksi tämän sanojen järjestyksen seuraavalla tavalla:

Armo ja rauha

1) häneltä

a) joka on

b) joka oli

c) joka on tuleva

2) Seitsemältä hengeltä, jotka ovat valtaistuimen edessä

3) Jeesukselta Kristukselta

a) uskolliselta todistajalta

b) kuolleitten esikoiselta

c) maan kuningasten hallitsijalta

Henkilö, josta on annettu selvimmät tuntomerkit, on Pyhän Kolminaisuuden toinen persoona, josta puhutaan kolmannessa kohdassa. Vertailu niihin tervehdyksiin, jotka tavataan muiden Uuden testamentin kirjeiden alussa, tekee välittömästi selväksi, että ensimmäiset kolme lausetta kuvaavat Jumalaa, Isää. Lukijalle selviää sitten myös, että lausuman ”*seitsemän henkeä, jotka ovat valtaistuimen edessä*” täytyy viitata Pyhään Henkeen. Syytä siihen, miksi Johannes käyttää termiä ”*seitsemän henkeä*” ei koskaan selvitetä selvästi missään kohden kirjaa, mutta voi olla, että Johanneksella on mielessään seitsemänkertainen kuvaus Pyhästä Hengestä, mikä löytyy Vanhassa testamentissa Jesajan kirjasta (11:2):

1) Herran Henki

2) viisauden

3) ja ymmärryksen Henki

4) neuvon

5) ja voiman Henki

6) tiedon

7) ja Herran pelon Henki

Kuvauksessa Jumalasta, Isästä, me kohtaamme ensimmäisen monistans. ”*kieliopillisista virheistä*” Ilmestyskirjassa. Kreikan kielen prepositio **ἀπό** vaatii normaalisti genetiivissä olevaa sijamuotoa, mutta tässä me havaitsemme, että sitä seuraa kolme nominatiivin sijamuodossa olevaa lausetta. Ensimmäinen ja viimeinen lause koostuvat artikkelista partisiipin kanssa, mikä on normaali lause kreikan kielessä. Toinen lause sen sijaan koostuu artikkelista ja määrätystä verbistä ”*hän oli*” **ἦν**, mikä ei ole normaalia kreikkaa.

Lauseyhteydestä käy kuitenkin ilmi, että Johannes tietää, ettei hän käytä normaalia tai ”*virheetöntä*” kreikan kielioppia, koska seuraavissa kahdessa lauseessa, joissa hän mainitsee Pyhän Hengen ja Jeesuksen, hän käyttää samaa prepositiota, **ἀπό** genetiivissä olevan sijamuodon kanssa. Johannes tietää, että tämä prepositio vaatii genetiiviä. Sen tähden hänellä oli peruste olla käyttämättä genetiiviä ensimmäisessä lauseessa. Ajatus, jota hän epäilyksettä tahtoo korostaa käyttämällä epänormaalia kielioppia, on Jumalan muuttumaton iankaikkisuus. Jumalan kuvaaminen sellaisena, joka on ja joka oli ja joka on tuleva (joka on oleva), muistuttaa meitä nimestä, jonka Jumala antoi itselleen palavassa pensaassa, ”*MINÄ OLEN SE, JOKA MINÄ OLEN*”, nimi, joka heijastuu sanassa Jehova tai Jahve, ”*Se Joka On*”. Itse sanat viittaavat Jumalan iankaikkisuuteen ja muuttumattomat kieliopilliset muodot heijastavat Jumalan täydellistä muuttumattomuutta. Näitä lauseita kohdellaan erisniminä, ja erisnimiä ei toisinaan taivuteta tai niillä on usein sama muoto kahdessa tai useammassa sijamuodossa.

Jeesuksen Kristuksen kuvaaminen ”*uskollisena todistajana*” muistuttaa meitä Jeesuksen tehtävästä jumalallisena profeettanamme, joka on tuonut meille oikean tiedon Jumalasta. Sanat ”*kuolleitten esikoinen*” viittaavat hänen papilliseen virkaansa hänen kuolemassaan ja ylösnousemisessaan. Sanonta ”*maan kuningasten hallitsija*” ilmaisee, että Jeesus on meidän kuninkaamme, joka hallitsee kaikkia muita hallitsijoita ja käyttää heitä toteuttaakseen jumalalliset tarkoituksensa. Jälleen sanonnat, jotka viittaavat Jeesukseen, ovat genetiivin sijasta nominatiivin sijamuodossa, ja ne osoittavat, että hänen virkansa on muuttumaton. Hänen on muuttumaton profeetallinen virka (Hebr. 1:1,2), muuttumaton pappeus (Hebr. 7:24) ja muuttumaton

kuninkuus (Ilm. 11:15).

LISÄKUVAUS JEESUKSESTA (1:5b–8)

Hänelle, joka meitä rakastaa ja on päästänyt meidät synneistämme verellensä 6) ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen, hänelle kunnia ja voima aina ja iankaikkisesti! Amen. 7) Katso, hän tulee pilvissä, ja kaikki silmät saavat nähdä hänet, niidenkin, jotka hänet lävistivät, ja kaikki maan sukukunnat vaikeroitsevat hänen tullessansa. Totisesti, amen. 8) ”Minä olen A ja O”, sanoo Herra Jumala, joka on ja joka oli ja joka tuleva on, Kaikkivaltias.

Jälleen Jeesusta ylistetään kolminkertaisella ylistyksellä. Hänet kuvataan sellaisena, 1) joka rakastaa meitä, 2) joka on päästänyt meidät synneistämme ja 3) joka on tehnyt meidät kuninkaiksi ja papeiksi.

Ensimmäinen kuvaus on preesens-aikamuodossa. Hän on se, joka rakastaa meitä. Aikamuoto preesens viittaa hänen meihin kohdistuvan rakkautensa jatkuvaan, iankaikkiseen luonteeseen, mikä ei ikinä horju päivästä toiseen. Toinen kuvaava lause on menneessä aikamuodossa. Hän päästi meidät synneistämme verellään. Tämä työ täytettiin menneisyydessä, kun hän vuodatti verensä ja antoi henkensä maksaakseen meidän syntiemme palkan ja siten vapauttaakseen meidät synneistämme ja niiden ansaitsemasta rangaistuksesta. Monissa käsikirjoituksissa lukee: ”*Hän pesi meidät synneistämme verellään*”. Ero kreikan alkukielessä on yksi kirjain **λύσαντι** ja **λούσαντι**. Näiden kahden lukutavan välillä on vähän todellista eroa merkityksen suhteen.

Kieliopillinen rakenne on jälleen katkonainen, minkä olemme yrittäneet osoittaa ajatusviivoilla käännöksessämme (Ei näy tässä käytetyssä KR 38–käännöksessä. Becker on pannut sanat ”*ja tehnyt meidät kuningaskunnaksi, papeiksi Jumalalleen ja Isälleen*” ajatusviivojen väliin, suom. huom.). Johannes muuttaa odottamatta rakennetta. Käytettyään kahta partisiippiä datiivin sijamuodossa hän jatkaa finiittiverbillä, joka on menneessä aikamuodossa.

Me voisimme yrittää toistaa katkonaisen rakenteen vaikutuksen kääntämällä seuraavasti: ”Hänelle, joka rakastaa meitä ja päästi meidät synneistämme verellään – niin, hän vieläpä teki meistä kuningaskunnan, pappeja Jumalalleen ja Isälleen – Hänelle kuuluu kunnia ja voima iankaikkisesti.”

Jo se olisi ollut suunnaton rakkauden lahja, jos Herra Jeesus olisi vain päästänyt meidät syntiemme rangaistuksesta. Helvetin rangaistus on niin hirvittävä, että vain tuon rangaistuksen kumoaminenkin olisi antanut meille ainakin toivon, että meidän tulevaisuutemme olisi ilman tuskaa ja piinaa, vaikka se ei olisi ollut mitään muuta kuin levollinen uni. Mutta Jeesus ei ole ainoastaan vapauttanut meitä rangaistuksesta; hän on antanut meille korotetun aseman. Johannes sanoo, että hän on tehnyt meidät kuningaskunnaksi, kuninkaalliseksi perheeksi. Tämä alkukuvaus Jumalan kansasta kuningaskuntana jo nyt, tässä nykyisessä maailmassa, on jotain, mikä meidän on tarpeen pitää mielessämme myöhempiä lukuja lukiessamme.

Jeesus ei ole ainoastaan tehnyt meitä kuningaskunnaksi, vaan me olemme myös pappeja, joilla on oikeus lähestyä Jumalaa suoraan omasta puolestamme ja toisten ihmisten puolesta. Puhuessaan Jumalasta ”hänen Jumalanaan ja Isänään” Johannes viittaa Kristuksen kahteen luontoon. Hänen inhimillisen luontonsa suhteen Isä on hänen Jumalansa ja hänen jumalallisen luontonsa suhteen Jumala on hänen Isänsä.

Jumalan kansan kutsuminen ”kuningaskunnaksi” βασιλεία ja ”papeiksi” ιερείς on Vanhan testamentin teema, joka toistuu monta kertaa Ilmestyskirjassa. Valtaistuimen äärellä olevien vanhimpien Karitsalle osoitetussa ylistyslaulussa sanotaan, että Vapahtaja oli tehnyt sovituskoulemallaan lunastettunsa ”kuningaskunnaksi ja papeiksi” (5:10), ja yhdessä Johanneksen viimeisistä näyistä (20:6) sama ajatusten yhdistelmä on ilmaistu sanoilla: ”He tulevat olemaan pappeja (ιερείς) ... ja he hallitsevat” βασιλεύσουσιν.

Uudessa testamentissa on vain yksi muu kohta, joka puhuu kristityistä juuri noilla termeillä. Pietari (1. Piet. 2:9) kutsuu heitä ”kuninkaalliseksi papistoksi” βασιλειον ιεράτευμα. Hänen käyttämänsä kreikan kielen sanat ovat suora lainaus 2. Moos. 19:6:n käännöksestä Vanhan testamentin kreikankielisessä käännöksessä, Septuagintassa. Tuossa kohdassa Jumala puhui Israelin lapsista ”pappien kuningaskuntana” (pappisvaltakunta, KR

1938). Näiden sanojen soveltaminen uskoviin kristittyihin on toinen tapa opettaa, että Uuden testamentin aikoina seurakunta on ”Jumalan Israel”.

Ylistyslaulun päätössanat voivat ilmaista toiveen: ”Kunnia ja voima olkoon hänelle!” tai todellisuutta koskevan lausuman: ”Kunnia ja voima kuuluvat hänelle iankaikkisesti.”

Jae 7 sisältää kirjan ensimmäisen profetian: ”Katso, hän tulee pilvissä.” Vanhan testamentin profeetta Daniel oli puhunut tulevasta Vapahtajasta samoin termein (Dan. 7:13), ja Jeesus itse lopunajallisissa puheissaan (Matt. 24:30; Mk. 13:26; Luuk. 21:27) ja oikeudenkäynnissään juutalaisten korkeimman neuvoston edessä (Matt. 26:64; Mk. 14:62) oli ennustanut, että hän tulisi takaisin tällä tavalla. Samoin kuin hän katosi näkyvistä pilvessä astuessaan taivaaseen (Ap. t. 1:9), niin hän ilmestyy uudelleen pilvissä näkyvässä toisessa tulemisessaan. Silloin ”kaikki silmät saavat nähdä hänet” ja hänen vihollisensa menettävät rohkeutensa nähdessään hänet. Samoin kuin kirja alkaa, niin se myös päättyy (22:20) viittauksella Kristuksen toiseen tulemiseen.

Ensimmäinen suora Jeesukselta tuleva sanoma tässä ”Ilmestyksessä” löytyy jakeessa 8: ”Minä olen A ja O.” On selvää kirjan koko asiayhteydestä, että Jeesus puhuu nämä sanat, mutta se vahvistetaan aivan suoraan ja kiistatta viimeisessä luvussa. Siellä Jeesus mainitaan nimeltä ja hän väittää itsestään samaa (22:12,16,20). Ajatus, joka ilmaistaan, on sama, mikä löytyy sanoista: ”Minä olen ensimmäinen ja viimeinen” (1:17) ja ”Minä olen alku ja loppu” (22:13).

Sitten Jeesus nimenomaan samaistaa itsensä ”HERRAN Jumalan” kanssa. Kreikan kielen sanonta κύριος ὁ θεός on vakiokäännös Vanhan testamentin sanonnalle JHVH ELOHIM (HERRA Jumala). Jeesus samaistaa siten itsensä Jehovan tai Jahven, MINÄ OLEN, kanssa, Jumalan kanssa, joka oli ilmoittanut itsensä Moosekselle Siinain vuorella. Hän viittaa edelleen itseensä sinä, joka ”on ja joka oli ja joka on oleva”; nämä samat iankaikkisuus-termit kuvasivat Jumalaa, Isää, jakeessa 4. Hän lisää myös nimen ”Kaikkivaltias” siten väittäen omaavansa vielä yhden jumalallisen ominaisuuden. Tässä yhteydessä voitaisiin mainita, että kreikan kielen vastine sanalle ”Kaikkivaltias”, παντοκράτωρ on sana, jota käytetään

säännöllisesti Septuagintassa käännösvastineena Vanhan testamentin nimelle ”*sotajoukkojen Herra*”.

KRISTUS-NÄKY (1:9–20)

JOHANNES KUULEE KRISTUKSEN ÄÄNEN (1:9–11)

9) Minä, Johannes, teidän veljenne, joka teidän kanssanne olen osallinen ahdistukseen ja valtakuntaan ja kärsivällisyyteen Jeesuksessa, minä olin Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden saarella, jonka nimi on Patmos. 10) Minä olin hengessä Herran päivänä, ja kuulin takaani suuren äänen, ikään kuin pasuunan äänen, 11) joka sanoi: ”Kirjoita kirjaan, mitä näet, ja lähetä niille seitsemälle seurakunnalle, Efesoon ja Smyrnaan ja Pergamoon ja Tyatiraan ja Sardeeseen ja Filadelfiaan ja Laodikeaan.”

Kolmannen kerran Johannes antaa ymmärtää olevansa kirjoittaja. Hän kertoo meille myös, missä hän oli näkemänsä näyt saanut. Hän oli Patmoksella, pienellä saarella Vähän Aasian rannikolla, lounaaseen Efeson kaupungista, ja melkein suoraan länteen Miletosta. Se on karu saari, noin 16 kilometriä pitkä ja 9,5 kilometriä leveä leveimmältä kohdaltaan. Rooman hallinto käytti Patmosta karkotuspaikkana, ja kun Johannes sanoo, että hän oli Patmoksella ”*Jumalan sanan ja Jeesuksen todistuksen tähden*”, hänen tarkoituksensa on epäilemättä sanoa, että hänet oli karkotettu sinne rangaistukseksi evankeliumin saarnaamisesta. Vanhan perimätiedon mukaan, joka on säilynyt Irenaeuksen kirjoituksissa ja Eusebioksen kirkkohistoriassa, Rooman hallinto lähetti Johanneksen karkotukseen Patmokselle Domitianuksen neljäntenätoista hallitusvuotena eli 95 jKr. ja että hänet vapautettiin 96 jKr. Domitianuksen kuoltua. Me tiedämme, että Domitianuksen hallitusaikana kristillistä kirkkoa vainottiin ankarasti. Mutta olkoon tuo perimätieto oikea tai ei, niin Johanneksen sanat osoittavat joka tapauksessa, että hän kirjoittaa vainon aikana.

Johannes sanoo, että hän on lukijoilleen veli ja kumppani (kirjaimellisesti:

”*se, joka jakaa jotain jonkun toisen kanssa*”, tässä seurattu KR 38 kääntää tämän mukaisesti: ”*osallinen*”, suom. huom.) ahdistuksessa ja kuninkuudessa (tai: hallitsemisessa) ja kärsivällisyydessä Jeesuksessa. Siten hän julistaa sen teeman, joka avautuu tässä kirjassa. Seurakunnan täytyy kärsiä nykyisessä maailmassa paljon ahdistusta, usein avointa vainoakin. Mutta seurakunnan tulee muistaa, että tämä ahdistus on ”*Jeesuksessa*” – koska seurakunta on yhteydessä Jeesuksen kanssa. Sen tähden se ei ole mikään syy epätoivoon. Sillä vaikka meidän täytyy kokea yhdessä paljon ahdistusta, niin me olemme silti myös osallisia kuninkuuteen tai hallitsemiseen, joka on myös ”*Jeesuksessa*”.

Jo jakeessa 6 Johannes oli sanonut, että Jeesus on tehnyt meidät kuningasvaltakunnaksi, kuningashuoneeksi. Sana βασιλεία, jonka me olemme kääntäneet ”*kuninkuudeksi*”, käännetään yleensä ”*valtakunnaksi*”. Mutta Raamatussa tämä sana viittaa usein kuninkaan toimintaan, hallitsemismenettelyyn. Ylösnoussut Jeesus, joka on asetettu valtaistuimelle Jumalan oikealle puolelle, hallitsee kaikkia asioita taivaassa ja maan päällä. Kärsivät kristityt, joita heitä hallitsevat maan kuninkaat vainoavat, ovat tästä huolimatta ihmisiä, jotka ovat osallisia Jeesuksen kanssa hänen hallitsemistoimeensa. Pitämällä rukouksia valtaapitävien puolesta (1. Tim. 2:1–), pyytämällä, että Jumalan tahto tapahtuisi, julistamalla evankeliumia ja lukemattomilla muilla tavoilla he osallistuvat Jeesuksen kanssa toimintaan, jolla hän toteuttaa tahtonsa hyvän mielisuosion. Tästä syystä kristittyjä ei tule arvostella sen mukaan, miltä he näyttävät. Huolimatta kärsimyksestä, jota heidän täytyy kestää maallisten hallitsijoiden käsissä, he ovat todellisuudessa tämän maailman varsinaisia hallitsijoita, joiden hyväksi kaikki tämän maailman asiat johdetaan (Room. 8:28).

”*Jeesuksessa*” seurakunnan jäsenet voivat myös kestää kärsivällisyydessä kaiken sen pahan, minkä jumalaton maailma ja pakanallinen hallinto voi heille tuottaa. Seuraavissa luvuissa Johannes kuvailee niitä ahdistuksia, joita seurakunta joutuu kokemaan ajan loppuun saakka. Ja hän muistuttaa lakkaamatta lukijoitaan siitä, että voitto on lopulta oleva heidän. Sen tähden heidän tulisi kärsivällisesti kestää loppuun asti. Ja näin nämä seitsemän seurakunnan kristityt ovat Kristuksessa osallisia Johanneksen kanssa kärsimykseen, hallitsemiseen ja kestämiseen.

Johannes oli tiettyä sunnuntaina ”hengessä”. Tämä sanonta ”hengessä” tarkoittaa hengellistä tilaa, jossa hän kykeni näkemään ja kuulemaan asioita, joita tavallisesti ei nähdä eikä kuulla, tilaa, jossa näkyjä nähdään. Monet kääntäjät kääntävät sanonnan ἐν πνεύματι sanalla ”Hengessä”. Tämä käännös on mahdollinen. Artikkelin puuttuminen kreikan kielessä ja se, että lauseyhteydessä ei ole mitään muuta osoitusta siitä, että tämä sana on erisnimi, näyttää kuitenkin tekevän suotavammaksi käännöksen ”hengessä” – tässä ja jokaisena muuna kertana, kun sitä näin kirjassa käytetään (vrt. 4:2; 17:3; 21:10).

Sanontaa ”Herran päivä” käytetään Uudessa testamentissa vain tässä. Nykyisessä kreikan kielessä tämä termi tarkoittaa sunnuntaita eikä ole syytä epäillä, etteikö se merkitse tässäkin samaa.

Hengellisessä tilassa, jossa Johannes huomasi olevansa, hän kuuli takaansa äänen, joka käski hänen kirjoittaa kirjaan näyt, jotka hän tulisi saamaan, ja lähettää seitsemälle seurakunnalle sen, mitä hän oli kirjoittanut. Järjestys, jossa seurakunnat mainitaan, on järjestys, jossa joku matkaaja kävisi kiertomatallaan yhdestä toiseen. Efeso on lähellä meren rannikkoa keskellä Aasiaa, Smyrna on noin 56 kilometriä lähes suoraan pohjoiseen Efesosta, ja Pergamo on noin 80 kilometriä pohjoiseen Smyrnasta. Tyatira on noin 64 kilometriä kaakkoon Pergamosta ja Sardes 56 kilometriä etelään ja vähän itään Tyatirasta. Filadelfia sijaitsee itään ja etelään Sardeesta ja Laodikea noin 80 kilometriä kaakkoon Filadelfiasta.

On ilmeistä, että me olemme tässä tekemisissä todellisten kaupunkien kanssa. Kaikki käsitykset, että näitä kirjeitä seitsemälle kaupungille ei ole tarkoitettu ymmärrettäväksi todellisina kirjeinä, vaan että ne vertauskuvallisesti edustavat kirkon historian eri vaiheita, täytyy pitää tekstiin luettuina. Kaupungit ovat todellisia kaupunkeja ja kirjeet ovat todellisia kirjeitä.

JEESUKSEN NÄYTTÄYTYMINEN (1:12–18)

12) Ja minä käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui; ja kääntyessäni minä näin seitsemän kultaista lampunjalkaa, 13) ja lampunjalkain keskellä Ihmisen Pojan muotoisen, pitkäliepeiseen viittaaan puetun ja rin-

nan kohdalta kultaisella vyöllä vyötetyn. 14) Ja hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset niin kuin valkoinen villa, niin kuin lumi, ja hänen silmänsä niin kuin tulen liekki; 15) hänen jalkansa olivat ahjossa hehkuvan, kiiltävän vasken kaltaiset, ja hänen äänensä oli niin kuin paljojen vetten pauhina. 16) Ja hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, ja hänen suustaan lähti kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat niin kuin aurinko, kun se täydeltä terältä paistaa. 17) Ja kun minä hänet näin, kaaduin minä kuin kuolleena hänen jalkojensa juureen. Ja hän pani oikean kätensä minun päälleni sanoen: ”Älä pelkää! Minä olen ensimmäinen ja viimeinen, 18) ja minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti, ja minulla on kuoleman ja tuonelan avaimet.”

”Ja minä käännyin katsomaan, mikä ääni minulle puhui” on ilmiselvästi kielikuva, jonka merkitys on: ”Minä käännyin katsomaan, kuka puhui.” Kun Johannes kääntyi, hän näki ”ihmisen pojan muotoisen” (KR 38: Ihmisen Pojan muotoisen). Monet kääntäjät ja selittäjät ovat nähneet sanonnassa ”ihmisen poika” *υἱὸν ἀνθρώπου* viittauksen Danielin profetiaan iankaikkisesta kuninkaasta (Dan. 7:13) ja ovat sen tähden kääntäneet ”Ihmisen Poika”. Epäilyksettä tämä on mahdollista, eikä mielellään valitse käännöstä ”ihmisen poika”, koska lauseyhteyden perusteella on selvää, että tämä todella viittaa Herraan Jeesukseen.

Ei ole myöskään mitään epäilystä siitä, että Vapahtaja kutsuu itseään evankeliumeissa usein ”Ihmisen Pojaksi” ilmiselvästi viitaten messiaaniseen profetiaan Danielin kirjassa (esim. Matt. 24:30; 26:64; Mk. 13:26; 14:62). Maininta hänen ilmestymisestään ”taivaan pilvissä” sulkee pois kaiken muun tulkinnan.

Toisaalta on olemassa monta kohtaa, joissa termi ”ihmisen poika” tarkoittaa samaa kuin ”ihminen”. Esimerkiksi Hesekiel käyttää sitä tällä tavalla lähes sata kertaa, ja Vanhassa testamentissa on ainakin tusina muuta kohtaa, joissa sitä käytetään tällä tavalla. Kysymys, käytetäänkö termiä tällä tavalla Uudessa testamentissa, riippuu kahden kohdan tulkinnasta Ilmestyskirjassa (1:13; 14:14) sekä yhdestä kohdasta Hebrealaiskirjeessä (2:6). Hebrealaiskirjeen kohdassa läheinen yhteys osoittaa selvästi, että se tarkoittaa ”miestä” – tässä tapauksessa miestä nimeltä Jeesus, jossa psalmi

on lopullisesti täyttynyt. Ilmestyskirjan kohdat on mahdollista ymmärtää kummallakin tavalla.

Nimeä ”*Ihmisen Poika*” Jeesuksen nimenä käytetään kahdeksankymmentä kertaa neljässä evankeliumissa ja kerran Apostolien teoissa. Jokaisessa tapauksessa yhtä lukuun ottamatta (Joh. 5:27) kummallakin substantiivilla on määrätty artikkeli **ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου**. Toista artikkelia ei ole käännetty englanniksi (viittaus Beckerin käyttämään Raamatun käännökseen, suom. huom.), koska se on yleinen. Sanonta on Joh. 5:27:ssä selvästi Jeesuksen nimi, mutta siinä ei kummallakaan substantiivilla ole artikkelia, kuten on asian laita myös kahdessa Ilmestyskirjan kohdassa. On kuitenkin olemassa selvä syy, miksi artikkelit puuttuvat Joh. 5:27:stä. Siellä tämä nimi on ennen kopulaa (lauserakenteessa subjektin ja predikatiivin yhdistävää sanaa [yleensä verbi ”*olla*”], suom. huom.). Tässä tapauksessa kreikan kielioppi vaatii tai ainakin sallii että artikkelit jätetään pois. Mitään sellaista syytä, joka oikeuttaa artikkelien poisjättämisen, ei ole kahdessa Ilmestyskirjan kohdassa. Toinen merkittävä seikka on se, että evankeliumeissa tämä nimi esiintyy vain kohdissa, joissa Jeesus itse puhuu tai joissa hänen vihollisensa suoraan siteeraavat häntä. Evankeliumien kirjoittajat eivät itse käytä sitä koskaan puhuessaan Jeesuksesta. Näistä syistä johtuen on mahdollista vastahakoisesti päätellä, että NIV (New International Version–käännös) ja NASB (New American Standard Bible) ovat valinneet oikean käännöksen. NIV on myös hyvin todennäköisesti oikeassa kääntäessään heprean kielen sanonnan Dan. 7:13 vastineella ”*ihmisen poika*” ja artikkeli Uuden testamentin viittauksissa tuohon kohtaan on edeltävän viittauksen artikkeli.

Johannes siis kääntyi ja näki jonkun, joka näytti ihmiseltä. Tällä taivaallisella vierailijalla oli tukka, silmät, kädet ja jalat kuten ihmisellä on. Silti hän oli myös huomattavassa määrin erilainen kuin muut ihmiset.

Johannes näki hänen seisovan seitsemän lampunjalan keskellä, puettuna pitkään viittaan ja kultaiseen vyöhön. Välitön ja laajempi lauseyhteys ei tee meille mahdolliseksi ratkaista, tarkoitetaanko pitkällä viitalla ja kultaisella vyöllä jotain erityistä, mutta myöhempi jae kertoo meille, että seitsemän lampunjalkaa symboloivat seitsemää seurakuntaa. Tämä vertauskuvien käyttö ei ole lainkaan epätavallista. Jeesus oli puhunut opetuslapsistaan

maailman valona ja hän oli verrannut heidän kääntymystään lampun sytyttämiseen (Matt. 5:14–16). Se, että Jeesus seisoi seitsemän lampunjalan joukossa tai ”*keskellä*”, on vertauskuvallinen keino tuoda esiin totuus, että taivaaseen astunut Kristus, joka on nyt Jumalan oikealla puolella, on silti samanaikaisesti edelleen kansansa kanssa täällä maan päällä. Monta vuotta ennen tätä Johannes itse oli kuullut hänen lupaavan: ”*Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellensä*”, ja : ”*Katso, minä olen teidän kanssanne joka päivä maailman loppuun asti.*” ”*Hänen päänsä ja hiuksensa olivat valkoiset.*” Hänen päänsä ja hiustensa valkoisuus on vertauskuva Jeesuksen synnittömyydestä ja puhtaudesta. Valkoinen on yleinen pyhyiden ja vanhurskauden vertauskuva.

”*Hänen silmänsä olivat niin kuin tulen liekki.*” Vanhan testamentin antropomorfisessa kielessä Jumalan silmät liittyvät aina jotenkin Jumalan tietoon tai hänen huolenpitoonsa kansastaan. Johanneksella on varsin hyvin saattanut olla mielessään Jeesuksen silmien kyky nähdä ihmisten sydänten pimeimpiin syvyyksiin kuvatessaan Jeesuksen silmät tulen liekeiksi.

On vaikea ratkaista, onko kuvauksessa Jeesuksen jaloista mitään erityisesti merkityksellistä. Me voimme sanoa, että raamatullisessa symboliikassa Jeesuksen jaloilla on jotain tekemistä hänen valtansa kanssa ja voiman käytön kanssa, jota hän harjoittaa vihollisiinsa, joiden täytyy palvella hänen jalkojensa astinlautana (vrt. 1. Kor. 15:27; Hebr. 2:8; Ps. 8:7). Hänen puheensa ääni, jota Johannes vertaa jyrisevään vesiputoukseen, viittaa varmasti Jeesuksen sanan voimaan. Se on myös osoitus hänen jumaluudestaan, sillä Vanhassa testamentissa Jumalan ääntä verrataan ”*paljojen vetten kohinaan*” (Hes. 43:2, KJV – King James Version –käännös; KR 38, Biblia ym. puhuvat tässä Jumalan kunniasta, suom. huom.).

Hänen kädessään olevien seitsemän tähden merkityksestä ei ole mitään epäilystä. Tämän luvun viimeisessä jakeessa ne samaistetaan seitsemän seurakunnan seitsemän enkelin kanssa. Ei voi myöskään olla mitään epäilystä hänen suustaan lähtevästä kaksiteräisestä miekasta. Jeesuksen suusta lähtee hänen sanansa. Pyhä Paavali puhuu Jumalan sanasta miekkana (Ef. 6:17) ja Hebrealaiskirje kutsuu sitä kaksiteräiseksi miekaksi (Hebr. 4:12). Niin mielikuvituksellinen ja outo kuin näky onkin, symboliikka on

tarkoituksenmukainen eikä se tuota mitään ongelmia tulkitsijalle.

Tämä näky Jeesuksesta loistavassa majesteetissaan päättyy sanoihin: ”*Ja hänen kasvonsa olivat niin kuin aurinko, kun se täydeltä terältä paistaa.*” Kerran aiemmin, monta vuotta sitten, Johannes oli kirkastusvuorella nähnyt Jeesuksen osoittavan kirkkautensa samalla tavalla, ja vaikka me emme voi olla varmoja, onko näyn kaikilla yksityiskohdilla jokin erityinen merkitys, yksi asia voidaan varauksettomasti sanoa näystä kokonaisuudessaan. Meillä on tässä selvä vakuutus siitä, että samalla Jeesuksella, joka oli kärsinyt nöyryytyksen ja kuoleman ristillä, ja joka oli kokenut samanlaista vainoa kuin mistä hänen seuraajansakin joutuivat kärsimään, on nyt korotettu asema koko maailman hallitsijana. Se, mikä oli tapahtunut Jeesukselle, tapahtuisi eräänä päivänä myös heille. Myös heidät kirkastettaisiin (Room. 8:18; Fil. 3:21).

Johannes oli niin Jeesuksen majesteettisuuden valtaama, että hän kaatui kuin kuolleen hänen jalkojensa juureen. Mutta Jeesus nosti hänet pystyyn ja käski hänen ”*lakata pelkäämästä*” (KR 38: *älä pelkää*). Kreikan kielen preesensissä oleva kielteinen käskymuoto tarkoittaa yleensä käskyä lakata tekemästä jotain. ”*Lakkaa pelkäämästä*” tulee Uudessa testamentissa evankeliumin saarnaamisen johdannoksi (vrt. Luuk. 1:13,30; 2:10). Syntiinlankeemus tuhosi ihmisen tiedon Jumalasta ja toi pelon maailmaan. Ennen syntiinlankeemusta ihminen tiesi Jumalan pyhäksi tuomariksi, joka ei siedä mitään tottelemattomuutta käskyjään kohtaan, mutta ihmisellä ei ollut mitään syytä pelätä tätä Jumalaa, sillä hän ei ollut rikkonut ainoatakaan hänen laeistaan. Ihminen tiesi Jumalan myös kaiken hyvän rakastavaksi lähteeksi. Lankeemuksen jälkeen ihminen ei enää tunne Jumalan armoa ja rakkautta: hänellä ei ole mitään keinoa löytää todellista ratkaisua siihen vaikeuteen, joka sisältyy ajatukseen, että Jumala on sekä armollinen että pyhä, että Hän on, kuten Hän itse sanoo, Jumala, joka antaa anteeksi synnit ja ei anna anteeksi syntejä (2. Moos. 34:6,7). Tästä johtuen luonnollisen ihmisen ajatus Jumalasta ei voi olla mitään muuta kuin varma ”*hirmuinen tuomion odotus*” (Hebr. 10:27). Tästä syystä Aadam piiloutuu Jumalalta paratiisin metsään (1. Moos. 3:10). Tästä syystä sanat ”*Älä pelkää*” tai paremminkin ”*Lakkaa pelkäämästä!*” ovat sopiva johdanto evankeliumin

sanomaan, joka on ainoa vastamyrkky ihmisen pelkoon. Noilla samoilla sanoilla Gabriel tervehti Sakariasta ja Mariaa tullessaan ilmoittamaan Johanneksen ja Jeesuksen tulevasta syntymästä. Noilla samoilla sanoilla Beethovenin enkeli aloitti sanoman Vapahtajan syntymästä, kun hän ilmoitti paimenille Vapahtajan tulemisesta. On merkillepantavaa, että kun ihmisen ensimmäiset sanat syntiinlankeemuksen jälkeen sisältävät lausuman: ”*Minä pelkäsin*”, niin ensimmäiset puhutut sanat Uuden testamentin varhaisimmassa historiallisessa kertomuksessa ovat: ”*Älä pelkää!*” Samoin ensimmäinen sanoma Johannekselle Uuden testamentin viimeisessä historiallisessa kertomuksessa (Ilm. 1:17) sisältää saman vapauttavan kutsun panna pois kaikki pelko.

Sitten Jeesus vielä kerran kuvailee itsensä iankaikkisena olentona sanoessaan: ”*Minä olen ensimmäinen ja viimeinen*” – samat sanat, joilla Jumala kuvaili iankaikkisuutensa Jesajan kirjassa (44:6). Sen tähden Jeesus on Jumala.

Hän jatkaa viittauksella kuolemaansa ja ylösnousemukseensa: ”*Minä elän; ja minä olin kuollut, ja katso, minä elän aina ja iankaikkisesti.*” Kuolemansa ja ylösnousemuksensa perusteella hän julistaa, että hänellä on kuoleman ja helvetin avaimet. Hänellä on valta päästää ihmisiä kuolemasta, kuten hän lupasi opetuslapsilleen: ”*Koska minä elän, niin tekin saatte elää*” (Joh. 14:19). Tämä on hyvin lohdullinen sana kristityille vainon päivänä. Teloittajan miekkakaan ei voi syöstä uskovaa Jumalan lasta Jeesuksen auttamisvallan ulottumattomiin.

Sana, jonka käännösvastineena on ”*helvetti*” (KR 38 ja 92: tuonela), on kreikan sana ”*haades*”, jota vuorostaan käytetään usein käännösvastineena heprean sanalle ”*Sheol*”. Tämä kreikan sana tarkoittaa hyvin todennäköisesti paikkaa, joka on näkymätön tai jossa ihmiset ovat näkymättömässä tilassa. Konservatiivisten tutkijoiden keskuudessakaan ei ole täyttä yksimielisyyttä sanan täsmällisestä merkityksestä. Ei voi olla epäilystäkään siitä, että se usein, ehkä jopa kaikkein tavallisimmin, tarkoittaa sitä, mitä me ymmärrämme sanalla ”*helvetti*”. On mahdollista, vaikkakin kyseenalaista, että toisinaan se ei tarkoita mitään muuta kuin ”*hautaa*”. Joissain yhteyksissä se yksinkertaisesti tarkoittaa paikkaa, johon ihmiset menevät kuollessaan, ”*seuraavaa maailmaa*”,

”suurta tuonpuoleista”, ”näkymätöntä maata, jonka rajoilta ei kukaan matkaa palaa”, kuten Shakespeare sitä kutsui. Haades on siksi sana, joka voi sisältää sekä taivaan että helvetin. Olisi mahdollista ymmärtää Haadeksen tarkoittavan tässä hautaa. Silloin vakuutus, että Jeesuksella on avain Haadekseen, tarkoittaisi, että hänellä on valta päästää haudasta. Tämä viittaisi niiden ylösnousemukseen, jotka olivat kuolleet uskonsa tähden samoin kuin kaikkien ihmisten, niin uskovien kuin epäuskoisten, herättämiseen kuolleista. Jos sen sijaan Haades on viittaus seuraavaan maailmaan yleisesti tai helvettiin erityisesti, *”avaimet”* tarkoittavat, että Jeesuksen valta ulottuu tämän nykyisen elämän rajojen tuolle puolen. Tämä on myös erityinen lohdutuksen sana vainotulle seurakunnalle. Haadeksen merkityksestä puhutaan enemmän selitettäessä lukua 20.

TOISTETTU KÄSKY KIRJOITTAA (1:19–20)

19) Kirjoita siis, mitä olet nähnyt ja mikä nyt on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva. 20) Niiden seitsemän tähden salaisuus, jotka näit minun oikeassa kädessäni, ja niiden seitsemän kultaisen lampunjalan salaisuus on tämä: ne seitsemän tähteä ovat niiden seitsemän seurakunnan enkelit, ja ne seitsemän lampunjalkaa ovat ne seitsemän seurakuntaa.

Käsky *”kirjoittaa”* korostaa sekä tämän kirjan inspiraatiota että siihen läheisesti liittyvää ilmoituksen käsitettä. Sanat *”mikä nyt on ja mitä tämän jälkeen on tapahtuva”* viittaavat joko näkyihin, jotka Johannes oli näkevä, tai tapahtumiin, joita ne symboloivat.

Kirjoituskäskyn jälkeen seuraa selitys kahden ensimmäisen näyn symbolista, seitsemästä tähdestä ja seitsemästä lampunjalasta. Siten tulee alusta pitäen selväksi, että tässä kirjassa me olemme tekemisissä kahdentyyppisen aineiston kanssa, joita voimme kutsua historialliseksi ja symboliseksi. Esimerkiksi seitsemän seurakuntaa ovat todellisia, historiallisia seurakuntia. Missään meille ei kerrota, että ne edustavat jotain, eikä missään ole osoitusta siitä, että ne ovat symboleja. Kultaiset kynttilänjalat sen sijaan eivät ole todellisia kynttilänjalkoja, vaan ne ovat olemassa ainoastaan näyn

tähden ja sen keston ajan. Niillä on historiallinen todellisuus ainoastaan siinä mielessä, että tiettyinä päivinä ja tietyssä paikassa apostoli Johannes todella sai näyn, jossa hän näki seitsemän kultaista kynttilänjalkaa.

Toisaalta kaikki se, mikä nähdään tai kuullaan näyissä, ei ole ilman välitöntä tosiperäistä olemassaoloa. Ihmisen poika, joka esiintyy näyissä, on todellinen historiallinen henkilö, joka tekstin mukaan eli ja kuoli kerran tietyssä paikassa ja tiettyinä ajankohtana historiassa. Miekalla, joka lähtee hänen suustaan, ei sen sijaan ole mitään itsenäistä historiallista ja materiaalista olemassaoloa, vaan se on jälleen symboli, joka edustaa historiallista todellisuutta. On siis olemassa eräitä näynomaisia kuvauksia, joissa meillä on sekoitus historiallisia ja symbolisia piirteitä.

”Ne seitsemän tähteä ovat niiden seitsemän seurakunnan enkelit.” Luterilaiset raamatunselittäjät eivät ole olleet yksimielisiä siitä, mitä tarkoitetaan seitsemällä enkelillä. Sana *”enkeli”* kreikan kielessä *ἄγγελος* tarkoittaa *”sanansaattajaa”*. Modernissa englannin kielessä sana viittaa pelkästään taivaalliseen tai hengelliseen sanansaattajaan, mutta kreikan sana ei ole merkitykseltään läheskään näin rajattu. Jakeessa 1, joka puhuu siitä, että Jeesus lähettää enkelinsä tai sanansaattajansa, sanansaattaja on selvästikin henki. Mutta seuraavan luvun jakeen 1 valossa, missä Johannekselle annetaan määräys lähettää kirje Efeson seurakunnan enkelille, näyttää varmalta, että me olemme tekemisissä maallisen sanansaattajan kanssa. Seurakunnan sanansaattaja on se mies, joka ilmoittaa Herran sanoman seurakunnalle. Hän on seurakunnan pastori. Vaikka ajatuksella enkelistä, joka on määrätty huolehtimaan jostakin tietystä seurakunnasta, ei ole tukea missään muualla Raamatussa, se ei ole mahdollon tulkinta. Jos me kuitenkin ymmärrämme seurakunnan enkelin merkitsevän seurakunnan pastoria, silloin me voimme hyvin luonnollisella tavalla pitää kutakin seitsemän seurakunnan pastoria sanansaattajana, jonka kautta Jeesus välittää kullekin seurakunnalle tarkoitetun sanoman Jumalan kansalle.

EKSKURSSI: LUVUT ILMESTYSKIRJASSA

Luku seitsemän on kaikkein tavallisin niistä numeroista, joita Ilmestyskirjassa käytetään. Ensimmäinen luku puhuu seitsemästä seurakunnasta, seitsemästä Jumalan hengestä, seitsemästä tähdestä ja seitsemästä kynttilänjalasta. Seuraavat kaksi lukua sisältävät seitsemän kirjettä seitsemälle seurakunnalle.

Jo Vanhassa testamentissa tällä luvulla on erityinen merkitys. Viikon seitsemäs päivä oli pyhä päivä. Vuodessa oli seitsemän suurta juhlaa: pääsiäinen, happamattoman leivän juhla, helluntai, uuden vuoden juhla, suuri sovituspäivä, lehtimajanjuhla ja pyhä kokous. Neljä näistä juhlista osuu seitsemänteen kuukauteen, mikä teki tästä kuukaudesta erityisen pyhän. Joka seitsemäs vuosi oli sapattivuosi ja seitsemän seitsenvuotiskauden jälkeen vietettiin erityistä riemuvuotta. Sekä happamattoman leivän juhla että lehtimajanjuhla kestivät seitsemän päivää. Usein uhrattiin erityisiä uhreja, jotka koostuivat eläimistä, joita oli seitsemän tai seitsemän kerrannainen. Jokaisen viikon seitsemännen päivän lisäksi joka vuosi oli seitsemän erityistä sapattia, jotka kytkeytyivät seitsemään suureen juhlaan. Näyttää selvältä, että seitsemän on liiton luku.

Meille ei ole ilmoitettu, miksi Jumala valitsi luvun seitsemän symboliksi liitolleen Israelin kanssa. On esitetty, että kolme on Jumalan luku ja neljä on tämän maailman luku ja siksi seitsemän on luku, joka edustaa Jumalan ja ihmisten uudelleen yhdistämistä Hänen armoliittonsa kautta. Tälle näkemykselle on jotain tukea myös Ilmestyskirjassa. Me olemme jo nähneet, miten Johanneksen viittaukset Jumalaan ilmaisevat kolminaisen (triadisen) järjestyksen. Myöhemmissä luvuissa numero neljä on näkyvästi esillä lausumissa, jotka koskevat luotua maailmaa. Oli miten oli, ei ole mahdollista tehdä mitään dogmaattisia väittämiä luvusta seitsemän yli sen, että se näyttää olevan luku Jumalan liitolle ihmisten kanssa.

Lukuun seitsemän kytkeytyy selvästi luku kolme ja puoli. Tämä luku esiintyy useina muunnelmina. Luvussa 12 puhutaan ajasta ja ajoista ja puolesta ajasta (KR 38: *”aika ja kaksi aikaa ja puoli aikaa”*, Ilm. 12:14). Neljäkymmentä kaksi kuukautta (Ilm. 11:2) ja 1260 päivää (11:3 ja 12)

merkitsevät kolmea ja puolta vuotta ja monikko *”ajat”*, (12:14), on hyvin todennäköisesti ymmärrettävä kaksinkertaisena (näin myös Biblia, KR 38 ja 92) niin että *”aika, ja kaksi aikaa ja puoli aikaa”* tarkoittaa kolmea ja puolta vuotta.

Luku kolme ja puoli kytkeytyy aina pahoihin voimiin, jotka sortavat seurakuntaa. Samanaikaisesti näillä pahoilla voimilla näyttää tavallisesti olevan hengellinen ja uskonnollinen luonne. Kolme ja puoli voidaan sen tähden nähdä rikutun liiton symbolina, luvun seitsemän, liiton luvun, puolikkaana.

Toiseksi tärkein luku Ilmestyskirjassa on kaksitoista kerrannaisineen 24, 144, 12000 ja 144000. Kaksitoista on kiistatta seurakunnan luku. Kymmenen sekä 10 kolmanteen potenssiin korotettuna ($10 \times 10 \times 10 = 1000$) näyttää olevan täydellisyyden luku. Luku neljä kytkeytyy säännöllisesti maailmaan.

ENSIMMÄINEN NÄKY: SEITSEMÄN KIRJETTÄ (2:1–3:22)

SEITSEMÄN KIRJEEN TULKINTA

Monet raamatunselittäjät näkevät kirjeissä seitsemälle seurakunnalle ennustuksen kirkon tulevaisuudesta maan päällä ja jotkut jopa näkevät näiden seitsemän kirjeen edustavan kirkon historian seitsemää toinen toistaan seuraavaa ajanjaksoa.

Tekstissä itsessään on selvä viite siihen, että näitä seitsemää kirjettä ei tule lukea symbolisena kuvauksena tulevasta kirkon historiasta. On outoa, että samat kiliastiset raamatuntulkitsijat, jotka syyttävät amillenialisteja (amillenialismi: kiliasmin eli millennialismin vastakohta. Sen mukaan ei ole odotettavissa tuhatvuotista rauhanvaltakuntaa maan päällä tässä ajassa. Vastaa Beckerin kantaa, suom. huom.) siitä, etteivät nämä lue Ilmestyskirjaa kirjaimellisesti, väittävät usein, että nämä seitsemän kirjettä eivät ole todellisia kirjeitä todellisille seurakunnille, vaan ennustavia kuvauksia historian tulevista ajanjaksoista.

Ennen kaikkea, seitsemän seurakuntaa mainitaan jo Ilmestyskirjan johdannossa, jossa sanotaan, että koko kirja on osoitettu seitsemälle seurakunnalle. Ilmestyskirjan kirjoittaminen on todellinen historiallinen tosiasia. Me pidämme sitä käsissämme. Johanneksen kokemus Patmoksella oli todellinen historiallinen tapahtuma. Seitsemän seurakuntaa sijaitsivat todellisissa kaupungeissa, määrättyssä maantieteellisessä järjestyksessä lueteltuina. Tuon asian merkitys tulee melko lailla silmiinpistäväksi verratessamme sitä Israelin kahdentoista sukukunnan luetteloon luvussa 7. Me huomaamme, että näiden sukukuntien nimet on annettu siellä epähistoriallisessa muodossa ja järjestyksessä, jota ei löydy mistään muualta Raamatusta. Siinä on ilmeistä, että me emme ole tekemisissä Israelin kansan kanssa sellaisena kuin se milloinkaan on ollut olemassa todellisuudessa. Tekstiyhteys sen sijaan ei anna meille mitään syytä olettaa, että seitsemän seurakuntaa ja seitsemän yksittäistä kirjettä seitsemälle seurakunnalle ovat mitään enempää kuin ne väittävät olevansa. Ne ovat todellisia kirjeitä,

todellisille seurakunnille kirjoitettuja, erityisenä ajankohtana kristillisen kirkon varhaisessa historiassa.

Tämä on selvää myös myöhemmästä asiayhteydestä. Vaikka on totta, että kirjan ensimmäisistä jakeista me saamme tietää, että tämä kirja tulee käsittelemään tulevia tapahtumia ”*mitä pian tapahtuman pitää*”, niin Johanneksen varsinainen näky tulevaisuudesta ei ala ennen kuin luvussa 4. Johannes siis kirjoittaa kirjeissä seitsemälle seurakunnalle siitä, ”*mikä nyt on*” (1:19).

SEITSEMÄN KIRJEEN KAAVA

Kaikki kirjeet seuraavat samaa yleistä kaavaa muutamien vähäisin poikkeuksin. Kukin kirje alkaa kirjoituskäskyllä, jolla on täsmälleen sama muoto kaikissa kirjeissä. Kirjoituskäskyä seuraa aina kuvaus kirjeen sanelevasta persoonasta. Kuvaus viittaa melkein jokaisessa tapauksessa 1. luvun näkyyn Jeesuksesta.

Puhujan kuvausta seuraa, vaihtelevassa järjestyksessä, tunnustuksen, kiitoksen ja kehotuksen sana, joka yleensä sisältää kutsun parannukseen. Kirjeet Smyrnaan ja Filadelfiaan eivät sisällä yhtään arvostelun sanaa ja kirjeestä Laodikeaan puuttuu tunnustus.

Kaikki kirjeet päättyvät kutsuun kuulla, joka on jälleen täysin samanlainen kaikissa kirjeissä, sekä lupaukseen niille, jotka ottavat kehotuksesta vaarin. Ensimmäisissä neljässä kirjeessä nämä kaksi piirrettä ovat edellä olevassa järjestyksessä, kun taas viimeiset kolme kirjettä kääntävät tämän järjestyksen toisin päin ja päättävät sanoihin: ”*Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo*”.

Seuraavassa taulukossa luvut ilmaisevat eri osien paikkaa kirjeissä.

Seura- kunta	Kirjoitus käsky	Kuvaus puhujasta	Tunnus- tuksen sana	Arvostelun sana	Kehotus	Kutsu kuulla	Lupa
Efeso	1	2	3	4	5	6	7
Smyrna	1	2	3	X	5	6	7
Pergamo	1	2	3	4	5	6	7
Tyatira	1	2	3	4	5	6	7
Sardes	1	2	5	3	4	7	6
Filadelfia	1	2	3	X	5	7	6
Laodikea	1	2	X	4	5	7	6

Huomaa, että yleisesti ottaen seitsemän kirjettä koostuvat seitsemästä osasta ja kirjeiden järjestys heijastaa koko kirjan yleistä seitsemänkertaista kaavaa.

KIRJE EFESOON (2:1–7)

Todellisuudessa lukujen 1–2 välissä ei ole mitään katkoa. Vapahtaja, joka oli puhunut Johannekselle luvussa 1, jatkaa puhetta Johannekselle näyssä ja sanoo: ”Efeson seurakunnan enkelille kirjoita.”

Efeson seurakunnan oli perustanut apostoli Paavali kolmannella lähetysmatkallaan ensimmäisen vuosisadan jälkimmäisen puolen alussa. Johanneksen kirjoittaessa Ilmestyskirjan kristinusko oli saanut Efesossa lujan jalansijan lähes puolen vuosisadan aikana.

Kirjoituskäsky havainnollistaa jälleen kerran sanainspiraatio–oppia. On usein sanottu, että sanainspiraatio ei ole sanelu, ja vaikka tämä voi olla totta useimmissa tapauksissa, silti tässä inspiraatio ehdottomasti kuvataan saneluna kirjurille. Johannes palvelee pelkästään kirjurina, jonka taitoja Herra Jeesus hyödyntää välittääkseen sanomansa seurakunnalle. Jeesus sanelee sanat ja Johannes kirjoittaa ne muistiin.

Kirje lähetetään Efeson seurakunnan ”enkelille”. Enkelit, sanansaattajat, seurakuntien pastorit saavat sanomansa apostoleilta ja apostolit vuorostaan saavat sanoman Jeesukselta. Tämä kirjoituskäsky heijastaa yhtä Uuden testamentin perusteemoista, nimittäin että Jeesus opasti valitsemiaan

apostoleja henkilökohtaisesti ja lähetti heidät sitten saarnaamaan evankeliumia ajan loppuun saakka. Näihin päiviin asti Jeesuksen sanoja ”Se, joka kuulee teitä, kuulee minua” voidaan soveltaa ainoastaan niihin pastoreihin, jotka julistavat apostolista sanomaa. Tämä on oikea ja raamatullinen ”apostolinen suksessio (seuraanto)”.

1) Efeson seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo hän, joka pitää niitä seitsemää tähteä oikeassa kädessään, hän, joka käyskelee niiden seitsemän kultaisten lampunjalan keskellä:

Puhujan kuvauksessa toistuvat sanat, jotka me kuulimme jo Johanneksen kertomuksessa näystään kirkastetusta Vapahtajasta ensimmäisessä luvussa. Nämä sanat kuvaavat havainnollisesti Herran huolenpitoa ja murhetta seurakunnastaan. Hän pitää seitsemää tähteä ts. seitsemää pastoria oikeassa kädessään. Vapahtaja käyttää muissa yhteyksissä vertauskuvaa siitä, että hän pitää kansansa kädessään, ilmaistakseen heille valmistamansa pelastuksen varmuuden ja varjeluksen, jolla hän puolustaa heitä. Johanneksen evankeliumin Hyvän Paimenen luvussa hän sanoo lampaistaan: ”He eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni. Minun Isäni, joka on heidät minulle antanut, on suurempi kaikkia, eikä kukaan voi ryöstää heitä minun Isäni kädestä” (Joh. 10:28,29). Vaikka tämä on totta kaikista kristityistä, Jeesus tuo tässä kohdassa ilmi erityisen huolenpitonsa niistä, jotka ovat hänen sanansaattajiaan, joita hän varjelee kaikkivaltiaalla voimallaan, kun he ovat liikkeellä hänen asioillaan.

Jumalan oikea käsi on Raamatussa usein myös vertauskuva hänen vaikuttavasta voimastaan, jolla hän toteuttaa pelastustarkoituksensa maailmassa. Tästä syystä on sopusoinnussa Raamatun opetuksen kanssa nähdä nämä Vapahtajan oikeassa kädessä olevat pastorit hänen työkaluinaan tai välikappaleinaan, joiden kautta hän toimii maailmassa tänä päivänä. Vapahtaja on antanut pastoreilleen, ei ainoastaan Vähässä Aasiassa, vaan kaikkialla maailmassa tehtävän julistaa evankeliumia ja toimittaa sakramentit, joiden kautta hän vetää ihmisiä satanan valtakunnasta Jumalan valtakuntaan. Tällä tavalla pastorit ovat todellakin välikappaleita Jeesuksen oikeassa

kädessä, ja he auttavat toteuttamaan hänen tahtonsa pelastaa ihmisiä heidän syntinsä seurauksista anteeksiantamuksen ja pelastuksen sanoman kautta.

Me olemme jo erikseen maininneet, että Vapahtajan kävely seitsemän kultaisen kynttilänjalan keskellä on kuvaannollinen keino ilmaista hänen lupauksensa: *”Missä kaksi tahi kolme on kokoontunut minun nimeeni, siinä minä olen heidän keskellänsä”* (Matt. 18:20).

2) Minä tiedän sinun tekosi ja vaivannäkösi ja kärsivällisyytesi, ja ettet voi pahoja sietää; sinä olet koetellut niitä, jotka sanovat itseänsä apostoleiksi, eivätkä ole, ja olet havainnut heidät valhetteli joiksi; 3) ja sinulla on kärsivällisyyttä, ja paljon sinä olet saanut kantaa minun nimeni tähden, etkä ole uupunut.

Nämä sanat ovat Efeson seurakunnalle lausuttu tunnustus. Kolme sanaa *”tekosi”, ”vaivannäkösi”* ja *”kärsivällisyytesi”* ovat nouseva sarja, jossa on todellisuudessa kyse yhdestä ainoasta ajatuksesta. Vapahtaja on tietoinen siitä, mitä he ovat tehneet. Hän tietää myös, että he eivät olleet tehneet näitä asioita sattumanvaraisesti, vaan tarmokkaasti. Viimeinen sana osoittaa, että he olivat suorittaneet tämän työn vastustuksesta huolimatta ja vaikeuksien alaisina.

Kaksi sanaa tässä tunnustuksessa saa erityisen korostuksen, koska ne toistetaan. Me olemme yrittäneet ilmaista tuon korostuksen käännoksessämme (viittaus Beckerin käyttämään käännöksen, suom. huom.). Ensimmäinen sana, jonka me olemme kääntäneet *”kärsivällinen kestäminen”* (KR 38: kärsivällisyys; KR 92: kestävyys), merkitsee kirjaimellisesti *”pysymistä alla”* ja se käännetään tavallisesti *”kärsivällisyydeksi”*. Toinen sana, jonka me olemme kääntäneet *”sietää”* merkitsee kirjaimellisesti *”kantaa”*, toisinaan lisämerkityksellä *”kantaa raskasta taakkaa”*.

Efeson kristityt olivat osoittaneet kärsivällistä kestämistä vastoinikäymisissä, joiden alla he olivat nähneet vaivaa, erityisesti niissä kärsimyksissä, joita he olivat kokeneet Jeesuksen nimen tähden, ts. koska he tunnustivat kristillisen sanoman maailman edessä. He eivät olleet väsyneet tässä kamppailussa. Mutta antaessaan heille tunnustusta tästä kärsivällisyydestä,

Vapahtaja myös kiittää heitä, koska he eivät olleet sallineet kärsivällisyytensä luisua välinpitämättömyydeksi monien pahuutta kohtaan. Kärsimyksen, vastoinikäymiset ja vainot he saattoivat kärsiä. Mutta he eivät saattaneet kärsiä pahoja ihmisiä.

Tämä on tunnustuksen sana, josta kirkon tulisi ottaa vaari ekumeenisena aikanamme. Moderni ekumenia tuo ilmi lähes täydellisen välinpitämättömyyden väärää oppia kohtaan kristillisen *”rakkauden”* ja *”kärsivällisyyden”* nimissä. Sellainen *”rakkaus”* ja *”kärsivällisyys”* ei ole mieluista Vapahtajalle.

Lauseyhteydestä ilmenee, että ne pahat ihmiset, jotka Johanneksella on tässä mielessään, eivät ole jumalattomia ja julkisesti siveettömiä ihmisiä. He ovat sen sijaan ihmisiä, jotka väittävät olevansa apostoleja, ihmisiä, jotka väittävät, että heillä on erityinen valtuutus Herralta. Apostoli on *”lähetetty mies”* – teologisessa kielenkäytössä *”mies, jonka Herra Jeesus on lähettänyt”* puhemiehekseen maailmalle. Nämä ihmiset väittivät valheellisesti, että heillä on sellainen asema seurakunnassa. He toistivat Vanhan testamentin väärin profeettojen rikkomuksen, joista Herra sanoi: *”Minä en ole lähettänyt noita profeettoja, mutta silti he juoksevat. Minä en ole puhunut heille, mutta kuitenkin he ennustavat”* (Jer. 23:21).

Efesolaiset olivat koetelleet näitä profeettoja nähdäkseen, olivatko heidän väitteensä paikkansapitäviä. He olivat ottaneet vaarin aiemmasta kehotuksesta, jonka apostoli Johannes hyvin todennäköisesti suuntasi juuri heille ja missä hän sanoi: *”Rakkaani, älkää jokaista henkeä uskoko, vaan koetelkaa henget, ovatko ne Jumalasta; sillä monta väärää profeettaa on lähtenyt maailmaan”* (1. Joh. 4:1). Sitä, miten he koettelivat heitä, Johannes ei sano tässä, mutta me voimme olettaa, että he noudattivat berealaisten esimerkkiä, jotka kuuntelivat Paavalin saarnaa ja sitten menivät kotiinsa tutkimaan Kirjoituksia ratkaistakseen, oliko se totta, mitä Paavali oli sanonut (Ap. t. 17:11). Tämän koettelemisen kautta he olivat päätyneet siihen ratkaisuun, että näiden pahojen ihmisten väitteet olivat väriä. Vapahtaja odottaa seurakuntansa jatkavan tällaista toimintaa tänäkin päivänä. Hän on tyytyväinen, kun hänen kansansa tunnistaa väriä opettajia siksi, mitä he ovat, eikä kärsivällisesti salli heidän jatkaa toimintaansa heidän keskellään.

Silti Herra kohdistaa myös arvostelun sanan Efeson seurakuntaan:

4) *Mutta se minulla on sinua vastaan, että olet hyljännyt ensimmäisen rakkautesi.*

Kuten ihminen luonnostaan vihaa tosi Jumalaa niiden vaatimusten ja uhkausten tähden, jotka sisältyvät hänen lakiinsa, samoin ihmiset oppivat rakastamaan Jumalaa, kun he uskovat, että vanhurskauden Jumala on hankkinut vapaan anteeksiantamuksen ja vanhurskauden heille Kristuksen kärsimyksen, kuoleman ja ylösnousemuksen kautta. Ihmiset, jotka ovat tulleet näkemään epätoivoisen tarpeensa ja tuon tarpeen täyttymisen evankeliumin lupauksissa, alkavat pakottamatta rakastaa Herraa. Mutta on mahdollista, että ihmiset alkavat pitää evankeliumin lupauksia itsestään selvinä ja suhtautuvat lain uhkauksiin kevyesti. Tämän seurauksena myös heidän rakkautensa vähenee. Näin oli käymässä Efesossa.

Vapahtajan arvostelua seuraa kehotus parannuksen tekemiseen:

5) *Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta.* 6) *Mutta se sinulla on, että sinä vihaat nikolaiittain tekoja, joita myös minä vihaan.*

Parannuksen tekeminen tarkoittaa kirjaimellisesti ”muuttaa mieltä”. Sanan ankarimmassa mielessä parannus on mielenmuutos, joka tapahtuu, kun joku henkilö ei enää halua tai odota pelastuvansa omien tekojensa kautta, vaan toivoo sen sijaan pelastuvansa Kristuksen teon kautta. Toisin sanoen parannus on muutos, joka tapahtuu, kun ihmisestä tulee kristitty. Mutta koska kristityilläkin on yhä vanha Aadam, ”mielenmuutos” on häilyvä ja epätäydellinen. Parannuksenteon on tarpeen jatkua ja toistua heissä joka päivä. Tämä tarve on erityisen polttava siellä, missä voimakkaat vaikutteet pyrkivät vetämään heidät pois uskosta ja rakkaudesta, joka heillä on Kristusta kohtaan. Jokapäiväisen parannuksen puute voi lopulta johtaa täydelliseen uskon menetykseen. Kun tämä tapahtuu koko seurakunnalle, Vapahtaja ”työntää lampunjalan pois paikaltaan”. Hänellä ei enää ole seurakuntaa

siinä paikassa, kynttilänjalkaa, joka valaisee ihmisille tietä taivaaseen evankeliumin julistuksen kautta.

Kutsua parannukseen seuraa toinen lyhyt tunnustuksen sana. Herra Jeesus kiittää efesolaisia heidän vihastaan nikolaiittojen tekoja kohtaan. Nikolaiittojen harhaa ei kuvata Raamatussa ja varhaiset kirkkoisät sanovat hyvin vähän siitä. Jotkut tutkijat ovat esittäneet, että nikolaiitat olivat Nikolaos Antiokialaisen seuraajia ja ottivat nimensä tältä mieheltä, joka oli yksi seitsemästä diakonista, jotka Jerusalemin seurakunta nimitti pian ensimmäisen helluntain jälkeen (Ap. t. 6:5). Tälle näkemykselle ei ole mitään varteenotettavaa näyttöä. Sen sijaan näyttää siltä, että nikolaiittojen perusopinkappale oli, että koska me pelastumme armosta eikä teoista, on kristitylle täysin luvallista viettää irstasta, siveetöntä elämää. Se, että heidän vihattavat tekonsa liittyivät väärään opetukseen, käy ilmi jakeesta 15, jossa Vapahtaja sanoo, että myös hän vihaa nikolaiittojen oppia. On tärkeää huomata, että Vapahtaja sanoo vihaavansa nikolaiittojen tekoja ja että hän kiittää Efeson kristittyjä siitä, että nämä liittyvät häneen tässä vihassa. Tällaiset huomiot auttavat meitä oikeaan asenteeseen syntyä ja harhaa vastaan. Me emme saa toivottaa tervetulleeksi emmekä olla välittämättä synnistä ja harhasta kristillisen ”rakkauden” nimissä.

7) *Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.*

Kehotus kuulla on aivan samanlainen kaikissa seitsemässä kirjeessä ja se vielä kerran korostaa oppia inspiraatiosta. Jeesus sanoo Jumalan Henkeä sanoman lähettäjäksi seitsemässä kirjeessä. Jeesus puhuu tässä Hengestä itsestään erillisenä persoonana. Samanaikaisesti se ilmaisee jumaluuden ykseyden, koska se, mitä Jeesus sanoo, on myös se, mitä Henki sanoo.

Kirje päättyy lupaukseen: ”*Sen, joka voittaa, minä annan syödä elämän puusta, joka on Jumalan paratiisissa.*”

”Paratiisi” on alunperin persiankielinen sana, joka merkitsee ”puistoa” tai ”puutarhaa”, ja se viittaa selvästi Eedenin puutarhaan. Eedenin puutarhassa elämän puu antoi iankaikkisen elämän niille, jotka söivät siitä. Nämä sanat ovat tästä syystä kuvaannollinen tapa luvata iankaikkinen elämä niille, jotka

vastustavat perkeleen, maailman ja lihan pyrkimyksiä johtaa heidät pois Kristuksesta. Kirjan viimeisessä luvussa Johannes kuvaa näkyä, jossa hän näki tämän lupauksen täyttyneenä (22:2).

Seitsemässä kirjeessä annetut lupaukset toistetaan, ainakin osittain, näyssä uskonsa puolesta kuolleiden sielujen hallitsemisesta ja näyssä uudesta Jerusalemistä, Johanneksen viimeisessä näyssä Patmoksella.

Seuraava taulukko jäsentää yhtäläisyydet:

Seurakunta	Lupaus	Täyttymys
Efeso	”minä annan syödä elämän puusta” (2:7)	”elämän puu ... kansojen tervehtymiseksi” (22:2)
Smyrna	”sitä ... ei toinen kuolema vahingoita (2:11)	”heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa” (20:6)
Pergamo	”uuden nimen” (2:17)	”hänen nimensä on heidän otsissansa” (22:4)
Tyatira	”sille minä annan vallan hallita pakanoita ... minä annan hänelle kointähden” (2:26–28)	”he hallitsevat aina ja iankaikkisesti ... Minä ... olen se kirkas kointähti” (22:5,16)
Sardes	”enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta” (3:5)	”ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämän kirjaan” (21:27)
Filadelfia	”minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin ... ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta minun Jumalani tyköä, ja oman uuden nimeni” (3:12)	”Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa ... uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä ... hänen nimensä on heidän otsissansa” (21:22,2; 22:4)
Laodikea	”sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani” (3:21)	”he ... hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta ... he hallitsivat aina ja iankaikkisesti” (20:4; 22:5)

KIRJE SMYRNAAN (2:8–11)

8) Ja Smyrnan seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo ensimmäinen ja viimeinen, joka kuoli ja virkosi elämään:

Toinen kirje on osoitettu seurakunnalle Smyrnassa, noin 56 kilometriä

luoteeseen Efesosta. Efesolla ei ole enää merkitystä kaupunkina, mutta Smyrna (Izmir) on yhä kukoistava kaupunki, jossa on yli 350000 asukasta.

Tämän kirjeen kuvaus Vapahtajasta tuo jälleen mieleen ensimmäisen luvun näyn (vrt. 1:17,18). Hänet kuvataan ensimmäisenä ja viimeisenä, sellaisena, joka on ennen kaikkia (Kol. 1:17), joka oli jo alussa (Joh. 1:1), joka oli olemassa ennen luomista ja jonka olemassaolo ei koskaan lakkaa. Hän on iankaikkinen. Sanat viittaavat selvästi Kristuksen jumaluuteen. Mutta hän on myös tosi ihminen, sillä hän kuoli ja on nyt jälleen elossa. Sana **ἐχθρεν**, joka on käännetty KJV-käännöksessä ”on elossa” on alkukielessä menneen ajan muodossa, ja se tulisi kääntää, kuten useimmissa moderneissa käännöksissä, viittauksena ylösnousemuksen tapahtumaan: ”Hän virkosi elämään.” Hän on ylösnoussut Vapahtaja, joka on voittanut kuoleman.

Tämä seurakunta ei kuule ainoatakaan arvostelun sanaa, vaan ainoastaan kiitoksen sanan. Vapahtaja sanoo:

9) Minä tiedän sinun ahdistuksesi ja köyhyytesi – sinä olet kuitenkin rikas – ja mitä pilkkaa sinä kärsit niiltä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga. 10) Älä pelkää sitä, mitä tulet kärsimään. Katso, perkele on heittävä muutamia teistä vankeuteen, että teidät pantaisiin koetukselle, ja teidän on oltava ahdistuksessa kymmenen päivää. Ole uskollinen kuolemaan asti, niin minä annan sinulle elämän kruunun.

Tunnustuksen ensimmäinen lause tuo mieleen autuaaksijulistuksen: ”Autuaita olette te, köyhät” (Luuk. 6:20). Apostoli Paavali puhui myös rikkaana olemisesta keskellä köyhyyttä (2. Kor. 6:10). Kristityt Smyrnassa joko kuuluivat kaupungin köyhempiin luokkiin tai olivat menettäneet omaisuutensa vainon kautta. Vaikka viittaus ahdistukseen jakeessa 9 ei välttämättä ilmaise vainoa, niin seuraava jae tekee sen selvästi. Jae 10 voitaisiin kääntää myös: ”Teillä tulee olemaan kymmenen päivää kestävä ahdistus.” Sanonta ”kymmenen päivää” voi olla keino ilmaista ajatus, että Jumala on ehdottomasti määrännyt vainon kestoajan ja että se tulee kestämaan suhteellisen vähän aikaa. Koska luvut Ilmestyskirjassa ovat

yleensä symbolisia, ei ole mitään, mikä pakottaa meidät käsittämään nämä kymmenen päivää kirjaimellisesti kymmeneksi päiväksi.

Ne, ”*jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan ovat saatanan synagooga*”, tarkoittaa juutalaisia, jotka ovat luopuneet oikeasta juutalaisesta uskosta. Johanneksen sanoja tässä on vaikea ymmärtää ensi silmäyksellä, mutta ne selvenevät lukiessamme niitä muun Uuden testamentin taustaa vasten. Uusi testamentti ilmaisee monin eri tavoin ajatuksen, että oikeat juutalaiset, ”*Jumalan Israel*”, kuten Paavali sanoo (Gal. 6:16), ovat ne, jotka ottavat Jeesuksen vastaan Vapahtajanaan synnistä. Jo Uuden testamentin aikojen alussa Johannes Kastaja käski fariseusten olla kerskumatta siitä, että he ovat Aabrahamin jälkeläisiä sillä Jumala voisi muuttaa kiviä Aabrahamin lapsiksi (Matt. 3:9). Kun juutalaiset kerskuivat, että he olivat Aabrahamin lapsia ja sen tähden Jumalan lapsia, Jeesus ilmoitti heille, että he olivat todellisuudessa perkeleen lapsia (Joh. 8:33–44). Tämä tapaus on erityisen merkittävä tässä käytetyn ilmauksen ymmärtämiseksi, koska se on kerrottu evankeliumissa, jonka on kirjoittanut Ilmestyskirjan kirjoittaja. Se auttaa selittämään, miksi juutalaista synagogaa Smyrnassa kutsutaan saatanan synagogaksi. Lisävalaistusta tähän kohtaan luovat apostoli Paavalin sanat: ”*Sillä ei se ole juutalainen, joka vain ulkonaisesti on juutalainen ... vaan se on juutalainen, joka sisällisesti on juutalainen*” (Room. 2:28,29) ja ”*Sillä eivät kaikki ne, jotka ovat Israelista, ole silti Israel*” (Room. 9:6). Sama apostoli sanoo myös, että Aabraham on kaikkien uskovien isä Kristuksessa (Room. 4:11,12) ja että ”*ne, jotka uskoon perustautuvat, ovat Aabrahamin lapsia*” (Gal. 3:7).

Kaikkien näiden kohtien ja vielä useampien niiden kaltaisten valossa meillä on oikeus sanoa, että ne, ”*jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole*”, olivat Smyrnan juutalaisia asukkaita, jotka kieltäytyivät ottamasta Jeesus Nasaretilaista vastaan luvattuna Messiaana. Sen sijaan, että olisivat olleet tosi Jumalan palvelukseen omistautunut synagoga, he olivat siksi ”*saatanan synagoga*”. Koko lauseyhteys viittaa myös siihen, että kuten niin usein oli asiantila, tämä juutalaisyhteisö oli vastuussa suuresta osasta siitä vainosta ja ahdistuksesta, mitä kristittyjen Smyrnassa täytyi kärsiä.

Vapahtaja vetoaa heihin voimakkaasti, etteivät he pelkäisi sitä, mikä oli

tapahtumaisillaan, koska ensinnäkin Jumala rajoittaisi vainon kestoajan eikä se kestäisi kauan. Toiseksi hän vakuutti heille, että jos he pysyisivät uskollisina kuolemaan saakka, hän antaisi heille elämän kruunun. Tämä on jälleen lupaus iankaikkisesta elämästä – jonka on antanut hän, joka kuvasi itsensä siksi, joka kuoli ja virkosi eloon jälleen (Jae 8). Koska hän elää, myös he elävät iäti. Kruunu **στέφανος** tarkoittaa sellaista, joka annettiin palkinnoksi urheilukilpailujen voittajille (1. Kor. 9:25). Hän vertaa kristityn elämää kamppailuun. Ne, jotka pysyvät taistelussa uskollisina kuolemaansa saakka, saavat palkinnoksi iankaikkisen elämän. Myös he elävät ikuisesti, kuten hän, joka antoi heille lupauksen (Ilm. 1:18). Näennäisestä tappiosta, jonka he kärsivät kuollessaan vihollistensa käsissä, tulee heidän voittonsa. Sillä Kristus, heidän Vapahtajansa ja Mestarinsa, joka on ”*ensimmäinen ja viimeinen*” (Jae 8), antaa heille iankaikkisen elämän.

Sanat kirjeen lopussa toistavat tämän lupauksen, mutta kielteisin termein.

11) Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sitä, joka voittaa, ei toinen kuolema vahingoita.”

Tämä lupaus on erityisen painokas, koska **οὐ μὴ** (käännöksessä: ”ei”) on voimakkain mahdollinen kreikan kielen kielto sana. ”*Toinen kuolema*” tarkoittaa iankaikkista kuolemaa helvetissä (Ilm. 20:14).

KIRJE PERGAMOON (2:12–17)

12) Ja Pergamon seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo hän, jolla on se kaksiteräinen, terävä miekka:

Pergamo, joka sijaitsee noin 104 kilometriä luoteeseen Smyrnasta, on meidän aikanamme kuihtunut merkityksettömyyteen, mutta se oli hyvin tärkeä kaupunki antiikin maailmassa. Se oli saman nimisen valtakunnan pääkaupunki. Sen jälkeen kun Pergamon valtakunnasta oli tullut osa Rooman keisarikuntaa, Pergamon kaupungista tuli Rooman maakuntahallinnon

keskus. Vapahtajan kuvaaminen siksi, joka pitelee terävää, kaksiteräistä miekkaa, on sen tähden hyvin osuva. Miekka on vallan symboli (Room. 13:4), ja tässä kuvauksessa Herra muistuttaa Pergamon kristittyjä siitä, että hänen valtansa panee viralta maakunnallisten ja keisarillisten hallitsijoiden vallan. Tämä miekka, joka luvussa 1 lähtee Vapahtajan suusta, on Jumalan Sana.

Seurakunnalle Pergamossa Vapahtaja kirjoittaa:

13) 'Minä tiedän, missä sinä asut: siellä, missä saatanan valtaistuini on; ja sinä pidät minun nimestäni kiinni etkä ole kieltänyt minun uskoani niinäkään päivinä, jolloin Antipas, minun todistajani, minun uskolliseni, tapettiin teidän luonanne, siellä, missä saatana asuu. 14) Mutta minulla on vähän sinua vastaan: sinulla on siellä niitä, jotka pitävät kiinni Bileamin opista, hänen, joka opetti Baalakia virittämään Israelin lapsille sen viettelysten, että söisivät epäjumalille uhrattua ja haureutta harjoittaisivat. 15) Niin on myös sinulla niitä, jotka samoin pitävät kiinni nikolaiittain opista. 16) Tee siis parannus; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi pian ja sodin heitä vastaan suuni miekalla. 17) Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo. Sille, joka voittaa, minä annan salattua mannaa ja annan hänelle valkoisen kiven ja siihen kiveen kirjoitetun uuden nimen, jota ei tiedä kukaan muu kuin sen saaja.'

Jotkut ovat esittäneet, että viittaus saatanan elämiseen ja hallitsemiseen Pergamossa osoittaa Pergamon epäjumalanpalveluksen ja keisarinpalvonnan keskuksiksi. Joka tapauksessa yleinen merkitys on selvä. Pergamo oli paikka, jossa saatana oli erityisen toimelias ja jossa hänellä oli huomattava vaikutusvalta. Tuo vaikutusvalta suuntautui erityisesti kristittyjen uskon vastustamiseen ja ihmisten uskoontulon estämiseen. Vapahtaja antaa seurakunnalle erityisen tunnustuksen siitä, että he vastustavat näitä saatanan ponnistuksia pitämällä kiinni Jeesuksen nimestä.

Jeesuksen ”nimi” koskee kaikkea sitä, mitä me tiedämme Jeesuksesta. Sekä englannin että kreikan kielessä ”nimi” merkitsee usein samaa kuin ”maine”. Esimerkiksi ”hyvä nimi” koskee kaikkia niitä hyviä asioita, jotka tiedetään jostain ihmisestä. Se, mitä me tiedämme Jeesuksesta, löytyy

evankeliumista. Jeesuksen nimestä kiinnipitäminen merkitsee kiinnipitämistä evankeliumista, riippumista siinä, mitä me olemme oppineet Vapahtajasta.

Jeesus antaa heille lisää tunnustusta: ”*etkä ole kieltänyt uskoasi minuun*” (KR 38: ”*etkä ole kieltänyt minun uskoani*”). ”*Uskoasi minuun*” on kirjaimellisesti ”*minun uskoani*” **πίστις μου** (KR 38 kääntää tässä kirjaimellisesti). Kreikan kielessä genetiivissä oleva sana, joka seuraa sanaa ”usko”, on usein objektiivinen genetiivi, ja näin se tulisi mitä todennäköisimmin ymmärtää tässä. Kielitieteen puolesta olisi mahdollista kääntää kuten KJV: ”*uskoani*”. Siinä tapauksessa me voisimme ymmärtää sen tarkoittavan oppia Jeesuksesta, mutta tällöin tätä sanontaa käytettäisiin epätavallisella tavalla.

Yksi seurakunnan jäsenistä oli surmattu uskollisena marttyyrina. Sana ”*marttyyri*” on johdettu sanasta **μάρτυς**, joka tarkoittaa kreikan kielessä ”*todistajaa*”. Olemalla halukkaita kuolemaan uskonsa puolesta kristityt marttyyrit todistivat vakaumuksestaan kristinuskon totuudellisuudesta ja siunauksista. Se oli heille arvokkaampaa kuin elämä itse. Me emme tiedä, kuka Antipas oli. Kaikki ulkopuolinen tieto, mitä meillä hänestä on, on tarua. Tiedämme ainoastaan, että hän oli halukas kuolemaan ennemmin kuin luopumaan evankeliumista ja kieltämään uskonsa Jeesukseen.

Seurakuntaa arvostellaan siitä, että se suvaitsee keskuudessaan eräitä jäseniä, jotka pitävät kiinni ”*Bileamin opista*”. Bileam oli uskon Herran profeetta, jonka Baalak, Mooabin kuningas, palkkasi kiroamaan Israelin lapset. Kun hänen kolminkertainen yrityksensä julistaa kirous Israelin päälle epäonnistui (4. Moos. 22:1–24:25), hän ehdotti Baalakille, että hän ehkä kykenisi saamaan aikaan Israelin tuhon pyrkimällä saattamaan israelilaiset osallisiksi mooabilaisten siveettömästä epäjumalanpalveluksesta (4. Moos. 25:1–18, vrt. 31:16).

Pergamon seurakunnassa oli ilmeisesti jäseniä, jotka eivät nähneet mitään väärää osallistumisessa pakanallisiin uhriaterioihin (vrt. 1. Kor. 8:1–13) ja haureuteen, joka oli niin tavallista tuon ajan pakanamaailmassa. Siveettömyydet olivat jopa osa sitä jumalanpalvelustoimitusta, jolla pakanoiden jumalia palveltiin. Se, että nämä seurakunnan nimelliset jäsenet olivat jollain lailla osallisia epäjumalanpalvelukseen, on selvää muun Uuden testamentin pohjalta, joka erottaa osallistumisen epäjumalanpalvelukseen epäjumalille

uhratun lihan syömisestä, mikäli tuo liha myytiin myöhemmin julkisessa lihakaupassa (1. Kor. 10:25–30).

Seurakunta suvaitsi myös jäseniä, jotka pitivät kiinni nikolaittojen opista. Kaikissa vanhoissa käsikirjoituksissa ei ole sanoja ”*jota minä vihaan*” (suomalaisista käännöksistä Bibliassa on, KR 38:ssa ja 92:ssa ei ole, suom. huom.). Ne on saattanut lisätä kirjuri, joka muisti ne ulkoa tämän saman luvun jakeesta 6. Joka tapauksessa Vapahtajan tahto on selvästi se, että seurakuntien tulisi harjoittaa oppikuria ja niiden tulisi sulkea seurakunnasta pois ne, jotka pitävät kiinni vääristä opetuksista. Hän on ilmiselvästi tyytymätön, kun seurakunta ei tee tätä.

Itse asiassa Herra uhkaa rangaista Pergamon seurakuntaa, koska se on jättänyt erottamatta nämä jäsenet. Hän kutsuu heitä tekemään parannuksen tästä vääryydestä. Hän oli kuvannut itsensä sellaisena, jolla on terävä, kaksiteräinen miekka, ja nyt hän sanoo, että hän tulee käyttämään tuota miekkaa vääriä opettajia vastaan. Kun me muistamme, että hänen sanansa kykenee puhdistamaan spitaalisia ja tyynnyttämään myrskyt, uhkaus käyttää sitä ihmisiä vastaan on kauhistuttava.

Kuulemiskehotusta seuraa lopullinen lupaus niille, jotka voittavat. Herra lupaa, että niiden, jotka pysyvät lujina, annetaan syödä salattua mannaa. Manna oli se välikappale, jonka avulla Herra piti Israelin lapset hengissä autiomaassa. Johanneksen evankeliumissa tätä mannaa verrataan ”*elämän leipään*”. Tästä syystä on ilmeistä, että myös tämä on lupaus iankaikkisesta elämästä niille, jotka voittavat.

Voittajille luvataan myös valkoinen kivi. Me tiedämme, että valamiehistöt käyttivät antiikin kreikkalaisissa tuomioistuimissa pieniä kiviä äänestyskuulina. Oikeastaan sana, joka on käännetty sanalla ”*kivi*” ψῆφον, tarkoittaa myös ”*ääntä*” klassisessa kreikan kielessä. Valkoinen kivi oli ääni vapauttamisen puolesta. Koska Herra Jeesus on lopullinen tuomari viimeisellä tuomiolla, me voimme nähdä tässä valkoisessa kivessä Vapahtajan tuomiopäätöksen, syyttömäksi julistamisen kaikille niille, joiden usko pysyy lujana loppuun saakka.

Tähän kiveen on Vapahtajan lupauksen mukaan kirjoitettu ”*uusi nimi*”. Raamatun sanankäytön mukaan nimen antaminen jollekulle tarkoittaa

hänen kuvailemistaan. Kun Jumala antaa jollekulle uuden nimen, tämä henkilö ei ole enää se, mitä hän oli ennen. Hänen kansaansa varten on oleva uudenlainen olemassaolo. Me voimme ajatella erityisesti tämän nykyisen levottoman maailman vaihtamista taivaan autuuteen. Ei kukaan voi koskaan tuntea tuota autuutta täydellisesti, ennen kuin hän kokee sen, ja siinä merkityksessä uusi nimi on tuntematon kaikille paitsi niille, jotka ovat saaneet sen. Siihen varmasti sisältyy myös uskovan Jumalan lapsen salattu vanhurskaus, joka tekee hänestä taivaan autuuden perillisen. Koska meillä on tämä vanhurskaus uskon kautta ja koska usko on vakuuttuneisuus näkymättömistä asioista (Hebr. 11:1), niin tätä vanhurskautta ei tunne kukaan muu kuin se henkilö, jolla se on.

KIRJE TYATIRAAN (2:18–29)

18) Ja Tyatiran seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo Jumalan Poika, jolla on silmät niinkuin tulen liekki ja jonka jalat ovat niinkuin kiiltävä vaski:

Neljäs kirje on kirjoitettu seurakunnalle Tyatirassa, Lyydian, purppuranmyyjän, kotipaikassa, hänen, joka auttoi Paavalia Filippiissä (Ap. t. 16:14). Tyatira on hiukan yli 32 kilometriä kaakkoon Pergamosta.

Kuvaus Vapahtajasta on jälleen otettu Johanneksen näystä lukuun ottamatta sitä, että tässä, ensimmäisen ja viimeisen kerran Ilmestyskirjassa, häntä kutsutaan ”*Jumalan Pojaksi*”. Huomaa, että alkukielessä kummallakin substantiivilla on määrätty artikkeli ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ (vrt. 1:13). Me olemme jo todenneet, että ”*silmät niinkuin tulen liekki*” näyttää korostavan Vapahtajan kaikkietävyyttä. Hänen jalkansa kuvaavat yleensä sitä hallintavaltaa, joka hänellä on vihollisiinsa. Ajatus, että Herran silmät näkevät ihmisten sydänten ja mielten sisimpiin syvyyksiin saakka, toistetaan myöhemmässä jakeessa (23), jossa Herra kuvaa itsensä sellaiseksi, joka tutkii munaskuut ja sydämet. Raamattu kuvaa sydämen älyn ja munaskuut (munuaiset) sekä muut sisäelimet tunteiden sijaintipaikkana. NIV-käännös, joka sanoo, että

Herra tutkii sydämet ja mielet, näyttää tästä syystä perustellulta, vaikkakin sanojen järjestys olisi ehkä käännettävä toisin päin.

Tyatiran seurakunnan saama tunnustus on hyvin lyhyt.

19) 'Minä tiedän sinun tekosi ja rakkautesi ja uskosi ja palveluksesi ja kärsivällisyytesi ja että sinun viimeiset tekosi ovat useammat kuin ensimmäiset.

Arvostelu on pitempi. Hän moittii seurakuntaa väärin opettajien suvaitsemisesta ja sanoo:

20) Mutta se minulla on sinua vastaan, että sinä suvaitset tuota naista, Iisebeliä, joka sanoo itseään profeetaksi ja opettaa ja eksyttää minun palvelijoitani harjoittamaan haureutta ja syömään epäjumalille uhrattua.

Me emme tiedä, kuka tämä nainen, Iisebel, oli. On hyvin todennäköistä, että Iisebel ei ole hänen todellinen nimensä, vaan nimi, jonka Johannes on antanut hänelle luonnehtiakseen häntä. Vanhassa testamentissa Iisebel oli Foinikian kuninkaan Etbaalin tytär. Hän oli naimisissa kuningas Ahabin kanssa ja toi Baalin palvelemisen seksuaalisine moraalittomuksineen pohjoiseen valtakuntaan. Koska tämä nainen selvästi puolsi samanlaisia käytäntöjä, hän ansaitsi tulla kutsutuksi tuolla pahamaineisella nimellä.

Terävimmät arvostelun sanat on kuitenkin suunnattu itse tätä naista vastaan. Herra sanoo:

21) Ja minä olen antanut hänelle aikaa parannuksen tekoon, mutta hän ei tahdo parannusta tehdä eikä luopua haureudestaan. 22) Katso, minä syökseen hänet tautivuoteeseen, ja ne, jotka hänen kanssaan tekevät huorin, minä syökseen suureen ahdistukseen, jos eivät tee parannusta ja luovu hänen teoistansa; 23) ja hänen lapsensa minä tappamalla tapan, ja kaikki seurakunnat saavat tuntea, että minä olen se, joka tutkin munaskuut ja sydämet; ja minä annan teille kullekin tekojenne mukaan.

Huolimatta tämän naisen turmeltuneisuudesta Herra oli antanut

hänelle aikaa tehdä parannus siveettömyydestään, mutta hän löi laimin tämän tilaisuuden. Sen tähden Herra sanoo syöksevänsä hänet vuoteeseen. Hän tarkoittaa selvästi sairaus- tai kärsimysvuodetta. Hänen syntinsä oli suuressa määrin tehty sängyssä, ja se, mitä hän oli pitänyt nautinnon paikkana, oli tuleva hänelle tuskan ja murheen paikaksi. Synnin nautinnot kestävät vain vähän aikaa (Hebr. 11:25) ja usein ne tuottavat seurauksena kärsimyksen. Samat asiat, joita pidettiin nautinnon lähteenä, tulevat sen asemasta raskaaksi taakaksi.

Tämä nainen ei kuitenkaan ollut ainoa, jonka oli kärsittävä. Ne, jotka olivat tehneet huorin hänen kanssaan, syöstäisiin suureen ahdistukseen, jos he eivät tekisi parannusta. Naisen lapset kuolisivat myös hänen syntiensä tähden. Tarkoitetaanko hänen lapsillaan hänen jälkeläisiään vai seuraajiaan, ei ole varmaa, mutta perusajatus on, että kaikki, jotka ovat häneen liittyneitä, tulisivat kärsimään hänen siveettömyytensä tähden. Hänen saamansa rangaistuksen on määrä osoittaa kaikille seurakunnille, että Herra ei ole niin suvaitsevainen syntiä kohtaan kuin seurakunnat usein ovat ja että loppujen lopuksi hän on Jumala, joka ei salli synnin jäädä rankaisematta. Kukin saa palkkansa tekojensa mukaan ja synnin palkka on kuolema (Room. 6:23).

Mutta Herra myös lupaa antaa anteeksi sen synnin, että on suvaittu tätä naista. Hän sanoo:

24) Mutta teille muille Tyatirassa oleville, kaikille, joilla ei ole tätä oppia, teille, jotka ette ole tulleet tuntemaan, niin kuin ne sanovat, saatanan syvyyksiä, minä sanon: en minä pane teidän päällenne muuta kuormaa; 25) pitäkää vain, mitä teillä on, siihen asti kuin minä tulen.

Vapahtajan sanat viittaavat siihen, että suvaitsemalla tätä naista he vaaransivat pysymisensä totuudessa, mutta niin kauan, kun he eivät ”tuntenee” hänen opetuksiaan, heitä ei rangaistaisi samalla tavalla kuin häntä ja hänen kannattajiaan. ”Tuntea” merkitsee usein ”omaksua omakseen”. Tästä merkityksestä tässä on selvästi kyse.

Viittauksen ”syvyyksiin” tulisi antaa meille hälytys todellisesta vaarasta, joka yhä uhkaa kristittyjä tänä päivänä. Ihmisillä on usein taipumus

halveksia evankeliumin selviä ja yksinkertaisia opetuksia ja etsiä kristillisen uskon ”syvempiä” merkityksiä. He kuvittelevat, että sellaiset merkitykset kätkeytyvät evankeliumin sanojen taakse. Kun he saavat päähänsä kaikenlaisia päätelmiä, joita ei löydy tekstin yksinkertaisista sanoista, he usein puhuvat näistä ”löydöistä” oppineisuuden ja viisauden tuotteina, jotka ylittävät reippaasti sen, mitä he pitävät tavallisten kristittyjen pinnallisena ajatteluna. Mutta Johannes nimittää oikein näitä ”syviä” lisäyksiä evankeliumiin ”saatanan syvyyksiksi”. Niiden alkuperä ei ole Jumalan sanassa, vaan itse helvetissä. Tästä syystä Vapahtaja rohkaisee seurakunnan jäseniä pitämään kiinni evankeliumin yksinkertaisista lupauksista, kunnes hän tulee jälleen maailman lopussa.

Niille, jotka pitävät lujasti kiinni näistä omistamistaan aarteista, hän antaa lupauksen:

26) Ja joka voittaa ja loppuun asti ottaa minun teoistani vaarin, sille minä annan vallan hallita pakanoita, 27) ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, niin kuin saviastiat heidät särjetään – niin kuin minäkin sen vallan Isältäni sain – 28) ja minä annan hänelle kointähden. 29) Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.”

Sanonta, jonka me olemme kääntäneet: ”joka tekee loppuun asti sen, mitä minä olen käskenyt” (Beckerin käyttämän käännöksen mukaan), kuuluu kirjaimellisesti: ”joka loppuun asti ottaa (noudattaa) minun teoistani vaarin” (näin Biblia ja KR 38). Kreikan sana ei tarkoita ainoastaan ”ottaa tarkoin huomioon”, vaan myös ”pitää kiinni käytännössä”. Se on sana, jota käytetään, kun me puhumme käskyn noudattamisesta tai tottelemisesta. Vapahtaja käytti samaa sanaa, kun hän käski apostoliensa opettaa ihmisiä ”pitämään” kaikki se, mitä hän oli käskenyt. ”Minun tekoni” ei siksi voi tässä yhteydessä tarkoittaa ”teot, jotka minä olen tehnyt”, vaan sen täytyy tarkoittaa ”teot, jotka ovat minulle mieleen” tai ”teot, jotka minä olen käskenyt”. NIV-käännös, ”se, joka loppuun asti tekee minun tahtoni”, (KR 92: ”sille, joka loppuun asti noudattaa minun tahtoani”) ei tästä syystä ole väärä, vaikkakin se on melko vapaa.

Vapahtaja ottaa lupauksen sanat psalmista 2. Tuossa psalmissa Jumala lupaa antaa Messiaalle vallan kaikkiin kansoihin ja hän sanoo, että tämä tulee hallitsemaan kansoja rautaisella valtikalla ja kokonaan hävittämään ne, jotka vastustavat häntä. Sanoilla ”*niin kuin minäkin sen vallan Isältäni sain*” Herra Jeesus vakuuttaa, että psalmin 2 lupaus täyttyi hänessä. Kun Vapahtaja sanoo, että hän antaa samankaltaisen vallan niille, jotka pysyvät uskollisina hänelle loppuun asti, tämä ei ole uusi tai epätavallinen ajatus, joskin tapa ilmaista se voi olla epätavallinen. Raamatussa on monta kohtaa, jotka lupaavat, että me saamme hallita Kristuksen kanssa ja että me uskon kautta hallitsemme yhdessä hänen kanssaan jo nyt. Itse asiassa pyhä Pietari kutsuu kristittyjä ”*kuninkaalliseksi*” papistoksi eli papistoksi, joka hallitsee (1. Piet. 2:5; 2:9), ja Johannes itse sanoo Ilmestyskirjan ensimmäisessä luvussa, että Vapahtaja on tehnyt meidät kuninkaiksi (1:6). Tämän tekstin sanat ovat sen tähden lupaus kuninkaallisesta hallitusvallasta ja vallasta, jonka Jumala antaa niille, jotka ovat sorrettuja ja vainottuja tässä maailmassa. Ne sopivat toiseksi esimerkiksi siitä, että kirja kirjoitettiin lohduttamaan kristittyjä, jotka kärsivät uskonsa vuoksi. Sen, mitä Johannes sanoo runollisin sanankääntein, Paavali sanoo suoremmin kirjoittaessaan: ”*jos kärsimme yhdessä, saamme hänen kanssaan myös hallita*” (2. Tim. 2:12).

Lupauksen ”*minä annan hänelle kointähden*” merkitys ei ole selvä. Ilmestyskirjan viimeisessä luvussa (22:16) Vapahtaja käyttää itsestään nimeä ”*se kirkas kointähti*”. Tämä on mahdollisesti ainoa kohta, joka antaa meille jonkinlaisen vihjeen tämän lupauksen merkityksestä. Me voimme olla varmat, että Herra lupaa näillä sanoilla kallisarvoisen ja loistavan lahjan. Mitä parempaa lahjaa hän voi antaa kuin itsensä? Ehkä tässä luvattu erityinen lahja on se, että meillä on oleva etuoikeus nähdä hänet kaikessa hänen kirkkaudessaan ja omistaa hänet kautta kaiken iankaikkisuuden.

KIRJE SARDEESEEN (3:1–6)

1) Ja Sardeen seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo hän, jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä ja ne seitsemän tähteä:

Sardes, joka sijaitsee noin 48 kilometriä kaakkoon Tyatirasta, on tänä päivänä merkityksetön kylä. Mutta kerran se oli suuri ja mahtava kaupunki, Lyydian, antiikin valtakunnan, pääkaupunki. Emme tiedä milloin ja miten seurakunta oli perustettu sinne, mutta silloin, kun Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan, seurakunta oli kuolemaisillaan. Ehkä tästä syystä Vapahtaja, puhutellessaan tätä seurakuntaa, kuvailee itsensä siksi, ”jolla on ne Jumalan seitsemän henkeä”. Tämä kuvaus ei ole Johanneksen näystä Jeesuksesta luvussa 1, vaan tervehdyksestä kirjan alussa, missä Johannes oli puhunut ”niistä seitsemästä hengestä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä” (1:4). Siinä kohdassa me huomautimme, että tämän täytyy tarkoittaa Pyhän Hengen nimeä. Koska Jumalan Henki on se, joka antaa elämän, tämän kuolevan seurakunnan toivo on siinä vakuutuksessa, että Vapahtaja oli huolissaan heidän hyvinvoinnistaan. Jeesus on Herra, joka on luvannut lähettää Pyhän Hengen seurakunnalleen puhaltamaan elämän sen kuiviin luihin (Hes. 37:1–14). Viittaus seitsemään tähteen voi toimia muistutuksena siitä, että Henki tulee ihmisiin Jumalan sanan saarnaamisen välityksellä. Vapahtaja kuvaa evankeliumin julistuksen ja Hengen toiminnan kuuluvan läheisesti toistensa yhteyteen.

Jeesus aloittaa sanomansa Sardeelle samoin kuin tunnustuksensa neljässä edellisessä kirjeessä sanoilla: ”Minä tiedän sinun tekosi.” Mutta tässä kirjeessä se ei edellä tunnustusta, vaan terävää arvostelua. Sardeen seurakunnalle Herra sanoo:

Minä tiedän sinun tekosi: sinulla on se nimi, että elät, mutta sinä olet kuollut.

2) Heräjä valvomaan ja vahvista jäljellejääneitä, niitä, jotka ovat olleet kuolemaisillaan; sillä minä en ole havainnut sinun tekojasi täydelliseksi Jumalani edessä. 3) Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut, ja ota siitä vaari ja tee parannus. Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas, etkä sinä

tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.

Selvästikään tämän seurakunnan kuollut tila ei ollut satunnaisen tarkkailijan nähtävissä. Itse asiassa sillä oli maine, että se oli seurakunta, joka oli täynnä elämää. Sen rappeutumisen on sen tähden täytynyt olla sisäinen, hengellinen. Se oli hyvin aktiivinen, mutta sen teot eivät olleet ”täydellisiä Jumalan edessä”. Ihmisten edessä nuo teot ovat saattaneet olla hyvin vaikuttavia. Mutta Herra sanoo, että heidän hyvä maineensa ei ollut ansaittu ja että Sardeen seurakunta oli melkein täysin kuollut. Sen näennäisesti hyvät teot eivät olleet senkaltaisia tekoja, joita Jumala odottaa lapsiltaan.

Sardeen saamaa arvostelua tarvitaan erityisesti meidän aikanamme, jolloin näkyvästä kristillisestä kirkosta on tullut hyvin puuhakas ja se on mukana monissa pyrkimyksissä parantaa sosiaalisia, taloudellisia ja poliittisia olosuhteita maailmassa. Kirkko saattaa tästä puuhakkuudesta johtuen näyttää olevan elävä voima maailmassa. Mutta monesti nuo pyrkimykset kytkeytyvät välinpitämättömyyteen oppia kohtaan ja Herran käskyjä kohtaan yleisesti. Teot, joiden vaikuttimena ei ole evankeliumi, ovat tuskin täydellisiä Jumalan edessä. Niistä puuttuu kaikkein tärkein ainesosa, rakkaus. Ja mitä arvoa on niillä teoilla, joihin Jumala ei ole velvoittanut ja joita hän ei ole käkenyt?

Kirkon päätehtävä on saarnata evankeliumia sen totuudessa ja puhtaudessa sekä hoitaa sakramentteja Kristuksen asetuksen mukaisesti. Jos tämä laiminlyödään tai jos kaikenlainen väärä opetus hämärtää evankeliumin, kirkko voi olla kiireinen päivästä toiseen, aamusta iltaan, mutta sen teot eivät koskaan ole ”täydellisiä” Jumalan edessä, koska se ei tee sitä työtä, jonka Jumala on sille määrännyt. On myös mielenkiintoista havaita, kuinka suuressa määrin kirkon nykyinen huolehtimistyö köyhistä ja sorretuista ilmenee, ei todellisina rakkauden ja ystävällisyyden tekoina, vaan poliittisina pyrkimyksinä, usein korkeasti palkattujen lobbaajien välityksellä, jotka ovat omistautuneet huolehtimaan köyhistä toisten ihmisten rahoilla. Sellaiset teot myöskään tuskin ovat ”täydellisiä” Jumalan edessä, vaikka ne voivat olla poliittisesti tarkoituksenmukaisia ja keino ylläpitää yhteiskuntajärjestys.

Koska Sardeen seurakunta ei tajunnut todellista tilannettaan, vaan

ehkä jopa ylpeili maineestaan elävänä yhteisönä, Vapahtaja käski sen herätä ja tajuta todellinen tilanteensa. Hän kehotti Sardeen kristittyjä vahvistamaan sitä vähää, mikä vielä oli todellisesta kristinuskosta jäljellä. Tällainen vahvistaminen oli tuiki välttämätöntä, sillä myös tämä jäännös oli kuolemaisillaan.

Jae 3 koostuu alkukielessä melkein täysin verbeistä. Jakeen ensimmäisessä puolikkaassa sanotaan vain: ”*Muista siis, mitä olet saanut ja kuullut.*” Johannes ei sano, mitä he olivat saaneet, mutta koska hän puhuu myös siitä, että he ovat kuulleet jotain, on melko ilmeistä, että hänellä oli mielessään sen evankeliumin julistus, joka oli Sardeen seurakunnan synnyn perusta. Sen tähden olemme lisänneet käännökseemme (Beckerin käyttämä käännös, suom. huom.) sanat ”*evankeliumin sanoma*”, joihin alkutekstissä viitataan. Tämä sanoma heidän tulee pitää, ts. tarkata, ottaa siitä vaari ja seurata sitä. Tämä vaatii parannuksen tekemistä, heidän asenteensa täydellistä muutosta.

Kehotusta ja kutsua parannukseen seuraa vakava varoitus: ”*Jos et valvo, niin minä tulen kuin varas.*” Viimeisen tuomion tulemistä verrataan usein varkaan tulemiseen. Nämä sanat puhuvat siksi tuomion päivästä, joka kohtaa Sardeeta. Vaikka Herra Jeesus on armollinen Vapahtaja, joka todella haluaa ihmisten pelastumista, niin hän on kuitenkin myös oikeudenmukainen tuomari, joka rankaisee ankarasti niitä, jotka eivät välitä hänen kehotuksestaan tehdä parannus.

Viimeiset kehotussanat ilmaisevat parannuksen tekemisen tarpeen kiireellisyyden: ”*Etkä sinä tiedä, millä hetkellä minä sinun päällesi tulen.*” Evankeliumit kertovat, että Jeesus sanoi kerran: ”*Mutta se tietäkää: jos perheenisäntä tietäisi, millä yövartiolla varas tulee, totta hän valvoisi, eikä sallisi taloonsa murtauduttavan*” (Matt. 24:43). Koska me emme tiedä, milloin tuomiopäivä tulee, meidän ei koskaan tulisi jättää sikseen parannuksen tekemistä. Raamattu käyttää usein kielikuvia hereilläpysymisestä ja nukahtamisesta tuon kehotuksen yhteydessä.

Niiden, jotka koettavat määrittää Kristuksen toisen tulemuksen ajankohdan, olisi hyödyllistä panna merkille kreikan kielen rakenne tässä lauseessa (οὐ μὴ, jonka kanssa on subjunktiivinen aoristi; subjunktio = alistava sidesana, suom. huom.). Tämä on vahvin kieltävä ilmaisu Uuden testamentin kreikassa.

Voisimme perustellusti kääntää: ”*Te ette taatusti tiedä, minä hetkenä minä tulen*”, tai: ”*Teillä ei ole mitään keinoa saada selville, milloin minä tulen.*”

Neljä edellistä kirjettä olivat alkaneet tunnustuksella, jota seurasi Smyrnaa lukuun ottamatta arvostelun sana. Kirje Sardeeseen alkaa terävällä nuhtelulla, jota seuraa lyhyt kiitoksen sana. Jo jakeessa 2 Vapahtaja oli ilmaissut, ettei kaikki elämä ollut kokonaan hävinnyt Sardeesta. Nyt hän laajentaa tuota ajatusta:

4) *Kuitenkin on sinulla Sardeessa muutamia harvoja nimiä, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, ja he saavat käyskennellä minun kanssani valkeissa vaatteissa, sillä he ovat siihen arvolliset.*

Vanhurskauden tai epävanhurskauden symbolina on usein vaatteet. Jesaja esimerkiksi sanoo: ”*Kaikki me olimme kuin saastaiset, ja niin kuin tahrattu vaate oli kaikki meidän vanhurskautemme*” (Jes. 64:6), ja toisessa kohdassa: ”*Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani, sillä hän pukee minun ylleni autuuden vaatteet ja verhoaa minut vanhurskauden viittaani*” (Jes. 61:10). Pyhä Paavali käyttää kieltä, joka muistuttaa tätä symboliikkaa sanoessaan, että me olemme kasteessa pukeneet Kristuksen päällemme (Gal. 3:27). Ilmestyskirjan myöhemmässä luvussa Johannes puhuu niistä, jotka ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä (Ilm. 7:14). Kuten tulipunainen on synnin väri, niin valkoinen on puhtauden ja pyhyyden väri. Jesaja käyttää tätä vertauskuvaa kirjoittaessaan: ”*Vaikka ne (teidän syntinne) ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi*” (Jes. 1:18). Ne, jotka eivät ole tahranneet vaatteitaan, tarkoittaa sen tähden niitä, jotka eivät ole katumattomuuden ja epäuskon kautta vaihtaneet Kristuksen vanhurskauden puhdasta vaatetta, jolla heidät on kasteessa varustettu, heidän oman vanhurskautensa likaisiin ryysyihin.

Sellaisille ihmisille Vapahtaja lupaa, että he saavat käyskennellä ympäriinsä hänen kanssaan. He tulevat lopulta olemaan hänen kanssaan taivaan kirkkaudessa. He ovat tähän arvolliset, hän sanoo, mutta me tiedämme muun Raamatun perusteella, että heidän arvollisuutensa ei perustu siihen, mitä he ovat tai mitä he ovat tehneet, vaan ainoastaan siihen, mitä Kristus

on tehnyt heidän edestään.

Jakeessa 5 seuraava muodollinen lupaus käyttää samaa symboliikkaa:

5) Joka voittaa, se näin puetaan valkeihin vaatteisiin, enkä minä pyyhi pois hänen nimeänsä elämän kirjasta, ja minä olen tunnustava hänen nimensä Isäni edessä ja hänen enkeliansa edessä. 6) Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.”

Jeesus lupaa tässä uskovilleen julistaa heidät viattomiksi viimeisellä tuomiolla. Heidät puetaan valkoiseen, ei ainoastaan ihmisten silmissä viattomina, vaan myös Jumalan tuomioistuimen edessä. Synnin palkka on kuolema. Mutta Kristukseen uskovien synnit on kätkeyty ja peitetty hänen vanhurskautensa valkeilla vaatteilla. Heidän nimensä pysyvät elämäkirjassa. ”*Elämäkirja*” mainitaan seitsemän (!) kertaa Ilmestyskirjassa (tässä sekä 13:8; 17:8; 20:12, 15; 21:27 ja 22:19). Paavali puhuu siitä Filippiläiskirjeessä (4:3). Myös Mooses oli puhunut sellaisesta kirjasta, johon Jumala on kirjoittanut ihmisten nimet (2. Moos. 32:32).

Lauseyhteys osoittaa selvästi, että ”*elämäkirja*” on kuvaannollinen tapa ilmaista oppi valinnasta. Tämä kirja sisältää Jumalan valittujen nimet, ne, jotka tulevat lopulta iankaikkiseen elämään uskon kautta Herraan Jeesukseen, koska Jumala on valinnut ja edeltämäärännyt heidät tähän (Ef. 1:3–6). Kun Vapahtaja sanoo, että hän ei pyyhi heidän nimiään pois elämän kirjasta, hän korostaa Jumalan valituilleen valmistaman pelastuksen varmuutta. Ajatus on sama kuin hänen sanoessaan, ettei kukaan kykene ryöstämään hänen lampaitaan hänen kädestään (Joh. 10:28) ja hän viitatessaan siihen, ettei valittuja voida eksyttää (Matt. 24:24).

Lopuksi hän lupaa niille, jotka voittavat ja pysyvät uskollisina kuolemaan asti, että hän tunnustaa heidän nimensä Isänsä ja Isän enkelien edessä. ”*Tunnustaa*” on ”*kieltämisen*” vastakohta. Pietari kielsi Kristuksen sanoessaan, ettei hän tunne tätä. Kristus lupaa siis julistaa tuntevansa nämä ihmiset Isänsä ja pyhien enkelien edessä. ”*Tuntea*” merkitsee raamatullisessa termistössä usein omakseen tunnustamista. Tätä sanankäyttöä havainnollistaa kielteisessä suhteessa esimerkiksi Herran lausuma, että hän tuomiopäivänä sanoo

kadotetuille: ”*Minä en ole koskaan teitä tuntenut*” (Matt. 7:23). Ihmistavalla puhuen me voimme sanoa, että tuomiopäivänä Jeesus tuo oikeat uskovansa Isänsä ja enkeliansa eteen ystävinään, veljinään ja sisarinaan. Sen lupauksen, jonka Jeesus antaa tässä uskollisille Sardeessa, hän oli jo eläessään täällä maan päällä antanut kaikille niille, jotka tunnustavat hänet ihmisten edessä, niille, jotka tunnustavat, että hän on heidän Vapahtajansa ja Jumalansa (Matt. 10:32,33).

Kirje päättyy tuttuun kehotukseen kuulla.

KIRJE FILADELFIAAN (3:7–13)

7) Ja Filadelfian seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo Pyhä, Totinen, jolla on Daavidin avain, hän, joka avaa, eikä kukaan sulje, ja joka sulkee, eikä kukaan avaa:

Noin 48 kilometriä kaakkoon Sardeesta sijaitsee Filadelfian kaupunki. Kyseinen alue oli altis maanjäristyksille, ja maanjäristys oli tuhonnut tuon kaupungin varhain ensimmäisellä vuosisadalla. Kaupunki on yhä olemassa tänä päivänä. Sen nykyinen nimi on Alasehir.

Vapahtajan kuvaus tässä kirjeessä viittaa ensimmäisen luvun näkyyn. Sanat ”*Pyhä, Totinen*” merkitsevät ”*totisesti pyhä*”. Tämä luokittelee hänen pyhyytensä jumalalliseksi ja kaikkea muuta pyhyyttä ylemmäksi. Vastaava sanonta esiintyy myöhemmässä luvussa (6:10), jossa sanat ”*pyhä ja totinen*” ovat sanan ”*Herra*” määreenä. Kaikki nämä sanat ovat lisätodistuksena Vapahtajan jumaluudesta.

Tämän jälkeen tulevat sanat ovat Vanhasta testamentista, jossa Herra sanoo profeetta Jesajan kautta: ”*Ja minä panen Daavidin huoneen avaimen hänen olallensa; ja hän avaa, eikä kukaan sulje, ja hän sulkee, eikä kukaan avaa*” (Jes. 22:22). Siellä sanat viittasivat Eljakimiin. Sebna, joka on saattanut olla ei-juutalainen, oli aarrekkammion hoitajan tai taloudenhoitajan asemassa Jerusalemin kuninkaallisessa hovissa. Ilmiselvästi hän oli ylpeä mies, jonka mielenkiinto kohdistui itsestään kerskumiseen. Jumala sanoi erottavansa

Sebnan ja antavansa tämän aseman Eljakimille, joka olisi uskollinen virkamies ja ”isä” koko valtakunnalle. Avaimet Daavidin huoneeseen, ts. hallintavalta kaikkiin kuninkaallisiin aarteisiin, annettaisiin hänelle, ja suorittaessaan uskollisesti velvollisuutensa hän jakaisi tai kieltäytyisi antamasta näitä aarteita.

Koska Vapahtaja soveltaa tekstissämme nämä sanat itseensä, Eljakim on tässä suhteessa Kristuksen esikuva. Miehenä, jolla oli avaimet kuninkaallisiin aarrekammioihin, Eljakimilla oli täysi hallintavalta valtakunnan aineellisiin hyvyysiin ja valta lahjoittaa tai kieltäytyä antamasta niitä. Herralla Jeesuksella on avaimet kaikkiin taivaan aarteisiin ja valta lahjoittaa tai kieltäytyä antamasta niitä tahtonsa mukaan.

Apostoli Johannes tiivistää evankeliumissaan usein Vapahtajan hengelliset aarteet sanaan ”*elämä*”. Noiden aarteiden antamisesta kieltäytyminen tiivistetään sanaan ”*kuolema*”. ”*Daavidin avain*” on tästä syystä tietyssä mielessä rinnakkainen ”*kuoleman ja tuonelan avaimille*”, jotka on mainittu aiemmassa näyssä (1:18). Ainoat kaksi vaihtoehtoa, jotka odottavat ihmistä tuonpuoleisessa, ovat taivas tai helvetti, elämä tai kuolema. Se avain, joka lukitsee helvetin, on avain, joka avaa taivaan, ja se avain, joka avaa helvetin on myös avain, joka sulkee taivaan. ”*Kuoleman ja tuonelan avaimet*”, ”*Daavidin avain*” ja ”*taivasten valtakunnan avaimet*” (Matt. 16:19) ovat pelkästään eri termejä samalle käsitteelle ja jossain määrin erilaisia näkökulmia. Tässä Vapahtaja ei mainitse seurakunnan tehtävää hoitaa armonvälineitä, mutta hän jatkaa osoittamalla olevansa sen anteeksiantamuksen ehtymätön ja lopullinen lähde, mikä johtaa elämään ja pelastukseen.

Meidän tulee pitää tämä mielessämme, kun me arvioimme, mitä hän tarkoittaa avoimella ovella kirjeessään Filadelfiaan sanoessaan:

8) Minä tiedän sinun tekosi. Katso, minä olen avannut sinun eteesi oven, eikä kukaan voi sitä sulkea (Beckerillä ed. lause suluissa); sillä tosin on sinun voimasi vähäinen, mutta sinä olet ottanut vaarin minun sanastani etkä ole minun nimeäni kieltänyt. 9) Katso, minä annan sinulle saatanan synagoogasta niitä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole, vaan valhettelevat; katso, minä olen saattava heidät siihen, että he tulevat ja

kumartuvat sinun jalkojesi eteen ja ymmärtävät, että minä sinua rakastan. 10) Koska sinä olet ottanut minun kärsivällisyyteni sanasta vaarin, niin minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat.

Apostoli Paavali käyttää vertauskuvaa avoimesta ovesta tarkoittamaan valtavaa tilaisuutta lähetystyöhön (1. Kor. 16:9; 2. Kor. 2:12), mutta tässä yhteydessä korostus ei ole niin paljon seurakunnan lähetystyön mahdollisuuksissa kuin niissä lahjoissa, joita Vapahtaja armonsa varastosta ylenpalttisesti sirottelee Filadelfian kristityille. Tuskinpa muutoin viittaus Eljakimia koskeviin sanoihin jakeessa 7 näyttää asiaankuuluvalta. Kukaan ei kykene sulkemaan ovea, ts. kukaan ei kykene kieltämään näitä aarteita heiltä. Heillä on varmuus anteeksiantamuksesta, elämästä ja pelastuksesta.

Sanoilla ”*sillä tosin on sinun voimasi vähäinen*” (Beckerillä: *että sinun voimasi on vähäinen*) voi olla myös merkitys ”*koska sinun voimasi on vähäinen*”, kuten KJV-käännöksen kääntäjät tulkitsivat sen. Mutta Vapahtaja on ainoa, jolla on avaimet oveen, ja me pelastumme yksin armosta. Oven pitäminen avoinna ei riipu Jumalan kansan voimasta, vaan Herran Jeesuksen voimasta ja vallasta. Niinpä on paras antaa sulkeisiin panemiemme sanojen pysyä ajatuksen juoksun keskeytyksenä. Se, miten me olemme kääntäneet sen, on normaali tapa käsitellä tätä kieliopillista rakennetta.

Sanat ”*tosin on sinun voimasi vähäinen*” ymmärretään usein viittauksena seurakunnan kokoon ikään kuin se olisi ollut pieni jäsenmäärältään. Toiset kääntäjät pitävät tätä alisteisena ajatuksena ja antavat käännöksessä sanoille merkityksen: ”*Vaikka sinulla on vain vähän voimaa, olet silti pitänyt minun sanani.*” Sanoilla ”*vaikka ... vain ... silti*” tai muilla vastaavilla sanoilla ei ole vastinetta alkutekstissä, joka yksinkertaisesti asettaa rinnakkain nämä kolme ilmaisua: ”*Voimasi on vähäinen, sinä olet ottanut vaarin minun sanastani, etkä ole minun nimeäni kieltänyt.*” Koko asiayhteys osoittaa, että nämä sanat on ymmärrettävä tunnustuksena. Maailmassa, jossa kaikki ihmiset syntyvät ilman voimaa (Room. 5:6) ja ovat tosiasiallisesti luonnostaan hengellisesti kuolleita (Ef. 2:1), vähäinenkin voima on suuri voitto. Voi olla

totta, että seurakunta oli jäsenmäärältään pieni (tästä emme tiedä mitään). Tekstiyhteydessä tätä sanontaa käytetään yksinkertaisesti korostamaan vastakohtaisuutta. Kun Sardes oli kuollut tai kuolemaisillaan, oli Filadelfian seurakunnalla yhä vähän voimaa. Jäsenet olivat pysyneet Vapahtajan sanassa eivätkä olleet kieltäneet hänen nimeänsä. Heillä oli yhä tarpeeksi voimaa kohdata vainoa ja tunnustaa Jeesus Vapahtajakseen ja Herrakseen. Toisin kuin Pietari, he eivät kieltäneet tuntevansa Jeesusta.

Smyrnaan osoitetun kirjeen yhteydessä me olemme jo puhuneet ”*saatanan synagoogasta, niistä, jotka sanovat olevansa juutalaisia, eivätkä ole*”. He olivat juutalaisia, jotka olivat hylänneet Vanhan testamentin uskonnon, eivätkä sen tähden vastaanottaneet Jeesusta Messiaana. Tämä kuvaus Filadelfian ja Smyrnan juutalaisesta synagoogasta palvelee meitä muistuttamalla siitä, että kristinuskko ei ole uusi uskonto, jonka Jeesus tai apostoli Paavali on perustanut, kuten jotkut väittävät, vaan se on vain Vanhan testamentin uskonnon jatko ja täyttymys. Jeesus itse sanoi fariseuksille, että jos he todella uskoisivat Mooseksen sanoman, he olisivat myös vastaanottaneet hänet heille luvattuna Messiaana (Joh. 5:46).

Dispensationalismi on oppi jonka mukaan historia jaetaan useihin jaksoihin, useimmiten seitsemään; seitsemännellä jaksolla tarkoitetaan tuhatvuotista maanpäällistä valtakuntaa. (Suom. huom.) Kiliastit ja dispensationalistit tulkitsevat usein seitsemän kirjeen edustavan seitsemää kirkon historian ajanjaksoa. He näkevät lupauksen ”*minä olen saattava heidät siihen, että he tulevat ja kumartuvat sinun jalkojesi eteen*” viittauksena juutalaisten yleisestä kääntymyksestä ennen maailman loppua. Tämä näkemys, joka laajalti perustuu Room. 11:26:n (*ja niin kaikki Israel on pelastuva*) virheelliseen kääntämiseen ja virheelliseen tulkintaan, ei saa mitään perustetta tästä jakeesta. Sanan ”*kumartua*” alkukielen vastine **προσκυνήσουσιν** on käännetty sanalla ”*palvella*” KJV-käännöksessä. Modernissa englannin kielessä tämä sana viittaa lähes yksinomaan Jumalalle osoitettuun kunniaan, mutta King Jamesin englannissa se voi ilmaista myös kunniaa, joka osoitetaan ihmisille. Tämä pätee myös kyseiseen kreikan sanaan. Tässä se ei tarkoita Jumalan palvelemista, kuten sanonta ”*sinun jalkojesi eteen*” osoittaa. Tästä syystä me olemme kääntäneet: ”*Minä saatan heidät tulemaan ja kumartumaan*

sinun eteesi.” Epäuskoisten juutalaisten, jotka väittivät olevansa valittu kansa, jota Jumala rakastaa, olisi lopulta pakko tunnustaa, että kristityt ovat Jumalan rakastama kansa. Tämä ei ilmaise yhdenkään juutalaisen kääntymistä, vaikka se ei myöskään sulje pois tätä mahdollisuutta. Mutta tämän raamatunkohdan lainaaminen ratkaisevana tekstinä, joka todistaa juutalaisten yleisen kääntymisen tuhatvuotisen valtakunnan aikana, paljastaa, kuinka epätoivoisesti he pyrkivät löytämään tämän opin Raamatusta.

Jakeen 10 ensimmäisen osan kirjaimellinen käännös on: ”*Koska sinä olet pitänyt kärsivällisyyteni sanan.*” Kirjaimellista käännöstä vähemmän suositeltava on ”*sana minun kärsivällisyydestäni*”. Tämäkin on kieliopillisesti mahdollinen, mutta asiayhteys ei puhu Jumalan kärsivällisyydestä eikä tätä kreikan alkukielen vastinetta sanalle ”*kärsivällisyys*” käytetä koskaan Jumalasta. Kyseessä on sama sana, jonka me olemme aiemmassa yhteydessä kääntäneet ilmaisulla ”*kärsivällinen kestäminen*” (2:2). Monet modernit käännökset ovat ymmärtäneet sanojen ”*kärsivällisyyteni sana*” tarkoittavan ”*käskyni olla kärsivällinen*”. Mutta todellisuudessa sanonnasta käy ilmi ainoastaan, että Jumalan Sanan ja kärsivällisyyden välillä on suhde. Se ei määrittele, mikä tuo suhde on. Vaikka on totta, että Jumala käänsi meidän olla kärsivällisiä, on totta myös se, että evankeliumi lupauksineen kirkkaudesta tämän nykyisen ajan kärsimysten lopussa antaa meille voiman ja tahdon kestää vainoa ja tuskaa kärsivällisyydellä. Tulkita ”*kärsivällisyyteni sana*” Jumalan käskyksi olla kärsivällinen antaa lainomaisen sävytyksen sille, mikä on evankelinen asiayhteys. Lisäksi, ”*Jumalan Sanan pitäminen*” ei tarkoita ainoastaan totella käskyä. Jeesus tarkoitti varmasti enemmän kuin sitä, kun hän sanoi: ”*Jos joku pitää minun sanani, hän ei ikinä näe kuolemaa*” (Joh. 8:51; vrt. 8:31,32). Huomaa, että tämä raamatunkohta on Johanneksen evankeliumista.

Koska Filadelfian kristityt olivat pitäneet Kristuksen sanan, hän lupaa: ”*Minä myös otan sinusta vaarin ja pelastan sinut koetuksen hetkestä, joka on tuleva yli koko maanpiirin koettelemaan niitä, jotka maan päällä asuvat.*” Vaikka nämä sanat varmasti koskevat jokaista kristittyä jokaisena koettelemuksen hetkenä, ne näyttävät viittaavaan erityisesti ahdistuksiin, jotka edeltävät maailman loppua.

Sanat voivat tuskin viitata niihin ankariin vainoihin, joita uskovien täytyi kärsiä kaikkialla Rooman keisarikunnassa Ilmestyskirjan kirjoittamista seuraavina vuosina. Jeesus sanoo, että tämä koetuksen aika on tuleva niille, ”*jotka maan päällä asuvat*” τὸν κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς. Tämä sanonta esiintyy useita kertoja tässä kirjassa ja joka kerta se kuvaa epäuskoista maailmaa. Vaino koetteli uskovia, ei epäuskoisia.

Kiliastit tulkitsevat yleensä ”*koetuksen hetken*” viittauksena siihen, mitä he kutsuvat ”*suureksi ahdistukseksi*”. Se – he sanovat – on oleva ns. ”*ylöstempaamista*” seuraava seitsemän vaivantäyteisen vuoden aikakausi. Tuona aikana ei heidän mukaansa maan päällä ole kristittyjä. He viittaavat prepositioon ἐκ, joka merkitsee ”-sta” tai ”jostain”, ja väittävät tämän tarkoittavan sitä, että Jumala ottaa uskovat pois tästä maailmasta.

Mutta teksti ei sano, että Jumala ottaa heidät pois tästä maailmasta. Sen sijaan Herra sanoo: ”*Minä suojelen (τηρήσω) sinut koetuksen hetkestä (ἐκ).*” Hän lupaa varjella heidät kaikesta vahingosta. Hän voi tehdä tämän ottamatta heitä pois tästä maailmasta aivan kuten Hän varjeli Israelin lapset viimeisistä vitsauksista Egyptissä, vaikka he pysyivät siellä. Voidaan varmasti sanoa, että mikäli ihmiset eivät tulisi tämän raamatunkohdan äärelle ennaltamuodostetuin, epäraamatullisin ajatuksin ylöstempaamisesta ja suuresta ahdistuksesta, he eivät koskaan löytäisi tästä tekstistä osoitusta siitä, että Jumala ottaa uskovat ”*pois maailmasta*” ”*koetuksen hetkenä*”. Teksti ei varmasti sano tätä kenellekään, joka kiinnittää huomion juuri niihin sanoihin, joita tässä käytetään. Kun Jeesus puhui suuresta ahdistuksesta (NIV: ”*suuri ahdinko*”) lopunajallisissa puheissaan (Matt. 24:21), hän selvästi tarkoitti, että uskovat tulisivat olemaan maan päällä siihen aikaan.

Lauseyhteys tekee ilmeiseksi, että tässä Jeesus puhuu ajasta ennen loppua. Luvattuaan varjella kansansa vahingosta hän vakuuttaa heille, että hän ei viivytä paluutaan. Kun hän puhui opetuslapsilleen suuresta ahdingosta, joka tulisi lopun aikoina, hän lupasi, että vaivan aika lyhennettäisiin (Matt. 24:22). Tuossa samassa mielessä hän nyt sanoo Filadelfian kristityille:

11) *Minä tulen pian; pidä, mitä sinulla on, ettei kukaan ottaisi sinun kruunuasi.*

Kirje Filadelfiaan, samoin kuin kirje Smyrnaan, ei sisällä yhtään arvostelun sanaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että nuo ihmiset olivat synnittömiä. Tämän jakeen kehoitus tekee selväksi, että Vapahtajan lupaus varjella heitä ei viittaa siihen, että uskovan on mahdotonta langeta koskaan uskosta. Lupaus on todellinen lupaus, jonka hän varmasti pitää. Samanaikaisesti se epäilemättä ei ole lupakirja harjoittaa piittaamattomuutta, välinpitämättömyyttä ja uneliaisuutta. Kristittyjen tulee olla selvillä siitä, että he voivat menettää kruununsa. Tässä kuvataan jälleen voitonkruunua, jonka voittaja sai kreikkalaisissa urheilukilpailuissa. Koko kehoituksen johtoajatus muistuttaa meitä siitä, että kristillinen elämä on todellinen taistelu todellisia voimia vastaan, jotka koettavat ryöstää meiltä uskomme ja siten myös pelastuksemme. Jeesuksen sanat ”*minä tulen pian*” ovat toinen ”*kärsivällisyyden sana*”, joka muistuttaa meitä, että taistelu kestää lyhyen aikaa.

Niille, jotka ”*pitävät mitä heillä on*”, Herra antaa lupauksen:

12) *Joka voittaa, sen minä teen pylvääksi Jumalani temppeliin, eikä hän koskaan enää lähde sieltä ulos, ja minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen, sen uuden Jerusalemin, joka laskeutuu alas taivaasta minun Jumalani tyköä, ja oman uuden nimeni.* 13) *Jolla on korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.*

Filadelfian alue oli altis vakaville maanjäristyksille. Tämä auttaa meitä ymmärtämään Johanneksen kielenkäyttöä tässä. Maanjäristys oli tuhonnut kaupungin varhain ensimmäisellä vuosisadalla. Epäilemättä muutamia paikallisista pylväistä oli säästynyt tuholta ja ne olivat jääneet pystyyn. Johannes käytti nyt niitä vertauskuvana uskollisista Filadelfian kristityistä, jotka kestäisivät ”*kiusauksen hetken*”. Jeesus lupaa itse tehdä vakaista kristityistä Filadelfiassa pylvään Jumalansa temppeliin. Hän puhuu tässä jälleen inhimillisen luontonsa mukaan, kuten hän menetteli maanpäällisen elämänsä aikana, kun hän esimerkiksi kutsui Isää Jumalakseen (Joh. 20:17).

Kun taistelu on lopulta ohi, kristityt nauttivat ”*iankaikkista turvallisuutta*”. He eivät enää koskaan jätä Jumalan temppelin piiriä.

”*Minä kirjoitan häneen Jumalani nimen ja Jumalani kaupungin nimen*

... ja oman uuden nimeni.” ’Kirjoittaa jonkun nimi johonkin’ ilmaisee omistajuutta. Jeesus lupaa tässä ennen kaikkea, että vakaat uskovat kuuluvat Jumalalle iankaikkisesti. He kuuluvat myös Jumalan kaupunkiin. Vanhassa testamentissa Jumalan kaupunki oli Jerusalemi, jonne Jumalan temppeli oli rakennettu. Mutta tämä Jumalan kaupunki on toinen Jerusalemi, uusi Jerusalemi, jota ei ole rakennettu ihmiskäsin, vaan joka laskeutuu taivaasta Jumalan tykö. Me saamme kuulla lisää tästä uudesta Jumalan kaupungista luvussa 21.

Jeesus lupaa myös kirjoittaa oman ”uuden nimensä” uskovaan. Olemme jo todenneet, että ”nimi” on Raamatun termistössä se, joka kuvailee jotain henkilöä tai asiaa. Jeesuksella on nyt ”uusi nimi”, häntä kuvaillaan nyt täysin eri termein kuin niillä, jotka kuvasivat häntä hänen alennuksen tilassaan, kun hänen päällään oli palvelijan puku. Tänä päivänä ja iankaiken hän on synnin ja kuoleman, perkeleen ja helvetin loistava voittaja. Kerran hän oli ihmisten halveksima ja hylkäämä, mutta nyt hän on kuninkaiden Kuningas ja herrojen Herra, ja ne, joihin hän on kirjoittanut uuden nimensä, kuuluvat hänelle, ja heillä on osallisuus tuon uuden nimen kunniaan.

Jälleen kirje päättyy kehotukseen kuulla.

KIRJE LAODIKEAAN (3:14–22)

14) Ja Laodikean seurakunnan enkelille kirjoita: ”Näin sanoo Amen, se uskollinen ja totinen todistaja, Jumalan luomakunnan alku (Beckerin käännös: hallitsija):

Laodikea sijaitsee hieman yli 64 kilometriä kaakkoon Filadelfiasta. Efeson seurakunnan lisäksi Laodikean seurakunta on ainoa seitsemästä seurakunnasta, joka mainitaan muualla Uudessa testamentissa. Se mainitaan Paavalin kirjeessä Kolossassa, noin 19 kilometriä itään olevassa kaupungissa, olleille kristityille. Vanhan ajan Laodikeaa ei ole enää olemassa, vaikkakin moderni Denizlin kaupunki, jossa on asukkaita lähes 50000, sijaitsee lähellä vanhaa paikkaa.

Johanneksen tervehdys seitsemälle seurakunnalle viittaa Jeesukseen ”uskollisena todistajana” (1:5). Tässä häntä kutsutaan uskolliseksi ja oikeaksi (Beckerin käännöstä seuraten) todistajaksi. ”Oikea” vastaava sana voidaan kääntää myös sanalla ”tosi” ἀληθινός (Biblia ja KR 38: totinen; KR 92: luotettava). Sama sana kuvailee Vapahtajaa kirjeessä Filadelfiaan, missä kieliopillinen rakenne näyttää ehdottomasti vaativan käännöstä ”oikea”. Tässä kohdassa käännös ”tosi” tai ”totuudenmukainen” sopisi hyvin lauseyhteyteen, koska totuudenmukaisuus on ilman muuta todistajalta toivottava ominaisuus.

Ajatus totuudenmukaisuudesta tavataan jo sanassa ”Amen”, joka liittyy läheisesti hepreankieliseen totuutta tarkoittavaan sanaan. Se voitaisiin siksi kääntää: ”Näin sanoo Totuudenmukainen.” Uskollinen todistaja on se, joka ilmoittaa sanoman, joka pitää täysin yhtä tosiasioiden kanssa, eikä salaa mitään totuudesta. Sen tähden tässä yhteydessä käännös ”uskollinen ja totinen todistaja” näyttäisi tekevän pienen lisäyksen ajatuksenkulkuun. Mutta käännös ”oikea” osoittaisi, että me olemme tekemisissä pätevän todistajan kanssa, joka tuntee henkilökohtaisesti tosiasiat, jotka ovat hänen todistuksensa perustana. Sanan ”oikea” takana oleva ajatus on se, jonka Johannes ilmaisee evankeliumissaan kirjoittaessaan: ”Ei kukaan ole Jumalaa milloinkaan nähnyt; ainokainen Poika, joka on Isän helmassa, on hänet ilmoittanut” (Joh. 1:18).

Jehovan todistajat kääntävät usein sanat ”Jumalan luomakunnan hallitsija (engl. ruler)” siten, että ne kuuluvat: ”Jumalan luomakunnan alku” (engl. beginning; näin myös suomalaiset käännökset). Niinpä – he sanovat – Jeesus on luotu, Jumala loi hänet ensimmäiseksi, ja sen tähden hän ei ole Jumala itse. Mitä kielioppiin tulee, tämä sanonta voisi tarkoittaa, että Jeesus on ensimmäinen luotu. Se voi kuitenkin tarkoittaa, että Jeesus on se, joka aloitti luomisprosessin, että hän on kaikkien olemassaolevien asioiden aiheuttaja. Kreikan sana ἀρχή voi tarkoittaa joko ”hallitsijaa” tai ”alkua”.

Kun tietyllä sanalla voi olla useampi kuin yksi merkitys, tekstiyhteyden täytyy ilmaista meille, mikä merkitys kirjoittajalla on mielessään. Tässä välitön tekstiyhteys ei ole kiistatta ratkaiseva, mutta laajempi Raamatun asiayhteys tekee mahdolliseksi kääntää siten, että Kristukselta riistetään hänen

jumaluutensa. Johannes sanoo heti evankeliuminsa alussa iankaikkisesta Sanasta: ”Kaikki on saanut syntynsä hänen kauttaan, ja ilman häntä ei ole syntynyt mitään, mikä syntynyt on” (Joh. 1:3). Jos mitään ei tehty ilman Kolmiykseyden toista persoonaa ja kaikki tehtiin hänen kauttaan, on selvää, että häntä itseään ei ole voitu tehdä alussa. On totta, että hän syntyi vuosituhansia luomisen jälkeen vaimosta (Gal. 4:4), ja tässä mielessä hän on luotu. Näemme, kuinka epätoivoisesti Jehovan todistajien täytyy taistella paetakseen oikeaa johtopäätöstä Raamatun sanoista, kun heidän raamatunkäänöksensä kuuluu: ”Kaikki muu on luotu hänen kauttansa” (Kol. 1:16), vaikka sanaa ”muu” ei löydy kreikan tekstistä.

Seitsemässä kirjeessä esitetyt uhkaukset ja lupaukset viittaavat myös suoraan kirjeen alussa olevaan kuvaukseen Vapahtajasta (vrt. 1:8 ja 11; 1:12 ja 16; 1:18 ja 26; 2:7 ja 8). Käännös ”Jumalan luomakunnan hallitsija” vastaisi tunnusomaisesti jakeen 21 sanoja:

”Niin kuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa.” Sen tähden ”Jumalan luomakunnan hallitsija” käy kaikkein luonnollisimmaksi käännökseksi sanoille **ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ**.

Laodikean seurakunnalle Vapahtaja kirjoittaa:

15) Minä tiedän sinun tekosi: sinä et ole kylmä etkä palava; oi, jospa olisit kylmä tai palava! 16) Mutta nyt, koska olet penseä, etkä ole palava etkä kylmä, olen minä oksentava sinut suustani ulos. 17) Sillä sinä sanot: Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä mitään tarvitse; etkä tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston. 18) Minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulessa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, että näkisit. 19) Kaikkia niitä, joita minä pidän rakkaina, minä nuhtelen ja kuritan; ahkeroitse siis ja tee parannus. 20) Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani. 21) Joka voittaa, sen minä annan istua kanssani valtaistuimellani, niin kuin minäkin olen voittanut ja istunut Isäni kanssa hänen valtaistuimellensa. 22) Jolla on

korva, se kuulkoon, mitä Henki seurakunnille sanoo.”

Useat raamatunselittäjät ajattelevat, että viittauksella palavaan, kylmään ja penseään on jokin yhteys kuumiin lähteisiin, jotka sijaitsivat lähellä Laodikeaa. Mutta riippumatta siitä, viittasiko Vapahtaja tähän vai ei, arvostelun merkitys on selvä. Ilmiselvästi tälle seurakunnalle tunnusomainen syntinen heikkous oli hengellinen uneliaisuus ja välinpitämättömyys. Palava on selvästi kielikuva, joka tarkoittaa kiivautta, mielenkiintoa ja huolta Hengen asioista. Toisaalta kylmyys kuvaa evankeliumin vastustamista. Penseys edustaa välinpitämättömyyttä ja mielenkiinnon puutetta.

On helppo ymmärtää, miksi Vapahtaja tahtoo seurakunnan olevan palava. Ei ole helppo nähdä ensi silmäyksellä, miksi kylmyys tai evankeliumin vastustaminen on suotavampi kuin penseys. Mutta ne, jotka aktiivisesti vastustavat evankeliumia, ainakin osoittavat jotain mielenkiintoa hengellisiin asioihin. He ilmaisevat jotain huolta totuudesta. Sauluksen, seurakunnan vainoojan, tarkoituksena oli palvella Jumalaa, kun taas Pilatus, joka kysyy: ”Mikä on totuus?”, ei yksinkertaisesti ole kiinnostunut. Kerrotaan, että John Wesley lausui kerran ajatuksenaan, että Sanan saarnaajan tulisi joko käännyttää ihmiset tai tehdä heidät vihaisiksi. Mutta ihmiset, joita ei kerta kaikkiaan liikuta taivas tai helvetti, elämä tai kuolema, ovat surkea lähetysnäky. Siksi tässä mielessä jopa kylmä vastustus evankeliumia kohtaan on suotavampi kuin penseys tai välinpitämättömyys.

Laodikean kristityt olivat syyllisiä välinpitämättömyyden syntiin. Monta vuotta oli kulunut siitä, kun he olivat ensi kertaa kuulleet evankeliumia. Kuten efesolaiset, jotka olivat ”hyljänneet ensimmäisen rakkautensa” sen jälkeisinä vuosina, niin myös Laodikean seurakunta oli tullut sellaiseksi, että hengelliset asiat liikuttivat sitä yhä vähemmän. Tämän elämän nautinnot ja tämän maailman rikkaudet olivat tylsyttäneet heidän hengellisten tarpeiden tuntonsa.

Vapahtaja antaa yhden ankarimmista nuhteistaan Laodikean seurakunnalle: ”Olen minä oksentava sinut suustani ulos.” Hän uhkaa hylätä heidät kokonaan. Seurakunta ei ollut tietoinen murheellisesta tilanteestaan. Sen asenne on ilmaistu lyhyesti sanoissa: ”Minä olen rikas, minä olen rikastunut enkä

mitään tarvitse.”

Onko nämä sanat ymmärrettävä erityisesti aineellisessa vai hengellisessä merkityksessä, ei ole selvää. Me tiedämme, että Laodikea oli hyvin rikas kaupunki. Kun maanjäristys tuhosi kaupungin 60 jKr., kaupunkilaiset rakensivat sen ilman Rooman apua. Se oli hyvin tunnettu pankkitoiminnan keskus ja siellä sijaitsi rahapaja. Se oli myös kukoistavan villateollisuuden keskus ja sen vaatteet olivat kuuluisia kautta roomalaisen maailman. Lopuksi, se oli myös maineikas tietäntyyppisestä silmävoiteesta, joka oli keksitty siellä ja jota kaukana Laodikeasta elävät lääkärit määräsivät lääkkeeksi.

Ei ole mahdotonta, että Vapahtaja viittaa tässä heidän aineelliseen rikkauteensa, joka teki heille mahdolliseksi elää päivästä toiseen huolehtimatta paljoakaan jokapäiväisestä leivästään. Samoin kuin ruumiilliset tarpeet ja fyysiset vaivat toisinaan muistuttavat ihmisiä heidän syntisyydestään ja sielun tarpeista, niin myös aineellinen menestys monessa tapauksessa saa ihmiset unohtamaan Jumalan. Liian monta päivää kuluu, jolloin kokemus ei pakota heitä olemaan tietoisia syntiinlankeemuksen kauheista seurauksista (Snl. 30:8–). He eivät syö leipäänsä otsansa hiessä. Ehkä laodikealaiset tarkoittivat tätä sanoessaan, etteivät he tarvinneet mitään.

On kuitenkin myös mahdollista, että Vapahtaja kuvailee Laodikealta puuttuvaa tietoisuutta hengellisestä tarpeesta. Siellä saattoi olla ihmisiä, jotka eivät olleet ”*köyhiä hengessä*”, sellaisia, jotka eivät tajunneet, ettei heillä ollut Jumalalle tarjottavaksi mitään, jolla he saavuttaisivat Hänen suosionsa. Ehkä he elivät sen itsepetoksen vallassa, että he olivat itseoikeutetut Jumalan rakkauteen ja olivat tästä syystä vakuutetut iankaikkisesta elämästä. Heillä ei ollut enää Jumalan armon ja anteeksiantamuksen tarvetta.

Kummassakin tapauksessa tässä oli seurakunta, joka oli suuressa määrin unohtanut tarvitsewansa paljon Jumalan huolenpitoa ja anteeksiantamusta. He eivät olleet kylmiä eivätkä palavia, vaan penseitä.

Vapahtaja kuvailee laodikealaisten itsetyytyväistä asennetta ja muistuttaa sitten heitä heidän todellisesta tilanteestaan. Hän sanoo: ”...*etkät tiedä, että juuri sinä olet viheliäinen ja kurja ja köyhä ja sokea ja alaston.*” Viittaako tämä aineelliseen rikkauteen? Epäilemättä ihmiset, jotka ovat aineellisesti köyhiä ja vainottuja, tietäisivät olevansa köyhiä ja sääliittäviä. Mutta on

myös mahdollista, että rutiköyhät ihmiset ovat ylpeitä ja hengellisesti itsetyytyväisiä eivätkä tiedä, että he ovat viheliäisiä.

Kristityt puhuvat usein epäuskoisista yleisesti viheliäisinä. Unohdamme kuitenkin toisinaan, ettei se merkitse sitä, että he välttämättä tuntevat olevansa viheliäisiä ja onnettomia. Eräs Chigagon yliopiston professori sanoi kerran: ”*Fundamentalistiset saarnaajat puhuvat usein siitä, kuinka onnettomia ne ihmiset ovat, joilla ei ole uskoa. Katsokaa minua. Minä en usko niitä asioita ja minä olen onnellinen mies.*” Epäuskoiset eivät monesti tunne epäuskon viheliäisyyttä ja meidän tulisi odottaakin tätä, sillä Raamattu sanoo, että he ovat ”*kuolleita*” (Ef. 2:1) ja ”*tunnoltaan turtuneita*” (Ef. 4:19). Myös tästä syystä on heitä sääliittävä.

Jos katsomme, että laodikealaisten ”*rikkaus*” perustui aineelliseen menestykseen, niin meillä on Vapahtajan sanoissa voimakas saarna 20. vuosisadan ns. ”*sosiaalista evankeliumia*” vastaan. Monilla kristikunnan alueilla kristillinen usko on rappeutunut pelkäsi huoleksi ihmisten sosiaalisesta ja taloudellisesta hyvinvoinnista. On kuitenkin mahdollista, että kaikki ihmisen tarpeet on tyydytetty, että ihmisellä on kaikki kansalaisoikeudet, kaunis koti ja terveellinen ruokavalio, ja että hän silti on viheliäinen ja sääliittävä, koska sielun tarpeita ei ole tyydytetty. Siksi uskonto, joka saa aikaan sen, että ihmiset ovat liian kiinnostuneita ruuasta, juomasta ja vaatetuksesta, vaikuttaa vähän tai ei mitään tuodakseen ihmisille toivon ja ilon, joka tulee anteeksiantamuksesta Kristuksen veren kautta. Sellainen uskonto ei todellisuudessa kohtaa inhimillisiä tarpeita eikä ansaitse, että sitä kutsutaan kristinuskoksi.

Vaikka laodikealaiset sanoivat, että he ovat rikkaita eivätkä tarvitse mitään, Vapahtaja sanoo, että heidän tarpeensa ovat suuret, että he ovat köyhiä ja sokeita ja alastomia. Hän kertoo heille myös, miten nuo tarpeet voidaan tyydyttää. Hän sanoo: ”*Minä neuvon sinua ostamaan minulta kultaa, tulesa puhdistettua, että rikastuisit, ja valkeat vaatteet, että niihin pukeutuisit eikä alastomuutesi häpeä näkyisi, ja silmävoidetta voidellaksesi silmäsi, että näkisit.*”

Laodikealaiset eivät voineet löytää tosi rikkautta Laodikean rahapajasta. Tosi rikkaus löytyy vain Kristuksessa ja pelastuksessa, jonka hän hankki

meille siinä tuskan tullessa, jonka hän kesti kärsiessään rangaistuksen meidän syyllisyytemme tähden.

Vapahtaja sanoo, että laodikealaiset olivat alastomia ja saattoivat peittää tuon alastomuuden ainoastaan ”*valkein vaattein*”, jotka hänellä oli tarjottavana heille. On jossain määrin kiinnostavaa tietää, että villavaate, josta laodikealaiset olivat kuuluisia, oli joko kirkkaaksi värjätty tai mustasta villasta kudottu. Olemme jo lukeneet valkeasta puvusta kirjeessä Sardeehen (3:4,5), mutta myöhemmässä luvussa (7:13–14) selviää, miksi Kristus yksin voi toimittaa vaatteet, jotka peittävät heidän alastomuutensa häpeän. Ainoastaan Karitsan veri voi pestä heidät ja tehdä heidät valkeiksi. Näillä sanoilla Vapahtaja puhuu heidän anteeksiantamuksen tarpeestaan.

Seuraavat sanat, joissa on kyse silmävoiteesta, puhuvat heidän hengellisen parantumisen tarpeestaan. Raamattu vertaa usein ihmisen luonnollista hengellistä tilaa pimeyteen ja sokeuteen, jonka tähden luonnollisten ihmisten on mahdotonta nähdä syntisyytensä todellista luonnetta, ja joka estää heitä tunnustamasta Kristusta ainoaksi Vapahtajaksi. Laodikealaiset kristityt eivät nähneet todellista tilaansa. He olivat lankeamassa takaisin hengelliseen sokeuteen, jossa he olivat syntyneet. Mutta tilanne ei ollut vielä toivoton. Tässä tilanteessa, kun heidän oma silmävoiteensa pettää, Vapahtaja varustaisi heidät evankeliumillaan, jossa on voima parantaa heidän huononeva hengellinen näkökykynsä.

Laodikealle ei anneta sanaakaan tunnustusta. Tämä viimeinen kirje seitsemästä on ainoa, josta puuttuu kiitoksen sana. Laodikean tuomio on erityisen ankara, mutta nämä arvostelun sanat ovat rakkauden sanoja, jotka on tarkoitettu hyödyttämään laodikelaisia. Herra sanoo: ”*Kaikkia niitä, joita minä pidän rakkaina, minä nuhtelen ja kuritan.*” Rakkaus ei salli synnin jäädä ilman rankaisemista. Sen tähden Vapahtaja ei tahdo, että laodikealaiset sivuuttavat kevyesti hänen arvostelunsa. Hän sanoo: ”*Ahkeroitse siis ja tee parannus.*”

Jae 20 on hyvin tunnettu: ”*Katso, minä seison ovella ja kolkutan; jos joku kuulee minun ääneni ja avaa oven, niin minä käyn hänen tykönsä sisälle ja aterioitsen hänen kanssaan, ja hän minun kanssani.*” Monet pakottavat nämä sanat tukemaan synergististä näkemystä kääntymisestä. Kiistatta me olemme

tässä tekemisissä evankeliumin kutsun kanssa. Vapahtaja anoo ihmisiltä, että he antaisivat hänen tulla heidän elämäänsä ja sydämiinsä, niin että hän voisi tehdä heidät osallisiksi kaikista rakkautensa lahjoista. Hänen sanansa ovat yksinkertaisesti yksi tapa ilmaista sama evankeliumin kutsu, joka on ilmaistu lukuisin eri tavoin kautta Raamatun. Synergistiset tulkitsijat vetoavat toisinaan klassisen taiteilijan käsitykseen tästä kutsusta ja huomauttavat, että kuvassa ovesa ei ole kädensijaa ulkopuolella, osoittaakseen, että se voidaan aukaista vain sisäpuolelta.

Mutta ei tämä raamatunkohta eikä mikään muu evankeliumin kutsu anna ymmärtää, että ihmisellä on luonnostaan voima vastata. Kysymyksen ihmisen kyvystä ratkaista muut Raamatun lausumat, jotka selvästi opettavat, että ihminen on luonnostaan hengellisesti kuollut ja sen tähden kykenemätön ottamaan vastaan Jumalan pelastustarjousta. Me pelastumme yksin armosta.

On tietysti totta, että toiset ihmiset vastaavat kutsuun, kun taas toiset eivät. Toiset avaavat oven ja toiset pitävät sen suljettuna. Mutta voima, joka tekee vastaamisen mahdolliseksi, ei ole ihmisen luonnollisessa tahdossa, vaan evankeliumin kutsussa. Vapahtaja, jonka koputus meidän sydäntemme ovella vaatii meitä avaamaan oven, on sama kaikkivaltias Herra, joka seisoi Lasaruksen haudalla ja kutsui hänet esiin. Vastaavasti me luemme, että Herra avasi Lyydian sydämen (Ap. t. 16:14). Evankeliumin kutsu on Jumalan Sana ja sen tähden siinä on voima avata sydän Vapahtajan sisäänkäymistä varten. Tuo voima yksin saa ihmisen vastaamaan myönteisesti.

Mitä me olemme sanoneet tässä, ei tule ymmärtää tarkoittavan, että Vapahtaja puhuttelee tässä yksittäisessä tapauksessa seurakuntaa, joka koostuu epäuskoisista. Kiliastit opettavat, että kirje Filadelfiaan kuvaa ylöstempaamisen aikaa ja he pitävät Laodikean seurakuntaa sellaisena seurakuntana, jossa ei ole uskovia. He väittävät, että kirje Laodikeaan edustaa seurakuntaa sellaisena kuin se tulee olemaan seitsemän vuotta kestävä suuren ahdistuksen aikana. Seurakunta, joka koostuu epäuskoisista, on itsensä kanssa ristiriidassa oleva sanonta, ainakin Raamatun kielenkäytössä. Se, että tässä kirjeessä ei ole tunnustuksen sanaa ja että seurakuntaa kutsutaan tekemään parannus, ei millään lailla todista, että Laodikeassa ei ole kristittyjä.

Kutsu parannukseen on osoitettu myös useimmille muille kuudesta Vähän Aasian seurakunnasta, ja Vapahtajan lupaus tulla kenen tahansa sydämeen, joka kuuntelee hänen kutsuaan, muistuttaa hyvin läheisesti niitä sanoja, jotka Jeesus puhui opetuslapsilleen Joh. 14:23: *”Jos joku rakastaa minua, niin hän pitää minun sanani, ja minun Isäni rakastaa häntä, ja me tulemme hänen tykönsä ja jäämme hänen tykönsä asumaan.”*

Niillä, jotka avaavat sydämensä ja voittavat taistelussa syntiä ja epäuskoa vastaan, on etuoikeus istua Vapahtajan kanssa hänen valtaistuimellaan. Tämä on selkeä kuvaannollinen tapa luvata, että me tulemme hallitsemaan Kristuksen kanssa. Se herruus kaikkien luotujen yli, jonka Jumala antoi Aadamille ja Eevalle luodessaan heidät menetettiin suurimmaksi osaksi syntiinlankeemuksen kautta. Se tullaan vielä kerran täysin palauttamaan kaikeksi iankaikkisuudeksi, ja psalmin 8 sanat, jotka ovat täyttyneet Kristuksessa, tulevat jälleen olemaan totta myös meistä. Hänessä ja hänen kauttaan me tulemme vielä kerran saamaan takaisin täyden herruuden, jonka me olimme menettäneet Aadamin lankeemuksessa.

Tuttu kehoitus kuulla päättää kirjeen Laodikeaan.

TOINEN NÄKY: SEITSEMÄN SINETTIÄ (4:1–7:17)

JOHANNEKSEN NÄKY JUMALASTA (4:1–11)

Johanneksen näky Vapahtajasta luvussa 1 toimii johdantona seitsemään kirjeeseen. Tekstissä mikään ei osoita katkoa ensimmäisen ja toisen luvun välillä. Seitsemän kirjeen teksti on osa ensimmäistä näkyä, vaikkakaan luvut 2 ja 3 eivät kerro meille mitään siitä, mitä apostoli Johannes näki. Vapahtaja, joka ilmestyi hänelle, yksinkertaisesti saneli kirjeet. Me emme tiedä, kirjoittiko Johannes kirjeet näyn aikana vai tekikö hän sen myöhemmin ulkomuistista Pyhän Hengen inspiraation alaisena.

Luvun 4 alku on yksinkertaisesti luvussa 1 alkaneen kertomuksen jatko. Johannes kirjoittaa:

1) Sen jälkeen minä näin, ja katso: taivaassa oli ovi avoinna, ja ensimmäinen ääni, jonka minä olin kuullut ikään kuin pasunan puhuvan minulle, sanoi: ”Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva.” 2) Ja kohta minä olin hengessä. Ja katso, taivaassa oli valtaistuin, ja valtaistuimella oli istuja.

Monet kiliastit näkevät tässä luvun 4 ensimmäisessä jakeessa viittauksen ns. ”pyhien ylöstempaamiseen”. Suositun kiliasmin lajin mukaan maanpäällistä ns. ”tuhatvuotista Kristuksen valtakuntaa” tulee edeltämään ”ylöstempaaminen”. Toisin sanoen, vähän ennen Kristuksen paluuta hallitsemaan näkyvällä tavalla maan päällä kaikki uskovat otetaan yhtäkkiä ja hiljaa pois tästä maailmasta Kristuksen seuraan liittymistä varten. Tähän maailmaan ei jää lainkaan uskovia. Ylöstempaamista seuraa tämän opin yhden version mukaan seitsemän vuoden pituinen vaivan aika, joka tunnetaan ”suurena ahdistuksena”, jonka jälkeen ”tuhatvuotinen valtakunta” alkaa.

Jakeessa ei ole kuitenkaan mitään, mikä osoittaisi, että Johannes puhuu tässä mistään ”pyhien ylöstempaamisesta”. Ylöstempaamisen kannattajien on kuultu väittävän, kuten olemme jo maininneet, että tämän täytyy olla

viittaus ylöstempaamiseen, koska sellaisen viittauksen pois jättäminen olisi ”*käsittämätöntä*” kirjassa, joka puhuu erityisesti viimeisistä tapahtumista. Tämä perustelu kuitenkin vain auttaa näyttämään toteen, että koko ajatus tuhatvuotista valtakuntaa edeltävästä ylöstempaamisesta on pelkkä kuvitelma, jonka eräät väen väkisin haluavat lukea Raamattuun.

Johannes ei kuvaa tässä jotain kaukaisen tulevaisuuden tapahtumaa, vaan jotain, joka tapahtui tiettyinä sunnuntaina ensimmäisellä vuosisadalla Patmoksen saarella. Ensimmäiset sanat tässä luvussa, ”*sen jälkeen*”, viittaavat selvästi tapahtumiin, jotka olivat jo tapahtuneet, nimittäin, Kristuksen ilmestymiseen Johannekselle ja seitsemän kirjeen saneluun.

Kuultuaan sanat, jotka Herra oli puhunut seitsemälle seurakunnalle, Johannes katsoi ja näki oven avoinna taivaassa. Sanan ”*taivas*” (engl. heaven) päämerkitys on ”*taivas*” [ilmakehän merkityksessä] (engl. sky; tarkoittaa luonnollista taivasta, jonka me näemme), ja me voimme kääntää myös: ”*Minä näin oven avoinna taivaassa*” (sky). Samanaikaisesti Johannes kuuli äänen, jota hän kutsuu ”*ensimmäiseksi ääneksi*”. Ilmeisesti tämä on viittaus ääneen, jonka hän oli kuullut näyn alussa (1:10). Myös siellä hän oli kuvaillut ääntä ”*ikään kuin pasuunan ääneksi*”.

Ääni sanoi hänelle: ”*Nouse ylös tänne, niin minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva*”. Ja Johannes sanoi: ”*Ja kohta minä olin (tai: aloin olla)*”; kreikan sana tarkoittaa tilanmuutosta) *hengessä*”. Tämäkin muistuttaa meitä näkyjen alusta, sillä siellä hän sanoi: ”*Minä olin hengessä Herran päivänä*” (1:10).

Se, mitä Johannekselle tapahtui tässä, muistuttaa hyvin läheisesti erästä kokemusta, jota Paavali kuvailee 2. Korinttolaiskirjeessä. Siinä Paavali puhuu ilmestyksestä, jossa hänet temmattiin ”*kolmanteen taivaaseen*”, jossa hän kuuli asioita, joita ihmisen ei ole lupa lausua julki. Me emme voi olla täysin varmoja, mitä Paavali tarkoitti kolmannella taivaalla, mutta on todennäköistä, että ”*ensimmäinen taivas*” on ilmakehä, jossa linnut lentelevät (1. Moos. 1:20), toinen taivas on avaruus pilvien tuolla puolen, missä aurinko, kuu ja tähdet sijaitsevat (1. Moos. 1:14), ja kolmas taivas on Jumalan ja enkelien asuinpaikka. Nykyajan parapsykologit puhuvat ”*ruumiista irtautumiskokemuksista*”, mutta Paavali sanoo, ettei hän tiedä,

oliko hän ”*ruumiista poissa*” vai ”*ruumiissa*” (2. Kor. 12:2,3). Ilmiselvästi se muistutti jotenkin sitä, mitä Johannes kuvailee tässä olemisena ”*hengessä*”, uudessa hengellisessä olotilassa, jossa hän kykeni näkemään ja kuulemaan asioita, joita ihminen normaalissa olotilassaan tässä maailmassa ei voi nähdä eikä kuulla.

On huomiota herättävää, että Johannekselle kerrottiin, että hänelle näytettäisiin, ”*mitä näiden jälkeen täytyy tapahtua*” (Beckerin käyttämä käännös). Tässä lauseyhteydessä ”*nämä*” tarkoittaa maailman olosuhteita ja tapahtumia ensimmäisen vuosisadan lopulla, erityisesti niitä asioita, joita on kuvattu seitsemässä kirjeessä. Herra lupaa ilmoittaa tulevia tapahtumia ja olosuhteita apostolille. Kun Herra sanoo, että näiden **täytyy** tapahtua, hän osoittaa selvästi, että tulevaisuus on jo määrätty ja että se, mitä Johannes saa nähdä, tulee varmasti tapahtumaan. Lausuma tuo mieleen monta kohtaa, jotka sanovat, että Raamatun **täytyy** täyttyä. Nämä eivät ole tulevaisuutta koskevia arvauksia, vaan ilmoituksia Jumalalta, joka näkee tulevaisuuden yhtä selvästi kuin hän näkee nykyisyyden ja menneisyyden. Se, että Jumala näkee edeltä nämä tulevat tapahtumat, ei aiheuta niiden tapahtumista, mutta koska Jumala näkee tulevaisuuden tarkasti ja oikein, on hänen ja niiden ihmisten, joiden kautta hän ennustaa tulevaisuuden, mahdotonta erehtyä. Tässä mielessä tapahtuman täytyy tapahtua, vaikka monet niistä tapahtuvat ihmisten vapaasta valinnasta.

Johannes kuvailee sitten, mitä hän näki näyssä. Hän kirjoittaa:

3) *Ja istuja oli näöltänsä jaspis- ja sardionkiven kaltainen; ja valtaistuimen ympärillä oli taivaankaari, näöltänsä smaragdin kaltainen.* 4) *Ja valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentä neljä valtaistuinta, ja niillä valtaistuimilla istui kaksikymmentä neljä vanhinta, puettuina valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli päässänsä kultaiset kruunut.* 5) *Ja valtaistuimesta lähti salamoita ja ääniä ja ukkosen jylinää; ja valtaistuimen edessä paloi seitsemän tulisoihtua, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä.* 6) *Ja valtaistuimen edessä oli ikään kuin lasinen meri, kristallin näköinen.*

Johannes näki näyn Jumalasta. Myöhempi asiayhteys vahvistaa tämän, mutta kuka tahansa, joka on perehtynyt Vanhaan testamenttiin, tietäisi

alusta pitäen, että se, joka istuu valtaistuimella, on Jumala itse. Sellaiset näyt Jumalasta kuin se, mitä Johannes kuvailee tässä, tuovat mieleen Vanhan testamentin profeettojen näyt. Kuvaus esittää moniväristen välkähtelevien valojen keskipisteen kaaren alla, tai piirin tai kehän sisällä, joka on kirkasta vihreää valoa, ”*smaragdin kaltaista*”. Vanhassa testamentissa Jumala ilmoitti itsensä usein kirkkaassa valossa, jota kutsuttiin ”*Herran kirkkaudeksi*”. Tässä Johannes näkee tuon kirkkauden ja se vaikuttaa hänestä jalokivien kimallukselta.

24 valtaistuimen merkitys on myös helppo havaita. Vapahtaja lupaa useasti seitsemässä kirjeessä uskollisille kristityille, että he tulevat hallitsemaan hänen kanssaan kirkkaudessa. Monta vuotta tätä ennen, kun Herra oli vielä tämän maan päällä opetuslastensa kanssa, hän lupasi, että jonain päivänä he istuisivat kahdellatoista valtaistuimella ja tuomitsisivat Israelin kahtatoista sukukuntaa (Matt. 19:28). Kaksitoista näistä valtaistuimen ympärillä istuvista vanhimmista tarkoittaa kahtatoista apostolia, joita usein Uudessa testamentissa ja varhaiskirkon kirjallisuudessa kutsutaan ”*vanhimmiksi*”.

Jotkut väittävät, ettei kaksitoista näistä vanhimmista voi tarkoittaa kahtatoista apostolia, koska Johannes oli Patmoksella siihen aikaan eikä siksi voinut olla istumassa yhdellä valtaistuimista. Mutta tämä perustelu ei ota huomioon sitä, että me olemme tekemisissä näyn kanssa. Aivan kuten ihminen voi nähdä itsensä unessa, samoin on Johanneksen epäilemättä mahdollista nähdä itsensä tässä näyssä. Jeesuksen sanat opetuslapsilleen antavat meille myös johtolangan kahdentoista jäljelle jäävän vanhiman henkilöllisyyteen. Ne tarkoittavat kahtatoista patriarkkaa, joiden jälkeläisiä Israelin kaksitoista sukukuntaa, Jumalan Vanhan testamentin kansa, olivat. Niinpä 24 vanhinta edustavat Vanhan ja Uuden testamentin seurakuntaa. Kultaiset kruunut, jotka heillä on päässään, sekä istuimet, joilla he istuvat, ovat heidän kuninkaallisen valtansa tunnusmerkkejä. Heidän valkeat vaatteensa kuvaavat vanhurskautta, joka heillä on uskon kautta Kristukseen.

Päättyessään 24 vanhiman tarkastelemisen hänen huomionsa kiinnittyy uudelleen valtaistuimeen. Hän näkee ”*salaman*” välähdyksiä. Hän kuulee myös meteliä tai ääniä ja ukkosenjylinää, joka lähtee valtaistuimelta. Jollain tavoin näkymä palauttaa mieleen sen, miten Jumala ilmoitti itsensä Siinain

vuorella, jossa hän myös toi ilmi läsnäolonsa ”*jylinässä ja salamoissa*” (2. Moos. 19:16).

Seitsemän valtaistuimen edessä palavaa tulisoihtua muistuttavat seitsenhaaraista lamppua, joka paloi Vanhan testamentin ilmestysmajassa (2. Moos. 37:17–24). Teksti kertoo meille nimenomaan, että seitsemän liekkiä kuvaavat seitsemää Jumalan henkeä, mikä on Ilmestyskirjan tapa kuvata Kolmiykseyden kolmatta persoonaa (ks. luku 1). Vanhan testamentin profeetta Sakarja veti myös vertauskuvallisen yhteyden seitsenhaaraisen lampun ja Pyhän Hengen työn välille (vrt. Sak. 4:1–6). Koska Pyhä Henki on inspiroinut Raamatun, joka on meidän jalkaimme lamppu (Ps. 119:105), häntä itseään verrataan kirkkaasti loistavaan lamppuun. Samoin kuin seitsemän haaraa, jotka ojentautuvat seurakuntaan, muodostavat yhden lampun(jalan), niin myös ”*seitsemän Jumalan henkeä*” ovat yksi Pyhä Henki.

Koko taivaallisen näkymän etualalla Johannes näki lasisen meren, joka oli kristallin kirkas. Väreäkään ei häirinnyt meren täydellistä tyyneyttä valtaistuimen edessä. Tämä kuvaa täydellistä rauhaa, joka on Jumalan läheisyydessä. Kuvaus lasisesta merestä on erityisen merkittävä muistaessamme, että Vanhassa testamentissa miltei jokainen viittaus mereen esittää sen vaaran ja vastoinikäymisen paikkana. Esimerkiksi se ainoa kerta, jolloin juutalaisten kuningas pyrki ottamaan käyttöön laivaston, päättyi katastrofiin ja laivat ”*särkyivät Esjon–Geberissä*” (1. Kun. 22:49). Jesaja puhui ”*kuohuvasta merestä, joka ei voi tyyntyä*” (Jes. 57:20). Mutta valtaistuimen edessä taivaassa Johannes näkee meren, joka on täysin tyven. Täällä ei ole mitään, mikä häiritsisi sitä hiljaista rauhaa, jota valtaistuimen ympärille kokoontuneet nauttivat. Tämän meren kristallin kirkkaus merkitsee myös, että Jumalan läheisyydessä ei ole minkäänlaista saastaa tai tahraa.

ja valtaistuimen keskellä ja valtaistuimen ympärillä oli neljä olentoa, edestä ja takaa silmiä täynnä. 7) Ja ensimmäinen olento oli leijonan näköinen, ja toinen olento nuoren härän näköinen, ja kolmannella olennolla oli ikään kuin ihmisen kasvot, ja neljäs olento oli lentävän kotkan näköinen. 8) Ja niillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, ja ne olivat yltympäri ja sisältä silmiä täynnä. Ja ne sanoivat lakkaamatta yötä päivää:

”Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on.”

Kirjaimellisesti tämän jakson ensimmäiset sanat kuuluvat: *”Ja keskellä valtaistuinta (ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου) ja valtaistuimen ympärillä oli neljä elävää olentoa”* (Biblia ja KR 38 kääntävät näin, KR 92: *”valtaistuimen edessä...”*). Kreikan kielen genetiivi merkitsee jonkinlaista yhteyttä, mutta lauseyhteyden täytyy määrätä tämän yhteyden luonne. Koska on selvää, että neljä elävää olentoa seisoivat valtaistuimen ympärillä, on myös selvää, että Johannes ei olisi voinut nähdä heitä valtaistuimen keskellä, jossa Jumala istui. Meidän täytyy tästä syystä kääntää joko: *”keskellä, jossa valtaistuin oli”*, tai: *”keskellä, lähellä valtaistuinta”*. Valtaistuin sijaitsi näkymän keskellä. Valtaistuimen ympärillä laajassa piirissä oli järjestettynä 24 valtaistuinta, joilla 24 vanhinta istuivat. Pienemmässä piirissä keskellä ja lähempänä valtaistuinta seisoivat neljä elävää olentoa.

Neljän elävän olennon merkitystä on vaikea ratkaista. Jotkut raamatunselittäjät väittävät kiven kovaan, että ne eivät voi olla enkeliolentoja, koska 5:11:ssä ne näyttävät olevan luokitellut enkeleistä erillisinä. Mutta tämä ei ole millään muotoa ratkaiseva perustelu. On täysin mahdollista nähdä näissä raamatunkohdissa, ei erottelu elävien olentojen ja enkelien välillä, vaan sen sijaan erottelu neljän korkea-arvoisen, lähellä valtaistuinta olevan enkelin, ja suuren, kauempana keskustasta seisovan enkelijoukon välillä.

Neljän elävän olennon kuvauksessa on monia samankaltaisia aineksia kuin Hesekielin näyssä Herran kirkkaudesta (Hes. 1:4–28). Tuossa näyssä esiintyy myös neljä elävää olentoa, joista jokaisella on neljä kasvot, ihmisen, leijonan, härän ja kotkan. Ilmestyskirjassa kullakin neljästä elävästä olennosta on ainoastaan yhdet näistä neljistä kasvoista. Hesekielin näyssä elävillä olennoilla on neljä siivet. Tässä niillä on kuudet. Tässä suhteessa tämän näyn neljä olentoa muistuttavat Jesajan näyn serafeja (Jes. 6:2). Hesekielin näyssä neljästä olennosta kutakin seuraa pyörä, joka on maata vasten, ja kukin pyörä oli täynnä silmiä (Hes. 1:18).

Hesekielin kirjan myöhempi luku mainitsee neljä *”elävää olentoa”* kerubeiksi (Hes. 10:20). Samankaltaisuudet Johanneksen ja Hesekielin

näkyjen välillä oikeuttaisivat luokittelemaan Ilmestyskirjan neljä elävää olentoa kerubeiksi. Suuri määrä silmiä kuvaa enkelien huolenpitoa ja tietoisuutta siitä, mitä eri puolilla maailmaa tapahtuu. Enkelit ovat asiamiehiä, joiden kautta Jumala hallitsee maailmaa ja suojelee kansaansa. Neljät kasvot kuvaavat maanpäällisen elämän neljää suurta piiriä – lintuja, joita edustaa kotka; petoja, joita edustaa leijona; kotieläimiä, joita edustaa härkä; ja ihmistä, aivan omassa luokassaan. Toisin kuin moderni tiede Raamattu tarkastelee ihmistä luotuna, joka on selkeästi erotettu eläinmaailmasta. Kun tekstissä ei tarkemmin selitetä tämän jaon merkitystä, olisi sopusoinnussa Raamatun kanssa nähdä neljässä kerubissa kuvaus Jumalan hallinnasta ja kontrollista kaikkiin luomistyönsä ilmentymiin.

Teksti ei sano mitään kuudesta siivestä, jotka kullakin neljällä elävällä olennolla oli. Me muistamme kuitenkin, että myös enkeleillä Jesajan näyssä (Jes. 6) oli kuusi siipeä. Jesaja kertoo meille, että hänen näyssään serafit käyttivät kahta siivistään peittääkseen jalkansa, kahta peittääkseen kasvonsa ja kahta lentääkseen. Antiikin aikana oli odotettavissa matkustajien jalkojen likaantuminen. Tästä syystä oli tavallista varata vieraille vettä jalkojen pesua varten (Luuk. 7:44). Jalkojen peittäminen enkelin siivillä tarkoittaa pyrkimystä kätkeä Jumalan katseelta kaikki se, mikä on epäpuhdasta. Vaikka on totta, että hyvät enkelit ovat synnittömiä ja pyhiä, silti Jumalan puhtauteen ja pyhyyteen verrattuna täytyy pyhimmäkin luoduista yhä seisoa kunnioittavassa häpeäntunteessa ja nöyryydessä Jumalan ylimaallisen pyhyiden edessä (vrt. Job 4:18; 15:15; 25:5).

Silmien peittäminen toisella siipiparilla tarkoittaa luodun kyvyttömyyttä katsoa suoraan Herran kirkkautta. Se on tästä syystä tunnustus Jumalan kunnioitusta herättävää majesteettia kohtaan, hänen, joka elää luoksepääsemättömässä valossa ja jota kukaan ei ole nähnyt eikä voi nähdä (1. Tim. 6:16).

Viimeinen siipipari, se, jolla serafit lentävät, viittaa enkelien valmiuteen suorittaa saamansa määräykset Jumalan sanansaattajina ja asiamiehinä. Ne raamatunselittäjät, jotka näkevät neljän elävän olennon kuvauksina Jumalan kaitselmuksesta, ovat siis hyvin todennäköisesti oikeassa.

Enkelien taukoamaton laulu toistaa Jesajan näyn serafien laulua: *”Pyhä,*

pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka oli ja joka on ja joka tuleva on.” Laulun viimeisiä sanoja ei löydy Jesajalla, vaan ne ovat niiden sanojen toistoa, joilla Vapahtaja oli kuvannut itseään ensimmäisessä luvussa (1:8). Tässä kuitenkin sanat kuvaavat kolmiyhteistä Jumalaa, jonka olemukseen viitataan sanan ”*pyhä*” kolminkertaisella toistamisella.

Kommenteissamme 1:4–6:n me huomautimme, että tuon jakson kuvaus Jumalasta jaottuu kolmen ryhmiin. Tässä me näemme, että kolminkertainen pyhä, kolme Jumalan nimeä – Herra, Jumala, Kaikkivaltias – ja kolme Jumalan ominaisuutta muodostavat kolmirivisen runon siten että joka rivillä on kolme termiä seuraavasti:

<i>Pyhä</i>	<i>Pyhä</i>	<i>Pyhä</i>
<i>Herra</i>	<i>Jumala</i>	<i>Kaikkivaltias</i>
<i>joka oli</i>	<i>joka on</i>	<i>joka tuleva on</i>

Tämä kolminkertainen kuvaus toistuu kolminkertaisessa ylistyksessä jakeessa 11 samoin kuin tämän laulun kolminkertaisessa yhteenvedossa jakeessa 9.

Jesajan näyssä enkelit laulavat: ”*Pyhä, pyhä, pyhä Herra Sebaot; kaikki maa on täynnä Hänen kunniaansa.*” Näiden kahden laulun välinen samankaltaisuus on suurempi kuin ensi silmäyksellä näyttää, koska sanat ”*Herra Kaikkivaltias*” ovat sanat, joita käytetään säännöllisesti Septuagintassa käännöksenä heprean sanonnasta ”*Sotajoukkojen Herra*” tai JHVH Sebaot. Kyseiset kaksi termiä ovat läheisessä suhteessa toisiinsa. Nimi ”*Sotajoukkojen Herra*” kuvaa Jumalan voimallisena ja majesteettisena väkevien enkeliarmeijoiden käskijänä, kun taas nimi ”*Herra Kaikkivaltias*” on proosallisempi keino korostaa hänen voimaansa. Tämä jae muodostaa perustan Reginald Heberin virrelle ”*Pyhä, pyhä, pyhä*” (The Lutheran Hymnal 246; Suomen evankelisluterilaisen kirkon virsikirjassa virsi 134, suom. huom.). Tämä virsi sisältää lukuisan määrän viittauksia Ilmestyskirjan lukuihin 4 ja 5, esimerkiksi: ”*Heittäen maahan kultaiset kruununsa lasisen meren ympärillä*” (vrt. Ilm. 4:6,10).

Neljän elävän olennon ylistykseen heidän laulaessaan tätä ylistyslaulua

Jumalalle yötä päivää lepäämättä liittyvät 24 vanhinta, jotka ympäröivät valtaistuinta laajemmassa piirissä. Johannes kirjoittaa:

9) Ja niin usein kuin olennot antavat ylistyksen, kunnian ja kiitoksen hänelle, joka valtaistuimella istuu, joka elää aina ja iankaikkisesti, 10) lankeavat ne kaksikymmentä neljä vanhinta hänen eteensä, joka valtaistuimella istuu, ja kumartaen rukoilevat häntä, joka elää aina ja iankaikkisesti, ja heittävät kruununsa valtaistuimen eteen sanoen: 11) ”Sinä, meidän Herramme ja meidän Jumalamme, olet arvollinen saamaan ylistyksen ja kunnian ja voiman, sillä sinä olet luonut kaikki, ja sinun tahdos-tasi ne ovat olemassa ja ovat luodut.”

Enkelien laulun sanat jakeessa 8 eivät selvästikään ole täysi teksti sen ylistyslaulun sanoista, jota he laulavat valtaistuimen edessä, sillä näitä sanoja voidaan tuskin kuvata sanomalla, että he antavat Herralle ”*ylistyksen, kunnian ja kiitoksen*”. Mutta kun neljä elävää olentoa laulavat lauluaan ja kunnioittavat, ylistävät ja kiittävät, 24 vanhinta, Vanhan ja Uuden testamentin seurakunnan edustajina, kunnioittavat myös Herraa lankeamalla maahan ja kumartaen rukoilevat häntä. Kruunut, joita he kantoivat päässään näyn alussa (jae 4), he ottavat nyt pois. He heittävät ne Jumalan valtaistuimen eteen. Tuolla teolla he tunnustavat, että vaikka Jumala on antanut heille suuren kunnian siten, että on tehnyt heidät kuninkaiksi hallitsemaan maailmankaikkeutta yhdessä hänen kanssaan, he eivät hallitse omaksi, vaan hänen kunniakseen. He tunnustavat myös, että vaikka he ovat saaneet suuren kunnian olla kuninkaita Jumalan edessä, niin he silti, hänen ollessaan kirkkaudessaan läsnä, luovuttavat hänelle kaiken kunnian, mitä heillä on. Kerrotaan, että Englannin kuningatar Viktoria lausui kerran toiveenaan, että saisi olla elossa Vapahtajan toisen tulemuksen aikana, koska, kuten hän sanoi: ”*Haluaisin niin mielelläni laskea kruununi hänen jalkojensa juureen.*”

24 vanhinta puhuttelee valtaistuimella istuvaa ”*meidän Herraksemme ja meidän Jumalaksemme*” *ὁ κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν*. Sanat vastaavat muodoltaan miltei täysin Tuomaan huudahdusta tämän nähdessä ylösnousseen Herran: ”*Minun Herrani ja minun Jumalani*” *ὁ κύριος μου καὶ ὁ θεὸς μου*.

Kun enkelit antavat kunnian ja ylistyksen ja kiitoksen Jumalalle, 24

vanhinta julistavat, että Jumala on arvollinen saamaan tämän ylistyksen ja kunnian. Kun he myös sanovat, että hän on arvollinen saamaan voiman tai vallan, tämä ei tietenkään voi tarkoittaa, että Jumala tulee väkevämmäksi. Se voi tarkoittaa vain sitä, että hän on arvollinen kutsuttavaksi Kaikkivaltiaaksi. On oikein omistaa kaikkivaltius hänelle, kuten neljä elävää olentoa tekivät laulussaan.

Herra on sellaisen ylistyksen arvoinen, koska hän on luonut kaiken. Minkä tahansa asian syyn täytyy aina olla yhtä suuri tai suurempi kuin seurauksen. Luomisen ihmeet todistavat, että Jumala on loistava ja väkevä Jumala. Psalmin laulaja ilmaisee hyvin samanlaisen ajatuksen kuin Johannes aloittaessaan psalmin 19 sanoilla: *”Taivaat julistavat Jumalan kunniaa.”*

Viimeinen lause vanhinten laulussa: *”Sinun tahdostasi ne ovat olemassa ja ovat luodut”*, on käännetty King James–käännöksessä: *”Sinun mielisuosioksesi ne ovat olemassa ja ovat luodut.”* King Jamesin englannissa prepositio *’for’* merkitsee usein *”koska”*. Sitä käytetään vielä nykyäänkin toisinaan tällä tavalla. Esimerkiksi sanomme: *”Hän ei kyennyt puhumaan vihaltaan”*, tarkoittaen: *”Hän ei kyennyt puhumaan, koska hän oli niin vihainen.”* Tässäkään vanhinten sanat eivät tarkoita, että maailmat luotiin miellyttämään Jumalaa, vaan sen sijaan, että ne luotiin ja sen tähden ne ovat olemassa, koska Jumalan tahto oli, että näin tuli olla. Tällä tavalla myös luominen osoittaa Jumalan voiman ja kunnian. Kun Hän tahtoo jonkin olevan, se on.

SEITSEMÄN SINETIN KIRJA (5:1–5)

1) Ja minä näin valtaistuimella–istuvan oikeassa kädessä kirjakäärön, sisältä ja päältä täyteen kirjoitetun, seitsemällä sinetillä suljetun. 2) Ja minä näin väkevän enkelin, joka suurella äänellä kuulutti: ”Kuka on arvollinen avaamaan tämän kirjan ja murtamaan sen sinetit?” 3) Eikä kukaan taivaassa eikä maan päällä eikä maan alla voinut avata kirjaa eikä katsoa siihen. 4) Ja minä itkin kovin sitä, ettei ketään havaittu arvolliseksi avaamaan kirjaa eikä katsomaan siihen. 5) Ja yksi vanhimmista sanoi minulle: ”Älä itke; katso, jalopeura Juudan sukukunnasta, Daavidin juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä.”

Kun Johannes on kuullut neljän elävän olennon ja 24 vanhimman laulavan ylistyslaulujaan, hän huomaa, että Jumalalla, Isällä, joka istuu valtaistuimella, on oikeassa kädessään kirja. ”Kirja” tarkoittaa kirjakääröä. Kirjakääröissä oli yleensä kirjoitusta vain yhdellä puolella. Tässä kirjakäärössä on kuitenkin kirjoitusta molemmilla puolilla. Mutta sitä ei voitu lukea, koska se oli sinetöity seitsemällä sinetillä. Sinetit painettiin yleensä sormuksella vahaan, joka piti kirjakääröt suljettuina. Niiden tarkoituksena oli estää sellaisia henkilöitä lukemasta kirjakääröä, joilla ei ollut siihen lupaa.

Lauseyhteys kertoo meille, miksi kirjakäärö oli sinetöity ja miksi sen sisältö pidettiin salaisena. Ilmestyskirjan ensimmäisessä luvussa Johannes kertoo meille, että hän aikoo kirjoittaa tulevista asioista. Luvuissa 6 ja 7 hän toteuttaa tämän aikomuksensa ja puhuu tulevista tapahtumista. Mutta Johannes ei voi kirjoittaa näistä asioista ennen kuin sinetit on avattu ja kirjan sisältö ilmoitettu.

Tulevaisuus on suljettu kirja ihmisille, ja jokainen yritys paljastaa tulevaisuuden salaisuudet erillään Jumalan ilmoituksesta on laitonta etsintää. Kukaan ihminen ei ole arvollinen avaamaan tuota kirjaa tai katsomaan siihen. Noidat, jotka yrittävät hallita tulevaisuutta, ja kaikenlaiset tulevaisuuden ennustelijat, jotka yrittävät ennustaa tulevaisuutta Jumalan kieltämin tavoin, syyllistyvät Jumalan majesteetin loukkaamiseen. Ilmestyskirjan lopulla Jumala sulkee kaikki sellaiset taikakeinojen harjoittajat ulos pyhästä kaupungista (Ilm. 22:15).

Toisaalta puolen Jumalan lapset kaipaavat saada tietää, mitä tulevaisuus tuo mukanaan. Johannes itki, koska kukaan ei ollut arvollinen avaamaan kirjaa. Seurakunta kärsi katkeria vainoja Johanneksen näyn aikaan, ja monia kristittyjä on täytynyt huolestuttaa tämän hyökkäyksen lopullinen tulos. Sikäli kuin ihmiset saattoivat tietää, erillään jumalallisesta ilmoituksesta, tämä saattaisi helposti päättyä nuoren seurakunnan täydelliseen tuhoon. Jumalan kansan on täytynyt ikävöidä vakuutusta, että helvetin portit eivät ikinä voitaisi Kristuksen seurakuntaa.

Mutta kun Johannes itki ihmisen kyvyttömyyttä tietää tulevaisuus, yksi kahdestakymmenestäneljästä vanhimasta käski hänen kuivata kyyneleensä. Sanat ”*älä itke*” (KR 38 ja Becker: ”*lakkaa itkemästä*”) eivät ole ehdoton kielto vuodattaa kyyneleitä. Se ilmaistaisiin aoristin imperatiivilla (aoristi: kreikan verbimuoto, joka ilmaisee kertakaikkista toimintaa, suom. huom.). Presensissä oleva imperatiivi, johon liittyy kielteinen partikkeli, kuten tässä *μὴ κλαῖε*, ilmaisee yleensä käskyä lakata tekemästä jotain. Käskyllä, joka tässä osoitetaan Johannekselle, on sama muoto kuin sillä, jonka Jeesus lausui leskelle Nainissa. Myöskään siinä se ei ole yleistä, kaikkea itkemistä vastaan suunnattua kieltoa, kun rakas ihminen on kuollut, vaan sen sijaan armollinen ilmoitus, että hän voisi kuivata kyyneleensä, koska elämän Herra aikoi herättää hänen poikansa henkiin. Samoin myös tässä Johannekselle lausutut sanat ”*älä itke*” ovat osoituksena siitä, ettei ole tarvetta kyyneliin. On löytynyt Eräs, joka on arvollinen avaamaan kirjan ja paljastamaan sen sisällön.

Ilmoitus kuuluu kirjaimellisesti: ”*Katso! Leijona Juudan sukukunnasta, Daavidin Juurivesa, on voittanut, niin että hän voi avata kirjan ja sen seitsemän sinettiä.*” Verbiä ”*voittanut*” ei normaalisti seuraa infinitiivi. Rakenne on elliptinen (poisheitto, eräiden sanojen poisjättö, suom. huom.) ja nojaa lauseyhteyteen puuttuvien sanojen suhteen. Infinitiivi osoittaa voiton seurauksen. Tekstiyhteydestä meidän täytyy ottaa täydennykseksi joko verbi ”*voinut*” (jae 3) tai adjektiivi ”*arvollinen*” (jakeet 2 ja 4), niin että me käännämme joko: ”*Leijona Juudan sukukunnasta ... on voittanut (ja voi) avata kirjan*”, tai: ”*Leijona Juudan sukukunnasta ... on voittanut (ja on arvollinen) avaamaan kirjan*” (suomalaisten käännösten ratkaisut

poikkeavat toisistaan: Biblia: ”... *voitti ... , avaamaan ...*”; KR 38: ”... *on voittanut ... , niin että hän voi avata...*”; KR 92: ”... *on saanut voiton... Hän avaa...*”, suom. huom.).

Kristityt, jotka ovat hyvin perehtyneitä Vanhaan testamenttiin, tietävät välittömästi, ketä tarkoitetaan ”*Juudan Leijonalla*”. Tämä on suora viittaus Jaakobin profetiaan (1. Moos. 49:9,10). Siinä Jaakob sanoo siunatessaan poikansa Juudan: ”*Juuda on nuori leijona; saaliilta olet, poikani, noussut. Hän on asettunut makaamaan, hän lepää kuin leijona, kuin naarasleijona – kuka uskaltaa häntä häiritä? Ei siirry valtikka pois Juudalta eikä hallitsijansauva hänen polviensa välistä, kunnes tulee hän, jonka se on ja jota kansat tottelevat.*” Tämä on messiaaninen ennustus ja se havainnollistaa selvästi, miksi Johannes kutsuu Messiaasta ”*Leijonaksi Juudan sukukunnasta*”.

Tämä nimitys ”*Daavidin Vesa*” perustuu Jes. 11:1–10:n, erityisesti jakeisiin 1 ja 10. Tämä on myös messiaaninen raamatunkohta. Luvun ensimmäisessä jakeessa Messiaasta puhutaan vesana, joka kasvaa esiin Iisain, Daavidin isän, juurista. Jakeessa 10 häntä kutsutaan yksinkertaisesti ”*Iisain Juureksi*”. Tuosta nimestä on lyhyt askel nimeen ”*Daavidin Juuri*”. Sana ”*juuri*” tarkoittaa tässä selvästi ”*itua*”, versoa, joka kasvaa esiin Daavidin juuresta. Nimi on samanmerkityksinen kuin ”*Daavidin Poika*”.

Se, että Messias on arvollinen ja voi avata kirjan, osoittaa, että tulevaisuus on hänen hallinnassaan. Tämä vertauskuvan käyttö on toinen tapa ilmaista, että hän istuu Jumalan oikealla puolella ja että kaikki on hänen jalkojensa alla. Kirjaimellisemmin termein me sanoisimme, että kaikki tulevat tapahtumat historiassa ovat hänen tiedossaan ja hänen vallassaan. Vaikka hänen uskovansa voivat toisinaan olla yllättyneitä tapahtumista ja heillä voi olla kiusaus pelätä niitä, niin hän ei kuitenkaan koskaan ole tietämätön vihollisten suunnitelmasta eikä hän koskaan ole avuton heidän edessään. Hän pitää tulevaisuuden kirjaa käsissään, ja vain se, minkä hän armollisessa kaitselmuksessaan sallii, saa tapahtua. Hän rikkoo sinetit niin halutessaan.

Messiaan henkilöllisyys on nyt ilmoitettu lähemmin termein, jotka ovat tutumpia Uuden testamentin lukijoille. Kuultuaan ilmoituksen, että joku on löydetty avaamaan kirja, Johannes jatkaa näyn kuvaamista.

KARITSA VALTAISTUIMEN EDESSÄ (5:6–8)

6) Ja minä näin, että valtaistuimen ja niiden neljän olennon ja vanhinten keskellä seisoivat Karitsa, ikään kuin teurastettu; sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää, jotka ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan. 7) Ja se tuli ja otti kirjan valtaistuimella-istuvan oikeasta kädestä. 8) Ja kun se oli ottanut kirjan, niin ne neljä olentoa ja kaksikymmentä neljä vanhinta lankesivat Karitsan eteen, ja heillä oli kantele kullakin, ja heillä oli kultaiset maljat täynnä suitsutuksia, jotka ovat pyhien rukoukset.

Jakeessa 6 meillä on ensimmäinen kahdestakymmenestäkuudesta kohdasta Ilmestyskirjassa, joissa Vapahtajaa kutsutaan Karitsaksi. Kaikissa muissa Uuden testamentin kirjoissa tämä nimi annetaan Herralle Jeesukselle vain neljässä kohdassa, joista kaksi löytyy pyhän Johanneksen evankeliumista (Joh. 1:29,36). Tämä vertauskuva on kuitenkin tullut niin yleiseksi kirkossa, että nykyajan kristitty lukija osaa välittömästi tunnistaa tämän valtaistuimen lähellä seisovan karitsan.

Jo Vanhassa testamentissa profeetta Jesaja oli puhunut tulevasta Lunastajasta teuraaksi vietyä karitsana, joka seisoo ääneti keritsijäinsä edessä (Jes. 53:7). Tätä raamatunkohtaa lainataan toisessa niistä kahdesta kohdasta, jotka eivät ole Johanneksella ja joissa käytetään vertauskuvana karitsaa (Ap. t. 8:32). Mutta suurin apu tämän vertauskuvan ymmärtämiseksi löytyy Vanhan testamentin uhrijärjestelmästä. Karitsat olivat uhrieläimiä. Niiden veren ja kuoleman kautta tapahtui sovitus ihmisten syntien edestä. Pääsiäislammas, jonka veri pelasti Israelin esikoiset kuolemalta Egyptissä, teurastettiin joka vuosi tuon tapahtuman muistoksi. Siinä toisessa kohdassa, joka ei ole Johanneksella ja jossa Jeesuksesta puhutaan karitsana (1. Piet. 1:19), meille sanotaan, että meidät on lunastettu Kristuksen kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan.

Johannes korostaa tätä uhri- ja lunastussymboliikkaa sanoessaan, että valtaistuimen lähellä seisova Karitsa näytti ikään kuin teurastetulta. Johannes ei esitä meille näkymän yksityiskohtia, mutta hän esittää meille

tarpeeksi muistuttaakseen meitä Kristuksen lunastuskuolemasta, joka oli maksu meidän synneistämme. Johannes ei yritä selittää tämän vertauskuvan merkitystä. Hän olettaa lukijoidensa tietävän sen.

Mutta näin ei ole asianlaita, kun hän sanoo, että Karitsalla on seitsemän sarvea ja seitsemän silmää. Jopa senkin, joka tuntee läheisesti Raamatun symboliikan, olisi vaikea ymmärtää, mitä tämä merkitsee. Johannes selittää välittömästi, että seitsemän sarvea ja seitsemän silmää ”ovat ne seitsemän Jumalan henkeä, lähetetyt kaikkeen maailmaan”. Tämä on neljäs ja viimeinen kerta, kun Pyhä Henki kuvataan näillä termeillä (vrt. 1:4; 3:1; 4:5). Luvussa 1 (jae 4) Johannes puhuu seitsemästä hengestä valtaistuimen edessä. Luvuissa 3 ja 4 niitä kutsutaan ”seitsemäksi Jumalan hengeksi”. Mutta tässä seitsemän henkeä kuvataan Karitsan seitsemäksi sarveksi ja seitsemäksi silmäksi. Tällä tavalla Johannes muistuttaa meitä siitä, että Pyhä Henki ei ole ainoastaan Isän Henki, vaan hän lähtee myös Pojasta. Tämä vertauskuva toistaa sen ajatuksen, jonka Jeesus oli ilmaissut kirjaimellisesti pyhän Johanneksen evankeliumissa, kun hän puhui Hengestä, jonka hän lähettäisi Isän luota (Joh. 15:26) ja jonka Isä lähettäisi hänen nimessään (Joh. 14:26).

Uudessa testamentissa on Ilm. 5:6:n lisäksi ainoastaan kuusi kohtaa, jotka puhuvat siitä, että Henki on ”lähetetty” – yksi Luukkaan evankeliumissa (Luuk. 24:49), yksi Paavalin kirjeissä (Gal. 4:6), yksi ensimmäisessä Pietarin kirjeessä (1. Piet. 1:12) ja kolme Johanneksen evankeliumissa (Joh. 14:26; 15:26; 16:7). Siten tässä on jälleen yksi niistä monista Ilmestyskirjan kohdista, jotka kumulatiivisesti vahvistavat, että sen ja Johanneksen evankeliumin välillä on läheinen yhteys.

Symbolien ja kuvakielen käytön ymmärtämisen helpottamiseksi on hyvä huomauttaa jälleen siitä, että kun Jeesusta näissä jakeissa kutsutaan Karitsaksi, niin vain muutamia jakeita aiemmin häntä oli kutsuttu Leijonaksi. Tämä korostaa voimakkaasti sitä vapautta, jolla apokalyptisia vertauskuvia hyödynnetään. Se varoittaa tulkitsijaa koettamasta selittää yksityiskohtia, joihin hän ei voi löytää mitään tulkintaa joko Ilmestyskirjan tekstistä tai muista Raamatun kohdista. Riittävää on sanoa, että sana ”Leijona” muistuttaa meitä niistä Vanhan testamentin kohdista, jotka puhuvat Messiaasta voittoisana Kuninkaana ja nimi ”Karitsa” niistä profetioista, jotka kuvaavat

hänet kärsivänä palvelijana. Nämä kaksi tapaa puhua luvatussa Messiaasta näyttivät niin ristiriitaisilta joillekin juutalaisille, että he opettivat Messiaita olevan kaksi.

Apokalyptisen symboliikan vapaus näkyy myös Johanneksen lausumassa, että Karitsa otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä. Hän, joka pitää tulevaisuutta kädessään, siirtää hallintavaltansa Karitsalle. Ei ole vaikea nähdä tässä symbolisessa teossa kuvaus siitä totuudesta, että Kristus istuutui Jumalan oikealle puolelle. Tuolla toiminnalla Jumala antoi ihmiselle, Jeesus Nasaretilaiselle, Mariasta syntyneelle lapselle, kaiken majesteetin ja vallan, minkä Jumala on omistanut kaikesta iankaikkisuudesta asti.

Neljä elävää olentoa ja 24 vanhinta tunnustavat tämän totuuden, kun he lankeavat ylistäen Karitsan eteen ja osoittavat hänelle samanlaisen hartaan palvonnan kuin he olivat osoittaneet Jumalalle (vrt. 4:10). Karitsa, joka on teurastettu, saa saman kunnian kuin Jumala, Isä. Vertauskuvalla apostoli ilmaisee tässä sen totuuden, jonka Jeesus julisti neljännessä evankeliumissa: ”että kaikki kunnioittaisivat Poikaa, niin kuin he kunnioittavat Isää” (Joh. 5:23).

Vanhimmat ja neljä elävää olentoa eivät ainoastaan anna jumalallista kunniaa Karitsalle lankeamalla hänen eteensä, kuten he olivat langenneet valtaistuimen eteen (4:10), vaan he myös osoittavat rukouksensa hänelle. Hänelle suitsutetaan ja tämän suitsutuksen osoitetaan olevan pyhien rukoukset. Siten näky kuvastaa ihmisen, Jeesuksen, korottamista jumalallisen majesteetin ja kunnian asemaan Jumalan oikealla puolella.

UUSI VIRSI KARITSAN YLISTYKSEKSI (5:9–14)

9) ja he veisasivat uutta virttä, sanoen: ”Sinä olet arvollinen ottamaan kirjan ja avaamaan sen sinetit, sillä sinä olet tullut teurastetuksi ja olet verelläsi ostanut Jumalalle ihmiset (Beckerillä: ”meidät”, suluissa NIV: ”ihmiset”) kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista 10) ja tehnyt heidät (meidät) meidän Jumalallemme kuningaskunnaksi ja papeiksi, ja he tulevat hallitsemaan maan päällä (me tulemme jatkamaan

hallitsemista maan päällä)” 11) Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen valtaistuimen ja olentojen ja vanhinten ympäriltä, ja heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat, 12) ja he sanoivat suurella äänellä: ”Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen.” 13) Ja kaikkien luotujen, jotka ovat taivaassa ja maan päällä ja maan alla ja meren päällä, ja kaikkien niissä olevain minä kuulin sanovan: ”Hänelle, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalle ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta aina ja iankaikkisesti!” 14) Ja ne neljä olentoa sanoivat: ”Amen”, ja vanhimmat lankeasivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat.

Vanhinten veisuussa on huomattavia variaatioita kreikkalaisissa käsikirjoituksissa. Variaatiot voidaan nähdä verrattaessa toisiinsa NIV- ja KJV-käännöksiä jakeissa 9b ja 10, ja ne on ilmaistu suluissa olevilla sanoilla. Useimmissa kreikkalaisissa käsikirjoituksissa on jakeessa 9 sana ”meidät” verbin ”ostanut” objektina, mutta yhdessä vanhassa käsikirjoituksessa ei ole lainkaan objektia verbille. NIV-käännös lisää sanan ”ihmiset” tähän jakeeseen, koska se, mitä Karitsa osti, tuli maan sukukunnista ja kansoista, ja koska se on sopusoinnussa seuraavien kolmannen persoonan pronominiin kanssa. Se, mitä Karitsa osti, voisi luonnollisesti olla ihmiset tai ihmisolennot. Jakeessa 10 useimmissa kreikkalaisissa käsikirjoituksissa ei ole verbin ”on tehnyt” objektina ”meidät”, vaan ”heidät”, ja suuressa enemmistössä käsikirjoituksista on jakeen 10 lopussa: ”He tulevat hallitsemaan”, ei: ”Me tulemme hallitsemaan”. Käännöksemme seuraa käsikirjoitusten enemmistöä (suomalaisista käännöksistä Biblian käännös vastaa Beckerin ratkaisua, KR 38 ja 92 jakeen 9b osalta ei, KR 38 kääntää 9b: ”ihmiset”, KR 92: ”ihmisiä”, suom. huom.).

Uudessa testamentissa on vain kaksi kohtaa, kumpikin niistä Ilmestyskirjassa, jotka puhuvat Herralle veisatusta uudesta virrestä. Vanha testamentti sisältää ainakin seitsemän kohtaa, joissa käytetään tätä ilmaisua (Ps. 33:3; 40:4; 96:1; 98:1; 144:9; 149:1; Jes. 42:10). Kaikkien näiden kohtien asiayhteys viittaa siihen pelastukseen, jonka Jumala valmistaa kansalleen. Psalmin laulaja esimerkiksi vetoaa Jumalan kansaan, että he veisaisivat

uuden virren Herralle, koska hän on julistanut pelastuksensa ja ilmoittanut vanhurskautensa kansoille (Ps. 98:1–3).

”*Uusi virsi*” Ilmestyskirjassa on vastaavasti ylistyslaulu Jumalan pelastuksesta. Evankeliumi hyvänä uutisena (engl. news) edellyttää uutta (engl. new) virttä niiltä, jotka ovat saaneet uuden liiton lahjat.

Meidän ensimmäinen kysymyksemme koskee kuitenkin verbin ”*veisata*” subjektia. Edelliset jakeet mainitsevat neljä elävää olentoa ja 24 vanhinta. Ensi silmäyksellä näyttäisi sen tähden siltä, että nämä kaksi ryhmää ovat uuden virren veisaajat. Jos näin on ja jos me hyväksymme lukutavan ”*sinä olet ostanut meidät*”, silloin on välttämätöntä tarkistaa tulkintaamme neljästä elävästä olennot. Tämän uuden virren veisaajat sanovat, että heidät on ostettu Kristuksen verellä. Ottaen huomioon Heprealaiskirjeen toisen luvun, on ilmeistä, että enkeliolennot eivät voi puhua siten. Heprealaiskirjeen kirjoittaja sanoo (Heb. 2:16): ”*Ei hän ota huomaansa enkeleitä.*”

Me voisimme toisaalta kysyä, eikö veisuu olisi saattanut olla vuorolaulua, siten että neljä elävää olentoa veisasivat osan ja 24 vanhinta osan. Jos veisuu on vuorolaulua, se selittäisi, miksi niin monessa käsikirjoituksessa on ”*meidät*” ensimmäisessä osassa ja ”*heidät*” toisessa osassa. Se selittäisi myös, miksi kopioijilla oli tässä ongelmia pronomien kanssa. Voisi hyvin olla, että koska he eivät katsoneet, että näitä kahta osaa olisivat veisanneet eri ryhmät, niin he yrittivät saattaa pronomien käytön johdonmukaiseksi. On merkittävää, että lähes kaikissa käsikirjoituksissa on ”*meidät*” jakeessa 9 ja lähes kaikissa käsikirjoituksissa on ”*heidät*” ja ”*he*” jakeessa 10. Niissä käsikirjoituksissa, jotka jättävät sanan ”*meidät*” pois jakeesta 9, ei ole objektia verbille ”*ostanut*”. Yhdessäkään käsikirjoituksessa, joka on luetteloitu Uuden testamentin UBS–tekstiin, ei ole sanaa ”*ihmiset*”, jonka NIV–käännös lisää tähän.

Toisaalta, jos neljä elävää olentoa yhtyvät veisaamaan sanat: ”*Sinä olet ostanut meidät*”, niin silloin ne tulkitsijat, joiden käsityksen mukaan nämä elävät olennot edustavat kaikkia uskovia, voivat olla oikeassa mielipiteessään. He selittävät, että niiden luku neljä merkitsee, että uskovat ovat lähtöisin kaikista sukukunnista, kielistä, kansoista ja kansanheimoista. Vaikka tällainen tulkinta ei olisi ristiriidassa minkään Raamatun opin kanssa, on vaikea

nähdä rinnakkaisuutta leijonan, härän, ihmisen ja kotkan, sekä sukukuntien, kielten, kansojen ja kansanheimojen välillä. Neljän olennon rinnakkaisuus vastaaviin Hesekielin näyssä riittää vakuuttamaan allekirjoittaneen siitä, että ne ovat kerubeja.

Niillä, jotka näkevät neljän elävän olennon edustavan kaikkea elollista luomakuntaa – ihmistä, kotieläimiä, petoja ja lintuja – olisi ongelmia myös saada neljästä elävästä olennot subjekteja verbille ”*veisata*”, ellei veisuu ole vuorolaulua. Sillä vaikka koko elollinen luomakunta hyötyy Kristuksen työstä (Room. 8:21), voitaisiin silti tuskin sanoa eläimistä ja linnuista, että ne on tehty papeiksi Jumalalle. Olisi siksi suotavampaa sanoa, että verbin ”*laulaa*” subjekteina ovat yksinkertaisesti 24 vanhinta. Mutta ennen lopullisen päätöksen tekemistä tällä kohtaa, tulisi tarkastella alkutekstin variaatioita. NIV–käännös kannattaa sitä näkemystä, että neljä elävää olentoa ovat kerubeja.

Virsi ylistää ensiksi Karitsaa arvollisena avaamaan kirjan. Kukaan muu taivaassa tai maan päällä, ihminen tai luotu enkeli, ei ollut sovelias tuohon kunniaan (5:3). Hän saavutti tämän kunnian hallita historian kulkua antamalla henkensä ja vuodattamalla verensä. Siten hän osti ihmiset Jumalalle kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista. Datiivi ”*Jumalalle*” voidaan nähdä hyödyn tai mielenkiinnon dativina. Jeesuksen ostoveren kautta me kuulumme nyt Jumalalle.

Maksamalla tämän hinnan meidän edestämme hän teki meistä ”*kuningaskunnan*”. Viime kädessä ei tässä ole eroa, noudatammeko lukutapaa ”*meidät*” vai ”*heidät*”, sillä lauseyhteys osoittaa, että kuningaskunta muodostuu niistä, jotka on ostettu Jumalalle Karitsan verellä. Eräät käsikirjoitukset sanovat: ”*Sinä olet tehnyt meidät kuninkaiksi.*”

Todellisuudessa näiden kahden lukutavan välillä ei ole mitään olennaista merkityseroa. Kummassakin tapauksessa lunastetut ovat saaneet valta-asemansa Kristuksen työn tähden. Kun Jumala loi Aadamin ja Eevan, hän antoi heille hallitsijan aseman kaikkeen luomakuntaansa nähden (1. Moos. 1:28). Kaikki oli pantu heidän jalkojensa alle (Ps. 8). Syntiinlankeemuksen kautta ihmisen herruus luontoon katosi tai ainakin se turmeltui. Maa kapinoi nyt ihmisen yrityksiä vastaan pusertaa elatuksensa siitä (1. Moos.

3:17–19). Elollinen luomakunta ei enää palvele häntä auliisti, vaan se pidetään aisoissa voimalla ja pelolla (1. Moos. 9:2). Tämä kadotettu herruus on palautettu ihmisluvulle ainoastaan Kristuksessa, jonka voitosta me olemme osalliset veljinä ja Jumalan lapsina uskon kautta (Ps. 8; Hebr. 2:6–11). Siten hän on tehnyt ne, jotka ovat häneen liittyneinä uskon kautta, osallisiksi hänen maailman hallintaansa. Tämä lausuma, että hän on tehnyt meidät kuningaskunnaksi, toistaa miltei täysin samoin sanoin sen, mitä me jo olemme lukeneet ensimmäisestä luvusta (jae 6).

Tuossa kohdassa, samoin kuin tässä, Johannes kertoo meille myös, että Vapahtaja on tehnyt meidät papeiksi. Vanhassa testamentissa Israelin lasten ei ollut sallittua uhrata uhreja tai lähestyä Jumalaa suoraan hänen temppelissään. He uhrasivat uhrinsa, mukaan lukien suitsutusuhrien, ja lähestyivät Jumalaa temppelin pyhissä paikoissa välittäjien, nimittäin leeviläisten pappien, kautta. Mutta nyt, koska Kristus, meidän suuri ylimmäinen pappimme ja Jumalan Karitsa, on uhrannut yhden täydellisen uhrin ja ottanut pois maailman synnit (Joh. 1:29), tie Jumalan luokse on avoin kaikille uskoville (Hebr. 10:14–22). Pietari ilmaisee sekä tämän totuuden että edellisen kappaleen ajatuksen kutsuessaan kristittyjä ”*kuningaskunnaksi papistoksi*” (1. Piet. 2:9).

Se, että Kristus on tehnyt kansansa ”*kuningaskunnaksi*”, on perusta lausumalle, joka on tämän ylistysvirren lopussa: ”*Ja he (tai: me) tulevat hallitsemaan maan päällä.*” Kiliastit näkevät näissä sanoissa viittauksen Kristuksen tuhatvuotiseen valtakuntaan. Kuitenkin se ”*tuhatvuotinen*” valtakunta, josta Ilmestyskirjan luvussa 20 puhutaan, kuten saamme nähdä, ei ole Jumalan pyhien ajallinen valtakunta maan päällä. Se on ”*mestattujen*” uskovien sielujen valtakunta taivaassa. Tässä ei puhuta yhtään mitään tuhatvuotisesta valtakunnasta.

Kreikan kielen futuuri joko ilmaisee tekoa, joka tehdään jonain aikana tulevaisuudessa tai jotain, joka jatkuu tulevaisuuteen. Tässä lauseyhteys osoittaa, että tämä valtakunta on jo alkanut. Lauseen ensimmäinen puoli kertoo meille, että uskovat ovat jo nyt kuninkaita. Tästä syystä olisi enemmän lauseyhteyden mukaista kääntää: ”*Ja he (tai: me) jatkavat hallitsemista maan päällä.*”

Tämä lausuma vaati suurta uskoa niiltä kristityiltä, jotka lukivat

Ilmestyskirjaa Johanneksen aikana. Heidä vainottiin. Rooman hallinto takavarikoi heidän omaisuutensa, karkotti heidät heidän kodeistaan ja tappoi monia heistä. He joutuivat kärsimään suunnattomia vastoinkäymisiä ja heidän vihollisillaan näytti olevan yliote. Silti Johannes muistuttaa heitä siitä, että he ovat kuninkaita, että he jatkavat hallitsemista maan päällä oppiessaan yhä enemmän vaeltamaan uskossa eikä näkemisessä.

Vaikka verbin futuuriaikamuoto olisi viittaus tulevaan valtakuntaan, tämä kohta ei silti olisi todisteena minkäänlaiselle tuhatvuotiselle valtakunnalle. Kristuksen ja hänen kansansa valtakunta ”*uudessa taivaassa ja uudessa maassa*” ei ole oleva tuhatvuotinen valtakunta. Samoin kuin Kristus hallitsee aina ja iankaikkisesti, niin myöskään mikään Jumalan kansan tuleva valtakunta uudessa maassa ei kestä niin lyhyen aikaa kuin tuhat vuotta. Tuolla valtakunnalla ”*ei ole loppua*”.

Siihen, että Kristuksen lunastustyö koskee kaikkia, viitataan lauseessa: ”*kaikista sukukunnista ja kielistä ja kansoista ja kansanheimoista.*” Vaikka nuo sanat eivät välttämättömästi opeta, että Kristus kuoli kaikkien ihmisten edestä, niin ne kuitenkin kyllä korostavat sitä, että hänen lunastustyönsä ei rajoitu juutalaiseen kansaan, vaan että se koskee kaikkien kansojen ihmisiä.

Tämä on ensimmäinen seitsemästä ilmauksesta, jotka kuvaavat maailman väestöä. Vaikka sanamuoto vaihtelee jossain määrin, jokaisessa seitsemästä kohdasta käytetään neljää sanaa käsittämään kaikki maan asukkaat. Tämä on yksi Ilmestyskirjan piirteistä, joka vie meidät siihen johtopäätökseen, että neljä on maan ja sen ihmisten vertauskuvallinen luku. Seitsemän ilmausta ovat:

- 1) 5:9 – kaikki sukukunnat ja kielet ja kansat ja kansanheimot
- 2) 7:9 – kaikki kansanheimot ja sukukunnat ja kansat ja kielet
- 3) 10:11 – monet kansat ja kansanheimot ja kielet ja kuninkaat
- 4) 11:9 – eri kansat ja sukukunnat ja kielet ja kansanheimot (Becker: kuninkaat)
- 5) 13:7 – kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot
- 6) 14:6 – kaikki kansanheimot ja sukukunnat ja kielet ja kansat
- 7) 17:15 – kansat ja väkijoukot ja kansanheimot ja kielet

Kun 24 vanhinta lopettivat virtensä, Johannes kuuli toisen ryhmän alkavan laulaa ylistystä Karitsalle. Hän sanoo: ”*Ja minä näin, ja minä kuulin monien enkelien äänen.*” Tämä kielikuva on zeugma (jokin sana asetetaan kahden tai useamman sanan yhteyteen, vaikka se merkityksensä puolesta sopii vain yhteen niistä, suom. huom.). Johannes tarkoittaa sanoa, että hän näki monta enkeliä ja kuuli niiden äänen. Tämä enkelien paljous ympäröi valtaistuinta ja neljää elävää olentoa ja kahtakymmentäneljää vanhinta. Johannes ilmoittaa enkelien määrän: ”*Heidän lukunsa oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja tuhat kertaa tuhat.*” Profeetta Daniel, joka kertoo samanlaisesta näystä, puhuu tuhansien tuhansista, jotka seisovat Jumalan edessä ja kymmenien tuhansien kymmenistä tuhansista, jotka palvelivat Häntä (Dan. 7:10).

Nämä miljoonat enkelit yhtyvät ylistämään Karitsaa laulaessaan: ”*Karitsa, joka on teurastettu, on arvollinen saamaan voiman ja rikkauden ja viisauden ja väkevyyden ja kunnian ja kirkkauden ja ylistyksen.*” Tämä enkelien laulu sisältää seitsemän ylistyksen sanaa. Siten se seuraa tälle kirjalle tunnusomaista seitsenkertaista kaavaa. On mielenkiintoista, että ylistyslaulu Jumalalle 4:11:ssä sisältää kolme ylistyksen sanaa ja kaikkien luotujen laulu, joka on osoitettu Isälle ja Karitsalle 5:13:ssä, sisältää neljä ylistyksen sanaa. On vaikea sanoa, onko tässä järjestelyssä mitään erityistä merkitystä. Koska hymni 4:11:ssä on osoitettu kolmiyhteiselle Jumalalle (vrt. jae 8), kolme ylistyksen sanaa näyttävät tarkoituksenmukaisilta. Luotujen ylistyslaulua tämän luvun jakeessa 13 edeltää viittaus neljään luotujen ryhmään, nimittäin niihin, jotka ovat taivaassa, maan päällä, maan alla ja meressä. Koska luku neljä liittyy Ilmestyskirjassa säännöllisesti maahan, näyttävät neljä ylistyksen sanaa luodun maailman taholta olevan osa tarkoituksellista kaavaa.

Huomatessamme, että enkelien laulu Karitsan ylistykseksi sisältää seitsemän ylistyksen sanaa, voimme yhdistää asian siihen, että lunastustyönsä välityksellä Kristus palautti Jumalan ja maailman (3+4) välille sen yhteyden, jonka syntiinlankeemus oli tuhonnut.

Enkelien seitsemän ylistyksen sanaa heijastavat Jeesuksen korotusta. Kaksi näistä sanoista puhuu siitä vallasta, jonka hän on arvollinen saamaan.

Ylönousemuksensa jälkeen Jeesus sanoi opetuslapsilleen: ”*Minulle on annettu kaikki valta taivaissa ja maan päällä*” (Matt. 28:20). Hän on arvollinen saamaan rikkauden. Hän oli tullut köyhäksi meidän tähtemme (2. Kor. 8:9), niin köyhäksi, ettei hänellä ollut paikkaa, mihin päänsä laskea (Luuk. 9:58), mutta hänen korottamisessaan kaikki taivaassa ja maan päällä on alistettu hänen valtaansa. Hän on arvollinen saamaan viisauden. Jumalalle kuuluvan kaikkietäisyyden täysi ja jatkuva käyttö tulee hänen etuoikeutekseen hänen korotuksen tilassaan. Viimeiset kolme sanaa puhuvat jumalallisesta kunniaista ja kirkkaudesta, joka hänellä nyt on häpeän ja hylkäämisen sijasta, joka häntä kohtasi, kun hänet surmattiin. Viimeinen sana ”*ylistys*” on erityisen merkittävä. Lukemattomat heprealaiset rukoukset, sellaiset rukoukset, jotka Johannes oli tuntenut lapsuudestaan lähtien, alkavat sanoilla: ”*Siunattu olet sinä, oi Herra, maailman Kuningas.*” Sellaiset rukoukset osoitetaan varsinaisesti korotetulle Marian pojalle.

Lopulta koko luomakunta yhtyy taivaalliseen ylistyslauluun. Tämä kolmas ja viimeinen ylistyslaulu tässä luvussa on osoitettu hänelle, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalle. Me voimme lukea lauseen toivomuksena: ”*Annettakoon ylistys ja kunnia ja kirkkaus ja valta hänelle, joka istuu valtaistuimella ja Karitsalle*”, tai uskon tunnustuksena: ”*Ylistyksen ja kunnian ja kirkkauden ja vallan tulee kuulua hänelle, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalle.*”

Neljä elävää olentoa ilmaisevat sopusointunsa näiden tuntojen kanssa sanoessaan: ”*Amen*”. Johannes käyttää tässä imperfektiä, joka ilmaisee, että he eivät sanoneet sitä vain kerran, vaan monta kertaa. Me voimme päätellä, että he lausuivat Amenin kunkin näiden kolmen ylistyslaulun lopussa.

24 vanhinta, jotka olivat aloittaneet tämän ylistyssinfonian ja olivat antaneet meille välähdyksen taivaan iloista, lankeavat nyt maahan ja kumartaen rukoilevat. Näyttämö on valmis seitsemällä sinetillä varustetun kirjan avaamista varten.

SEITSEMÄN SINETIN NÄKY (6:1–8:5)

Kun pidämme mielessämme, että sinä aikana, jolloin pyhä Johannes oli karkotettuna Patmokselle, kristillinen seurakunta oli vainottu vähemmistö koostuen pääasiallisesti alempien yhteiskuntaluokkien ihmisistä, joista monet olivat orjia, meidän täytyy myöntää, että Johanneksen lausuman, että he olivat kuningaskunta ja että he jatkaisivat hallitsemista maan päällä, on täytynyt kuulostaa järjettömältä hölynpölyltä. Jos oli todella totta, että kaikki voima ja valta ja viisaus ja rikkaus kuuluu Karitsalle, joka oli ostanut heidät Jumalalle oman verensä hinnalla, silloin he voivat perustellusti odottaa, ettei koko maailmaa ainoastaan hallittaisi heidän edukseen, vaan että tämä etu olisi myös kaikkien nähtävissä. Koko tuhatvuotisen valtakunnan käsite on seuraus tämänkaltaisesta väärästä käsityksestä siitä, mitä merkitsee olla Jumalan lapsi tässä synnin kiroamassa maailmassa. Vaikka kiliasmillä on fundamentalistinen ulkokuori ja vaikka se on levinnyt yleisesti piireihin, jotka ilmaisevat halunsa olla uskollisia Raamatulle, se on ytimeltään läheistä sukua sosiaaliselle evankeliumille, joka antaa toiveen paremmasta maailmasta, jossa ei ole sota, ei sairautta, ei nälkää, ei minkäänlaista epäoikeudenmukaisuutta, ilman sitä uudistusta, joka tulee tapahtumaan viimeisenä päivänä, tuomiopäivänä. Ihmiset ovat aina ikävöineet kultaista aikaa, jolloin rauha, sopusointu ja oikeudenmukaisuus vallitsevat kaikkialla.

Luvussa 6 alkava näky seitsemästä sinetistä merkitsee hylkäystä kaikille tällaisille toiveille kultaista ajasta nykyisessä maailmassa. Ulkoisen rauhan ja aineellisen hyvinvoinnin sijasta seurakunnan täytyy varautua olemaan osallinen niihin kärsimyksiin, jotka ovat yleisiä ihmisille, ja vieläpä kokemaan enemmän vaivaa ja murhetta syntisen maailman käsissä. Tämä näky vahvistaa niiden apostolisten sanojen totuuden, jotka kertovat meille, että monen ahdistuksen kautta pitää meidän menemän sisälle Jumalan valtakuntaan.

Ennen tämän näyn yksityiskohtien tarkastelua on hyödyllistä luoda siihen yleissilmäys. Tämä näky ja Vapahtajan sanat lopun merkeistä Matteuksen evankeliumin 24. luvussa muistuttavat paljon toisiaan. Tämä näky ei ainoastaan puhu samoista toisen tulemisen merkeistä, vaan vieläpä lähes samassa järjestyksessä. Vaikka puhdasoppisten raamatunselittäjien

keskenkin on jossain määrin erimielisyyttä siitä, mitä merkitsee valkoisella hevosella ratsastava, ei voi olla mitään kiistaa sineteistä 2–6. Punainen hevonen merkitsee selvästi sota; musta hevonen nälänhätää; hallava hevonen erilaisia kulkutauteja ja onnettomuuksia; sielut alttarin alla puhuvat vainosta; ja kuudennessa sinetissä me tapaamme kuvauksen maailman lopusta.

Tämä luettelo onnettomuuksista, mikä päättyy viimeiseen tuomioon, osoittaa selvästi, että meillä on tässä vertauskuvallisesti esitettyä yksi näkökulma koko Uuden testamentin aikakauteen. Nämä ovat se, ”*mitä tämän jälkeen on tapahtuva*” (4:1). Tässä vertauskuvin kuvatut tapahtumat ovat merkkejä ja ennecuvia maailman lopusta päättyen viimeiseen tuomioon. Vertailun vuoksi luetellaan seuraavaksi tärkeimmät yksityiskohdat asianomaisesta jaksosta Matteuksen evankeliumin 24. luvussa sekä Ilmestyskirjan 6. luvussa. Merkit ja järjestys, jossa ne on mainittu, ovat yleensä samat myös Markuksen ja Luukkaan evankeliumeissa (vrt. Mark. 13:6–13 ja Luuk. 21:8–17).

Matteus 24

väärät kristukset j. 5
sotia ja sanomia sodista j. 6
nälänhätää j. 7
kulkutauteja (j. 7)(vrt.Luuk. 21:11)
maanjäristyksiä j. 7
vaino j. 9
luopumus j. 10
väärää profeettoja j. 11
rakkaus kylmenee j. 12
evankeliumin leviäminen
maailmanlaajuisesti j. 14
”Sitten tulee loppu” j. 14

Ilmestyskirja 6

valkoinen hevonen (?) j. 1–2
punainen hevonen (sota) j. 3–4
musta hevonen (nälänhätä) j. 5–6
hallava hevonen (kuolema) j. 7–8
maanjäristyksiä j. 12
sielut alttarin alla j. 9–11
valkoinen hevonen (?) j. 11–12
loppu j. 12–17

Tämän vertailun tulisi osoittaa epäilyksettä, että meillä on tässä Ilmestyskirjan luvussa vertauskuvallinen esitys niistä totuuksista, jotka Vapahtaja opetti viimeisten aikojen merkeistä. Verratessamme merkkien

luetteloa Markuksen ja Luukkaan evankeliumiin me näemme, että varhaiskirkko saarnasi niistä siinä yleisessä järjestyksessä, jossa ne esiintyvät tässä.

Tämä on myös hyödyllinen ohje, miten meidän tulisi lukea ja ymmärtää Ilmestyskirjaa. Samalla tavoin kuin Vapahtajallakaan ei ole mielessään mitään erityistä sotaa, vaan jokainen sota ja jokainen sanoma sodasta, niin kunkin niistä on muistutettava meitä siitä, että hän kertoi totuuden sanoessaan, että maailmanloppu tulisi jonain päivänä. Niinpä punaista hevosta tässä luvussa ei ole ymmärrettävä jonain erityisenä sotana, joka tapahtuu joskus kaukaisessa tulevaisuudessa ennakoiden tuhatvuotista valtakuntaa. Punaisen hevosen ratsastaja ratsastaa kautta historian missä tahansa sota ja verenvuodatus puhkeaa. Sama voidaan sanoa mustasta ja hallavasta hevosesta. Samoin alttarin alla oleville sieluille kerrotaan vastauksena heidän pyyntöönsä lukuisista muista vainoista, jotka tapahtuvat ennen loppua – ei ainoastaan yhdestä erillisestä, erityisestä vainosta.

Teksti osoittaa myös, että kaikki tämä ei pääty tuhatvuotiseen valtakuntaan, vaan viimeiseen tuomioon. Tässä luvussa meillä ei ole mitään uutta eikä mitään, mikä poikkeaa siitä, mitä Vapahtaja opettaa viimeisistä tapahtumista Matteuksen evankeliumissa. Johannes kuvaa meille yleiset merkit, jotka esiintyvät toistuvasti Uuden testamentin aikakautena enteillen pahan lopullista tuhoamista viimeisenä päivänä, josta jo Vanhassa testamentissa puhutaan Herran vihan päivänä (esim. Sef. 1:18).

ILMESTYSKIRJAN NELJÄ RATSASTAJAA (6:1–9)

ENSIMMÄINEN SINETTI: VALKOISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:1,2)

1) Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi yhden niistä seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden niistä neljästä olennosta sanovan niin kuin ukkosen äänellä: ”Tule!” 2) Ja minä näin, ja katso: valkea hevonen; ja sen selässä istuvalla oli jousi, ja hänelle annettiin seppäle, ja hän lähti voittajana ja voittamaan.

On outoa, että raamatunselittäjien on vaikea olla yhtä mieltä valkoisella

hevosella ratsastavan henkilöllisyydestä. Monet raamatunselittäjät ovat sitä mieltä, että koska kaikki muut sinetit tässä luvussa edustavat onnettomuuksia, jotka yllättävät maailman ja raskauttavat seurakuntaa, valkoisella hevosella ratsastavan täytyy myös olla yksi seurakunnan vihollisista tai vaara, joka uhkaa seurakuntaa. Melko yleinen näkemys on se, että tämä ratsastaja edustaa maallista hallitusta sen näyttäytyessä antikristillisenä.

Valkoinen on kuitenkin kautta koko Ilmestyskirjan puhtauden ja hyvyyden väri. Lisäksi luvussa 19 me kohtaamme uudelleen valkoisella hevosella ratsastajan ja hänet tunnistetaan epäilyksettä Vapahtajaksi. Toisinaan on väitetty, että nämä kaksi ratsastajaa eivät voi kuvata samaa henkilöä, koska luvun 6 ratsastajalla on vain yksi kruunu **στέφανος**, kun taas luvun 19 ratsastajalla on monta kruunua **διαδήματα** (19:12). Täysin lukuun ottamatta sitä seikkaa, että Johannes käyttää vertauskuvia äärimmäisen vapaasti, niin tämän luvun ratsastaja on menossa voittamaan. Luvussa 19 hän on voittanut monia taisteluita, ja siksi hänellä on oikeus kantaa monia kruunuja päässään.

Toinen peruste sille, että tämä ratsastaja ei voisi olla Kristus, on se, että tässä hän kantaa jouta, kun taas luvussa 19 hän on aseistettu miekalla. Mutta kun apokalyptinen vertauskuvien käyttö ei ole näin rajoittavaa muissa kohdissa, niin miksi takertua tähän yksityiskohtaan tässä? Messiaalla on kaikki aseet käytettävissään. Vanhassa testamentissa Messias kuvataan voittoisana kuninkaana, jonka nuolet ovat terävät hänen vihollistensa sydämet lävistäessään (Ps. 45:6).

Vaihtoehtoinen tulkinta, joka on hieman helpommin puolustettava, on se, että tämä ratsastaja on joko Antikristus tai väärä messias kaikkien väärin messiaiden edustajana, joiden tulon Jeesus ennusti. Tämä voisi selittää, miksi hänellä on kruunu ja hän on pukeutunut valkoiseen vaatteeseen: hän pyrkii antamaan vaikutelman, että hän on Messias. Mutta ainoa viite siitä, että hän saattaisi olla teeskentelijä, on rinnakkainen asema profetialle vääristä kristuksista merkkien luettelon alussa Matteuksen, Markuksen ja Luukkaan evankeliumeissa (Matt. 24:5; Mark. 13:6; Luuk. 21:8). Ilmestyskirjan 6. luvun ja Matteuksen evankeliumin 24. luvun huomattavasta samankaltaisuudesta johtuen valkoisen hevosen asema sarjan ensimmäisenä tässä näyttää

merkittävältä.

Toinen peruste, jota on käytetty sen tulkinnan puolesta, että ratsastaja ei voi olla Kristus, on se, että Vapahtaja on se, joka avaa sinetit, ja sen tähden hän ei voi olla osa sitä näyttämöä, joka on kuvattu seitsemässä sinetissä. Sellainen johtopäätös on kuitenkin perusteeton. Yhtä hyvin voisimme sanoa, ettei kukaan voi näyttää toisille kuvaa itsestään. Jeesus näyttää Johannekselle näyn. Jos edellä mainittu peruste olisi totta, se päättyisi sen osoittamiseen että Jeesus on poissa kaikista näyistä.

Vaikka tällä kohden on mahdotonta puhua ehdottomalla varmuudella ratsastajan persoonasta, niin koko Ilmestyskirjan symboliikka viittaa kuitenkin siihen johtopäätökseen että ratsastaja on Jeesus, tai ellei itse Jeesus, niin evankeliumi eli Jumalan Sana. Lopunajallisten merkkien luettelossa, jota me lainasimme evankeliumeista, on viisi merkkiä, joille ei ole ehdottomasti tunnistettua vastinetta Ilmestyskirjan luvussa 6. Näistä viidestä neljä on läheistä sukua toisilleen: väärät kristukset, väärät profeetat, luopumus ja kylmenevä rakkaus. Kaksi viimeistä muistuttaa niin paljon toisiaan, että on kyseenalaista, tulisiko ne luetella erillisinä asioina. Mutta yksi näistä viidestä jäljelle jääneestä merkistä on täysin erilainen kuin muut. Maailmanlaajuinen evankeliumin julistus nousee esiin kirkkaana toivon säteenä luettelossa, joka muuten koostuu kokonaan onnettomuuksista ja katastrofeista. Tämän pitäisi kumota ko. peruste, joka sanoo, että koska kaikki muut tämän luvun symbolit kuvaavat vaaroja, jotka kohtaavat seurakuntaa tässä maailmassa, valkoisella hevosella ratsastajan täytyy myös kuvata jotain pahaa asiaa.

Voimme myös etukäteen panna merkille tässä, että seitsemän pasuunan näky, joka on samanaikaisesti seitsemännen sinetin näky, epäilemättä käsittelee väärän opin ja luopumuksen kirousta. Antikristilliset voimat maailmassa saavat myös paljon huomiota osakseen myöhemmissä luvuissa. Seitsemäs sinetti käsittelee siis väärän opetuksen ja luopumuksen merkkiä.

Kaikki tämä puhuu vahvasti sen puolesta, että valkoinen hevonen kuvaa maailmanlaajuisia evankeliumin saarnaamista. Evankeliumin saarnaamisen välityksellä Kristus ratsastaa voittamaan. Kun valkoiselle hevoselle annetaan tämä henkilöllisyys, kaikki ne merkit, jotka Jeesus mainitsi Matt. 24:4–14:ssä ja rinnakkaiskohdissa Markuksen ja Luukkaan evankeliumeissa, on katettu

näyssä seitsemästä sinetistä ja seitsemästä pasuunasta, joka on vuorostaan näky seitsemänneistä sinetistä.

Ehkä meidän pitäisi lisäksi sanoa sana käsikirjoituksista löytyvästä poikkeavasta lukutavasta. KJV-käännöksen mukaan jokaisessa neljästä näystä Johannes kuulee yhden neljästä elävästä olennota sanovan: ”*Tule ja katso.*” Monet kreikkalaiset käsikirjoitukset jättävät pois viimeiset kaksi sanaa.

Tämä poikkeava lukutapa herättää kysymyksen: kenelle käsky tule on osoitettu? KJV-käännös ja käsikirjoitukset, joihin se perustuu, näkevät käskyn Johannekselle osoitetuksi. Lisätyt sanat ”*ja katso*” toistuvat selvästi Johanneksen lausumassa ”*ja minä näin*”. Mutta luvun 4 aloitussanat ovat jo kertoneet meille, että Johannes oli temmattu taivaaseen ”*hengessä*”, niin että hän kykeni näkemään asiat, jotka tapahtuisivat tulevaisuudessa. Johannekselle osoitettuna käsky näyttäisi tarpeettomalta.

Ne käsikirjoitukset ja käännökset, jotka jättävät pois sanat ”*ja katso*” ilmaisevat, että käsky ”*tule*” on osoitettu jokaiselle neljästä ratsastajasta vuorollaan. Tämä sopisi asiayhteyteen paremmin. Koska molemmat lukutavat ovat täysin järkeviä ja käsikirjoitusten antama todistusaineisto jakautuu suunnilleen tasan, on mahdotonta päättää varmasti, kumpi näistä kahdesta lukutavasta on oikea. Se, kumman lukutavan omaksumme, ei vaikuta näyn sanomaan.

TOINEN SINETTI: PUNAISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:3,4)

3) *Ja kun Karitsa avasi toisen sinetin, kuulin minä toisen olennon sanovan: ”Tule!”* 4) *Niin lähti toinen hevonen, tulipunainen, ja sen selässä istuvalle annettiin valta ottaa pois rauha maasta, että ihmiset surmaisivat toisiaan; ja hänelle annettiin suuri miekka.*

Tämän näyn tulkitsemisessa ei ole minkäänlaista vaikeutta. Kaikki pätevät raamatunselittäjät ovat yhtä mieltä siitä, että tämä hevonen kuvaa sotaa. Kiliastiset tulkitsijat näkevät sen ennustuksena tietystä sodasta, mutta ei ole olemassa mitään syytä nähdä sitä muuna kuin mitä meidän

Vapahtajamme ilmaisi kirjaimellisesti, kun hän puhui sodista ja sotaa koskevista sanomista merkkeinä maailman lopusta. Tämä näky on toinen niistä kahdesta Ilmestyskirjan kohdasta, joissa punainen **πυρρός** väri näyttlee jotain osaa. Toisessa kohdassa perkelettä kutsutaan ”suureksi, tulipunaiseksi lohikäärmeeksi” (12:3). Sanasta **πυρρός** käytetään myös useita synonyymeja. Kuudennen pasuunan näyssä ratsastajien rintakilpien väri on **πυρίνους**, tulipunainen (9:17), ja sen pedon väri, jonka päällä portto Babylon istuu, sekä porton vaatetuksen väri on **κόκκινον** (tulipunainen, 17:3,4; 18:16; vrt. 18:12). Tämän perusteella voimme päätellä, että punainen on pahuuden ja pahan väri. Jesaja oli puhunut siitä suuren synnin värinä (Jes. 1:18).

KOLMAS SINETTI: MUSTALLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:5,6)

5) *Ja kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, kuulin minä kolmannen olennon sanovan: ”Tule!”* Ja minä näin, ja katso: musta hevonen; ja sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka. 6) *Ja minä kuulin ikään kuin äänen niiden neljän olennon keskeltä sanovan: ”Koiniks–mitta nisuja yhden denarin, ja kolme koiniksia ohria yhden denarin! Mutta älä turmele öljyä äläkä viiniä.”*

Tästäkään näystä ei voi olla epäilystä. ”Koiniks–mitta nisuja yhden denarin, ja kolme koiniksia ohria yhden denarin.” Denaari oli normaali päiväpalkka. Koiniksi veti suunnilleen litran. Ääni tarjoaa selvästi myytäväksi päiväpalkkaa vastaavaa leipäkakkua. Ohra oli halvempaa kuin vehnä, mutta kolme litraa ohria päiväpalkan hinnalla osoittaa, että ruuan hinta on mahdollittoman korkea. Vain rikkailla on sellaisina aikoina varaa ostaa ruokaa. Muilla on odotettavissa vain nälkiintyminen. Selvästi me olemme tässä tekemisissä nälänhädän kanssa, jonka Jeesus myös mainitsi merkkinä lähestyvistä lopusta.

Sana, jonka me olemme kääntäneet ”väärentää” (KR 38: turmella), merkitsee kirjaimellisesti tehdä väärin, tarvella tai vahingoittaa. Ääni varoittaa vahingoittamasta öljyä ja viiniä. Suuren pulan aikoina saattaisi olla kiusaus venyttää oliiviöljyn ja viinin tarjontaa lisäämällä niihin vettä tai

jotain muuta nestettä. Tästä syystä on todennäköistä, että sana merkitsee tässä ”väärentämistä”.

Väriä musta käytetään vain kahdesti Ilmestyskirjassa, tässä ja kuudennen sinetin näyssä (6:12). Se näyttää olevan onnettomuuden väri.

NELJÄS SINETTI: HALLAVALLA HEVOSELLA RATSASTAJA (6:7,8)

7) *Ja kun Karitsa avasi neljännen sinetin, kuulin minä neljännen olennon äänen sanovan: ”Tule!”* 8) *Ja minä näin, ja katso: hallava hevonen; ja sen selässä istuvan nimi oli Kuolema, ja Tuonela seurasi hänen mukanaan, ja heidän valtaansa annettiin neljäs osa maata, annettiin valta tappaa miekalla ja nälällä ja rutolla ja maan petojen kautta.*

Hallavalla hevosella ratsastavan nimeksi mainitaan Kuolema. Kreikan kielessä sanaa hallava vastaa **χλωρός**, joka itse asiassa merkitsee ”vihreä” – se on sukua meidän kieleemme sanalle klorofylli (lehtivihreä). Tätä sanaa kreikkalaiset tohtorit käyttivät kuvatakseen sairaan henkilön väriä, aivan kuten me toisinaan kuvailemme henkilöä, joka näyttää sairaalta, ”vihertävältä kasvoiltaan”. Hallavalla hevosella ratsastaja on vertauskuva laajalle levinneestä sairaudesta tai rutosta. Tähän vertauskuvaan sisältyvät ne kuolemat, jotka ovat seuraus punaisen ja mustan hevosen kuvaamista onnettomuuksista, sodista, nälänhädästä ja petojen hyökkäyksistä.

Hallavalla hevosella ratsastajaa, jonka nimeksi mainitaan Kuolema, seuraa Tuonela. Uudessa testamentissa tuonela on helvetin nimi. (Vrt. mitä tuonelasta sanottiin 1:18:n yhteydessä). Tuonelaa ei sen enempää kuvata. Jotkut raamatunselittäjät spekuloivat sillä, että Tuonela ratsastaa hallavan hevosen selässä Kuoleman takana. Toiset kuvittelevat, että hän ratsastaa toisella hevosella. Taiteilijat ovat kuvanneet Tuonelan pelottavaksi mieheksi, joka kävelee hallavan hevosen takana. Viimeinen kuva näyttäisi sopivan parhaiten tekstin kieleen, vaikkakaan mikään ei estä meitä hahmottamasta Tuonelaa ahnaaksi pedoksi, joka on valmis nielaisemaan ihmiset, jotka sota, nälänhätä, rutto ja pedot ovat tappaneet.

Apostoli Johannes muistuttaa meitä tällä tavalla siitä, että ruumiillinen

kuolema ei ole ainoa synnin palkka. On aina olemassa ”*pelko jostain jälkeen kuoleman*” (Hamlet, III,1; suom. Yrjö Jylhä). Paljon ajallista kuolemaa pelottavampi on iankaikkinen kuolema, joka uhkaa niitä, jotka kuolevat ilman uskoa Karitsaan, niitä, jotka ovat hylänneet evankeliumin lupaukset, jotka valkoisella hevosella ratsastaja julisti.

VIIDES SINETTI: ALTTARIN ALLA OLEVAT SIELUT (6:9–11)

Seuraava näky puhuu myös kuolemasta, mutta tässä tapauksessa tuonela ei liity kuolemaan. Johannes jatkaa:

9) Ja kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin minä alttarin alla niiden sielut, jotka olivat surmatut Jumalan sanan tähden ja sen todistuksen tähden, joka heillä oli. 10) Ja he huusivat suurella äänellä sanoen: ”Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirrät tuomiosi ja jätät kostamatta meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?” 11) Ja heille kullekin annettiin pitkä valkoinen vaippa, ja heille sanottiin, että vielä vähän aikaa pysyisivät levollisina, kunnes oli täyttyvä myös heidän kanssapalvelijainsa ja veljiensä luku, joiden tuli joutua tapettaviksi niin kuin hekin.

Vapahtaja oli puhunut kansansa vainosta yhtenä lopun ajan merkeistä. Johannes puhuu tässä myös vainosta. Sielut, jotka hän näkee, on surmattu Jumalan Sanan ja sen todistuksen tähden, josta he pitivät kiinni huolimatta kaikista vainoojien pyrkimyksistä taivuttaa heidät kieltämään uskonsa. Lujuuatta, jolla he pitivät kiinni uskonsa tunnustamisesta, ilmaisee kreikan sanan *εἰς* imperfekti, jonka olemme kääntäneet: ”*He jatkoivat antamista*”, kirjaimellisesti: ”*He jatkoivat pitämistä*” (KR 38 ja Biblia: ”(todistuksen tähden), joka heillä oli”, suom. huom.).

Sielut, jotka hän näkee, ovat alttarin alla. Mitään sellaista alttaria ei ollut mainittu missään edellä olevassa yhteydessä, ja silti tällä sanalla on määrätty artikkeli, jonka merkityksen voisimme toistaa suomeksi kääntämällä: ”*Hyvin tunnetun alttarin alla*”. Johanneksen lukijoille hyvin tunnettu alttari ei voi olla se, joka oli ilmestysmajassa erämaassa tai temppelissä Jerusalemissa.

Nämä molemmat oli tuhottu, ennen kuin Johannes kirjoitti nämä sanat. Mutta Heprealaiskirje, jonka Johanneksen ajan kristityt varmasti tunsivat, puhui ilmestysmajasta erämaassa vertauskuvana Jumalan huoneesta taivaassa. Nämä kristittyjen marttyyrien sielut, jotka olivat kuolleet uskonsa tähden, elävät siis yhdessä Jumalan kanssa taivaallisessa ilmestysmajassa, jota Ilmestyskirja säännöllisesti kuvailee erämaan ilmestysmajaan liittyvin käsittein.

Sana, jota Johannes käyttää marttyyrien surmaamisesta, on sama, jota käytetään yleensä eläinten teurastuksesta. Me käännämme sen siksi sanalla ”*teurastaa*” (KR 38: ”*surmata*”; Biblia ja KR 92: ”*tappaa*”). Se ilmaisee, että vainoojat kohtelevat epäinhimillisesti Jumalan kansaa. Sanaa käytetään myös uhrieläinten surmaamisesta. Jotkut raamatunselittäjät näkevät tässä mainitun alttarin polttouhrialttarina ja selittävät, että marttyyrien surmaaminen kuvataan tällä tavalla uhrina Jumalalle. Vaikka sellainen ajatus epäilemättä ei ole ristiriidassa raamatullisen totuuden kanssa, ei ole varmaa, että se on sopusoinnussa kirjoittajan tarkoitusten kanssa. Yksi asia on täysin varma. Jos marttyyrien kuolemaa on pidettävä uhrina, se ei voi olla sovitusuhri, joka sovittaa synnin. Se kunnia kuuluu yksin Kristukselle.

Johannes kuulee näiden marttyyrien sielujen kysyvän Jumalta, kuinka kauan kestää, ennen kuin hän tuomitsee heidän vainoojansa ja kostaa heidän kuolemansa. Nämä surmatut marttyyrit eivät ainoastaan odota, että Jumala rankaisee heidän vainoojiaan, vaan he myös kiihkeästi haluavat, että Jumala tekee niin.

Ensi silmäyksellä näiden marttyyrien rukous voi näyttää olevan vastakkain Jeesuksen hengen kanssa, hänen, joka pyytää meitä antamaan niille anteeksi, jotka tekevät syntiä meitä vastaan ja rukoilemaan niiden edestä, jotka vainoavat meitä. Tässä suhteessa tämä marttyyrien rukous muistuttaa kirouspsalmeja, joissa psalmin laulaja rukoilee kostoa vihollisilleen.

Mutta eivät näiden marttyyrien rukoukset eivätkä kirouspsalmit ole sopimattomia rukouksia. Se ongelma, jonka monet ihmiset ja vieläpä monet teologit näkevät niissä, juontaa juurensa kykenemättömyyteen ymmärtää se ero, mikä Raamatun mukaan on olemassa lain ja evankeliumin välillä. Laki, joka on ilmaus Jumalan pyhästä, muuttumattomasta tahdosta, vaatii

pahantekijöiden rankaisemista. Tämän pyhien marttyyrien rukouksen samoin kuin kiruspsalmien tulee muistuttaa Jumalan vihollisia siitä, että heidän syntinsä rangaistaan varmasti, jos he pysyvät katumattomuudessaan. On vanhurskaan Jumalan tahto, että niitä, jotka tekevät syntiä häntä ja hänen kansaansa vastaan, tulee rangaista, ja marttyyrien rukous on sopusoinnussa tämän Jumalan pyhän tahdon kanssa. Tämä rukous voidaan siksi rukoilla suureen ääneen. Se on rukous, jota heidän ei tarvitse hävetä ja jonka he voivat rukoilla varmoina kuulemisesta.

Rukous on osoitettu ”*pyhälle ja totiselle Herralle*” (Beckerin käännös; samoin Biblia; KR 38 ja 92: ”*Valtias*”, suom. huom.). Sana ”*Herra*” ei ole alkukielessä kreikan sana **κύριος**, vaan **δεσπότης**, sana, joka korostaa ehdotonta herrautta ja jonka NIV kääntää ilmauksella ”*Kaikkein korkein Herra*”. Tätä sanaa käytetään vain tämän kerran Ilmestyskirjassa. Viittaus Jumalan pyhyyteen tässä yhteydessä tarkoittaa erityisesti hänen vihaansa kaikkea syntiä kohtaan ja hänen pyhää tahtoaan, joka vaatii hänen kansansa vainoojien rankaisemista. Marttyyrit tuovat tästä syystä esiin hämmästyksensä siitä, että hänen kostonsa heille väärin tehneitä kohtaan näyttää viipyvän. Häntä kutsutaan myös ”*totiseksi*” Herraksi, ei siinä mielessä, että hän on totuudellinen, vaan pikemminkin siksi, että hän on todellinen ja oikea kaiken Herra, jolla on sen tähden voima ja valta rangaista maallisia vallanpitäjiä, jotka ovat vastuussa hänen kansansa vainosta.

Jumala ei vastaa suoraan marttyyrien kysymykseen, kun he kysyvät, kuinka kauan kuluu aikaa, ennen kuin hän kostaa heidän verensä. Heille vain sanotaan, että heidän tulee levätä vähän kauemmin, sillä Jumala aikoo sallia kansansa murhaajien jatkaa pahoilla teillään. Sanatarkasti ottaen marttyyreille sanotaan, että Jumalan tuomio viipyy, kunnes ”*myös heidän kanssapalvelijansa ja veljensä, joiden myös tulee saada surmansa kuten heille oli käynyt, olisivat kaikki siellä*”. Vaikka tämä lausuma on varsin epätavallinen, on se kuitenkin selvä. Se tarkoittaa, että on olemassa tietty, Jumalan tuntema määrä marttyyreita, ja Jumala sallii seurakunnan vihollisten jatkaa vastustustaan, kunnes marttyyrikuolemaan määrättyjen täysi luku on saavutettu.

Johannes muistuttaa tällä tavalla oman aikansa ja kaikkien aikojen

vainottuja kristittyjä siitä, että seurakunnan kärsimykset eivät millään lailla ole ilmaus siitä, että seurakunnan usko, joka tunnustaa, että Jeesus Kristus on Herra, on turha tai väärä usko. Seurakunnan vainoaminen on osa Jumalan armollista suunnitelmaa, jonka mukaan hän harjoittaa herruuttaan. Kun vainoojat ovat täyttäneet Jumalan tarkoituksen kansansa suurimmaksi hyväksi, silloin hän osoittaa suvereenin herruutensa myös vihollisiinsa nähden kostamalla marttyyrien veren.

Sillä välin kullekin marttyyriille annetaan valkoinen vaate. Valkoiset vaatteet ovat hyvin tavallinen vertauskuva Ilmestyskirjassa. Vertauskuva on täysin selitetty 7:14:ssä. Vaatteet kuvaavat syntien anteeksiantamusta, joka on meidän Kristuksen veren kautta. Pyhiä marttyyreita muistutetaan siten siitä, että heidän vanhurskautensa Jumalan edessä on Jumalan heille rakkaudessaan antama armollinen lahja. Se ei ole palkka marttyyriudesta. Jos Jumala kohtelisi heitä heidän ansioidensa mukaan, he ansaitsisivat rangaistuksen yhtä hyvin kuin vainoojansa. Näin ollen Jumala muistuttaa heitä siitä, että vanhurskauden Jumala, joka rankaisee synnin, on myös armon Jumala, joka antaa anteeksi synnin. Sen tähden se, että Jumala viivyttää heidän vainoojiensa rankaisemista, on merkki hänen armostaan ja laupeudesta, jonka mukaan hän antaa seurakuntansa vainoojillekin aikaa katumukseen. Vaikka Jumalan kansa oikeutetusti rukoilee, että synty rangaistaisiin ja että marttyyrien veri kostettaisiin, silti heidän tulisi myös rukoilla, että seurakunnan viholliset kääntyvät pahalta tieltään ja löytävät pelastuksen ja anteeksiantamuksen Karitsan veressä, hänen, joka teurastettiin myös heidän edestään.

”*Vähä aika*”, joka marttyyrien on kärsivällisesti odotettava Jumalan kostavaa vanhurskautta, on selvästi koko Uuden testamentin ajanjakso. Monet seurakunnan vainoojista eivät saa julkista rangaistusta ennen tuomiopäivää. Vaikka meille ei kerrota tätä kovin monin sanoin, silti kysymyksessä on selvästi Jumala, joka puhuu koston odottamisen ajasta ”*vähänä aikana*” tai ”*vähän tuonnempana*”. Jumalalle Uuden testamentin aikakauden lähes kaksikymmentä vuosisataa ovat todellakin pikku hetki. Tuhat vuotta on hänen edessään kuin eilinen, joka meni ohitse (Ps. 90:4; 2. Piet. 3:8).

Toisaalta aika selvästi näyttää käyvän pitkäksi marttyyrien sieluille. Monet puhdasoppiset luterilaiset raamatunselittäjät ovat olleet sitä mieltä,

että kuoleman jälkeen sielut eivät ole tietoisia ajankulusta. He määrittelevät iankaikkisuuden ajan poissaoloksi tai ajattomuudeksi. Vaikka Raamattu tekee selväksi, että iankaikkisuus Jumalan ominaisuutena on ajattomuus, se ei koskaan ilmaise, että sanalla iankaikkisuus on sama merkitys, kun sitä sovelletaan luotuihin. Aika on Jumalan luomistyö, ja siksi Jumala on ajan ulkopuolella ja tuolla puolen. Raamatun perusteella on myös selvää, että Jumalan ja meidän iankaikkisuutemme välillä on suunnaton ero. Hänen iankaikkisuudellaan ei ole alkua, mutta meidän iankaikkisella elämällämme on alku. Tästä syystä on varmasti mahdollista, että vaikka Jumalan iankaikkisuus on ajaton, meidän iankaikkisuutemme on loputon aika ja tämän takia myös sielut taivaassa ovat tietoisia ajan kulumisesta, kuten tässä näyttää olevan asian laita. Mutta meidän täytyy varoa tulemasta liian dogmaattiseksi tässä kohden. Tämä kysymys herää vielä uudelleen luvun 10 sanojen yhteydessä, jossa KJV –käännös kääntää: ”*Aikaa ei enää ole oleva.*”

KUODES SINETTI: VIIMEINEN TUOMIO (6:12–17)

12) Ja minä näin, kuinka Karitsa avasi kuudennen sinetin; ja tuli suuri maanjäristys, ja aurinko meni mustaksi niin kuin karvainen säkkipuku, ja kuu muuttui kokonaan kuin vereksi, 13) ja taivaan tähdet putosivat maahan, niin kuin viikunapuu varistaa raakaleensa, kun suuri tuuli sitä pudistaa, 14) ja taivas väistyi pois niin kuin kirja, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät sijoiltansa. 15) Ja maan kuninkaat ja ylimykset ja sotapäälliköt ja rikkaat ja väkevät ja kaikki orjat ja vapaat kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin 16) ja sanoivat vuorille ja kallioille: ”Langetkaa meidän päällemme ja kätkekää meidät hänen kasvoiltansa, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsan vihalta! 17) Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?”

Ennakkoluuloton lukija, jonka mieltä kiliastinen harhaoppi ei ole vallannut, voi ainoastaan päätellä, että tämä kohta kuvailee nykyisen maailman loppua ja viimeistä tuomiota. Se, mitä Paavali kuvaa proosallisessa lausumassa: ”*Tämän maailman muoto on katoamassa*” (1. Kor. 7:31), esitetään tässä havainnollisesti.

Jokainen maanjäristys kautta historian ei ole muuta kuin enne tästä suuresta maanjäristyksestä, joka liikuttaa jokaisen vuoren ja saaren sijoiltaan. Ei ainoastaan maa, vaan koko maailmankaikkeus kokee perinpohjaisen muutoksen. Kuvakieli tässä ei puhu luodun maailmankaikkeuden tuhoamisesta. Aurinko kadottaa valonsa ja pimenee täydellisesti. Kuu värjäytyy veren väriiseksi. Tähdet putoavat taivaasta maahan ja taivas itse näyttää kääriytyvän kokoon kuin kirjakäärö.

On järjetöntä spekuloida, miten tämä kaikki voi tapahtua. Tämä on näky ja se kuvailee totuuksia mielikuvituksellisin kuvin. Johanneksesta taivaan tähdet, jotka putoavat maahan, näyttävät selvästi olevan yhtä pieniä kuin loistaessaan taivaalla. Se tulee ilmeiseksi, kun hän vertaa niitä viikunoihin, jotka putoavat puusta. Meidän ei ole tarpeen kysyä, miten kuu voi värjäytyä veren väriiseksi, jos aurinko on pimentynyt täysin. Näyissä voi tapahtua mitä tahansa.

Mutta se, mitä tässä tapahtuu, on helppo ymmärtää. Tälle nykyiselle maailmalle, sellaisena kuin me sen tunnemme, tulee jonain päivänä loppu.

Maailmanlopun päivä tulee myös olemaan Jumalan vihan suuri päivä. Tämä on lopullinen tuomion päivä, johon jokainen muu tuomion päivä on ollut viittaamassa. Paavali kuvailee viimeistä tuomiota ”*vihan ja Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päiväksi*” (Room. 2:5). Joka kerta, kun historian Herra toimii tuomiten ihmisiä ja kansakuntia, on Herran vihan päivä. Vanhan testamentin profeetat puhuivat tällä tavalla Herran rankaisevasta toiminnasta. Hesekiel puhui Jerusalemin hävityksestä babylonialaisten toimesta ”*Herran vihan päivänä*” (Hes. 7:19). Sukupolvi ennen Hesekieliä Sefanja oli myös ennakoinut saman tapahtuman, ja hän näki sen selvästi esikuvana viimeisestä suuresta tuomiosta kirjoittaessaan (Sef. 1:14–18): ”*Lähellä on Herran suuri päivä, se on lähellä ja tulee sangen kiiruusti. Kuule, Herran päivä! Silloin sankarit haikeasti huutavat. Vihan päivä on se päivä, tuskan ja ahdistuksen päivä, häviön ja hävityksen päivä, pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sankan sumun päivä, pasunan ja sotahuudon päivä varustettuja kaupunkia ja korkeita muurinkulmia vastaan. Minä saatan ihmiset ahdistukseen, niin että he kulkevat kuin sokeat, sillä he ovat tehneet syntiä Herraa vastaan. Ja heidän verensä vuodatetaan niin kuin tomu, ja heidän elinnesteensä niin kuin saasta. Eivätkä voi pelastaa heitä*

heidän hopeansa ja kultansa Herran vihan päivänä: hänen kiivautensa tulesa kuuluu koko maa. Sillä lopun, äkkilopun, hän tekee kaikista maan asukkaista.”

”Suurena” vihansa päivänä Jumala vihdoin kostaa marttyyrien veren. Suuret ja mahtavat miehet, jotka vainosivat heitä, saavat silloin teoistaan ansaitsemansa palkan. Johannes mainitsee seitsemän ihmisryhmää, jotka tulevat olemaan Jumalan vihan kohteina. Jotkut raamatunselittäjät, joiden mielestä luku kuusi edustaa pahan voimia Ilmestyskirjan symboliikassa, saavat tässä tulokseksi kuusi ihmisryhmää yhdistämällä ”*kaikki orjat ja vapaat*” yhdeksi ryhmäksi. Lukua kuusi ei kuitenkaan käytetä kirjassa muutoin paitsi lausumassa, että neljällä elävällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä (4:8), ja ”*pedon luvussa*”, nimittäin luvussa 666 (13:18). Kukaan ei voi sanoa varmuudella, onko jaolla kuuteen tai seitsemään ryhmään mitään merkitystä.

Mutta samoin kuin me voimme sanoa varmuudella, että kun ensimmäiset kolme jaetta kuvaavat tämän nykyisen maailman häviämistä tuomiopäivänä, niin viimeiset kolme jaetta kuvailevat selvästi niiden ihmisten rankaisemista, jotka ovat Jumalan ja hänen seurakuntansa vihollisia. He tajuaavat, että Jumalan viha on lankeamaisillaan heidän päälleen ja että kuolema ja tuhoutuminen olisi parempi kuin se kohtalo, joka heitä odottaa. Sen tähden he koettavat paeta hänen vihaansa luoliin ja vuorten kallioihin (KR 38: ”*rotkoihin*”, suom. huom.). Mutta he tajuaavat, ettei mikään heidän pyrkimyksensä voi pelastaa heitä siltä rangaistukselta, jonka he ovat ansainneet. Epätoivoissaan he ruikoilevat vuoria ja kukkuloita pyytäen niitä hautaamaan heidät siten, että ne kätkisivät heidät Jumalan ja Karitsan näkyvistä. He lainaavat Vanhasta testamentista (Hoos. 10:8) sanat, jotka Hoosea oli pannut syntisten suuhun Jumalan tuomion päivänä: ”*Ja he sanovat vuorille: ’Peittäkää meidät’, ja kukkuloille: ’Langetkaa meidän päällemme.’*” Jeesus oli siteerannut noita samoja sanoja Jerusalemin itkeville naisille, kun hän oli puhunut heille Jumalan vihasta, joka oli tuleva juutalaisten päälle (Luuk. 23:30).

On huomattava, että Jumalan viha kuvataan tässä Karitsan vihaksi. Useimmissa muissa Ilmestyskirjan kohdissa sitä kutsutaan yksinkertaisesti Jumalan vihaksi (vrt. 14:10,19; 15:1,7; 16:1; 19:15). Meitä muistutetaan tällä tavalla siitä, että Kolmiykseyden persoonien välillä ei ole mitään ristiriitaa pahojen rankaisemisesta. Joillakin kristityillä on taipumus

kuvitella Isä Jumala ankaraksi ja vihaiseksi tuomariksi ja Poika Jumala Kolmiykseyden armolliseksi persoonaksi, joka koettaa suostutella Isää olemaan rankaisematta ihmisiä. Jumalan vihan päivä on myös Karitsan vihan suuri päivä. Jeesus, Jumalan Karitsa, on sekä armollinen Vapahtaja, joka lunasti meidät Jumalalle verellään, että vihainen tuomari, joka eräänä päivänä tulee sanomaan epäuskoisille vihollisilleen: ”*Menkää pois minun tyköäni, te kirotut, siihen iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleillensä*” (Matt. 25:41).

Kysymys, johon tämä luku päättyy: ”*Sillä heidän vihansa suuri päivä on tullut, ja kuka voi kestää?*”, on retorinen kysymys, joka tarkoittaa sitä, ettei kukaan ihminen voi kestää Jumalan vihan edessä. Epäuskoinen maailma tajuaa tuomiopäivänä totuuden, josta seurakunta jatkuvasti varoitti sitä puhuessaan tulevasta vihasta. Kukaan heistä ei kykene kestäämään tämän tuomioistuimen edessä toivoen vapauttavaa tuomiota, koska he hylkäsivät evankeliumissa julistetun sanoman anteeksiantamuksesta. Heidän kysymyksensä toistaa psalminkirjoittajan kysymyksen: ”*Jos sinä, Herra, pidät mielessäsi synnit, Herra, kuka silloin kestää?*” (Ps.130:3). Heidän epäuskonsa tähden Jumala tuomitsee heidät heidän tekemiensä syntien mukaan. He ovat ilman sitä toivoa, jonka psalminkirjoittaja ilmaisee jatkaessaan: ”*Mutta sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että sinua peljättäisiin*” (Ps. 130:4).

Aiemmin tässä luvussa (jae 11) Johannes oli puhunut tästä anteeksiantamuksesta käyttäen vertauskuvana valkoista vaatetta, jonka marttyyrit saavat. Marttyyrit kykenevät sen tähden kestäämään tämän Jumalan tuomion hänen vihansa suurena päivänä. Kun Johannes mietiskeli tätä näkyä sen päivän jälkeen Patmoksella, kun Jumala oli näyttänyt hänelle nämä asiat, hänen on usein täytynyt muistaa vertaus häävaatteesta (Matt. 22:1–14), jossa Jeesus sanoi, että vain ne, joilla oli hänen vanhurskautensa valkoinen vaate, kestäisivät Jumalan valtaistuimen edessä.

Mutta Jumala itse vastaa kysymykseen ”*Kuka voi kestää?*” tämän näyn seuraavissa kahdessa näkymässä, jotka kuvaavat meille kaikki ne, jotka tulevat olemaan turvassa, kun Jumala tuhoaa maailman.

1) Sen jälkeen minä näin neljä enkeliä seisovan maan neljällä kulmalla ja pitävän kiinni maan neljää tuulta, ettei mikään tuuli pääsisi puhaltamaan maan päälle eikä meren päälle eikä yhteenkään puuhun. 2) Ja minä näin erään muun enkelin kohoavan auringonnoususta, ja hänellä oli elävän Jumalan sinetti, ja hän huusi suurella äänellä niille neljälle enkelille, joille oli annettu valta vahingoittaa maata ja merta, 3) ja sanoi: ”Älkää vahingoittako maata älkääkään merta, älkää myös puita, ennen kuin me olemme painaneet sinetin Jumalamme palvelijain otsaan.” 4) Ja minä kuulin sinetillä merkittyjen luvun, sata neljäkymmentä neljä tuhatta merkittyä kaikista Israelin lasten sukukunnista: 5) Juudan sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä, Ruubenin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Gaadin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 6) Asserin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Naftalin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Manassen sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 7) Simeonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Leevin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Isaskarin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, 8) Sebulonin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Joosefin sukukunnasta kaksitoista tuhatta, Benjaminin sukukunnasta kaksitoista tuhatta merkittyä.

Tämä on yksi niistä Ilmestyskirjan kohdista, joka johtaa meidät päättelemään, että luku neljä on maan luku. Se puhuu neljästä maan kulmasta ja neljästä maan tuulesta. Neljä maan tuulta kuvataan villeiksi ja tuhoisiksi pedoiksi, joita neljä enkeliä pitää kiinni. Neljällä tuulella on valta ”vahingoittaa” maata, mikä tarkoittaa, että kun ne kerran päästetään irti, niillä on valta täydelliseen tuhoamiseen – aina viimeistä puuta myöten. Ensimmäiset kolme jaetta osoittavat, että maan täydellistä tuhoamista on viivytettävä siihen saakka, kunnes enkeli ja hänen nimeämättömät apulaisensa (*me*) kykenevät saamaan päätökseen tehtävänsä ”sinetöidä” Jumalan palvelijat.

Panna sinettinsä johonkin tarkoittaa pohjimmiltaan vakuuttaa ja esittää vaatimus omistusoikeudesta. Moderni vastaava käytäntö on tapa polttoleimata karjaa. Sinetöidyt ihmiset ovat Jumalan palvelijoita, ihmisiä, jotka kuuluvat Jumalalle. Jumalan sinetti pannaan ihmisiin, kun Jumala

esittää heistä vaatimuksen, että he ovat hänen omiaan, kun Jumala sanoo heille: ”*Sinä olet minun*”. Tämän ajatuksen kanssa sopusoinnussa apostoli Pietari kutsui kristittyjä, joille hän kirjoitti, nimellä **λαός εις περιποίησιν** ”omaisuuskansa” (1. Piet. 2:9, Becker: ”*kansa, joka kuuluu Jumalalle*”, suom. huom.).

Syntiset ihmiset vapautetaan ja päästetään vapaaksi perkeleen orjuudesta ja heistä tulee Jumalan palvelijoita kääntymyksensä hetkellä. Enkeli sanoo itse asiassa: ”*Älä tuhoa maata kokonaan, ennen kuin kaikki valitut on saatettu Jumalan valtakuntaan.*” Tämä näky on vertauskuvallinen keino ilmaista se ajatus, että maailmaa ei tuhota, ennen kuin viimeinenkin valittu ihminen on saatu uskoon.

On olemassa toinen tapa tulkita nämä jakeet. Hesekielin kirjassa on näky, jossa profeetta näki kuusi miekoin varustettua miestä, joiden tehtäväksi oli annettu tuhota Jerusalemin asukkaat armotta. Mutta ennen kuin näiden kuuden tuhoajan annettiin alkaa työnsä, toinen mies, joka oli puettu pellavavaatteisiin ja jolla oli vyöllänsä kirjoitusvälineet, lähetettiin kaupungin kaduille panemaan merkki kaikkien niiden otsiin, jotka olivat katuvaaisia, kaikille kaupungin uskoville. Sen jälkeen tuhoajien käskettiin surmata kaikki Jerusalemin asukkaat, mutta ei koskea yhteenkään niistä, joilla oli merkki otsassaan (Hes. 9:1–10).

Kaiken kaikkiaan on vähän merkitystä sillä, tulkitaanko sinetti todisteeksi omistusoikeudesta vai merkiksi, joka osoittaa, että sen kantajaa ei saa vahingoittaa. Kummassakin tapauksessa sanoma pysyy samana, nimittäin, että maan tuhoamisen ei tule tapahtua ennen kuin kaikista niistä, jotka on edeltä määrätty pelastukseen, on tehty Jumalan palvelijoita. Valkoisella hevosella ratsastavalle on annettava ensin aikaa täyttää tehtävänsä. Valtakunnan evankeliumi on saarnattava kaikessa maailmassa todistukseksi kaikille kansoille. Sen jälkeen tulee loppu.

Jotkut ovat tätä tulkintaa vastaan ja sanovat, että 7:1–8:ssa kuvailtujen tapahtumien täytyy seurata tuomiopäivää, joka on kuvattu luvun 6 lopussa, koska luvun 7 ensimmäiset sanat kuuluvat ”*sen jälkeen*”. Tämä sanonta kuuluu kuitenkin yhteen sanojen ”*minä näin*” kanssa. Johannes ei esitä aikakehystä näkyjen sisällölle. Hän yksinkertaisesti muistuttaa siitä järjestyksestä, jossa

hän näki ne. Näyt, samoin kuin romaanit, historiankirjoitus ja monet teokset käyttävät ”*takaumia*” auttaakseen ymmärtämään, mitä tapahtuu nykyisyydessä. Myöskään Raamatun historiallisissa kirjoissa tapahtumia ei ole aina tallennettu siinä järjestyksessä, jossa ne tapahtuivat (vrt. esim. järjestystä 1. Moos. 1 ja 2).

Ilmestyskirjan 7. luvussa kuvaillut näkymät ovat ensimmäinen joukosta näkyjä, joissa Pyhä Henki maalaa kuvan siitä ihanasta toivosta, jonka tulisi elää uskovan Jumalan lapsen sydämessä. Keskellä sotaa ja nälänhätää, kulkutauteja ja vainoa meidän on tarpeen kuulla uudelleen ja uudelleen, että lopulta meidät vapautetaan näistä suurista ahdistuksista ja meillä tulee olemaan sanomattoman onnellista taivaan kirkkaudessa.

Käsillä oleva näkymä 144000 sinetöidystä estää Johannesta ja hänen lukijoitaan vetämästä väärää johtopäätöstä viimeisen tuomion näkymästä, josta hän oli juuri todistanut. Kauheat sodan, nälänhädän, kulkutautien ja vainon onnettomuudet saavuttivat lopulta huipentumansa taivaan ja maan täydellisessä tuhoutumisessa, jota nuo aiemmat onnettomuudet olivat ennakoineet.

Mutta jos tämä olisi koko tarina, maailman historia olisi surkea epätoivon tarina, jossa jokaista voitaisiin neuvoa tarttumaan siihen, mitä nykyhetki voi tarjota ja sanomaan: ”*Syökäämme ja juokaamme ja pitäkäämme hauskaa, sillä huomenna me kuolemme.*” Oikaistakseen tuon väärän vaikutelman Jumala antaa Johanneksen nähdä, että keskellä kaikkea tätä suurta ahdistusta, joka johtaa lopuksi nykyisen asioiden järjestyksen täydelliseen tuhoutumiseen, on olemassa pieni joukko, jonka Jumala on määrännyt pidettäväksi turvassa ja jota ei vahingoiteta Herran vihan suurena päivänä, koska he ovat hänen kansansa. Heidän tähtensä maailman tuhoamista viivytetään. Neljä enkeliä pitää neljää tuulta aloillaan, kunnes viimeinen valituista on todellisesti tehty Jumalan omaksi kasteen ja evankeliumin kautta.

Näky 144000:sta ja sitä seuraava näky suuresta valkeapukuisten joukosta valtaistuimen edessä ovat luonteenomaisia joukolle sellaisia näkymiä tässä kirjassa. Usein kun Johannes on nähnyt ryhmän onnettomia tapahtumia, hänelle annetaan näky pyhistä kirkkaudessa tai ainakin jotain, mikä muistuttaa häntä Jumalan kansan turvallisuudesta ja toivosta (vrt. 11:15–19; 14:1–5;

19:1–8; 21:1–22:5). Yhdessä tapauksessa näkymä kirkkaudesta edeltää ilmoitusta tuhosta (15:1–4). Tämä on Johanneksen tapa muistuttaa meitä siitä totuudesta, jota Paavali opetti: ”*Tämän nykyisen ajan kärsimykset eivät ole verrattavissa siihen kirkkauteen, joka on ilmestyvä meihin*” (Room. 8:18).

Monet raamatunselittäjät väittävät, että 144000 ovat kääntyneitä juutalaisia, koska heidän sanotaan tulevan ”*kaikista Israelin lasten sukukunnista*”. Tämä tulkinta on mahdoton. Vaikka tässä on luetteloitu kaksitoista sukukuntaa ja kustakin sukukunnasta täsmälleen 12000 sinetöityä, luettelo ei ole sopusoinnussa yhdenkään Vanhassa testamentissa käytetyn luetteloinnin kanssa kahdestatoista Israelin lasten alkuperäisestä, historiallisesta sukukunnasta. Vanhassa testamentissa Leevin sukukuntaa ei laskettu niiden sukukuntien joukkoon, joiden kesken luvattu maa oli jaettu. Silti Leevi on sisällytetty tähän. Toisaalta Daanin sukukunta on jätetty pois. Raamatunselittäjät, jotka väittävät, että kyseessä ovat Israelin alkuperäiset sukukunnat, ponnistelevat selittääkseen, miksi Daania ei ole mainittu. Kuitenkin nämä selitykset tyydyttävät vain niitä, jotka ovat ennalta ratkaisseet tapauksen. Efraim ja Manasse olivat Joosefin pojat, ja saattaa olla, että Joosefin sukukunta mainitaan yhdennellätoista sijalla Efraimin sijasta. Vanhassa testamentissa Efraim on kuitenkin yksi kaikkein tärkeimmistä sukukunnista. Koko pohjoista valtakuntaa kutsuttiin toisinaan Efraimiksi. Niinpä myös tämä poikkeama normaalista Vanhan testamentin termistöstä tukee sitä, että me emme tässä ole tekemisissä Israelin kansan kahdentoista alkuperäisen sukukunnan kanssa.

Aiemmin Ilmestyskirjassa Jeesus oli puhunut Smyrnan seurakunnalle niiden jumalanpilkesta ”*jotka sanovat olevansa juutalaisia, mutta eivät ole*”, vaan ovat sen sijaan ”*saatanan synagoga*”. Samankaltaista kieltä käytetään kirjeessä Filadelfiaan. Tämänkaltaiset sanat heijastavat Uuden testamentin yleistä opetusta, että oikeita juutalaisia, oikeita Aabrahamin lapsia ovat ne, jotka ovat osalliset Aabrahamin uskosta. Tästä syystä Uuden testamentin aikakauden aamunkoitteessa Johannes Kastaja kieltää juutalaisia ylpeilemästä siitä, että he ovat Aabrahamin ruumiillisia jälkeläisiä. Hän sanoo, että Jumala voisi tehdä Aabrahamin lapsia autiomaassa olevista kivistä. Jeesus toisti tämän Johanneksen opetuksen, kun hän sanoi fariseuksille, ulkonaisesti

kaikkein hurskaimmille juutalaisten joukossa, että he olivat perkeleen lapsia.

Apostoli Paavali selitti hyvin yksityiskohtaisesti tämän opin oikeista Aabrahamin lapsista. Hänen kirjeensä galatalaisille vastusti judaisteja (juutalauskristillisiä lainkiivailijoita) jotka väittivät, että jokaisesta, josta tuli kristitty, pitäisi tulla myös juutalainen. Taistellakseen tätä harhaa vastaan Paavali kutsui seurakuntaa, johon sisältyivät ympärileikkaamattomat uskovat, ”*Jumalan Israeliksi*”. Ne, joista on tullut uusia luomuksia uudestisyntymisen ja kääntymyksen kautta, ovat oikeita israelilaisia Jumalan silmissä.

Roomalaiskirjeessä Paavali painottaa tätä totuutta yhä uudelleen. Kyseisen kirjeen 2. luvussa hän sanoo, että ne, jotka ovat juutalaisia ainoastaan ulkonaisesti, eivät ole todellisuudessa juutalaisia. Luvussa 4 meille kerrotaan, että ainoastaan uskovat ovat Aabrahamin lapsia. Luvussa 9 hän vakuuttaa, että Israel ei koostu pelkästään israelilaisista ja etteivät kaikki Aabrahamin jälkeläiset ole hänen lapsiaan. Luvussa 11 hän selvästi opettaa, että ne juutalaiset, joilla ei ole uskoa, on karkotettu ja suljettu pois valitusta kansasta, mutta pakanat, jotka uskovat, ovat osa hengellistä Israelia.

Kysymystä, mitä oikea juutalaisuus on tai mikä todella tekee henkilöstä yhden Israelin lapsista, havainnollistaa kielteisesti kehitys modernissa Israelin valtiossa. Vuoden 1979 alkupuolella Israelin korkein oikeus toi julki päätöksen, jossa lausuttiin, ettei ketään, joka tunnustaa Jeesuksen Messiaaksi, voida pitää juutalaisena, ei vaikka tuo henkilö ei olisi liittynyt kristilliseen seurakuntaan ja haluaisi, että häntä pidettäisiin juutalaisena. Israelin lain mukaan ihmistä voidaan vielä pitää juutalaisena, vaikka hän hylkää Mooseksen uskonnon tai tunnustaa jotain muuta uskontoa kuin kristinuskoa. Mutta missään olosuhteissa ei häntä voida pitää juutalaisena, jos hän tunnustaa Jeesus Nasaretilaisen Messiaaksi. Jyrkempää ristiriitaa Raamatun opetukseen juutalaisuudesta voidaan tuskin kuvitella (vrt. Biblicum 3–4, 1979, 138). Johanneksen luonnehdinta luopiojuutalaisuudesta ”*saatanan synagogana*” ja koko Uuden testamentin opetus tästä asiasta tulee konkreettisesti havainnollistetuksi tässä modernin Israelin oikeusistuimen päätöksessä.

Uuden testamentin selvän opetuksen taustaa vasten 144000 sinetöidyn israelilaisen merkitys tulee myös kristallinkirkkaaksi. Se on niin selvä,

ettei se jätä meille epäilystäkään luvun 144000 merkityksestä. Se kuvaa koko maanpäällistä seurakuntaa. Kaikkialla Ilmestyskirjassa kaksitoista on luku, joka liittyy seurakuntaan. Kaksitoista kertaa kaksitoista on 144. Vertauskuvallisten lukujen kertominen (esim. 12 x 12) tai kolmanteen potenssiin korottaminen (esim. 12 x 12 x 12 eli 12³) esiintyy tässä kirjassa monta kertaa, mutta vaikuttamatta perussymboliikkaan. Luku 144000 tarkoittaa valittujen täyttämää eli koko seurakuntaa siten kuin kaikkietävä Jumala sen tuntee. Luku 1000 on kymmenen kolmanteen potenssiin (10 x 10 x 10) ja sen tähden se on täydellisyyden luku.

SUURI VALKOINEN JOUKKO: SEURAKUNTA TAIVAASSA (7:9–17)

Tämän luvun kahdeksassa ensimmäisessä jakeessa Johannes sai tietää, että maanpäällinen seurakunta oli ilman vaaraa turvassa kaikiksi ajoiksi, vaikka maa itsessään oli määrätty tuhoamista varten. Nyt hän näkee toisen näyn, jossa seurakunta ei ole enää maan päällä, vaan taivaassa Jumalan valtaistuimen edessä. Hän kirjoittaa:

9) Tämän jälkeen minä näin, ja katso, oli suuri joukko, jota ei kukaan voinut lukea, kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, ja ne seisoivat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä puettuina pitkiin valkeihin vaatteisiin, ja heillä oli palmut käsissään, 10) ja he huusivat suurella äänellä sanoen: ”Pelastus tulee meidän Jumalaltamme, joka valtaistuimella istuu, ja Karitsalta.” 11) Ja kaikki enkelit seisoivat piirissä valtaistuimen ja vanhinten ja neljän olennon ympärillä ja lankesivat kasvoilleen valtaistuimen eteen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, 12) sanoen: ”Amen! Ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti, amen!” 13) Ja yksi vanhimmista puhui minulle ja sanoi: ”Keitä ovat nämä pitkiin valkeihin vaatteisiin puetut, ja mistä he ovat tulleet?” 14) Ja minä sanoin hänelle: ”Herrani, sinä tiedät sen.” Ja hän sanoi minulle: ”Nämä ovat ne, jotka siitä suuresta ahdistuksesta tulevat, ja he ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. 15) Sentähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään, ja hän, joka val-

taistuimella istuu, on levittävä telttamajansa heidän ylitsensä. 16) Ei heidän enää tule nälkä eikä enää jano, eikä aurinko ole sattuva heihin, eikä mikään helle, 17) sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille, ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.”

Luvun 7 jakeet 1–3 osoittavat, että edellisen näyn 144000 olivat maan päällä ennen maan tuhoamista. He symboloivat siksi koko maanpäällistä seurakuntaa tai taistelevaa seurakuntaa. Luvun toisessa osassa kuvaillut ihmiset sen sijaan ovat tulleet suuresta ahdistuksesta, jota on kuvattu luvussa 6. He eivät olleet enää sodan ja nälänhädän, kulkutautien ja vainon kauhujen uhreja. He eivät olleet myöskään niiden joukossa, jotka pyysivät vuoria ja kukkuloita lankeamaan itsensä päälle ja peittämään heidät Karitsan vihalta.

Kiliastit puhuvat ”suuresta ahdistuksesta” seitsemän vuoden ajanjaksona ja yhdistävät sen siihen, mitä he nimittävät ”pyhien ylöstempaamiseksi”. He eivät kuitenkaan ole kaikki yhtä mieltä siitä, sijoittaako ns. ylöstempaaminen ennen ahdistusta, sen keskelle vai sen jälkeen. Tästä syystä he ovat jakautuneet kolmeen leiriin, nimittäin, pre–, mid–, ja posttribulationisteihin (engl. tribulation rapturists; suomenoksessa on seurattu suomalaisissa teksteissä esiintyvää vastinetta, etuliite pre = ennen, mid = keskellä, post = jälkeen, suom. huom.).

Mutta Ilmestyskirjan 7. luku ei ensinkään viittaa mihinkään sellaiseen ylöstempaamiseen. Me olemme kääntäneet tekstissä olevan kreikan preesenspartisiipin: ”Ne, jotka ovat tulossa” (7:14; KR 38: ”tulevat”, suom. huom.). Oppi ylöstempaamisesta olisi helpompi sovittaa yhteen aoristisen partisiipin kanssa, jonka voisimme kääntää: ”Ne, jotka ovat tulleet”, tai: ”Ne, jotka tulivat”. Johannes näkee heidän ”tulemisensa” suuresta ahdistuksesta jatkuvana ja parhaillaan meneillään olevana tapahtumana. Joka kerta kun joku 144000:sta, jotka on merkitty Jumalan sinetillä, kuolee, hän ”tulee” suuresta ahdistuksesta, ts. ”monista ahdistuksista” (Ap.t. 14:22), joiden kautta meidän täytyy mennä sisälle Jumalan valtakuntaan.

Vaikka Raamattu selvästi opettaa, että maailman lähetessä loppuaan on oleva erityisen suuria onnettomuuksia ja pahoista ihmisistä on tuleva yhä

pahempia (2. Tim. 3:13), ei ole olemassa ainoatakaan Raamatun kohtaa, joka sanoo, että seurakunta pääsee pakoon tätä ahdistusta siten, että se ”temmataa ylös” tästä maailmasta seitsemäksi vuodeksi. Prepositio ”pois” (engl. come out, suomenoksessa yksi sana ”tulla”, suom. huom.) viittaa siihen, että kristityt ovat suuressa ahdistuksessa. Heidän täytyy kärsiä yhdessä epäuskoisen maailman kanssa. Ilmestyskirjan toistama vakuutus, ettei heitä ”vahingoiteta”, pelkästään toistaa sen lupauksen, että kaikki tämän nykyisen ajan kärsimykset vaikuttavat yhdessä niiden parhaaksi, jotka Jumalaa rakastavat (Room. 8:18,28).

Jeesus oli myös puhunut suuresta ahdistuksesta Matteuksen evankeliumin 24. luvussa profetiassaan lopun ajoista. Siinä Jeesus ennusti Jerusalemin hävityksen vuonna 70 jKr. ja myöskin maailman lopullisen tuhoamisen hänen toisessa tulemuksessaan. Tuossa luvussa ei ole aina helppo erottaa ennustuksia, jotka viittaavat ensimmäiseen tapahtumaan, niistä, jotka viittaavat toiseen. Jotkut Vapahtajan sanoista koskevat ainoastaan Jerusalemin hävitystä, jotkut ainoastaan toista tulemusta, ja jotkut kumpaakin. Viittaus suureen ahdistukseen (Matt. 24:15–28) näyttää koskevan ennen kaikkea Jerusalemin tuhoa edeltäviä päiviä, vaikkakin tuon ahdistuksen voidaan ymmärtää ennakoivan toista suurta ahdistusta, joka koettelee ihmisiä ennen toista tulemusta. On totta, että kristityt vuonna 70 jKr. tunnistivat merkit ja pakenivat Jerusalemissa ajoissa. Silti he eivät säästyneet ahdistukselta. Vapahtajan sanat eivät jätä epäilystä siitä, että monet vaikeudet seuraavat heidän pakoaan. Tässä me panemme erityisesti merkille, että Vapahtajan kuvaus suuresta ahdistuksesta ei sisällä mitään viitettä siitä, että tulee tapahtumaan pyhien ylöstempaaminen joko edeltäen ahdistuksen aikaa, sen aikana tai seuraten sitä.

Myöskään Kristuksen sanat ”Yksi otetaan ja toinen jätetään”, jotka esiintyvät myöhemmässä eskatologisessa puheessa (Matt. 24:40,41), eivät puhu ahdistusta edeltävästä ylöstempaamisesta. Jos talo palaa ja yksi asukas otetaan pois, kun taas toinen jätetään, se voi merkitä ainoastaan sitä, että toinen jätetään tuhoutumaan liekkeihin. Kaikki, mitä varmuudella voidaan päätellä näistä Kristuksen sanoista, on, että jotkut säästyvät tuholta, joka on kohtaava maata. Vain tässä merkityksessä tulee olemaan ”ylöstempaaminen”.

Pyrkiessään rajoittamaan ”suuri ahdistus” 7:14:ssä seitsemän vuotta kestäväan poikkeuksellisen kärsimyksen aikaan kiliastit viittaavat usein määrättyyn artikkeliin ennen sanoja ”suuri ahdistus”. He sanovat, että tämä artikkeli erottaa tämän ahdistuksen tavallisista vastoinkäymisistä, jotka koskettavat ihmisiä. Tällainen johtopäätös ei ole pätevä. Se näkymä, jonka Johannes merkitsi muistiin luvussa 6, on täynnä viittauksia onnettomuuksiin ja vastoinkäymisiin. Sen tähden on vain luonnollista tulkita määrätty artikkeli tässä artikkelina, joka viittaa aiemmin sanottuun asiaan. Tästä huolimattakin teksti ei sano mitään sellaista, että se kestää seitsemän vuotta tai että sitä edeltää seurakunnan ylöstempaaminen. Raamatussa ei missään käytetä sanoja ”suuri ahdistus” yhdessä ”seitsemää vuotta” koskevan maininnan kanssa.

Joukko, jonka Johannes näki tässä näyssä, oli niin suuri, että Johannes sanoo, ettei kukaan voinut laskea heidän määräänsä. Tässä yhteydessä yhdessä Israelin kahtatoista sukukuntaa koskevan viittauksen kanssa se muistuttaa meitä siitä, että Jumala oli luvannut Aabrahamille ja Jaakobille, että heidän jälkeläisensä olisivat yhtä lukemattomat kuin taivaan tähdet ja merenrannan hiekka (1. Moos. 15:5–6; 22:17; 32:12; Hebr. 11:12).

Viittaus lukemattomaan joukkoon on toinen todiste sen tulkinnan tueksi, että ”Israel” tämän luvun ensimmäisessä osassa tarkoittaa hengellistä Jumalan Israelia. Lausuma, että tämän ryhmän yksittäiset henkilöt ovat tulleet ”kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä”, on luonnollinen tälle tulkinnalle. Se on osa yleistä Uuden testamentin kuvaa uudesta Israelista. Kun Paavali puhuu Roomalaiskirjeen 4. luvussa Aabrahamista kaikkien uskovien isänä, sekä juutalaisten että pakanoiden, sekä ympärileikattujen että ympärileikkaamattomien, hän löytää perusteen Vanhan testamentin lupauksesta, että Aabraham tulisi olemaan ”monien kansojen isä”.

Se, että Jumalan valtaistuimen ympärillä olevat kirkastetut uskovat ovat kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, on myös todistus siitä, että valkoisella hevosella ratsastavan tehtävä, hänen, joka oli ratsastanut ”voittajana ja voittamaan” (6:2), oli ollut menestyksellinen. Valtakunnan evankeliumi saarnattiin todistukseksi kaikille kansoille,

kuten Jeesus oli sanonut (Matt. 24:14), ja se kantoi hedelmää kaikkialla (Jes. 55:10,11).

Tämä on toinen kerta Ilmestyskirjassa, kun maailman ihmisiä kuvaillaan ”kansanheimoiksi ja sukukunniksi ja kansoiksi ja kieliksi”. Samat sanat, mutta eri järjestyksessä, kuvaavat luvussa 5 niitä, jotka oli lunastettu Karitsan verellä. Maan asukkaita kuvaillaan tällä samalla tai hyvin samankaltaisella tavalla seuraavissa Ilmestyskirjan luvuissa: 10:11; 11:9; 13:7; 14:6; 17:15. Kerran käytetään sanaa ”kuninkaat” (10:11) ja kerran sanaa ”väkijoukot” ”sukukuntien” sijasta (17:15). On todennäköistä, että koska neljä on luku, joka liittyy maahan, Johannes käyttää neljää sanaa kuvataksaan kaikki maan asukkaat. Hän menettelee näin seitsemän kertaa tässä kirjassa. Tämä on mielenkiintoista pitäen silmällä luvun seitsemän tärkeyttä Ilmestyskirjan rakenteessa ja symboliikassa.

Nämä suuret joukot, jotka ovat tulleet kaikista kansanheimoista ja sukukunnista ja kansoista ja kielistä, seisovat valtaistuimen edessä ja Karitsan edessä. He ovat liittyneet pyhien enkelien seuraan, heidän joita oli kymmenentuhatta kertaa kymmenentuhatta ja joiden Johannes oli nähnyt ympäröivän valtaistuinta elävien olentojen ja vanhimpien kanssa aiemmassa näyssä (5:11). Nämä suuret joukot, toisin kuin 144000, eivät siis ole maan päällä. Tämä sotii Jehovan todistajien oppia vastaan, että 144000 tulisivat olemaan kuninkaita yhdessä Kristuksen kanssa taivaassa, kun taas niiden suuri joukko, jotka ovat viettäneet hyvää elämää ja palvelleet Jehovaa unitaaris-tyyppisenä (unitaarit kieltävät Jumalan kolmiyhteyden, suom. huom.) Jumalana, tulisi elämään uudistetussa maassa lopullisen tuomion jälkeen. Tämä luku ei anna minkäänlaista tukea tuon kaltaiselle ajatukselle.

Samoin kuin alttarin alla olevat marttyyrit (6:11) nämä suuret joukot on puettu valkeisiin vaatteisiin. Valkoinen on puhtauden väri. Myös profeetta Daniel oli puhunut suurista joukoista, jotka puhdistettaisiin ja tehtäisiin valkeiksi (Dan. 12:10; KJV–käännös). Käsissään heillä oli palmun oksia. Jo klassisessa kreikkalaisessa kirjallisuudessa palmun lehdet olivat voiton vertauskuvia. Vapahtaja antoi seitsemässä kirjeessä seitsemän kertaa (2:7,11,17,26; 3:5,12,21) lupauksen niille, jotka voittavat. Palmun oksat osoittavat nämä suuret joukot voittoisiksi, sellaisiksi, jotka ovat saavuttaneet

voiton. Yksi niistä lupauksista, jotka Vapahtaja antoi niille, jotka voittavat, oli, että heidät puettaisiin valkoisiin vaatteisiin (3:5).

Kuvailtuaan kirkkaudessa olevat suuret joukot Johannes merkitsee muistiin laulun, jota he laulavat valtaistuimen äärellä. Sanatarkasti käännettynä laulu kuuluu: *”Pelastus meidän Jumalallemme, joka istuu valtaistuimella ja Karitsalle!”*

Jotkut modernit käännökset näkevät datiivin omistamisen datiivinä ja kääntävät: *”Pelastus kuuluu meidän Jumalallemme”* (RSV, NIV). Tämä on epätavallinen puhetapa, mutta merkitys on selvä. Pyhät tunnustavat tässä, että kaikki kunnia heidän pelastuksestaan kuuluu Jumalalle. On myös mahdollista tulkita datiivi tässä käännökseksi vastaavasta hepreankielisestä ilmauksesta (vrt. 3:9), joka osoittaa tekijää. Siinä tapauksessa voisimme kääntää: *”Pelastus tulee meidän Jumalaltamme”*, tai: *”Meidän Jumalamme on pelastuksen tekijä.”* Tämä on kielipillinen perusta Beckin käännökselle tästä laulusta: *”Meidän Jumalamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsa, on pelastanut meidät.”*

Pyhät enkelit, jotka seisovat piirissä valtaistuimen ympärillä, toistavat lunastettujen laulun seitsenkertaisella ylistyksellä (vrt. 5:12). He ilmaisevat yksimielisyytensä pyhien tunnustukseen Amenella, joka voitaisiin kääntää suomeksi: *”Tämä on varmasti totta.”* Tähän he sitten lisäävät oman ylistyslaulunsa, jossa he sanovat, että ylistys ja kirkkaus ja viisaus ja kiitos ja kunnia ja voima ja väkevyys kuuluvat meidän Jumalallemme aina ja iankaikkisesti. He lisäävät toisen *”aamenen”* loppuun osoituksena vakaumuksesta, että heidän tunnustuksensa perustuu vankasti tosiasioihin. Tämä mahtava ylistys ei ole liioiteltu, kuten voisi olla asian laita, jos he laulaisivat jonkun maallisen hallitsijan ylistykseksi.

Yksi kahdestakymmenestäneljästä vanhimmasta, jotka olivat valtaistuimen ympärillä, kysyi sitten Johannekselta, tiesikö tämä, keitä nämä valkopukuiset joukot olivat ja mistä he tulivat. Ja Johannes sanoi: *”Herrani, sinä tiedät sen.”* Johanneksen vastaus on aivan samanlainen kuin Hesekielin kirjassa näyssä kuivista luista (Hes. 37:3) ja se selvästi tarkoittaa: *”Sinun pitää vastata tuohon kysymykseen minun sijastani.”*

Vanhin vastaa sitten kysymykseensä kertomalla Johannekselle ennen

kaikkea, että tämä suuri joukko koostuu ihmisistä, jotka *”tulevat”* siitä suuresta ahdistuksesta. Heidät on nyt päästetty kaikista kärsimyksistä, joita vihamielinen maailma oli kyennyt heille tuottamaan. Me olemme jo panneet merkille preesenspartisiipin, joka ilmaisee, että joka päivä tämä suuri joukko kasvaa, kun lisää uskovia Jumalan lapsia pääsee perille taivaallisiin asuinsijoihin kuoleman porttien kautta.

Valkoiset vaatteet, jotka heillä on päällään, selitetään nyt täydellisesti. He eivät olleet valkoisia itsessään. He tarvitsivat pesemistä ja puhtaaksi tekemistä. Tämä muistuttaa Jesajan tunnustuksen sanoja: *”Kaikki meidän vanhurskaudemme on kuin saastainen vaate”* (Jes. 64:6). Mutta Jesaja puhui myös vanhurskauden vaatteesta, johon Herra pukee kansansa (Jes. 61:10). Sama profeetta puhui myös veriruskeista synneistä, jotka Jumalan armollisen tuomiopäätöksen kautta tulisivat valkoisiksi kuin lumi (Jes. 1:18).

Puhdistava tekijä, joka teki heidän vaatteistaan valkoisia kuin lumi, oli Kristuksen veri. *”Kristuksen veri”* on kielikuva, joka kuvaa *”Kristuksen kuolemaa”* maksuna meidän synneistämme. Koska Kristus kuoli meidän edestämme sen jälkeen, kun meidän syntimme oli pantu hänen päälleen, me olemme nyt vapaat kaikesta synnistä. Sen, mitä Johannes sanoo tässä meidän vaatteidemme pesemisestä Karitsan veressä, hän oli ilmaissut vähemmän symbolisilla, mutta kuitenkin kuvaannollisilla termeillä ensimmäisessä kirjeessään, jossa hän kirjoitti: *”Jeesuksen Kristuksen, hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä”* (1 Joh. 1:7).

Tämän lunastettujen ihmisten taivaallisen joukon täydellinen autuus kuvataan sitten kymmenen lausuman sarjassa:

- 1) he ovat Jumalan valtaistuimen edessä
- 2) ja palvelevat häntä päivät ja yöt hänen temppelissään
- 3) hän, joka valtaistuimella istuu, asuu heidän keskuudessaan
- 4) heidän ei enää tule nälkä
- 5) eikä enää jano
- 6) eikä aurinko ole satuttava heihin
- 7) eikä mikään helle
- 8) sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä

9) ja johdattava heidät elämän vetten lähteille

10) ja Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.

Muistaessamme, että luku kymmenen on täydellisyyden luku, voimme nähdä näissä kymmenessä lausumassa täydellisen vapautuksen kaikesta pahasta ja täydellisen, ”*ylenpalttisen ilon*” (Ps. 16:11), joka on oleva meidän Jumalan oikealla puolella.

Johannes aloittaa tämän kuvauksen Jumalan kansan autuudesta sanalla ”*sen tähden*” tai ”*tämän takia*”. Se on viittaus heidän vaatteidensa pesemiseen Karitsan veressä. Lunastetut ovat kirkkaudessa sen tähden, mitä Kristus on tehnyt heidän edestään lunastustyöllään. Vain Karitsan veri, joka on vapauttanut heidät jokaisesta synnin jäljestä ja tahrasta, on tehnyt heille mahdolliseksi seisoa pyhän Jumalan valtaistuimen edessä, jonka tykönä ei mikään synty voi asua (Ps. 5:4,5). Tällä tavalla Johannes vielä kerran muistuttaa lukijoitaan, että lunastettujen laulu jakeessa 10 on tosi ja että pelastus tulee ainoastaan meidän Jumalaltamme, joka istuu valtaistuimella, ja Karitsalta.

Kolme ensimmäistä riviä tästä lunastettujen autuuden runosta antaa meille onnentäyteen näyn Jumalasta. Lunastetut ovat Jumalan läheisyydessä, hänen kirkkauden valtaistuimensa edessä. Siellä he viettävät päivät ja yöt palvellen Jumalaa. Myöhemmin tässä kirjassa Johannes kertoo meille, että siellä ei ole yötä (21:25). Ennen kuin näemme tässä ristiriitaa, meidän täytyy muistaa, että nämä ovat näkyjä eikä meillä ole lupa takertua yksityiskohtiin. Kuva ilmaisee sen totuuden, että heidän autuuttaan ei häiritä, kuten niin usein tässä maailmassa tapahtuu. Täällä me olemme todella jo kuninkaita ja pappeja, mutta tämän elämän kärsimykset ja ahdistukset tekevät selväksi, että me emme ole vielä sitä, mitä me tulemme olemaan (1. Joh. 3:2). Tämän maan päällä ja tässä elämässä meidän täytyy vaeltaa uskossa eikä näkemisessä (2. Kor. 5:7).

Palvelus, jota pyhät toimittavat valtaistuimen edessä, on jumalanpalvelus **λατρεύουσιν**. He viettävät päivänsä ja yönsä ylistäen ja palvoen. Olisi erehdys rajoittaa pyhien toiminta taivaassa tällaiseen ylistykseen ja palvontaan. Sana, joka tarkoittaa pyhien jumalanpalvelusta valtaistuimen edessä, on

sama, jota Paavali käyttää kuvatakseen sitä palvelusta, jota meidän tulee toimittaa käyttäen ruumistamme ja kaikkia sen jäseniä tehdäksemme Herran työtä tässä maailmassa (Room. 12:1–21). Vaikka tämä sana panee painon Jumalan kunnioittamiselle sillä, mitä me teemme, se ei määrittele mitään erityistä palvelun muotoa. Samanaikaisesti se kuitenkin muistuttaa meitä, että hyvin tärkeä osa meidän jumalanpalveluksestamme täällä maan päällä on ylistys ja palvonta, jota me osoitamme Jumalalle.

Seuraavat neljä runon riviä kuvaavat Jumalan kansan vapautta synnin seurauksista. Kun Jumala kiroi maan syntiinlankeemuksen jälkeen, tuli ihmiselle vaikeaksi saada maasta irti jokapäiväinen leipänsä. Nälästä ja janosta, jotka oli helppo tyydyttää paratiisissa ennen syntiinlankeemusta, tuli yleinen kärsimyksen aiheuttaja syntiin langenneessa maailmassa. Aurinko, joka oli luotu palvelemaan ihmistä, tuli monille polttavaksi vaivan ja jopa tuskan välikappaleeksi. Tässä itäisen auringon hellittämätön kuumuus palvelee kaiken sen luonnollisen pahan vertauskuvana, mikä on tullut tähän maailmaan synnin tähden. Mutta kaikki tämä on nyt mennyt. Nälkä ja jano ja auringon polttava kuumuus eivät enää aiheuta vaivaa ja tuskaa.

Kuvattuaan taivaan autuutta ei–sanoen Johannes vielä kerran puhuu myönteisesti runon viimeisillä riveillä. Vapaus tämän nykyisen ajan kärsimyksistä (Room. 8:18) ja autuus Jumalan läheisyydessä (Ps. 16:11) tulevat Jumalan kansalle, ”*sillä Karitsa, joka on valtaistuimen keskellä, on kaitseva heitä ja johdattava heidät elämän vetten lähteille.*” Vaikka vesi on yleinen Vanhan testamentin vertauskuva pelastuksesta, Johanneksen evankeliumi ja Ilmestyskirja ovat ainoat Uuden testamentin kirjat, jotka käyttävät tätä vertauskuvaa. Tämä on yksi monista Ilmestyskirjan kohdista, joissa Johanneksen evankeliumi auttaa valaisemaan vertauskuvan merkitystä. Johanneksen evankeliumissa me kuulemme, että Jeesus sanoo samarialaiselle naiselle Jaakobin lähteellä: ”...*joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään*” (Joh. 4:14).

Johannes ei käytä ainoastaan Vanhan testamentin vertauskuvaa vedestä kuvatakseen pelastusta, vaan myös Vanhan testamentin vertauskuvaa paimenesta. Tämä vertauskuva on yleinen Uudessa testamentissa, mutta

jälleen useimmiten Johanneksen evankeliumissa ja Ilmestyskirjassa. Kun Johannes kirjoitti, että Karitsa olisi heidän paimenensa ja johdattaisi heidät elämän vetten lähteille, hänen on täytynyt muistaa 23. psalmi: ”*Herra on minun paimeneni ... virvoittavien vetten tykö hän minut johdattaa.*” Paimen on Karitsa. Karitsa on Herra ja ”*Herra*” on 23. psalmin Jahve, joka on Jumalan hepreankielinen erisnimi.

Viimeinen kymmenestä siunauksesta, jotka tulevat niiden osaksi, jotka ovat pesseet vaatteensa Karitsan veressä, on se, että ”*Jumala on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä.*” Kaikki, mikä sai heidät itkemään suuren ahdistuksen aikana – vaino ja kuolema, nälänhätä, sota ja kulkutaudit – on silloin oleva iäksi poissa.

Tämän näkymän Jumalan valituista ja lunastetuista ihmisistä nauttimassa taivaan autuutta on täytynyt olla rohkaisun lähde pysyä lujana noina katkeran vainon päivinä. Se on yhä rohkaisun, lohdutuksen ja toivon lähde tänä päivänä odottaessamme tämän nykyisen ajan kärsimyksissä kirkkautta, joka ilmestyy meihin.

Tulet huomaamaan, että toinen ja kolmas näky peittävät osittain toisensa. Seitsemäs sinetti aloittaa näyn pasuunoista.

KOLMAS NÄKY: SEITSEMÄN PASUUNAA (8:1–11:19)

Ensimmäiset kuusi sinettiä seitsemän sinetin näyssä käyttivät vertauskuvia, jotka on suhteellisen helppo tulkita. Näin ei ole asianlaita, mitä tulee näkyyn seitsemästä pasuunasta. Tämä näky kattaa selvästi saman ajanjakson kuin seitsemän sinettiä, koska molemmat näyt päättyvät tuomiopäivään. Molemmat näyt näkevät tuon päivän vihan päivänä Jumalan vihollisille (vrt. 6:17 ja 11:18), mutta myös syyttömäksi todistamisen ja kunnian päivänä pyhille (vrt. 7:9–17 ja 11:18).

Vaikka tämän näyn yksityiskohtia on vaikea tulkita, sen yleisaihe on hyvin selvä. Ennen kaikkea sinettien ja pasuunoiden välillä on hyvin läheinen yhteys. Seitsemännen sinetin avaaminen palvelee johdantona seitsemään pasuunaan.

Ensimmäiset kuusi sinettiä olivat kuvanneet lopunajan merkkejä, ja niitä seurasi viimeinen tuomio. Kun me vertasimme Ilmestyskirjan 6. luvun merkkejä siihen merkkien luetteloon, jonka Jeesus antoi lopun aikaa käsittelevässä puheessaan Matteuksen evankeliumin 24. luvussa, huomasimme, että Ilmestyskirjan 6. luku sivuuttaa neljä näistä merkeistä. Nämä neljä ovat väärät kristukset, luopumus, väärät profeetat ja rakkauden kylmeneminen. Väärät kristukset ja väärät profeetat ovat kuitenkin niin läheistä sukua keskenään, että me voimme pitää näitä kahta yhtenä merkinä. Sama voidaan sanoa luopumuksesta ja rakkauden rappioitumisesta kirkossa. Me voimme tiivistetysti sanoa näiden neljän merkin edustavan väärää oppia ja jumalatonta elämää. Tämä on mitä tärkein johtolanka, joka auttaa meitä ymmärtämään pasuunat.

Raamatunselityksen historiassa on vanha perinne tulkita seitsemän pasuunan kuvaavan erilaisia vääräjä uskontoja tai harhaoppeja, jotka ovat vaivanneet seurakuntaa kautta sen historian. Jotkut raamatunselittäjät, heidän joukossaan tohtori Martti Luther, ovat pyrkineet tunnistamaan erityiset harhaopit, joita yksittäiset pasuunat kuvaavat. Yleensä näin on tehty luetteloimalla huomattavat kirkon harhaopettajat aikajärjestyksessä ja sitten kytkemällä ne jollain tavalla pasuunoihin. Mutta useimmissa tapauksissa

on vaikea tehdä tämä ehdottoman vakuuttavasti.

Silti, sikäli kuin näyt kuvaavat väärän opin aiheuttamaa vahinkoa, perinteisen tulkinnan seuraamiseen on hyvä syy.

Ne raamatunselittäjät, jotka näkevät pasuunat vertauskuvina tulevista fyysisistä onnettomuuksista, katsovat tietysti, että niissä käydään uudelleen läpi näky sineteistä.

Monet kristitytkin ovat vaikeuksissa perinteellisen tulkinnan kanssa, koska he yleisesti eivät voi ymmärtää harhaoppien aiheuttamaa vaaraa, tuhoa ja onnettomuutta, jonka ne tuovat. Tiedämme monien Raamatun kohtien perusteella, että väärä oppi johtaa ihmiset harhaan pois uskosta ja että epäusko päättyy iankaikkiseen kuolemaan ja perikatoon. Jos me muistamme tämän, ei ole vaikea nähdä Ilmestyskirjan 8. ja 9. luvun onnettomuuksia havainnollisena kuvauksena harhaopin seurauksista.

SEITSEMÄS SINETTI: SEITSEMÄN ENKELIÄ SEITSEMÄN PASUUNAN KANSSA (8:1-5)

1) *Ja kun Karitsa avasi seitsemännän sinetin, tuli taivaassa äänettömyys, jota kesti noin puoli hetkeä.* 2) *Ja minä näin ne seitsemän enkeliä, jotka seisovat Jumalan edessä, ja heille annettiin seitsemän pasunaa.* 3) *Ja tuli eräs muu enkeli ja asettui alttarin ääreen pitäen kultaista suitsutusastiaa, ja hänelle annettiin paljon suitsukkeita pantavaksi kaikkien pyhien rukouksiin kultaiselle alttarille, joka oli valtaistuimen edessä.* 4) *Ja suitsukkeiden savu nousi pyhien rukousten kanssa enkelin kädestä Jumalan eteen.* 5) *Ja enkeli otti suitsutusastian ja täytti sen alttarin tulella ja heitti maan päälle; silloin syntyi ukkosenjylinää ja ääniä ja salamoita ja maanjäristystä.*

Seitsemännän sinetin avaamista seurasi puolen hetken hiljaisuus taivaassa. Puheiden pitäjät tietävät, että harkitun pitkä tauko, ”*paljon puhuva tauko*”, on varma keino saada kaikkien kuulijoiden huomio. Samalla se osoittaa hänen uskovan, että se, mitä hän aikoo sanoa, on hyvin tärkeää. Jeesus tahtoo seurakuntansa tietävän, että sillä, mitä hän aikoo paljastaa seitsemännessä sinetissä, on seurakunnalle hyvin suuri merkitys. Toisin

sanoen väärät opit, jotka nousevat vaarantamaan seurakunnan uskon, ja luopumus, joka johtaa seurakunnan pois Vapahtajan rakkaudesta, ovat paljon suurempia vaaroja kuin sota, nälänhätä, kulkutaudit ja vaino. Puolen hetken hiljaisuus opettaa meille, että seurakunnan ei tulisi ottaa näitä vaaroja kevyesti. Sota, nälänhätä, kulkutaudit ja vaino voivat pahimmillaan vain ryöstää meiltä ruumiillisen elämän. Väärä oppi ja luopumus voivat riistää meiltä iankaikkisen pelastuksen.

Tuon puolen hetken hiljaisuuden aikana Johannes näki ”*ne seitsemän enkeliä, jotka seisovat Jumalan edessä.*” Määrätyn artikkelin ymmärrettäisiin normaalisti tarkoittavan näitä seitsemänä erityisenä enkelinä, jotka ovat hyvin tunnettuja siitä palvelusta, jota ne ovat tehneet Jumalalle. Monet raamatunselittäjät tulkitsevat sen näin ja näkevät tässä viittauksen seitsemään arkkienkeliin tai seitsemään ”*läsnäolon*” enkeliin. Raamatussa ei kuitenkaan missään ole yhtään viittausta seitsemään arkkienkeliin, ellei tämä yksittäinen kohta ole ymmärrettävä tuolla tavalla. On totta, että enkeli Gabriel kuvaa itsensä Jumalan edessä seisovaksi (Luuk. 1:19), mutta me emme lue Raamatussa missään seitsemästä erityisestä korkea-arvoisesta enkelistä, jotka kuvataan sellaisilla käsitteillä. Voidaan myös panna merkille, että Raamattu ei koskaan käytä sanaa ”*arkkienkeli*” monikossa. Sikäli kuin on kyse Raamatun ilmoituksesta, me tiedämme vain yhdestä arkkienkelistä, jonka nimi on Mikael. Voi olla olemassa seitsemän arkkienkeliä, kuten jotkut ovat väittäneet, mutta tämä on ainoa kohta koko Raamatussa, joka voidaan mainita tuon mielipiteen tueksi.

Johanneksen määrätyn artikkelin käyttöä Ilmestyskirjassa tutkiva vakuuttuu siitä, että Johannes käyttää tässä kirjassa varsin vapaasti artikkelia ”*deiktisessä*” (osoittavassa) merkityksessä, kuten kielitieteilijät sitä kutsuvat. Yksi deiktisen artikkelin käyttö on ilmaista kohteita, jotka ovat niin elävästi puhujan mielessä, että hän olettaa kuulijoidensakin tuntevan ne hyvin. Määrätyn artikkelin ei siksi tarvitse tässä merkitä mitään muuta kuin ”*seitsemän enkeliä, joiden näin näyssä seisovan Jumalan edessä.*” Toinen esimerkki sellaisesta artikkelista on 10:3, jossa Johannes puhuu ”*niistä seitsemästä ukkosesta*”, vaikka seitsemää ukkosta ei mainita missään muualla koko Raamatussa.

Puolen hetken hiljaisuuden merkitys tulee vielä ilmeisemmäksi, kun Johannes kertoo meille, että seitsemälle enkelille annettiin seitsemän pasuunaa. Pasuunoiden ääni on erityisen läpitunkeva ja sitä käytettiin usein varoittamaan vaarasta. Tämä oli niin yleinen käyttö pasuunalle, että profeetta Aamos saattoi kysyä: ”*Puhalletaanko pasuunaan kaupungissa, niin ettei kansa peljästy?*” (Aam. 3:6). Seitsemän pasuunan törähdyksen ennakointi yhdistettynä puolen hetken hiljaisuuteen tehostaa pahaenteisyyden tunnetta ja sen tajuaamista, että se, mitä aiotaan ilmoittaa, on äärimmäisen tärkeää ja aiheuttaa suunnattoman vaaran maailmalle ja seurakunnalle.

Mutta ennen kuin seitsemän enkeliä puhalsi seitsemään pasuunaan, Johannes näki toisen enkelin, joka tuli ja seisoj alttarin lähellä. Tämä kantoi suitsutusastiaa ja hänelle annettiin suuri määrä suitsuketta. Altari on selvästi suitsutusalttari, kuten tätä osoittaa myös se, että sitä kutsutaan kultaiseksi alttariksi. Kultainen suitsutusalttari ilmestysmajassa sijaitsi juuri ennen sisäänkäyntiä kaikkeinpyhimpään, jossa Jumala oli valtaistuimella armoistuimen yläpuolella kerubien välissä. Ja täällä taivaan temppelissä Johannes näkee samanlaisen alttarin, joka sijaitsee Jumalan valtaistuimen edessä. Tämä on Ilmestyskirjassa toinen kohta, joka vertaa taivasta erämaassa olevaan ilmestysmajaan.

Datiivin sijamuodon **ταῖς προσευχαῖς** täytyy olla mukana olemisen datiiwi. Suitsuke annettiin enkelille, jotta hän uhraisi sen kaikkien pyhien rukousten kanssa. Me luemme, että suitsukkeen savu nousi heidän rukoustensa kanssa Jumalan eteen. On selvää, että tässä yhteydessä suitsuke ei ole vertauskuva Jumalan kansan rukouksille, kuten oli asianlaita luvussa 5 (vrt. 5:8). Jäljempänä (jakeessa 4) merkitys on se, että meidän rukouksemme ja kaikkien pyhien rukoukset tarvitsevat jotain, mikä tekee niistä otollisia Jumalalle. Raamattu kertoo meille, että niiden rukoukset, jotka eivät tottele Jumalan lakia, ovat kauhistus Jumalalle (Snl. 28:9). Sikäli kuin me olemme kaikki syntisiä, ei meillä itessämme ja omassa varassamme ole oikeutta lähestyä Jumalaa rukouksessa. Tietyissä mielessä sokea mies, jonka Jeesus paransi, oli oikeassa, kun hän sanoi: ”*Me tiedämme, ettei Jumala kuule syntisiä*” (Joh. 9:31).

Vaikka Johannes ei kerro meille, mitä tämä suitsuke kuvaa, Raamatun

opetus rukouksesta tällä kohden on niin ehdoton, ettei voi olla mitään epäilystä siitä, että tämä suitsuke on Kristuksen ansio. Jumala ei kuule syntisiä, ja syntisinä – kuten Luther sanoo – me emme ansaitse mitään muuta kuin rangaistusta. Mutta Jeesus on pessyt meidät puhtaiksi kaikesta synnistä veressään. Siten hän on antanut meille oikeuden lähestyä Jumalaa rukouksessa. Hänen sovitusansionsa tekee meidän rukouksistamme, niin synnin tahraamia kuin ne ovatkin, otollisia Jumalalle. Me olemme kaikki Jumalan lapsia uskon kautta Kristukseen Jeesukseen (Gal. 3:26), ja vain niillä, joilla on usko Kristukseen Jeesukseen, on oikeus sanoa: ”*Isä meidän, joka olet taivaassa*”. Kun Johannes tässä puhuu suitsukkeesta, joka uhrataan meidän rukoustemme *kanssa*, hän opettaa meille vertauskuvallisella kielellä saman totuuden, jonka Jeesus ilmaisi sanoessaan: ”*Jos te anotte jotakin Isältä, on hän sen teille antava minun nimessäni*” (Joh. 16:23).

Sama enkeli, joka palvelee Jumalan kansaa uhraamalla suitsukkeen heidän rukoustensa kanssa, käyttää samaa suitsukkeen polttoliekkiä vaivataksaan pahaa maailmaa. Hän otti suitsutusastian, täytti sen alttarin tulella ja heitti sen maan päälle. Ei voi olla epäilystä siitä, että tämä toimenpide kuvaa jonkinlaista rangaistusta maalle. Jumalan kansa saa olla luottavainen ja kärsivällinen, koska Kristuksen kautta heidän rukouksensa ovat otollisia Jumalalle. Maa, ts. epäuskoisten maailma, voi odottaa vain Jumalan vihan ilmauksia. Kun enkeli heitti tulella täytetyn suitsutusastian maahan, syntyi ukkosenjylinää, ääniä, salamoita ja maanjäristystä – jotka kaikki ovat vertauskuvia Jumalan vihasta syntiä kohtaan.

Maininta ”*toisesta enkelistä*” herättää kysymyksen, edustaako Ilmestyskirjassa enkeli koskaan Herraa Jeesusta. Esimerkiksi luvun 7:2 enkeli on selvästi arvovaltainen hahmo, joka antaa määräyksiä muille enkeleille. Tämä todiste tuskin kuitenkaan yksinään riittää osoittamaan tätä enkeliä Kristukseksi.

Jakeen 8:3 enkelillä on ilmiselvästi samanlainen arvovalta. Lisäksi se, että hän uhraa suitsukkeen, joka tekee pyhien rukouksista otollisia Jumalalle, voi olla viittaus Kristuksen esirukoukseen. Se, että suitsuke ”*annettiin*” hänelle, voisi olla peruste olla pitämättä tätä enkeliä Kristuksena. Toisaalta se voidaan nähdä rinnakkaiskohtana muille Raamatun lausumille, joissa

jumalalliset etuoikeudet (valta, Matt. 28:19; tuomio, Joh. 5:27) ”annetaan” hänelle hänen inhimillisen luontonsa mukaan.

NELJÄ ENSIMMÄISTÄ PASUUNAA (8:6–13)

Loput luvun 8 jakeista kuvaavat suuria onnettomuuksia, jotka aiheuttavat suunnatonta vahinkoa maalle. Johannes kirjoittaa:

6) Ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän pasunaa, hankkiutuivat puhaltamaan pasunoihin. 7) Ja ensimmäinen enkeli puhalsi pasunaan; niin tuli rakeita ja tulta, verellä sekoitettuja, ja ne heitettiin maan päälle; ja kolmas osa maata paloi, ja kolmas osa puita paloi, ja kaikki vihanta ruoho paloi. 8) Ja toinen enkeli puhalsi pasunaan; niin heitettiin mereen ikään kuin suuri, tulena palava vuori; ja kolmas osa merta muuttui vereksi, 9) ja kolmas osa luoduista, mitä meressä on ja joissa henki on, kuoli, ja kolmas osa laivoista hukkui. 10) Ja kolmas enkeli puhalsi pasunaan; niin putosi taivaasta suuri tähti, palava kuin tulisoihtu, ja se putosi virtoihin, kolmanteen osaan niistä, ja vesilähteisiin. 11) Ja tähden nimi oli Koiruoho. Ja kolmas osa vesistä muuttui koiruohoksi, ja paljon ihmisiä kuoli vedestä, koska se oli karvaaksi käynyt. 12) Ja neljäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kolmas osa auringosta ja kolmas osa kuusta ja kolmas osa tähdistä lyötiin vitsauksella, niin että kolmas osa niistä pimeni ja päivä kolmannelta osaltaan oli valoton, ja niin myös yö. 13) Ja minä näin, ja minä kuulin kotkan, joka lensi keskitaivaalla, sanovan suurella äänellä: ”Voi, voi, voi maan päällä asuvaisia niiden jäljellä olevain pasunain äänten tähden, joihin kolmen enkelin vielä on määrä puhaltaa!”

Tässä kuvaillut onnettomuudet muistuttavat monessa suhteessa Egyptin vitsauksia. Seitsemännessä Egyptin vitsauksessa rakeet ja tuli, jotka satoivat maahan, tuhosivat viljasadon ja surmasivat monta eläintä ja ihmistä, jotka eivät etsineet suojaa sen jälkeen, kun Mooses oli antanut varoituksensa (2. Moos. 9:18–25). Ensimmäinen pasuuna antaa merkin tulella ja rakeilla. Seurauksena kolmas osa maata, kolmas osa puita ja kaikki vihanta ruoho paloi.

Toisen pasuunan näyssä Johannes näki jotain, mikä näytti olevan suuri tulena palava vuori, joka putosi mereen ja muutti sen vereksi tappaen kolmasosan kaikista luoduista meressä ja tuhoten kolmasosan laivoista. Tämä muistuttaa meitä Egyptin ensimmäisestä vitsauksesta, jossa Jumala muutti Egyptin veden vereksi. Toinen yhtäläisyys toisen pasuunanäyn ja Egyptin vitsauksen välillä liittyy Niilin kalojen kuolemaan (2. Moos. 7:21).

Vaikka kolmannen pasuunan näyllä ja Egyptin vitsauksilla näyttää olevan muodollisesti vähän yhtäläisyyttä, voidaan kuitenkin panna merkille, että Egyptin vesistä tuli juomakelvottomia ensimmäisessä vitsauksessa (2. Moos. 7:21), aivan kuten tässä näyssä maan makeasta vedestä tuli myrkyllistä, kun siihen sekoittui koiruohoa eli vermuttia, joka on hyvin karvas yrtti.

Pimeys neljännen pasuunan näyssä muistuttaa Egyptin yhdeksättä vitsausta, jossa koko Egypti Goosenin maata lukuun ottamatta peittyi sankkaan pimeyteen kolmeksi päiväksi. Viidennen pasuunan näyssä heinäsiirkkaparvet vaivaavat maata, aivan kuten heinäsiirkat tuhosivat Egyptin kahdeksannessa vitsauksessa.

Lopuksi, aivan kuten Egyptin vitsausten seurauksena oli Jumalan kansan vapautus, vaikka ne tuottivat paljon kärsimystä egyptiläisille, samoin me voimme päätellä, että nämä vitsaukset, vaikka ne tuottavat paljon kärsimystä maailman ihmisille, eivät vahingoita Jumalan lapsia. Itse asiassa ne ovat merkki vapautuksesta.

Koska Johannes oli ollut Herran Jeesuksen seurassa, (ks. Matt. 24) hän tiesi, että väärät opit olisivat merkki maailmanlopun läheisyydestä.

Väärä oppi on huomionarvoinen lopunajan merkki, erityisesti pitäen silmällä niitä johtopäätöksiä, jotka tämän maailman ihmiset, ja myös jotkut kristityt heikkoudessaan, vetävät sen esiintymisestä. On olemassa monia, jotka sanovat, että jos Raamattu olisi selvä kirja, väärää oppia ei olisi olemassa. Toiset koettavat yksinkertaisesti jättää väärät opit pois laskuista hyväksyttävänä ”tulkintojen moninaisuutena”. He väittävät, että ihmisellä on oikeus sellaisiin tulkintoihin, koska kukaan ei voi olla varma, mitä sanat todellisuudessa tarkoittavat.

Väärä oppi esiintyminen maailmassa ei kuitenkaan suinkaan ole osoitus siitä, etteikö Raamattu olisi selkeä. Sen sijaan se on todiste Raamatun

selkeydestä samoin kuin sen totuudenmukaisuudesta, sillä Raamattu ennusti selvästi, että tulisi olemaan vääriä oppeja ja luopumusta uskosta.

Edelleen se, että väärä oppi seuraa, kun enkeli heittää suitsutusastian maahan, opettaa vertauskuvallisella tavalla, että väärä oppi on rangaistus Jumalalta. Kun ihmiset eivät piittaa totuudesta ja kieltäytyvät ottamasta todesta Raamatun sanoja, harha ja petos ovat luonnollisia rangaistuksia, jotka tulevat välittömänä seurauksena Jumalan Sanan hylkäämisestä. Koska ihmiset kääntävät korvansa pois totuudesta, heille ei jää jäljelle muuta kuin uskoa taruihin (2. Tim. 4:4). Ja koska ihmiset ovat kieltäytyneet rakastamasta totuutta, Jumala lähettää heille väkeviä eksytyksiä, niin että he totuuden sijasta uskovat lujasti valheisiin (2. Tess. 2:10–).

Kussakin näistä neljästä pasuunanäystä Johannes kertoo meille, että kolmannes kosketetuista alueista tuhotaan. Ensimmäisen pasuunan rakeet ja tuli ja veri polttivat kolmasosan maasta ja kolmasosan puista samoin kuin kaiken vihannan ruohon. Suuri tulena palava vuori, joka putosi mereen, muutti kolmasosan merestä vereksi, surmasi kolmasosan elävistä luoduista, joita meressä oli, ja tuhosi kolmasosan laivoista. Suuri tähti nimeltä Koiruoho muutti kolmasosan jokien ja vesilähteitten vedestä koiruohoksi tehden niistä kuolettavia suurille ihmisjoukoille. Lopulta neljännen pasuunan soidessa, kolmasosa auringosta, kuusta ja tähdistä pimeni.

Näiden kolmasosien merkityksestä on vaikea päästä selville. Varmuudella voimme sanoa ainoastaan, että nämä harhaopit eivät aiheuta täydellistä tuhoa. Vaikka ne tuovat suuren vaaran ja vahingon maailmaan peittämällä Jumalan Sanan valon (kolmasosa auringosta), myrkyttämällä elämän vedet (muuttamalla ne vereksi ja koiruohoksi) ja ryöstämällä ihmisiltä hengellisen ravinnon (maan, puiden ja vihannan ruohon hävitys), ne eivät silti koskaan kykene hävittämään Jumalan Sanan totuutta täydellisesti. Tässäkin ilmenee, että helvetin portit eivät kykene tuhoamaan seurakuntaa.

Vaikka enkelit, jotka puhaltavat neljään ensimmäiseen pasuunaan, ilmoittavat kauheita onnettomuuksia maailmalle, pahempia asioita kuin nämä on odotettavissa. Neljännen pasuunan jälkeen on lyhyt keskeytys tapahtumien kulussa. Silloin Johannes kertoo meille, että hän näki kotkan, joka lensi keskitaivaalla. KJV-käännös kääntää ”enkeli” ”kotkan” sijasta. Tuo

käännös perustuu myöhempiin käsikirjoituksiin. Kaikissa varhaisemmissa Ilmestyskirjan kopioissa ja suurimmassa osassa olemassa olevista kopioista on tässä sana ”kotka”. Myöhemmät kopioijat ovat ehkä päätelleet, että koska kotka on esitetty puhuvana, lauseyhteys vaatii sanaa ”enkeli” sen sijaan. Kuitenkaan kirjassa, joka on niin paljon kuvaannollinen, puhuva kotka ei tule yllätyksenä.

Kotka ilmoittaa kolminkertaisen ”voi”-huudon ja viittaa siihen, että kolme jäljellä olevaa pasuunaa tuovat mukanaan vielä suurempia onnettomuuksia ja vielä vaarallisempia vääriä oppeja kuin ne, jotka on kuvattu tähän mennessä. Välittömästi Johannes jatkaa:

VIIDES PASUUNA: HEINÄSIRKAT HELVETISTÄ (9:1–11)

1) Ja viides enkeli puhalsi pasunaan; niin minä näin tähden, taivaasta maan päälle pudonneen, ja sille annettiin syvyyden kaivon avain; 2) ja se avasi syvyyden kaivon, ja kaivosta nousi savu, niin kuin savu suuresta pötsistä, ja kaivon savu pimitti auringon ja ilman. 3) Ja savusta lähti heinäsiirkkoja maan päälle, ja niille annettiin valta, niin kuin maan skorpioneilla on valta; 4) ja niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa maan ruohoa eikä mitään vihantaa eikä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan. 5) Ja niille annettiin valta vaivata heitä viisi kuukautta, vaan ei tappaa heitä; ja ne vaivasivat, niin kuin vaivaa skorpioni, kun se ihmistä pistää. 6) Ja niinä päivinä ihmiset etsivät kuolemaa, eivätkä sitä löydä; he haluavat kuolla, mutta kuolema pakenee heitä. 7) Ja heinäsiirkat olivat sotaan varustettujen hevosten kaltaiset, ja niillä oli päässään ikään kuin sepeleet, kulan näköiset, ja niiden kasvot olivat ikään kuin ihmisten kasvot; 8) ja niillä oli hiukset niin kuin naisten hiukset, ja niiden hampaat olivat niin kuin leijonain hampaat. 9) Ja niillä oli haarniskat ikään kuin rautahaarniskat, ja niiden siipien kohina oli kuin sotavaunujen ryske monien hevosten kiitäessä taisteluun. 10) Ja niillä oli pyrstöt niin kuin skorpioneilla ja pistimet, ja pyrstöissään niillä oli voima vahingoittaa ihmisiä viisi kuukautta. 11) Niillä oli kuninkaanaan syvyyden enkeli, jonka nimi hebreaksi on Abaddon ja kreikaksi Apollyon.

Ilmestyskirjan tulkitsemista voitaisiin joissain suhteissa verrata vaikean ristisanatehtävän ratkaisemiseen. Voimme lukea läpi koko vihjeitten listan ja kyetä aluksi tunnistamaan sanoista vain muutamia, mutta jokainen sana auttaa jollain tavalla muiden tunnistamisessa.

Ensi silmäyksellä nämä luvun 9 ensimmäiset yksitoista jaetta sisältävät hyvin harvoja vertauskuvia, jotka me voimme nopeasti tunnistaa. Ehkä helpoin tunnistettava on ”syvyys”. Sanaa **ἀβύσσος** (syvyys), sen lisäksi, että se esiintyy neljä kertaa Ilmestyskirjassa, käytetään ainoastaan kahdessa muussa Uuden testamentin kohdassa. Kertomuksessa Gadaran riivatusta leegio pahoja henkiä, jotka pitivät häntä vallassaan, pyysi Jeesusta olemaan lähettämättä heitä syvyyteen. Tämä sana tarkoittaa aivan ilmeisesti helvetin syvimpiä syvyyksiä. Kirjaimellisesti se merkitsee pohjatonta kuilua.

Vaikka jotkut raamatunselittäjät epäroivät tunnistaa ”syvyyden enkeliiä” saatanaaksi, on silti vaikea kuvitella mitään muuta varmaa tulkintaa tuolle termille. On totta, että saatanaa ei missään muualla Raamatussa kutsuta nimellä Abaddon tai Apollyon. Nämä kaksi sanaa merkitsevät kumpikin ”tuhoojaa”. Ensimmäinen on hepreaa ja toinen kreikkaa. Tämä on kuitenkin varmasti erittäin sopiva nimi perkeleelle, joka saattoi kaiken Jumalan luoman tuhon partaalle kiusaamalla Eevaa.

Lisäksi monet vastakkaisista perusteluista eivät ole sopusoinnussa Raamatun kanssa. Luther Poellot esimerkiksi toistaa Charles H. Littlen perustelun, että tämä tähti ei voi kuvata perkelettä, ”*sillä hän ei pudonnut maan päälle, vaan itse syvyyteen.*” Todisteeksi hän lainaa Juudan kirjeen jaetta 6. Mutta se, että perkele on heitetty helvettiin ja sidottu iankaikkisiin kahleisiin, ei tarkoita, ettei hän voi kierrellä maan pinnalla. Se, että enkelit ovat aina taivaassa (Matt. 18:11), ei estä heitä olemasta läsnä maan päällä. Me emme tunne niitä rajoituksia ja lakeja, jotka koskevat henkiä. Sitä paitsi meidän ei tule takertua kuvakieleen tällä tavalla.

Toinen perustelu, jota Poellot käyttää osoittaakseen, että tämä tähti ei voi olla saatana, on se, että ”*hänellä ei ole avainta tai valtaa avata sen (syvyyden) kuilua ja vapauttaa itseään tai ketään seuraajistaan.*” Tämän luvun symboliikka ei millään lailla anna aihetta ajatella, että ”*tähdelle*” annettu avain tekee hänelle mahdolliseksi vapauttaa itsensä. Hänellä on

valta vapauttaa parvi ”*heinäsirkkoja*”. On olemassa monta raamatunkohtaa, jotka puhuvat perkeleen vallasta päästää irti ilmeisiä ja erilaisia pahoja asioita meidän maailmaamme samoin kuin seurakuntaan, vaikkakaan hän ei koskaan kykene tuhoamaan sitä.

Kaikki nämä vasta-argumentit ovat kuitenkin tarpeettomia pannessamme merkille, että väite, jonka mukaan perkele ”*ei pudonnut maan päälle*”, on ristiriidassa luvun 12 lausuman kanssa, jossa me luemme, että saatana todella ”*heitettiin maan päälle*” (jae 9).

”*Tähti*”, joka heitettiin taivaasta, on epäilemättä sama henkilö, jota myöhemmin kutsutaan pohjattoman kuilun enkeliksi (jae 11). Sana ”*tähti*” viittaa huomattavaan henkilöön (vrt. ”*tähti*”, joka tulee Jaakobista [4. Moos. 24:17], ts. Messias). Perkele näyttää olleen korkea-arvoinen enkeli (ks. Juuda 6 koskien enkeleitä ”*jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa*”). Sana ”*taivas*” ei tässä välttämättä vie meitä takaisin aikojen alkuun, jolloin ne enkelit, jotka tekivät syntiä, heitettiin ulos taivaasta ja Jumalan läheisyydestä. ”*Taivas*” tarkoittaa Raamatun kielenkäytössä useimmiten yksinkertaisesti luonnollista taivasta. Se on paikka, jossa linnut lentävät (1. Moos. 1:20) ja johon Jumala asetti auringon, kuun ja tähdet (1. Moos. 1:14). Näissä Raamatun ensimmäisen luvun kohdissa monet modernit raamatunkäännökset kääntävät heprean kielen ”*taivasta*” (engl. heaven) merkitsevän sanan ilmauksella ”*luonnollinen taivas*” (engl. sky). Koska tähdellä, joka putosi taivaasta, on avain pohjattomaan kuiluun ja hänellä on hallintavalta heinäsirkkojen liikkeisiin, on luonnollista puhua hänestä näiden heinäsirkkojen ”*kuninkaana*” (jae 11). Kaikki tämä vahvistaa sitä, että pudonnut tähti on saatana.

Tehtyämme nämä tunnistukset meille tulee nyt mahdolliseksi sanoa, että heinäsirkat, jotka tulevat pohjattomasta kuilusta, ovat jonkinlainen vitsaus, jonka perkele kykenee kutsumaan helvetistä ja päästämään irti maailmaan. Se ei ole kirjaimellisesti heinäsirkkavitsaus. Me tiedämme tämän sen käskyn nojalla, että ne eivät saa vahingoittaa mitään kasvillisuudesta maan päällä. Vahinko, jonka ne tekevät, tehdään välittömästi ihmisille, mutta vain niille ihmisille, joilla ei ole Jumalan sinettiä otsassaan, ts. jotka eivät ole Jumalan valittuja (vrt. 7:3).

Tämän lausuman tulisi saada lukija vakuuttuneeksi siitä, että heinäsiirkat, samoin kuin luvun 7 rakeet, vuori, tähti ja pimeys, ovat myös väärä oppeja. Monta vuotta ennen kuin Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan, hän oli kuullut Jeesuksen saarnaavan viimeisten aikojen merkeistä. Kun Johannes kirjoitti nämä Ilmestyskirjan alkuluvut, hänen on täytynyt ajatella joitakin niistä asioista, jotka Jeesus oli sanonut tuossa saarnassaan.

Tuohon aikaan Vapahtaja oli vakuuttanut opetuslapsilleen, ettei valittuja voitaisi johtaa harhaan. Hän sanoi: ”*Sillä väärä kristuksia ja väärä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin*” (Matt. 24:24). Sodat, nälänhädät, kulkutaudit ja vaino voivat koskettaa Jumalan valittujen elämää ja tuoda heille ajallista vahinkoa, mutta väärä oppi ei koskaan johda heitä harhaan tai pysyvästi petä heitä. Vapahtaja on luvannut: ”*Minun lampaani kuulevat minun ääntäni ... ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni*” (Joh. 10:27–28).

Parvessa liikkuvat heinäsiirkat eivät voi vahingoittaa niitä ihmisiä, joilla on otsassaan Jumalan sinetti. Tämä viittaa siihen, että vitsaus kuvaa väärin opettajien joukkoa, joka kylvää harhaanjohtavia oppejaan tähän maailmaan. Tätä johtopäätöstä tukee heinäsiirkojen kuvaaminen savuksi, joka nousee syvyydestä ja pimentää auringon valon. Raamattu tekee monin tavoin selväksi, että väärä oppi on peräisin helvetistä. Alusta saakka perkele on herättänyt epäilyksiä Jumalan Sanaa kohtaan ”*Onko Jumala todellakin sanonut...?*” ja vieläpä hän on suoraan kieltänyt sen ”*Ette suinkaan kuole*”. Häntä kutsutaan valheen isäksi (Joh. 8:44) ja kaikkein tuhoisimpia valheita ovat ne, jotka johtavat ihmiset pois Jumalan Sanasta. Paavali puhuu ihmisistä, jotka luopuvat uskosta seuraamalla villitseviä henkiä ja riivaajien oppeja (1. Tim 4:1). Sama apostoli puhui siitä, että Antikristuksen, väärin opettajista kaikkein suurimman, tuleminen on saatanan työtä (2. Tess. 2:9), Ilmestyskirjan kirjoittaja oli itse viitannut pahoihin henkiin, jotka vaikuttavat väärin profeettojen kautta (1. Joh. 4:1). Sen tähden on varmasti sopusoinnussa Raamatun selvän opetuksen kanssa sanoa, että heinäsiirkat, jotka nousevat tupruten helvetistä tässä viiden pasuunan näyssä, ovat ne lukemattomat valheet, joita väärät profeetat ovat julistaneet tässä maailmassa. Nämä harhaopit ovat estäneet ihmisiä uskomasta Vapahtajaan. Ne ovat

auttaneet johtamaan harhaan niitä, jotka uskovat vain vähäksi aikaa, mutta kiusauksen hetkellä lankeavat pois (Luuk. 8:13) ja jotka siten osoittavat, että he eivät kuulu valittuihin.

Tämän tulkinnan vahvistaa vertauskuvallinen auringon pimeneminen. Aurinko on suuri valo, jonka Jumala teki neljäntenä päivänä, niin että ihmiset voisivat nähdä selvästi eivätkä vaeltaisi pimeydessä. Fyysisessä mielessä aurinko on maailman valkeus. Hengellisessä mielessä Kristus on maailman valkeus (Joh. 8:12). Jeesus sanoi opetuslapsilleen myös: ”*Te olette maailman valkeus*” (Matt. 5:14). On olemassa myös monta muuta raamatunkohtaa, jotka toistavat psalminlaulajan sanat: ”*Sinun sanasi on minun jalkaini lamppu ja valkeus minun tielläni*” (Ps. 119:105). Nuo kolme kohtaa täydentävät toinen toisiaan. Jeesus on ”*totinen valkeus, joka valistaa jokaisen ihmisen*” (Joh. 1:9). Mutta Jeesus antoi myös opetuslapsilleen, seurakunnalleen, tehtäväksi viedä todistus hänestä maan ääriin saakka, niin että kaikki voisivat oppia tuntemaan hänen nimensä, totuuden, jonka hän ilmoitti itsestään. Sen tähden myös seurakunta voidaan asianmukaisesti kutsua maailman valkeudeksi. Mutta koska seurakunta voi tehdä totuuden Jeesuksesta tunnetuksi vain, jos se julistaa Jumalan Sanaa sen totuudessa ja puhtaudessa, niin Sanaa itseään kutsutaan samalla tavalla valoksi, joka loistaa pimeässä paikassa (2. Piet. 1:19). Mikä tahansa, joka pimentää Jumalan Sanan – ja tämän tekee pääasiallisesti, vaikkakaan ei pelkästään, väärä oppi – mikä tahansa, mikä muuttaa seurakunnan sanoman vähemmäksi tai erilaiseksi kuin mitä sen pitäisi olla, on kuin savuverho, joka nousee avoimesta helvetistä pimentämään valon ja ”*vanhurskauden auringon*” (Mal. 4:2) parantavat säteet. Virsirunoilijalla oli hyvät raamatulliset syyt käyttää Jeesuksesta nimitystä ”*sieluni aurinko*”. Ilmestyskirjan ensimmäisessä luvussa kirjan kirjoittaja vertasi Jeesusta täydeltä terältä paistavaan aurinkoon. Toiseksi viimeisessä luvussa hän kirjoittaa, että uusi Jerusalemla ei tarvitse aurinkoa, sillä ”*sen lamppu on Karitsa*” (21:23). Tuon valon pimentävät vain väärät opetukset.

Tämän jakson muita vertauskuvia ei ole helppo tulkita. Kuitenkin, jos me olemme oikein tunnistanee heinäsiirkat vääriksi opeiksi, jotka perkele päästää irti maailmaan, me voimme nähdä noissa vertauskuvissa näiden harhaoppien voiman ja vaikutuksen. Johannes sanoo, että heinäsiirkoille

ei annettu valtaa tappaa ihmisiä, vaan ainoastaan vaivata heitä. Tässä meille muistutetaan sitä, että väärän opin aiheuttamaa tuhoa ei ole niin helppo huomata kuin vainon aiheuttamaa. Vainoojat, joiden tuhoisaan vaikutukseen viittasimme luvussa 6, tuottavat kristityille kuoleman. Väärän opin tuhoisaa vaikutusta ei ole niin helppo havaita. Mutta jokainen väärä oppi tuo viime kädessä vaivan ihmisten sydämille ja sieluille tempaamalla pois tai estämällä Sanan tuoman toivon ja lohdutuksen ja heikentämällä tai tuhoamalla varmuuden anteeksiantamuksesta ja pelastuksesta.

Eräs antiikin pakanallisista kirjoittajista sanoi, ettei ole olemassa mitään ihmisen tuntemaa vaivaa, joka ylittää sen tuskan, jonka huono omatunto aiheuttaa. Ainoa todellinen ja kestävä parannuskeino sellaiselle omalletunnon on evankeliumin sanoma täydestä ja vapaasta anteeksiantamuksesta, joka julistetaan ilman minkäänlaisia ehtoja. Mikä tahansa, joka pimentää tuon sanoman ja joka peittää tuon auringon valon, tuo hirvittävän vaivan ihmisten sieluille. Se on vaiva, joka lopulta huipentuu helvetin kärsimykseen. Johannes vertaa pahasta omastatunnosta aiheutuvaa äärimmäistä tuskaa skorpionin piston aiheuttamaan kovaan kipuun.

Epätoivo, joka valtasi Juudaan sydämen, ajoi hänet itsemurhaan. Vastaavasti monet ihmiset, joita on vaivannut huono omatunto, ovat tunteneet kiusausta nähdä kuolemassa keino vapautua tuskastaan. Kuitenkin juuri nämä omantunnon vaivat muistuttavat heitä siitä, että kuolema voi vain lisätä heidän kärsimystään. Shakespeare on antanut meille kaunopuheisen kuvauksen tuosta pulmasta Hamletin yksinpuhelussa, jossa tämä puhui pelosta ”*jostain jälkeen kuoleman ... ett ennen siedämme nää vanhat vaivat kuin uusiin syöksymme, joit emme tunne*” (Hamlet III,1; suom. Yrjö Jylhä).

Sen lausuman hengellistä merkitystä, että heinäsiirkoille annetaan valta tuottaa vaivaa viiden kuukauden ajan, on vaikea sanoa. Ainoa huomautus, jonka voimme tehdä varmuudella, on se, että todelliset heinäsiirkkavitsaukset kestävät usein viisi kuukautta ennen kuin ne häviävät. Monilla Ilmestyskirjassa käytetyillä luvuilla on yleinen vertauskuvallinen merkitys, mutta ”*viisi*”, jota käytetään hyvin harvoin (vain tässä ja 17:10:ssä), ei näytä olevan sellainen luku. Me voimme nähdä siinä kuitenkin ilmauksen siitä, miten väärillä opeilla, aivan kuten heinäsiirkkaparvilla, on taipumus häipyä ja menettää voimansa

vain tullakseen uudelleen esiin uudeksi näennäisen menestyksen kaudekseen. Niinpä esimerkiksi areiolaisuus, Kristuksen jumaluuden kieltäminen, mikä uhkasi tuhota kirkon neljännellä vuosisadalla, häipyi näkyvistä, vain nostaakseen päänsä pystyyn yhä uudelleen näkyvän kirkon historian aikana.

Monien harhaoppisten lakkojen sotaaisuutta ja niiden kiivautta käännynnäisten etsimisessä voidaan verrata heinäsiirkojen ilmestymiseen sotaan varustettujen hevosten kaltaisina. Heinäsiirkojen päässä olevat kruunut (KR 38: ”*ikään kuin sepeleet*”) viittaavat niiden pyrkimysten menestymiseen. Kreikan kielessä on kaksi tavallista sanaa ”*kruunulle*”. Useimmiten käytetään sanaa **στέφανος** vaikka se sana olikin viran tunnus tai käskyvallan vertauskuva. Useimmiten sana oli merkityksessä ”palkinto”, joka annettiin tunnustukseksi jonkinlaisesta voitosta. Toinen sana **διάδημα**, on aina merkki käskyvallasta ja hallitusvallasta. Tässä käytetään ensimmäistä näistä sanoista. Sotaisissa lähetysponnistuksissaan – kuten me näemme esimerkiksi mormonien ja Jehovan todistajien suhteen – he usein näyttävät saavuttavan hämmästyttäviä menestyksiä ja voittoja. Mutta kruunut, joita he kantavat, eivät ole todellisia. Ne ovat ”*kullan näköiset*”, mutta todellisuudessa ne on tehty värillisestä paperista tai muusta sellaisesta.

Heinäsiirrat kuvataan sellaisiksi, joilla on ihmiskasvot ja naisten tukka, mutta leijonien hampaat. Tämä vastaa sitä käsitystä, jonka Vapahtaja ilmaisi, kun hän puhui vääristä opettajista raatelevina susina lampaiden vaatteissa. Ihmisen ulkomuodossaan ne näyttävät vaarattomilta, vieläpä rauhanomaisilta ja naismaisilta, mutta kun ne avaavat suunsa, niiden leijonan hampaat paljastavat ne pohjattoman kuilun enkelin palvelijoiksi, tuon kiljuvan leijonan, joka etsii saalista (1. Piet. 5).

Rautaiset rintahaarniskat ja taisteluun ryntäävät sotahevoset kertovat lisää harhaoppisten sotaisesta hengestä. Kuvaus päättyy toistettuun varoitukseen: tuska, jonka ne aiheuttavat, on verrattavissa skorpionien pistoon.

Elämme ekumeenista aikaa, joka jättää miltei kaiken kristillisen opin pois laskuista jonain, joka ei ole juuri ihmismielipidettä kummempi, ja joka sietää kaikenmuotoista opillista luopumusta ja harhaoppia seurakunnassa. Meidän aikamme ihmisten on tarpeen kuulla tämä kuvaus siitä vahingosta, jonka harhaoppi aiheuttaa ihmisten sieluille: että se vie heiltä todellisen

toivon ja lopulta ryöstää heiltä halun elää. Koska ihmiset ovat muuttuneet välinpitämättömiksi opillisia eroja kohtaan, vääristä opettajista on tullut pelottava ja kaikkialla läsnä oleva vitsaus. Heidän opetuksensa ovat yhä yhtä vaarallisia kuin skorpionien pisto, yhtä uhkaavia kuin murisevat raatelevaiset sudet ja yhtä tuhoisia kuin leijonien hampaat.

Mutta heinäsiirkkojen demoninen vitsaus ei ole viimeinen yritys saada seurakunta huomaamaan väärän opin vaara. Lentävä kotka 8:13:ssa oli puhunut kolmesta ”voi”-huudosta, joiden oli vielä määrä tulla. Ensimmäinen näistä oli tuska, jonka helvetilliset heinäsiirkat aiheuttavat. Toinen ”voi”-huuto kuvataan nyt.

KUODES PASUUNA: ARMEIJA EUFRAT-VIRRALTA (9:12–19)

12) Ensimmäinen ”voi!” on mennyt; katso, tulee vielä kaksi ”voi!”-huutoa tämän jälkeen. 13) Ja kuudes enkeli puhalsi pasunaan; niin minä kuulin äänen tulevan kultaisen alttarin neljästä sarvesta, Jumalan edestä, 14) ja se sanoi kuudennelle enkelille, jolla oli pasuna: ”Päästä ne neljä enkeliä, jotka ovat sidottuina suuren Eufrat-virran varrella.” 15) Silloin päästettiin ne neljä enkeliä, jotka hetkelleen, päivälleen, kuukaudelleen ja vuodelleen olivat valmiina tappamaan kolmannen osan ihmisistä. 16) Ja ratsuväen joukkojen luku oli kaksikymmentä tuhatta kertaa kymmenen tuhatta; minä kuulin niiden luvun. 17) Ja tämänkaltaisilta minusta näyttivät hevoset ja niiden selässä istujat näyssä: ratsastajilla oli tulipunaiset ja tummansinervät ja tulikivenkeltaiset haarniskat; ja hevosten päät olivat kuin leijonain päät, ja niiden suusta lähti tuli ja savu ja tulikivi. 18) Näistä kolmesta vitsauksesta sai kolmas osa ihmisiä surmansa: tulesta ja savusta ja tulikivistä, jotka lähtivät niiden suusta. 19) Sillä hevosten voima oli niiden suussa ja niiden hännässä; niiden hännät näet olivat käärmeitten kaltaiset, ja niissä oli päät, joilla ne vahingoittavat.

Äänestä, joka tulee suitsutusalttarilta, ei kerrota sen enempää ja kenelle se kuuluu. Käsky, jolla se päästää irti neljä kahlehdittua enkeliä, muistuttaa meitä siitä, että Jumala pitää pahan voimat aloillaan ja että hän ei päästä niitä irti, ennen kuin maailma on kypsä tuomiolle. Me emme ole kohdanneet

näitä neljää enkeliä aiemmin. Ne eivät ilmeisesti ole samat neljä enkeliä, jotka mainitaan 7:1:ssä, vaikka määrätty artikkeli voitaisiin tässä nähdä artikkelina, joka viittaa edelliseen kohtaan. Kuvaileva partisiippi, joka seuraa, on riittävä syy käyttää tässä deiktistä artikkelia (ks. deiktisen artikkelin merkityksestä edellä jakson 8:1–5 selityksessä, suom. huom.). Jos me vertaamme näitä neljää enkeliä johonkin, niin meidän tulisi verrata niitä neljään tuuleen, jotka luvun 7 neljä enkeliä pitävät aloillaan. Nämä neljä enkeliä edustavat pahan voimia ja ne ovat vapaat tekemään tuhoavan työnsä vain aivan tiettyä aikana, jonka Jumala on säätänyt. Näkemystä, että ne ovat hyviä enkeleitä, jotka kontrolloivat pahoja voimia, on vaikea perustella. Olisi vaikea käsittää hyvien enkeleiden olevan ”sidottuja”. He tekevät iloisesti Jumalan tahdon. Joka tapauksessa kuvakieli muistuttaa meitä siitä, että Jumala määrää maailman ja seurakunnan kohtalosta. Hän säätää ”määrätyt ajat” (Ap. t. 17:26). Tämä ajatus saa vahvistuksen, kun enkeleistä sanotaan, että he ”olivat valmiina”. Tässä lauseyhteydessä menneen ajan passiivin partisiippi ilmaisee, että Jumala käyttää niitä välikappaleinaan tuottaakseen tuhoa maailmalle. Meille ei kuitenkaan kerrota, miten tai kenen kautta enkelit olivat valmiina. Jumala käyttää pahaa pannakseen toimeen omat tarkoituksensa (ks. esim. 1. Moos. 50:20).

On hyvin todennäköistä, että useimmilla muilla jakeissa 13–15 mainituilla yksityiskohdilla ei ole mitään erityistä merkitystä. Suitsutusalttarin neljä sarvea olivat neljä uloketta neljässä kulmassa alttarin päällä. Myöskään Vanhassa testamentissa näillä sarvilla ei näytä olevan mitään erityistä merkitystä, vaikkakin meille kerrotaan, että sekä Adonia että Jooab pakenivat ilmestysmajaan ja tarttuivat alttarin sarviin (1. Kun. 1:50; 2:28) selvästi uskoen olevansa turvapaikassa. Voi olla, että kysymys ei ole ollut mistään muusta kuin heidän taikauskaisesta luulostaan. NIV –käännös kääntää ”alttarin sarvista” (jakeen 13), koska varhaisimmat käsikirjoitukset puhuvat vain alttarin sarvista eivätkä mainitse, kuinka monta niitä oli.

Altari on ”Jumalan edessä”. Tämä epäilemättä ei ole viittaus suitsutusalttarin sijaintiin Vanhan testamentin ilmestysmajassa, vaan ainoastaan luvun 8 ensimmäisten jakeiden toistoa, joissa me luemme, että tämä altari oli ”valtaistuimen edessä”.

Viittauksella Eufrat–virtaan voi kuitenkin olla jokin erityinen merkitys, varsinkin, kun vertaamme tätä näkyä edelliseen. Siinä me saimme tietää, että vahinko oli heinäsirkkaparvien työtä, jotka olivat lähtöisin helvetin suuaukosta. Tässä kuvailluilla vihollisilla on maallisempi alkuperä. Ne tulevat Eufrat–virran alueelta.

Myöhemmin Vanhan testamentin aikoina kaikki suuret Jumalan kansan viholliset tulivat tältä maailman alueelta. Assyria, Babylonia ja Persia perustettiin kaikki Tigrisin ja Eufratin virtojen laaksoon. Myöhemmin Ilmestyskirjassa seurakunnan suuri vihollinen saa nimen Babylon. Aivan kuten Jerusalem on uuden liiton seurakunnan nimi, samoin nimi Babylon, historiallisesti katsottuna yksi maallisen Jerusalemin suurista vihollisista, edustaa hengellisen Jerusalemin suurta hengellistä vihollista. Tässä suuret pahan voimat kokoontuvat Eufrat–virran alueelle.

Luvun 9 kahden näyn välillä on ero. Näky heinäsirkoista muistuttaa meitä siitä, että perkeleen aikeena on kylvää väärän opin siemenet maailmaan ja että hän kykenee kutsumaan helvetistä monta eksytystä johtamaan ihmisiä harhaan. Mutta pahat ihmiset eivät tarvitse perkeleen välitöntä innoitusta keksiäkseen valheita. He kykenevät keksimään niitä itse. Raamattu puhuu usein ”*maailmasta*” Jumalan kansan vihollisena. Me puhumme usein perkeleestä, maailmasta ja lihasta kolmena suurena vastustajana, joita vastaan Jumalan kansan täytyy taistella ja kukistaa ne. Ei voi olla mitään epäilystä siitä, että kaikista niistä pahoista asioista, jotka ovat peräisin maailmasta, väärät filosofiat ja harhaoppiset teologiat ovat paljon vahingollisempia ihmisten sieluille kuin moraalisesti pahat asiat, jotka johtavat ihmisiä harhaan. Siellä, missä julistetaan evankeliumia armosta ja vapaasta anteeksiantamuksesta, myös publikaanit ja portot voivat löytää pelastuksen. Mutta siellä, missä tämän evankeliumin hämärtää tai kokonaan peittää humanismi, materialismi, evolutionismi, kommunismi tai lukemattomat muut väärät maailmankatsomukset, ihmisiltä riistetään lopulta kaikki toivo pelastuksesta. Nämä ratsastajat, jotka tulevat Eufrat–virran alueelta, ovat vertauskuvia näistä vääristä opeista, joita maailma keksii ja julistaa.

Meitä kutsutaan miettimään väärrien opetusten suurta määrää ja moneutta maailmassa niiden marssiessa näköpiiriin 200 miljoonan hevosen

(20000 rykmenttiä, joissa kussakin on 10000) muodossa. Totuudella on vain yksi muoto. Se on yhtenäinen kokonaisuus. Mutta valhe voi pukeutua lukemattomiin muotoihin. Kaksi vastakkaista lausumaa eivät voi molemmat olla totta, mutta sata ristiriitaista lausumaa voivat kaikki olla valhetta.

Todettuaan hevosten lukumäärän Johannes kuvailee sitten ratsastajista ja hevosista muutamia yksityiskohtia. Kuvauksessa ratsastajien rintahaarniskoista tulipunaisina, tummansinervinä ja tulikivenkeltaisina **πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις** on selvä samankaltaisuus tuleen, savuun ja tulikiveen **πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον**, joka lähti hevosten suusta. Sana, jonka me olemme kääntäneet ”*hailakan sininen*” (KR 38: tummansinervä; KR 92: savunsiniset) on hyasintin väri. Sanaa käytetään vain kerran Uudessa testamentissa. Substantiivina, josta se on johdettu, käytetään myös vain kerran nimenä yhdennelletoista kahdestatoista jalokivistä, jotka muodostavat taivaallisen Jerusalemin perustan (Ilm. 21:20). Sanakirjantekijöiden mukaan se on joko safiiri tai akvamariini. Vaikka yleisesti vallitsee yksimielisyys siitä, että väri, johon kuvauksessa rintahaarniskoista viitataan, on jokin sinisen sävy, sanakirjantekijät ja raamatunselittäjät eivät ole yhtä mieltä siitä, onko kyseessä vaalean- vai tummansininen. Käännös ”*vaaleansininen*” (huom! tässä käytetyssä suomalaisessa käännöksessä ”*tummansinervä*”, suom. huom.) perustuu siihen, että kun rikki palaa, se palaa hyvin vaaleansinisellä liekillä. Palava rikki ei tuota savua, mutta tästä huolimatta vaaleansininen väri saattaisi heijastua hevosten suista lähtevässä savussa.

Tuli ja rikki (tulikivi) ovat Ilmestyskirjassa ehdottomasti helvetin vertauskuvia. Näiden jakeiden lisäksi tässä kirjassa on neljä muuta kohtaa (14:10; 19:20; 20:10, 21:8), joissa käytetään samaa sanontaa. Kussakin näistä neljästä jakeesta yhteys helvettiin on kiistaton. Tästä syystä, vaikka nämä ratsastajat ja heidän hevosensa eivät, kuten heinäsirkat, tule helvetistä, vaan Eufrat–virran alueelta, ovat ne silti saatanan palveluksessa ja kantavat hänen värejään.

Toinen ilmaus heidän helvetillisestä aikomuksestaan voidaan nähdä siinä, että näillä hevosilla oli leijonan pää. Edellisen näyn heinäsirkoilla oli leijonan hampaat. Näiden hevosten leijonankaltainen luonne on helpompi tunnistaa kuin heinäsirkköjen, sillä heinäsirkoilla se ei käy ilmi, ennen

kuin ne avaavat suunsa ja paljastavat hampaansa. Viidennen pasuunan näyssä kuvatut harhaopit nousevat seurakunnan itsensä sisältä, kun taas tässä näyssä kuvatut tulevat seurakunnan julkisilta vihollisilta, avoimesti babylonialaisilta. Näillä lauseilla lukijan mieliin palautetaan jälleen kiljuva leijona, joka käy ympäri etsien ihmisiä saaliikseen (1. Piet. 5:8,9). Näiden hevosten ja ratsastajien pelottavan ulkoasun tulisi varoittaa kaikkia Jumalan pyhiä väärin oppien kauhistuttavasta ja tuhoavasta luonteesta, joita monet meidän aikanamme pitävät vain suhteellisen harmittomina mielipide-eroina uskonnollisten ihmisten keskuudessa. Samalla tunnustavia kristittyjä, jotka kieltävät yhteyden väärän opin levittäjiin, halveksitaan ja hylätään rakkaudettomina ja epäkristillisinä. Kun nämä sanat kirjoitettiin, eräs Gay Peoples Union –järjestön (amerikkalainen homojärjestö) jäsen syytti kirjoittajaa kristillisen rakkauden puutteesta, koska tämä väitti, että homoseksuaalisuus on tuomittava synti.

Jae 18 sisältää raamatunselityso pillisen ongelman. Siinä sanotaan, että kolmen hevosten suusta tulevan vitsauksen, ts. tulen, savun ja rikin, kautta sai kolmasosa ihmiskunnasta surmansa. Tarkoittaako tämä sitä, että heidät tapettiin ruumiillisesti vai sitä, että heiltä riistettiin hengellinen elämä? Viitaten heinäsiirkoille annettuun käskyyn, joka kielsi heitä tappamasta ihmisiä (jae 5), näyttäisi siltä, että tässä jakeessa tarkoitetaan ruumiillista kuolemaa. Jotkut raamatunselittäjät ovat nähneet näissä jakeissa profetian pyhistä sodista, joita muhamettilaiset kävivät kristittyjä kansakuntia vastaan vuosisatojen ajan ja joissa muhamettilaisille sotateille luvattiin pelastus uskottomien surmaamisen johdosta. Vaikka ei voi olla minkäänlaista epäilyä siitä, että muhamettilaisuus on ollut yksi kaikkein tuhoisimmista harhaopeista ja että se on noussut kristillisen seurakunnan ulkopuolelta, niin olisi kuitenkin virhe soveltaa näitä sanoja pelkästään islamiin.

Koko lauseyhteyden valossa näyttäisi kuitenkin siltä, että näiden hevosten suorittama tappaminen sisältää ehdottomasti ajatuksen hengellisen kuoleman aiheuttamisesta tai ainakin sen takaamisesta. Seuraava jae sanoo, että hevosten voima on niiden suussa samoin kuin niiden hännässä. Ilmestyskirjan apokalyptinen kuvakieli oikeuttaa meidät siihen johtopäätökseen, että savu, tuli ja rikki, jotka lähtevät niiden suusta, samoin kuin savu syvyydestä,

kuvaavat väärää oppeja, joita nämä hevoset ja ratsastajat levittävät kautta maailman. Koko tämä jakso käsittelee opillisia harhoja, jotka peittävät näkyvistä Jumalan Sanan valon.

Hevosten hännät ovat kuin käärmeitä ja niissä on päät, joilla ne aiheuttavat vahinkoa. Tämä kuvaus korostaa jälleen kerran näiden vihollisten kauhistuttavaa luonnetta. Vahinkoa, jonka ne aiheuttavat, ei eritellä. Mutta tämä kuva palauttaa lukijan mieleen syntiä lankeemuskertomuksen, jossa käärmeen suu petti koko ihmiskunnan ja tuotti sille suuren turmion.

Jumalan armosta koko ihmiskunta ei voida enää pettää tällä tavalla. Tämä osoitettiin edellisessä näyssä, jossa heinäsiirkoja käskettiin olemaan vahingoittamatta valittuja. Tässä se osoitetaan, kun meille kerrotaan, että tuli, savu ja rikki surmasivat kolmasosan ihmiskunnasta. Sanonta toistaa edellisen luvun sanoja, joissa oli mainittu kolmasosa maasta (8:7), kolmasosa merestä (8:8), kolmasosa makeista vesistä (8:10) ja kolmasosa auringosta, kuusta ja tähdistä (8:12). Me emme voi sanoa näiden sanojen opettavan, että kaksi kolmasosaa ihmiskunnasta pelastuu, vaan ainoastaan, että nämä armeijat Eufraat–virralta aiheuttavat kuoleman kolmasosalle ihmiskunnasta. Tämän näyn aiemmat jaksot ovat näyttäneet, että tässä maailmassa on myös muita tuhoa tuottavia vihollisia vapaalla jalalla. Asian ydin on se, että kukaan heistä ei voi koskaan tuottaa totaalista tuhoa koko ihmiskunnalle. Silti tämän luvun kaksi viimeistä jaetta osoittavat, että jäljelle jäävät kaksi kolmasosaa ihmisistä eivät pelastu.

JÄLJELLE JÄÄVIEN KATUMATTOMUUS (9:20–21)

20) Ja jäljelle jääneet ihmiset, ne, joita ei tapettu näillä vitsauksilla, eivät tehneet parannusta kättensä teoista, niin että olisivat lakanneet kumartamasta riivaajia ja kultaisia ja hopeaisia ja vaskisia ja kivisiä ja puisia epäjumalankuvia, jotka eivät voi nähdä eikä kuulla eikä kävellä. 21) He eivät tehneet parannusta murhistaan eikä velhouksistaan eikä haureudestaan eikä varkauksistaan.

Nämä sanat osoittavat, että kun Jumala lähettää henkistä ja hengellistä tuskaa ja surua välittömänä, luonnollisesti valheesta ja harhaopista johtuvana rangaistuksena, hänen tarkoituksensa on kutsua ihmisiä parannukseen. Mutta nämä sanat myös vakuuttavat Jumalan kansalle, että heidän ei tule odottaa ihmiskunnan joukkokääntymystä. Suuri enemmistö ihmisistä on aina välinpitämätön Jumalan parannuskehotusta kohtaan, vaikka heidän kannattamiensa oppien epätyytyttävän luonteen pitäisi saada heidät ymmärtämään, että nuo opit ovat vääriä. Jumalan kansan ei sen tähden pidä masentua, kun he näkevät laajalle levinnyttä katumattomuutta ja epäuskoa. Sen sijaan heidän tulisi nähdä myös tässä lisätodiste Jumalan Sanan totuudesta.

Jumalan ankarimmatkaan kuritukset eivät saa ihmiskunnan suurta joukkoa tekemään parannusta, muuttamaan ajatustapaansa (alkutekstissä on **μετανοέω**, joka sanatarkasti merkitsee ”*muuttaa mieltä*”, mutta joka meillä on säännöllisesti käännetty – myös väärinkäsityksille alttiisti – ”*tehda parannus*”, suom.huom.). Kirjaimellisesti teksti sanoo, että ”*he eivät muuttaneet mieltään heidän käsiensä teoista.*” Jos ihmiset alkavat ajatella eri tavalla ja jos he omaksuvat erilaisen elämänfilosofian, tuo sisäinen muutos tulee ilmi heidän ulkoisessa käytöksessään. Kun he eivät sydämessään enää pidä pahoja tekojaan houkuttelevina tai toivottavina, silloin he hylkäävät ne. Tuolla tavalla ihmiset tekevät parannuksen pahoista teoistaan.

Roomalaiskirjeen 1. luvussa apostoli Paavali huomauttaa, että ihmisten moraaliton ja epävanhurskas käytös on suora seuraus siitä, etteivät he tunne ja palvele oikeaa Jumalaa. Apostoli Johannes ilmaisee näissä jakeissa samankaltaisen suhteen, kun hän kuvaa ihmisten katumattomuutta. Ensiksi hän puhuu siitä, että he eivät kadu väärin jumalien palvelemistaan. Tämä viittaus epäjumalanpalvelukseen on erityisen merkittävä tässä yhteydessä, kun käsitellään väärää oppia. Väärä oppi johtaa aina epäjumalanpalvelukseen. Kun ihmiset eivät palvele Jumalaa, joka on ilmoittanut itsensä Raamatussa, vaan jotain muuta jumalaa, he antavat kunnian ihmistekoiselle jumalalle, jumalalle, joka voisi aivan yhtä hyvin olla tehty kullasta tai hopeasta tai pronssista tai puusta. Johannes puhuu tästä myös riivaajien palvelemisena. Paavali puhuu epäjumalanpalveluksesta samoin käsittein, kun hän sanoo, että epäjumalan temppelissä uhratut uhrat ovat riivaajille uhrattuja uhreja

(1. Kor. 10:20). Myös tämä on merkittävää tässä yhteydessä. Aiemmin tässä luvussa oli vääriä oppeja jotka peittivät Jumalan Sanan totuuden, kuvattu heinäsiirkojen parvella, jonka perkele on päästänyt maailmaan. Kun ihmiset hyväksyvät nämä väärät opit ja edesauttavat niiden leviämistä, he antavat kunnian perkeleelle. Luterilaiset tunnustuskirjat sanovat, että korkein kunnia, jonka me voimme antaa Jumalalle, on se, että me uskomme, mitä hän sanoo. Kun ihmiset uskovat perkeleen valheita mieluummin kuin Jumalan totuutta, he palvelevat todellisuudessa perkelettä.

Näiden epäjumalien kuvaaminen jumaliksi, jotka eivät voi nähdä tai kuulla tai puhua, toistaa monia Vanhan testamentin kohtia. Esimerkiksi psalmista kirjoitti hopeisista ja kultaisista epäjumalista, joilla on suu, mutta eivät voi puhua, silmät, mutta eivät voi nähdä, ja korvat, mutta eivät voi kuulla (Ps. 115:4–6). Perkeleiden ja epäuskoisten ihmisten keksimät väärät uskonnot eivät voi tuoda ihmisille oikeaa toivoa tai vapautusta onnettomien sydänten kalvavasta tuskasta.

Kuvailtuaan sitä, että ihmiset eivät kadu epäjumalanpalveluksen syntiään, Johannes siirtyy eteenpäin ja viittaa siihen, että he pysyvät myös synneissään muuta lakia vastaan – murhaamisessa, velhouden harjoituksessa, haureudessa ja varastamisessa. Siellä missä ihmisen suhde Jumalaan ei ole kunnossa, ovat hänen suhteensa lähimmäisiinsäkin turmeltuneita. Siinä maailmassa, jossa me elämme, me emme näe ainoastaan vääriä oppeja, kuten materialismia, evolutionismia, humanismia, sekularismia ja lukemattomia muita harhoja, vaan myös suuria kansanjoukkoja, jotka murhaavat syntymättömiä vauvoja häpeämättömästi oikeusistuimien luvalla; jotka avoimesti antautuvat noituuteen ja velhoutteen ja kutsuvat sitä uskonnoksi; jotka pitävät seksuaalista moraalittomuutta rakkauteksi ja vapautukseksi; ja jotka uskovat, että heillä on moraalinen oikeus muiden omaisuuteen. Tämänkaltaista maailmaa Johannes kuvailee meille tämän kirjan luvuissa 8 ja 9.

Näiden kahden luvun synkkää näkymää vasten kymmenes luku antaa toivon, että valheen voimat eivät koskaan kykene täydellisesti peittämään totuutta.

ENKELI, JOLLA ON KIRJANEN (10:1–7)

1) Ja minä näin erään toisen, väkevän enkelin tulevan alas taivaasta; hänen verhonaan oli pilvi, ja taivaankaari oli hänen päänsä päällä, ja hänen kasvonsa olivat niin kuin aurinko, ja hänen jalkansa niin kuin tulipatsaat, 2) ja hänellä oli kädessään avattu kirjanen. Ja hän laski oikean jalkansa meren päälle ja vasemman maan päälle 3) ja huusi suurella äänellä, niin kuin leijona ärjyy; ja kun hän huusi, antoivat ne seitsemän ukkosenjylinää ääntensä puhua. 4) Ja kun ne seitsemän ukkosenjylinää olivat puhuneet, yritin minä kirjoittaa, mutta minä kuulin äänen taivaasta sanovan: ”Pane sinetin taakse, mitä ne seitsemän ukkosenjylinää puhuivat, äläkä sitä kirjoita.” 5) Ja enkeli, jonka minä näin seisovan meren päällä ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti 6) ja vannoi hänen kauttansa, joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ja mitä siinä on, ja maan ja mitä siinä on, ja meren ja mitä siinä on, ettei enää ole oleva aikaa, 7) vaan että niinä päivinä, jolloin seitsemännnen enkelin ääni kuuluu hänen puhaltaessaan pasunaan, Jumalan salaisuus käy täytäntöön sen hyvän sanoman mukaan, jonka hän on ilmoittanut palvelijoilleen profetoille.

Luku ei kerro, kuka tämä enkeli on, mutta kuvaus näyttää osoittavan, että tässä on kyseessä enemmän kuin luotu enkeli. Jotkut tästä enkelistä sanotut seikat vastaavat luvussa 1 esitettyä kuvausta Kristuksesta. Siinä meille kerrottiin, että hänen kasvonsa loistivat kuin aurinko ja että hänen jalkansa olivat kuin ahjossa hehkuvan vasken kaltaiset (1:15,16). Tässä me luemme, että hänen kasvonsa olivat kuin aurinko ja hänen jalkansa kuin tulipatsaat. Koko Raamatussa ei ole mitään muuta kohtaa, joka puhuu ainoastakaan luodusta enkelistä, jolla on kasvot, jotka loistavat kuin aurinko. Ainoa Raamatussa tunnistettavissa oleva henkilö, josta tämä koskaan sanotaan, on Herra Jeesus (Matt. 17:2; Ilm. 1:16). Meille kerrotaan myös, että hänen päänsä päällä oli sateenkaari (KR 38: taivaankaari). Koko Raamatussa ei ole yhtään kohtaan, joka puhuu luodusta enkelistä, joka on koristettu sateenkaarella. Ilmestyskirjan 4. luvun näyssä Herran kirkkaudesta Jumalan valtaistuinta ympäröi sateenkaari (4:3). Ainoa muu kohta Raamatussa, missä sateenkaaresta puhutaan henkilökohtaisena koristuksena, tavataan

profeetta Hesekielille annetussa näyssä Herran kirkkaudesta. Tuossa näyssä Herraa ympäröivän hohteen sanotaan olevan ”*kuin kaari, joka on pilvessä sadepäivänä*” (Hes. 1:28).

Se, että tässä ei ole kyseessä yksi Jumalan luomista enkeleistä, näyttää osoittavan myös se, että ”*hänen verhonaan oli pilvi*.” Sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa Herra osoitti läsnäolonsa pilven esiintymisellä. Jumala oli Israelin mukana autiomaassa pilvi- ja tulipatsaassa, ja hänen läsnäolonsa Siinailla ilmoitettiin paksussa pilvessä, joka peitti vuoren. Kirkastusvuorella Herran ääni tuli pilvestä, joka varjosi opetuslapset. Kristuksen astuessa taivaaseen Johannes ja muut opetuslapset näkivät pilven, joka vei hänet pois heidän näkyvistään. Meille kerrotaan myös usein, että hän tulee takaisin taivaan pilvissä. Lukuun ottamatta mahdollista poikkeusta tässä Ilmestyskirjan kohdassa mikään muu Raamatun kohta ei koskaan puhu mistään luodusta enkelistä, joka on verhottu tai peitetty tai ympäröity pilvellä. Mutta Herrasta meille kerrotaan: ”*Pilvi ja pimeys on hänen ympärillensä, vanhurskaus ja oikeus on hänen valtaistuimensa perustus*” (Ps. 97:2). Tuo kohta on vain yksi monista, jotka puhuvat samanlaisin käsittein.

Sitä mielipidettä, että tämä voimakas enkeli on Herra Jeesus, ei voida kumota dogmaattisella lausumalla, että Herraa Jeesusta ei koskaan kutsuta enkeliksi Ilmestyskirjassa. Tällainen huomautus ainoastaan pitää todistettavaa asiaa todistettuna.

Ilmestyskirjan symboliikka ja kieli on usein samanlaista kuin Vanhan testamentin profeettojen. Vanhassa testamentissa Kolmiykseyden toista persoonaa kutsutaan monissa kohdissa ”*Herran enkeliksi*”. Sana enkeli on englantilaistettu (angel) kreikan (ἄγγελος, angelos) sana, joka tarkoittaa ”*sanansaattajaa*”. Malakia kutsuu luvattua Messiasta liiton enkeliksi tai sanansaattajaksi (Mal. 3:1). On olemassa myös monta Uuden testamentin kohtaa, jotka puhuvat Jeesuksesta Isänsä sanansaattajana. Hänet lähetettiin maailmaan tekemään Jumala ja Jumalan tahto tunnetuksi ihmisille. Miksi sen siis pitäisi hämmästyttää meitä, jos Ilmestyskirja puhuu hänestä enkelinä? Ilmestyskirja kuvailee Vapahtajaa säännöllisesti karitsana, joka on Vanhan testamentin symboliikkaa. Ilmestyskirja on ainoa Uuden testamentin kirja, joka puhuu Vapahtajasta leijonana (5:5), joka myös on Vanhan testamentin

symboliikkaa. Vaikka leijonaa vertauskuvana ei ole rajoitettu koskemaan yksin Herraa, jakeen 3 sanat ”*niin kuin leijona ärjyy*” selvästi toistavat useita Vanhan testamentin kohtia. Esimerkiksi profeetta Aamos kirjoittaa: ”*Leijona ärjyy: kuka ei pelkäisi? Herra, Herra puhuu: kuka ei ennustaisi?*” (Aam. 3:8). Hoosea käyttää samaa kuvakieltä, kun hän sanoo: ”*Ja he vaeltavat Herran jäljessä. Hän ärjyy kuin leijona...*” (Hoos. 11:10). Vaikka me siis emme voi väittää varmasti, että tämä voimakas enkeli on Herra Jeesus, asiaa puoltaa hyvä raamatullinen todistusaineisto ja selityksissämme me pidämme tätä kantaa oikeana.

Uudessa testamentissa on monia kohtia, jotka kuvaavat Vapahtajan voimaa ja hallintavaltaa kaikkeen luomakuntaan nähden sanomalla, että kaikki on pantu hänen jalkojensa alle. Tämä voimakas enkeli seisoo oikea jalka meren päällä ja vasen maan päällä ja kohottaa oikean kätensä taivaaseen, mikä kuvaa hänen ehdotonta hallintavaltaansa maailmaan. Sellaisenaan tämän luvun näky lisää toivon sävyn kuuden ensimmäisen pasuunan maalaamaan synkkään kuvaan. Huolimatta kaikista harhaoppisten opettajien harhoista ja petoksista, pohjattoman kuilun enkelistä ja 200 miljoonasta Eufrat–virralta tulevasta ratsastajasta, Jumalan kansa voi yhä löytää lohdutuksen ja varmuuden siinä vakuuttuneisuudessa, että heidän Herransa ja Vapahtajansa on silti taivaan ja maan ja meren hallitsija.

Väkevällä enkelillä, Herralla Jeesuksella, on vasemmassa kädessään (Raamattu puhuu vain kädestä, Becker tulkitsee käden tarkoittavan vasenta kättä, suom. huom.) ”*avattu kirjanen*”. Sana ἡνεφγμένον, jonka me olemme kääntäneet ”*avattu*”, on perfektin partisiippi. Partisiippimuoto ilmaisee, että kyseessä on tämän pienen kirjan pysyvä olotila. Perfektin aikamuoto kuvailee usein jotain, joka tapahtui menneisyydessä, mutta pysyy voimassa nykyiseen aikaan saakka (esim. hänet pelastettiin – hän on pelastettu tänäkin päivänä, suom. huom.).

Luvun loppu tulee paljastamaan meille, mitä kirjassa on. Tässä kohdassa me saamme vain kuulla, että sanoma ei ole salaisuus, toisin kuin luvun 5 kirja, joka oli sinetöity seitsemällä sinetillä. Tuon kirjan salaisuudet tulivat julki vasta sitten, kun Leijona Juudan sukukunnasta avasi sinetit. Seitsemän sinetin avaaminen ei kuitenkaan johtanut yksityiskohtaiseen

ilmoitukseen tulevasta maailmanhistoriasta. Sen sijaan Johannekselle ja hänen kanssakärsijöilleen tehtiin tiettäväksi, että vaikka Herra Jumala Kaikkivaltias istuu valtaistuimellaan ja valkoisen hevosen ratsastaja ratsastaa moniin voittoihin, niin kuitenkin tässä langenneessa maailmassa Jumalan kansa tulee näkemään alkusoihtoina ja merkkeinä hänen lopullisesta voitostaan sotia ja sanomia sodista, nälänhätää, kulkutauteja, vainoja ja suuret määrät harhaoppisia ja harhaoppeja. Tämä on ”*suuri ahdistus*”, josta he tulevat kirkkauteen.

Opetuslasten oli ollut vaikea oppia, että Messiaan tie voittoon mutkittelisi kärsimyksen ja kuoleman laakson kautta. Pietarin ensimmäinen reaktio siitä mainittaessa oli: ”*Älköön se sinulle tapahtuko*” (Matt. 16:22). Jumalan vainotulle kansalle on täytynyt olla aivan yhtä vaikeaa naina seurakunnan nuoruuden päivinä pitää kiinni siitä varmuudesta, että he olivat kuninkaita ja pappeja, kuninkaallinen papisto, kun niin monet heistä kärsivät maastakarkotuksen, omaisuuden takavarikoinnin ja vieläpä kuoleman. Kuolemaansa edeltävänä yönä Vapahtaja oli puhunut opetuslapsilleen vihasta ja vainosta, jota he joutuisivat kestäämään tässä maailmassa. Se oli jotain, mikä heidän oli tarpeen kuulla. Jeesus sanoi: ”*Mutta tämän minä olen puhunut teille, että, kun se aika tulee, te muistaisitte minun sen teille sanoneen*” (Joh. 16:4). Ahdistusta koskevien profetioiden täyttymisen tuli olla heille vahva peruste niiden lupausten totuudellisuudesta, jotka koskevat voittoa, joka olisi heidän, vaikka heidän pitäisi kuolla. Seitsemän sinetin näky on toinen tapa lausua se totuus, jonka Paavali oli ilmaissut meidän kärsimystämme ajatellen: ”*Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut*” (Room. 8:37).

Vahvistetun kaiun tavoin seitsemän ukkosenjylinää lisäävät jumalallisen muistutuksen, että meidän tulisi ottaa vaari seitsemän pasuunan ja seitsemän sinetin sanomasta. Koska seitsemästä ukkosenjylinästä ei puhuta missään muualla tässä kirjassa tai Raamatussa, artikkelin täytyy jälleen olla deiktinen viitaten ilmiöön, joka oli yhä niin elävänä kirjoittajan mielessä, että hän puhuu niistä ikään kuin ne olisivat hyvin tunnettuja. Kun Johannes oli kirjoittamaisillaan muistiin seitsemän ukkosenjylinän sanoman, hänen käskettiin jättää sanat kirjoittamatta. Me oletamme, että ne (ukkosenjylinät)

olivat puhuneet jonkinlaisista onnettomuuksista, koska ukkonen on yleinen Jumalan vihan vertauskuva (vrt. esim. 2. Moos. 9:23; 1. Sam. 7:10; Jes. 29:6). Johanneksen saama käsky olla kirjoittamatta muistuttaa meitä, että on olemassa monia tulevaisuutta koskevia asioita, joista Jumala ei tahdo meidän tietävän.

Mutta Jumala ei salannut Vapahtajan kädessä pysyvästi avoinna olevan kirjasen sisältöä. Kun seitsemän ukkosenjylinää kuvaavat sitä, mitä meidän ei ole sallittua tietää tulevaisuudesta, avoin kirja Vapahtajan kädessä kertoo meille kaiken, mitä meidän on tarpeen tietää. Runoilija puhui näistä kahdenlaisista tiedon alueista, kun hän kirjoitti:

*En tiedä, mitä tulevaisuus sisältää,
ihmeen vai yllätyksen;
Tiedän vain, että elämän ja kuoleman takana
on Hänen armonsa.*

*En tiedä, missä Hänen saarensa kohottavat
palmunlehvänsä ilmaan;
Tiedän vain, etten voi joutua
Hänen rakkautensa ja huolenpitonsa ulottumattomiin.*

Kuultuaan käskyn olla kirjoittamatta seitsemän ukkosenjylinän sanomaa Johannes kiinnitti huomionsa jälleen enkeliin, joka kohotti nyt oikean kätensä taivasta kohti ja vannoi hänen kauttaan, joka on luonut kaiken. Tämä on tämän näyn piirre, joka näyttää ensi silmäyksellä puhuvan sitä vastaan, että tämä enkeli olisi Jumalan Poika. Mutta Jumala vannoo itsensä kautta Raamatun mukaan (1. Moos. 22:16; Hebr. 6:13), eikä ole Raamatun vastaista sanoa, että Jumalan Poika vannoo Isänsä kautta. Ei ole myöskään epäraamatullista nähdä sanat ”Joka elää aina ja iankaikkisesti, hänen, joka on luonut taivaan ... ja maan ... ja meren” kuvauksena Jumalasta, Isästä, sillä Raamatussa yleisesti sanotaan, että Jumala (Isä) loi maailman Poikansa kautta.

Kun enkeli vannoo, ettei enää ole oleva aikaa, herää tulkintakysymys,

johon me emme voi vastata varmuudella. On mahdollista kääntää kuten NIV –käännös, että ”*ettei ole enää viivytystä*”. Tämä sopisi erittäin hyvin lauseyhteyteen, joka kertoo meille, että Jumalan salaisuus täyttyy. ”*Jumalan salaisuus*” on hänen suunnitelmansa ihmisiä ja maailmaa varten siten kuin hän on sen ilmoittanut evankeliumin lupauksissa. Ensimmäisen Korinttolaiskirjeen 2. luvun valossa me voisimme sanoa, että Jumalan salaisuus sisältää kaiken, mitä Jumala on valmistanut niille, jotka häntä rakastavat. Jumalan salaisuus täyttyy, kun nämä asiat tulevat näkyviksi, kosketeltaviksi todellisuuksiksi niille, jotka nyt vaeltavat uskossa eikä näkemisessä. Historia saavuttaa silloin sen päämäärän, jonka Jumala asetti sille iankaikkisessa edeltämääräämyksessään, ja Jumalan kansan ei ole tarpeen enää odottaa kaikkien niiden lupausten täyttymistä, joissa he löysivät toivon ja lohdutuksen kärsimyksen ja vainon aikoina. Kun tuo hetki koittaa, ei myöskään enää ole aikaa katumukseen niillä, jotka huolimatta kaikista Jumalan varoituksista jatkoivat väärin jumalien palvelemista ja moraalittomien tapojen harjoittamista (Ilm. 9:20–).

Monet luterilaiset raamatuntulkitsijat ymmärtävät nämä sanat ”*Ettei ole enää oleva aikaa*” absoluuttisessa merkityksessä. He ovat sitä mieltä, että viimeinen päivä merkitsee kirjaimellisesti ajan itsensä loppumista, niin että salaisuuden täytyminen tarkoittaa, että kaikki siirtyy ajasta iankaikkisuuden ajattomuuteen.

Kysymys on todellisuudessa filosofinen. Uusplatonismin vaikutuksesta monet kristityt ja myös monet luterilaiset ovat taipuvaisia halveksimaan kaikkea aineellista. Tämän mukaisesti he suosivat sitä näkemystä, että maailman tuhoutuminen viimeisen tuomion tullessa tarkoittaa aineen raukeamista tyhjiin. Sellaisessa maailmankatsomuksessa olisi johdonmukaista olettaa ajan tuhoutuminen tai tyhjiin raukeaminen. Mutta ei ole yhtään Raamatun kohtaa, joka opettaisi, että meidän iankaikkisuutemme on ajaton. Me voimme olla varmat vain siitä, että se on loputon. Itse asiassa ruumiittomien sielujen kysymys 6:10:ssä, ”*Kuinka kauaksi ... Valtias*”, näyttäisi osoittavan, että sielut ovat tietoisia ajan kulusta kuoleman jälkeen. Jos todistellaan, että nuo sanat löytyvät näyssä eikä niihin sen tähden voida takertua tällä tavalla, voimme vain vastata, että nämä sanat ”*Ettei enää*

ole oleva aikaa” löytyvät myös näystä. Me puhumme tässä asioista, jotka ovat kokemuksemme ulottumattomissa ja joita meidän sen tähden ei ole mahdollista täysin ymmärtää. Meidän tulee siksi puhua näistä asioista hyvin varauksellisesti ja nöyrästi. Me emme tiedä varmasti, loppuuko aika vai ei. Se, mistä me voimme olla varmat, on, että kun Jumalan salaisuus on täysi, ei ole enää aika, jona Jumalan kansan tarvitsee kysyä: Kuinka kauan, Herra, kuinka kauan? Vastaavasti ei ole enää aikaa, jona jumalattomalla on tilaisuus katua. Kun Jumalan salaisuus on käynyt täytäntöön, kärsimyksen aika uskoville ja armonaika epäuskoisille loppuu.

Jumalan salaisuuden täyttyminen tapahtuu profetian toteutuessa. Meille kerrotaan, että Jumala ilmoitti tämän hyvän sanoman palvelijoilleen profetoille. Sana, jonka me olemme kääntäneet ”*on ilmoittanut ... hyvän sanoman*” on **εὐηγγέλιον**, joka tavallisesti merkitsee ”*saarnata evankeliumia*”. Olisi myös oikein kääntää: ”*Kun hän saarnasi evankeliumia palvelijoilleen profetoille.*” Joka tapauksessa tämä huomautus johdattaa tämän luvun viimeiseen osaan, jossa Johannesta käsketään suorittamaan sama tehtävä. Aivan kuten Jumala oli välittänyt hyvän sanoman profetoilleen, niin hän välitti sen myös Johannekselle.

JOHANNEKSEN SAAMA KÄSKY SAARNATA (10:8–11)

8) *Ja sen äänen, jonka minä olin kuullut taivaasta, kuulin taas puhuvan minulle ja sanovan: ”Mene ja ota tuo avattu kirjakäärö, joka on meren ja maan päällä seisovan enkelin kädessä.”* 9) *Ja minämenin enkelin tykö ja pyysin, että hän antaisi minulle sen kirjasen. Ja hän sanoi minulle: ”Ota ja syö se; se on karvasteleva vatsassasi, mutta suussasi se on oleva makea kuin hunaja.”* 10) *Niin minä otin kirjasen enkelin kädestä ja söin sen; se oli minun suussani makea kuin hunaja; mutta sen syötyäni minun vatsaani karvasteli.* 11) *Ja minulle sanottiin: ”Sinun tulee taas profetoida monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista.”*

Tämä näkymä muistuttaa Hesekielin kutsumista profeetan virkaan (Hes. 2:1–3:11). Eräässä näyssä Hesekiel näki kirjakääröä pitelevän käden.

Samoin kuin Johanneksen hänenkin käskettiin syödä tämä kirjakäärö ja sitten profetoida Israelin lapsille. Tämä Vanhan testamentin profeetta sanoo myös, että kirjakäärö oli hänen suussaan makea kuin hunaja. Myöhemmin hän puhuu karvaudesta ja suuttumuksesta, jota hän koki tämän näyn seurauksena (3:14). Perusopetus, joka molemmissa näyissä esitetään, on oppi inspiraatiosta. Kun Hesekiel oli syönyt kirjakäärön, Jumala sanoi hänelle: ”*Puhu minun sanani heille.*” Kirjakääröön, jonka Hesekiel söi, oli ilmiselvästi kirjoitettu Jumalan sanat. Kun profeetta oli omaksunut nuo sanat syömällä kirjakäärön, hänen tuli jakaa nuo sanat kansan kanssa, jonka luo hänet lähetettiin. Tämä esitetään vertauskuvallisesti myös auki käärityn kirjakäärön ja avoimen kirjan avulla. Sanoma ei saanut jäädä salaan. Mutta kun Hesekielin tuli mennä Israelin lasten luo, Johanneksen tuli jakaa avoimen kirjan sanoma monien kansojen ja kansanheimojen ja kielien ja kuninkaiden kanssa.

NIV –käännös (samoin KR 38) jakeesta 11 sanoo, että Johanneksen tuli saarnata *monista kansoista ja kansanheimoista ja kielistä ja kuninkaista*. Tämä on hyvin todennäköisesti väärin. Enkelin sanojen ymmärtäminen Kristuksen suuren käskyn (Matt. 28:18–20) toisintona pitää paljon enemmän yhtä Uuden testamentin laajan asiayhteyden kanssa. Prepositio **ἐπὶ** merkitsee hyvin harvoin ”-sta” (engl. about). Lisäksi Johanneksen sanoma ei todellisuudessa ole kansoista. Se on sanoma Jeesuksesta, jota Johanneksen tuli julistaa kansoille ja kansojen ”*edessä*”. Vaikka prepositiota **ἐπὶ** seuraa tavallisesti genetiivin sijamuoto, NIV –käännös kääntää preposition **ἐπὶ** datiiivin sijamuodon kanssa samalla tavalla 22:16:ssa, kun se antaa ilmaisulle **ἐπὶ τοῖς ἐκκλησίαις** vastineen ”*seurakunnille*”. Tämänkaltaisen prepositio–ilmaisun käsittely tässä kohdassa olisi tuottanut tulokseksi asianmukaisen käännöksen: ”*Sinun tulee profetoida jälleen monille kansoille ja kansanheimoille ja kielille ja kuninkaille*” (tätä vastaten Biblia ja KR 92, suom. huom.).

Sekä Hesekielin että Johanneksen mielestä kirja maistui makealta kuin hunaja. Psalmista puhui Jumalan Sanasta samalla tavalla, kun hän sanoi, että Jumalan sanat ovat makeammat hunajaa ja mehiläisen mettä (Ps. 19:11). Jeremia ilmaisee sen kirjaimellisemmin, mutta aivan yhtä kaunopuheisesti: ”*Sinun sanasi tulivat, ja minä söin ne, ja sinun sanasi olivat minulle riemu ja*

minun sydämeni ilo” (Jer. 15:16). Johannes kuvaa havainnollisesti toivon, ilon ja lohdutuksen, jonka Jumalan armon ja anteeksiantamuksen evankeliumi tuo ihmisten sydämille. Hänen sanansa toistavat enkelin lupauksen: *”Se oli minun suussani makea kuin hunaja.”*

Hän koki kuitenkin myös enkelin sanojen totuuden: *”Se on karvasteleva vatsassasi.”* Evankeliumin sanoma ei ole yhteensopiva tämän maailman väärin filosofoiden ja teologioiden kanssa. Pohjattomasta kuilusta tupruava savu peittää alituisesti tämän auringon valon. Ihmisten katumattomuudesta johtuen, jota Johannes oli kuvaillut edellisen luvun viimeisissä jakeissa, ei ole helppo tehtävä saarnata tätä vierasta sanomaa monille kansoille ja kansanheimoille ja kielille ja kuninkaille. Kuten maailma vihasi Kristusta, niin se vihaa myös niitä, jotka saarnaavat hänen evankeliumiaan ja jotka on kutsuttu kantamaan ristiä Herransa jäljessä. Niinpä sanoma, joka tuo paljon iloa, aiheuttaa myös katkeran tuskan ja vainon. Kristityn maallinen osa ei ole aina onnellinen. Myös Jumalan kuninkaiden ja pappien täytyy mennä sisälle Jumalan valtakuntaan monien ahdistusten kautta. Valkoisella hevosella ratsastajaa seuraa kolme muuta hevosta. Ne, jotka ottavat hänen sanomansa vastaan, voivat odottaa vainoa pahan maailman käsissä.

Silti huolimatta katkerasta tuskasta ja vainosta *”sinun tulee ... profetoida”*. Nuo sanat ovat jyrkässä ristiriidassa sen synkän kuvan kanssa, jonka me näimme kahdessa edellisessä luvussa. Nuo luvut puhuivat suuresta määrästä petoksia ja harhaoppeja, joita pahat ihmiset ja riivaajat keksisivät estääkseen ihmisiä löytämästä katumusta ja anteeksiantamusta Jumalan puhtaan sanan kautta. Tämä luku vakuuttaa meidät siitä, että Herra ei salli evankeliumin saarnaamisen hävitä. Johannes ja koko seurakunta kuulee sanoman: *”Sinun tulee taas profetoida monille kansoille ja kansanheimoille ja kielille ja kuninkaille.”* Se on *”välttämätöntä”* ainakin kahdesta syystä. Ensiksi, ylösnoussut Vapahtaja oli käskennyt apostoliensa saarnata evankeliumia kaikille luoduille ja tehdä kaikki kansat opetuslapsikseen. Hän lupasi, että helvetin portit eivät koskaan sitä voita. Toiseksi, on *”välttämätöntä”*, että Kirjoitukset käyvät toteen. Kuolemaansa edeltävällä viikolla Herra sanoi apostoleilleen: *”Tämän valtakunnan evankeliumi pitää saarnattaman kaikessa maailmassa, todistukseksi kaikille kansoille”*, ja kun tämä on tehty,

”sitten tulee loppu” (Matt. 24:14).

Evankeliumin saarnaaminen rinnakkain lukemattomien harhaoppien julistuksen kanssa suureksi osaksi katumattomassa maailmassa tuottaa seuraamuksia näkyvälle seurakunnalle. Nämä seuraamukset tulevat esiin seuraavassa luvussa.

St. John Swallowing Book Presented by Angel

SEURAKUNTA ”SEURAKUNNASSA” (11:1–14)

1) Ja minulle annettiin sauvan kaltainen ruoko ja sanottiin: ”Nouse ja mitata Jumalan temppeli ja alttari ja ne, jotka siinä kumartaen rukoilevat. 2) Mutta temppelin ulkopuolella oleva esikartano erota pois, äläkä sitä mitata, sillä se on annettu pakanakansoille; ja he tallaavat pyhää kaupunkia neljäkymmentäkaksi kuukautta. 3) Ja minä annan kahdelle todistajalle ni toimeksi säkkipukuihin puettuina profetoida tuhannen kahdensadan kuudenkymmenen päivän ajan.” 4) Nämä ovat ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä. 5) Ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa; ja jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla. 6) Heillä on valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä, ja heillä on valta muuttaa vedet vereksi ja lyöä maata kaikkinaisilla vitsauksilla, niin usein kuin tahtovat. 7) Ja kun he ovat lopettaneet todistamisensa, on peto, se, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät. 8) Ja heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin. 9) Ja ihmiset eri kansoista ja sukukunnista ja kielistä ja kansanheimoista näkevät heidän ruumiinsa kolme ja puoli päivää, eivät-kä salli, että heidän ruumiinsa pannaan hautaan. 10) Ja ne, jotka maan päällä asuvat, iloitsevat heidän kohtalostaan ja riemuitsevat ja lähettävät lahjoja toisilleen; sillä nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat. 11) Ja niiden kolmen ja puolen päivän kuluttua meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät. 12) Ja he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: ”Nouskaa tänne!” Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät. 13) Ja sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian. 14) Toinen ”voi!” on mennyt; katso, kolmas ”voi!” tulee pian.

Toinen ”voi”-huuto, tai kuudennen pasuunan näky, alkaa 9:13:ssa. Vaikka näkyyn kuuluu kolme melko erillistä osaa – 200 miljoonaa ratsastajaa Eufrat-

virralta (9:13–21), kirjanen (10:1–11) ja kaksi todistajaa (11:1–14) – silti näiden kolmen jakson välillä on konkreettinen suhde. Kaksisataa miljoonaa hevosta, joiden suusta tuli tulta, savua ja tulikiveä, kuvaavat lukemattomia harhoja, jotka estävät ihmisiä löytämästä elämää. Näky kirjasta vakuuttaa meidät siitä, että väärät opit eivät hallitse koko taistelukenttää. Jumala pitää huolen siitä, että myös hänen Sanansa saarnataan rinnakkain näiden monien harhaoppien kanssa. Mutta tämän seurauksena on myös näkyvän kirkon turmeltuminen. Näkyvän seurakunnan turmeltuminen on tämän kuudetta pasuunaa koskevan näyn viimeisen osan aihe.

Luvun 11 ensimmäisissä jakeissa Johanneksen käsketään mitata temppeli. Tämäkin muistuttaa Hesekielin kirjan näkyä, jossa temppeli mitattiin ruo’olla (Hes. 40–48). Vaikka Hesekielin pitkässä näyssä on monia tulkintavaikeuksia, puhdasoppiset raamatunselittäjät ovat yhtä mieltä siitä, että se on näky Uuden testamentin seurakunnasta.

Tämän täytyy olla myös Johanneksen näyn temppelin tulkinta. Uuden testamentin kuvakielessä Jumalan temppeli tarkoittaa joko kristityn ruumista (1. Kor. 3:16,17; 6:19) tai pyhää kristillistä seurakuntaa (2. Kor. 6:16; Ef. 2:21; 2. Tess. 2:4). Tässä luvussa temppelin, joka Johanneksen käsketään mitata, täytyy olla seurakunta. Pyhä kaupunki on selvästi Jerusalemin kaupunki, jossa Vanhan testamentin temppeli sijaitsi. Uuden testamentin symboliikassa Jerusalem on seurakunnan kuvaannollinen nimi. Paavali puhuu kahdesta Jerusalemistä Galatalaiskirjeessään (4:25–27), ja on ilmeistä, että ”se Jerusalem, joka ylhäällä on”, on kaupunki, jossa kaikilla uskovilla on kansalaisoikeus. Heprealaiskirjeessä uskovien sanotaan käyneen ”elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö” (Hebr. 12:22), ja tämä kaupunki mainitaan sitten nimenomaan ”taivaissa kirjoitettujen esikoisten juhla joukoksi ja seurakunnaksi” (12:23), joka on selvästi kaikkien Jumalan valittujen nimitys.

Johannes kuulee, että hänen tulee mitata vain temppeli ja alttari ja ne, jotka palvelevat siellä, mutta sulkea pois temppelin esikartano. Tässä on opetuksena se, että seurakunta sellaisena kuin ihmiset sen näkevät, eroaa seurakunnasta sellaisena kuin Jumala sen määrittelee. Yksi Jeesuksen vertauksista puhuu seurakunnasta nuottana, joka on täynnä hyviä ja huonoja

kaloja, joita ei eroteta toisistaan ennen kuin viimeisenä päivänä. Tämä sama totuus sisältyy siihen lausumaan, että esikartanoa ei tule sisällyttää temppeliin sen varsinaisen osana, koska se on annettu pakanoilta, jotka tallaavat pyhää kaupunkia 42 kuukautta. Pakanat tarkoittavat tässä yhteydessä ilmiselvästi epäuskoisia, hengellisen Israelin vastakohtaa. Epäuskostaan huolimatta he ovat pyhän kaupungin tilapäisiä asukkaita. Siten Johannes valmistaa näyttämön sille, minkä on määrä seurata. Hän muistuttaa meitä siitä, etteivät kaikki ne, jotka näyttävät olevan kristillisen seurakunnan jäseniä ja joilla on ulkonainen kansalaisoikeus pyhään kaupunkiin, kuulu todellisuudessa sinne. He sanovat olevansa juutalaisia, mutta Jumala sanoo, etteivät he ole (Ilm. 2:9; 3:9). He ovat tungetteliä, jotka seurakunnassa tallaavat alueita, jonne he eivät kuulu, ja joiden läsnäolo monin tavoin estää seurakuntaa olemasta se, mikä sen tulisi olla.

42 kuukauden ajanjakso näyttelee merkittävää osaa seuraavissa luvuissa. Meidän tulisi huomata, että 42 kuukautta on sama kuin 1260 päivää. Se on myös kolme ja puoli vuotta. Vaikka ilmausta ”*kolme ja puoli vuotta*” ei käytetä tässä kirjassa, 1260 päivää samaistetaan luvussa 12 ”*ajan ja aikojen ja puolen ajan kanssa*” (12:6,14), jonka epäilyksettä on ymmärrettävä merkitsevän yhtä aikaa (tai vuotta) ja kahta aikaa (vuotta) ja puolta aikaa (vuotta), eli kolmea ja puolta vuotta, koska tämä olisi yhtä kuin 1260 päivää.

Mitä näillä 42 kuukaudella tarkoitetaan? Lauseyhteyden perusteella se on ajanjakso, jonka temppelin esikartano on luovutettuna epäuskoisille ja jonka näiden epäuskoisten sallitaan pitää hallussaan pyhä kaupunki muukalaisjoukkona. Epäuskoisia ei eroteta näkyvästä seurakunnasta ennen tuomiopäivää. Vasta silloin lampaat erotetaan vuohista, vehnä lusteesta, hyvä kala pahasta kalasta. Tuo tapahtuma mainitaan monta kertaa Ilmestyskirjan viimeisissä luvuissa. Silloin pyhä kaupunki, joka on pakanoiden tallaama, korvataan taivaallisella Jerusalemillä, joka laskeutuu taivaasta Jumalan luota (21:2). Siihen kaupunkiin ei koskaan tule mitään, mikä saastuttaa tai mikä tuottaa iljettävyysä ja valheita (21:27). Ne, jotka rakastavat tai keksivät valheita, ovat ”*ulkopuolella*” (22:15), aivan kuten he ovat nytkin seurakunnan rajojen ulkopuolella siten kuin Johannes ne määrittelee mittaruoollaan.

42 kuukauden täytyy sen tähden olla koko Uuden testamentin aikakauden

nimitys. Tässä se edustaa aikaa, jolloin pakanat eli epäuskoiset pitävät vallassaan suurta osaa näkyvästä seurakunnasta. Pääasiassa tätä epäuskoa aiheuttavat ja ylläpitävät väärät opit, joiden tuhoisa voima on kuvailtu luvuissa 8 ja 9. Ilmestyskirjan luvussa 13 (13:5) neljäkymmentäkaksi kuukautta on aika, jonka merestä nouseva peto kykenee puhumaan suurta pilkkaa Jumalaa vastaan.

Samoista 42 kuukaudesta, jotka osoitetaan 1260 päiväksi, puhutaan tämän luvun seuraavassa jakeessa aikana, jona Jumalan kaksi todistajaa julistavat Jumalan sanoman. Tuo aikakausi alkaa apostolien lähettämisellä julistamaan profeettojen kautta annettujen lupauksen täyttymystä, ja se tulee myös jatkumaan lopun aikaan asti. ”*Sitten tulee loppu*” (Matt. 24:14).

Luvussa 12 me kohtaamme nämä 1260 päivää vielä kerran. Siellä ne edustavat aikakautta, jona seurakunta pidetään turvassa, vaikka perkele vainooa sitä (12:6). Silloin kun tämä perkeleen aikaansaama vaino on etualalla keskustelussa, puhutaan siitä aikakaudesta ”*aikana ja aikoina ja puolena aikana*” eli kolmena ja puolena vuotena (12:14). Jos me kysymme, kuinka kauan seurakunnan täytyy viettää aikaa erämaassa perkeleen ahdistamana, niin voimme vastata Raamatun perusteella vain, että tämän täytyy jälleen olla Uuden testamentin aikakausi maailman loppuun saakka eli, Ilmestyskirjan symboliikassa, kunnes saatana ja ne kaksi petoa on heitetty tulijärveen (20:10).

Jatkoa silmälläpitäen voimme tässä mainita, että luku kolme ja puoli esiintyy kaksi muuta kertaa Ilmestyskirjassa, molemmilla kerroilla tässä yhteydessä (11:9, 11). Kaksi todistajaa, jotka todistavat 1260 päivää, tapetaan lopuksi, ja heidän kuolleet ruumiinsa viruvat hautaamattomina kadulla kolme ja puoli päivää, ennen kuin ne nousevat ylös kuolleista ja otetaan taivaaseen. Luku kolme ja puoli sekä sen muunnelmien 42 ja 1260 liittyvät ilmiselvästi kirkon kokemaan vainoon aivan kuten seitsemän on Jumalan kansansa kanssa tekemänsä liiton luku. Jotkut väittävät, että koska kolme ja puoli on puolet seitsemästä tai seitsemän kahtia jaettuna, se ilmaisee, että viholliset aikovat tehdä Jumalan liitosta tehottoman. Tämä on mahdollinen tulkinta eikä tekisi väkivaltaa millekään Raamatun totuudelle.

Kun Johannes on puhunut pakanoista, jotka tallaavat pyhää kaupunkia ja

temppelin esikartanoa 42 kuukauden ajan, hän jatkaa sitten kuvaillen kahta todistajaa, jotka todistavat Herrasta ja profetoivat koko tämän aikakauden ajan, johon nyt viitataan 1260 päivänä. Sana ”*profetoida*” on tässä hyvin lähellä edellisen luvun viimeisessä jakeessa olevaa samaa sanaa; se viittaa kirjasen sisällön, ts. evankeliumin, julistukseen.

Johannes oli kuullut, että kirjasen syöminen aiheuttaisi karvastelua hänen vatsassaan. Tälle rinnakkaisessa kuvauksessa kaksi todistajaa profetoivat ”*säkipukuihin puettuina*”. Säkipukuun pukeutuminen on yleinen ilmaus katumuksesta ja surusta. Katumuksen täytyy olla jokaisen todellisen evankeliumin saarnaajan tuntomerkki, sillä ellei hän tiedä, kuinka paljon hän itse syntisenä tarvitsee evankeliumin lohdutusta, ei hän koskaan saarnaa sitä oikeassa hengessä muille. Mutta vaikka tämä on totta, lauseyhteys näyttää tässä panevan painon sille surulle ja kärsimykselle, jonka nämä todistajat kokevat epäuskoisten käsissä, joilla on vallassaan niin suuri osa pyhästä kaupungista. Aivan kuten Johannekselle, evankeliumi tuo karvauuden mukanaan näille kahdelle todistajallekin.

Se, että tässä ”*suuressa kaupungissa*” (jae 8) on vain kaksi todistajaa, on havainnollinen kuvaus Vapahtajan sanoista: ”*Työmiehiä on vähän*” (Matt. 9:37). Kuitenkin kaksi on riittävästi. Vanhan testamentin säätämysten mukaan ei ketään koskaan tuomittu kuolemaan yhden ihmisen todistuksen perusteella. Hyvin tunnetun säännön mukaan jokainen sana tulee vahvistaa kahden tai kolmen todistajan suulla. Muistaessamme, että 1260 täytyy tarkoittaa koko Uuden testamentin aikakautta, voimme päätellä, että Herra muistuttaa tässä Johannesta ja nuorta seurakuntaa, että väärin opettajien ja väärin oppien näennäisesti ylivoimaisesta määrästä huolimatta Jumala säilyttää aina riittävästi todistajia pitääkseen evankeliumin sanoman elossa myös luopiokirkossa ja epäuskoisessa maailmassa.

Kahta todistajaa kutsutaan nimityksellä ”*ne kaksi öljypuuta ja ne kaksi lampunjalkaa, jotka seisovat maan Herran edessä*” (jae 4). ”*Kahden öljypuun*” täytyy olla viittaus Sakarjan näkyyn. Tuolla profeetalla oli näky, jossa hän näki myös kaksi öljypuuta, jotka tuottivat taukoamattoman öljyvirran yhden kultaisen kynttilän tai lampunjalan valaisemiseksi. Öljypuiden symboliikka selitetään Sakarjalle. Hän eli aikana, jolloin juutalaiset olivat palaamassa

Babylonian vankeudesta rakentaakseen uudelleen temppelin. Kaksi öljypuuta esittivät kahta voideltua miestä, jotka olivat vastuussa temppelin uudelleenrakentamisen johtamisesta – Serubbaabelia, maallista johtajaa ja Joosuaa, ylimmäistä pappia (Sak. 4:1–14). Tuon näyn yhteydessä Sakarjalle sanottiin, että Herran työtä ei toteuteta eikä täytetä ihmisen voimalla tai väellä, vaan yksin Jumalan Hengellä (Sak. 4:6).

Sakarjan näyn tulkinta antaa avaimen tämän jakeen tulkintaa varten. Kaksi todistajaa on kaksi öljypuuta, jotka tuottavat öljyn lampunjaloille. Öljyä käytetään Raamatun kuvakielessä ilmaisemaan Pyhää Henkeä. Kun Samuel voiteli Saulin öljyllä, meille kerrotaan, että Pyhä Henki tuli häneen (1. Sam. 10:1–10). Psalmi 45 profetoi, että Messias on oleva voideltu iloöljyllä (Ps. 45:8), ja Uusi testamentti ilmoittaa tuon profetian täyttymisestä, kun se sanoo: ”... *kuinka Jumala Pyhällä Hengellä ja voimalla oli voidellut Jeesuksen Nasarettilaisen*” (Ap. t. 10:38). Paavali rinnastaa 2. Korinttolaiskirjeessä (2. Kor 1:21,22) sen, että Jumala voitelee meidät, hänen Pyhän Hengen lahjansa kanssa. Kaksi todistajaa ovat siten kanavia, joiden kautta Pyhä Henki, joka yksin voi rakentaa seurakunnan, tulee ihmisiin.

Pyhä Henki tulee ihmisiin Sanan ja sakramenttien, ts. evankeliumin kautta, joka tekee seurakunnalle mahdolliseksi osoittaa ihmisille tie anteeksiantamukseen ja iankaikkiseen elämään. Siksi nämä kaksi todistajaa ovat samanaikaisesti lampunjalat, jotka tuovat valon maailmaan. Aiemmin Ilmestyskirjassa seitsemän lampunjalkaa olivat kuvanneet seitsemää seurakuntaa (1:20). Mitä nuo seitsemän seurakuntaa olivat Vähälle Aasialle kirkon varhaisina päivinä, sitä nämä kaksi todistajaa ovat epäuskoiselle maailmalle koko Uuden testamentin aikakautena. Tämä on se totuus, jonka Jeesus julisti, kun hän kertoi apostoleilleen, että he ovat maailman valo.

Koska näillä kahdella todistajalla on Pyhä Henki ja ”*maan Herran*” Sana, heidän harjoittamansa vaikutusvalta ei ole missään suhteessa heidän lukumääräänsä: ”*Jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, lähtee tuli heidän suustaan ja kuluttaa heidän vihollisensa*” (jae 5). Tuli on joko Jumalan kuluttavan vihan (vrt. esim. 2. Kun. 1:10; Luuk. 3:9; 2. Tess. 1:8; Hebr. 12:29) tai Pyhän Hengen käännäyttävän ja pyhittävän voiman symboli (vrt. Matt. 3:11; Ap. t. 2:3). Olisi johdonmukaista muun Raamatun kanssa sanoa, että tuli, joka

lähtee heidän suustaan, on Jumalan Sana, jota he julistavat. Jeremiaalle esimerkiksi Jumala sanoi: ”*Minä teen sanani sinun suussasi tuleksi*” (Jer. 5:14; vrt. Jer. 23:29). Jumalan Sana lakina ja evankeliumina näyttää sekä Jumalan kuluttavan vihan että lunastavan ja pyhittävän armon. Tässä yhteydessä näyttäisi siltä, että Jumalan viha on erityisesti etualalla, koska todistajien suusta lähtevä tuli kuluttaa, kirjaimellisesti ”syö” viholliset. Vaikka Jumalan Sanan saarna on elämän tuoksu elämäksi toisille, se on kuoleman tuoksu kuolemaksi toisille (2. Kor. 2:16). Ne, jotka kieltäytyvät kuuntelemasta näitä kahta todistajaa, kuolevat tuon vastustuksen seurauksena.

Tätä totuutta korostetaan ja toistetaan sanoilla: ”*Jos joku tahtoo heitä vahingoittaa, on hän saava surmansa sillä tavalla.*” Ensimmäinen lause tässä jakeessa on yksinkertainen ehto. Tämä toinen lause näyttää olevan säännötön muoto käsilläolevasta yleisestä, ilmaisten, että tämä on pysyvä sääntö. Näin tapahtuu aina. Tuota ajatusta vahvistetaan edelleen sanalla **δεῖ**, ”*on välttämätöntä*” (tämä kreikan alkukielen sana ei näy suomalaisissa käännöksissä; Lutherin saksankielisessä käännöksessä se esiintyy hyvin painokkaasti: *hänen täytyy muß saada surmansa*, suom. huom.). Tuo nimenomainen sana Raamatussa tarkoittaa usein välttämättömyyttä, joka on Jumalan määräämä. Jumalan Sana Hänen todistajiensa suussa sanoo muun muassa: ”*Sitä, joka uskoo, ei tuomita*” ja: ”*Se sielu, joka syntii tekee – sen on kuoltava.*” Nämä eivät ole koskaan tyhjiä sanoja. Kun Jumala sanoi: ”*Tulkoon valkeus*”, valkeus tuli. Kun Jumalan Sana tuomitsee syntisen kuolemaan, tuo Sana on aivan yhtä vaikuttava kuin se luomissana, jonka hän puhui alussa. Tästä syystä sen sanan, joka lähtee Jumalan edustajien suusta, täytyy tuottaa kuolema niille, jotka vastustavat sitä epäuskossa ja pysyvät katumattomuutensa kautta synnissään.

Näillä kahdella todistajalla on myös ”*valta sulkea taivas, niin ettei sadetta tule heidän profetoimisensa päivinä*”. Tämä on selvästi vakuutus, joka perustuu Vanhan testamentin kertomukseen Eliaan toiminnasta, hänen, joka Ahabin päivinä ennusti, ettei sataisi, eikä satanut kolmeen ja puoleen vuoteen (1. Kun. 17; Luuk. 4:25; Jaak. 5:17). Samoin kuin kaksi todistajaa, Eliakin kuului hyvin pieneltä näyttävään israelilaisten vähemmistöön, jotka olivat uskollisia Jumalan Sanalle, mutta silti se Sana, jonka hän puhui, määräsi

Israelin kohtalon. Hänen elämänsä oli tarkoitettu olemaan jatkuva lohdutus ”*piskuiselle laumalle*”, jolle Jumala on nähnyt hyväksi antaa valtakunnan.

Samasta totuudesta on toinen esimerkki ilmoituksessa, että näillä kahdella todistajalla on valta ja voima muuttaa vesi vereksi ja lyödä maata kaikkinaisilla vitsauksilla niin usein kuin he tahtovat. Jokainen Raamatun tutkija muistaa välittömästi Mooseksen ja Aaronin ja kymmenen vitsausta, jotka pakottivat faaraon lopulta antamaan Israelin lasten lähteä pois orjuudestaan. Tässä kaksi todistajaa, näennäisesti voimattomia omasta puolestaan, oli varustettu yliluonnollisella voimalla, kun heille annettiin valta puhua Jumalan puolesta. Tämä kertomus on myös alituinen toivon lähde seurakunnalle sen katsoessa eteenpäin sitä päivää kohti, jolloin pyhä kaupunki ei ole enää pakanoiden tallaama.

Kun nämä kaksi todistajaa ”*ovat lopettaneet todistamisensa, on se peto, joka nousee syvyydestä, käyvä sotaa heitä vastaan ja voittava heidät ja tappava heidät*” (jae 7). Vapahtajan ennustus, että loppu tulee sitten kun evankeliumi on saarnattu todistukseksi kaikille kansoille (Matt. 24:14), tekee selväksi, että aika, josta tässä puhutaan, on vähän ennen maailman loppua. Tämä on hyvin todennäköisesti ”*vähä aika*”, josta puhutaan 20:3:ssä. Kun kaksi todistajaa lopettavat todistamisensa, kaikki kansat ovat kuulleet evankeliumin.

Siihen aikaan seurakunta tulee kärsimään viimeisen, ja näennäisesti tuloksellisen, vainon. Peto, joka nousee syvyydestä, kykenee hiljentämään todistajien äänen. Evankeliumin saarnaaminen näyttää loppuneen iäksi. Puhdasoppiset raamatunselittäjät eivät ole yhtä mieltä, kuka peto täsmällisesti ottaen on, paitsi, että se on mahtava vastustaja. Niillä luterilaisilla raamatunselittäjillä, jotka ovat pitäneet petoa Rooman Antikristuksena, on tietty peruste tuolle kannalle. Kuinka voi olla suurempaa vaaraa evankeliumin saarnaamiselle kuin se, jonka aiheuttaa kirkko, joka säilyttää niin monta ulkonaista kristinuskoon liittyvää asiaa, mutta joka virallisesti kiroaa opin vanhurskauttamisesta uskon kautta, kristillisen uskon varsinaisen sydämen ja sydänveren! Silti eivät ainoastaan Rooman harhaopit, vaan jokainen ”*kristillinen*” harhaoppi, jokainen pakanallinen uskonto, jokainen sekulaari maailmankatsomus ja ihmistekoinen filosofia on uhka evankeliumin saarnan

jatkumiselle. Ne raamatunselittäjät, jotka näkevät tämän pedon jokaisen antikristillisen liikkeen, maallisen tai kirkollisen, vertauskuvana, voivat myös olla oikeassa väitteessään.

Toisaalta on hyviä syitä olla täsmällisempi ja pitää tätä petoa saatanaan. Termi ”syvyys” on mitä varmimmin itse helvettiä tarkoittava nimitys. Jos tämä jae viittaa siihen, mitä 20. luvussa kutsutaan ”*vähäksi ajaksi*”, niin silloin tämä kuvaus pedosta, joka nousee helvetistä, on rinnakkainen saatanan irtipäästämiselle, mikä mainitaan 20:3:ssä. Näiden jakeiden näkemiselle rinnakkaisina antaa lisämerkitystä se, että luvut 11 ja 20 ovat kaksi neljästä kohdasta tässä kirjassa, missä käytetään helvetin nimityksenä sanaa ”syvyys”. Niiden, jotka näkevät tämän pedon samana luvun 13 ja seuraavien lukujen kahden pedon kanssa, tulisi panna merkille, että tämä peto nousee syvyydestä. Luvun 13 kaksi petoa nousevat merestä ja maasta. Kreikan sana, joka on käännetty sanalla ”*peto*”, tarkoittaa jokaista villiä ja vaarallista eläintä. Se on tästä syystä hyvin sopiva termi sille kiljuvalle leijonalle, joka käy ympäriinsä etsien, kenet saisi saaliikseen (1. Piet. 5:8).

Näiden eri näkemysten välillä ei ole mitään merkittävää eroa sikäli kuin on kyse niiden perimmäisestä opetuksesta. Luvun 20 ymmärtämiseksi meitä voi kuitenkin auttaa, jos me näemme nämä kohdat erilaisina tapoina kuvata sama tapahtuma. Kaikkien raamatunselittäjien on oltava samaa mieltä siitä, että peto syvyydestä on evankeliumin saarnaajien suuri vihollinen, ja viime kädessä jokaisen harhaopin alkuperä on perkeleessä, joka on valheiden isä.

Kun perkele onnistuu pyrkimyksessään tappaa kaksi todistajaa, ”*heidän ruumiinsa viruvat sen suuren kaupungin kadulla, jota hengellisesti puhuen kutsutaan Sodomaksi ja Egyptiksi ja jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin*”. Viimeinen lausuma osoittaa ”*suuren kaupungin*” selvästi Jerusalemiksi. Se on sama kaupunki, jota oli kutsuttu ”*pyhäksi kaupungiksi*” aiemmin tässä luvussa. Koska ”*pyhä*” kaupunki on epäuskoisten miehittämä, se ansaitsee paremminkin tulla kutsutuksi Sodomaksi ja Egyptiksi. Sodoma kuvaa moraalittomuutta ja Egypti kapinaa Jumalan sanoja vastaan ja Jumalan kansan sortamista. Kun Vanhan testamentin Jerusalemissa, jossa Salomon temppeli oli keskuspyhäkkö, tuli moraaliton ja epäuskoinen, profeetta Jesaja antoi sille nimen Sodoma ja Gomorra (Jes. 1:10). Kun nyt Uuden

testamentin Jerusalemissa eli näkyvästä seurakunnasta tulee moraalittomuuden keskus, niin huomattavat kirkonmiehet puolustavat homoseksuaalisuutta ja sitä harjoittavat ihmiset vaativat itselleen oikeuden nauttia Heraan Pyhää ehtoollista. Vieläpä he vaativat itselleen pastorinvirankin. Näin Jerusalemi(seurakunta) ei enää ansaitse säilyttää Jerusalemin kunnioitettua nimeä kun siellä on avoin kapina Jumalan Sanaa vastaan. Jerusalemiä tulee hengelliseltä kannalta katsottuna kutsua Sodomaksi, moraalittomuuden tyyssijaksi ja Egyptiksi, tottelemattomuuden keskukseksi. Huomautus ”*jossa myös heidän Herransa ristiinnaulittiin*” muistuttaa meitä siitä, että näkyvä seurakunta on usein Jumalan kansan sortamisen ja vainoamisen keskus. Evankeliumissaan Johannes oli kirjoittanut: ”*Hän tuli omiensa tykö, ja hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan*” (Joh. 1:11). Jos maan päällä oli jokin paikka, jonka olisi tullut vastaanottaa Messias avosylin, se oli Jerusalemi, valitun kansan jumalanpalveluksen keskus. Mutta sen sijaan se on paikka, jossa hänet ristiinnaulittiin. Se läksy, joka meidän tästä tulisi oppia Uuden testamentin Jerusalemiä varten, on, että pyhän kristillisen seurakunnan suurimpien vihollisten on määrä löytyä ”*pyhästä kaupungista*”, näkyvästä seurakunnasta. Syy, miksi Johannekselle annettiin käsky, ettei hänen tullut mitata esipihaa ja kaupunkia, vaan ainoastaan keskuspyhäkkö, käy selvemmäksi. Tässä kohdassa voisi puhua virallisen roomalaiskatolilaisen teologian antikristillisestä luonteesta, historiallis-kriittisestä raamatuntutkimuksesta, synergismistä ja monista suosituista suuntauksista protestanttisuudessa ja myös luterilaisissa piireissä. Vihamielisyys ja pilkka, joka suuntautuu niitä vastaan, jotka ovat uskollisia Raamatun opetuksille, vastaa sitä vihaa, jota Messiaan aikana uskonnolliset johtajat osoittivat häntä kohtaan.

NIV-käännös antaa sanalle *πνευματικῶς* käännösvastineen ”*kuvaannollisesti*”. On kyseenalaista, ymmärrettiinkö kyseistä sanaa Uuden testamentin tapahtuma-aikoina koskaan tuolla tavalla, vaikkakin myöhempinä aikoina Raamatun vertauskuvallista tulkintaa kutsuttiin ”*hengelliseksi*”. Se käännetään parhaiten sanalla ”*hengellisesti*” tai ”*hengellisestä näkökulmasta*”. Ulkonaisesti pahimpien harhaoppien ja moraalittomuuksien puolustajia pidetään yhä osana kristillistä seurakuntaa, mutta todellisuudessa, Pyhän Hengen näkökulmasta, he ovat Jumalan kansan pahimpien vihollisten

joukossa ja tallaavat pyhän kaupungin jalkojensa alle. Kuvalla uskollisista todistajista, jotka makaavat kuolleina ”pyhän” kaupungin kaduilla, on erityinen merkitys meidän aikanamme, jolloin ”kristikunnan” tunnustetut johtajat tuovat ilmi halveksuntansa niitä kohtaan, joita he kutsuvat muun muassa ”superpuhdasoppisiksi veljiksi”.

Pyhässä kaupungissa oleviin pakanoihin liittyy ihmisiä muualta maailmasta, ”kansoista ja sukukunnista ja kielistä ja kansanheimoista”. Kolmen ja puolen päivän ajan he katselevat kahden todistajan ruumiita, joita he kieltäytyvät hautaamasta. He saavat tyydytyksen nähdessään heidät kuolleina eivätkä tahdo heikentää tuota nautintoa. Heidän kiihkeä vihansa Jumalan todistajia kohtaan tulee julki, ei ainoastaan heidän halussaan nauttia ruumiiden katselemisesta, vaan myös niissä lahjoissa, joita he lähettävät toinen toisilleen juhلاميелensä osoituksina.

Tätä paatunutta vihaa, normaalin käsityskyvyn tuolla puolen olevaa pahuutta, selitetään sanoilla: ”Nämä kaksi profeettaa olivat vaivanneet niitä, jotka maan päällä asuvat.” Yhtä mahdollista poikkeusta (14:6) lukuun ottamatta Johannes käyttää aina tätä melko tavallista ilmausta, ”ne, jotka maan päällä asuvat”, kuvaillakseen suurta ihmiskunnan katumatonta joukkoa. Sanoma, jota heille saarnataan, nuhtelee heitä joko heidän jumalattomasta elämästään tai heidän vääristä uskonnollisista käsityksistään. Katumattomalle tämä sanoma on vastenmielinen, ja se saa heissä aikaan suuttumuksen ja vihan. John Wesley'n kerrotaan sanoneen, että oikean Jumalan Sanan saarnaajan tulisi joko käännyttää ihmisiä tai tehdä heistä vihaisia.

Luku kolme ja puoli esiintyy Ilmestyskirjassa vain tässä. Kuten olemme nähneet, tämä luku on läheisessä yhteydessä sarjaan muita lukuja (esim. 42 kuukautta, 1260 päivää ja ”aika ja aikoja ja puoli aikaa”), jotka kytkeytyvät aina seurakunnan vihollisiin ja heidän vihaansa tai seurakunnan vainoon. Tuo yhteys on ilmeinen myös tässä. Ruumiit makaavat kadulla kolmen ja puolen päivän ajan, mutta sitten ne tulevat jälleen eläviksi ja ne otetaan taivaaseen. Tämä on vertauskuvallinen keino ilmaista totuus, jonka virsirunoilija esittää: ”Hänen näennäinen voittonsa Jumalan pyhistä kestää vain pienen hetken.”

Luku kolme ja puoli ilmaisee, että tämä on yhä pakanoiden aika. Mutta

koska saatanan voitokas kausi kestää vain kolme ja puoli päivää 42 kuukauden lopussa, niin tämä luku tähdentää sitä, että saatanan evankeliumin todistajista saaman näennäisen voiton ajallinen kesto on todellakin vain ”vähä aika”, kuten Johannes kuvailee sitä 20:3:ssa.

Saatanan voitto jäi lyhytkestoiseksi, koska kolmen ja puolen päivän kuluttua ”meni heihin Jumalasta elämän henki, ja he nousivat jaloilleen, ja suuri pelko valtasi ne, jotka näkivät heidät” (jae 11). Luomisen aikana Jumala oli puhaltanut elämän Aadamin sieraimiin. Hän toisti nyt tämän suuren ihmeen kahdelle todistajalle. Elämänantava henkäys menee heidän ruumiisiinsa ja he nousevat jaloilleen. Kreikan sanat πνεῦμα ζωῆς olisi hyvin todennäköisesti käännettävä: ”elämän henkäys”, ei: ”elämän Henki”, artikkelin puuttumisesta ja koko lauseyhteyden sisällöstä johtuen.

Ilo, jota viholliset olivat tunteneet katsellessaan todistajien ruumiita kolmen ja puolen päivän ajan, muuttui ”suureksi peloksi”, kun he näkivät heidät jälleen elävinä. Sen lisäksi, että heidän juhlintansa loppui lyhyeen, niiden miesten ylösnousemus, jotka olivat vaivanneet heitä saarnaamisellaan, todisti heille myös, että näiden sanoma oli ollut jumalallinen ja sen tähden tosi.

Todistajien voitto heidän todistuksessaan totuuden puolesta tuli täydelliseksi, kun ”he kuulivat suuren äänen taivaasta sanovan heille: ’Nouskaa tänne!’. Niin he nousivat taivaaseen pilvessä, ja heidän vihollisensa näkivät heidät” (jae 12). On yleensä vaikea ratkaista, tulisiko ὁυρανός kääntää sanalla ”(luonnollinen) taivas” (engl. sky) vai ”taivas” (heaven), varsinkin kun modernissa englannin kielessä on taipumus pitää noita kahta sanaa jossain määrin toinen toisistaan erillisinä. Raamatussa ”taivas” (heaven) tarkoittaa joko ilmakehää, jossa linnut lentävät (1. Moos. 1:20), tai koko avaruutta maan yläpuolella (1. Moos. 1:16), tai Jumalan olinpaikkaa. Mikä tahansa näistä kolmesta merkityksestä sopisi tähän oikein hyvin. Pilven mainitseminen näyttäisi suosivan käännöstä ”(luonnollinen) taivas” (sky). Artikkelin sanan ”pilvi” yhteydessä täytyy jälleen olla deiktinen.

Tämä osa näystä muistuttaa meitä jälleen siitä, että kristinuskon on ”toisen maailman uskonto”. Todistajien todellinen voitto ei tule tässä maailmassa. Uskovien suurimpia ilonaiheita ovat ne, jotka tulevat siitä,

kun ääni taivaasta kutsuu heidät Jumalan luo. Kahden todistajan taivaaseen astuminen muistuttaa Kristuksen taivaaseenastumista, hänen, joka myös katosi pilvessä. Samoin kuin Vapahtajan taivaaseenastumisen, myös näiden kahden todistajan taivaaseenastumisen tulisi rohkaista kärsivää ja vainottua seurakuntaa kiinnittämään mielensä siihen, mikä on ylhäällä, eikä tämän maailman asioihin (Kol. 3:1).

Kun he astuivat taivaaseen, niin ”*sillä hetkellä tapahtui suuri maanjäristys, ja kymmenes osa kaupunkia kukistui, ja maanjäristyksessä sai surmansa seitsemäntuhatta henkeä, ja muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian*”.

Maanjäristyksistä puhutaan Raamatussa usein lopun merkkinä. Heprealaiskirjeen luvussa 12 (12:26–) maan järkkyminen on todiste sen tilapäisyydestä. Tämä erityinen maanjäristys on erityisen merkittävä muistaessamme, että vain muutama jae aiemmin epäuskoisia, jotka iloitsivat saatanan näennäisestä voitosta, oli kuvailtu niinä, ”*jotka asuvat maan päällä*”. Heidän asuinpaikkansa ei ole pysyvä koti. Jokaisen maanjäristyksen tulisi muistuttaa heitä tästä.

Maanjäristyksessä kymmenesosa kaupungista kukistui. Tämä pyhä kaupunki on näkyvä kristillinen seurakunta, ja tässä on muistutus siitä, että näkyvä seurakunta ei itsessään ole turvallinen paikka. Suurimman osan näkyvästä seurakunnasta täytyy lopulta tuhoutua muun epäuskoisen maailman kanssa. Kaupungin kymmenennenosan kukistuessa 7000 ihmistä kuoli. Kirjaimellisesti teksti sanoo: seitsemäntuhannen ihmisen nimet saivat surmansa maanjäristyksessä. Sanaa ”*nimet*” käytetään Uudessa testamentissa toisinaan ”*henkilön*” tai ”*ihmisten*” kuvaannollisena ilmauksena (vrt. Ap. t. 1:15). On houkuttelevaa, mutta ei mahdollista, löytää yhteys näiden seitsemäntuhannen ja niiden Eliaan päivien seitsemäntuhannen välillä, jotka eivät olleet notkistaneet polviaan Baalin edessä (1. Kun. 19:18).

On myös houkuttelevaa nähdä tämän näyn viimeisessä yksityiskohdassa jokin todiste katumattomien joukkokääntymisestä näkyvässä seurakunnassa. Me luemme, että kun kymmenesosa kaupungista hajosi raunioiksi ja 7000 ihmistä kuoli, ”*muut peljästyivät ja antoivat taivaan Jumalalle kunnian*”. Vaikka pelästyneeksi tuleminen on yksi parannuksenteon askel,

”*omantunnon kauhut*” eivät yksinään tee ihmisestä kristittyä. Kuten luterilaiset tunnustuskirjat sanovat, nämä kauhut täytyy ”*huojentaa uskolla*”, jos niiden on määrä olla osa oikeaa kääntymystä. Vaikka sanat ”*He antoivat taivaan Jumalalle kunnian*” voitaisiin mahdollisesti ymmärtää tarkoittavan uskon hedelmää, pyhä Paavali sanoo kuitenkin, että lopulta jokainen kieli tunnustaa, että Jeesus Kristus on Herra Isän Jumalan kunniaksi (Fil. 2:11). He ovat lopussa pakotetut puhumaan Jumalan kunniasta, sillä he eivät enää kykene kieltämään sitä nähdessään sen. Niinpä faaraon tietäjien oli lopulta pakko tunnustaa Mooseksen ja Aaronin valtasuuruus, kun he sanoivat: ”*Tämä on Jumalan sormi*” (2. Moos. 8:19). Näyttää asiaankuuluvalla ymmärtää näiden henkiinjääneiden reaktio samalla tavalla.

Nimitys ”*taivaan Jumala*” on melko harvinainen termi. Uudessa testamentissa sitä käytetään vain Ilmestyskirjassa ja Vanhassa testamentissa pääasiallisesti Danielin, Esran ja Nehemian kirjoissa. Se on jälleen yksi esimerkki Vanhan testamentin voimakkaasta vaikutuksesta Ilmestyskirjan kuvakieleen ja sanastoon.

Toinen 8:13:n kolmesta voi–huudosta on nyt saatettu päätökseen. Tätä viimeistä hyökkäystä seurakuntaa vastaan on määrä pian seurata kolmas ja viimeinen voi–huuto (jae 14).

SEITSEMÄS PASUUNA: MAAILMAN LOPPU (11:15–19)

15) *Ja seitsemäs enkeli puhalsi pasunaan; niin kuului taivaassa suuria ääniä, jotka sanoivat: ”Maailman kuninkuus on tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellullensa, ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti.”* 16) *Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta, jotka istuivat valtaistuimillaan Jumalan edessä, lankesivat kasvoilleen ja kumartaen rukoilivat Jumalaa,* 17) *sanoen: ”Me kiitämme sinua, Herra Jumala, Kaikkivaltias, joka olet ja joka olit, siitä, että olet ottanut suuren voimasi ja ottanut hallituksen.* 18) *Ja pakanakansat ovat vihastuneet, mutta sinun vihasi on tullut, ja tullut on aika tuomita kuolleet ja maksaa palkka sinun palvelijoillesi profeetoille ja pyhille ja niille, jotka sinun nimeäsi pelkäävät, pienille ja suurille, ja turmella ne, jotka maan turmelevat.”* 19) *Ja Jumalan temppeli taivaassa*

aukeni, ja hänen liittonsa arkki näkyi hänen temppelissään, ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita.

Aivan kuten kuudes sinetti, seitsemäs pasuuna tuo meidät tuomiopäivään. Voimakkaat äänet julistavat taivaasta, että maailman kuninkuus on tullut Herralle ja hänen Voidellullensa, hänen Kristuksellensa. Nämä sanat voivat viitata ainoastaan Herran maailmanhallinnan ulkonaiseen julkitulemiseen. Hän on iankaikkinen kuningas (Jer. 10:10), joka on aina hallinnut kaikkea taivaassa ja maan päällä. Silti Raamattu sanoo usein nykyistä maailmaa perkeleen hallintavallan alaiseksi, hänen, jota kutsutaankin yhdessä kohdassa ”*tämän maailman jumalaksi*” (2. Kor. 4:4). Kun seitsemäs pasuuna soi, käy ilmi, että tämä maailma on Herran valtakunta. Tuolloin Jumalan kansa näkee sen, mitä se on aina uskonut: Kristus, Marian poika istuu Isän oikealla puolella ja kaikki on hänen valtansa alla. Tämä asiointi jatkuu sitten kaiken iankaikkisuuden.

Taivaassa kuuluviin voimakkaisiin ääniin, joiden alkuperää ei ole erikseen mainittu, liittyvät sitten 24 vanhimman äänet, heidän, jotka me olemme kohdanneet monta kertaa aiemmin. He kiittävät Jumalaa siitä, että hänen hallintovaltansa on tullut julki. Jumalan puhuttelusana **κύριε** (Herra) on tässä selvästi käänös heprean sanasta Jahve, jolla Jumala ilmoitti itsensä Vanhassa testamentissa. Jahvea, Herraa, kuvaillaan sitten Vanhan testamentin tapaan kaikkivaltiaaksi ja iankaikkiseksi Jumalaksi. Nimi Jahve viittaa itsessään hänen iankaikkisuuteensa. Jahve tarkoittaa ”*HÄN ON*”. Tämä ajatus sisältyy seuraavaan lausumaan: ”*Joka olet ja joka olit.*” Lukuun 1 sisällytettyä lausumaa, ”*joka on oleva*”, ei löydy tästä varhaisimmissa käsikirjoituksissa.

Kun 24 vanhinta ovat ilmaisseet uudelleen sen ajatuksen, jonka äänet olivat lausuneet tämän näyn alussa, he puhuvat tämän tapahtuman merkityksestä niin uskoville kuin epäuskoisille. Ensiksi he sanovat, että pakanat, pakanakansat, vihastuivat. Nämä ovat ne pakanat, jotka olivat tallanneet pyhää kaupunkia 42 kuukauden ajan ja jotka vain vähän aikaa sitten riemuitsivat saatanan näennäisestä voitosta. Jumalan näkyvän maailmanhallinnan alkaminen tarkoittaa, että he eivät enää voi toteuttaa suunnitelmiaan eivätkä nähdä maailmaa hallittavan heidän halujensa

mukaan. Koska he eivät enää voi vaikuttaa edes näennäisesti historian kulkuun, he eivät voi olla vihastumatta.

Kuudennen sinetin näyssä tuomiopäivää oli kutsuttu Jumalan vihan päiväksi. Tuo ajatus toistuu tässä sanoissa: ”*Sinun vihasi on tullut*”. Jo Vanhan testamentin profeetat olivat puhuneet ”*Herran päivästä*” ”*vihan päivänä*”. Ennen tuota viimeistä päivää näytti monesti siltä, että Jumala sulki silmänsä moraalittomuudelta ja pahuudelta, joka on tunnusomaista tälle nykyiselle maailmalle. Nyt on tullut aika rangaista kaikkea pahuutta.

Tämä on viimeinen päivä, jolloin kuolleet tuomitaan. Jotkut ovat päätelleet tämän luvun viimeisestä jakeesta, että tämä on eräs (engl. a) tuomiopäivä, ei se (engl. the) tuomiopäivä. Sellainen tulkinta edellyttäisi useita yleisiä ylösnousemuksia. Siten Raamattu ei missään opeta.

Seuraavat sanat opettavat selvästi, että tämä on oleva sekä uskovien että epäuskoisten ylösnousemus. Uskville se ei ole vihan päivä. Sen sijaan se on ennen kaikkea päivä, jolloin Jumala antaa palkan palvelijoilleen, profeetoille. Nämä sanat, ”*hänen palvelijansa, profeetat*”, ovat tavallinen Vanhan testamentin ilmaisu. Yksi suurimmista palkoista on se, että profeetat saavat nähdä omin silmin sen valtakunnan perustamisen, jota he olivat usein kuvailleet, valtakunnan, jossa miekat taotaan auroiksi ja keihäät vesureiksi.

Tuona päivänä Jumala antaa saman palkan pyhille ja niille, jotka pelkäävät hänen nimeänsä. Kreikan sana **τοῖς ἁγίοις**, jonka me olemme kääntäneet sanalla ”*pyhät*” tarkoittaa ”*ne, jotka ovat pyhiä*”. Raamatussa se on joko pyhien enkelien tai uskovien nimi, joita kutsutaan pyhiksi syntien anteeksiantamuksen tähden, joka heillä on uskon kautta Kristukseen. Nämä kaksi termiä, ”*pyhät*” ja ”*ne, jotka pelkäävät hänen nimeänsä*”, merkitsevät todellisuudessa samaa. Niinpä me voisimme kääntää myös: ”*Sinun pyhäsi, nimittäin ne, jotka pelkäävät sinun nimeäsi*”.

Jumalan nimi sisältää kaiken, mitä Jumala on ilmoittanut meille itsestään. Yksi Amerikan suurimmista dogmaatikoista sanoi, että koko Raamattu on laajennettu Jumalan nimi. Ne, jotka ”*pelkäävät Jumalan nimeä*”, ovat ne, joilla on ”*arka tunto minun sanani edessä*” (Jes. 66:2), jotka ottavat vakavasti sen, mitä Jumala sanoo vihastaan kaikkia syntisiä kohtaan ja jotka uskovat kaiken, mitä Jumala sanoo anteeksiantavasta armostaan Kristuksessa. Ne,

jotka pelkäävät Jumalan nimeä ja jotka tuntevat kunnioittavaa pelkoa kaikkea sitä kohtaan, mitä hän sanoo, ovat uskovia, pyhiä. Kahden artikkelin käyttö **τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις** voisi osoittaa, että me olemme tässä tekemisissä kahden ihmisryhmän kanssa, mutta jos käännämme kahden substantiivin välissä olevan kreikan sanan **καὶ** selittävänä ilmauksena, mitään ongelmaa ei jää.

Tämä uskovien palkka annetaan ”*pienille ja suurille*”. Joissakin käsikirjoituksissa nämä sanat ovat datiiivin sijasta akkusatiivissa. Akkusatiivia on hyvin vaikea selittää ja monet raamatunselittäjät päättävät sen tähden, että useimmissa myöhemmissä käsikirjoituksissa löytyvä datiivi on todellisuudessa alkuperäinen lukutapa. Vaikka kielioppi on vaikea, merkitys on selvä ja meidän täytyy kääntää ikään kuin kyseessä olisi datiivi, ellemmehän ehkä tahtoisimme nähdä sitä huomioonottamisen akkusatiivina ja kääntäisi: ”*Huomioon ottaen pienet ja suuret*”. Kaikilla kristityillä, katsomatta heidän merkitykseensä maailman silmissä, on osallisuus palkkaan. Artikkelin sanan ”*palkka*” (ei näy suomenkielisissä käännöksissä, suom. huom.) yhteydessä on deiktinen artikkeli, joka viittaa palkkaan, jonka Johanneksen lukijat tunsivat.

Kun 24 vanhinta ovat puhuneet palkasta, jonka uskovat tulisivat saamaan, he puhuvat vielä kerran epäuskoisista, jotka ovat Jumalan vihan kohteita. Tämä pyhien palkan aika on oleva rangaistuksen aika pakanoille, ei-uskoville, joita nyt kuvaillaan niinä, jotka ”*turmelevat maan*”. Ensimmäisten vanhempiemme synnin seurauksena maa kirottiin ja kaikki luotu alistettiin turmeluksen valtaan (Room. 8:20). Aabelin veri sai maan hedelmällisyyden vähenemään (1. Moos. 4:12). Tässä ”*maan turmeltuminen*” merkitsee jotain sellaista, mikä ylittää paljon sen, mikä herättää modernien ekologien huolen. Se on turmeltuminen, joka tulee Jumalan määräämänä seurauksena moraalityttömyydestä ja epävanhurskaudesta. Pahuudellaan ihmiset tuottavat tuhon maan päälle aivan kuten Sodomian synnit tuottivat tulen ja tulikiven tuolle kaupungille. Oikeudenmukaisena rangaistuksena turmelijat itse joutuvat turmeltaviksi. Yksityiskohdat seuraavat myöhemmissä luvuissa.

Kun Johannes oli kuullut vanhinten laulun, hän näki ”*Jumalan temppelin taivaassa*” (jae 19). Tämä luku oli alkanut käskyllä, että Johanneksen tuli mitata Jumalan temppeli pyhässä kaupungissa maan päällä, ts. seurakunta,

jota ympäröivät sen viholliset joka taholta. Maanpäällisellä temppelillä on vastineensa taivaassa, seurakunta, joka on vapautettu kaikista uhkaavista vaaroista, jotka aiheuttavat sortoa ja vainoa. Myöhemmässä luvussa Johannes puhuu samanlaisin käsittein pyhästä kaupungista. Tässä hän näkee pyhän kaupungin sen vihollisten jalkoihinsa tallaamana. Luvussa 21 hän näkee pyhän kaupungin laskeutuvan taivaasta Jumalan luota. Kysymättäkin on selvää, että tässä jakeessa sana **οὐρανός** tulisi kääntää sanalla ”*taivas*”, ei ”*(luonnollinen) taivas*”, sillä lauseyhteys puhuu selvästi paikasta, missä Jumala on läsnä.

Johannes näki temppelin avattuna ja liiton arkin sen sisäpuolella. Hyvin erityisessä merkityksessä liiton arkki kuvaa Vanhassa testamentissa Jumalan olemista kansansa kanssa. Tästä huolimatta vain hyvin harvat ihmiset näkivät liiton arkin. Ilmestysmajassa se oli kätkeyty kahden verhon taakse. Kun leeviläiset kuljettivat sitä paikasta toiseen, se peitettiin niin, ettei sitä voitu nähdä. Enimmäkseen vain ylimmäisen papin oli sallittua nähdä se, ja hänkin näki sen vain hyvin harvoin. Mutta nyt temppeli on avattu, niin että arkki on kaikkien nähtävissä. Niillä, jotka pääsevät taivaalliseen temppeliin, on vapaa pääsy Jumalan luo. He ovat hänen kanssaan ja hän on heidän kanssaan. Tällä tavalla Johannes ilmaisee tämän näyn merkityksen myöhemmässä luvussa.

Jälleen ennen luvun loppumista huomio siirtyy vielä kerran Jumalan vihan ilmenemiseen: ”*Tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja suuria rakeita*.” Salamat ja äänet ja ukkosenjylinät ovat selvästi Jumalan vihan ilmauksia. Maanjäristys ja rakeet ovat vertauskuvia siitä tuhosta, jonka Jumalan vihastuminen lopulta aiheuttaa katumattomille ihmisille maailmassa. Egyptissä oli ollut suuri raesade exoduksen (Egyptistä lähdön) aikaan. Se surmasi kaikki ne, jotka eivät etsineet suoja (2. Moos. 9:19). Toisessa tuomion näyssä (16:21) me luemme sata paunaa (n. 50 kg) painavista rakeista. Johanneksen lukijat, jotka tunsivat Vanhan testamentinsa, tajusivat, että ainoa suoja, joka kykenee suojelemaan ihmiset sellaista tuhoa vastaan, on Kristuksen ansio, hänen, joka on kääntänyt Jumalan vihan pois lunastamalla meidät verellään (5:9).

NELJÄS NÄKY: SEITSEMÄN NÄKYÄ (12–15)

Tähän asti tekstissä on ilmennyt sen luokittelu – seitsemän kirjettä, seitsemän sinettiä ja seitsemän pasuunaa. Vielä yksi luokiteltu osa, seitsemän maljaa, seuraa luvussa 16. Lukuja seitsemän pasuunan ja seitsemän maljan välissä ei erikseen mainiten kutsuta seitsemäksi näyksi. Silti pintapuolinenkin tekstin tarkastelu paljastaa, että tässä jaksossa on jälleen seitsemän erillistä alajaksoa. Ensimmäisen näyn (12:1–18) jälkeen jokainen yksittäinen näky alkaa kreikan sanoilla **καὶ εἶδον**, ”ja minä näin” (13:1,11; 14:1,6,14; 15:1), jota KJV- ja NIV-käännös valitettavasti eivät käännä yhdenmukaisesti (samoin KR 92, kun taas Biblia ja KR 38 kääntävät yhdenmukaisesti, suom. huom.). Aivan kuten seitsemännen sinetin avaaminen aloitti seitsemän pasuunan näyn, samoin tämän näkysarjan seitsemäs näky aloittaa seitsemän maljan näyn.

ENSIMMÄINEN NÄKY: SUURI PUNAINEN LOHIKÄÄRME (12:1–18)

Ensimmäinen näistä seitsemästä näystä kuvaa perkeleen pyrkimyksiä tuhota Kristus ja hänen seurakuntansa. Näky koostuu kolmesta erillisestä näkymästä. Ensimmäisessä näemme perkeleen hyökkäävän Kristuksen itsensä kimppuun.

LOHIKÄÄRME JA LAPSI (12:1–6)

1) Ja näkyi suuri merkki taivaassa: vaimo, vaateetettu auringolla, ja kuu hänen jalkojensa alla, ja hänen päässään seppeleenä kaksitoista tähteä. 2) Hän oli raskaana ja huusi synnytyskivuissaan, ja hänen oli vaikea synnyttää. 3) Ja näkyi toinen merkki taivaassa, ja katso: suuri, tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea, ja sen päissä seitsemän kruunua; 4) ja sen pyrstö pyyhkäisi pois kolmannen osan taivaan tähtiä ja heitti ne maan päälle. Ja lohikäärme seisoi synnyttämättä olevan vaimon edessä nielläkseen hänen lapsensa, kun hän sen synnyttäisi. 5) Ja hän synnytti poikalapsen, joka on kaitseva kaikkia pa-

kanakansoja rautaisella valtikalla; ja hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö. 6) Ja vaimo pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka, että häntä elätettäisiin siellä tuhat kaksisataa kuusikymmentä päivää.

Tässä näyn osassa on vähän sellaista, mikä aiheuttaa vaikeutta tulkitsijalle. Meille kerrotaan, että suuri lohikäärme on saatana, ja lapsi, joka temmataan Jumalan tykö, on ilmiselvästi Kristus. Nämä jakeet suuntaavat meidän huomiomme perkeleen pyrkimyksiin tuhota Kristus tämän maallisen elämän aikana.

Kansanomainen roomalaiskatolilainen ajattelu on nähnyt tämän tekstin ensimmäisissä jakeissa kuvauksen neitsyt Mariasta taivaan kuningattarena. Taiteilijat ovat maallanneet neitseestä muotokuvia, jotka perustuvat tähän kuvaukseen. Roomalaiskatolilaiset raamatunselittäjät myöntävät kuitenkin usein, että tämä nainen ei voi olla pyhä neitsyt. Jo ne kaksitoista tähteä, jotka hänellä on kruunussaan, kertovat niille, jotka ovat ymmärtäneet, että luku kaksitoista on seurakunnan luku, että tämä nainen on seurakunnan vertauskuva. Lisäksi, Kristuksen taivaaseenastumisen jälkeen nainen pakenee erämaahan, johon hän jää 1260 päiväksi (jae 6).

1260 päivää vastaa luvun 11 neljäkymmentäkahta kuukautta. Tämä on Uuden testamentin aikakausi, aika, jona maan päällä on Jumalan temppeli, ja se on pyhässä kaupungissa, joka on pakanoiden tallaama. Tämä on aika, jolloin seurakunta on erämaassa, aika, jolloin seurakunta on kaukana poissa todellisesta kodistaan. Koska se ei ole vielä astunut taivaaseen ollakseen Herransa kanssa, se on maanpaossa maailmassa, jonne se ei kuulu. Nainen kuvaa seurakuntaa Uuden testamentin aikakautena sen odottaessa tämän maailman erämaassa lopullista lunastustaan tämän nykyisen ajan kärsimyksistä. Luvun toiseksi viimeisessä jakeessa selitetään, että tämä nainen on kaikkien uskovien äiti. Tällä tavalla ei Uudessa testamentissa koskaan puhuta neitsyt Mariasta. Seurakunnasta, taivaallisesta Jerusalemistä, pyhä Paavali sanoo, että se on meidän kaikkien äitimme (Gal. 4:26). Seurakunnan kunniaa kuvaa se, että nainen on vaateetettu auringolla ja sen vaikutusvaltaa maailmanhallinnassa kuvaa se, että kuu on hänen jalkojensa alla.

Tämän luvun kuudessa ensimmäisessä jakeessa me emme näe tulevia tapahtumia. Kuvaannollisella tavalla Johannes vie meidät takaisin Kristuksen syntymän aikaan. Nainen hänen näyssään oli raskaana ja valmiina synnyttämään. Mutta Johannes näki muutakin kuin Vapahtajan lähestyvän syntymän. Hän näki suuren punaisen lohikäärmeen, joka, kuten olemme jo nähneet, on kuvaus saatanaasta (jae 9). Lohikäärmeellä on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea sekä seitsemän kruunua päissään. Tämä on yksi useista vastaavanlaisista kohdista (esim. 13:1; 17:3), joissa luku seitsemän liittyy perkeleeseen ja niihin, jotka palvelevat häntä. Tämä tuntuu melko oudolta, koska Ilmestyskirjassa luku seitsemän kuvaa yleensä Jumalan toimimista ihmisten kanssa. Me olemme kutsuneet sitä liiton luvuksi. Seitsemän pään vertauskuvaa ei ole selitetty tässä, kuten myöhemmässä yhteydessä (17:9). Mutta tuo selitys ei sovi tähän. Me voimme vain esittää arvelun, että seitsemän päätä ja seitsemän kruunua kuvaavat perkeleen pyrkimystä olla Jumalan sijaisena maailman hallitsijana. Koska kymmenen sarvea eivät ilmeisesti sovi loogisesti eikä luonnollisesti yhteen seitsemän pään kanssa, saattaa olla, että niiden tehtävänä on saada meidät huomaamaan valheellisuus hänen väitteissään, joilla hän koettaa esittäytyä liiton Jumalan sijaisena.

Tätä tulkintaa tukee se, että lohikäärmeellä on seitsemässä päässään seitsemän kruunua. Kruunua merkitsevä sana on tässä **διάδημα**, sanan **στέφανος** (stefanos), voiton kruunun, sijasta. **Διάδημα**, diadeemi, oli antiikin Persian hallitsijoiden kruunu. Caligula oli ensimmäinen roomalainen keisari, joka käytti tätä erityistä kuninkaallisuuden tunnuskuva. Roomalaiset näkivät tämän todisteena Caligulan mielenvikaisuudesta, sillä henkilö, joka kantoi sellaista kruunua, piti itseään jumalana. Caligulan jälkeen kukaan Rooman keisari ei kantanut sitä ennen Diocletianusta, joka omaksui myös persialaisen tavan, joka vaati jokaista, joka lähestyi diadeemia kantavaa henkilöä lankeamaan maahan tämän eteen.

Vaikka Johanneksen Ilmestys kirjoitettiin noin kaksisataa vuotta ennen Diocletianuksen aikaa, itseään jumaloiva ylpeys, joka sai keisarin panemaan päähänsä diadeemin, näyttäytyi jo Domitianuksen vaatimuksissa, hänen, joka mitä todennäköisimmin hallitsi keisarina silloin, kun Johannes karkotettiin Patmokselle. Vaikka Domitianus ei kantanut diadeemia, hän

jyrkästi vaati, että häntä kutsuttaisiin nimellä ”*dominus et deus*”, Herra ja Jumala. Johanneksen lukijat varmasti tiesivät diadeemin merkityksen ja tunsivat hyvin Domitianuksen pyrkimykset siihen, että häntä palveltaisiin ”*Herrana ja Jumalana*”. Niinpä he hyvin todennäköisesti tunnistivat diadeemit lohikäärmeen päissä jälleen yhdeksi saatanan pyrkimyksistä vaatia itselleen jumalallinen kunnia. Kirjassaan *The Three Popes* (Kolme paavia), Mazieh Gail sanoo, että ”*paavit omaksuivat*” myöhemmin diadeemin.

Perkeleen suurta voimaa ja vaikutusvaltaa kuvataan meille, kun me näemme hänen pyrstönsä pyyhkäisevän pois kolmasosan tähdistä ja heittävän ne maan päälle. Aiemmassa luvussa (9:1) saatanaa itseään kuvattiin taivaasta putoavana tähtenä. Tämä kuva lohikäärmeestä, joka pyyhkäisee kolmasosan tähdistä pois taivaalta, voi symboloida enkelien alussa tapahtunutta lankeemusta. Vaikka Raamattu kertoo meille hyvin vähän tuosta lankeemuksesta, se ilmaisee, että yksi korkea-arvoinen enkeli kapinoi ensin ja taivutti suuren määrän muita hyviä enkeleitä liittymään häneen kapinassa. Näitä enkeleitä saatetaan kuvata lohikäärmeen pyrstön taivaasta pyyhkäisemillä tähdillä. Toisaalta on mahdollista, että Johannes tässä vain kiinnittää huomiota lohikäärmeen suureen voimaan. Ymmärrämmekö sanan **οὐρανός** tässä ”(luonnolliseksi) taivaaksi” vai ”taivaaksi”, pahojen enkelien alkuperäiseksi asuinpaikaksi, riippuu siitä, miten me ymmärrämme tämän osan näystä.

Tämä mahtava lohikäärme oli päättänyt tuhota vaimon lapsen niin pian kuin se syntyisi (jae 4). Mutta tässä hänen aikeensa tehtiin täydelleen tyhjiksi. Tämän lapsen henkilöllisyydestä ei voi olla epäilystäkään. Se oli poikalapsi, ”*joka on kaitseva kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla*”. Herra Jeesus oli puhunut itsestään täsmälleen noilla samoilla termeillä kirjeessä Tyatiraan (2:27,28). Me panimme jo tuossa yhteydessä merkille, että kumpikin näistä kohdista, samoin kuin myöhempi kohta (19:15), sisältää viittauksen psalmiin 2, joka kuvailee luvattua Messiasta. Sanat ”*hänen lapsensa temmattiin Jumalan tykö ja hänen valtaistuimensa tykö*” ovat selvä kuvaus Kristuksen taivaaseenastumisesta, joka tietyissä mielessä asetti hänet iäksi perkeleen tavoittamattomiin. Kaikessa tässä Kristuksen inhimillinen luonto on etualalla.

Evankeliumien perusteella me tiedämme perkeleen aikeesta tuhota

Kristus tai kaivaa maata hänen työnsä alta. Nuo jakeet tunnetusti kuvaavat Beethemin vauvojen surman, kiusauksen erämaassa, ne monet kerrat, jolloin Kristus kohtasi perkeleen riivaamia, Pietarin ehdotuksen, että Jeesuksen ei pitäisi kärsiä (Matt. 16:22), ja Juudaan kavalluksen (Joh. 13:2). Vaimo, joka oli synnyttänyt lapsen, selvästi aavistaen, mitä perkele yrittäisi tehdä epäonnistuttuaan yrityksessään tuhota lapsi, ”*pakeni erämaahan, jossa hänellä oli Jumalan valmistama paikka*”. Ilmaisui **ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ Θεοῦ** (Jumalan valmistama paikka) on esimerkki preposition **ἀπὸ** käytöstä osoittamaan välitön agentti, käyttö, joka yleistyy myöhemmässä kreikassa.

Vihamielisessä maailmassa Jumala on valmistanut seurakunnalleen turvapaikan. Jeesus oli luvannut maanpäällisinä päivinään, että helvetin portit eivät voi tuhota hänen seurakuntaansa (Matt. 16:18). Kun Johannes näki tämän näyn, hänen on täytynyt muistaa Jeesuksen sanat: ”*En minä rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta, vaan että sinä varjelisit heidät pahasta. He eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään maailmasta ole*” (Joh. 17:15,16). Noina vainon päivinä kristityt ovat saattaneet ihmetellä, miksi Jumala ei vapauta heitä heidän kärsimyksestään tempaamalla heidätkin taivaaseen. Vaikka tämä näky ei vastaa tuohon kysymykseen, se kertoo heille, että heidän astumistaan Jumalan tykö viivytettäisiin. He olisivat ”erämaassa”, epämiellyttävässä kärsimyksen paikassa, mutta siitä huolimatta Jumalan valmistamassa paikassa. Oli Jumalan aikomus ja tarkoitus **ἴνα** –lause, että ”*siellä heidän tulisi elättää häntä 1260 päivää*” (Beckerin käännös, suom. huom.). Sitä, keitä ”he” tarkoittaa, ei mainita erikseen. Heprean kielessä kolmannen persoonan aktiivissa olevaa verbiä epämääräisen subjektin kera käytetään usein lauseessa, jossa kreikan kielessä käytettäisiin tavallisesti passiivissa olevaa verbiä. Me voisimme kääntää: ”*Jossa häntä elätetään*”. Jumala pitää seurakunnastaan tavalla tai toisella huolen aivan kuten hän piti huolen Eliasta, kun korpit elättivät häntä Keritin purolla ja kun leski elätti häntä Sarpatissa.

Johannes palaa kuvaukseen vaimon paosta erämaahan jakeessa 13. Sillä välin näkymä siirtyy uudelleen taivaaseen.

SOTA TAIVAASSA (12:7–12)

7) *Ja syttyi sota taivaassa: Miikael ja hänen enkelinsä sotivat lohikäärmettä vastaan; ja lohikäärme ja hänen enkelinsä sotivat, 8) mutta eivät voittaneet, eikä heillä enää ollut sijaa taivaassa. 9) Ja suuri lohikäärme, se vanha käärme, jota perkeleeksi ja saatanaksi kutsutaan, koko maanpiirin villitsijä, heitettiin maan päälle, ja hänen enkelinsä heitettiin hänen kanssansa. 10) Ja minä kuulin suuren äänen taivaassa sanovan: ”Nyt on tullut pelastus ja voima ja meidän Jumalamme valtakunta ja hänen Voideltunsa valta, sillä meidän veljemme syyttäjä, joka yöt ja päivät syytti heitä meidän Jumalamme edessä, on heitetty ulos. 11) Ja he ovat voittaneet hänet Karitsan veren kautta ja todistuksensa sanan kautta, eivätkä ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti. 12) Sentähden riemuitkaa, taivaat, ja te, jotka niissä asutte! Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa!”*

Monet raamatunselittäjät ovat ymmärtäneet tällä taistelulla tarkoitettavan sitä, joka käytiin pian luomisen alettua ja ennen ihmisen syntiinlankeemusta. He ovat nähneet nämä jakeet kuvauksena pahojen enkelien alussa tapahtuneesta lankeemuksesta luomisen aikana. Mutta todistusaineisto osoittaa, että nämä jakeet eivät viittaa enkelien alussa tapahtuneeseen lankeemukseen. Sen tähden olemme kääntäneet: ”*Syttyi sota (luonnollisessa) taivaassa*” sen sijaan, että käännettäisiin: ”*Syttyi sota taivaassa*”. Aiempi jae tässä luvussa oli puhunut ”*taivaan tähdistä*” ja siinä yhteydessä ”*taivas*” voi tarkoittaa ”(luonnollista) taivasta” (ks. selityksiä jakeeseen 4).

Se, ettei tämä ole sota, joka tapahtui tuhansia vuosia ennen Johanneksen aikaa, näyttää selvältä voitonlaulun perusteella, joka lauletaan, kun taistelu on ohi. Vaikka ei olisi mahdotonta nähdä kuvaus tästä taistelusta ”*takautumana*” menneisyyden tapahtumaan, samanlaisena kuin edellisen näyn kuvaus lapsen syntymästä, niin silti laulun sanat ilmaisevat, että tämä sota, jota Johannes näki käytävän (luonnollisessa) taivaassa Patmoksen yllä, oli kuvaus siitä taistelusta, jossa perkele menetti mahdollisuutensa syyttää Johanneksen veljiä Jumalan valtaistuimen edessä. On olemassa vain yksi

taistelu, jonka tulos tämä oli, nimittäin taistelu, jonka Jeesus kävi, kun hän tuli lihaan tehdäkseen tyhjäksi perkeleen teot (1. Joh. 3:8). Sitä paitsi kun Jeesus puhui edessään olevasta kuolemasta, hän nimitti sitä hetkeksi, jolloin tämän maailman ruhtinas ”heitettäisiin ulos” (Joh. 12:31).

Sana, joka merkitsee ”heittää ulos”, ja jota hän käyttää Johanneksen evankeliumin 12. luvussa, **ἐκβλήθησεται**, on läheisessä suhteessa siihen sanaan, jota hän käyttää tässä, **ἐβλήθη**. Meidän tulisi muistaa, että kumpikin näistä kohdista löytyy Johanneksen kirjoituksista. Luukkaan evankeliumissa on myös läheisesti asiaan liittyvä kohta. Kun seitsemänkymmentä opetuslasta palasivat lähetysmatkaltaan ja iloitsivat menestyksestä, joka heillä oli, Vapahtaja sanoi heille: ”Minä näin saatanan lankeavan taivaasta niin kuin salaman” (Luuk. 10:18). Monet raamatuntulkitsijat ovat sillä kannalla, että nämä sanat eivät viittaa pahojen enkelien alussa tapahtuneeseen lankeemukseen, vaan sen sijaan saatanan tappioon, joka tapahtuu, kun evankeliumin sanomaa julistetaan. Tämä tulkinta sopii parhaiten lauseyhteyteen.

Siihen, että hyvät enkelit ottivat aktiivisesti osaa tuohon taisteluun perkeleen ja hänen pahojen enkeliensä kanssa, viitataan epäsuorasti evankeliumeissa, vaikkakin ilman yksityiskohtaista tarkastelua (esim. Luuk. 22:43; Matt. 28:5; Joh. 13:2). Rinnakkain suuren fyysisen kamppailun kanssa, jonka ihmiset näkivät Getsemanessa ja Golgatalla, oli suuri taistelu, joka käytiin hengellisessä maailmassa.

Hyvien enkelien armeijan johtaja on Miikael. Nimi Miikael on todellisuudessa hepreankielinen kysymys, joka tarkoittaa: ”Kuka on Jumalan kaltainen?” Miikaelin henkilöllisyydestä on kiistelty, myös luterilaisuudessa. Jotkut ovat väittäneet, että Miikael on Vapahtajan nimi, hänen, joka inhimillisessä luonnossaan on ”Jumalan kaltainen”, saatuaan kaikki jumalalliset ominaisuudet lihaantulemisessa. Voidaan myös väittää, että sana ”arkkienkeli” voisi tarkoittaa, ei ”hallitsevaa enkeliä”, vaan ”enkelien hallitsijaa”. Kun tähän lisätään se, että sanaa arkkienkeli ei koskaan käytetä monikossa, mikä voisi johtaa meidät päättelemään, että niitä on vain yksi, niin voisimme tulla siihen johtopäätökseen, että tämä enkelien hallitsija on Jumalan Poika. Hänestä puhutaan sellaisena Joosuan kirjassa. ”Mies”, joka näyttäytyi Joosuan näyssä Jerikossa ja jota myöhemmin kutsutaan

”HERRAKSI” tai ”Jahveksi”, kutsuu itseään ”Herran sotajoukon päämieheksi” (Joos. 5:13–6:2). Tuossa kohdassa Pyhän Kolmiykseyden toinen persoona todella kutsuu itseään enkeliarmeijoiden hallitsijaksi. Tätä näkemystä tukee myös se, mitä Miikaelista sanotaan Danielin kirjassa (Dan. 12:1). Siellä Miikaelia kutsutaan nimellä ”se suuri enkeliruhtinas, joka seisoo sinun kansasi lasten suojana”, ja sanotaan, että kun hän nousee, Danielin kansa vapautetaan. Nuo sanat voitaisiin helposti soveltaa Vapahtajaan. On olemassa myös raamatunkohtia, joilla on melko suuri painoarvo sitä näkemystä vastaan, että Miikael on Herra Jeesus. Juudan kirjeessä sanotaan, että Miikael ei uskaltanut lausua herjaavaa syytetä perkelettä vastaan, vaan hän sanoi sen sijaan: ”Rangaiskoon sinua Herra!” (Juuda 9). Voitaisiin ehkä väittää, että nuo sanat voidaan ymmärtää Kristuksen sanoina Kolmiykseyden taustaa vasten, joka mahdollistaa sen, että ”Herra” puhuu ”Herrasta” erillisenä persoonana. Mutta tämä tuskin tekisi oikeutta lauseyhteydelle. Koko lailla ratkaiseva perustelu on Danielin sanoissa, kun hän kutsuu Miikaelia ”yhdeksi ensimmäisistä enkeliruhtinaista” (10:13). Tämä näyttää osoittavan, että Miikael on yksi korkeampiarvoisten enkelien joukosta, ja sivumennen sanoen tämä on ainoa varteenotettava raamatullinen todiste sen väitteen puolesta, että arkkienkeleitä on enemmän kuin yksi. (ks. selitykset jakeeseen 8:1.)

Ei merkitse paljoakaan, pidetäänkö Miikaelia luotuna enkelinä vai ”Herran Enkelinä”, joka on ”Herran sotajoukkojen päämies”. Näiden jakeiden merkitys on se, että hyvien ja pahojen enkelien välillä käytiin suuri taistelu Kristuksen lunastustyön yhteydessä. Tässä taistelussa perkele ja hänen enkelinsä kärsivät ratkaisevan tappion. Ne heitettiin (luonnollisesta) taivaasta maahan. NIV-käännös: ”Ne menettivät paikkansa taivaassa”, vaikkakin mahdollinen, jättää ristiriitaisen vaikutelman, että tämä viittaa enkelien alussa tapahtuneeseen lankeemukseen.

Tällä kohtaa osoitetaan lohikäärmeen henkilöllisyys. Häntä kutsutaan ensin vanhaksi käärmeeksi. Viittaus koskee tietysti käärmettä, joka petti Eevan (1. Moos. 3:1; 2. Kor. 11:3) Eedenin puutarhassa. Hän on se, ”jota perkeleeksi ja saatanaaksi kutsutaan”. Sana perkele, **διάβολος**, tarkoittaa ”panettelijaa”. Hän on se, joka levittää valheita, varsinkin Jumalasta. Sana

”perkele” on Uudessa testamentissa todellisuudessa erisnimi, joka on varattu pahojen enkelien johtajalle. Pahoja enkeleitä sinänsä kutsutaan aina demoneiksi, **δαίμονια**, sana, jonka KJV-käännös kääntää sanalla ”perkeleet”, mutta NIV-käännös säännönmukaisesti ”demonit”. ”Saatana” on hepreankielinen sana, joka tarkoittaa ”syyttäjää”. Voitonlaulussa, jonka Johannes tässä kuuli taivaassa, saatanan sanotaan olevan se, joka syyttää Jumalan kansaa jatkuvasti (jae 10). Lisäksi häntä luonnehditaan sellaisena, joka johtaa koko asuttua maailmaa harhaan. Hänen vaikutuksensa nähdään kaikkialla ihmisten turmeltuneisuutena.

Kun perkele oli heitetty alas, Johannes kuuli taivaassa suuren äänen, joka juhli runollisella ylistyslaululla voittoa perkeleestä. Tämän laulun ensimmäinen lause julistaa totuuden, joka on äärimmäisen tärkeä vainotulle seurakunnalle ja jota jokaisen kiliastin tulisi tutkia hyvin huolellisesti. Se muistutti tuon ajan kärsiviä pyhiä siitä, että pelastus ei ole sitä, että heidät suojellaan vainoojien miekalta ja leijonien kidalta areenalla. Sen pitäisi muistuttaa meidän aikamme kiliasteja siitä, että valtakunta ei ole ensisijaisesti jumalattomien hävittämisessä. Sen sijaan Jumalan pelastus tulee, hänen voimansa ilmoitetaan, hänen valtakuntansa perustetaan ja Kristuksen arvovalta osoitetaan siinä, että Jumalan kansan syyttäjä ei voi enää syyttää heitä. Saatana, syyttäjä, kuvataan yleiseksi syyttäjäksi, joka ilmestyy Jumalan eteen säännöllisesti esittääkseen syytöksiä kristittyjä vastaan. Ensin hän viettelee heidät syntiin, ja sitten, saavutettuaan tämän päämäärän, hän kiiruhtaa Jumalan valtaistuimen luo vaatimaan, että heitä on rangaistava.

On olemassa monta asiaa, joista heitä voitaisiin syyttää, mutta siitä huolimatta saatana on menettänyt valtansa syyttää heitä. He ovat saavuttaneet voiton hänestä Karitsan veren ”tähdellä” (ei: ”kautta”, kuten KJV- ja NIV-käännös kääntävät; samoin Biblia ja KR 38) ja heidän todistuksensa sanan tähden. Karitsan veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä (1. Joh. 1:7). Siinä veressä pyhät ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne (Ilm. 7:14). Sen veren tähden, sen tähden, että Jumalan Poika kuoli maksaakseen synnin palkan kaikkien ihmisten sijasta, perkele ei enää voi syyttää meitä Jumalan tuomioistuimen edessä.

Tämä voitto on saavutettu myös ”heidän todistuksensa sanan tähden”. Evankeliumissaan Johannes oli kertonut, miten Jeesus asetti apostolinsa olemaan hänen todistajansa. Vapahtaja antoi heille kuolemaansa edeltävänä yönä lupauksen, että Pyhä Henki tulisi heihin todistaakseen Jeesuksesta, ja sitten hän lisäsi: ”Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani” (Joh. 15:27). Suuren lähetyskäskyn muoto sellaisena kuin se on meillä Apostolien teoissa, on puettu näihin samoihin termeihin. Vapahtaja sanoi seuraajilleen: ”Ja te tulette olemaan minun todistajani” (Ap. t. 1:8). Ensimmäisessä kirjeessään Johannes kuvaili evankeliumia todistukseksi, ”jonka Jumala on todistanut Pojastansa” (1. Joh. 5:10). Siinä lähetyskäskyn muodossa, jonka Johannes esitti, sanoman ydin on selvästi hyvä uutinen anteeksiantamuksesta (Joh. 20:23; vrt. Luuk. 24:47). ”Heidän todistuksensa sana” on evankeliumi. Evankeliumin sanoma anteeksiantamuksesta, joka vapaasti tarjotaan kaikille ihmisille vastaanotettavaksi uskon kautta, ilmoittaa, että kun perkele syyttää meitä Jumalan edessä, hän on valehtelija eikä hän voi onnistua, koska tuomari, jonka edessä hän syyttää meitä, on jo julistanut meidät syyttömiksi (Room. 8:33). Tästä syystä voidaan sanoa, että kristityt voittavat perkeleen evankeliumin ”tähdellä”. Ei ole mitään syytä kääntää prepositio **διὰ** sanalla ”kautta” tai ”avulla”, mikä olisi epäsäännöllinen käännös tästä prepositiosta akkusatiivin kanssa.

”Veljiä”, joita saatana ei voi syyttää, kuvataan sitten ihmisiksi, jotka ”eivät ole henkeänsä rakastaneet, vaan olleet alttiit kuolemaan asti.” Ajatus on tiivistetty hyvin harvoihin sanoihin, mutta NIV-käännös on epäilemättä tavoittanut lauseen merkityksen laajentaessaan alkuperäistä sanamuotoa ja esittäessään kreikan kielen preposition **ἀχρι** sanoilla ”niin paljon että peläten välttää kuoleman”. Nämä sanat muistuttavat meitä jälleen siitä, että Johannes kirjoitti Ilmestyskirjan vainon aikana, jolloin monien kristittyjen täytyi valita, pysyvätkö uskollisina Vapahtajalle vai kieltävätkö hänet. Tuo valinta merkitsi usein valintaa elämän ja kuoleman välillä. Kuten kaikki normaalit ihmiset, kristitytkin rakastavat elämää. Elämä, josta tässä puhutaan, on fyysinen, ruumiillinen elämä. Tätä osoittaa sanan **ψυχή** (psykee) käyttö sanan **ζωή** (zoöee) sijasta. He eivät rakastaneet elämäänsä niin paljon, että olisivat kieltäytyneet kärsimästä kuolemaa uskonsa tähden. ”Rakkaus”

termin yleisessä merkityksessä on pohjimmiltaan halu omistaa. He eivät olleet siinä määrin halukkaita säilyttämään fyysistä elämäänsä, että kun heidän piti kuolla uskonsa tähden, he olisivat olleet valmiit kieltämään sen todistuksen, jonka he olivat antaneet. Jumalan anteeksiantamuksen sanoma oli heille rakkaampi kuin fyysinen elämä **ψυχή**, koska tuo sanoma on todellisen elämän **ζωή** lähde, elämän, jota ei voida koskaan hävittää.

Koska perkele on menettänyt valtansa syyttää Jumalan kansaa, on taivailla ja niillä, jotka niissä asuvat, syytä riemuita. Tässä sana ”*taivaat*” tarkoittaa enkelien ja autuaana kuolleiden asuinpaikkaa. Meidän ilomme taivaassa perustuu myös syntien anteeksiantamukseen, joka meillä on Karitsan veren kautta. Jumalan lunastava rakkaus on meidän tärkein asiamme, ei ainoastaan siihen saakka, kun me kuolemme, vaan halki iankaikkisuuden. Vaikka rauha ja vapautus kaikesta puutteesta ja pelosta on oleva osa meidän elämäämme taivaassa, silti todellinen riemuitseva ilo ei ole koskaan mahdollinen muutoin kuin **διὰ τοῦτο**, ”*sen tähden*”, että syyttäjä on heitetty alas Karitsan veren tähden. Sosiaalinen evankeliumi, juutalaisuus, muhamettilaisuus, samoin kuin monet muut ”*kristilliset*” ja ei-kristilliset harhaopit unohtavat tämän. On sääli, että monet fundamentalistiset kiliastit eivät ymmärrä, että heidän harhansa vetää ihmisiä pois todellisesta ilosta, joka meillä on Kristuksessa. Huolimatta siitä, että kiliasmi ja sosiaalinen evankeliumi sen kieltävät, meidän Jumalamme valtakunta tuli, kun saatana kärsi tappion suuressa sodassa taivaassa.

Kaikesta huolimatta perkelettä ei ole vielä heitetty tulijärveen, jonne kaikki hänen valtansa vahingoittaa Jumalan kansaa hävitetään iäksi (20:10). Karitsan veren ja seurakunnan todistuksen tähden hän on menettänyt valtansa syyttää. Mutta, kuten edelliset luvut ovat osoittaneet, hän yhä koettaa peittää ja vaijuttaa tuon todistuksen pimentämällä auringon helvetistä tulevilla heinäsirkoillaan ja tappamalla Jumalan todistajia. Me olemme yhä niissä 1260 päivässä, jonka ajan pakanat tallaavat Jerusalemiä, ja sen tähden ääni taivaasta jatkaa:

”Voi maata ja merta, sillä perkele on astunut alas teidän luoksenne pitäen suurta vihaa, koska hän tietää, että hänellä on vähän aikaa!”

Kristuksen ylösnousemuksen ja taivaaseen astumisen tähden perkele tietää hävinneensä sodan. Voitetun tyrannin lailla hän tietää, että lopullisen tappion päivää voidaan ainoastaan viivyttää. Siksi hän on päättänyt viedä kanssaan tuhoon niin monta ihmistä kuin mahdollista.

Sekä Pietari että Paavali huomauttavat siitä, että tätä raivoavaa vihollista voidaan vastustaa vain uskon kautta (Ef. 6:16; 1. Piet. 5:8,9). Vaikka Johannes ei nimenomaisesti tuo tätä ajatusta vakavaan varoitukseensa, sisältyy se silti epäsuorasti hänen aiempaan lausumaansa, että veljet voittavat perkeleen heidän todistuksensa sanan tähden. Todistus annetaan aina taivuttamisen tarkoituksessa, vakuuttuneisuuden aikaansaamiseksi. Vakuuttuneisuus, jonka seurakunnan todistus saa aikaan, on kristillinen usko.

Näyn näkymä vaihtuu tällä kohden jälleen takaisin maahan. Jae, joka välittömästi edelsi näkyä taivaan sodasta, kertoi vaimon paosta erämaahan. Johannes palaa nyt näyn tuohon kohtaan ja esittää perusteen varoitukselle, jonka ääni taivaasta oli osoittanut maalle ja merelle.

LOHIKÄÄRME VAINOAA VAIMOA (12:13–18)

13) Ja kun lohikäärme näki olevansa heitetty maan päälle, ajoi hän takaa sitä vaimoa, joka oli poikalapsen synnyttänyt. 14) Mutta vaimolle annettiin sen suuren kotkan kaksi siipeä hänen lentääksensä erämaahan sille paikalleen, jossa häntä elätetään aika ja kaksi aikaa ja puoli aikaa poissa käärmeen näkyvistä. 15) Ja käärme syöksi kidastansa vaimon jälkeen vetä niin kuin virran, saattaakseen hänet virran vietäväksi. 16) Mutta maa auttoi vaimoa: maa avasi suunsa ja nieli virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastansa. 17) Ja lohikäärme vihastui vaimoon ja lähti käymään sotaa muita hänen jälkeläisiänsä vastaan, jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus. 18) Ja se asettui seisomaan meren hiekalle.

Epäonnistuttuaan hyökkäyksessään enkeliarmeijoita vastaan perkele kääntää jälleen huomionsa vaimoon, joka oli aloittanut pakonsa erämaahan (jae 6). Perkeleen taholta uhkaavan välittömän vaaran tähden vaimolle annetaan suuren kotkan kaksi siipeä. Artikkelit ovat jälleen deiktisiä.

Perusmerkitys on selvä. Perkele jatkaa sinnikkäästi seurakunnan

vainoamista ja seurakunnalle annetaan yliluonnollista apua, jotta se pääsisi pakoon takaa-ajavaa vihollistaan. Lauseyhteys ei anna mitään erityistä merkitystä kahdelle siivelle. Yleensä kotkien ja muiden lintujen siivet tarkoittavat Raamatun kuvakielessä Jumalan varjelusta ja huolenpitoa kansastaan. Hän kantaa heitä ”kotkan siivin” (2. Moos. 19:4) ja hänen siipiensä alta he löytävät suojan ja turvan (Ps. 91:4; Matt. 23:37). Profeetta Hesekiel puhuu kahdesta suuresta kotkasta (Hes. 17:2–), mutta nämä ovat selvästi vihollisia, jotka vievät Jumalan kansan vankeuteen. Varmuudella voimme sanoa vain, että seurakunta saa Jumalan apua pyrkimyksissään selviytyä perkeleen juonitteluista. Vaikka nämä kaksi siipeä tuovat joidenkin mieleen kaksi sakramenttia, jotka Jumala on antanut kirkolle aseiksi sen sodankäyntiin perkelettä vastaan, me emme voi sanoa varmuudella, että Henki tarkoitti tätä tulkintaa.

Mitä tulee ”ajan ja aikojen ja puolen ajan” selitykseen, katso selityksiä jakeeseen 6.

Johanneksen näyn lohikäärme päästi sitten kidastaan suuren vesivirran pyrkimyksenään saada vaimo sen vietäväksi. Mutta maa auttoi vaimoa avautumalla ja nielemällä virran. Tässä me voimme olla täsmällisempiä ja sanoa, että tämä virta esittää riivaajien oppeja (1. Tim. 4:1–), joilla perkele koettaa ryöstää seurakunnalta sen uskon Jumalan Sanaan ja johtaa monta harhaan (2. Tim. 4:3–). Se, että maa nielee virran, voi viitata siihen, että väärillä opeilla on tapana mennä pois muodista ja tulla epäuskottaviksi. Joka tapauksessa sekä kotkan siivet että vesien nieleminen kertoo meille jälleen siitä, että ”helvetin portit eivät kukista” seurakuntaa, vaan että Jumala löytää aina keinon varjella seurakuntaansa kaikkia perkeleen juonia vastaan.

Perkeleen kykenemättömyys päästä käsiksi vaimoon täytti hänet raivolla. Useimmat käännökset viittaavat siihen, että hänen raivonsa suuntautui vaimoa vastaan. Vaikkakin on totta, että myöhemmässä kreikassa *ἐπί* tarkoittaa datiivin kanssa toisinaan ”vastaan”, normaali käännös sopii hyvin tähän lauseyhteyteen. Hän oli vihainen vaimon ”päälle” (Biblia kääntää näin, suom. huom.). Hänen kokemuksensa vaimosta olivat syynä hänen raivoonsa, joka suuntautuu ensisijaisesti Jumalaa vastaan.

Koska hän ei voinut päästä käsiksi seurakuntaan, hän ”lähti käymään

sotaa muita hänen jälkeläisiensä vastaan”. Seurakunnan ”lapset” (KR 38: jälkeläiset) tarkoittaa seurakunnan jäseniä, niitä, jotka uskovat Jeesukseen Vapahtajanaan ja joita hänen verensä suojelee perkeleen syytöksiltä. Koska saatana epäonnistui pyrkimyksessään tuhota seurakunta yhteisönä, hän nyt kohdistaa hyökkäyksensä sen yksittäisiä jäseniä vastaan. Me tiedämme, että hänen ainoa menestymisen toivonsa on erottaa heidät seurakunnasta ja ainoa keino, jolla hän voi tehdä sen, on tuhota heidän uskonsa.

Seurakunnan lapset kuvataan niiksi, ”jotka pitävät Jumalan käskyt ja joilla on Jeesuksen todistus.” Jeesuksen todistus on evankeliumin sanoma, ”todistus, jonka Jumala on todistanut Pojastansa” (1. Joh. 5:10). Tuon todistuksen omaamisen täytyy merkitä enemmän kuin omistaa se painetussa muodossa tai olla kuullut se. Ihmisellä ei todellisuudessa ”ole” tuota sanomaa, ennen kuin hän on omistanut sen omaksumalla sanoman itselleen uskon kautta – eli, kuten Luther sanoi, ”joka uskoo sen, hänellä on se”. Koska uskovat ovat oppineet rakastamaan Jumalaa anteeksiantavana Isänään, he ovat ihmisiä, ”jotka pitävät käskyt”. Heidän kuuliaisuutensa on kaukana täydellisyydestä, mutta uskon kautta he eivät ainakaan ole enää ”lihassa”, kykenemättöminä olemaan Jumalalle mieluisia (Room. 8:7,8). Rakkaus Jumalaan, mistä kaiken kuuliaisuuden lakia kohtaan täytyy vuotaa, on mahdollista ainoastaan uskoville, koska kaikkien ihmisten synnynnäinen asenne Jumalaa kohtaan on viha (Room. 8:7). Yksin uskon kautta heillä on kuuliaisuus, jota Kristus osoitti Jumalaa kohtaan pitämällä kaikki käskyt.

Tämä kuvaus uskovista ei suinkaan ole ristiriidassa pelastusta uskon kautta ilman tekoja koskevan opin kanssa. Milloin tahansa ihmiset uskon kautta omistavat itselleen ”Jeesuksen Kristuksen todistuksen”, niin että he todella uskovat, että Kristuksen veren vuodatuksen kautta heidän syntinsä ovat kokonaan anteeksiannetut, he alkavat aina rakastaa Herraa, ja siten he ottavat ensimmäisen askeleen lain noudattamisessa ja täyttämisessä. Vain niiden, jotka tietävät, missä heidän pelastuksensa on, voidaan todella sanoa pitävän käskyt.

Seuraavan luvun ensimmäiset sanat kuuluvat todellisuudessa myös tähän. KJV-käännös, jonka mukaan Johannes seisoo meren rannalla, ei sovi lauseyhteyteen hyvin, ja se perustuukin myöhempiin käsikirjoituksiin.

Varhaisimmissa käsikirjoituksissa sanotaan: ”Ja hän [ts. lohikäärme] seiso i meren rannalla.” Seuraava näky koskee petoa, joka nousee merestä, ja nämä sanat viittaavat hyvin voimakkaasti yhteyteen lohikäärmeen ja tämän pedon välillä, yhteyteen, joka vahvistuu näyn edetessä. Pedon nouseminen merestä ja toisen pedon nouseminen maasta merkitsee perkeleelle tilaisuutta löytää auliita välikappaleita palvelemaan hänen tarkoituksensa.

**The Dragon with Seven
Heads**

TOINEN NÄKY: PETO MERESTÄ (13:1–10)

PETO KUVATTUNA (13:1–8)

1) Ja minä näin pedon nousevan merestä; sillä oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä, ja sarvissansa kymmenen kruunua, ja sen päihin oli kirjoitettu pilkkaavia nimiä. 2) Ja peto, jonka minä näin, oli leopardin näköinen, ja sen jalat ikäänkuin karhun, ja sen kita niinkuin leijonan kita. Ja lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan. 3) Ja minä näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui. Ja koko maa seurasi ihmetellen petoa. 4) Ja he kumarsivat lohikäärmettä, koska se oli antanut sellaisen vallan pedolle, ja kumarsivat petoa sanoen: ”Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?” 5) Ja sille annettiin suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita, ja sille annettiin valta tehdä sitä neljäkymmentä kaksi kuukautta. 6) Ja se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkatakseen hänen nimeänsä ja hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat. 7) Ja sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot. 8) Ja kaikki maan päällä asuvaliset kumartavat sitä, jokainen, jonka nimi ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämäkirjaan, hamasta maailman perustamisesta.

Kaikkien raamatunselittäjien täytyy olla yhtä mieltä kahdesta totuudesta tämän pedon suhteen. Ensiksi, peto saa voimansa perkeleeltä ja palvelee sen tarkoituksia. Toiseksi, peto on seurakunnan voimakas vihollinen, mutta ei kykene tekemään mitään pysyvää vahinkoa valituille. Sen tähden tämä näky asettaa jälleen kerran eteemme Ilmestyskirjan perussanomana, nimittäin sen, että seurakunnalla on vihollisia, jotka yrittävät tuhota sen, mutta että Jumala varjelee valittunsa kaikkien vaarojen keskellä.

Pedon henkilöllisyys ei ole niin ilmeinen kuin tämä yleinen lohdutuksen sanoma vainotulle ja kärsivälle seurakunnalle. Sen ajan kristityt ovat hyvinkin saattaneet nähdä tämän pedon edustavan jokaista vihollista, joka teki heidän elämänsä kurjaksi. Siihen aikaan, kun Johannes kirjoitti tämän kirjan, kaikkein ilmeisin heitä vainoava vihollinen oli Rooman

keisarillinen hallitus.

Monet luterilaiset Raamatun selittäjät ovat myös nähneet tämän pedon kuvaavan Rooman valtakuntaa, joka kirkon historian ensimmäisten vuosisatojen aikana koetti toistuvasti täydelleen tuhota kristinuskon. Vaikka tämä tulkinta näyttää pätevältä, me olisimme lyhytnäköisiä, jos rajoittaisimme tulkinnan keisarillisen Rooman suorittamiin vainoihin.

Ilmestyskirjan kuvakieli on usein Vanhan testamentin kuvakieltä. Jokaiselle, joka tuntee hyvin Vanhaa testamenttia, tämä Johanneksen näky tuo välittömästi mieleen samanlaisen näyn, jonka on kuvannut profeetta Daniel. Kirjansa seitsemännessä luvussa tuo profeetta puhui neljästä pedosta, jotka nousivat merestä. Johanneksen tässä luvussa kuvailema merestä nouseva peto on tietyissä suhteissa kuin Danielin neljä petoa. Ensimmäisen niistä neljästä kuvataan olevan ”*kuin leijona*”; Johanneksen pedolla on leijonan suu. Danielin toinen peto näytti ”*kuin karhulta*”; Johanneksen pedolla on jalat niinkuin karhulla. Danielin kolmas peto oli ”*sellainen, joka näytti leopardilta*”; peto, jonka Johannes näki, oli kuin leopardi. Neljättä petoa ei verrata mihinkään villieläimeen, mutta sillä on kymmenen sarvea; Johanneksen pedolla on myös kymmenen sarvea. Kolmannella Danielin kuvailemalla pedolla on neljä päätä, joka tarkoittaa, että neljällä pedolla on yhteensä seitsemän päätä, aivan kuten Johanneksen näkemällä pedolla. Danielin pedon kymmenestä sarvesta yhden kuvataan ”*käyvän sotaa pyhiä vastaan ja voittavan heidät*.” Kielierot huomioonottaen nuo samat sanat toistuvat Johanneksella hänen kuvatessaan petoa (Ilm. 13:7).

Danielin kirjassa neljän pedon merkitys sanotaan suoraan. Meille kerrotaan, että ”*neljä suurta petoa ovat neljä valtakuntaa*”. Kun me vertaamme tätä neljän pedon näkyä Danielin tulkintaan Nebukadnessarin unesta (Dan. 2.), nämä neljä valtakuntaa on helppo tunnistaa. Ne ovat 1) Nebukadnessarin valtakunta, 2) Medo–Persian valtakunta, 3) Aleksanteri Suuren ja hänen seuraajiensa valtakunta ja 4) Rooman valtakunta. Kolmannen pedon neljä päätä kuvaavat selvästi neljää valtakuntaa, joihin Aleksanterin valtakunta jakaantui hänen kuolemansa jälkeen, ja neljännen pedon kymmenen sarvea edustavat niitä monia kansoja tai valtakuntia, jotka kehittyivät Rooman valtakunnan raunioista.

Danielin näyn neljä petoa edustavat niin selvästi maallisia hallitsijoita, että voi tuskin olla mitään epäilystä siitä, että peto, jonka Johannes näki nousevan merestä, on myös maallisen hallituksen vertauskuva. Selvä rinnakkaisuus näiden kahden näyn välillä edellyttää sellaista tulkintaa. Tämän tultua toteennäytetyksi loput näyn yksityiskohdista asettuvat kohdalleen.

Edellisessä luvussa me näimme perkeleen turhautuvan yrityksissään tuhota seurakunta väärän opin virralla, joka virtasi hänen suustaan kuin jylisevä joki. Mutta kun hän seisoi meren rannalla, hän näki merestä nousevassa pedossa toisen mahdollisuuden hyökätä seurakunnan kimppuun.

Kuten me olemme nähneet, tämä kauhistuttava peto on maallisen hallituksen symboli. Vaikka on totta, että kaikki maalliset hallitukset ovat Jumalan asettamia, siitä huolimatta ne voivat voimansa tähden tulla erityisen tehokkaiksi saatanan työkaluiksi, aivan kuten muutkin Jumalan hyvät luomistyöt voivat tulla pahan välikappaleiksi. Peto ei ole perkeleen luomistyö. Aivan kuten maa ja meri tuottivat elävät olennot luomisen aikana (1. Moos. 1:20,24), niin tämä peto nousee merestä. Se on alunperin osa maailman luonnollista järjestystä.

Kuitenkin alusta alkaen sen demoninen luonne on ilmeinen. Pedolla on kymmenen sarvea ja seitsemän päätä. Tarkalleen samat termit koskevat suurta punaista lohikäärmettä. Näky vahvistaa läheisen liiton, joka on olemassa tämän pedon ja perkeleen välillä.

Kymmenessä sarveassaan peto kantaa kymmentä kruunua. Kruunut ovat **διαδήματα**, diadeemeja, sellaisia, joita me näimme näyssä lohikäärmeestä. Sellaisen kruunun kantamista pidettiin jumalallisen kunnian vaatimisena. Kantajaa pidettiin inkarnoituneena jumalana. Maallisilla hallituksilla on usein taipumus vaatia itselleen senkaltaisen arvovalta, joka kuuluu vain Jumalalle, ja toisinaan sellaiset hallitukset suoraan pyrkivät syöksemään Jumalan vallasta. Jumalattomat kommunistiset hallitukset meidän aikamamme ovat esimerkkitapaus. Mutta me voimme tässä ajatella myös valtioita, jotka panevat syrjään jumalallisen käskyn ”*älä tapa*”, kun kyseessä ovat syntymättömät lapset. Myös sellaiset hallitukset riistävät itselleen jumalallisia etuoikeuksia. Vaikka hallituksilla on miekan valta eli oikeus tappaa, niillä on tämä oikeus vain ”*pahantekijöiden*” suhteen (Room. 13:3–).

”Sen päässä oli pilkallisia nimiä.” Kirjaimellisesti teksti sanoo: ”Sen päihin oli kirjoitettu pilkkaavia nimiä”, mutta genetiivi on varmasti kuvailun genetiivi. Joissain käsikirjoituksissa sanotaan: ”Sen päissä oli pilkallinen nimi”. Tekstimuunnelma ei muuta merkitystä. Sana ”nimi”, erityisesti Raamatussa käytettynä, tarkoittaa usein paljon enemmän kuin mielivaltainen nimitys, jota me sovellamme johonkin henkilöön tai asiaan. Sanaa ”nimi” käytetään usein osoittamaan se, mikä kuvaa henkilöä ja kertoo meille mitä hän on. Me käytämme sanaa tässä merkityksessä, kun puhumme ihmisen ”hyvästä nimestä”. Hänen ”hyvä nimensä” sisältää kaikki hyvät asiat, joita hänestä sanotaan.

”Pilkka” tarkoittaa kirjaimellisesti ”puhua pahaa” tai ”parjata”. Tämän pedon nimi itsessään puhuu pahaa jostakusta. Ketä pilkataan tai parjataan pedon nimellä tai nimillä, ei selvitetä tässä kohdassa, mutta jae 6 osoittaa, että tämä pilkka suunnataan Jumalaa vastaan. Me voimme sanoa, että henkilön nimi koostuu kaikesta siitä, mitä hänestä on sanottu, ja monet asiat, jotka sanotaan maallisista hallituksista, ovat todellisuudessa pilkkaa Jumalaa vastaan. Vaikka tämä on totta tiettyyn määrään saakka kaikista hallituksista, se on erityisen totta niistä hallituksista, jotka ovat avoimesti antikristillisiä tai jopa tunnustautuvat ateistisiksi kuten kommunistimaiden hallitukset. Kun hallitus esimerkiksi väittää olevansa kaikkien kansalle tulevien siunausten lähde tai kun se anastaa itselleen oikeuden rangaista ihmisiä heidän ajatustensa ja asenteidensa tähden, nämä vaatimukset itsessään ovat Jumalan etuoikeuksien ja suvereenisuuden kieltämistä ja riistämistä. Se, mitä niistä sanotaan, on ”pilkan nimi”, nimi, johon sisältyy pilkka ja joka loukkaa Jumalaa.

Pedon vaarallinen, tuhoava voima kuvataan sen ilmestymisenä leopardin hahmossa, jolla on karhun jalat ja leijonan suu. Nämä kolme eläintä täyttävät usein ihmiset pelolla, ja siten, inhimillisestä näkökulmasta katsottuna, Jumalan kansan kiusauksena on usein pelko, kun se ajattelee maallisten hallitusten voimaa ja tietää, kuinka helposti niiden voima voidaan pestata saatanan palvelukseen. Tuon voiman edessä kristityt tuntevat itsensä usein avuttomiksi ja turhautuneiksi. Tämä voi olla totta jopa niihin hallituksiin nähden, jotka ovat kaikkein lempeimpiä. Kun kristityt pakotetaan hallituksen

jumalallisesti annettulla vallalla maksamaan veroja sellaisen kasvatusjärjestelmän kannattamiseksi, joka pyrkii terottamaan antikristillisiä kehitysopillisia teorioita ja sekulaarin humanismin uskontoa, hallitus ottaa leopardin, karhun ja leijonan muodon kristityn silmissä.

Siten maallinen hallitus tulee saatanan välikappaleeksi: ”*Lohikäärme antoi sille voimansa ja valtaistuimensa ja suuren vallan.*” Ensi silmäyksellä tämä lause näyttää olevan ristiriidassa sen raamatullisen opin kanssa, joka opettaa, että *kaikkien* maallisten hallitusten voima ja valta tulee Jumalalta (Room. 13:1). Paavali sanoo, että mitään maallista valtaa ei ole olemassa ilman Jumalan säätämystä. Sen tähden voitaisiin väittää, että tulkinnan, jonka mukaan peto on maallisen hallituksen vertauskuva, täytyy olla väärä, koska peto saa valtansa ja hallitusvoimansa saatanalta. Mutta raamatullinen oppi jumalallisesta sallimuksesta, joka opettaa, että Jumala käyttää pahoja ihmisiä ja jopa saatanaa jumalallisten päämääriensä saavuttamiseksi, tekee sellaisen johtopäätöksen tarpeettomaksi ja jopa kestäättömäksi. Meille kerrotaan esimerkiksi, että perkele riisti Jobilta hänen lapsensa ja ryösti häneltä hänen omaisuutensa, mutta Job saattoi silti sanoa: ”*Herra antoi, ja Herra otti*” (Job. 1:21). Ja kun perkele ahdisti Jobia paiseilla, Job kuvaili kurjuuttaan ja tuskaansa sanoilla: ”*Kaikkivaltiaan nuolet ovat sattuneet minuun*” (Job. 6:4). Samoin Raamattu opettaa myös, että sekä saatana että Jumala saivat Daavidin ryhtymään väenlaskentaan Israelissa (2. Sam. 24:1; 1. Aik. 21:1). Jumalallisen sallimuksen taustaa vasten ei pitäisi olla vaikea nähdä, miten Johannekselle on mahdollista sanoa, että peto saa voimansa ja valtansa saatanalta, olematta ristiriidassa sen totuuden kanssa, että perimmältään kaikki valta tulee Jumalalta.

Johannes jatkaa: ”*Näin yhden sen päistä olevan ikäänkuin kuoliaaksi haavoitetun, mutta sen kuolinhaava parantui.*” Kirjaimellisempi käännös voisi kuulua: ”*Yksi sen päistä näytti olevan lyöty kuoliaaksi, mutta haava, joka aiheutti sen kuoleman, parani.*” Kreikan sana *ἐσφαγμένην* tarkoittaa enemmän kuin ”*kuolettavasti haavoittunut*” (NIV), erityisesti koska tämä muoto on perfektin partisiippi.

Tämä jae on aiheuttanut vaikeuksia raamatunselittäjille. Eräät heistä ovat nähneet sen viittauksena Kristuksen lunastustyöhön ja voittoon, jonka

hän sai saatanaa tyhjällä haudalla. Ilman ristiriidan pelkoa voidaan todeta kuitenkin vain, että seitsemästä päästä yhden vakava haavoittuminen ja kuolema selvästi edustaa jonkinlaista takaiskua, jonka peto kärsii yrittäessään palvella perkelettä ja harjoittaa demonista, saatanaa saamaansa valtaa. Tämä takaisku kestää kuitenkin vain tietyn aikaa. Kuolettava haava parani ja seurakunta saa odottaa uudistunutta vainoa maallisilta hallituksilta. Pedon yhden pään haavoittuminen voi olla vertauskuva, joka osoittaa seurakunnalle, että tulee hengähdystaukoja, jolloin maallisten hallitusten avoin vihamielisyys vaimenee joksikin aikaa.

Kuitenkin, on mahdollista nähdä tässä kuolettavassa haavassa aivan tietty historian tapahtuma, joka kuvaa sitä, miten maallinen hallitus näyttää ajaksi menettävän voimansa palvella saatanaa. Ajoittaiset Rooman hallinnon toimeenpanemat veriset seurakunnan vainot näyttivät tulleen loppuun, kun keisari Konstantinus kääntyi ja kristinuskosta tuli valtionuskonto. Sen sijaan, että olisi ollut seurakunnan vainooja, maallisesta hallituksesta tuli kristinuskon kannattaja. Maallinen hallitus saatanan välikappaleena näytti saaneen parantumattoman haavan. Mutta tulokseksi tulleesta valtiokirkkojärjestelmästä tuli yksi historian suurimmista todellisen hurskauden ja oikeaoppisen kristinuskon vihollisista. Kuolettava haava parani, ainakin perkeleen näkökulmasta.

Kun Johannes sitten kertoo meille, että koko maailma, se on, maailman asukkaat, seurasi petoa ja oli täynnä ihmettelyä, hän ei kerro meille, mikä antoi aiheen sille kunnioittavalle pelolle, jolla ihmiset suhtautuivat petoon. Ihmettely saattaisi syntyä näennäisesti ihmeenomaisesta kuolettavan haavan paranemisesta tai se voisi olla pedon suuren voiman ja vallan hämmästyttelyä. Tekstiyhteys näyttää suosivan jälkimmäistä vaihtoehtoa. Maailma ihailee voimaa ja mainetta eikä kysy, käytetäänkö voimaa Jumalan vai perkeleen palvelemiseen. Kun hallitukset käyttävät suurta voimaansa hyökätäkseen seurakunnan kimppuun, Jumalan kansa ei voi odottaa löytävänsä myötätuntoa kansalta.

Yleinen pedon ihailu liittyy perkeleen kunnioittamiseen. Johannes näki maailman ihmisten polvistuvan maahan lohikäärmeen edessä, koska se oli antanut pedolle sen vallan. Ei-kristitty maailma voi pintapuolisesti

katsottuna pidättäytyä avoimesta perkeleen palvelemisesta, ja silti Paavali kertoo meille, että kaikki jumalanpalvelus, jota ei osoiteta tosi Jumalalle, toimitetaan todellisuudessa perkeleille (1. Kor. 10:20). Tästä syystä Johannes saattoi myös sanoa, että koko maailma palvelee lohikäärmettä, kun se kunnioittaa maallisia hallituksia epäjumalanaan.

Epäuskoinen maailma palvelee myös petoa ja sanoo: ”*Kuka on pedon vertainen, ja kuka voi sotia sitä vastaan?*” Nuo sanat omistavat pedolle kaikkivoipaisuuden. Molemmat kysymykset ovat retorisia ja niihin sisältyy ajatus, että peto on kaikkia muita olentoja suurempi ja ettei kukaan kykene käymään voitollista taistelua sellaista hallitusta vastaan, joka on ryhtynyt saatanan palvelukseen. Pedolle osoitetaan kunnioitus, joka kuuluu yksin Jumalalle. Vanha testamentti painottaa monta kertaa Jumalan verratonta majesteettia vakuuttamalla, ettei ole ketään Hänen kaltaistaan. Punaisen meren ylittämisen jälkeen israelilaiset kysyivät: ”*Kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhyydessä jalo; sinä ylistettävissä teoissa peljättävä, sinä ihmeitten tekijä?*” (2. Moos. 15:11; vrt. Jes. 46:5; 1. Kun. 8:23; 2 Aik. 6:14; Ps. 35:10; 71:19). Tässä tuo samanlainen majesteetti omistetaan pedolle. Toinen kysymys tunnustaa, että peto on voitollinen kaikkien vihollistensa suhteen. Maailma odottaa, että seurakunta lopulta kärsii täydellisen tappion vainoavan hallinnon käsissä. Tässä kirjassa olevien profetioiden kautta Johannes vakuuttaa Jumalan kansalle, että näin ei käy, mutta hän varottaa silti etukäteen seurakunnan jäseniä siitä, että tulee aikoja, jolloin näkymä seurakunnalle on niin synkkä, että sen viholliset ovat varmoja voitosta. Mutta aivan kuten Rooman keisarillinen hallitus ja sen pakanalliset alamaiset saivat oppia, että oli voima, joka saattoi käydä heitä vastaan sotaa menestyksellisesti, niin nykyisten kommunististen maiden ateistiset hallitsijat tulevat myös havaitsemaan (alkuperäisen teoksen ilmestyessä mm. Neuvostoliiton hajoaminen ja Saksan yhdistyminen oli vielä edessäpäin, suom. huom.), että heidän luottavaiset ennustuksensa kristinuskon lopusta eivät toteudu.

Eivät ainoastaan pedon seuraajat omista kaikkivoipaisuutta ja majesteettia sille, vaan pedolle itselleen annettiin myös ”*suu puhua suuria sanoja ja pilkkapuheita*”. Kirjaimellisesti teksti sanoo: ”*suuria asioita ja pilkkoja*”. Sana ”*ja*” on selittävä, se kertoo meille ”*suurten asioiden*” luonteen. Aivan

kuten kannattajiensa pedolle osoittama ylistys on jumalanpilkkaa, samoin pedon esittämät väitteet itsestään ovat myös loukkaus Jumalaa kohtaan.

Jumala ei kuitenkaan tuhoa tätä suurta petoa välittömästi, kuten Jumalan kansa voisi toivoa ja odottaa. Pedolle annetaan valta ”*tehdä sitä* (tai: *jatkaa*) *neljäkymmentä kaksi kuukautta*”. Me olemme jo nähneet, että 42 kuukautta on ajanjakso, jonka epäuskoiset tallaavat pyhää kaupunkia – nimittäin koko Uuden testamentin aika. Vaikka kreikan kielen sana **ποιῆσαι** tarkoittaa ”*tehdä*” tai ”*toimia, tehdä työtä*”, niin kuitenkin, kun sillä on objektina sana tai lausuma, joka ilmaisee aikaa, se tarkoittaa ”*viettää*” tai ”*kuluttaa*” määrätty aika (vrt. Jaak. 4:13). Tässä tekstiyhteydessä ei ole selvää, onko lausuma ”42 kuukautta” verbin objekti vai yksinkertainen akkusatiivi, joka ilmaisee ajan kulumista. Joka tapauksessa näky tekee selväksi, että Jumalan kansan ei tule odottaa täydellistä vapautusta jumalattomien hallitusten taholta uhkaavista vaaroista ennen maailman loppua. Seurakunnan viholliset jatkavat koko Uuden testamentin ajan ”42 kuukautta”. Jumalan valtakunta maan päällä on ristien valtakunta, kunnes se tulee täydelliseksi iankaikkisessa kirkkaudessa.

Peto ei epäröi käyttää ”*suuta*”, joka sille on annettu. ”*Se avasi suunsa Jumalaa pilkkaamaan, pilkataksensa hänen nimeänsä ja hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat*” (Ilm. 13:6).

Ennen kaikkea se pilkkaa Jumalan nimeä. Jumalan nimi sisältää kaikki asiat, mitä me tiedämme Jumalasta. Se on Jumalan ilmoitus itsestään Pyhissä Kirjoituksissa. Erehtyisimme, jos kuvittelisimme, että tämänkaltaisen pilkka löytyy vain kommunistihallituksissa. Kun meidän oma hallituksemme kannattaa Jumalan luomistyön kieltämistä julkisessa koulujärjestelmässämme ja kristinuskon tekemistä naurettavaksi yliopistoissamme, se liittyy tähän pilkkaan ja osoittaa, kuinka helposti maallisesta hallituksesta tulee perkeleen välikappale. Kun Ruotsi, nimellisesti luterilainen maa, vaatii uskonnollista kasvatusta julkisessa koulujärjestelmässään, mutta samalla tekee vaikeaksi opettajille puolustaa oikeaoppista luterilaista Raamatun tulkintaa, se myös edistää pilkkaa Jumalan sanaa kohtaan.

Pedon pilkka kohdistuu myös Jumalan majaa kohtaan, ”*niitä kohtaan, jotka taivaassa asuvat*”, tai kirjaimellisemmin: niitä kohtaan, ”*jotka asuvat ilmestysmajassa taivaassa*”. Monissa moderneissa käännöksissä, samoin

kuin joissain kreikkalaisissa käsikirjoituksissa, on sen sijaan: ”*Hänen ilmestysmajansa ja ne, jotka asuvat taivaassa*.” Näyttäisi siltä, että paras lukutapa on se, jonka olemme ottaneet käännöksemme pohjaksi. ”*Ja*” – sanan puuttuminen kahden lausuman väliltä osoittaa, että toinen lausuma ”*ne, jotka asuvat taivaassa*” on appositio (lisämäärite) lausumalle ”*hänen ilmestysmajansa*”. Tämän tekstin kopioineiden miesten näyttää olleen vaikea käsittää asia näin, ja he hyvin todennäköisesti yksinkertaistivat tekstiä lisäämällä sanan ”*ja*”.

Kuitenkaan ”*hänen ilmestysmajansa*” kuvaileminen niinä, ”*jotka asuvat taivaassa*” ei ole vieras Uuden testamentin ajatuksille. On hyvin tunnettua, että Uusi testamentti puhuu seurakunnasta Jumalan temppelinä ja seurakunnan yksittäisistä jäsenistä kivinä, joita käytetään temppelin rakentamiseen (Ef. 2:19–21). ”*Ne, jotka asuvat taivaassa*” ovat uskovat, joilla jo nyt täällä maan päällä on iankaikkinen elämä (Joh. 5:24; 1. Joh. 3:14) ja joiden kansalaisuus on taivaassa (Fil. 3:20). Näiden uskovaisten kutsuminen ”*hänen ilmestysmajakseen*” ei ole yllättävämpää kuin kutsua heitä ”*hänen temppelikseen*”.

Verbi **σκηνοῦντας**, jonka me olemme kääntäneet sanalla ”*asua*” tai ”*asua ilmestysmajassa*”, ilmaisee monesti tietyn ajan kestävästä viipymisestä jossain paikassa. Tuo merkitys ei kuitenkaan sovi tähän yhteyteen. Tälle verbille sukua olevaa substantiivia, ilmestysmaja, **σκηνή**, käytetään myös tässä selvästi sen erityisesti vanhatestamentillisessä merkityksessä. Vaikka Vanhan testamentin ilmestysmaja oli myös määräaikainen jumalanpalveluspaikka, jota Israelin lapset käyttivät vaellustensa aikana erämaassa sekä useita vuosisatoja Kanaanin valloittamisen jälkeen, silti pääpaino tässä näyttää olevan siinä asiassa, että ilmestysmaja oli paikka, jossa Jumala asui kansansa keskellä. Ne, ”*jotka asuvat taivaassa*”, ovat sen tähden ne, jotka elävät Jumalan kanssa, Jumalan valittu kansa, näkymätön seurakunta.

Siten pedon pilkka kohdistuu myös seurakuntaa kohtaan. Johanneksen lukijat lienevät tunnistaneet, mitä nämä parjaukset seurakuntaa kohtaan heidän aikanaan olivat. Kristittyjä kutsuttiin ihmiskunnan vihollisiksi ja ateisteiksi, koska he kieltäytyivät liittymästä epäjumalanpalvelukseen ja pakanoiden hillittömiin juhliin. Heitä kutsuttiin ihmisryöjiksi heidän viettämänsä Herran

Pyhän Ehtoollisen tähden ja sukurutsaisiksi ihmisiksi sen tähden, että miehet ja vaimot kutsuivat toisiaan sisariksi ja veljiksi. Heitä kutsuttiin valtion vihollisiksi, koska he eivät suostuneet osoittamaan jumalallista palvontaa keisarille tai polttamaan suitsutusta hänen kuvalleen. Heitä syytettiin myös lastenmurhasta, koska he harjoittivat pienten lasten kastamista. Samanlaisia syytöksiä tehdään tänäkin päivänä seurakuntaa vastaan. Kristittyjä kutsutaan tänä päivänä epäsosiaalisiksi, koska he kieltäytyvät jumalanpalveluksesta väärin opettajien kanssa. Heitä kutsutaan valistuksen vihollisiksi, koska he kieltäytyvät hyväksymästä eräitä niin sanotun nykyaikaisen tieteen teorioita. Heitä kutsutaan rakkaudettomiksi, koska he kieltävät epäuskoisilta pääsyn ehtoollisen sakramentille. Kommunistisissa maissa heidän uskollisuuttaan valtiota kohtaan epäillään, koska he kieltäytyvät luopumasta palvelemasta Jumalaa. Kristittyjä nuoria pidetään myös sopimattomina korkeampaan koulutukseen, koska he ovat antautuneet ”uskonnolliseen taikauskoon”.

Pedon vihamielisyys seurakuntaa kohtaan ei rajoitu sanallisiin väärinkäytöksiin: ”Sille annettiin valta käydä sotaa pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja sen valtaan annettiin kaikki sukukunnat ja kansat ja kielet ja kansanheimot.” Olemme kääntäneet tällä tavalla tietyin varauksin. Kirjaimellisesti kreikankielinen teksti sanoo: ”Sen annettiin käydä sotaa”. Kreikan sana **δίδωμι** (antaa) infinitiivin kanssa merkitsee toisinaan ”sallia jonkun tehdä jotain”. Jos käännämme: ”Sen sallittiin käydä sotaa”, se sisältäisi sen, että Jumala sallivassa tahdossaan salli tämän pedolle. Vaikka tämä ei olisikaan ristiriidassa uskon analogian kanssa, on ehkä parempi kääntää lause: ”Sen annettiin käydä sotaa pyhiä vastaan”, perkeleen toimintana. Tekstiyhteys näyttää vaativan tätä. Jakeessa 2 meille kerrottiin: ”Lohikäärme antoi sille valtansa”. Tämä ajatus toistuu jakeen 5 toisessa osassa, jossa sanotaan, että *valta* annettiin sille toimia 42 kuukautta, ja jakeen 7 toisessa osassa, jossa sanotaan, että sille annettiin *valta* yli maan kaikkien kansojen. Toisin sanoen, Johanneksen näky ei kerro seurakunnalle ainoastaan, että peto jatkaa valtansa harjoittamista maailman loppuun saakka, vaan myös sen, että maailmassa ei ole mitään paikkaa, mihin seurakunta voisi paeta pedon hyökkäyksiltä.

Tämän pyhiä vastaan käytävän sodan, johon peto perkeleen yllyttämänä

ryhtyy, tulos on Jumalan kansan tappio. Perkele antaa pedolle voiman ja vallan saavuttaa voitto kristityistä. Mutta voitto ei voi olla täydellinen tai lopullinen. Se olisi täysin ristiriidassa koko kirjan sanoman kanssa, joka vakuuttaa meitä monta kertaa ja monin tavoin siitä, että lopussa voitto kuuluu aina seurakunnalle. Tekstimme kuvailee näennäistä voittoa, jonka maallinen hallitus saavuttaa Jumalan lapsista, kun se kykenee vainoamaan heitä, tappamaan heidät ja ajamaan heidät maan alle.

Vielä kerran kuulemme, että petoa palvellaan. Tällä kertaa palvelijoita kutsutaan ”*kaikiksi niiksi, jotka asuvat maan päällä*”. Tätä ilmausta käytetään Ilmestyskirjassa kahdeksan kertaa ja joka kerta se selvästi tarkoittaa epäuskoisia ja seurakunnan vihollisia. Tässä tämä lausuma on vastakohtana lausumalle ”*hänen majaansa, niitä, jotka taivaassa asuvat*” (13:6).

Niitä, jotka asuvat maan päällä, kuvaillaan edelleen ”*niinä, joiden nimiä ei ole kirjoitettu teurastetun Karitsan elämäkirjaan, hamasta maailman perustamisesta*”. Monet käännökset käsittelevät lausetta ”*maailman alusta*” verbin ”*teurastaa*” määritteenä ja kääntävät: ”*Maailman perustamisesta saakka teurastettuna olleen Karitsan elämän kirja*”. Näyttää kuitenkin oikealta katsoa lausetta sanan ”*kirjoitettu*” määritteenä. Tähän on useita syitä. Lähes sama kuvaus epäuskoisista löytyy myöhemmässä luvussa (17:8). Siinä kohtaa ei voi olla mitään epäilystä siitä, että lause määrittää sanaa ”*kirjoitettu*”, koska lausuma ”*teurastettu Karitsa*” ei esiinny siinä. Edelleen, missään muualla Raamatussa ei ole kohtaa, joka sanoo, että Kristus oli teurastettu maailman luomisesta saakka. Mutta monet kohdat puhuvat meidän iankaikkisesta valinnastamme, joka tapahtui ennen maailman alkua, ja meidän nimiemme kirjoittaminen elämän kirjaan on ilmiselvästi vertauskuvallinen tapa puhua meidän valinnastamme.

Mainittuaan elämäkirjasta Johannes lainaa kohdan, jossa profeetta Jeremia (Jer. 15:2; 43:11) havainnollisin sanoin puhuu voimakkaasti jumalallisesta kaitselmuksesta.

VOITTAVA KAITSELMUS (13:9–10)

9) Jos kenellä on korva, hän kuulkoon. 10) Jos kuka vankeuteen vie, niin hän itse vankeuteen joutuu; jos kuka miekalla tappaa, hänet pitää miekalla tapettaman. Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko.

Johannes muistuttaa tässä kärsivää seurakuntaa siitä, että onnettomuudet, jotka kohtasivat heitä ja jotka kohtaisivat heitä läpi historian eivät olleet sattumaa. Jumala ei unohtaisi heitä tai menettäisi tilanteen hallintaa. Jumala oli nähnyt edeltä kaikki nämä asiat ja oli ottanut ne huomioon, kun hän suunnitteli tietä, jota pitkin ne, jotka oli kirjoitettu elämän kirjaan, lopulta saavuttaisivat iankaikkisen päämääränsä.

Nämä sanat auttavat myös määrittelemään, minkä tyyppisen voiton peto saavuttaa pyhistä (13:7). Heidät pantaisiin vankilaan ja heitä tapettaisiin, mutta vain osana pelastussuunnitelmaa, joka Jumalalla heitä varten oli.

Tämän jakson viimeiset sanat: ”Tässä on pyhien kärsivällisyys ja usko” NIV–käännös kääntää näin: ”Tämä vaatii pyhien taholta kärsivällisyyttä ja uskollisuutta.” Tekstiyhteys kuitenkin tuskin oikeuttaa tällaista käännöstä. Alkukielen sanat eivät ”vaadi” Jumalan kansaa suorittamaan mitään. Sen sijaan heitä vakuutetaan siitä, että heidät on valittu ja ennaltamäärätty iankaikkiseen elämään. Jos heidät on tiellä iankaikkiseen elämään määrätty myös vankeuteen ja marttyyrikuolemaan, he voivat kärsiä kaiken tämän kärsivällisyydellä ja luottavaisella toivolla. He tietävät, että heidän armollinen Herransa ja Vapahtajansa on säätänyt myös tämän heille. Elämänkirja kuuluu hänelle, joka oli tullut teurastetuksi, jotta hän lunastaisi heidät Jumalalle verellään.

KOLMAS NÄKY: PETO MAASTA (13:11–18)

11) Ja minä näin toisen pedon nousevan maasta, ja sillä oli kaksi sarvea niinkuin karitsan sarvet, ja se puhui niinkuin lohikäärme. 12) Ja se käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden ja saattaa maan ja

siinä asuvaliset kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani. 13) Ja se tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden. 14) Ja se villitsee maan päällä asuvaliset niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon nähden; se yllyttää maan päällä asuvaliset tekemään sen pedon kuvan, jossa oli miekanhaava ja joka virkosi. 15) Ja sille annettiin valta antaa pedon kuvalle henki, että pedon kuva puhuisikin ja saisi aikaan, että ketkä vain eivät kumartaneet pedon kuvaa, ne tapettaisiin. 16) Ja se saa kaikki, pienet ja suuret, sekä rikkaat että köyhät, sekä vapaat että orjat, panemaan merkin oikeaan käteensä tai otsaansa, 17) ettei kukaan muu voisi ostaa eikä myydä kuin se, jossa on merkki: pedon nimi tai sen nimen luku. 18) Tässä on viisaus. Jolla ymmärrys on, se laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.

Tämän jakson ensimmäiseen jakeeseen sisältyy käännösongelma, jolla on vaikutusta myös jakeen tulkintaan. Sekä sana ”karitsa” että ”lohikäärme” ovat aluttomia, ts. niissä ei ole artikkelia. Tämä olisi normaalia silloin, kun sanoja käytetään ensimmäistä kertaa, kuten kohdassa 5:6, jossa sanaa ”karitsa” käytetään ensimmäistä kertaa, ja kohdassa 12:3, jossa sanaa ”lohikäärme” käytetään ensimmäistä kertaa. Sanaa ”karitsa” käytetään myöhemmissä luvuissa kaksikymmentä kuusi kertaa ja joka kohdassa paitsi tässä siinä on määrätty artikkeli, joka viittaa edelliseen sanan esiintymään. Sanaa ”lohikäärme” käytetään tämän lisäksi yksitoista kertaa; jälleen joka kohdassa paitsi tässä siinä on määrätty artikkeli.

Tämän jakeen yleinen käännös kuuluu: ”Sillä oli kaksi sarvea kuin karitsalla, mutta se puhui kuin lohikäärme.” Artikkelin puuttuminen kreikan kielessä ei aina edellytä epämääräistä artikkelia englannin kielessä (kreikan kielessä ei ole epämääräistä artikkelia). Artikkelin puuttuminen osoittaa toisinaan, että sanaa käsitellään erisnimenä. Olisi mahdollista nähdä artikkelin puuttuminen tässä tällä tavalla, varsinkin kun Ilmestyskirjassa sana ”karitsa” on aina Jeesuksen nimi ja sana ”lohikäärme” on aina perkeleen nimi. Me voisimme siinä tapauksessa aivan hyvin alkaa nämä kaksi sanaa isolla kirjaimella ja kääntää: ”Sillä oli kaksi sarvea kuin Karitsalla, mutta se puhui kuin Lohikäärme.”

Toisinaan artikkelin puuttuminen ilmaisee laatua. Aluton substantiivi kreikan kielessä tarkoittaa likipitään samaa kuin englannin kielen adjektiivi. Englannin kielessä on sama tälle kielelle ominainen puhetapa. Englantia puhuva käsittää, että on eri asia, jos me käänämme: ”*God is a spirit*”, kuin: ”*God is spirit*” (Joh. 4:24). Jälkimmäisen lauseen todellinen merkitys on, että Jumala on henki. Tästä syystä olisi täysin sallittua kääntää tämä jae: ”*Karitsankaltainen, sillä oli kaksi sarvea, mutta sen puhe oli lohikäärmeenkaltaista*”.

Koska molemmat käännökset ovat kuitenkin kömpelöitä englannin kielessä, me olemme valinneet sen sijaan käännöksen määrätyn artikkelin kanssa: ”*Sillä oli kaksi sarvea kuin Karitsalla, mutta se puhui kuin lohikäärme*.” Me olemme menetelleet näin, sillä vaikka kristittyjäkin kutsutaan karitsoiksi ja lampaiksi, sana viittaa tässä Herraan Jeesukseen. Ajatus ei ole, että peto maasta näyttää kristityltä (vrt. Joh. 10:26,27; 21:15), vaan että hän tosiasiallisesti näyttää Kristukselta.

Ilmestyskirjan ainoa argumentti tätä tulkintaa vastaan on seitsemän sarven omistaminen karitsalle jakeessa 5:6. Meillä ei ole mitään keinoa tietää, oliko Johanneksen näissä näyissä näkemällä karitsalla aina seitsemän sarvea. Lukija voi muistaa kommentit, jotka koskivat yhtä kruunua, jota valkoisella hevosella ratsastaja kantaa luvussa 6, ja monia diadeemoja, joita hän kantaa luvussa 19. Monta kertaa Ilmestyskirjassa, kun Vapahtajaa kutsutaan karitsaksi, ei ole mitään viittausta hänen ulkoiseen hahmoonsa. Nuo kohdat ovat samanlaisia kuin Johannes Kastajan sanat, kun hän osoitti Vapahtajaa hänen inhimillisessä hahmossaan ja kutsui häntä Jumalan Karitsaksi, joka ottaa pois maailman synnit (Joh. 1:29).

Raamatuntulkitsijan mielessä ei voi olla mitään epäilystä siitä, että näyn karitsankaltainen peto on seurakunnan suuri vihollinen. Kun merestä nouseva peto oli selvästi pelottava ja vaarallinen vihollinen Jumalan kansalle, maasta nouseva peto näyttää ensi silmäyksellä olevan täysin vaaraton. Se itse asiassa ottaa Kristuksen ulkoisen hahmon, tai ainakin (jos joku pitää kiinni käännöksestä ”*karitsa*”) Kristuksen seuraajan hahmon.

Oikeaoppiset luterilaiset Raamatun selittäjät ovat yleisesti nähneet tämän maasta nousevan pedon kuvaavan suurta Antikristusta, ja sopusoinnussa luterilaisten tunnustuskirjojen kanssa, samaistaneet sen Rooman paavin

kanssa. Vaikka Antikristuksen tunnistaminen perustuu pääasiallisesti siihen, mitä apostoli Paavali opettaa ”*laittomuuden ihmistä*” 2. Tess. 2., sanotaan tässä kuitenkin joitain seikkoja, jotka tukevat tunnustuksellista luterilaista oppia, jonka mukaan ”*paavi itse on oikea Antikristus*” (papam esse ipsum verum antichristum, Schmalkaldenin uskonkohdat II,4,10).

On merkillepantavaa, että kreikan kielen prepositio **ἀντί** (anti) koineen murteessa tarkoittaa melkein aina ”*sijasta*” eikä ”*vastaan*”. Kun siis Uusi testamentti käyttää nimeä ”*Antikristus*”, yleinen tulkinta olisi, että hän on ”*sijais*”-kristus eikä kuka hyvänsä, joka on Kristusta vastaan. Tätä ajatellen on kaksinkertaisesti merkittävää, että tämän pedon ulkoinen hahmo on karitsan kaltainen, siis että se muistuttaa Kristusta. Tässä yhteydessä voimme palauttaa mieliin sen, että kun paavi joku vuosi sitten vieraili Amerikassa, lehdissä kerrottiin monien ihmisten sanoneen, että kun he kohtasivat paavin, he tunsivat olevansa Kristuksen luona. Eräs Rooman kirkon kanonisoiduista pyhistä, Katariina Sienalainen, kutsui paavia ”*Jeesukseksi Kristukseksi maan päällä*”. Jotkut väittävät, ettei paavi voi olla Antikristus tänä päivänä, koska nykyiset paavit ovat niin Kristuksen kaltaisia miehiä. Tämä jae varustaa meidät voimakkaalla vastamyrryillä tuon perustelun houkutusta vastaan. Sellaisia paaveja on ollut vähän, jotka ovat olleet ulkoisesti pahoja ja turmeltuneita. Useimmat heistä ovat näyttäneet ”*Karitsan kaltaisilta*”.

Mutta tämän pedon tuhoava luonne tulee ilmi siinä, mitä se sanoo. Sen puhe on lohikäärmeen kaltaista, se on, sanoma, jota se julistaa, on perkeleen sanoma. Mikä tuo sanoma on olemukseltaan, käy ilmi perkeleen ensimmäisistä sanoista Eedenissä. Pinnalta katsoen tuo sanoma ei näytä turmeltuneelta. Saatana näyttäytyy toisinaan valkeuden enkelinä (2. Kor. 11:14). Kaiken kaikkiaan hän ei yllyttänyt Aadamia ja Eevaa tekemään aviorikosta tai murhaa. Mutta hän kielsi selvän Jumalan sanan ja yllytti Eevaa etsimään onnellisuuttaan, ”*pelastustaan*”, kuten tapahtui, siitä, mitä hän saattoi tehdä itse eikä siitä kaikesta hyvästä, mitä Jumala oli tehnyt ja millä Jumala oli varustanut hänet ja hänen miehensä. Perkeleen perusoppi on sanoma pelastuksesta tekojen kautta. Trenton kirkolliskokouksen dekreeteissä ja kaanoneissa Rooman kirkko virallisesti tuomitsee ja uskoo helvetin haltuun jokaisen, joka opettaa, että ihminen vanhurskautetaan yksin uskon kautta

ja että hyvät teot eivät ole välttämättömiä pelastukseen. Se on juuri tuolla teolla omaksunut helvetin lohikäärmeen sanoman virallisena kantanaan ja on tosiasiallisesti virallisesti julistanut Raamatun selvän opetuksen valheeksi. Rooman kirkon virallisen teologian kautta perkele yhä kertoo ihmisille, että he eivät joudu kadotukseen, jos he tekevät kirkon määräämiä tekoja. Monet näistä teoista kuulostavat pettävän raamatullisilta. Rooman kirkko suosittaa katumusta, uskoa, rukouksia ja paastoja ansiollisina tekoina, joilla me ansaitsemme anteeksiantamuksen ja pelastuksen.

Mutta kun Rooma ja paavikunta ansaitsee tulla samaistetuiksi tämän maasta nousevan karitsan kaltaisen pedon kanssa, meidän ei tulisi unohtaa, että nykyinen protestantismi on suuressa määrin myös omaksunut lohikäärmeen sanoman. Pelastus inhimillisten ponnistelujen kautta on, suuremmassa tai pienemmässä määrässä, yleinen teema nykyisessä protestanttisessa ajattelussa. Sen seurauksena ihmiset eivät etsi pelastustaan Jumalan armosta ja Kristuksen ansioista, joihin tartutaan yksin uskolla, vaan heidän omista ponnisteluistaan, kääntymiskokemuksistaan ja vastaavista. Näin ollen suuri osa protestanttisuudesta, vaikka se näyttää ”karitsankaltaiselta”, on myös alkanut esittää lohikäärmeen kaltaista sanomaa. Tähän petoon viitataan kaikissa myöhemmissä luvuissa ”vääränä profeettana”.

Peto asettaa itsensä siten sijais-kristukseksi. Vanhan testamentin profeetat olivat puhuneet tulevasta Vapahtajasta suurena profeettana, ja tämä teema toistuu uudelleen ja uudelleen Uudessa testamentissa. Hänen sanomansa julistaa pelastusta armosta ilman tekoja. Kaikki ne, jotka muuntavat evankeliumin uudeksi laiksi ja kääntävät jopa uskon ja katumuksen hyväksi teoiksi, joita ihmisten täytyy suorittaa anteeksiantamuksen ehtona, tarjoavat profeettallisen sanoman korviketta eivätkä Kristuksen evankeliumia. Silti sanoma näyttää monista Kristuksen kaltaiselta, koska siinä käytetään kaikkia oikeita sanoja. Mutta todellisuudessa se riistää Kristukselta hänen kunniansa omistamalla omille teoillemme tietyn osan kunniaista meidän pelastuksestamme. Ja kukaan ei tee sitä kirkossa suuremmalla taidolla kuin Rooman paavi. Vaikka Lenski, Poellot, Little, ja muut raamatunselittäjät voivat sen tähden olla oikeassa sanoessaan, että maasta nouseva peto kuvaa ”antikristillistä propagandaa”, saattavat he olla myös väärässä, kun eivät näe

läheistä yhteyttä tämän jakeen ja Schmalkaldenin uskonkohtien tuomion välillä, että ”*paavi itse on oikea Antikristus*”. Kuitenkin, laajemmassa mielessä, me voimme sanoa, että tämä peto kuvaa myös kaikkea oppia, joka kaivaa maata evankeliumin alta ja palvelee perkeleen tarkoituksia.

Jokaisen kristittyjen sukupolven täytyy otella harhan kanssa siellä, missä se ilmaantuu. Niinpä omana aikanamme tunnistamme lohikäärmeen äänen humanismissa, kehitysofissa, helluntailaisuudessa, mormonismissa, Jehovan todistajissa, armstrongismissa ja muissa nykyajan harhaopeissa. Näiden kaikkien vaarallisuus perustuu siihen, että niiden julistajat näyttävät karitsan kaltaisilta. Väärillä opettajilla on yhä lampaanvaatteet.

Tämä peto on paljon suurempi uhka seurakunnalle kuin ensimmäisen pedon edustama avoin vihamielisyys, sillä väärä oppi riistää ihmisiltä elämän paljon syvällisemmässä mielessä kuin merestä nousevan pedon harjoittama murhaava vaino. Vaino voi riistää Jumalan lapsilta fyysisen elämän, mutta väärä oppi riistää ihmisiltä hengellisen ja iankaikkisen elämän.

Kuitenkin, nuo kaksi petoa toimivat selvästi yhdessä kampanjassaan Jumalaa ja hänen seurakuntaansa vastaan. Peto, joka nousee maasta, ”*käyttää kaikkea ensimmäisen pedon valtaa sen nähden* (Becker: *edessä*)”. Sanojen ”*sen edessä*” sijasta NIV-käännös kääntää: ”*sen puolesta*”. Vaikka käännös ”*sen edessä*” tai ”*sen läsnäollessa*” vastaa kirjaimellisesti alkuperäistä tekstiä, kuitenkin hepreankielinen vastine, kun sitä käytetään suhteessa henkilöön, jolla on valtaa, ilmaisee virallista asemaa, antaen henkilölle, joka seisoo hallitsijan ”*edessä*”, vallan toimia hänen sijastaan. Siten lausuma voi ilmaista, että toinen peto palvelee ensimmäisen pedon tarkoituksia, aivan kuten tuo peto palvelee perkeleen tarkoituksia, jolta se saa voimansa ja valtansa (13:2).

Tekstiyhteys selvittää lauseen ”*kaikki ensimmäisen pedon valta*” merkityksen. Se ei varsinaisesti viittaa siihen valtaan ja voimaan, jonka jokainen maallinen hallitus saa suoraan Jumalalta, vaan sen sijaan siihen voimaan ja valtaan, jonka se saa perkeleeltä Jumalan sallimana. Ensimmäisellä pedolla on valta ja voima 1) vaatia ja saada palvontaa ja kunnioitusta epäuskoiselta maailmalta (13:4), 2) puhua suurta pilkkaa, 3) pysyä ajan loppuun saakka (13:5), 4) pilkata Jumalan ilmoitusta ja seurakuntaa (13:6), 5) vainota uskovaisia ja 6) nauttia maailmanlaajuista valtaa (13:7). Siksi

toinen peto harmittomasta ulkoisesta hahmostaan huolimatta on itse asiassa seurakunnan suuri vihollinen. Se lisää omaan toimintapiiriinsä ensimmäisen pedon toimintapiirin.

Paavali oli sanonut vääristä opettajista, jotka tulisivat, että he julistavat ”riivaajien oppeja” (1. Tim. 4:1). Johanneksen kielellä, he puhuisivat ”niinkuin lohikäärme” (13:11). Vaikka me voimme tästä syystä laskea mukaan kaikki väärät opettajat, jotka opettavat perkeleellisiä oppeja, kun me puhumme tämän pedon merkityksestä, silti Rooman paavikunnassa totaalinen toiminta, jota tässä kuvataan, esiintyy selvemmin kuin missään muualla. Aiemmat paavit ovat vaatineet maailmanlaajaa maallista valtaa, eivätkä myöhemmät paavit ole koskaan hylänneet tuota vaatimusta. Paavikunta oli pääasiallinen monien kristittyihin kohdistuneiden veristen vainojen aikaansaaja myöhäisellä keskiajalla ja sitä seuraavan ajan alkupuolella. Kirotessaan raamatullisen, pelastumista armosta ilman tekoja koskevan opin paavikunta pilkkaa Jumalan ilmoitusta, ja maailmanlaajalla messu- uhrillaan se kieltää sen yhden ainoan uhrin kaikkiriittävyuden, jolla on tehty iankaikkisesti täydellisiksi kaikki ne, jotka pyhitetään (Hebr. 10:14). Kiroamalla harhaoppisiksi ne, jotka opettavat raamatullista oppia, se myös parjaa seurakuntaa. Paavikunta tulee myös pysymään tämän ajan loppuun saakka, sillä Herra ei tuhoa tuota ”*laittomuuden ihmistä*” ennen kuin tulemisensa kirkkaudessa (2. Tess. 2:8). Korvaamalla Jumalan näkymättömän valtakunnan omalla näkyvällä valtakunnallaan paavikunta tulee hyvin samanlaiseksi kuin jokin maallinen valta ja siten edelleen vahvistaa ihmisten taipumusta pitää maallisia hallituksia siunausten varsinaisena lähteenä eikä Jumalan välikappaleina, joiden kautta Herra tahtoo antaa siunauksensa ihmisille. Tällä tavalla ”*se saattaa maan ja siinä asuvaiset kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava parani*” (13:12).

Kun Paavali kuvaa Antikristuksen toimintaa, hän puhuu ”*valheellisista ihmeistä*”, joilla tämä pettää ihmisiä (2. Tess. 2:9–10). Johannes toistaa Paavalin ajatuksen, kun hän sanoo, että tämä peto ”*tekee suuria ihmeitä, niin että saa tulenkin taivaasta lankeamaan maahan ihmisten nähden. Ja se villitsee maan päällä asuvaiset niillä ihmeillä, joita sen sallittiin tehdä pedon nähden; se yllyttää maan päällä asuvaiset tekemään sen pedon kuvan, jossa*

oli miekanhaava ja joka virkosi.”

Vanhassa testamentissa profeetta Elia oli osoittanut, että Jahve on oikea Jumala kutsumalla tulen taivaasta alas (1. Kun. 18:24–). Peto matkii tätä ihmettä, ja tällä sekä muilla vastaavilla merkeillä se kykenee pettämään epäuskoisen maailman, ”*ne, jotka asuvat maan päällä*”, niin, että he uskovat sen perkeleelliset valheet. Kun roomalaiskatoliset kirjailijat siis mainitsevat esimerkkeinä roomalaiskatolisen kirkon tekemät ihmeet (esimerkiksi Lourdeessa) todisteena sille väitteelle, että Rooman kirkko on oikea katolinen kirkko, me muistamme, että sellaisia ihmeitä kuvataan tässä valheellisina ihmeinä (2. Tess. 2:9), joilla peto pettää maailman. Vaikka ihmeet voivat tukea oikeaa oppia, on myös totta, että oppi on se arvosteluperuste, jolla oikeat ihmeet on koeteltava (5. Moos. 13:1–; Jes. 8:19–20).

Peto ei ainoastaan petä maailmaa näillä väärillä ihmeillä, vaan se myös taivuttaa ne, jotka asuvat maan päällä, tekemään epäjumalankuvan ensimmäisestä pedosta. Nämä kaksi petoa yhdistävät nyt voimansa toteuttaakseen perkeleen aikeen tuhota oikea seurakunta. Maallinen hallitus antikristillisessä muodossaan ja luopiokirkko, joka puhuu perkeleen sanomaa Jumalan totuuden sijasta, yhdistävät voimansa ja valtansa yrittäessään tuhota Jumalan kansan. Kirkkohistorioitsijat voivat mainita lukemattomia esimerkkejä siitä, miten kirkko on kääntynyt maallisten viranomaisten puoleen vangitakseen ja polttaakseen ne, jotka se on tuominnut harhaoppisiksi. Luterilaiset kristityt ajattelevat tässä yhteydessä Wormsin valtiopäiviä, jossa Rooman kirkon johtajat taivuttivat keisarin antamaan asetuksen, jolla Martti Luther tuomittiin kuolemaan.

Sama totuus asetetaan meidän eteemme jälleen vertauskuvallisella kielellä, kun meille kerrotaan, että väärä profeetta kykeni antamaan hengen kuvalle, joka oli pystytetty, niin että kuva kykeni puhumaan ja määräämään kuolemaan kaikki ne, jotka kieltäytyivät palvelemasta kuvaa. Me tiedämme, että myöhemmissä Rooman vainoissa kristityille annettiin usein tilaisuus valita joko kuolema tai suitsutuksen polttaminen keisarin kuvan edessä. Tämä erityinen kuuliaisuuskoe näyttää olleen käytössä jo Johanneksen aikana. Esimerkiksi Pergamossa oli temppeli, joka oli omistettu keisarinpalvonalle. Raamatunselittäjät esittävät, että Antipas (2:13) on ehkä surmattu siksi,

koska hän on kieltäytynyt osallistumasta senkaltaiseen jumalanpalvelukseen. Joka tapauksessa Johannes näki näyssään edeltäkin ajan, jolloin väärä kirkko hyväksyi ja jopa yllyttäisi niiden tappamiseen, jotka eivät palvoisi antikristillistä maallista hallitusta epäjumalana. Sellaisesta palvonnasta on kyse aina, kun ihmiset ovat valmiit olemaan kuuliaisia ihmisille ennemmin kuin Jumalalle (Ap. t. 4:19).

Teloituskuolema ei ole kuitenkaan ainoa keino, jota antikristilliset voimat käyttävät saadakseen ajettua läpi vaatimuksensa. Peto käyttää myös taloudellista painostusta saavuttaakseen tarkoituksensa ja saa aikaan sen, että kaikki ihmisluokat, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja orjat, ottavat merkin oikeaan käteensä tai otsaansa. Sana, joka on käännetty ”*merkki*”, tarkoittaa polttomerkkiä tai jälkeä, jonka sinetti jättää. Sellainen ”*merkki*” ilmaisee omistajan. Aivan kuten Jumalan kansa luvussa 7 merkittiin sinetillä sen osoittamiseksi, että heistä oli tullut Jumalan omaisuutta, niin nämä ihmiset merkitään sinetillä sen osoittamiseksi, että he kuuluvat pedolle. Tämä merkki antaa heille oikeuden käydä kauppaa ja osallistua yhteisön taloudelliseen toimintaan. Senkaltaisesta asiasta, josta tässä puhutaan, ovat esimerkkinä monet kommunistimaat, joissa täytyy julkisesti osoittaa uskollisuutensa jumalankielteiselle hallitusmuodolle voidakseen osallistua täydellisesti liike-elämään samoin kuin politiikkaan. Esimerkiksi monissa noista maista nuorilta ihmisiltä kielletään korkeampi koulutus ja pääsy ammatteihin, elleivät he liity kommunistinuorten järjestöihin. Siten, tietyssä mielessä, he eivät voi ”*ostaa tai myydä*”, ellei heillä ole ”*merkkiä, pedon nimeä tai sen nimen lukua*”. Ilmaisut ”*pedon nimi*” tai ”*sen nimen luku*” liittyvät selvästi määritteinä sanaan ”*merkki*”, niin että sinetti painaa joko pedon nimen tai pedon nimen luvun leiman henkilöön, joka ottaa merkin.

Tällä kohtaa on tarpeellista kysyä, kumpaa kahdesta pedosta tässä tarkoitetaan. Ensimmäisen jakeen jälkeen ja aina luvun kahteen viimeiseen jakeeseen saakka nimi ”*peto*” viittaa aina petoon, joka nousee merestä. Sitä kutsutaan kahdesti ”*ensimmäiseksi pedoksi*” ja kolmesti pedoksi, joka oli parantunut kuolettavasta haavasta (13:3,12,14). Kolme kertaa nimi esiintyy ilmaisussa ”*pedon kuva*” (13:15). Tekstiyhteys osoittaa, että tämä on merestä peräisin olevan pedon kuva. Tämän luvun jälkeen ”*peto*” tarkoittaa

ensimmäistä petoa ja ”*väärä profeetta*” toista petoa.

Kaiken tämän seurauksena näyttäisi siltä, että peto, josta puhutaan tämän luvun kahdessa viimeisessä jakeessa, täytyy myös olla ensimmäinen peto, peto merestä. Mutta, vaikka on totta, että ensimmäinen peto mainitaan useammin nimeltä, juuri tämä jakso kohdistaa huomion toisen pedon toimintaan. Maasta nouseva peto harjoittaa ensimmäisen pedon valtaa. Hän saa aikaan sen, että maa ja epäuskoinen maailma palvoo petoa, jonka haava oli parantunut. Se tekee suuria ihmeitä. Se pettää kansat. Se saa ihmiset pystyttämään kuvan ensimmäiselle pedolle ja se antaa sille hengen. Lopuksi se saa ihmiset ottamaan merkin, johon sisältyy pedon nimi tai luku. Koska koko tämä jakso alkoi kuvauksella pedosta, joka nousee maasta, ja joka nyt saa aikaan, että ihmiset leimataan omistajan merkillä, on todennäköistä, että luku on tämän toisen pedon luku. Mutta kysymykseen ei voi vastata lopullisesti. Ehkä nimi ja luku voidaan omistaa molemmille pedoille. Me palaamme tähän kysymykseen uudelleen kommentoidessamme jaetta 15:2.

Tämän luvun viimeinen jae on antanut aiheen loputtomalle spekulatiolle. Johannes kirjoittaa: ”*Tässä on viisaus. Jolla ymmärrys on, se laskekoon pedon luvun; sillä se on ihmisen luku. Ja sen luku on kuusisataa kuusikymmentä kuusi.*”

Kirkon historian alkuvuosisadoilta saakka on tehty monta yritystä tämän luvun laskemiseksi. Kirkkoisä Irenaeus, joka eli vain yksi sukupolvi pyhää Johannesta myöhemmin, viittaa ”*moniin nimiin*”, joiden voidaan huomata sopivan tähän laskelmaan. Kreikan kielessä aakkosten jokaisella kirjaimella on numeroarvo, ja, koska monien nimien numeroarvo on 666, Irenaeus sanoi, että oli turvallisempaa odottaa profetian täyttymystä, kuin arvuutella ja etsiä nimiä, jotka sopisivat siihen. Kuitenkin hän sanoo, että hyvin todennäköinen ratkaisu voitaisiin löytää nimessä **λατῆνός**, kreikan sana, joka tarkoittaa latinankielistä. Tämän kreikan sanojen yhdistelmän numeroarvo on 666 (Λ=30, Α=1, Τ=300, Ε=5, Ι=10, Ν=50, Ο=70, ja Σ=200).

Jotkut Raamatun selittäjät ovat vastustaneet tämänkaltaisia ratkaisuja, koska he väittävät, että tämäntyyppistä laskemista (sitä kutsutaan gematriaksi) ei löydy mistään muualta Raamatusta. Tämä on painava perustelu, mutta ei millään tavalla ratkaiseva. Sanaa, jonka me olemme kääntäneet sanalla

”laskea”, käytetään vain yhdessä ainoassa muussa kohdassa Uudessa testamentissa. Jeesus puhuu miehestä, joka ”laskee” suunnittelemansa tornin kustannukset (Luuk. 14:28). Siihen varmasti sisältyy torniin tarvittujen eri tarvikkeiden hintojen laskeminen, aivan kuten se tässä voisi kuvata prosessia, jossa nimen kaikkien kirjainten numeroarvo lasketaan yhteen.

Jos tämä Irenaeuksen ehdotus on oikea, kävisi ilmeiseksi, miksi ei ole paljoakaan väliä sillä, kuuluuko luku ensimmäiselle vai toiselle pedolle. Johanneksen aikaan suuri maallinen antikristus oli Rooman valtio, ja, yhteydessä äsken esitettyyn ratkaisuun, Irenaeus huomauttaa, että ”*ne, jotka nyt hallitsevat, ovat latinankielisiä*”. Niin myös suuri kirkollinen Antikristus on paavikunta, jonka virallinen kieli tähän päivään saakka on ollut latina, vaikkakin messu nykyään vietetään kansankielellä. Uskonpuhdistuksen ja Trenton kirkolliskokouksen ajoista alkaen, kun paavi oli selvästi paljastettu Antikristukseksi, meillä on vielä enemmän syytä hyväksyä tämä todennäköiseksi ratkaisuksi kuin oli Irenaeuksella, joka sanoi, että oli turvallisempaa odottaa profetian täyttymystä.

Mutta koska Raamatussa ei ole yhtään selvää kohtaa, joka vaatii edellä esitetyn kaltaista laskemista, on todennäköisesti parempi etsiä ratkaisua, joka on yhteensopivampi sen tavan kanssa, jolla numeroita muutoin käytetään Ilmestyskirjassa. Olemme nähneet, että numero kaksitoista on seurakunnan, kymmenen täydellisyyden, neljä maailman ja seitsemän liiton vertauskuva tai ihmisten kanssa toimivan Jumalan vertauskuva. On esitetty, että numero kuudessa, joka on hyvin lähellä seitsemää, mutta aina vajavainen, pitäisi nähdä kuvaus perkeleen yrityksille vallata Jumalan paikka ihmisten sydämissä ja tuon yrityksen edeltämäärätty epäonnistuminen. Tekstiyhteyteen sopisi paremmin nähdä tässä numerossa vertauskuva Antikristuksen yrityksestä asettua Jumalan temppeliin ja vaatia itselleen jumalallisia etuoikeuksia, kuten Paavali kertoo hänestä (2. Tess. 2:3–9). Koska kymmenen on täydellisyyden luku ja 666 on $6 + (10 \times 6) + (10 \times 10 \times 6)$, tämä luku kuvaa sitä, että Antikristus ei koskaan kykene pääsemään samanlaiseen liittosuhteeseen seuraajiensa kanssa kuin Jumala on päässyt kansansa kanssa. Koska kolme ja puoli tai puolet liitonnumerosta seitsemän, on pahan numero, ei ole mahdotonta ajatella, että numero kuusi tai puolet

kahdestatoista, edustaa kirkon vihollisia. Sellainen tulkinta sopisi oikein hyvin tekstiyhteyteen. Edellä mainittuihin pohdintoihinsa liittyen Irenaeus oli taipuvainen pitämään lukua 666 tiivistelmänä kaikelle sille luopumukselle, mikä on tapahtunut alussa, välissä olevina aikoina ja mikä tapahtuu lopussa.

Eräät nykyiset luterilaiset Raamatun selittäjät, jotka hylkäävät tulkinnan, jonka mukaan maasta nouseva peto on ennen kaikkea Rooman paavi, ovat esittäneet todistelun, että käännös ”*se on ihmisen luku*” on väärä, ja että meidän tulisi kääntää sen sijaan: ”*Se on inhimillinen luku*”. On totta, ettei sanalla ”*luku*” eikä sanalla ”*ihminen*” ole artikkelia kreikan alkukielessä. Siitä syystä saattaisi olla parempi kääntää kuten NIV: ”*Se on eräs ihmisen luku*”. Mutta perustelu, että se ei voi olla ihmisen luku, koska sitä erityisesti kutsutaan ”*pedon*” luvuksi, on kestämaton. Jos Vapahtaja voidaan kuvata Karitsaksi ja perkele lohikäärmeeksi, ei ole mitään syytä, miksi ihmistä ei voitaisi kuvata pedoksi.

Tässä luvussa on monta yksityiskohtaa, joista meidän täytyy puhua varauksellisesti, mutta pääajatuksukset ovat hyvin selvät. Näyt kertovat meille suoraan, että perkeleellä on kaksi suurta liittolaista yrityksessään tuhota seurakunta. Toinen on maallinen hallitus, joka käyttää raakaa voimaansa sotiakseen Jumalan kansaa vastaan. Toinen on luopiokirkko, jolla yhä on kristinuskon ulkoiset tunnusmerkit, mutta joka kaivaa maata uskon alta ja jopa tekee sen mahdottomaksi julistamalla sanomaa, joka ei ole evankeliumia, vaan sen sijaan perkeleen opetusta. Martti Luther sovelsi tämän ilmestyksen omaan aikaansa, kun hän yhdessä virsistään puhuu ”*murhanhimoisesta paavista ja Turkista*”. Turkin hallitus oli antikristillinen hallitus, joka usein pyrki asevoimin pakottamaan alamaaisensa muhamettilaisuuteen ja tuhoamaan kristillisen seurakunnan valtansa alaisissa maissa. Paavi oli myös antikristillinen ja yritti estää evankeliumin uudelleennousemisen tuomitsemalla Lutherin ja sanoman yksin armosta tapahtuvasta pelastumisesta perkeleellisen, pelastumista tekojen kautta julistavan opin hyväksi. Kuitenkin kaikkien aikojen kristittyjen kuuluu tietää, että heitä vastaan on koottu suuret voimat, jotta se saisi heidät valvomaan ja rukoilemaan, ettei jumalattomien hallitusten toiminta saisi pakotettua heitä luopumukseen eivätkä väärät opettajat harhauttaisi heitä epäuskoon ja väärään jumalanpalvelukseen.

Johannes ei ainoastaan varoita tätä vaaraa vastaan. Kuvattuaan kauheat viholliset, jotka tähtäävät seurakunnan tuhoamiseen, hän näkee nyt toisen näyn, jossa hän vakuuttaa lukijoitaan siitä, että perkele ja nuo kaksi petoa, nämä kolme suurta vihollista, joita on kutsuttu ”epäpyhäksi kolminaisuudeksi”, eivät onnistu yrityksissään.

The Seven Angels with Trumpets

NELJÄS NÄKY: 144000 KARITSAN KANSSA (14:1–5)

1) Ja minä näin, ja katso, Karitsa seiso Siionin vuorella, ja hänen kanssaan sata neljäkymmentä neljä tuhatta, joiden otsaan oli kirjoitettu hänen nimensä ja hänen Isänsä nimi. 2) Ja minä kuulin äänen taivaasta ikään kuin paljojen vetten pauhinan ja ikään kuin suuren ukkosenjyllinän, ja ääni, jonka minä kuulin, oli ikään kuin kanteleensoittajain, kun he kanteleitaan soittavat. 3) Ja he veisasivat uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä; eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta. 4) Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa; sillä he ovat niin kuin neitsyet. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle, 5) eikä heidän suussa ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat.

Aivan kuten maan päälle tulevaa suurta ahdistusta kuvaavaa näkyä (6:2–17) seuraa näky valtaistuimen ympärillä olevasta lukemattomasta joukosta (7:1–17), samoin pelottavaa kuvausta vahingosta, jonka saa aikaan se, mitä on kutsuttu ”epäpyhäksi kolminaisuudeksi” (lohikäärme ja kaksi sitä palvelevaa petoa), seuraa näky 144000:sta taivaassa.

Me olemme jo huomauttaneet kommentteissamme lukuun 7, että nuo 144000 ovat koko näkymätön seurakunta. Luvussa 7 nuo 144000 kuvataan ihmisinä, joiden tähden maailman tuho viipyy, niin että heillä olisi aikaa ottaa Jumalan sinetti otsaansa. Sinetti on siinä tietysti kuvakieltä ja tarkoittaa merkkiä, jonka sinetti jättää. Tässä heidät kuvataan sellaisiksi, joiden otsiin on kirjoitettu Karitsan ja hänen Isänsä nimi. Näiden kahden lausuman välillä ei ole todellakaan mitään eroa, ja jälkimmäinen lausuma ainoastaan selvittää, minkätyyppistä sinettiä enkeli käytti luvussa 7. Monissa arkeologien löytämissä sineteissä on mukana omistajan nimi. Hyvin usein nimeä edeltää prepositio osoittamassa, että sinetöity esine kuuluu henkilölle, jonka nimi on kaiverrettu sinettiin.

Kaikilla 144000:lla on sekä Karitsan että hänen Isänsä nimi kirjoitettuna otsaansa. Tämä ilmaisee selvästi, ettei kukaan kuulu tosi Jumalalle, ellei hän

kuulu myös Kristukselle. Hän on ainoa tie Isän luo eikä kukaan tule Isän luo muutoin kuin hänen kauttaan (Joh. 14:6). Vastaavasti kukaan ei tule Jeesuksen luo, ellei Isä vedä häntä (Joh. 6:44). Meillä on sen tähden tässä vertauskuvallinen esitys siitä totuudesta, jonka Pietari ja Johannes julistivat, kun he sanoivat neuvoston jäsenille: ”*Eikä ole pelastusta yhdessäkään toisessa; sillä ei ole taivaan alla muuta nimeä ihmisille annettu, jossa meidän pitäisi pelastuman*” (Ap. t. 4:12).

Tässä näyssä nuo 144000, jotka kuuluvat Jumalalle, eivät ole enää maan päällä. He olivat Karitsan kanssa, joka seisoi Siionin vuorella. Jerusalemin tavoin Siionin vuori, jonka päälle Jerusalemin temppeli oli rakennettu, on Raamatussa Uuden testamentin seurakunnan symboli (Hes. 12:22; vrt. Jes. 2:1–; Room. 11:26; Ps. 46; Gal. 4:26). Olisi mahdollista nähdä tässä jakeessa vain symbolinen esitys Vapahtajan olemisesta kansansa kanssa, mutta jae 3 asettaa nuo 144000 valtaistuimen ympärille sekä neljän elävän olennon ja 24 vanhimman seuraan, jotka me tapasimme jo Johanneksen saaman tulevaisuutta koskevan näyn alussa. Tässä me olemme tekemisissä riemuitsevan seurakunnan kanssa. Siionin vuori on tässä kohdassa taivaallisen Jerusalemin nimi, jossa Jumalan kansa on iankaikkisesti vapaa vaaroista, jotka uhkasivat sitä epäpyhän kolminaisuuden käsissä.

Niinpä meillä on näissä jakeissa toinen kuvaus seurakunnan lopullisesta voitosta kaikista vihollisistaan. Johannes puhuu tuon voiton synnyttämästä ilosta kirjoittaessaan: ”*Ja minä kuulin äänen taivaasta ... ja ääni, jonka minä kuulin, oli ikään kuin kanteleensoittajain* (kirjaimellisesti: ”*kanteletta soittavien*”), *kun he kanteleitaan soittavat.*” Kanteleet **κithára** mainitaan kolme kertaa Ilmestyskirjassa. Jokaisessa tapauksessa niitä käytetään säestämään laulua Jumalan valtaistuimen ympärillä. Ensimmäisessä taivasnäyssään Johannes näki, että neljällä elävällä olennolla ja kahdellakymmenellä neljällä vanhimmallalla oli kanteleet, joilla he säestivät ylistyslauluaan Karitsalle (5:8–9). Seitsemän maljan näyn johdannossa ne, jotka olivat voittaneet pedon, säestivät samoin lauluaan kanteleilla (15:2–3). Se seikka, että kanteleet säestävät 144000:n laulua on toinen osoitus siitä, että Siionin vuori on tässä näyssä vertauskuvallinen nimi taivaassa olevalle riemuitsevalle seurakunnalle.

Kanteleitten ääntä kuvataan ”*paljojen vetten pauhinaksi* (kirjaimellisesti:

”*monien vesien ääni*”) ja ikään kuin suureksi ukkosenjylinäksi”. Ilmestyskirjan ensimmäisessä näyssä Vapahtajan ääntä oli verrattu paljojen vetten pauhinaan (1:15) tai jylysevään vesiputoukseen. Samaa ilmaisua käytetään kolmannen kerran kuvaamaan voittoisien pyhien laulua myöhemmässä näyssä (19:6).

Tuossa myöhemmässä näyssä, kuten tässä, musiikki kuvataan kovaksi ukkosenjylinäksi. Ilmaisua ”*ukkosenjylinä*” käytetään myös kolmesti Ilmestyskirjassa. Kerran sitä käytetään kuvaamaan neljästä elävästä olennosta yhden ääntä näyssä neljästä ratsastajasta (6:1), ja kahdesti sitä käytetään kuvaamaan pyhien musiikkia (14:2; 19:6). Ensimmäisessä noista kahdesta kohdasta puhutaan ”*suuresta* (tai *kovasta*) *ukkosesta*” **βροντῆς μεγάλης** ja sillä kuvataan kanteleitten ääntä; toisessa ”*voimakkaista ukkosista*” **βροντῶν ἰσχυρῶν**, ja sillä kuvataan lunastettujen laulua taivaassa. Tämä kuvaus taivaallisesta kanteleitten soitosta korostaa pyhien suurta lukumäärää, ja sen on täytynyt olla lohdutuksen lähde varhaiselle kirkolle, joka niin usein näki itsensä pienenä, piiritettynä laumana, jota uhkasi vaara tulla vaiennetuksi keisarillisen vainon kautta. Yhä edelleen se tarjoaa samanlaista lohdutusta meille tänä päivänä, kun näemme laajalle levinneen luopumuksen näkyvässä, ajallisessa seurakunnassa, jossa puhtaan Jumalan sanan äänen näyttävät hukuttavan monet äänet, jotka levittävät epäpyhän kolminaisuuden sanomaa.

Jylysevien kanteleitten säestyksellä 144000 ”*veisaavat uutta virttä valtaistuimen edessä ja neljän olennon ja vanhinten edessä*”. Aiemmin ilmaisua ”*uusi virsi*” oli käytetty kuvaamaan vanhinten ja neljän elävän olennon laulua (5:9). Siinä yhteydessä lainasimme joukon kohtia Psalmeista ja Jesajan kirjasta, joissa tätä ilmaisua käytettiin. Kaikissa näissä kohdissa on selvä viittaus pelastukseen, jota Jumala on valmistamassa kansalleen. ”*Uusi virsi*” on ylistyslaulu, jossa uskovat ilmaisevat kiitollisuutensa ja ilonsa pelastuksestaan.

Se on laulu, jota vain lunastetut osaavat laulaa: ”*Eikä kukaan voinut oppia sitä virttä, paitsi ne sata neljäkymmentä neljä tuhatta, jotka ovat ostetut maasta.*” Artikkelin sanan ”*virsi*” edessä on artikkeli, joka viittaa edelliseen sanan esiintymiseen ja voidaan siksi hyvin todennäköisesti kääntää demonstratiivipronominina. Perfektin partisiippi sanassa ”*ostetut*” muistuttaa meitä siitä, että kysymyksessä on täytetty työ, jonka tulokset

ovat voimassa nykyhetkeen saakka. Me emme myötävaikuttaneet mitään meidän lunastukseemme maasta.

”Uuden virren” sanoja ei ole ilmoitettu, koska sen saattoivat oppia vain ne, jotka oli ostettu eli lunastettu maasta. Toisessa kohdassa, joka puhuu ”uudesta virrestä” (5:8–9), virren sanat puhuvat lunastuksesta, jonka Karitsa on saanut aikaan verellään.

Lunastetut kuvataan sitten kaikessa heidän viattomuudessaan ja täydellisyydessään: ”Nämä ovat ne, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa; sillä he ovat niin kuin neitsyet. Nämä ovat ne, jotka seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee. Nämä ovat ostetut ihmisistä esikoiseksi Jumalalle ja Karitsalle, eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu; he ovat tahrattomat.”

Huomautimme aiemmin, että luku 144000 on vertauskuvallinen luku, joka osoittaa, että me olemme tässä tekemisissä koko näkymättömän seurakunnan, koko valittujen täyden määrän, kanssa. Heitä kutsutaan ”esikoisiksi”. Aluksi tämä vaikuttaa siltä kuin he olisivat vain osa sadosta, ikään kuin 144000 olisi erityisryhmä lunastettujen joukossa. Apostoli Paavali käytti säännöllisesti sanaa ”esikoiset” (esikoislahja ym.), kuvataksaan ensimmäistä osaa suuremmasta lahjasta tai sadosta (Room. 8:23; 11:16; 1. Kor. 15:20; 16:15). Kuitenkin Vanhassa testamentissa esikoiset (uutiset) oli se sadon osa, joka tuotiin temppeliin uhrina Herralle. Loput sadosta käytettiin ruuaksi ja se oli tässä suhteessa varattu tuhottavaksi. Kun tätä ryhmää siis kutsutaan ”esikoisiksi Jumalalle ja Karitsalle”, me ymmärrämme sen siksi osaksi ihmiskunnan satoa, joka tuodaan taivaan temppeliin. Kuten kuulumme tämän luvun ensimmäisessä jakeessa, he kantavat Jumalan sinettiä ja nimeä otsassaan. Tämä erottaa heidät selvästi muista ihmisistä, joilla on pedon nimi ja merkki oikeassa kädessä ja otsassa (13:16). Vastakohta niiden välillä, joilla on pedon merkki ja niiden välillä, jotka kantavat Jumalan sinettiä (14:1), osoittaa myös, että me olemme tässä tekemisissä koko näkymättömän seurakunnan kanssa. Edelleen se seikka, ettei kukaan voi oppia ”uuden virren” sanoja paitsi ne 144000, osoittaa myös, että Johannes käyttää sanaa ”esikoiset” kaikista niistä, jotka ovat osalliset taivaan autuudesta ja pääsevät pakoon tuhoa.

Sanat, joilla 144000:tta kuvataan, johtavat meidät myös samaan johtopäätökseen. Koska heidät kuvataan ”neitsyiksi, jotka eivät ole saastuttaneet itseään naisten kanssa”, yleinen roomalaiskatolilainen ajattelu on joskus nähnyt heissä selibaatissa olevan papiston, mutta jopa roomalaiskatolilainen Jerusalemin Raamattu ilmoittaa, että neitsyys on tässä yhteydessä kuvaannollinen sana uskollisuudelle Jumalaa kohtaan. Pyhä Paavali vertasi Korinton seurakuntaa neitsyeen, kun hän kirjoitti: ”Minähän olen kihlannut teidät miehelle, yhdelle ainoalle, asettaakseni Kristuksen eteen puhtaan neitsyen” (2. Kor. 11:2). Vanhassa testamentissa useat profeetat kutsuivat valittua kansaa ”neitsyeksi” (Jes. 37:22; Jer. 14:17; 18:13; 31:4,21; Val. 1:15; 2:13; Aam. 5:2). Tämä kielikuva liittyy siihen, että hyvin yleisesti Vanhan testamentin seurakuntaa kutsutaan Jahven vaimoksi ja Uuden testamentin seurakuntaa Kristuksen morsiameksi tai Karitsan vaimoksi. Hyvin lähelle tulee myös se, että epäjumalanpalvelusta kutsutaan yleisesti aviorikokseksi. Selittäessään Hooseaa Luther sanoo, että Vanhan testamentin kuvakielinen ilmaisu ”harjoittaa haureutta” tarkoittaa epäjumalanpalveluksen harjoittamista (Luthers Works 18, s. 4). Nämä 144000 kieltäytyivät ottamasta pedon merkkiä. He hylkäsivät kaiken epäjumalanpalveluksen ja kieltäytyivät olemasta uskottomia Jumalaa ja Karitsaa kohtaan. He pysyivät uskollisina yljälle, joka tulisi ajan lopussa vaatimaan heitä puolisoikseen (vrt. 19:6–8).

Heistä sanotaan myös, että ”he seuraavat Karitsaa, mihin ikinä hän menee”. Partisiipin preesens, ”seuraavat”, ilmaisee, että tämä on heiltä jatkuva toiminto. Herra Jeesus oli itse kuvannut valittujaan näillä sanoilla Johanneksen evankeliumissa. Hän sanoi: ”Minun lampaani kuulevat minun ääntäni, ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. Ja minä annan heille iankaikkisen elämän, ja he eivät ikinä huku, eikä kukaan ryöstä heitä minun kädestäni” (Joh. 10:27–28). Johannes oli kuullut Vapahtajan puhuvan nämä sanat, ja niiden Johanneksen kuulijoiden, jotka tunsivat hänen evankeliuminsa hyvin, on täytynyt muistaa ne, kun he kuulivat pastorien lukevan nämä jakeet.

Sanat ”nämä ovat ostetut ihmisistä” näyttävät aluksi aiheuttavan ongelman. Olisi helppo lukea niihin ajatus lunastuksen rajoittamisesta, ikään kuin muita ei olisi ostettu. Mutta Raamattu opettaa hyvin selvästi, että Herra Jeesus

on kaikkien ihmisten Vapahtaja, että hän vuodatti verensä kaikkien edestä ja siten lunasti kaikki ihmiset synnistä, kuolemasta ja perkeleen vallasta. Pietari käyttää samaa sanaa kuin Johannes tässä **ἀγοράζειν**, kun hän sanoo, että väärät opettajat, jotka kieltävät Herran ja tuottavat itselleen äkillisen kadotuksen, olivat kuitenkin hänen ostamiaan (2. Piet. 2:1). Kuitenkin, tässä meille kerrotaan, että nämä 144000 ovat ne, jotka oli ostettu, tai lunastettu, ihmiskunnasta, aivan kuten useita jakeita aiemmin heitä kuvailtiin sellaisiksi, jotka oli ostettu maasta. Mutta sanaa ”lunastus” **ἀπολύτρωσις** käytetään toisinaan ilmaisemaan meidän lopullista vapahdustamme tämän maailman suruista ja tuskista (Room. 8:23; Luuk. 21:28; Ef. 1:14; 4:30). Ilmiselvästi sanaa ”ostaa” käytetään myös laajemmassa mielessä ilmaisemaan, ei ainoastaan ostohinnan maksamista, vaan myös sitä, kun omaksi ostettu otetaan haltuun. Koska nämä 144000 ovat taivaassa, on selvää, että heidän tapauksessaan Vapahtaja ei ole ainoastaan maksanut lunastushintaa heistä (1. Kor. 6:20), vaan on tullut myös ottamaan nämä ostetut ihmiset itselleen.

Lopuksi heistä sanotaan, että heidän suussaan ei ole mitään valhetta, ja että he ovat tahrattomat. Johannes ei tässä kohdassa kerro meille, mitä heidän tahrattomuutensa on, mutta ajatellen luvun 7 kuvausta pyhistä Jumalan valtaistuimen äärellä, voimme sanoa, että he ovat tahrattomia, koska heidät oli pesty jokaisesta liasta ja tahrasta Karitsan verellä. Sanaa, jota Johannes käyttää tässä, **ἁμωμος**, käyttää myös Paavali kuvatakseen seurakuntaa sanoessaan, että Kristus antoi itsensä seurakunnan edestä tehdäkseen sen pyhäksi ja tahrattomaksi (Ef. 5:27). Pietari käytti samaa sanaa kuvatakseen Kristusta, kun hän puhui hänestä karitsana, jossa ”ei ole tahraa” (1. Piet. 1:19). Meidän tahrattomuutemme on meille luettu Kristuksen vanhurskaus.

Voi näyttää siltä, että Johannes viittaa vain noiden 144000:en pyhitettyyn elämään, kun hän kirjoittaa: ”Eikä heidän suussaan ole valhetta havaittu.” Lausuma, ettei heidän suussaan ole valhetta havaittu, on kuitenkin varsinaisesti havainnollinen ilmaus siitä tahrattomuudesta, joka heille luetaan. Jaakob sanoo, että jos joku ei koskaan hairahdu puheessa, hän on täydellinen mies, joka kykenee kontrolloimaan kaikkia ruumiinsa jäseniä (Jaak. 3:2). Olla vapaa valehtelemisesta tarkoittaa sen tähden samaa kuin olla vapaa

kaikesta synnistä. Tätä läheistä suhdetta sen välillä, että ollaan vapaat valehtelemisesta ja ollaan vapaat synnistä, havainnollistaa se, että Herra Jeesus kuvataan sellaiseksi, ”joka ei syntiä tehnyt ja jonka suussa ei petosta ollut” (1. Piet.2:22; Jes. 53:9).

Valehteleminen mainitaan Raamatussa usein erikseen syntinä, jota Jumala erityisesti vihaa (ks. esim. Snl. 6:17; Ps. 5:7). Se on myös synti, josta kaikkia ihmisiä syytetään (Room. 3:4), ja jonka tähden ihmisiä lopulta heitetään tulijärveen (Ilm. 21:8). Koska valehteleminen on niin yleinen synti, emme näe tässä jakeessa ainoastaan viittausta Jumalan kansan pyhitettyyn elämään, vaan erityisesti siihen anteeksiantamukseen, joka puhdistaa heidän huulensa kaikesta vääryydestä (Jes. 6:7). Jakeen sanat ovat havainnollinen esimerkki tahrattomuudesta, joka luonnehtii näitä Karitsan seuraajia, tahrattomuus, joka viime kädessä aina on lahja, jonka Jumala antaa heille Poikansa ja hänen sovittavan verensä kautta. Tämä Karitsa, jonka edessä he seisovat, on loppujen lopuksi se Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin (Joh. 1:29), Karitsa, joka oli teurastettu ja joka on lunastanut meidät Jumalalle verellään (5:9), Karitsa, jonka veressä pyhät ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne (7:14). He ovat tahrattomat sen tähden, mitä Kristus on tehnyt heidän edestään. Valheet, joihin he, samoin kuin Pietari, ovat syyllistyneet, on Jumala, joka lupaa olla muistamatta meidän syntejämme (Jer. 31:34), antanut anteeksi.

Näyttämö siirtyy nyt takaisin maan päälle ja Johannes kuvailee viidettä näkyä tässä sarjassa.

VIIDES NÄKY: KOLME ENKELIÄ (14:6–13)

6) Ja minä näin lentävän keskitaivaalla erään toisen enkelin, jolla oli iankaikkinen evankeliumi julistettavana maan päällä asuvalle, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille. 7) Ja hän sanoi suurella äänellä: ”Peljätkää Jumalaa ja antakaa hänelle kunnia, sillä hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet.” 8) Ja seurasi vielä toinen enkeli,

joka sanoi: ”Kukistunut, kukistunut on se suuri Babylon, joka haureuten-sa vihan viinillä on juottanut kaikki kansat.” 9) Ja heitä seurasi vielä kolmas enkeli, joka sanoi suurella äänellä: ”Jos joku kumartaa petoa ja sen kuvaa ja ottaa sen merkin otsaansa tai käteensä, 10) niin hänkin on juova Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihan-sa maljaan, ja häntä pitää tulella ja tulikivellä vaivattaman pyhien enkelien edessä ja Karitsan edessä. 11) Ja heidän vaivansa savu on nouseva aina ja iankaikkisesti, eikä heillä ole lepoa päivällä eikä yöllä, heillä, jotka petoa ja sen kuvaa kumartavat, eikä kenelläkään, joka ottaa sen nimen merkin. 12) Tässä on pyhien kärsivällisyys, niiden, jotka pitävät Jumalan käskyt ja Jeesuksen uskon. 13) Ja minä kuulin äänen taivaasta sanovan: ”Kirjoita: Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästedes. To-tisesti – sanoo Henki – he saavat levätä vaivoistansa, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.”

Näky enkelistä, joka lentää keskitaivaalla ja jolla on saarnattavana iankaikkinen evankeliumi, on luterilaisuudessa perinteisesti tulkittu profetiaksi, joka koskee uskonpuhdistusta. Jakeet, jotka kuvaavat tätä näkyä, muodostavat yhden historiallisista epistoloista uskonpuhdistuksen juhlassa (the Reformation Festival). Meillä ei ole mitään riitaa tämän tulkinnan kanssa, jos näitä jakeita ei käsitellä välittömänä, erityisesti ja ainoastaan tohtori Martti Lutherin työhön viittaavana profetiana. Mutta Ilmestyskirjan tulkittamiseen idealistisella metodilla sopii se, että ymmärrämme nämä jakeet edellisessä luvussa annetun väärää oppia vastaan kohdistuvan hälytyksen jälkeisenä Jumalan lohdutussanomana seurakunnalle.

Kolme ensimmäistä näkyä tässä sarjassa kuvasivat kolme suurta kirkon vihollista, perkeleen ja ne kaksi petoa. Tämän jälkeen Johannes antaa seurakunnalle uudelleen vakuutuksen lopullisesta voitosta näyssä 144000:sta valtaistuimen edessä. Nyt, näissä jakeissa, hän vertauskuvin muistuttaa seurakuntaa siitä Vapahtajan lupauksesta, että valtakunnan evankeliumia saarnataan tämän ajan loppuun saakka (Matt. 24:14). Huolimatta perkeleen ja epäuskoisen maailman ponnisteluista vaientaa puhtaan opin julistaminen, enkeli, joka julistaa evankeliumia, jatkaa lentämistään keskitaivaalla.

Näin ollen on täysin oikein nähdä yksi tämän lupauksen täyttymys

luterilaisessa uskonpuhdistuksessa, joka on historian huomattavin ilmaus siitä periaatteesta, että Jumala ei salli sanansa vaientamista. Mutta me voimme nähdä ilmauksen tästä totuudesta myös jokaisessa muussa historiallisessa liikkeessä, jossa evankeliumi on kirkkaasti ja voimakkaasti julistettu. Näky vakuuttaa meitä yksinkertaisesti siitä, että väärät opettajat eivät koskaan tule vaientamaan evankeliumin julistusta.

Tämän näyn perusopetusta korostetaan edelleen, kun kirkon julistusta kutsutaan *iankaikkiseksi* evankeliumiksi. Aivan kuten Vapahtaja lupasi, etteivät helvetin portit voi koskaan seurakuntaa voittaa, niin hän myös lupasi, etteivät hänen sanansa koskaan häviä.

Lupaus siitä, että evankeliumi julistetaan todistukseksi kaikille kansoille (Matt. 24:14), toistetaan painokkaasti tässä, kun meille kerrotaan, että enkeli saarnasi ”*maan päällä asuvalle, kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille*”. Tämä on jälleen yksi niistä Ilmestyskirjan seitsemästä kohdasta, joissa näitä neljää sanaa käytetään kuvaamaan maan ihmisiä (ks. 5:9). Kuitenkin, tämä on ainoa kohta, jossa noita neljää sanaa edeltää lausuma ”*maan päällä asuvalle*”. On selvää, että me emme tässä ole tekemisissä viiden ryhmän kanssa. Neljä jälkimmäistä sanaa ovat määritteenä ensimmäiseen. Sana **καὶ** (suomalaisessa käännöksessä pilkku) ennen lausumaa ”*kaikille kansanheimoille*” on selittävä **καὶ** (ja), ja voimme kääntää sen sanalla ”*nimittäin*” sanan ”*ja*” sijasta.

Vaikka KJV-käännös on kääntänyt ”*ne, jotka asuvat* (NIV: *elävät*) *maan päällä*”, tämä ei ole kreikan alkutekstissä sama ilmaus, jonka me löydämme muissa kohdissa käännettynä tällä tai vastaavalla tavalla (ks. 3:10; 6:10; 8:13; 11:10; 13:8,12,14; 17:2,8). Kaikissa näissä kohdissa merkittävä kreikan sana on partisiippi verbistä **κατοικέω** (KJV: ”*ne, jotka asuvat*”, ”*asukkaat*”; NIV: ”*ne, jotka elävät*”, ”*asukkaat*”). Tuo lausuma tarkoittaa aina epäuskoisia. Tämä yleinen lausuma viittaa kaikkiin niihin, jotka tekevät kotinsa maan päälle, niihin, jotka eivät voi vilpittömästi laulaa ”*taivas on minun kotini*”. Tässä kohdassa kreikan kielessä on epätavallinen **τοὺς καθημένους**, kirjaimellisesti ”*ne, jotka istuvat maan päällä*”, ja se selvästikään ei, kuten **τοὺς κατοικοῦντας** (ne, jotka tekevät kotinsa maan päälle), välttämättä tarkoita vain epäuskoisia, sillä jotkut näistä ihmisistä ottavat varmasti vaarin

evankeliumin sanomasta ja pelastuvat.

Vaikka sanoma, jonka enkeli julistaa niille, jotka elävät maan päällä, kuvaillaan ”*iankaikkiseksi evankeliumiksi*” (14:6), enkelin sanoja siten kuin niitä lainataan (14:7) voidaan tuskin kuitenkaan pitää tiivistelmänä tuosta evankeliumin sanomasta. Edellisen luvun näyt ovat tehneet kristallinkirkkaaksi sen, että tämä evankeliumi on hyvä sanoma meidän lunastuksestamme Karitsan veren kautta. Lainatut enkelin sanat pitäisi pikemmin nähdä tiivistelmänä siitä tarkoituksesta, jota varten evankeliumia julistetaan.

Enkeli sanoo: ”*Peljätkää Jumalaa ja antakaa Hänelle kunnia, sillä Hänen tuomionsa hetki on tullut, ja kumartakaa Häntä, joka on tehnyt taivaan ja maan ja meren ja vetten lähteet.*” Termi ”*Jumalan pelko*” kattaa laajan merkityssisällön Pyhässä Raamatussa, ulottuen alastomasta kauhusta Jumalan vihan edessä lapsenomaiseen pelkoon ja kunnioitukseen hänen sanoinkuvaamattoman armonsa edessä. Syntiselle Jumalan pelko on ”*kauhu, joka vaivaa omaatuntoa synnin tuntemisen kautta*”. Tämänkaltaisen pelon kuvaa Herra sanoessaan: ”*...peljätkää Häntä, joka voi sekä sielun että ruumiin hukuttaa helvettiin*” (Matt. 10:28). Syntinsä anteeksisaaneelle ihmiselle Jumalan pelko on pyhä pelko, joka seuraa, kun hän miettii mielessään ansaitsematonta anteeksiantamusta, joka on tullut hänen osakseen vanhurskaalta ja pyhältä Jumalalta, joka on myös äärettömän armon Jumala. Tämän jälkimmäisen kaltaisesta pelosta puhui psalmista kirjoittaessaan: ”*Mutta sinun tykönäsi on anteeksiantamus, että sinua peljättäisiin*” (Ps. 130:4). Juuri tätä luottavaista, rakastavaa pelkoa vaaditaan enkelin sanomassa, sillä vain tämä pelko seuraa evankeliumin saarnaamista.

Tätä ei pidä käsittää siten, etteikö uskovan Jumalan lapsen sydämessä koskaan olisi sellaista pelkoa, joka mainittiin ensin. Meidän uskomme heikkouden tähden me emme ole aina niin varmoja anteeksiantamuksesta kuin meidän tulisi olla. Kristittyjä kauhistuttaa myös toisinaan ajatus Jumalan pyhästä vihasta. Kuitenkin, sellainen pelko on luonteenomaista vanhalle Aadamille, ei uudelle ihmiselle. Luterilaiset tunnustuskirjat määrittelevät kristityn ”*lapsenomaisen pelon*” pelkona (*Erschrecken* (saks.), *pavor* (lat.)), olla peloissaan), johon usko tuo huojennuksen, kun taas epäuskoisen ”*orjamainen pelko*” on samanlainen pelko, mutta sitä ei huojenneta uskolla

(Apol. XII,38).

Niitä, jotka asuvat maan päällä, käsketään myös antamaan kunnia Jumalalle. Sellainen kunnioitus on myös evankeliumin hedelmä. Vain ne, jotka evankeliumin saarnan kautta ovat tulleet tuntemaan Herran anteeksiantavana armon Jumalana Kristuksessa voivat todellisesti kunnioittaa häntä. Sillä Kristuksen ulkopuolella Jumala on kuluttava tuli (Hebr. 12:29), jonka edessä ei yksikään syntinen voi kestää (Ps. 130:3).

Ei olisi kuitenkaan tässä oikein rajoittaa Jumalan pelon merkitystä luottavaiseen pelkoon. Sanoma on kaiken kaikkiaan suunnattu ”*kaikille kansanheimoille ja sukukunnille ja kielille ja kansoille*”. Monet niistä, jotka kuulevat sanoman Jumalan anteeksiantamuksesta, eivät usko sitä. Kun he kuulevat enkelin sanovan: ”*Hänen tuomionsa hetki on tullut*”, heidän pelkonsa tulee olemaan alaston kauhu, joka varmasti valtaa syntisen sydämen, joka on hylännyt Jumalan anteeksiantamuksen epäuskon kautta.

Lopuksi enkeli käskää ihmisiä palvelemaan kaikkien Luoja. ”*Kumartakaa*” **προσκυνήσατε** tarkoittaa ”*polvistua jonkun edessä*”. Kun tuomion hetki tulee, kaikki ihmiset polvistuvat Luojaan edessä (Fil. 2:10) – uskovat iloisessa pelossa; epäuskoiset alastomassa kauhussa.

Kun ensimmäisen enkelin sanoma on elämänpelastava evankeliumi, kaksi muuta enkeliä panevat pääpainon lakiin. Toinen enkeli julistaa Jumalan tuomion Babylonia vastaan. Tämä on ensimmäinen Ilmestyskirjan kuudesta kohdasta, jotka mainitsevat Babylonin. Tämän enkelin ensimmäiset sanat ovat lainaus Vanhasta testamentista. Profeetta Jesaja kirjoitti: ”*Kukistunut, kukistunut on Baabel*” (Jes. 21:9).

Tätä Vanhan testamentin taustaa vasten meidän täytyy tulkita ne Ilmestyskirjan kohdat, jotka puhuvat Babylonista. Jesajan aikaan Babylon uhkasi Jumalan kansaa tuholla. Johanneksen aikaan Babylon tuli nimeksi Roomalle, jonka aikeena oli tuhota seurakunta. Tässä sen merkitystä ei voi rajoittaa Roomaan, koska tekstiyhteys sitoo sen yhteen viimeisen tuomion kanssa viimeisenä päivänä. Siksi ”*Babylon*” tarkoittaa kaikkia kirkon vihollisia kaikkina aikoina.

Julistamalla Babylonin kukistumista enkeli antaa seurakunnalle vakuutuksen lopullisesta voitosta. Vanhassa testamentissa Babylonin

kukistuminen oli merkki valitun kansan välittömästä vapautumisesta vankeudesta ja heidän paluustaan luvattuun maahan. Samoin näky Uuden testamentin Babylonin kukistumisesta on lupaus siitä, että suuri ahdistus, jonka tämä paha kaupunki on aiheuttanut Uuden testamentin seurakunnalle, tulee myös loppumaan, ja että seurakunta liittyy Karitsan seuraan Siionin vuorella uudessa Jerusalemissa (14:1–5).

Babylon kuvataan ”suurena (kaupunkina), joka sai kaikki kansat juomaan hänen haureellisen halunsa viiniä”. KJV-käännös (myös KR 1938) ”hänen haureutensa vihan viini” on mahdollinen, mutta ei näytä oikealta. Vaikka sana **θυμός** joskus merkitsee ”vihaa”, sanan alkuperäinen merkitys on ”syvä halu tai tunne”. NIV-käännös ”hänen hulluksi tekevien haureuksien viini” ei myöskään vastaa alkutekstiä, joka kuuluu kirjaimellisesti ”hänen haureutensa halun viini”. Tämä on tyypillinen heprean kielen rakenne, joka normaalisti käännettäisiin sillä tavalla, kuin olemme esittäneet (Becker viittaa käyttämäänsä käännökseen, suom. huom.) ”hänen haureellisen halunsa viini”.

Lauseen merkitystä ei ole vaikea selvittää. Jumalattoman maailman ja luopiokirkon, joita tässä edustaa ”Babylon”, tarkoituksena on aina johtaa ihmisiä pois oikean Jumalan palvelemisesta. Raamatullisessa kielenkäytössä hengellinen haureus on uskottomuutta Jumalaa kohtaan, joka on ilmoittanut itsensä Sanassaan. Haureellinen Babylon pyrkii taivuttamaan ihmisiä liittymään siihen hengellisessä haureudessa julistamalla väärää uskontoa.

Kolmannen enkelin sanoma on samoin tuhon ja tuomion sanoma. Ne, jotka juovat Babylonin tarjoamaa viiniä ja palvelevat petoa ja sen kuvaa Jumalan sijasta, joka loi taivaan ja maan, juovat ”myös Jumalan vihan viiniä, joka sekoittamattomana on kaadettu hänen vihansa maljaan”. Tässä tapauksessa me olemme kääntäneet sanan **θυμός** sanalla ”viha”, koska tekstiyhteydestä käy ilmi, että ”syvä tunne”, joka on kaadettu maljaan, on Jumalan viha **ὀργή**. Jumalan vihan maljasta juominen on tavallinen raamatullinen kielikuva, joka tarkoittaa Jumalan rangaistuksen kokemista.

Jumalan vihan viini on kaadettu ”sekoittamattomana” tähän maljaan. Antiikin aikana oli tavallista sekoittaa viiniin vettä. Mutta tämän juoman karvautta ei mikään laimenna. Jumalan vihan täysi voima kohtaa heidät.

Sitä ei enää miedonneta armolla.

Tämä sama ajatus ilmaistaan sitten kirjaimellisemmilla sanoilla. Pedon palvelijoita, jotka kantavat sen merkkiä, vaivataan palavassa rikissä (kirjaimellisesti ”*tulessa ja rikissä*”) pyhien enkelien ja Karitsan läsnäollessa. Heidän vaivansa savu nousee ylös halki iankaikkisuuden. He eivät löydä lepoa päivällä eivätkä yöllä. Nämä sanat kuvaavat tuomittujen kärsimystä. Vapahtaja itse puhui samanlaisin sanoin, kun hän määräsi vasemmalla puolellaan olevat iankaikkiseen tuleen, joka on valmistettu perkeleelle ja hänen enkeleilleen (Matt. 25:41–).

Vakuutukseen, että kadotettuja vaivataan pyhien enkelien ja Karitsan läsnäollessa, sisältyy tärkeä opetus. Syntinen ihmissydän kapinoi sitä ajatusta vastaan, että on iankaikkinen rangaistus, jossa kirotut eivät koskaan löydä lepoa. Ihmiset väittävät kerran toisensa jälkeen vastaan, että sellainen rangaistus ei sovi yhteen Jumalan rakkauden ja armon kanssa. Jopa todellisten kristittyjen on toisinaan vaikea hyväksyä tätä totuutta. Mutta Karitsa, joka kantoi maailman synnit, rakastava Vapahtaja, joka antoi henkensä meidän pelastuksemme tähden, on myös ankara tuomari, joka lähettää iankaikkiseen rangaistukseen ne, jotka hylkäävät hänen armonsa. Johannes ei selvästikään näe mitään yhteensopimatonta tässä, eivätkä pyhät enkelit, jotka näkevät kaiken tämän, lausu ainoatakaan sanaa vastaan. Se tapahtuu heidän läsnäollessaan, ja Johanneksen sanat osoittavat, että he yhtyvät täydestä sydäimestään Herran tuomioon. On sen tähden asianmukaista, että Jumalan pyhien **ἅγιοι** tulisi omaksua pyhien enkelien asenne **ἁγγέλων ἀγίων** ja tunnustaa myös tässä: ”*Hyvin hän on kaikki tehnyt*” (Mark. 7:37). Tässä luottamuksessa Jumalan kansa hiljentää oman kapinoivan sydämensä vastaväitteet. Itse asiassa Johannes odottaa Jumalan kansan löytävän rohkaisun tässä näyssä. Hän kirjoittaa: ”*Tässä on pyhien kärsivällinen kestävyys*”. Kärsivällinen kestävyys **ὑπομονή** on halukkuus ”*pysyä alla*” ja kantaa kärsivällisesti se kuorma, jonka Herra panee meidän päällemme. Ankan vainon päivinä, jolloin Johannes jakoi nämä näyt kärsivän seurakunnan kanssa, on täytynyt olla monta kristittyä, jotka olivat kiusauksessa välttää vaino suostumalla hallituksen vaatimuksiin ja kieltää, tai ainakin piilottaa, uskonsa Jeesukseen. Mutta evankeliumin sanoma

(14:6–7), viholliselle ennustettu tappio (14:8) ja niiden murheellinen loppu, jotka kumartuivat pedon edessä (14:9–11) – kaiken tämän oli määrä olla rohkaisun lähde, auttamaan heitä kärsimään kärsivällisesti kaikki, mitä paha valtio saattoi heille tehdä. NIV-käännös lisää jälleen alkutekstiin sanan ”*vaatia*” (ks. selityksiä jakeeseen 13:10).

Näitä kärsivällisiä pyhiä kuvaillaan ”*niinä, jotka pitävät Jumalan käskyt*”. Anteeksiantamuksen kautta, jonka Jeesus on heille ansainnut, heistä on tullut pyhiä, pyhä kansa. Hyväksi puuksi tullessa he myös kantavat hyvää hedelmää (Matt. 7:17). He eivät ole tulleet pyhiksi pitämällä käskyt. Tämä kieltäisi kaiken sen, mitä Johannes opettaa Jumalan kansan pyhyydestä. Heidät on lunastettu Karitsan verellä (5:9). Heidän vaatteensa on pesty tuossa samassa veressä (7:14). Toisessa kirjeessä Johannes oli kirjoittanut, että me olemme puhdistetut kaikesta synnistä Jumalan Pojan verellä (1. Joh. 1:7). Siksi heidän pyhyytensä ei ole tulos heidän kuuliaisuudesta käskyjä kohtaan. Päinvastoin, sen tähden, että he ovat pyhiä, koska he ovat saaneet syntinsä anteeksi ja heidät on pyhitetty ja puhdistettu pyhässä kasteessa (Ef. 5:26), he rakastavat Herraa, joka ensin rakasti heitä (1. Joh. 4:19), ja tuo rakkaus on ensimmäinen askel kohti täydellistä kuuliaisuutta kaikkia muita Jumalan lain käskyjä kohtaan. Ensimmäisessä kirjeessään Johannes oli kirjoittanut: ”*Sillä rakkaus Jumalaan on se, että pidämme hänen käskynsä*” (1. Joh. 5:3). Vaikka heidän rakkautensa ja kuuliaisuutensa ei koskaan tule täydelliseksi tässä elämässä, niin he ovat kuitenkin aloittaneet ja siksi heitä voidaan kutsua niiksi, jotka pitävät Jumalan käskyt. Heistä ei voida enää sanoa, että heidän asenteensa on viha ja vihollisuus Jumalaa kohtaan, ei myöskään, etteivät he voi alistua Jumalan lain alle (Room. 8:7). Kaikkia kristittyjä kuvataan sen tähden oikein sellaisiksi, ”*jotka pitävät Jumalan käskyt*”.

Heitä kuvaillaan myös niiksi, jotka pitävät ”*uskonsa Jeesukseen*”. Alkutekstissä ei ole possessiivipronominia (–*nsa* suom. huom.). Alkuteksti kuuluu sanatarkasti: ”*Jeesuksen usko*”, kuten KJV-käännös kääntää (samoin KR 1938; suom. huom.) Mutta kreikan kielen määrätty artikkeli vastaa toisinaan possessiivipronominia. Edelleen, ”*Jeesuksen usko*” ei ole usko, joka Jeesuksella on. ”*Jeesuksen*” on objektiivinen genetiivi. Samoin kuin

englannin kielessä ”*Jumalan rakkaus*” voi tarkoittaa rakkautta, joka meillä on Jumalaa kohtaan (esim. ”*Tuolla miehellä ei ole yhtään Jumalan rakkautta sydämessään*”), samoin kreikan kielessä ”*Jeesuksen usko*” tarkoittaa uskoa, joka meillä on Jeesukseen. Monet Raamatun selittäjät ymmärtävät sanan ”*usko*” **πίστις** tarkoittavan tässä ”*uskollisuutta*” Jeesusta kohtaan. Sellainen tulkinta on mahdollisuuksien rajoissa, koska tuo kreikan kielen sana tarkoittaa kumpaakin. Kuitenkin, on vaikea nähdä, miten kristityt voisivat pitää **τηρεῖν** Jeesuksen uskollisuuden. Sitä paitsi Johannes käyttää kaikissa kirjoituksissaan tätä sanaa vain neljä kertaa, ja on vaikea osoittaa tekstiyhteydestä, että hän koskaan käyttäisi sitä tarkoittamaan ”*uskollisuutta*”. Hän käyttää kuitenkin verbiä ”*uskoa*” hyvin usein ja aina merkityksessä ”*uskoa jotakin tai luottaa johonkuhun*”. Siksi on todennäköisintä, että sana **πίστις** merkitsee hänellä ”*uskoa*” tai ”*luottamusta*”. Tämä luottamus Jeesukseen tekee kärsivällisen kestävyuden mahdolliseksi. Tämä luottamus on myös tehnyt heidät pyhiksi, sillä uskon kautta me omistamme itsellemme sen anteeksiantamuksen, jonka Jumala julistaa meille evankeliumissa.

Näky kolmesta enkelistä päättyy viimeisellä lohdutussanalla. Ääni taivaasta käskee Johanneksen kirjoittaa: ”*Autuaat ovat ne kuolleet, jotka Herrassa kuolevat tästedes. Totisesti – sanoo Henki – he saavat levätä vaivoistansa, sillä heidän tekonsa seuraavat heitä.*”

Ne, jotka kuolevat Herrassa, ovat ne, joiden yhteys Herraan on rikkomaton heidän kuollessaan. Koska tuo side on usko, ”*kuolla Herrassa*” tarkoittaa kuolla uskovana Jumalan lapsena. Sellaiset ihmiset ovat ”*autuaita*” **μακάριοι**, se on, onnellisia. Tällä lupauksella on täytynyt olla erityinen merkitys kristityille, jotka olivat vaarassa tulla tapetuiksi uskonsa tähden. Epäuskoinen maailma saattoi pitää heitä sääliävinä ja kurjina narreina, jotka eivät tienneet, mikä oli hyväksi heille. Mutta aivan kuten Paavali oli kirjoittanut Rooman kristityille, että vaino ja miekka ei voinut erottaa heitä Kristuksen rakkaudesta (Room. 8:35), niin Johannes vakuutti Vähän Aasian seitsemän seurakunnan jäsenille, että ne, jotka kuolevat uskovina Jumalan lapsina, saavat nauttia autuutta kuolemansa hetkestä alkaen. Heidän ei tarvitse odottaa siihen saakka, kunnes näkyvä voitto saavutetaan heidän vihollisistaan tässä maailmassa.

Niille, jotka olivat ottaneet pedon merkin, Jumalan tuomion hetki tuo loppumattoman vaivan, vaikka tässä nykyisessä maailmassa oli näyttänyt siltä, että he ovat voittavalla puolella. Mutta niille, jotka kuolevat Herrassa, kuolema tuo vapautuksen työstä ja uurastuksesta. Sana, jonka me olemme kääntäneet ”työt” **κόπων**, tarkoittaa myös ”vaivat” tai ”vaikeudet”. Perusmerkitys pysyy samana. Jumalan kansalle kuolema tuo vapautuksen kaikista epämiellyttävistä kokemuksista, jotka meidän täytyy kestää tässä synnin maailmassa.

Tämän lohdutussanoman viimeisten sanojen merkitys ei ole selvä välittömästä tekstiyhteydestä. Henki sanoo: ”Heidän tekonsa seuraavat heitä.” Tämä ei varmastikaan voi merkitä sitä, että heidän tekonsa ansaitsevat pelastuksen palkakseen, sillä tämä olisi ristiriidassa evankeliumin pääsanoman kanssa, joka sanoo, että me olemme pelastetut armosta ilman tekoja. Kuitenkin, Vapahtajan viimeistä tuomiota koskevan opetuksen (Matt. 25:34–40) valossa me voimme sanoa varmuudella, että heidän tekonsa seuraavat heitä todisteina uskosta, jonka kautta heidät oli vanhurskautettu.

KUODES NÄKY: ELONKORJUU (14:14–20)

14) Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi. 15) Ja temppelistä tuli eräs toinen enkeli huutaen suurella äänellä pilvellä istuvalle: ”Lähetä sirppisi ja leikkaa, sillä leikkuaika on tullut, ja maan elo on kypsynyt.” 16) Ja pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maa tuli leikatuksi. 17) Ja taivaan temppelistä lähti eräs toinen enkeli, ja hänelläkin oli terävä sirppi. 18) Ja alttarista lähti vielä toinen enkeli, jolla oli tuli vallassaan, ja hän huusi suurella äänellä sille, jolla oli se terävä sirppi, sanoen: ”Lähetä terävä sirppisi ja korjaa tertut maan viinipuusta, sillä sen rypäleet ovat kypsyneet.” 19) Ja enkeli heitti sirppinsä alas maahan ja korjasi maan viinipuun hedelmät ja heitti ne Jumalan vihan suureen kuurna. 20) Ja kuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella, ja kuurnasta kuohui veri hevosten kuolaimiin asti, tuhannen kuudensadan vakomitan päähän.

Tämä on kuudes näky tässä näkyjen sarjassa. Se on epäilemättä kuva tuomiopäivästä. Eräässä vertauksessaan Herra oli kuvannut viimeisen tuomion samanlaisin sanoin (Matt. 13:24–30, 36–43), ja Vanhassa testamentissa profeetta Jooel oli kuvannut viimeistä tuomiota näillä sanoilla: ”*Lähetäkää sirppi, sillä sato on kypsynyt. Tulkaa polkemaan, sillä kuurna on täynnä ja kuurna–altaat pursuvat ylitse; sillä heidän pahuutensa on suuri*” (Jooel 3:13).

Vaikka valkoisen pilven päällä istuvan henkilö nimeä ei kerrota, hän on varmasti Herra Jeesus. Häntä kuvataan ”ihmisolennon”, sanatarkasti ”ihmisen pojan” **υἱὸς ἀνθρώπου** kaltaiseksi. Huomautukset lukuun 1 osoittavat ne syyt, miksi KJV–käännös on väärässä kääntäessään tämän ilmauksen erisnimeksi. Johannes kiinnittää meidän huomiomme tässä siihen seikkaan, että ylimmäinen tuomari viimeisenä päivänä on ihminen. Hän esitti saman seikan evankeliumissaan kirjoittaessaan: ”*Isä ... on antanut hänelle vallan tuomita, koska hän on Ihmisen Poika*” **υἱὸς ἀνθρώπου** (Joh. 5:27). Ensi silmäyksellä voi näyttää siltä, että tämä kohta osoittaa meidän käännöksemme ”ihminen” tai ”ihmisen poika” sanan **υἱὸς ἀνθρώπου** vastineena vääräksi. Mutta, kuten huomautimme (1:13), nimeä ”*Ihmisen Poika*” käytetään melkein kahdeksankymmentä kertaa neljässä evankeliumissa, ja yhtä lukuun ottamatta joka kohdassa molemmilla substantiiveilla on artikkeli kreikan alkukielessä **ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου**. Artikkelin puuttuminen jakeessa Joh. 5:27 on sopusoinnussa kreikan kielenkäytössä, sillä kun predikaatti on ennen yhdistävää verbiä (kopula, ts. kreikan verbi **ἐστιν** (on) tulee ko. sanojen jälkeen, suom. huom.) kuten tässä kohdassa, substantiivi on määrätysässä muodossa myös ilman artikkelia (vrt. Joh. 1:49 kreikan kielisessä tekstissä). Paavali kertoi myös ateenalaisille, että Jumala tuomitsee eräänä päivänä maailman ihmisen kautta (Ap. t. 17:31). Tietoisuuden siitä, että meidän tuleva tuomarimme on ihminen kuten me, tulisi olla myös lohdutuksen lähde.

Tuomari, joka istui pilven päällä, kantoi kultaista kruunua **στέφανος**, hänen kuninkaallisen valtansa tunnusta. Kädessään hän piti terävää sirppiä, työkalua, jota maanviljelijä Raamatun aikoihin käytti sadonkorjuussa viljapellollaan.

Enkeli tuli sitten ulos temppelistä ilmoittamaan tuomarille, että maa oli valmis sadonkorjuuseen. Tämä yksityiskohta muistuttaa meitä jälleen

kerran siitä, että tuomari, joka johtaa tätä oikeudenkäyntiä, tulee Jumalan luota taivaan ”temppelistä”. Enkeli ilmoittaa myös syyn siihen, miksi sadonkorjuuseen tulisi ryhtyä nyt. ”Maan sato on kypsynyt”, sanatarkasti ”kuivunut”. Sanat osoittavat aivan selvästi, että kyseessä on viljankorjuu. Kun vilja on kypsynyt ja viljan varret ja jyvät ovat kuivuneet, ei odottamisella voida saavuttaa enää mitään. Kaikki, mitä maanviljelijä voi saada pellosta, on valmiina otettavaksi. Tosi asiassa kaikki viivytyks tuon hetken jälkeen lisää vain riskiä menettää sato. Näin juuri oikealla hetkellä ja enkelin käskystä ”pilvellä istuva heitti sirppinsä maan päälle, ja maa tuli leikatuksi”.

Luvussa 7 neljän enkelin käskettiin pidätellä hävityksen tuulia, kunnes kaikki Jumalan palvelijat oli sinetöity, ts. kunnes kaikki valitut oli turvallisesti tuotu sisään valtakuntaan evankeliumin saarnan ja kasteen sakramentin toimittamisen kautta. Tässä sama totuus opetetaan toisesta näkökulmasta. Sato on ”kypsynyt”, kaikki valitut on voitettu ja maa ei enää ole paikka, jossa ihmisillä on mahdollisuus tulla uskoon. On tullut aika koota ”nisu” ”aittaansa” (Matt. 3:12). Tämä oli täyttymyksen hetki kylväjille, jotka olivat menneet kylvämään siemenen (Matt. 13:1–9).

Kun Johannes Kastaja (Matt. 3:12) puhui nisun kokoamisesta Herran latoon (NIV) tai aittaan (KJV), hän puhui myös akanoista, jotka poltetaan sammumattomassa tulesa – vertauskuva epäuskoisten kohtalosta helvetissä. Mutta Johanneksen näyn toisessa osassa epäuskoisia ei verrata akanoihin viljankorjuussa. Jumalattomien tuomiota verrataan sen sijaan viinirypäleiden korjuuseen. On yllättävää, että tätä viinirypäleiden korjuuta ei toimita välittömästi mies, joka istuu pilven päällä. Sen sijaan ”toinen enkeli” lähetetään temppelistä sitä tarkoitusta varten. Kuten pilvellä istuvalla miehellä, on myös hänellä terävä sirppi. Aivan kuten temppelissä oleva enkeli käskää pilvellä istuvaa miestä aloittamaan viljankorjuun, samoin kolmas enkeli, joka ”lähti alttarista”, määräsi tämän terävällä sirpillä varustautuneen enkelin alkamaan viinirypäleiden korjuun.

Sanomme, että tämä on yllättävää, sillä muissa Ilmestyskirjan ja Raamatun kohdissa, jotka puhuvat viimeisestä tuomiosta, jumalattomien tuomitsemisen suorittaa Herra Jeesus (esim. Ilm. 6:16; Matt. 25:41). Meille ei kerrota, miksi tässä näyssä jumalattomien elonkorjuun toimittaa

enkeli. Saattaa olla, että Pyhä Henki tahtoi muistuttaa meitä siitä, että ”Jumalalle ei ole mieleen jumalattoman kuolema” (Hes. 33:11), ja siitä, että ”Ihmisen Poika ei tullut kadottamaan ihmisten sieluja, vaan pelastamaan heidät” (Luuk. 9:55; ei ole kaikissa kreikkalaisissa käsikirjoituksissa, suom. huom.). Samalla on huomattava, että enkeli, joka toimittaa jumalattomien elonkorjuun, tulee ”temppelistä”. Hän on ilmiselvästi Jumalan lähettiläs. Johanneksen tapa tuoda esiin viimeinen tuomio muistuttaa meitä tässä jälleen kerran siitä vaikeudesta, joka ihmisjärjellä on ymmärtää se suuri totuus, että oikeudenmukaisuuden Jumala, joka tuomitsee jumalattomat (5. Moos. 27:26), on myös armon Jumala, joka tahtoo kaikkien ihmisten pelastuvan (1. Tim. 2:4).

Enkeliä, joka ”lähti alttarista”, kuvataan edelleen sellaiseksi, jolla oli ”tuli vallassaan”. Tuon kuvauksen merkitystä on hyvin vaikea määrittää. Jokaisesta Vapahtajan vertauskuvien yksityiskohdasta ei voida väkisin puristaa hengellisen totuuden kuvausta. Sama voidaan sanoa Ilmestyskirjan näyistä. Sen sijaan, että harrastettaisiin arvailua jonkin hengellisen merkityksen löytämiseksi tässä kuvauksessa enkelistä, on parempi nähdä se draamallisena lisänä.

Tämän enkelin käskystä, jolla oli vallassa alttarilla käytettävä tuli, enkeli, joka oli tullut temppelistä, korjasi maan viinirypäleet sirpillään. Viinirypäletertut (koko viiniköynnös?) heitetään suureen Jumalan vihan viinikuurna. Sana ”suuri” on tässä hyvin korostetussa asemassa. Sanatarkasti käännettynä alkuteksti kuuluu: ”Jumalan vihan viinikuurna, siihen suureen” (vrt. kreikkalainen teksti Ilm. 6:17, jossa sanajärjestys on normaali). Tällä sanan ”suuri” korostetulla asemalla lauseen lopussa meitä muistutetaan siitä, että tuomiopäivä eroaa jokaisesta muusta ”Herran päivästä”, joka on edeltänyt sitä. Se seikka, että Johanneksen sanojen voidaan ymmärtää tarkoittavan koko viiniköynnöksen heittämistä viinikuurna, on toinen merkki siitä, että tämä on viimeinen ”Herran päivä”, viimeinen tuomio.

Viinikuurna poljettiin kaupungin ulkopuolella. Kauttaaltaan Ilmestyskirjassa ”kaupunki” tarkoittaa yleensä seurakuntaa. Aiemmin, luvussa 11, me näimme pakanoiden, epäuskoisten, ”tallaavan” πατήσουσιν pyhää kaupunkia 42 kuukautta. Nyt viinirypäleet, jotka kuvaavat näitä samoja epäuskoisia, ”tallattiin” ἐπατήθη kaupungin ulkopuolella. Uskovien

erottaminen epäuskoisista, josta Vapahtaja oli puhunut vertauksessa luseista (Matt. 13:24–30, 36–43) ja nuotasta (Matt. 13:47–50), on nyt tapahtunut.

Tämän epäuskoisen maailman tuomion lopullisuutta ja ankaruutta havainnollistetaan, kun meille kerrotaan, että ”*veri*”, joka tuli viinikuurnasta, peitti maan 1600 stadionin mitan päähän. Stadionin mitta (englannin sana ”*stadium*”) on noin 600 jalkaa (192 m, suom. huom.). Syvyydeltään se ylsi hevosten kuolaimiin saakka. Veri, jonka papit toivat temppeliin, oli todistus siitä, että uhrina uhratun eläimen kuolema synnin tähden oli tapahtunut. Johannes tunsi hyvin Vanhan testamentin julistuksen, että ”*sielu on veressä*” (3. Moos. 17:11). Suuresta Jumalan vihan viinikuurnasta vuotava veri on ankara muistutus siitä, että kaikkien epäuskoisten kohtalo on iankaikkinen kuolema Jumalan kaupungin ulkopuolella ja kaukana siitä.

Koko tämä näky on niin selvästi kuvaus viimeisestä tuomiosta, että vain sokeat dispensationalistit tai kiihkeät kiliastit kykenevät olemaan näkemättä sitä. Teksti osoittaa selvästi, että tämä on koko maanpiirin tuomio (14:16,19). Olemme jo huomauttaneet, että luku 4 liittyy Ilmestyskirjassa melkein aina jollain tavoin maahan, kun taas 10 on täydellisyyden luku. Kymmenen ja neljän neliöt ($10 \times 10 = 100$ ja $4 \times 4 = 16$, suom. huom.) kerrottuna toisillaan (100×16 , suom. huom.) antavat tulokseksi 1600. Luku 1600 jakeen lopussa, samoin kuin sana ”*suuri*” edellisen jakeen lopussa, on jälleen muistutus siitä, että tämä on *koko* maanpiirin *lopullinen* tuomio.

Saattaisimme odottaa, että tämä näky viimeisestä tuomiosta päättää tämän näkyjen sarjan. Mutta huomaamme tässä täsmälleen saman mallin, jonka me olemme jo huomanneet näyssä seitsemästä sinetistä. Tämän näyn kuudennen sinetin avaaminen tuo Johannekselle ensimmäisen näyn viimeisestä tuomiosta (6:12–17). Sitten, välinäytöksen jälkeen, jossa Johannes näkee näyn seurakunnasta maan päällä ja taivaassa (7:1–17), seitsemännen sinetin avaaminen aloittaa näyn seitsemästä pasuunasta. Tässä taas sarjan kuudes näky tuo Johannekselle toisen näyn viimeisestä tuomiosta (14:14–20). Tätä näkyä tuomiopäivästä seuraa sitten seitsemäs näky, jossa Johannes näkee riemuitsevan seurakunnan taivaassa ja jossa hänen huomionsa kohdistetaan näkyyn seitsemästä maljasta (NIV) tai pienestä pullostasta (KJV). (Ks. kirjan jäsentely.)

SEITSEMÄS NÄKY: ENKELIT, JOILLA ON SEITSEMÄN VIIMEISTÄ VITSAUSTA (15:1–8)

1) *Ja minä näin toisen tunnusmerkin taivaassa, suuren ja ihmeellisen: seitsemän enkeliä, joilla oli seitsemän viimeistä vitsausta, sillä niissä Jumalan viha täyttyy.* 2) *Ja minä näin ikään kuin lasisen meren, tulella sekoitetun, ja niiden, jotka olivat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta, seisovan sillä lasisella merellä, ja heillä oli Jumalan kanteleet.* 3) *Ja he veisasivat Mooseksen, Jumalan palvelijan, virttä ja Kaaritsan virttä, sanoen: ”Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi, Herra Jumala, Kaikkivaltias; vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi, sinä kansojen kuningas.* 4) *Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä; sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat sinua, koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet.”* 5) *Ja sen jälkeen minä näin: todistuksen majan temppeli taivaassa avattiin;* 6) *ja ne seitsemän enkeliä, joilla oli ne seitsemän vitsausta, lähtivät temppelistä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin ja rinnoilta vyötettyinä kultaisilla vöillä.* 7) *Ja yksi niistä neljästä olennosta antoi niille seitsemälle enkelille seitsemän kultaista maljaa, täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti.* 8) *Ja temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastansa, eikä kukaan voinut mennä sisälle temppeliin, ennen kuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta oli käynyt täytäntöön.*

Ensimmäinen jae on koko luvun tiivistelmä. Vaikka Johannes sanoo tässä, että hän näki seitsemän enkeliä, ne eivät todellisuudessa näyttäyty ennen kuin luvun puolivälissä (jae 6). Myös seitsemän vitsausta tulevat etualalle tuolla kohtaa näyssä. Ensiksi meille kerrotaan vain, että seitsemällä enkelillä on seitsemän vitsausta, mutta välittömästi näitä vitsauksia kutsutaan ”*viimeisiksi*”, ja sitten Johannes selittää, miksi niitä kutsutaan viimeisiksi vitsauksiksi. Niitä kutsutaan viimeisiksi, koska niissä Jumalan viha täyttyy. Niinpä meille kerrotaan heti alussa, että nämä vitsaukset huipentuvat maailman lopulliseen tuhoamiseen. Neljää enkeliä, jotka pitävät kiinni neljää tuulta (7:1–), ei enää käsketä varjelemaan maata täydelliseltä hävitykseltä.

Näky alkaa näkymällä siihen, mikä näytti ikään kuin lasiselta mereltä **ὡς θάλασσαν ὑάλινην**. Vaikka Johannes ei sano niin, tämä on ilmeisesti sama lasinen meri, jonka hän oli nähnyt tulevaisuutta koskevan näkynsä alussa

(4:6). Siinä merta oli verrattu kristalliin. Tässä Johannes kertoo meille, että se oli ”*tulella sekoitettu*”. Koska meille kerrottiin tuossa aiemmassa näyssä, että lasimeri oli ”*valtaistuimen edessä*”, me voimme otaksua, että tulinen ulkomuoto oli heijastuma joko Herran kirkkaudesta (4:3) tai seitsemästä tulisoihdusta, jotka palavat valtaistuimen edessä (4:5). Joka tapauksessa viittaus tuleen ilmaisee epäsuorasti Herran läsnäolon.

Lasisella merellä Johannes näki ne, jotka olivat saaneet voiton **τοὺς νικῶντας** pedosta ja sen kuvasta ja sen nimen luvusta. Tässä mainitun pedon täytyy olla peto merestä (13:1–10), sillä tämä oli se peto, jonka kuvaa epäuskoinen maailma kumarsi (13:14,15). Se, että sen ”*kuva*” kytketään ”*sen nimen lukuun*”, antaisi jossain määrin tukea sille johtopäätökselle, että luku 666, joka on mainittu luvun 13 lopussa, on merestä nousevan pedon, maallisen antikristuksen, luku.

Kirkkaudessa olevia pyhiä kuvaillaan tässä näyssä sanoilla **τοὺς νικῶντας**: ne, jotka saivat voiton eli voittivat. Tämä sana toistaa seitsemän kirjeen seitsemän lupausta, joista jokaisessa annetaan lupaus sille, joka voittaa **ὁ νικῶν, τῷ νικῶντι**. Näyssä merestä nousevasta pedosta sanottiin, että peto kykeni voittamaan **νικῆσαι** (13:7) pyhät. Se oli kyennyt vainoamaan ja tappamaan heidät. Mutta tässä käy ilmi, että huolimatta näennäisestä tappiostaan antikristillisten voimien käsissä maailmassa kristityt olivat silti voittajia. Johanneksen sanoilla on täytynyt jälleen olla erityinen merkitys hänen aikansa vainotulle seurakunnalle. Kuten Paavali, opetti hänkin noille varhaisille kristityille ja meille, että ahdistuksen tai hädän tai vainon tai nälänhädän tai alastomuuden tai vaaran tai miekan kohdatessa ”*me saamme jalon voiton (ὑπερνικῶμεν [olemme enemmän kuin voittajia]) hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut*” (Room. 8:37).

Ne, jotka saivat voiton pedosta, eivät ole niitä, jotka kukistivat tai tappoivat sen, vaan niitä, jotka kieltäytyivät kumartamasta sitä (13:12) ja ottamasta sen merkkiä tai sen lukua käteensä tai otsaansa (13:16). Sana, jonka me olemme kääntäneet sanalla ”*over*” (jonkun yli, suhteen; KR 38: –sta – pedosta, suom. huom.), on itse asiassa kreikan kielen prepositio **ἐκ**, joka merkitsee ”–*sta*”. Syntinen maailma, josta nämä voittajat tulivat, oli maailma, joka oli Kristuksen vihollisten vallan alla. Tuosta maailmasta he

olivat paenneet saamalla voiton pedosta, kieltäytymällä osoittamasta sille kunnioitusta ja siten pysymällä uskollisina Vapahtajalle ja hänen sanalleen. Siksi heidän voittoaan kuvaillaan sellaiseksi, joka vapautti heidät pedon vallasta (*out of*, –sta).

Lasinen meri, jolla voittajat seisovat, kuvaa taivaan täydellistä levollisuutta ja rauhaa, missä mikään paha tuuli ei aiheuta vähintäkään levottomuuden värettä pyhien elämään. Kanteleet, jotka heillä oli ja joilla he säestivät lauluaan, kuvaavat sitä iloa, joka on oleva niiden osana, jotka pysyvät uskollisina kuolemaan saakka.

Laulua, jota he laulavat, kutsutaan ”*Mooseksen, Jumalan palvelijan, virreksi*”. Mooseksen kirjoihin on tallennettu kaksi tunnettua Mooseksen laulua (2. Moos. 15:1–18 ja 5. Moos. 32:1–43). Ensin mainitun Mooses ja Israelin lapset lauloivat juhliakseen voittoa faaraon armeijasta Punaisen meren ylityksen jälkeen. Jälkimmäisen Mooses lausui Israelin lapsille vähän ennen kuolemaansa. On mahdollista löytää kaikuja kummastakin näistä laulusta Johanneksen tässä tallentamasta laulusta. Esimerkiksi nämä Mooseksen viimeisen laulun sanat: ”... *täydelliset ovat hänen tekonsa, sillä kaikki hänen tiensä ovat oikeat...*”, ilmaisevat ajatuksia, jotka ovat samoja kuin seuraavissa pyhien laulun sanoissa: ”*Suuret ja ihmeelliset ovat sinun tekosi ... vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi.*” Tästä huolimatta on todennäköisempää, että Johanneksella oli mielessään Mooseksen laulu Punaisen meren rannalla, kun tämä juhli Jumalan kansan voittoa vihollisistaan. Pyhät, jotka ovat voittaneet taistelussa petoa vastaan, juhlivat myös tässä sellaista voittoa. Profeetta Hoosea oli ennustanut, että jonain päivänä seurakunta ”*on lauleskeleva, niin kuin nuorella ijällänsä ja niin kuin sinä päivänä, jona hän Egyptin maalta läksi*” (Hoos. 2:15 Biblia).

Vaikka nämä laulavat pyhät olivat saaneet voiton pedosta, ei heidän laulussaan silti ole vähäisintäkään viitettä siitä, että he ansaitsisivat mitään kunniaa tuosta voitosta. Sen sijaan he puhuvat vain Jumalan töitten ihmeellisestä suuruudesta ja siitä, että hänen tiensä ovat todet ja oikeat.

Jumalaa puhutellaan Herrana Jumalana, Kaikkivaltiaana **κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ**. Olemme jo panneet merkille, että tämä on normaali Septuaginta–käännös Vanhan testamentin sanamuodosta ”*Herra* (Jahve)

sotajoukkojen Jumala”. Sana **κύριος**, Herra, on myös normaali Uuden testamentin nimi Jeesukselle. Epäilemättä näissä seikoissa me näemme syyn, miksi ”Mooseksen virttä” kutsutaan myös ”Karitsan virreksi”. ”Karitsan (virsi)” **τοῦ ἀρνίου** ei varmasti voi olla subjektiivinen genetiivi, joka merkitsisi, että tämä oli Karitsan laulama laulu. Kyseessä on objektiivinen genetiivi. Laulu on osoitettu Karitsalle. Vaikka laulun sanojen voitaisiin ymmärtää olevan osoitetut Kolmiykseydelle, niin silti Karitsa jälleen varmasti on huomion keskipisteessä.

Hänen tekojaan kuvaillaan ”suuriksi ja ihmeellisiksi”. Tässä näkyjen sarjassa kolme ensimmäistä olivat kuvanneet Jumalan kansan kolmen suuren vihollisen, lohikäärmeen ja kahden pedon, kauhistuttavaa valtaa. Niissä oli tehty hyvin selväksi, että seurakunta ei kykene omin voimin vastustamaan noita vihollisia. Ainoa, mitä saattoi tehdä, oli paeta erämaahan. Siitä huolimatta Jumalan kansa oli voittoisa. Ainoa selitys tuolle voitolle on Jumalan tekojen ihmeellinen suuruus. Tämä voitto oli hänen tekonsa.

Seurakunnan voitto antaa aiheen ylistää Jumalan maailmanhallinnon totuudellisuutta ja oikeudenmukaisuutta. Pyhät tunnustavat: ”*Vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi*” (jae 3). Jeesus oli luvannut, että helvetin portit, ts. lohikäärmeen ja sen kahden liittolaisen, maasta ja merestä nousevien petojen, valta ei koskaan pääsisi voitolle seurakunnasta. Kun perkele ajoi takaa vaimoa erämaassa (12:15) ja toinen peto voitti uskovat (13:7) ja toinen tappoi heidät (13:15), on täytynyt usein näyttää siltä, että Jumalan Sana ei ollut totta. Jumalan oikeudenmukaisuus vaatii, että syntiset rangaistaan. Kun seurakunnan viholliset vainon aikana näyttävät saavan riemuvoiton ja ne, jotka ovat pesseet vaatteensa Karitsan veressä, lähetetään maanpakoon ja kuolemaan, näyttää siltä, että maailman hallintoa johtavat epäoikeudenmukaisuuden voimat. Lutherin mukaan emme saa arvostella asioita erillisten kokemussirpaleitten mukaan. Seisoessaan tällä lasisella merellä pyhät saattoivat katsoa taaksepäin siihen maailmaan, josta he olivat tulleet, tietäen kaikki Herran tiet oikeudenmukaisiksi ja totisiksi. Hän todella on ”*kansojen kuningas*” (jae 3), joka kaitsee ”*kaikkia pakanakansoja rautaisella valtikalla*” (12:5), vaikka ihmisten silmät tämän maan päällä ovat nähneet hänet vain heikkona lapsena (12:5).

Laulussaan Punaisen meren rannalla Mooses sanoi Jumalalle: ”*Herra, kuka on sinun vertaisesi jumalien joukossa! Kuka on sinun vertaisesi, sinä pyhyydessä jalo; sinä ylistettävissä teoissa peljättävä, sinä ihmeitten tekijä!*” (2. Moos. 15:11) Nuo tuntemukset toistuvat pyhien laulussa lasisella merellä. He laulavat: ”*Kuka ei pelkäisi, Herra, ja ylistäisi sinun nimeäsi? Sillä sinä yksin olet Pyhä.*” Tämä retorinen kysymys vakuuttaa, ettei voida löytää ketään, joka ei pelkää Herraa ja ylistä hänen nimeään. Kaksinkertainen kieltosana **οὐ μή** ei ole tässä kysymyspartikkeli, vaan se kuuluu verbin yhteyteen ja ilmaisee, että kaikki ihmiset tulevat *varmasti* pelkäämään Herraa. Sanan **φοβέομαι** ensisijainen merkitys ja perusmerkitys on ”*olla peloissaan*” tai ”*olla kauhistuneena*”. Tämä tulee koskemaan Jumalan vihollisia, kun he kantapään kautta tulevat tietämään sen, mitä nämä voittoisat pyhät kirkkaudessa tietävät. Mutta tuo sana merkitsee myös kunnioittaa suuresti tai pitää arvossa. Tuossa merkityksessä kysymys koskee myös uskovia Jumalan lapsia. He ovat jo voittaneet omantunnon kauhut uskon kautta syntien anteeksiantamukseen. Siten kaikki ihmiset lopulta ”*pelkäävät*” Jumalaa joko pelästyneen omantunnon pelolla tai uskovan sydämen syvällä kunnioituksella ja arvostuksella.

He myös ylistävät hänen nimeään. Jumalan ”*nimi*” tarkoittaa sitä, mitä ihmiset tietävät Jumalasta. Ne, jotka uskovat evankeliumin ja tuntevat uskon kautta Jumalan armon, ylistävät ja kiittävät hänen nimeään jo tässä maailmassa. Niiden, jotka hylkäävät hänen armonsa, on siitä huolimatta pakko ylistää häntä sinä päivänä, jona jokaisen polven pitää notkistuman ja jokaisen kielen pitää tunnustaman ”*Isän Jumalan kunniaksi, että Jeesus Kristus on Herra*” (Fil. 2:11).

Sitten annetaan kolme syytä, miksi kaikki ihmiset lopulta pelkäävät Jumalaa ja ylistävät hänen nimeään. Ensimmäinen syy annetaan sanoissa: ”*Sinä yksin olet Pyhä.*” Kreikan sana **ὁσιος**, pyhä, on melko harvinainen sana Uudessa testamentissa, ja sitä käytetään Jumalasta vain Ilmestyskirjassa. Se viittaa Jumalan pyhyyteen erityisesti, kun se ilmenee pahan rankaisemisessa ja hyvän palkitsemisessa. Taivaassa olevat pyhät tietävät, että heidän kärsimyksensä vainossa ja heidän vihollistensa ”*näennäinen riemuvoitto*” eivät olleet seuraus Jumalan välinpitämättömyydestä hänen oman oikeamielisyytensä

ja pyhyytensä vaatimuksia kohtaan.

Kaikki ihmiset poikkeuksetta pelkäävät lopulta Herraa ja ylistävät hänen nimeään. ”*Sillä kaikki kansat tulevat ja kumartavat*” hänen edessään. Taivaassa olevilla pyhillä on mielessään lopullisen tuomion päivä. Tuona päivänä kaikki kansat kootaan Jumalan valtaistuimen eteen näkemään hänet hänen kunnioitusta herättävässä pyhyydessään. Tämä tuottaa vastauksen, joka on kuvattu retorisenä kysymyksenä.

Lopulta tämä vastaus tulee: ”*Koska sinun vanhurskaat tuomiosi ovat julki tulleet.*” Tässä lauseessa käytetään menneen ajan aikamuotoa tulevan aikamuodon sijasta. On totta, että profetioissa käytetään usein menneen ajan aikamuotoa, koska profeetta näkee näyssään tulevaisuuden jo tapahtuneena. Nämä eivät kuitenkaan ole Johanneksen, vaan pyhien sanoja. Näin ollen menneen ajan aikamuoto tässä puhuu sellaisen asian ilmenemisestä, joka on tullut heille jo selväksi. Heidän kokemuksensa on osoittanut, että Jumalan tuomiot ovat aina oikeat, vaikka ne tässä maailmassa usein näyttävät meistä epäoikeudenmukaisilta. Nämä heidän laulunsa viimeiset sanat toistavat heidän aiemman ilmaisuksensa: ”*Vanhurskaat ja totiset ovat sinun tiesi.*”

Näkymä siirtyy nyt laulavista pyhistä seitsemään enkeliin, joilla on seitsemän maljaa. Johannes näki todistuksen majan temppelin taivaassa [tai: (luonnollisessa) taivaassa] avattuna. ”*Todistuksen maja*” oli Vanhan testamentin ilmestysmajalle annettu nimi. Mooses oli pystyttänyt sen erämaassa, kun Israelin lapset vaelsivat luvattuun maahan. Tämä ilmestysmaja oli paikka, jossa papit uhrasivat uhreja ja rukouksia Jumalalle kansan puolesta. Se nähtiin erityisenä Jumalan asuinpaikkana.

Temppelistä lähti seitsemän enkeliä, jotka oli mainittu jakeessa 1. He ovat pyhiä enkeleitä, puettuina puhtaisiin, hohtaviin pellavavaatteisiin, jotka kuvaavat heidän puhtauttaan. Vaikka heillä oli mainittu olevan seitsemän vitsausta, he eivät kuitenkaan tuoneet näitä vitsauksia mukanaan temppelistä. Sen sijaan he saivat seitsemän maljaa yhdeltä neljästä elävästä olennosta, jotka me kohtasimme jo luvussa 4. Maljat olivat ”*täynnä Jumalan vihaa, hänen, joka elää aina ja iankaikkisesti*”. On selvää alusta pitäen, että nämä seitsemän maljaa kuvaavat rangaistuksia, jotka tulevat maan päälle, koska ihmiset ovat ansainneet iankaikkisesti elävän Jumalan kauhistuttavan vihan.

”*Temppeli tuli savua täyteen Jumalan kirkkaudesta ja hänen voimastansa.*”

Tämä on ilmiselvä viittaus Vanhan testamentin näkyyn, jossa profeetta Jesaja kutsuttiin julkiseen virkaan (Jes. 6:1–13). Tuossa näyssä Jesaja näki temppelin täynnä savua (6:4). Tässä savu tuli Jumalan kirkkaudesta. Jumalan ”*kirkkaus*” tai ”*Herran kirkkaus*” oli kirkas valo, jossa Jumala teki läsnäolonsa näkyväksi Israelin lapsille. Joskus Vanhassa testamentissa tuota kirkkautta verrataan tuliseen pilvenpatsaaseen. Niinpä ei ole yllättävää lukea, että siitä lähti temppelin täyttävä savu.

Lopuksi meille kerrotaan, ettei kukaan saanut mennä sisälle temppeliin, ennen kuin niiden seitsemän enkelin seitsemän vitsausta olivat käyneet täytäntöön. Koska papit menivät sisälle temppeliin toimiakseen välittäjinä kansan edestä, tämä osa näystä merkitsee kaiken välittäjäntoimen loppua, armon ja katumuksen ajan loppua. Ihmisille ei nyt jää mitään muuta kuin ”*hirmuinen tuomion odotus*” (Hebr. 10:27). Kun Jeremian päivinä israelilaiset olivat paaduttaneet sydämensä Jumalan parannuskutsua kohtaan, profeetan käskettiin lakata rukoilemasta kansansa puolesta (Jer. 7:16; 11:14; 14:11). Tässä sama tuomio julistetaan vertauskuvin katumattomalle maailmalle.

Jumalan tuomion lankeamista tämän katumattoman maailman päälle kuvataan sitten seitsemän maljan näyssä.

VIIDES NÄKY: SEITSEMÄN VIIMEISTÄ VITSAUSTA (16:1–21)

ENSIMMÄISET VIISI MALJAA (16:1–11)

1) *Ja minä kuulin suuren äänen temppelistä sanovan niille seitsemälle enkelille: ”Menkää ja vuodattakaa ne seitsemän Jumalan vihan maljaa maan päälle.”* 2) *Ja ensimmäinen lähti ja vuodatti maljansa maan päälle; ja tuli pahoja ja ilkeitä paiseita niihin ihmisiin, joissa oli pedon merkki ja jotka kumarsivat sen kuvaa.* 3) *Ja toinen enkeli vuodatti maljansa mereen, ja se tuli vereksi, ikään kuin kuolleen vereksi, ja jokainen elävä olento kuoli, mitä meressä oli.* 4) *Ja kolmas enkeli vuodatti maljansa jokiin ja vesilähteisiin, ja ne tulivat vereksi.* 5) *Ja minä kuulin vetten enkelin*

sanovan: ”Vanhurskas olet sinä, joka olet ja joka olit, sinä Pyhä, kun näin olet tuominnut. 6) Sillä pyhien ja profeettain verta he ovat vuodattaneet, ja verta sinä olet antanut heille juoda; sen he ovat ansainneet.” 7) Ja minä kuulin alttarin sanovan: ”Totisesti, Herra Jumala, Kaikkivaltias, totiset ja vanhurskaat ovat sinun tuomiosi.” 8) Ja neljäs enkeli vuodatti maljansa aurinkoon, ja sille annettiin valta paahtaa ihmisiä tulella. 9) Ja ihmiset paahtuivat kovassa helteessä ja pilkkasivat Jumalan nimeä, hänen, jolla on vallassaan nämä vitsaukset; mutta he eivät tehneet parannusta, niin että olisivat antaneet hänelle kunnian. 10) Ja viides enkeli vuodatti maljansa pedon valtaistuimelle, ja sen valtakunta pimeni; ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissansa 11) ja pilkkasivat taivaan Jumalaa tuskiensa ja paiseittensa tähden, mutta eivät tehneet parannusta teoistansa.

Ehkä paras avain tämän näyn merkitykseen on sen ja seitsemän pasuunan näyn välillä vallitseva läheinen yhteys. Ensiksi, molemmat näyt alkavat samalla tavalla. Näky pasuunoista seuraa seitsemännen sinetin avaamista ja johdanto seitsemään maljaan on todellisuudessa seitsemäs näky luvusta 12 alkavasta näkyjen sarjasta. Molemmat näyt seuraavat näkyä tuomiopäivästä ja päättyvät näyllä samasta tapahtumasta. Mutta vielä silmäänpistävämpiä ovat eräät yksittäisten näkyjen yksityiskohdat.

SEITSEMÄN PASUUNAN NÄKY

1. pasuuna: Rakeista ja verellä sekoitetusta tulesta koostuva vitsaus lankeaa maan päälle. Kolmasosa maasta palaa.
2. pasuuna: Mereen heitetty tulinen vuori. Kolmasosa merestä tulee vereksi ja kolmasosa meressä olevista luoduista kuolee.
3. pasuuna: Suuri tähti putoaa jokiin ja veden lähteisiin. Kolmasosa vesistä tulee karvaaksi ja monet ihmiset kuolevat.
4. pasuuna: Kolmasosa auringosta, kuusta ja tähdistä pimenee.
5. pasuuna: Taivaasta pudonnut tähti avaa pohjattoman kuilun päästääkseen irti savun, joka pimentää auringon. Ihmiset, joilla ei ole Jumalan sinettiä, kärsivät suurista vaivoista, jotka aiheuttaa heinäsiirkkavitsaus.

SEITSEMÄN MALJAN NÄKY

1. malja, joka vuodatetaan maan päälle: Pahat ja ilkeät paiseet vaivaavat ihmisiä, joilla on pedon merkki.
2. malja, joka vuodatetaan mereen: Meri muuttuu vereksi. Jokainen luotu olento meressä kuolee.
3. malja, joka vuodatetaan jokiin ja veden lähteisiin: Ne muuttuvat vereksi.
4. malja, joka vuodatetaan aurinkoon: Tästä seuraava helle paahtaa ihmisiä.
5. malja, joka vuodatetaan pedon valtaistuimelle: Hänen valtakuntansa pimenee ja hänen valtakuntansa ihmiset pureskelevat kielensä rikki tuskissaan.

SEITSEMÄN PASUUNAN NÄKY

6. pasuuna: Suuri armeija tulee Eufratin alueelta.
7. pasuuna: Maailman kuninkuus tulee Kristukselle keskellä salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää ja maanjäristystä ja rakeita.

SEITSEMÄN MALJAN NÄKY

6. malja, joka vuodatetaan Eufratiin: Tie valmistuu suurelle armeijalle, joka tulee taistellakseen Jumalaa vastaan.
7. malja, joka vuodatetaan ilmaan: Maa häviää ääniin ja ukkosenjylinään ja salamoihin ja maanjäristykseen ja suureen raesateeseen.

Johanneksen seitsemättä sinettiä koskevan näyn ja näitten seitsemänsien näkyjen samankaltaisuus ei ole erillinen yhteensattuma. Profeetallisissa unissa ja näyissä ei ole epätavallista, että sama profeetallinen sanoma toistetaan toisiaan seuraavissa näyissä. Sellaiset näyt muistuttavat toisinaan huomattavan paljon toinen toisiaan. Joosef näki kaksi unta. Ensimmäisessä hän näki veljiensä viljalyhteiden kumartavan hänen viljalyhdettään ja toisessa auringon, kuun ja tähtien kumartavan häntä (1. Moos. 37:5–10). Kumpikin viittasi samaan tapahtumaan, nimittäin Joosefin korotukseen Egyptissä. Faarao näki kaksi samanlaista unta, joissa seitsemän lehmää ja seitsemän tähkäpäästä tarkoittavat kumpikin seitsemää vuotta (1. Moos. 41:1–32). Nebukadnessarin unen sanoma, missä hän näki ison kuvapatsaan, joka kuvasi neljää suurta perättäistä maailmanvaltaa (Dan. 2:1–45), toistetaan erilaisin vertauskuvin Danielin yöllisessä näyssä neljästä suuresta pedosta (Dan. 7:1–28). Nämä esimerkit vakuuttavat meille, että Johanneksen kahden samankaltaisen näyn sanoma voi hyvinkin olla yksi ja sama.

Toisto itsessään on merkittävää. Faaraon unen suhteen meille erikseen kerrotaan toiston merkitsevän sitä, että uni *varmasti* ja *pian* toteutuu (1. Moos. 41:32). Vaikka Johanneksen näyn toistamiselle ei anneta mitään syytä, on mahdollista päätellä, että tässä tapauksessa Pyhä Henki tahtoi kiinnittää huomion näiden kahden näyn opettamaan erityiseen läksyyn. Tätä johtopäätöstä tukee se, että nämä kaksi näkyä, seitsemän pasuunan näky ja näky seitsemästä viimeisestä vitsauksesta, ovat kumpikin seitsemäntenä edellisen seitsemän näyn sarjassa. Se on myös täysin sopusoinnussa niiden monien Raamatun kohtien kanssa, jotka osoittavat, että ehdottomasti suurin seurakuntaa uhkaava vaara on väärä oppi.

Huomattava vastaavuus saa meidät päättelemään, että maljoja koskevassa

näyssä on kyse samantyyppisistä vitsauksista kuin mitä oli kuvattu pasuunoita koskevassa näyssä. Selityksissämme seitsemän pasuunan näkyyn päättelimme, että tuo näky kuvasi suurimmaksi osaksi vääriä oppeja, jotka johtaisivat ihmisiä harhaan. Koskaan ei saa unohtaa sitä, että Jumalan ja perkeleen välillä taisteltu suuri taistelu on käyty ihmisten mielistä ja sydämistä. Seurakunnan puolella tärkein ase tuossa sodankäynnissä on Hengen miekka, Jumalan Sana. Perkeleen pääasiallisimmat aseet ovat Jumalan Sanaa vastaan sotivat valheet. Tuolta pohjalta käytiin taistelu Eedenin puutarhassa ja tuolta samalta pohjalta se käydään aivan loppuun asti. Voimme siksi nähdä seitsemässä viimeisessä vitsauksessa suurimmaksi osaksi vertauskuvan väärän opin tulvasta, joka peittää alleen maailman viimeisinä päivinä. Apostoli Paavali ennusti viimeisistä päivistä: *”Sillä aika tulee, jolloin he eivät kärsi tervettä oppia, vaan omien himojensa mukaan korvasyhyhyysä haalivat itselleen opettajia* (Becker: *”suuren joukon opettajia”*) *ja kääntävät korvansa pois totuudesta ja kääntyvät taruihin.*” (2. Tim. 4:3–4)

Tämän *”suuren opettajien joukon”* aiheuttama vahinko kuvataan hyvin näyssä seitsemästä maljasta. *”Väärällä opilla”* me emme tarkoita ainostaan raamatullisen opetuksen vääristämistä, vaan myös jokaista mätää elämänfilosofiaa, jokaista pakanauskontoa ja jokaista muuta valhetta, joilla ihmisiä petetään – materialistisen ateismin antamista menestyksen ja mielihyvän lupauksista siihen ääneenlausumattomaan käsitykseen, että ihmiset voivat löytää rauhan ja nautinnon huumaaamalla mielensä ja henkensä katselemalla tuntikaupalla paheellisten televisiotähtien moraalittomia ilveitä.

Ensimmäiset neljä maljaa muuttavat maan, meren, joet ja veden lähteet sekä auringon katastrofialueiksi. Seitsemäs malja vuodatetaan ilmaan. Tässä mainitut elementit ovat luomisen perustavia rakennusosia. Alunperin ne olivat peruslähde kaikille niille lahjoille, joista Jumala tahtoi ihmisen nauttivan tässä maailmassa.

Hengellisellä tasolla me voimme sen tähden nähdä maan, meren, vedet, auringon ja ilman ihmisille tarkoitettujen hengellisten siunausten vertauskuvina. Tärkein näistä hengellisistä siunauksista on oikea käsitys laista ja evankeliumista, mikä viittaa tien onnellisuuteen ja täyttymykseen sekä tässä että tulevassa maailmassa. Näiden lahjojen joukkoon voidaan

silti laskea kaikki ne totuudet, jotka ihminen voi löytää oikealla järjen käytöllä – totuudet, jotka auttavat ihmistä harjoittamaan ainakin jossain määrin senkaltaista hallintavaltaa taivaan lintuihin, meren kaloihin ja maan petoihin, minkä Jumala alusta saakka tarkoitti ihmisellä olemaan.

Eräs muu seikka tulee sanoa taustaksi tämän luvun ymmärtämiselle. Raamattu puhuu monin kohdin Jumalan Sanan menettämisestä, harhaoppien ja pakanallisten ajatusten valtaanpääsystä sekä hengellisestä sokeudesta ja moraalisesta rappiosta rangaistuksina, jotka vuodatetaan ihmisille palkkana heidän härkäpäisestä epäuskostaan ja Sanan hylkäämisestään.

Näky alkaa suurella äänellä, joka puhuu taivaan temppelistä, josta seitsemän enkeliä olivat tulleet. Sitä, kuka puhuu, ei mainita, mutta ei voi olla epäilystäkään siitä, että enkelille annettu määräys on Jumalan tahto. Seitsemän enkelin käsketään vuodattaa maan päälle maljat, jotka ovat täynnä Jumalan vihaa.

Kun ensimmäinen malja vuodatetaan maan päälle, pahat ja ilkeät paiseet tuottavat tuskaa ihmisille, joissa on pedon merkki (13:16) ja jotka kumartavat sen kuvaa (13:15). Jumalan tuomiossa väärän jumalan palveleminen päättyy aina tuskaan. Sellaisten väärin jumalien palvelemisesta on aina kyse, kun tosi Jumalan ilmoitus vääristellään valheellisella opilla. Raamatussa väärää oppia kuvataan Jumalan tuomioksi, joka kohtaa ihmisiä rangaistuksena siitä, että he ovat hyljänneet totuuden. Paavali sanoo esimerkiksi: *”Ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sen tähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua. Ja sen tähden Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen*” (2. Tess. 2:10–11).

”Pahat ja ilkeät paiseet” voi sen tähden aivan hyvin tarkoittaa hengellistä tautia, joka muodostuu vääristä käsityksistä ja ajatuksista, jotka aiheuttavat kärsimystä ja murhetta ihmisille eivätkä siten voi koskaan antaa heille lepoa vaivautun omantunnon piinasta – jonka jopa eräs pakanakirjailija kerran kuvasi suurimmaksi piinaksi, jonka ihmiset saattavat tuntea.

Nämä vitsaukset eivät vaivaa tosi Jumalan palvelijoita, vaan ainoastaan niitä, jotka kumartavat petoa ja sen kuvaa. Jos nämä vitsaukset olisivat aineellisia vitsauksia, jotka kirjaimellisesti muuttaisivat koko meren ja

kaikki maailman vedet vereksi, Jumalan lapset olisivat osallisia tähän kärsimykseen. Tässä ei käy päinsä verrata Israelin lasten kokemuksia Egyptissä, koska heitä ei säästetty kolmelta ensimmäiseltä vitsaukselta, jotka lähetettiin rankaisemaan faaraota. Vasta ilmoittaessaan paarmojen vitsauksesta, Jumala sanoi, että hän tekisi eron Goosenin maan ja muun Egyptin välillä (2. Moos. 8:22). Tässä luvussa ei myöskään kerrota, että maailmassa olisi erityisiä paikkoja, jotka säästetään. Ne, jotka pysyvät uskollisina evankeliumille sekä siihen sisältyvälle anteeksiantamuksen ja armon lupaukselle, ovat turvassa vääriltä uskonnoilta ja vääriltä filosofioilta, jotka aina johtavat tuskaan ja epätoivoon. Tämä ei tarkoita sitä, että tämä tuska ja epätoivo olisi aina ilmeinen meille. Ilmestyskirja, samoin kuin muu Raamattu, on uskon kirja, ja me uskomme, että ihmiset ovat onnettomia myös kieltäessään sen (vrt. 3:17).

Kun toinen malja vuodatetaan mereen, meri muuttuu vereksi ja kaikki elävät olennot meressä saavat surmansa. Tuo veri kuvaillaan kuolleen ihmisen vereksi, mikä on erityisen vastenmielinen näkymä. Me olemme jo huomauttaneet samankaltaisuudesta tämän vitsauksen ja sen vitsauksen välillä, joka seurasi toiseen pasuunaan puhaltamista. On olemassa kuitenkin yksi silmiinpistävä ero. Siinä kuoli kolmasosa meressä olevista luoduista. Tässä ne tuhoutuvat kaikki. Siten Jumalan pitkämielinen kärsivällisyys, joka niin usein säästää jäännöksen, päättyy nyt. Näin väärä oppi riistää epäuskoiselta maailmalta evankeliumin, kaiken todellisen elämän lähteen.

Samanlainen onnettomuus kohtaa kaikkia makean veden lähteitä maan päällä, jokia ja veden alkulähteitä, kun kolmas malja vuodatetaan. Kuten jo totesimme käsitellessämme kolmannen pasuunan näkyä, pelastuksen sanomaa verrataan Raamatussa usein veteen, jonka kautta ihmisen sielu virvoittuu. Sanoma Vapahtajan rakkaudesta on elämän vesi, joka sammuttaa ihmisen janon iankaikkisesti. Mutta kun väärä oppi peittää ja tuhoaa evankeliumin totuuden, pelastuksen lähteet eivät enää tuo virvoitusta ihmisten sieluille. Sen sijaan heidän täytyy juoda verta. Ilmestyskirjan kuvakieli on sama kuin Vanhan testamentin, ja ajatus veren juomisesta oli erityisen vastenmielinen Vanhan testamentin uskovalle.

Tässä kohdassa Johannes kuuli ”vetten enkeli” puhuvan. Meille ei kerrota

suoraan, kuka tämä ”vetten enkeli” on, mutta hyvin todennäköisesti se on enkeli, joka vuodatti maljansa näihin vesiin. Tämä enkeli käyttää Jumalasta sanoja ”joka olet ja joka olit, sinä Pyhä”. Sanan ”Pyhä” sijasta muutamissa käsikirjoituksissa on lausuma ”joka on oleva” (vrt. 1:4,8; 4:8). Enkelin sanat puhuvat tämän seurakunnan vainoojia kohtaavan rangaistuksen oikeudenmukaisuudesta. Ihmiset, joiden on pakko juoda verta, ovat tämän tuomion ansainneet, koska he olivat vuodattaneet pyhien ja profeettojen verta. Tämä oli jälleen yksi tapa, jolla pyhä Jumala vakuutti Johanneksen ajan vainottuja pyhiä siitä, ettei hän jättäisi kostamatta pyhien kärsimyksiä. Johannes kertoo sitten meille, että suitsutusalttari itse julistaa, että nämä Herran Jumalan Kaikkivaltiaan tuomiot ovat todet ja vanhurskaat. Ne ovat todet, koska Jumalan Sana toistuvasti kertoo meille, että Jumala rankaisee niitä, jotka tuottavat tuskaa ja kärsimystä hänen kansalleen. Ne ovat vanhurskaat, koska todellisessa oikeudenmukaisuudessa mikään synty ei jää rankaisematta.

Neljäs enkeli vuodattaa maljansa aurinkoon. Aurinko on valon lähde. Sellaisenaan se on Jumalan Sanan ja kaikkien eri elämänalueiden totuuden vertauskuva. Kun väärän opin ja väärin filosofioiden vitsaus vuodatetaan tähän elämän lähteeseen, siitä tulee kirous, joka aiheuttaa uskomatonta hengellistä kärsimystä ihmisille. Siitä tulee, kuten Paavali sanoo, ”kuoleman haju kuolemaksi” (2. Kor. 2:16). Vaikka väärät uskonnot ja filosofiat ovat riistäneet ihmisiltä armonvälineet, he kieltäytyvät myöntämästä syyllisyyttään tämän onnettomuuden aiheuttamiseen. Sen sijaan he pilkkaavat Jumalan nimeä ja puhuvat pahaa hänestä näiden vitsausten lähteenä.

Viidennen maljan vuodattamisen mukana tulee painopisteen muutos. Tämä malja vuodatetaan pedon valtaistuimelle. Ei voi olla epäilystä siitä, että tässä on kyseessä peto merestä (13:1–10), joka, kuten olemme nähneet, kuvaa maallista hallitusta sen näyttäytyessä antikristillisenä.

Maallinen hallitus on myös suuren siunauksen lähde ihmisille. Jumala on perustanut sen edistääkseen hiljaista ja rauhallista elämää (1. Tim. 2:2). Mutta kun väärät ja perkeleelliset harhat muuttavat hallitukset vakiinnutetun ryöstön, sotaosan ateismin, ateistisen kehitysofin, syntymättömien lasten murhaamisen, pornografian ja lukemattomien muiden pahojen asioiden

tukijoiksi ja puolustajiksi, niin siitä, mikä oli tarkoitettu siunaukseksi, tulee kirous ja tuskan ja kärsimyksen lähde. Tuon kärsimyksen kovuus tuodaan esiin erityisesti kreikan verbin imperfekti-muodolla sanoissa ”*ja he pureskelivat kielensä rikki tuskissansa*”. Mutta armon aika on heidän kohdaltaan päättynyt. Meille kerrotaan jälleen, että he pilkkaavat taivaan Jumalaa tuskiansa ja paiseidensa tähden, syyttäen häntä näistä kärsimyksistä, sen sijaan että katuisivat syntejään, vaivansa todellista syytä.

KUODES MALJA: HARMAGEDONIN TAISTELU (16:12–16)

12) *Ja kuudes enkeli vuodatti maljansa suureen Eufrat-virtaan, ja sen vesi kuivui, että tie valmistuisi auringon noususta tuleville kuninkaille.* 13) *Ja minä näin lohikäärmeen suusta ja pedon suusta ja väärän profeetan suusta lähtevän kolme saastaista henkeä, sammakon muotoista.* 14) *Sillä ne ovat riivaajain henkiä, jotka tekevät ihmeitä; ne lähtevät koko maanpiirin kuningasten luo kokoamaan heidät sotaan Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä.* 15) – *Katso, minä tulen niin kuin varas; autuas se, joka valvoo ja pitää vaatteistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi!* – 16) *Ja ne kokosivat heidät siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi on Harmagedon.*

Kun kuudenteen pasuunaan oli puhallettu, Johannes näki suuren armeijan tulevan Eufrat-virran alueelta. Tuo armeija tappoi kolmasosan ihmissuvusta. Kuudetta maljaa kuvaavassa näyssä Eufrat-virralla on jälleen näkyvä sija. Kun kuudes enkeli vuodattaa maljansa jokeen, se kuivuu valmistaakseen tien idästä tuleville kuninkaille. Näiden kuninkaiden henkilöllisyyttä ei mainita tarkemmin. Voimme ainoastaan todeta, että Vanhan testamentin profeettojen päivinä suurin uhka Jumalan kansaa vastaan tuli Eufratin alueelta. Assyria, Babylonia ja Persia olivat vihollisia, jotka ahdistivat valittua kansaa satojen vuosien ajan.

Riivaajahenget, jotka lähtevät lohikäärmeen, pedon (peto merestä) ja väärän profeetan (peto maasta) suista, kokoavat kuninkaat idästä samoin kuin ”*koko maanpiirin kuninkaat*” taisteluun Jumalan kansaa vastaan. Nämä

kolme suurta seurakunnan vihollista oli kuvailtu kolmessa ensimmäisessä seitsemästä näystä (luvut 12 ja 13).

Sotaa, johon nämä koko maan piirin kuninkaat kootaan, kutsutaan sodaksi ”*Jumalan, Kaikkivaltiaan, suurena päivänä*”. Suuri päivä, josta tässä puhutaan, on varmasti tuomiopäivä. Kaiken epäilyksen tästä poistaa lisähuomautus, jonka ilmiselvästi on lausunut jumalallinen tuomari, nimittäin: ”*Katso, minä tulen niin kuin varas; autuas se, joka valvoo ja pitää vaatteistansa vaarin, ettei hän kulkisi alastomana eikä hänen häpeätänsä nähtäisi!*”

Nuo sanat julistavat useita teemoja, jotka evankeliumeissa ja epistoloissa liittyvät läheisesti Kristuksen toiseen tulemukseen. Useat kohdat Uudessa testamentissa vertaavat toista tulemusta varkaan odottamattomaan tulemiseen (Matt. 24:43; Luuk. 12:39; 1. Tess. 5:2; 2. Piet. 3:10), ja Vapahtaja samoin kuin apostolit kehottavat usein uskovia pysymään täysin hereillä toisen tulemuksen odotuksessa (Matt. 24:42; Mark. 13:35; Luuk. 12:36; Room. 13:11; 1. Tess. 5:6).

Riivaajahenget, jotka lähtevät lohikäärmeen, pedon ja väärän profeetan suista, kokoavat siis maanpiirin kuninkaat yhteen taistelemaan seurakuntaa vastaan, mutta he eivät tiedä, että se päivä, jonka he ovat valinneet taistelua varten, on se päivä, jonka Jumala oli kauan sitten määrännyt päiväksi, jolloin hän tulisi tuomaan lopullisen lunastuksen kansalleen (Luuk. 21:28). Se ei ole heidän päivänsä, kuten he kuvittelevat, vaan se on Herran Jumalan Kaikkivaltiaan päivä. Siten korostetaan jälleen kerran seurakunnan varman voiton teemaa. Kun valheet ja harhaopit, jotka uhkaavat pettää jopa valitut, tulevat niin yleisiksi ja hallitseviksi, että evankeliumin tappio näyttää olevan lähellä, Herra puuttuu asiaan tehdäkseen lopun pahojen ihmisten ja pahojen henkien vallasta ja suunnitelmista. Tämä näky heijastaa sanoja, joilla Vapahtaja puhui näistä viimeisistä päivistä. Hän sanoi: ”*Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja* (vrt. Ilm. 16:13, **ψευδοπροφήτου**) *nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä* (vrt. Ilm. 16:14, **σημεία**), *niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin.*” (Matt. 24:24; ”*niin että myös, jos taitais tapahtua, valitutkin eksytettäisiin* (Biblia), ”*wo es möglich wäre*” (Luther). Biblian ja Lutherin käännös tuo esiin, että valittuja ei kuitenkaan voida eksyttää. suom. huom.)

Tämän lisähuomautuksen jälkeen, jossa Vapahtaja ilmoittaa äkillisen tulemuksensa ja lausuu kehotuksen olla valveilla ja valmiina, kertomus viimeisenä päivänä käytävästä taistelusta jatkuu. Johannes kirjoittaa: ”Ne (ts. pahat henget) *kokosivat heidät* (maan kuninkaat) *siihen paikkaan, jonka nimi hebreaksi on Harmagedon.*” Tämä sana löytyy vain tästä Uudessa testamentissa, ja vaikka sen sanotaan olevan hepreaa, se ei esiinny lainkaan Vanhassa testamentissa. Kaikkein yleisin selitys on, että se toistaa kaksi heprean sanaa, *Har*, vuori, ja *Megiddo*, kaupunki Jisreelin tasangolla. Kaikkein kuuluisin vuori lähellä Megiddoa on Karmel-vuori, pieni vuorijono, joka ulottuu merestä muutamien kilometrien päähän Megiddosta. Jossain tuolla vuorella Elia kohtasi ja kukisti Baalin profeetat. Siellä käytiin suuri taistelu. Baalin profeettoja oli enemmän kuin totuuden voimia suhteessa 400–1. Silti osoittautui, että Herran yksinäinen profeetta oli oikeassa ja kaikki Baalin profeetat hävitettiin. Tuo kamppailu voisi hyvin palvella mallina viimeiselle suurelle taistelulle Jumalan totuuden ja saatanan sekä Antikristuksen valheen välillä. Kuten olemme jo nähneet, tuo valhe on olemukseltaan lupaus, että ihminen löytää onnen ja täyttymyksen siinä, mitä hän voi itse tehdä niiden siunausten sijasta, jotka tulevat hänelle vapaana armon lahjana. Meidän aikanamme tuo valhe ilmenee maallisella tasolla sadoin tavoin, ateistisen kommunismin vääristä lupauksista huumekulttuurin taustalla oleviin turmeltuneisiin käsityksiin. Uskonnollisella tasolla valhe ilmenee moninaisissa ihmistekoihin perustuvissa pelastusopeissa, idän mystisismien kieroutuneista lupauksista roomalaiskatolilaisuuden tekojen vanhurskauteen ja luopioprotestantismiin. Tuossa valheen moninaisuudessa me voimme nähdä maanpiirin kuninkaiden kokoontuvan lopulliseen kamppailuun Karmel-vuorelle, Megiddon vuorelle.

Ainoa puolustuksemme tuona päivänä löytyy niistä vaatteista, jotka on puhdistettu meille Karitsan veressä (7:14). Jos me pitäydymme niihin uskon kautta, alastomuutemme häpeää ei nähdä, kun Kaikkivaltias Tuomari tulee niin kuin varas (jae 14).

SEITSEMÄS MALJA: MAAILMAN LOPPU (16:17–21)

17) *Ja seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ilmaan, ja temppelistä, valtaistuimelta, lähti suuri ääni, joka sanoi: ”Se on tapahtunut.”* 18) *Ja tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri maanjäristys, ettei sen vertaista ole ollut siitä asti, kuin ihmisiä on ollut maan päällä.* 19) *Ja se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat. Ja se suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan.* 20) *Ja kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut.* 21) *Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.*

Seitsemännen maljan vuodattaminen on kuvaus viimeisestä päivästä – siitä näkökulmasta, mitä ”*Jumalan, Kaikkivaltiaan, suuri päivä*” merkitsee seurakunnan vihollisille. Monet raamatunselittäjät eivät ole kyenneet ymmärtämään tätä ja ovat nähneet näyn vain kuvauksena olosuhteista vähän ennen maailman loppua. Mutta kuudessa edeltävässä vitsauksessa oli ollut kyse loppua edeltävistä olosuhteista. Tämä on loppu.

Seitsemäs enkeli vuodatti maljansa ”*ilmaan*”, viimeiseen suureen ihmisten siunauksen lähteeseen. Johannes kuuli suuren äänen puhuvan temppelissä olevalta valtaistuimelta. Se lausui yhden sanan: **γέγονεν** ”*se on tehty*” tai ”*se on tapahtunut*”. Tämä kreikan sana on perfekti–muoto verbistä, joka menneen ajan muodossa usein käännetään: ”*Se tapahtui*” (KJV). Tuossa perfekti–muodossa on lopullisuuden sävy, joka sopii ainostaan sen tulkinnan kanssa yhteen, että tämä todella on näky viimeisestä päivästä. On olemassa muitakin syitä tulla tähän johtopäätökseen. Mutta tämä yksi sana on vakuuttava itsessään.

Koska ääni tulee ”*valtaistuimelta*”, se on Jumalan ääni. Joskus kun Raamattu viittaa ”*Jumalan Sanaan*”, se kuvaa voimaa, jolla hän hallitsee maailmankaikkeutta. Hän pitää yllä ”*kaikki voimansa sanalla*”, sanoo Heprealaiskirjeen kirjoittaja (1:3). Kun hän alussa sanoi: ”*Tulkoon valkeus*”, valkeus tuli. Kun hän sanoo: ”*Se on tehty*”, historian kulku tulee päätökseensä.

Tuo sana itsessään ei ilmaise, mitä on tehty. Se lausutaan sanoilla: ”*Se*

suuri Babylon tuli muistetuksi Jumalan edessä, niin että hän antoi sille vihansa kiivauden viinimaljan.” Näissä sanoissa toistuu pohjavire, joka oli kuulunut aivan tämän näkyjen sarjan alusta saakka (15:1), jossa me saimme tietää, että näissä seitsemässä viimeisessä vitsauksessa ”Jumalan viha täyttyy” **ἐτελέσθη**. Tuo verbi myöskin ilmaisee, että tämä on näky lopusta **τέλος** ”loppu”. Se on kuin ennusmerkki siitä, että ”*se on tapahtunut*” **γέγονεν** (tätä ilmaisua käsitelimme edellä.)

Kolmea enkeliä kuvaavassa näyssä (14:6–12) Jumala oli uhannut Babylonia vihansa maljalla, josta tuo ylpeä kaupunki joisi Jumalan vihan sekoittamattoman viinin. Tämä oli nyt lopullisesti tapahtunut. Tämä ”Jumalan vihan viinin” symboliikka liittyy säännöllisesti tuomiopäivään. Maan lopullista elonkorjuuta kuvaavassa näyssä (14:14–20) Johannes oli puhunut ”Jumalan vihan suuresta kuurnasta” (14:19), ja myöhemmässä kuvauksessa viimeisestä tuomiosta meillä on samanlainen ilmaisu kuin mitä tässä käytetään (19:15) **τοῦ οἴνου τοῦ θύμου τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ** ”Jumalan vihan kiivauden viinikuurna”.

Kun Jumala sanoi: ”*Se on tapahtunut*”, ”*tuli salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää; ja tuli suuri maanjäristys.*” Vaikka suuri joukko Ilmestyskirjan kohtia puhuu maanjäristyksestä, vain kahdessa kohdassa käytetään termiä ”*suuri maanjäristys*”. Ensimmäinen näistä on kuudennen sinetin näyssä (6:12), joka on selvä profetia ”*hänen vihansa suuresta päivästä*” (6:17), tuomiopäivästä (vrt. 16:14). Tässä pannaan erityinen paino maanjäristyksen suuruudelle. Sitä ei kutsuta ainostaan **σεισμός μέγας**, suuri maanjäristys, vaan Johannes sanoo, ettei sen vertaista ollut koskaan ollut siitä asti kun ihminen luotiin, ts. koskaan historiassa. Sitten painokkaassa kohdassa lauseen lopussa Johannes toistaa tämän ajatuksen kahdesti sanomalla: ”*suuri maanjäristys, niin ankara ja suuri*” **τῆλικούντος σεισμός οὕτω μέγας**. Nämä sanat ja koko tekstiyhteys viittaavat siihen, että tämä on lopullinen järistys, joka aiheuttaa nykyisen maailman täydellisen tuhoutumisen (vrt. Hebr. 12:26–)

Yhdistelmä maanjäristys sekä ”*salamoita ja ääniä ja ukkosenjylinää*” löytyy kolmesta kohdasta Ilmestyskirjassa (8:5; 11:19; 16:18). Kaikki neljä ilmiötä esiintyvät yhdessä ensimmäisen kerran enkelin heittäessä palavan

suitsutusastian maahan. Tuossa tekstiyhteydessä ei ole mitään, mikä liittäisi nämä ilmiöt viimeiseen tuomioon. Mutta seitsemännen pasuunan näyssä, mikä on selvästi profetia historian päätöksestä (11:15), nämä neljä ilmiötä on kuvattu yhdessä ”*suurten rakeiden*” (11:19) kanssa maailmanloppuun liittyvinä asioina.

Suuressa maanjäristyksessä ”*se suuri kaupunki meni kolmeen osaan, ja kansojen kaupungit kukistuivat.*” Seuraava lause osoittaa, että tämä ”*suuri kaupunki*” on ”*suuri Babylon*”. Tämä on toinen niistä kuudesta Ilmestyskirjan kohdasta, jotka mainitsevat Babylonin (ks. kommentteja 14:8:aan). Sanat viittaavat tässä Babylonin, antikristillisen vallan keskuksen, täydelliseen tuhoutumiseen yhdessä kaikkien maan kaupunkien kanssa. Ne osoittavat, että tämä on todella loppua koskeva näky.

Seuraavat sanat ovat vielä vahvempi osoitus tämän tulkinnan oikeellisuudesta. ”*Kaikki saaret pakenivat, eikä vuoria enää ollut*”, ts. ne katosivat näkyvistä. Samanlaista kieltä oli käytetty aiemmassa kuvauksessa historian päätöksestä. Kuudennen sinetin näyssä Johannes näki kaikkien vuorien ja saarien siirtyvän sijoiltansa (6:14). Me emme näe vuorten ja saarien katoamisesta vain pakopaikkojen poistamista, vaan osoituksen koko maailman tuhosta viimeisessä tuomiossa.

Keskeinen totuus tässä näyssä oli lohdutuksen sanoma Johanneksen ajan vainotulle kirkolle. Tuomiopäivänä kirkon viholliset saavat oikeudenmukaisen palkkansa. Silloin tulee loppu kaikille antikristillisille harhaopeille, joita on kuvattu edeltävissä kuudessa tämän jakson näyssä. Babylonin ja kansojen kaupunkien luhistuminen merkitsee loppua niiden voimalle ja kyvyille vahingoittaa seurakuntaa.

Tämän näyn viimeinen näkymä tähdentää tuota totuutta: ”*Ja suuria rakeita, leiviskän painoisia, satoi taivaasta ihmisten päälle; ja ihmiset pilkkasivat Jumalaa raesateen vitsauksen tähden, sillä se vitsaus oli ylen suuri.*” Kuka tahansa, joka on nähnyt suuren raesateen aiheuttaman kauhean tuhon, jossa rakeet painavat vain muutaman unssin (unssi = 28,35 g), voi kuvitella tuhoa, jonka nämä rakeet aiheuttavat. Siinä suuressa raevitsauksessa, joka vaivasi Egyptiä Mooseksen päivinä, rakeet surmasivat jokaisen avoimella paikalla olleen ihmisen ja eläimen (2. Moos. 9:19). Kun kansojen ja

Babylonin kaupungit sortuivat ennen tämän raesateen alkamista, ihmisille, jotka nämä sadan paunan (pauna = 454 g, 100 paunaa = 45,4 kg) rakeet yllättivät avoimella paikalla, ei jäänyt mitään suojaa. Näyn äkillinen loppu osoittaa, että tämä on epäuskoisen maailman loppu. Viimeisinä sanoinaan ennen lopullista tuhoaan ja tuomiotaan he pilkkasivat Jumalaa. Seurakunta on nyt iäksi turvassa heidän hyökkäyksiltään. Tästä raesateesta ei kukaan selviä hengissä.

Tähän kohtaan saakka kirja on ollut selvästi jaettavissa viiteen jaksoon, joista jokainen koostuu seitsemästä erillisestä ja selvästi määritellystä osasta: seitsemän kirjettä, seitsemän sinettiä, seitsemän pasuunaa, seitsemän näkyä ja seitsemän maljaa. Tämä rakenne päättyy nyt. Kirjan jäljelläolevissa luvuissa on kuitenkin mahdollista nähdä kaksi erillistä näkyjen sarjaa, joista ensimmäinen kuvaa Kristuksen voittoa Antikristuksesta ja toinen hänen voittoa saatanasta.

KUODES NÄKY: KRISTUS JA ANTIKRISTUS (17:1–19:21)

NÄKY SUURESTA PORTOSTA (17:1–18)

1) Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa, ja puhui minulle sanoen: ”Tule, minä näytän sinulle sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä, 2) hänen, jonka kanssa maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet ja jonka haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet.” 3) Ja hän vei minut hengessä erämaahan. Siellä minä näin naisen istuvan helakanpunaisen pedon selässä; peto oli täynnä pilkkaavia nimiä, ja sillä oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 4) Ja nainen oli puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä ja piti kädessään kultaista maljaa, joka oli täynnä kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia. 5) Ja hänen otsaansa oli kirjoitettu nimi, salaisuus: ”Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti.” 6) Ja minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä; ja nähdessäni hänet minä suuresti ihmettelin. 7) Ja enkeli sanoi minulle: ”Miksi ihmettelet? Minä sanon sinulle tuon naisen salaisuuden ja tuon pedon salaisuuden, joka häntä kantaa ja jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. 8) Peto, jonka sinä näit, on ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen; ja ne maan päällä asuvaliset, joiden nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan, hamasta maailman perustamisesta, ihmettelevät, kun he näkevät pedon, että se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva. 9) Tässä on ymmärrys, jossa viisaus on: Ne seitsemän päätä ovat seitsemän vuotta, joiden päällä nainen istuu; ne ovat myös seitsemän kuningasta; 10) heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun hän tulee, pitää hänen vähän aikaa pysymän. 11) Ja peto, joka on ollut ja jota ei enää ole, on itse kahdeksas, ja on yksi noista seitsemästä, ja menee kadotukseen. 12) Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ovat kymmenen kuningasta, jotka eivät vielä ole saaneet kuninkuutta, mutta saavat vallan niin kuin kuninkaat yhdeksi hetkeksi pedon kanssa. 13) Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle. 14) He sotivat Karitsaa vastaan, mutta Karitsa on voittava heidät, sillä hän on herrain Herra ja kuningasten Kuningas; ja kutsutut ja valitut ja uskolliset voittavat hänen kanssansa.” 15) Ja hän sanoi minulle: ”Vedet, jotka sinä näit,

tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä. 16) Ja ne kymmenen sarvea, jotka sinä näit, ja peto, ne vihaavat porttoa ja riisuvat hänet paljaaksi ja alastomaksi ja syövät hänen lihansa ja polttavat hänet tulesa. 17) Sillä Jumala on pannut heidän sydämeensä, että he täyttävät hänen aivoituksensa, yksimielisesti, ja antavat kuninkuutensa pedolle, kunnes Jumalan sanat täyttyvät. 18) Ja nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus.”

Edellinen näkyjen sarja oli päättynyt siihen, että Jumalan viimeinen tuomio Babylonia, seurakunnan suurta sortajaa vastaan näytettiin etukäteen. Tämä tuomio esitetään nyt yksityiskohtaisemmin uudessa näyssä. Me olemme silti tekemisissä saman yleisaiheen kanssa, koska näyn esittelee yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa.

Enkeli lupaa näyttää Johannekselle ”*sen suuren porton tuomion, joka istuu paljojen vetten päällä*”. Johannekselle kerrotaan edelleen, että maan kuninkaat ovat harjoittaneet haureutta tämän porton kanssa ja että sen ”*haureuden viinistä maan asukkaat ovat juopuneet*”. Kun enkeli oli ilmoittanut tämän Johannekselle, hän vei hänet ”*hengessä*” erämaahan. (Ks. jakeiden 1:10 ja 4:2 selityksistä, miksi **ἐν πνεύματι** tulisi kääntää ”*hengessä*” eikä kuten NIV-käännös kääntää ”*Hengessä*”. Tämä ilmaisu kuvailee hengellistä tilaa, jossa Johannes kykeni näkemään ja kuulemaan asioita, jotka normaalisti eivät ole avoimia ihmisasteille.)

”*Erämaa*” mainitaan Ilmestyskirjassa vain tässä ja lohikäärmettä kuvaavassa näyssä (12:6,14). Monet raamatunselittäjät eivät näe tässä mitään merkitystä. He joko sivuuttavat tämän seikan tai väittävät, että tässä kuvatulla naisella ei ole mitään yhteyttä lohikäärmeen vainoaman vaimon kanssa. Se, että sanalla ”*erämaa*” on määrätty artikkeli aiemmassa näyssä, mutta tässä sillä ei ole artikkelia, näyttää osoittavan, että Johannes puhuu kahdesta eri erämaasta. Toisaalta profeetat kuvailevat Vanhan testamentin luopiokirkkoa usein uskolliseksi vaimoksi, josta on tullut portto. Samalla tavalla luopumusta oikeasta Jumalan palvelemisesta kuvaillaan säännöllisesti huoruudeksi. Esimerkiksi Jesaja kirjoitti Jerusalemita: ”*Voi, kuinka onkaan portoksi tullut uskollinen kaupunki*” (Jes. 1:21; vrt. Jer. 2:2,20; Hes. 16 ja 23). Niinpä

on Raamatun kuvakielen mukaista nähdä läheinen yhteys lohikäärmenäyn vaimon ja tässä kuvatun naisen välillä. Ei ole mitään todellista syytä, miksi me emme voi sanoa, että tämän luvun portto on luopiokirkko – muun Raamatun kanssa sopusoinnussa oleva henkilöllisyyden määrittäminen.

Luopiokirkko on ”*suuri portto, joka istuu paljojen vetten päällä*”. Tämän vertauskuvan merkitys selitetään myöhemmin tässä luvussa, jossa me luemme: ”*Vedet, jotka sinä näit, tuolla, missä portto istuu, ovat kansoja ja väkijoukkoja ja kansanheimoja ja kieliä.*” Saattaisimme olla taipuvaisia odottamaan, että jos seurakunnasta tulisi luopio, se menettäisi kannattajansa. Vapahtaja oli käskennyt seuraajiaan kavahtamaan vääriä profeettoja (Matt. 7:15), ja apostolit kehottivat kristittyjä pidättymään yhteydestä niiden kanssa, jotka eivät ole uskollisia evankeliumille (Room. 16:17; 2. Joh. 10; 2. Kor. 6:14–18). Jo Vanhan testamentin profeetat olivat varoittaneet vääristä opettajista (5. Moos. 13:1–; Jer. 23:9–32).

Jos ne, jotka väittävät olevansa Kristuksen seuraajia ja jotka kutsuvat häntä ”*Herraksi*”, tekisivät, mitä hän ja hänen kutsutut apostolinsa ja profeettansa sanovat, luopiokirkko saavuttaisi vähän menestystä. Mutta tämä viittaus ”*paljoihin vesiin*”, joilla nainen istuu, on muistutus siitä, että luopiokirkko voi olla paljon suurempi kuin ”*piskuinen lauma*”, jolle taivaallinen Isä on nähnyt hyväksi antaa valtakunnan (Luuk. 12:32). Kristittyjä ei siis kehoiteta arvioimaan seurakunnan uskollisuutta tai oikeaoppisuutta sen koon tai menestyksen mukaan tässä maailmassa. Tämän erehdyksen tekee roomalaiskatolilainen teologi Robert Bellarmin, joka mainitsee Rooman kirkon suuren koon yhtenä merkinä, joka osoittaa, että se on oikea Kristuksen seurakunta maan päällä. Mutta itse asiassa juuri tämä vakuutus, väite yleisyydestä (katolisuudesta) eli yleismaailmallisuudesta (universaalisuudesta) kirkon taholta, voi olla osoitus siitä, että olemme kohdanneet ilmentymän tästä portosta, joka istuu paljojen vetten päällä ja joka käyttää valtaa kansojen paljouteen. Maailma rakastaa kirkkoa, joka julistaa ihmisjärjen päätelmien mukaisia oppeja (Joh. 15:19). Koska tekojen vanhurskauden uskonnot ovat ihmisjärjelle kaikkein hyväksyttävämpiä, voimme odottaa, että ne vetoavat yleisesti eli yleismaailmallisesti ihmisiin.

Enkeli kertoo Johannekselle, että maan kuninkaat harjoittivat

haureutta porton kanssa. Siten maalliset hallitsijat ja maailman johtajat yhdistävät voimansa uskottoman seurakunnan kanssa ja kannattavat sitä sen luopumuksessa. Keskiajan kirkon historia tarjoaa lukemattomia esimerkkejä sellaisista kuninkaista, jotka kannattivat kirkon väärää oppia ja sen poikkeamista oikeasta jumalanpalveluksesta. Omana aikanamme näemme maallisten hallitusten usein kannattavan luopiokirkkoja niiden harhoissa ja samoin luopiokirkkojen rohkaisevan hallituksia niiden antikristillisissä pyrkimyksissä. Kun esimerkiksi vuonna 1982 koetettiin heikentää kehityso pillisen filosofian vaikutusta Arkansasin osavaltion kouluissa, liberaalit kirkonmiehet liittyivät pyrkimykseen estää näkemästä ajatus Luoja Jumalasta järkevänä vaihtoehtona julkisten koulujen oppilaiden pohdittavaksi, vaikka Itsenäisyysjulistus oli puhunut luovuttamattomista oikeuksista, joilla ihmisten ”Luoja” oli varustanut heidät. Lukemattomia muita esimerkkejä voitaisiin mainita sen osoittamiseksi, miten luopiokirkko ja hallitusviranomaiset tekevät yhteistyötä vahingoittaakseen evankeliumia ja sen vapaata julistamista kaikkien kansojen keskuudessa.

Seurauksena siitä, että luopiokirkko julistaa väärä oppeja, ”ovat maan asukkaat juopuneet sen haureuden viinistä”. Aivan kuten juopon mieli päihtyy ja sumenee, samoin epäuskoinen maailma, ihmiset, joiden koti on tämän maan päällä ja joiden yhdyskunta ei ole taivaassa (Fil. 3:20), ei voi ajatella selvästi ja oikein niistä asioista, joilla on eniten merkitystä. Uskottomaksi muuttuneen kirkon julistamat väärät käsitykset ovat sokaisseet heidän mielensä.

Kun Johannes oli viety hengessä erämaahan, hän näki naisen, jota enkeli oli kuvaillut aiemmin. Nainen istui helakanpunaisen pedon päällä, joka oli täynnä pilkkaavia nimiä ja jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. Tämä helakanpunainen peto on peto merestä, jolla oli kuvailtu olevan seitsemän päätä ja kymmenen sarvea ja pilkkaavia nimiä (13:1). Ainoa uusi asia on pedon väri, joka on κόκκινος, tulipunainen. Naisen vaatetus kuvaillaan πορφυροῦν καὶ κόκκινον (jae 4), purppuranpunaiseksi ja helakanpunaiseksi.

Tämä kielikuva naisesta, joka helakanpunaiseen puettuna istuu tulipunaisen pedon päällä, muistuttaa siitä, miten maan kuninkaat olivat tehneet

aviorikoksen naisen kanssa. Luvussa 13 kuvailtu peto merestä, joka nyt esiintyy tässä uudelleen, kuvaa maallista antikristusta tai maallista hallitusta sen näyttäytyessä antikristillisenä. Naisella on samanväriset vaatteet kuin pedolla. Luopiokirkko on omaksunut maailman värin. Se on unohtanut Paavalin kehotuksen: ”Älkää mukautuko tämän maailmanajan mukaan, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta” (Room. 12:2). Kun me näemme naisen istuvan pedon päällä, me näemme maallisissa hallituksissa olevien antikristillisten voimien ja luopiokirkon välisen liiton. Me löydämme tämän näyn konkreettisen täyttymyksen laajalle levinneessä valtiokirkkojärjestelmässä, joka on ollut niin yleinen Euroopassa aina Konstantinuksen ajoista lähtien. Tämä on erityisen vaarallista siellä, missä kirkko on hallitseva voima tuossa antikristillisessä yhdistelmässä. Kuka tahansa, joka istuu eläimen päällä, pitää sitä komennossaan.

Luopiokirkon ei kuvailla kantavan ainoastaan pedon väriä. Se on myös puettu purppuraan, kalliiseen vaatteeseen, ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä. Kädessään se pitää kultaista maljaa. Liitto maallisen hallituksen kanssa puhuu luopiokirkon vallasta. Nämä sanat kuvaavat sen rikkauksia.

Useimmiten suurilla rikkauksilla on huono vaikutus kirkkoon ja sen johtajiin. Uskonpuhdistusajan kirjallisuus sisältää monta vastalauseita papiston ylellistä elämää vastaan, ja pyhä Paavali puhui uskonnon ammattilaisista, jotka ”ajattelevat, että uskonto on keino tehdä rahaa” (1. Tim. 6:5, Beckin käännös, AAT). Jo Vanhan testamentin profeetat arvostelivat ankarasti niiden ylellistä elämää, jotka väittivät olevansa Jumalan kansaa (esim. Aam. 6:1–6). Kirkkohistoria kertoo lukemattomia esimerkkejä siitä, että rikkauksilla ja rikkauksien halulla on turmeleva vaikutus kirkkoihin ja kirkonmiehiin. Maailma vihaa niitä, jotka eivät ole maailmasta (Joh. 15:19). Mutta tuo vihamielisyys vähenee, kun mielenkiinto kohdistuu samoihin asioihin. Rikkauksien halu edistää prosessia, jonka kautta kirkko yhä enemmän omaksuu maailman tulipunaisen värin.

Tosiasiallisesti rikkauksien ja maallisen maineen kiusaukset ovat vaikuttaneet siinä määrin heikentävästi näkyvään seurakuntaan, että jotkut puhdasoppiset tutkijat ovat esittäneet, että tämä näky portto Babylonista kuvaa tämän maailman huolia, rikkauksia ja nautintoja, jotka usein johtavat

kristittyjä harhaan (vrt. Matt. 13:22; Luuk. 8:14). Tämä tulkinta ei ole ristiriidassa muun Raamatun opillisen sisällön kanssa. Se ei ole myöskään jyrkässä ristiriidassa sen tulkinnan kanssa, jota olemme pitäneet suositeltavana. Se näkee halun rikkauksiin ja maineeseen pikemminkin syynä seurakunnan luopumukseen kuin osana sen luopumista raamatullisen opin puhtaudesta.

Tämän seurauksena seurakunta sen sijaan, että tarjoaisi maailmalle evankeliumin rikkaudet saviastioissa (2. Kor. 4:7), ojentaa sille kultaisen maljan, joka on täynnä ”*kauhistuksia ja hänen haureutensa riettauksia*” (jae 4). Sen sijaan että ravitsisi ihmisiä evankeliumin viinillä ja maidolla, joka on tarjottava ihmisille ”*rahatta ja hinnatta*” (Jes. 55:1), seurakunta on myynyt sanomansa saadakseen hyötyä ja juovuttaa ihmisiä haureutensa viinillä (jae 2). Maljassa oleva viini on väärä oppi, jolla se johtaa ihmisiä pois siitä totuudesta, että pelastus tulee uskon kautta ja yksin armosta. Meidän aikanamme me emme näe tuota hengellistä haureutta ainoastaan Rooman kirkossa vaan myös suuressa osassa nykyistä protestanttisuutta.

Ei ole sen tähden yllättävää, että Johannes näki hänen otsaansa kirjoitettuna sanat: ”*Salaisuus: ’Suuri Babylon, maan porttojen ja kauhistuksien äiti*’” (jae 5). Kun apostoli Paavali puhui suuresta laittomuuden ihmisestä, joka vaatisi itselleen ylintä valtaa uskonnollisella ja maallisella alueella, hän kutsui tätä ”*laittomuuden salaisuudeksi*” (2. Tess. 2:7). Sana **μυστήριον** (mysterion) tarkoittaa salaisuutta. Paavalin kuvauksesta on helppo nähdä, miksi tämä nimi on annettu suurelle Antikristukselle. Paavali sanoo, että hän istuu Jumalan temppelissä. Hänellä on erittäin näkyvä asema seurakunnassa, josta käsin hän pyrkii pystyttämään valtansa Jumalan temppelissä, ts. seurakunnassa. Mutta samanaikaisesti hän on vääryyden eli laittomuuden **ἀνομία** ruumiillistuma. Paavalin kuvaus auttaa meitä ymmärtämään tämän näyn ja vahvistaa vakaumusta, että me olemme tässä tekemisissä näkyvän luopiokirkon kanssa. Kristus tuntee omansa (2. Tim. 2:19). Hän näkee näkymättömän seurakunnan. Se on kunniakas seurakunta, ilman tahraa tai ryppyä tai virhettä, koska se on pyhitetty pyhän kasteen peson kautta (Ef. 5:26) eikä ole kasteessa lahjoitettua uskoa kieltänyt. Luopiokirkko sellaisena kuin maailma sen näkee, on myös kunniakas seurakunta. Mutta sen kunnia ei ole syntien anteeksiantamus, vaan maailmallinen valta, loisto

ja maine.

Yksi suurista salaisuuksista, jota meidän täytyy käsitellä kirkkoa koskevassa opissa, on ilmaistu porton otsassa olevalla seuraavalla nimellä: ”*Suuri Babylon*”. Kuten olemme jo edellisessä luvussa panneet merkkeille, Babylon on Jumalan kansan suuri vihollinen. Luopiokirkko ansaitsee tämän nimen. Hengellisellä aviorikoksellaan, uskottomuudellaan Jumalan Sanaa kohtaan, se aiheuttaa enemmän vahinkoa oikean seurakunnan työlle kuin mihin maallinen Babylon koskaan kykenisi. Tätä käsitystä näkyvästä seurakunnasta oli kuvattu jo luvussa 11, jossa sanottiin, että meidän Herramme oli ristiinnaulittu siinä kaupungissa, jossa Jumalan temppeli oli. Sen tähden tämä kaupunki ei enää ansaitse, että sitä kutsutaan Jerusalemiiksi, vaan ”*Sodomaksi*” ja ”*Egyptiksi*”.

Luopiokirkkoa kutsutaan myös ”*maan porttojen ja kauhistuksien äidiksi*”. Oikea seurakunta on kaikkien kristittyjen äiti (Gal. 4:26). Ulkonaisesti rikas ja mahtava mutta hengellisesti konkurssitilassa oleva seurakunta on sen täydellinen vastakohta. Väärillä opeillaan se suosii hengellistä huoruutta ja epäjumalia kumartavaa uskontoa, uskottomuutta tosi Jumalaa kohtaan ja senkaltaista jumalanpalvelusta, jolla on epäjumalanpalveluksen tunnusmerkit. Sana ”*kauhistukset*” oli sana, jota käytettiin usein Vanhassa testamentissa viittaamaan epäjumaliin ja epäjumalanpalvelukseen. Koska Jumala on ilmoittanut itsensä Raamatun sanoissa ja opetuksissa, ihmiset lankeavat pois tosi Jumalan palvelemisesta ja hänen tuntemisestaan, kun he poikkeavat Raamatun opetuksista. Kun sellainen poikkeaminen saavuttaa pisteen, missä Jeesusta ei enää julisteta Jumalana tai missä pelastus ei enää ole uskon kautta Kristukseen, vaan riippuu ihmisen teoista, julistetaan väärää jumalaa, vaikka monet ulkonaisista kristinuskoon liittyvistä asioista pysyvät. Raamatun Jumala ei anna iankaikkista elämää ihmisille sen tähden, että he olisivat ansainneet sellaisen elämän epätäydellisillä hyvillä teoillaan. Sellainen jumala on olemassa vain ihmisten turmeltuneessa mielikuvituksessa.

Niin sanottu ”*seurakunta*” ei ole tullut vain hengellisesti avionrikkojaksi. Johannes näkee luopiokirkon oikeiden Jumalan lasten toimeliaana vainoojana. Tämä on yksi Johannekselle tässä näyssä ilmoitetuista suurista salaisuuksista. Pyhät, joita hänen aikanaan maallinen Rooman hallitus surmasi marttyyreina,

saisivat joskus tulevaisuudessa surmansa luopiokirkon toimesta. Monet ihmiset näkivät epäilemättä Konstantinuksen kääntymyksen ja valtiokirkkojärjestelmän alkamisen suurena voittona kristinuskolle. Odottaisimme, että jos kirkko kykenee istumaan seitsenpäisen pedon päälle, se käyttäisi hallituksen voimaa ja valtaa ajaakseen evankeliumin asiaa. Sen sijaan, kun nainen Johanneksen näyssä istuutui tulipunaisen pedon päälle, se ”oli juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä”. Keskiajan ja myös meidän aikamme kirkkohistoria antaa meille lukemattomia esimerkkejä, miten kirkko käytti hallituksen valtaa vainotakseen ja toisinaan jopa teurastaakseen miehiä ja naisia, jotka tahtoivat olla uskollisia Jumalan Sanalle ja jotka yrittivät antaa evankeliumille sille kuuluvan sijan kirkon elämässä.

Seuraavat jakeet näyttävät jälleen vaikeilta, mutta suurin osa vaikeudesta johtuu luonnollisesta taipumuksestamme yrittää sovittaa tässä sanottu Johanneksen ajan Rooman historiaan. Jos me käsittelemme lukuja tässä vertauskuvallisina, kuten kirjan luonteen mukaisesti tulisi, suuri osa vaikeudesta häviää.

Ei voi olla mitään epäilystä siitä, että tämä näky puhuu Rooman kaupungista. Tämä on ilmaistu jo melko selvästi, kun sanotaan, että pedon, jonka päällä nainen on, seitsemän päätä ovat ”seitsemän vuotta, joiden päällä nainen istuu” (jae 9). Vaikka on totta, että muita kaupunkejaakin oli rakennettu seitsemälle kukkulalle, kuten jotkut raamatunselittäjät huomauttavat, on myös totta, että kun ihmiset puhuivat ”seitsemän kukkulan kaupungista”, he tarkoittivat Roomaa. Luvun viimeinen lause poistaa kaikki epäilykset siitä, mistä kaupungista on kyse: ”Nainen, jonka sinä näit, on se suuri kaupunki, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus.” Johanneksen aikana tämä oli Rooman keisarikunnan pääkaupunki. Mitä Babylon oli Vanhan testamentin valitulle kansalle, sitä Rooma oli Uuden testamentin Jumalan valituille. Aivan kuten Babylonin vertauskuvallinen merkitys oli yhä suuri kauan sen jälkeen, kun tuo kaupunki oli luhistunut raunioiksi, samoin Rooman vertauskuvallinen merkitys on yhä suuri meille tänä päivänä. Tässä luvussa me käsittelemme toista suurta uhkaa seurakunnan olemassaololle.

Se, että tämä uhka tulisi seurakunnan itsensä sisäpuolelta, näyttää oudolta. Kun Johannes näki naisen, hän oli hyvin hämmästynyt (jae 6b).

Tuolla hetkellä enkeli lupasi kertoa hänelle enemmän naisesta ja pedosta, jolla on seitsemän päätä ja kymmenen sarvea. Pedosta enkeli sanoi: ”*Peto ... on ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen.*” Tällä lausumalla on selvästi tietty merkitys, koska se toistetaan ja toistetaan uudelleen petoa lähemmin kuvailtaessa. Myöhemmin samassa jakeessa meille kerrotaan: ”*Se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva.*” KJV-käännöksessä on sanojen ”on tuleva” sijasta ”on yhä”. Tämä on joidenkin käsikirjoitusten lukutapa, mutta useimmissa niistä on ”on tuleva”. Jälkimmäisen lukutavan vahvistaa rinnakkainen ajatus edellisessä lauseessa: ”*Se on nouseva*”. Osa pedon kuvauksesta toistetaan jakeessa 11, joka sanoo, että se ”on ollut ja .. ei enää ole ... ja menee kadotukseen.” Tämä ajatus heijastuu myös jakeessa 10: ”*Yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut, ja kun hän tulee, pitää hänen vähän aikaa pysymän.*”

Kysymyksessä on selvästi tämän näyn tärkeä piirre, mutta se on samanaikaisesti melko arvoituksellinen. Malli, jota tässä on seurattu, näyttää olevan irvikuva, joka toistaa aiemmin kirjassa olevan kuvauksen Jumalasta. Kolmessa kohdassa Jumala kuvailtiin siksi ”*joka on ja joka oli ja tuleva on*” (1:4,8; 4:8) ja kahdessa muussa kohdassa siksi, ”*joka on ja joka oli*” (11:17; 16:5). Kommenteissamme jakeeseen 1:4 me olemme jo huomauttaneet siitä, että tässä kuvauksessa Jumalasta on epäilemättä viittaus siihen nimeen, jonka Jumala antoi itselleen palavassa pensaassa, nimittäin: ”*MINÄ OLEN*”, joka on läheisessä suhteessa nimeen Jehova tai Jahve, ts. ”*HÄN ON*”. Tuo nimi ilmaisee Jumalan iankaikkisen muuttumattomuuden. Mitä hän oli, sitä hän on yhä ja tulee aina olemaan.

Peto koettaa kilpailla Jumalan kanssa. Apostoli Paavali puhuessaan suuresta Antikristuksesta tessalonikalaisille (2. Tess. 2:4) sanoi, että hän istuu Jumalan temppelissä ja väittää olevansa Jumala. Pedon kytkeytyminen lukuun ”seitsemän” näyttää myös viittaavan tähän vaatimukseen. Kaikkialla Ilmestyskirjassa, paitsi tämän pedon yhteydessä, luvulla seitsemän on aina jokin yhteys Jumalaan ja hänen liittoonsa ihmisten kanssa. Peto vaatii röyhkeästi itselleen jumalallisen luvun ja siten väittää olevansa jumaluus. Mutta kun Jumala oli ja on ja tuleva on, peto ”on ollut eikä sitä enää ole”, ja vaikka se ilmestyy näyttämölle jälleen, se pysyy vain ”*vähän aikaa*” ja aina

tuhoutuu (Becker kääntää jakeissa 8 ja 11 ”*goes into destruction*” – menee tuhoon, tuhoutuu, suom. huom.). Me voimme tulkita verbin **ὕπαγει** (menee) preesens–aikamuodon toistavana preesensinä, joka kuvailee, mitä tapahtuu uudelleen ja uudelleen.

Vainoa kärsivälle kirkolle tämän on täytynyt olla suuren lohdutuksen lähde. Kärsimyksen ja tuskan ajat näyttävät aina pitkiltä niistä, joita koetellaan. Mutta Johannes vakuuttaa kansalleen, että viholliset, jotka koettavat tuhota heidät ”*pysyvät vain vähän aikaa*”. Historian näyttämön takana tosi Jumala, joka on aina ja joka on aina ollut ja joka on aina oleva, käyttäähän määräsvaltaansa. Mutta samanaikaisesti Johannes varoittaa kansaansa, että pedon vihamielisyys ei koskaan sammuu. Se ilmestyy näyttämölle uudelleen ja uudelleen, mutta aina tuhoon määrättynä.

Pedon suuri valta ja maine tulee meidän huomiomme kohteeksi uudelleen, kun luemme, että ”*ne maan päällä asuvaliset, joiden nimet eivät ole kirjoitetut elämän kirjaan, hamasta maailman perustamisesta, ihmettelevät, kun he näkevät pedon, että [tai: koska] se on ollut eikä sitä enää ole, mutta se on tuleva.*” Olemme jo selittäneet kaikki merkittävät ilmaisut tästä aiemmassa luvussa (13:8).

Jakeen 9 ensimmäiset sanat: ”*Tässä on ymmärrys, jossa viisaus on*”, muistuttavat samanlaista lausetta petoa kuvanneessa näyssä: ”*Tässä on viisaus.*” Johannes näyttää ilmaisevan tällä, että hänen aikomuksenaan on antaa meille joitakin vihjeitä näyn ymmärtämiseksi.

Hän sanoo, että tulipunaisen pedon seitsemän päätä ovat seitsemän vuorta, joiden päällä nainen istuu. Tämä on selvä viittaus Roomaan, ”*seitsemän kukkulan kaupunkiin*”. Luopiokirkon ruumiillistumaa on etsittävä erityisesti Roomasta. Tämä jae antaa jälleen yhden raamatullisen todisteen luterilaisten tunnustuskirjojen väitteen tueksi, että Rooman paavi on suuri Antikristus.

Seitsemällä päällä on vielä toinen merkitys: ”*Ne ovat myös seitsemän kuningasta; heistä on viisi kaatunut, yksi on, viimeinen ei ole vielä tullut.*” Monta yritystä on tehty näiden sanojen sovittamiseksi Rooman historiaan, mutta kaikki sellaiset yritykset päättyvät epäonnistumiseen. Pian käy ilmeiseksi, että seitsemän kuningasta, joista tässä puhutaan, eivät voi olla seitsemän tiettyä Rooman maailmanvallan keisaria.

On paljon houkuttelevampaa nähdä siinä ”*yhdessä, joka on*”, symbolinen hahmo, joka kuvaa kaikkia Rooman keisareita, erityisesti niitä, jotka toivat julki antikristillisen luonteensa vainoamalla aktiivisesti seurakuntaa. Jos tämä on sen kuninkaan merkitys, ”*joka on*”, silloin seuraisi, että ne viisi, jotka ovat kaatuneet, ovat vertauskuvia viidestä suuresta maailmanvallasta, jotka Vanhan testamentin aikoina uhkasivat pyyhkäistä Jumalan kansan pois maankamaralta.

Ensimmäinen näistä viidestä oli Egypti, jonka faarao Mooseksen aikana pyrki tuhoamaan Israelin lapset. Mutta Jumala puuttui ihmeellisesti asioihin kymmenen vitsauksen avulla ja hukuttamalla Egyptin armeijan mereen. Toinen Vanhan testamentin kirkon olemassaoloa uhannut suuri valtakunta oli Assyria, joka tuhosi pohjoisen Israelin valtakunnan ja mielihyvin olisi tuhonnut myös Juudan sukukunnan, josta Vapahtajan oli määrä tulla, ellei Jumala olisi puuttunut asioihin tuhotakseen sen sijaan Sanheribin armeijan. Assyrian jälkeen tuli Babylon, joka vei Juudan ja Jerusalemin vankeuteen. Myöskin he yrittivät kovasti tehdä lopun kaikesta toivosta, joka liittyi Beethemissä syntyvään Messiaaseen. Mutta Jumala puuttui asioihin tuodakseen Juudan sukukunnan takaisin luvattuun maahan. Neljäs suuri valtakunta oli Persia, joka ensin näytti suosivan seurakuntaa ei ainoastaan sallimalla, vaan todella tukemalla temppelin jälleenrakentamista. Mutta tuo valtakunta oli lähellä tuhota messiaanisen sukuhaaran, kun Xerxes antoi määräyksen kaikkien juutalaisten hävittämisestä (Est. 3:13). Viides ja viimeinen suuri Vanhan testamentin kirkon vihollinen oli Aleksanterin valtakunta, joka Antiokus Epifaneen persoonassa miltei hävitti tosi Jumalan palvelemisen juutalaisten keskuudesta. Maallisen antikristuksen historia on aina noudattanut kaavaa: ”*On ollut, eikä sitä enää ole, mutta se on nouseva syvyydestä ja menevä kadotukseen.*”

Niinpä Johanneksen ajan maallinen antikristus, vainoava Rooman valtakunta, tulisi kärsimään saman kohtalon. Tällä vakuutuksella Jumalan kansa saattoi estää toivoa sammumasta sydämistään. Kuitenkaan heidän ei koskaan tullut panna toivoaan maalliseen tuhatvuotiseen valtakuntaan, joka seuraisi tämän antikristuksen tuhoa. Tulevaisuudessa seurakuntaa odottaa aina jälleen samankaltainen kuningas, mutta hänellekin on pantu

rajat ja hän pysyy vain vähän aikaa.

Mutta historian taustalla, avoimen kristinuskon vastaisen vihamielisyyden ilmausten takana, on peto merestä, perkeleen välikappale hänen sodassaan oikeaa seurakuntaa vastaan. Se on kahdeksas suuri vihollinen, joka vaikuttaa seitsemässä kuninkaassa ja heidän kauttaan. Aina kun yksi seitsemästä kuninkaasta on tuhottu, peto näyttää saaneen kuolettavan haavan (13:3). Kun se tapahtuu, löytyy aina niitä, jotka julistavat, että on koittanut tuhatvuotisen valtakunnan aamunsarastus kirkkohistorian itäisellä taivaalla. Mutta kuolinhaava paranee aina ja peto nousee jälleen helvetin syvyydestä, mutta vain tullakseen jälleen tuhotuksi Jumalan ajan koittaessa. Tätä kaavaa seurakunnan vihollisten historia noudattaa.

Pedon seitsemän päätä eivät kuvaa pedon toiminnan koko historiaa. Johannes oli nähnyt myös kymmenen sarven kasvavan esiin seitsemästä päästä. Enkeli kertoo hänelle, että nämä kymmenen sarvea ovat kymmenen muuta kuningasta (jae 12). Kaikkien näiden kuninkaiden valtakunta on tulevaisuudessa. He *”eivät vielä ole saaneet kuninkuutta”*. Mutta he saavat vallan hallita kuninkaina ja he liittoutuvat pedon kanssa. Kuitenkin heitä edeltäneiden kirkon vihollisten tavoin heidänkin valtakuntansa olemassaolon aika on rajoitettu. Se pysyy vain *”yhden hetken”*. Koska kymmenen on täydellisyyden luku, tämä osa näystä pitää sisällään koko maallisen antikristuksen tulevan historian. Kymmenen kuningasta ovat vertauskuva kaikista tulevista seurakunnan maallisista vihollisista.

Niillä kaikilla on sama asenne seurakuntaa kohtaan: *”Näillä on yksi ja sama mieli, ja he antavat voimansa ja valtansa pedolle”* (jae 13). He käyttävät voimaansa ja valtaansa palvellakseen petoa, jonka päämääränä on tuhota seurakunta. Mutta taistellessaan seurakuntaa vastaan he käyvät todellisuudessa sotaa Karitsaa vastaan (jae 14). Silti Karitsa tulee aina olemaan voittoisa, koska hän on herrojen Herra ja kuninkaiden Kuningas. Hänen voittonsa on myös hänen kansansa voitto, sillä *”kutsutut ja valitut ja uskolliset* (Becker: *uskovat*) *voittavat hänen kanssansa.”* Heidät on ajassa kutsuttu evankeliumin kautta, koska heidät oli iankaikkisuudesta valittu. Tämän valinnan tähden ja kutsun kautta heistä on tullut uskovia. Koska tämä kohta esittää, että kutsun, valinnan ja uskon välillä on selvä suhde, käänös

”uskova” on parempi kuin *”uskollinen”* sanalle **πιστοί** tässä yhteydessä.

Joku voi kyetä parantamaan edelläolevan tulkinnan yksityiskohtia, mutta yhdestä asiasta ei voi olla epäilystä. Tämä näky pedosta ja naisesta on jälleen yksi kuvaus niistä onnettomuuksista, jotka seurakunta kärsii vihollistensa käsissä, ja vakuuttaa lopullisesta voitosta niitä, jotka panevat luottamuksensa Herraan. Tämä näky on vertauskuva Kristuksen lupauksesta, että tuonelan portit eivät voita seurakuntaa (Matt. 16:18).

Puhuttuaan pedosta ja sen päistä ja sarvista enkeli kääntää nyt huomionsa vielä kerran naiseen. Valmistavissa huomautuksissamme tämän luvun ensimmäiseen jakeeseen kommentoimme enkelin selitystä vesistä, joiden päällä nainen istui. Enkeli kertoo Johannekselle myös, että kymmenen kuningasta ja peto vihaavat porttoa. Enkelin sanat muistuttavat meitä Jumalan sanoista Jerusalemin kaupungille Hesekielin kirjan luvussa 16. Siinä Jerusalemia syytetään huoruuden harjoittamisesta egyptiläisten, assyryrialaisen ja babylonilaisten kanssa. Jumala uhkaa sen vuoksi kaupunkia rangaistuksella. Hän sanoo Hesekielin kautta: *”Minä annan sinut heidän käsiinsä ... he ... jättävät sinut alastomaksi ja paljaaksi”* (Hes. 16:39). Luopio–Israelille Hesekielin kautta määrätty kohtalo on sama, mikä Johanneksen kautta on määrätty Uuden testamentin luopioseurakunnalle. Maalliset hallitukset, joiden kanssa luopioseurakunta tekee epäpyhän liiton, kääntyvät sitä vastaan. Ne riisuvat sen paljaaksi ja alastomaksi, syövät sen lihan ja polttavat sen tulella. Aivan kuten Jumala käytti Assyriaa *”vihansa vitsana”* (Jes. 10:5) rangaistakseen Israelia, vaikka Assyrian kuningas näin toimiessaan seurasi omia pahoja halujaan (Jes. 10:7), samoin Jumala käyttää hallituksia palveluksessaan vihansa välikappaleina uskotonta kansaa vastaan. Se, mitä hänellä on mielessään **τὴν γνῶμην αὐτοῦ** ja mitä heillä on mielessään **μίαν γνῶμην**, ei ole sama päämäärä. Tiettyssä mielessä kyseessä on silti sama päämäärä. Jumala panee ihmisten sydämiin toimitettavaksi sen, mitä hänellä on mielessään, nimittäin rangaistuksen seurakunnalle sen hengellisestä aviorikoksesta. Heidän tarkoituksenaan ei tietenkään ole palvella Herraa, vaan käyttää voimansa pedon palvelukseen. Tästä huolimatta koko tapahtumasarjan tulos on se, että *”Jumalan sanat täyttyvät”* (jae 17). Myös seurakunnan vihollisten jumalattomien suunnitelmien täytyy auttaa

toimittamaan Jumalan suunnitelma ja täyttämään hänen lupauksensa.

Enkelin viimeiset sanat osoittavat vielä kerran naisen olevan Rooman kaupunki. Ensimmäinen kaupunki, joka Johanneksen lukijoille olisi tullut mieleen ”suuresta kaupungista, jolla on maan kuninkaitten kuninkuus”, oli Rooman valtakunnan pääkaupunki. Kuten tuohon aikaan Rooma oli keskus, josta käsin seurakunnan vainoa johdettiin, samoin kymmenen kuninkaan aikana, joiden esiintulo oli yhä tulevaisuudessa (jae 12), Rooma pysyisi oikean Jumalan seurakunnan vastaisen vihamielisyyden keskuksena. Rooman kirkossa, joka virallisesti Trenton kirkolliskokouksessa tuomitsi opin pelastuksesta armosta uskon kautta, kirkon luopumus uskosta on kehittynyt huippuunsa. Luterilaiset tunnustuskirjat kutsuvat yksiselitteisesti Rooman paavikuntaa suureksi Antikristukseksi. Tämä on luvun 17 profetioiden vähintäänkin osittainen täyttymys.

BABYLONIN KUKISTUMINEN (18:1–24)

1) Sen jälkeen minä näin tulevan taivaasta alas erään toisen enkelin, jolla oli suuri valta, ja maa valkeni hänen kirkkaudestaan. 2) Ja hän huusi voimallisella äänellä sanoen: ”Kukistunut, kukistunut on suuri Babylon ja tullut riivaajain asuinpaikaksi ja kaikkien saastaisten henkien tyyssijaksi ja kaikkien saastaisten ja vihattavain lintujen tyyssijaksi. 3) Sillä hänen haureutensa vihaniä ovat kaikki kansat juoneet, ja maan kuninkaat ovat haureutta harjoittaneet hänen kanssansa, ja maan kauppiaat ovat rikastuneet hänen hekumansa runsaudesta.” 4) Ja minä kuulin toisen äänen taivaasta sanovan: ”Lähtekää siitä ulos, te minun kansani, ettette tulisi hänen synteihinsä osallisiksi ja saisi tekin kärsiä hänen vitsauksistansa. 5) Sillä hänen syntinsä ulottuvat taivaaseen asti, ja Jumala on muistanut hänen rikoksensa. 6) Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin. 7) Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: ’Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä’, 8) sentähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominut.” 9) Ja maanpiirin kuninkaat, jotka hänen kanssansa ovat haureutta harjoittaneet ja hekumallisesti eläneet, itkevät ja parkuvat häntä, kun näkevät hänen palonsa savun; 10) he seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa ja sanovat: ”Voi, voi sinua, Babylon, sinä suuri kaupunki, sinä vahva kaupunki, sillä sinun tuomiosi tuli yhdessä hetkessä!” 11) Ja maanpiirin kauppiaat itkevät ja surevat häntä, kun ei kukaan enää osta heidän tavaraansa, 12) kaupaksi tuotua kultaa ja hopeata ja jalokiviä ja helmiä ja pellavakangasta ja purppuraa ja silkkiä ja helakanpunaista ja kaikkinaista hajupuuta ja kaikenlaisia norsunluu-esineitä ja kaikenlaisia kalleimmasta puusta ja vaskesta ja raudasta ja marmorista tehtyjä esineitä, 13) ja kanelia ja hiusvoidetta ja suitsuketta ja hajuvvoidetta ja suitsutuspihkaa ja viiniä ja öljyä ja lestyjä jauhoja ja viljaa ja karjaa ja lampaita ja hevosia ja vaunuja ja orjia ja ihmissieluja. 14) Ja hedelmät, joita sinun sielusi himoitsi, ovat sinulta menneet, ja kaikki kalleutesi ja komeutesi ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä. 15) Niiden kauppiaat, ne, jotka rikas-

tuivat tästä kaupungista, seisovat loitolla kauhistuen hänen vaivaansa, itkien ja surren, 16) ja sanovat: ”Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!” 17) Ja kaikki laivurit ja kaikki rannikkopurjehtijat ja merimiehet ja kaikki merenkulkijat seisoivat loitolla 18) ja huusivat nähdessään hänen palonsa savun ja sanoivat: ”Mikä on tämän suuren kaupungin vertainen?” 19) Ja he heittivät tomua päänsä päälle ja huusivat itkien ja surren ja sanoivat: ”Voi, voi sitä suurta kaupunkia, jonka kalleuksista rikastuivat kaikki, joilla oli laivoja merellä, kun se yhdessä hetkessä tuhoutui!” 20) Riemuitse hänestä, taivas, ja te pyhät ja apostolit ja profeetat; sillä Jumala on hänet tuominnut ja kostanut hänelle teidän tuomionne. 21) Ja väkevä enkeli otti kiven, niin kuin suuren myllynkiven, ja heitti sen mereen sanoen: ”Näin heitetään kiivaasti pois Babylon, se suuri kaupunki, eikä sitä enää löydetä.” 22) Ei kuulla sinussa enää kanteleensoittajain ja laulajain, huilun- ja torvensoittajain ääntä; ei löydetä sinusta enää minkään ammatin taituria; ei kuulla sinussa enää myllyn jyrinää; 23) ei loista sinussa enää lampun valo; ei kuulla sinussa enää huutoa yljälle eikä huutoa morsiamelle; sillä sinun kauppiasi olivat maan mahtavia, ja sinun velhoutesi villitsi kaikki kansat; 24) ja hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut.

Monet niistä kommenteista, joita voitaisiin esittää tästä luvusta, on jo esitetty käsitellessämme julistusta Babylonin kukistumisesta (14:8). Koko tämä luku on dramaattinen kuvaus seurakunnan vihollisten kukistumisesta ja kaikkien niiden nautintojen, houkutusten ja rikkauksien loppumisesta, joilla saatana oli johtanut uskovia luopumaan Kristuksesta.

Tämän näyn alussa Johannes näki enkelin, jolla oli suuri valta. Hänen kunniansa kirkkaus valaisi maan, kun hän toisti enkelin sanoman luvussa 14: ”Kukistunut on suuri Babylon.” Sana ”on kukistunut” *ἔπεσεν* toistuu kahdesti vakuutuksena siitä, että tämä varmasti tapahtuu. Kerran Babylon oli sivistyneen maailman, kulttuurin ja rikkauksien keskus, mutta nyt siitä oli tullut riivaajien ja epäpuhtaiden lintujen ja villieläinten asuinpaikka. Kaikissa käsikirjoituksissa ei ole sanoja ”kaikkien epäpuhtaiden petojen vankila”, ja sanat on jätetty pois sekä NIV– että KJV–käännöksestä (samoin

suomalaisista käännöksistä Biblia, KR 38 ja 92, suom. huom.).

NIV–käännös kääntää jälleen (vrt. 14:8) sanat *τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας* ”hänen hulluksi tekevien haureuksiensa viini”. Vaikka *θυμός* voi merkitä ”suuttumusta”, on tuskin perusteltua pitää ilmaisua *τοῦ θυμοῦ* kuvailevana genetiivinä ja kääntää se sanalla ”tulla hulluksi”. Kun sanaan *θυμός* liittyy genetiivissä sanaan *πορνεία*, sen perusmerkityksen täytyy epäilemättä olla ”intohimon” tai ”halu”. Olemme ymmärtäneet sanan *τοῦ θυμοῦ* selittävänä genetiivinä ja sanan *τῆς πορνείας* kuvailevana genetiivinä ja sen tähden olemme kääntäneet: ”Hänen haureutensa halun viini” (ks kommentit 14:8:aan). Babylonin ja maan kuninkaiden välistä haureellista suhdetta käsiteltiin edellisessä luvussa.

Ainoa uusi piirre jakeessa 3 on viittaus maan kauppiaisiin, jotka ovat rikastuneet Babylonin ylellisen elämän runsaudesta (kirjaimellisesti: voimasta). Tämä on yksi jäljelläolevan luvun hallitsevista teemoista.

Ennen kuin Johannes kuvailee Babylonin kukistumisen yksityiskohtaisesti, hän ensin puhuu äänestä, joka kutsui Jumalan kansaa erottautumaan Babylonista, luopiokirkosta ja Antikristuksen tyyssijasta. Enkeli muistuttaa Johannesta ja meitä siitä, että luopiokirkossa pysyminen merkitsee osallisuutta sen synneistä. Samoin se merkitsee sitä, että luopiokirkon synteihin osallisilla on osallisuus myös joihinkin vitsauksiin, jotka tulevat sen päälle (jae 4). Käsky erottautua luopiokirkosta on hyvin samankaltainen kuin Mooseksen käsky, joka osoitettiin Israelin lapsille Koorahin, Daatanin ja Abiramin kapinan aikana (4. Moos. 16:23–27). Ne, jotka kieltäytyvät erottautumasta, joutuvat vaaraan hukkaa Babylonin kanssa.

Edellinen luku oli puhunut antikristillisen aineksen suuresta menestyksestä näkyvässä seurakunnassa. Seuraavat jakeet kuvailevat sen rikkauksien loistoa. Yksi suurista ongelmista kristityn elämässä, mitä käsitellään monta kertaa Raamatussa, varsinkin Jobin kirjassa, on jumalattoman menestys ja vanhurskaan kärsimys. Kun jumalattomuus on puettu purppuraan ja tulipunaan ja koristeltu kullalla ja kalliilla jalokivillä ja helmillä, näyttää toisinaan siltä, että Jumala on luovuttanut koko maailman hallinnon perkeleelle. Mutta kun enkeli kertoo Johannekselle, että Babylonin, luopiokirkon, synnit ulottuvat taivaaseen asti, hän muistuttaa meitä totuudesta, jonka Paavali opettaa

sanoessaan, että katumaton kartuttaa menestyksessään syntejä tuomiopäivää varten (Room. 2:5). Vaikka jumalattomat näyttävät vaeltavan rankaisematta, Jumala ei ole antanut anteeksi heidän syntejään. Hän *muistaa* ne (Jae 5). Tämä on luonnollisesti antropomorfismi, inhimillisten toimintojen omistaminen Jumalalle analogian keinoin. Jumala ei kaikkietävyyydessään *unohda* tai *muista* asioita. Mutta kun profeetta tahtoo painaa meidän mieliimme, että Jumala antaa anteeksi syntimme, hän kertoo meille, että Jumala ei muista niitä (Jer. 31:34). Vastaavasti kun enkeli tässä tahtoo alleviivata Babylonin varmaa rangaistusta, hän sanoo, että Jumala muistaa sen epävanhurskaat teot.

Babylonin rangaistuksen oikeudenmukaisuutta kuvataan sitten sanoilla: ”Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt, ja antakaa hänelle kaksinkertaisesti hänen teoistansa; siihen maljaan, johon hän on kaatanut, kaatakaa te hänelle kaksin verroin. Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua. Koska hän sanoo sydämessään: ’Minä istun kuningattarena enkä ole leski enkä ole surua näkevä’, sen tähden hänen vitsauksensa tulevat yhtenä päivänä: kuolema ja suru ja nälkä, ja hän joutuu tulessa poltettavaksi, sillä väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominut.”

Oikeudenmukaisuuden peruseriaate on ilmaistu konkreettisesti sanoilla ”*silmä silmästä ja hammas hampaasta*”. Kirkon vihollisille tapahtuu oikeus. Ääni taivaasta sanoo: ”Kostakaa hänelle sen mukaan, kuin hän on tehnyt” (Becker: *maksakaa takaisin*). Tämä sama ajatus täydellisestä tasapainosta syyllisyyden ja rangaistuksen välillä on ilmaistu myös sanoilla: ”Niin paljon kuin hän on itselleen kunniaa ja hekumaa hankkinut, niin paljon antakaa hänelle vaivaa ja surua.” Noilla sanoilla seurakuntaa vakuutetaan jälleen siitä, että sen vihollisten menestys ja valta päättyy tuskaan ja suruun. Ristiinnaulitsemista edeltävänä yönä Johannes oli kuullut Jeesuksen sanovan opetuslapsilleen: ”Te joudutte itkemään ja valittamaan, mutta maailma on iloitseva; te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva iloksi” (Joh. 16:20). Tässä Johannes kuulee tuon lupauksen seurauksen sanomassa: ”Maailman ilo muuttuu suruksi.”

On vähän vaikeampi nähdä, miksi ääni sanoo, että Babylonille maksetaan takaisin ”*kaksinkertaisesti*” siitä, mitä se on tehnyt. Tuo ajatus toistetaan

seuraavissa sanoissa, jotka vaativat kaksinkertaista annosta Babylonille siinä maljassa, jossa se oli sekoittanut juoman toisille. Kuvaa maljasta käytetään usein kärsimyksen vertauskuvana. Luopiokirkko oli tuottanut paljon hengellistä hätää ihmisille peittämällä evankeliumin, joka on ainoa todellisen ilon ja lohdutuksen lähde heille. Vainoamisillaan siitä on tullut syypää paljoon ruumiilliseen tuskaan ja henkiseen vaivaan. Luopiokirkko saa kaksinkertaisesti sen kärsimyksen, jonka se on tuottanut. Ensi silmäyksellä tämä näyttää rikkovan periaatteen ”*silmä silmästä*”, sillä se näyttää vaativan ”*kaksi silmää silmästä*”. Tämä ajatus kaksinkertaisesta rangaistuksesta on harvinainen Raamatussa. Yhdessä harvoista kohdista, joissa se löytyy, Jumala uhkasi profeetta Jeremiaan kautta rangaista luopio–Israelia kaksinkertaisella maksulla (Jer. 16:18). Me näemme tässä kuitenkin heijastuksen Jeesuksen ilmoittamasta periaatteesta, kun hän sanoi, että tottelematon palvelija, joka tiesi herransa tahdon, saa monta lyöntiä (Luuk. 12:47). Tämä uhkaus on siis jälleen yksi osoitus siitä, että Babylon ei ole olemuksellisesti pakanallinen, vaan että se on luopiokirkko, jolla oli Jumalan ilmoitus, mutta joka hylkäsi sen epäuskossa.

Luopiokirkon ylpeä kerskaus, että se pysyy kuningattarena iäti eikä koskaan tule leskeksi (Jae 7), on siis harhaluulo. Luopiokirkko väittää Kristuksen lupauksen, että helvetin portit eivät voita hänen seurakuntaansa, kuuluvan sille. Se vaatii myös itselleen arvonimeä ”*Kristuksen morsian*”. Mutta Jumala kutsuu sitä uskottomaksi vaimoksi, avionrikkojaksi. Vanhan testamentin leeviläisen lain mukaan papin tytär, joka oli syyllinen haureuteen, oli teloitettava tulella polttamalla (3. Moos. 21:9). Lain tekstiyhteys antaa näin kovalle rangaistukselle tässä tapauksessa perusteeksi sen, että papit olivat Herralle pyhitetyt. Koska papin tytär kuului perheeseen, jonka päämies oli hyvin erityisessä suhteessa Jumalaan, niin siksi myös rangaistus hänen synneistään oli erityisen ankara.

Tämä sama rangaistus tulella polttamalla määrätään myös Babylonille. Siten meillä on tässä jälleen yksi osoitus siitä, että Babylon on hengellinen Antikristus, koska sille määrätty rangaistus sen haureudesta on sama, joka oli varattu naisille, jotka kuuluivat papilliseen luokkaan Israelissa. Myös luopiokirkko oli kerran erityisessä suhteessa Jumalaan.

Tämän rangaistuksen varmuutta korostetaan vielä kerran sanoilla: ”Väkevä on Herra Jumala, joka on hänet tuominnut.” Sanat ”Herra Jumala” ovat käännös kreikan sanoista **κύριος ὁ θεός**, joka vastaa heprean sanoja *JHVH Elohim*. Olemme jo kommentoineet tätä nimeä (1:8). Seurakuntaa vakuutetaan tällä tavalla vielä kerran vainon synkkinä päivinä siitä, että Herra ei ole unohtanut sitä. Näin sitä rohkaistaan toivoon ja odottamaan kärsivällisesti vapauttamisensa päivää ja pysymään uskollisena tosi Jumalalle. Jumala, joka huolehtii siitä ja on luvannut, että helvetin portit eivät voita, on väkevä Jumala, joka kykenee pitämään tuon lupauksen.

Toisaalta maan kuninkaat, jotka olivat liittyneet yhteen kirkon kanssa sen haureudessa ja ylellisyydessä, ovat voimattomia auttamaan sitä sinä päivänä, jona sen tuomio pannaan täytäntöön. Se on myös voimaton auttamaan heitä heidän tuomiopäivänään. Kun he näkevät ”hänen palonsa savun” (jae 9), he voivat vain loitolla seisten itkeä ja vaikeroida, koska he ovat täynnä pelkoa nähdessään kauhistuttavan rangaistuksen, joka niin yllättäen on kohdannut sitä. He muistavat yhä, että se oli kerran suuri ja mahtava **μεγάλη καὶ ἰσχυρά** kaupunki. On merkillepantavaa, että samaa sanaa **ἰσχυρός** käytetään kuvailemaan sekä Herraa Jumalaa että Babylonia. Vainon aikoina Jumalan kansaa ahdistaa usein Babylonin valta, joka näyttää uhkaavan kirkon olemassaoloakin ja saattaa heidät kiusaukseen menettää toivo. Mutta näky maan kuninkaiden edessä palavasta Babylonista ei jätä mitään epäilystä siitä, kenelle kuninkuus ja valta todellisuudessa kuuluvat.

Kuten maan kuninkaat, jotka olivat tukeneet Babylonia vallallaan, olivat avuttomia ja kykenemättömiä estämään tuon kaupungin kukistumista, samoin kauppiaat, jotka olivat toimittaneet sille ylellisyyssesineitä, ja laivojen kapteenit, jotka olivat kuljettaneet noita ylellisyyselämän tavaroita, saattoivat vain itkeä ja valittaa (jakeet 11–19). Yksityiskohtainen luettelo Babylonin rikkauksista ja ylellisyyksistä (jakeet 11–13) kertoo meille hyvin konkreettisella tavalla luopiokirkon suuresta vauraudesta. Tämä pitkä kauppatavaroiden luettelo on jälleen eräs muistutus siitä, että kuten Jumalan temppleri Jerusalemissa Kristuksen aikana, samoin myös kirkko Uuden testamentin aikakautena muuttuisi rukoushuoneesta markkinapaikaksi ja luopiokirkoksi. Kirkkohistoria tarjoaa meille aneitten myynnissä erityisen vaikuttavan

esimerkin tuosta rappioprosessista. Siinä syntien anteeksiantamuksestakin tuli kauppatavara, joka tuotti suunnattomia rikkauksia kirkon rahakirstuihin. Meitä muistutetaan siitä, etteivät rikkaudet, kuten ei valtaakaan, ole mikään osoitus siitä, että seurakunta on uskollinen Jumalaa kohtaan.

Jakeen 14 sanat on selvästi osoitettu Babylonille: ”*Ja hedelmät, joita sinun sielusi himoitsi* [kirjaimellisesti: *sielusi halun hedelmä*], *ovat sinulta menneet, ja kaikki kalleutesi ja komeutesi* [kirjaimellisesti: *kaikki kalliit ja loistavat tavarat*] *ovat sinulta hävinneet, eikä niitä enää koskaan löydetä.*” Teksti ei sano meille, kuka nämä sanat puhui, mutta koska kaiken muun tässä yhteydessä on puhunut ääni taivaasta (jae 4), NIV-käännöksellä ei luultavasti ole perustetta lisätä tekstiin sanat ”*He sanovat.*”

Sana **ὄπωρα**, hedelmä, on epätavallinen sana, joka löytyy Uudessa testamentissa vain tästä. Se tarkoitti alunperin myöhäiskesän ja varhaiskysyn aikaa, jolloin hedelmät olivat kypsät elonkorjuuseen. Myöhemmin siitä tuli nimi hedelmälle, joka kerättiin tuohon vuodenaikaan. Ehkä Johannes käytti tätä erityistä sanaa tavallisemman hedelmää tarkoittavan sanan sijasta siksi, että Babylonin loppu oli lähellä. Myöhäinen hedelmä oli nyt kypsä. Tämän jakeen sanat korostavat, että se tulevaisuuden toivo, jonka Babylon oli ilmaissut aiemmin (jae 7b), ei täyty. Sen pettymyksen varmuutta ja pysyvyyttä korostetaan kolminkertaisella kieltosanalla jakeen lopussa **οὐκέτι οὐ μῆ**. Se, että seurakunta pitää tämän maailman aarteita parempina kuin hengellisiä ja taivaallisia aarteita, jotka tarjotaan evankeliumissa, on jälleen eräs osoitus sen luopumuksesta.

Aivan kuten kuninkaat seisoivat kaukana ja valittivat Babylonin rangaistusta (jakeet 9,10), samoin kauppiaat kuvataan nyt lähes samoin sanoin. Hekin ilmaisevat surunsa ja sanovat: ”*Voi, voi sitä suurta kaupunkia, joka oli puettu pellavaan ja purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä, kun semmoinen rikkaus yhdessä hetkessä tuhoutui!*”

Tämä Babylonin kuvaus toistaa edellisen luvun (17:4) kuvauksen portosta lukuun ottamatta sitä, että tuossa kohdassa ei ole mainintaa pellavasta.

Kauppiaisiin, jotka olivat toimittaneet Babylonille nämä ylellisyystavarat, liittyvät laivojen kapteenit ja merimiehet, jotka olivat rahdanneet tämän lastin tuohon kaupunkiin. Hekin voivattelevat kaupungin äkillistä tuhoa

(jakeet 17–19).

Kun enkeli on kuvaillut Babylonin tukijoiden surua, hän kehottaa vainottua seurakuntaa iloitsemaan siitä, että tuo kaupunki on kukistunut. Ensimmäinen kehoitus iloita on osoitettu taivaaseen. Tässä taivas joko henkilöidään ja sitä puhutellaan – kuten silloin kun Vanhan testamentin psalmit kehottavat elotonta luomakuntaa ylistämään Herraa – tai se on kuvaannollinen ilmaus sen asukkaista, enkeleistä ja poismenneistä pyhistä. Jos jälkimmäistä tarkoitetaan, voimme nähdä ensimmäisen **καὶ**-sanana (ja–sanana) selittävänä konjunktiona ja kääntää: ”*Iloitse, oi taivas, niin, te pyhät ja apostolit ja profeetat.*” Syy heidän iloonsa seuraa sitten sanoissa: ”*sillä Jumala on hänet tuominnut ja kostanut hänelle teidän tuomionne*” (kirjaimellisesti: *Jumala on tuominnut teidän tuomionne häneltä*). Lausumasta ”*minä näin sen naisen olevan juovuksissa pyhien verestä ja Jeesuksen todistajain verestä*” (17:6) päätelemme, että Babylon oli julistanut kuolemantuomion pyhille. Tämän luvun viimeisessä jakeessa luemme, että Babylon tuhottiin täydellisesti, ”*koska hänestä on löydetty profeettain ja pyhien veri ja kaikkien veri, jotka maan päällä ovat tapetut*”. Enkelin sanat julistavat tässä selvästi, että Babylonia rangaistaan seurakunnan vainoamisesta. Näin seurakunnalle vakuutetaan sen kärsimyksen aikana, että Jumala ei ole luopunut vallastaan, joka hänellä on maailmaan. Lopulta Jumala julistaa ja panee täytäntöön tuomionsa hänen oikean seurakuntansa, hänen uskovien lastensa, vihollisia vastaan ja siten hän tuo julki vanhurskaat tuomionsa (15:4).

Babylonia, josta tässä puhutaan, vaaditaan tekemään tili apostolien ja profeettojen tappamisesta. Babylon ei siten ole ainoastaan Uuden testamentin vaan myös Vanhan testamentin näkyvässä seurakunnassa vaikuttavien antikristillisten voimien nimi. Suurinta osaa profeetoista, jotka tapettiin Vanhan testamentin historian aikana, eivät surmanneet pakanakansat, vaan ihmiset, jotka ulkonaisesti kutsuivat itseään Jumalan kansaksi ja jotka kuitenkin olivat luopuneet tosi Jumalasta. Tästä syystä Jeesus sanoi aikansa juutalaisille johtajille, että kaikkien surmattujen profeettojen veri vaadittaisiin heiltä (Luuk. 11:50). Samoin Uudessa testamentissa juutalaiset, ”*valittu kansa*”, vaativat Jeesuksen ja apostolien surmaamista (esim. Ap. t. 12:1–3; 22:22). Kun he pyysivät maallisia hallitsijoita panemaan toimeen

kuolemanrangaistuksen uskollisille kristityille, oli tämä konkreettinen esimerkki siitä, miten portto istuu pedon, maallisen antikristuksen päällä ja käyttää tätä palvelemaan tarkoituksperiään. Kun keskiajan luopiokirkko kehotti maallista hallitusta polttamaan ne, joiden se katsoi olevan harhaoppisia, näemme tuon historiallisen teeman toistuvan.

Tämän luvun viimeiset jakeet kuvaavat vielä kerran Babylonin täydellisen tuhon. Tätä kaupungin perusteellista hävitystä kuvaavaa näkyä edeltää Johanneksen näkemän enkelin profeetallinen ja vertauskuvallinen teko. Aivan kuten Vanhan testamentin profeettojen usein käskettiin suorittaa jokin teko, joka palvelisi sanoman vertauskuvana, samoin tämä enkeli heitti suuren myllynkiven mereen. Kuten tuo myllynkivi katosi valtameren syvyyksiin, niin Babyloninkin saisi väkivaltaisen lopun. Siellä ei kuultaisi enää koskaan soitinten ääniä. Kukaan ammattimies ei enää harjoittaisi siellä ammattiaan. Yhtään vehnäjauhoa ei jauhettaisi eikä yksikään lamppu palaisi enää siellä. Yhtään hääjuhlaa ei siellä enää koskaan vietettäisi. Profeetta Jeremia oli kuvannut Jerusalemin hävitystä samoin sanoin, kun hän kirjoitti: ”*Minä hävitän heidän keskuudestaan riemun ja ilon huudon, huudon yljälle ja huudon morsiamelle, käsikivien äänen ja lampun valon*” (Jer. 25:10). Jeremia oli ennustanut, että tämä tilanne kestäisi vain seitsemänkymmentä vuotta. Mutta sanojen ”*ei koskaan enää*” **οὐ μὴ ἔτι** kuusinkertainen toistaminen tässä kirouksessa puhuu lopullisuudella, joka lupaa pysyvän voiton kirkolle kaikista sen vihollista.

Voi vain ihmetellä, toiko enkelin syytös, jonka mukaan Babylonin velhous johti kaikki kansat **πάντα τὰ ἔθνη** harhaan, Johanneksen mieleen sen toimeksiannon, jonka hän oli kuullut ylösnousseen Vapahtajan antavan seurakunnalleen, kun tämä käski opetuslastensa tehdä kaikista kansoista **πάντα τὰ ἔθνη** opetuslapsia. Opetuslapset lähetettiin kaikkeen maailmaan kokoamaan Hyvän Paimenen lampaat pyhän kristillisen seurakunnan lammastarhaan. Luopiokirkko lähetti kauppiansa kokoamaan aineellisia aarteita, joita maailmalla oli tarjottavana. Oikean seurakunnan tuli evankeliumin julistuksen kautta johtaa ihmiset vanhurskauden polulle ja kääntää heidät heidän omalta harhaanjohtavalta tieltään. Luopiokirkko johti velhoudellaan ihmiset pois totuudesta (jae 23). Sanan ”*velhous*” vastine,

φαρμακεία, josta meidän sanamme ”farmasia” (lääkkeenvalmistusoppi) on johdettu, muistuttaa meitä siitä, että antiikin noidat käyttivät kaikenlaisia huumeita ja taikajuomia. Antikristuksen väärät opit ovat sellainen perkeleen juoma, joka aiheuttaa hengellisen tokkurun ihmismieliin ja tämä varmistetaan kaksinkertaisesti siten, että profeettojen ja pyhien ääni vaiennetaan (jae 24). Tämän tähden Babylon on täydelleen tuhottava.

Whore of Babylon with Dragon

SEURAKUNNAN VOITTO (19:1–21)

KARITSAN HÄÄATERIA (19:1–10)

1) Sen jälkeen minä kuulin ikään kuin kansan paljouden suuren äänen taivaassa sanovan: ”Halleluja! Pelastus ja kunnia ja voima on Jumalan, meidän Jumalamme. 2) Sillä totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa; sillä hän on tuominnut sen suuren porton, joka turmeli maan haureudellaan, ja on kostanut ja on vaatinut hänen kädestänsä palvelijainsa veren.” 3) Ja he sanoivat toistamiseen: ”Halleluja!” Ja hänen savunsa nousee aina ja iankaikkisesti. 4) Ja ne kaksikymmentä neljä vanhinta ja neljä olentoa lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat Jumalaa, joka valtaistuimella istuu, ja sanoivat: ”Amen, halleluja!” 5) Ja valtaistuimelta lähti ääni, joka sanoi: ”Ylistäkää meidän Jumalaamme, kaikki hänen palvelijansa, te, jotka häntä pelkäätte, sekä pienet että suuret.” 6) Ja minä kuulin ikään kuin kansan paljouden äänen ja ikään kuin paljojen vetten pauhinan ja ikään kuin suuren ukkosenjylinän sanovan: ”Halleluja! Sillä Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on ottanut hallituksen. 7) Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle, sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut. 8) Ja hänen annettiin pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen: se liina on pyhien vanhurskautus.” 9) Ja hän sanoi minulle: ”Kirjoita: Autuaat ne, jotka ovat kutsutut Karitsan häääterialle!” Vielä hän sanoi minulle: ”Nämä sanat ovat totiset Jumalan sanat.” 10) Ja minä lankesin hänen jalkojensa juureen, kumartaen rukoillakseni häntä. Mutta hän sanoi minulle: ”Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi kanssapalvelija, niiden, joilla on Jeesuksen todistus; kumarra ja rukoile Jumalaa. Sillä Jeesuksen todistus on profetian henki.”

Luvun kaksi näkymää päättävät nyt näyn, joka kuvaa meille Kristuksen ja hänen seurakuntansa voiton sekä maallisesta että hengellisestä Antikristuksesta. Näiden kahden välinen liitto kuvattiin luvussa 17. Seuraava luku kuvasi hengellisen Antikristuksen kukistumisen. Tämän luvun ensimmäinen osa kuuluu vielä kertomukseen luopiokirkon sortumisesta. Se esittää meille myös tämän vastakohtana oikean seurakunnan voiton.

Edellisessä luvussa seurakuntaa oli kutsuttu iloitsemaan Jumalan

tuomiosta Babylonia vastaan. Tässä jaksossa me kuulemme seurakunnan vastauksen tuohon kutsuun. Kolme kertaa Johannes kuulee kovaäänisen ”*hallelujan*” voittoisalta seurakunnalta. Tämä yleinen Vanhan testamentin heprean ”halleluja” (*ylistä Herraa*) esiintyy tässä ainoan kerran Uudessa testamentissa. 24 vanhinta, jotka kohtasimme ensimmäisen kerran Johanneksen näkyjen johdannossa (4:4; 5:8) ja jälleen näyssä maailman lopusta luvussa 11 (jae 16), vastaavat seurakunnan *halleluja-huutoihin ”aamenellaan”* ja ”*hallelujallaan*” (jae 4).

Aiemmin, viidennen sinetin näyssä (6:9–11), Johannes oli kuullut marttyyrien sielujen kysyvän, kuinka kauan Herra viivyttäisi heidän murhanhimoisten vainoojien rangaistusta. He olivat kysyneet: ”*Kuinka kauaksi sinä, pyhä ja totinen Valtias, siirrät tuomiosi (κρίνεις) ja jätät kostamatta (ἐκδικεῖς) meidän veremme niille, jotka maan päällä asuvat?*” Nyt Babylonin täydellisessä tuhoamisessa he näkevät vastauksen tuohon rukoukseen, sillä Jumala on tuominnut **ἐκρίνεν** suuren porton ja kostanut **ἐξεδίκησεν** palvelijoidensa veren.

Kun enkeli oli kuvaillut Babylonin täydellisen hävityksen, Johannes kuuli sen, mikä näytti olevan kansan paljouden ääni taivaassa, sanovan: ”*Ylistäkää Herraa.*” Vaikka tätä ”*kansan paljoutta*” ei henkilöidä, koko tekstiyhteys osoittaa selvästi, että nämä ovat riemuitsevan seurakunnan jäsenet. He omistavat ennen kaikkea pelastuksen, kunnian ja voiman Jumalalle. Seurakunnan vihollisten valta näytti uhkaavan suurelta edellisessä tekstiyhteydessä. Huolimatta suuresta vallastaan peto ja suuri portto eivät voineet ryöstää seurakunnalta pelastusta. Jumalan voima on liian suuri heille. Näin seurakunta tunnustaa, että pelastus ei tule sen oman voiman ja viisauden kautta. Valta pelastaa kuuluu yksin Jumalalle, ja ylistys ja kunnia tuosta pelastuksesta kuuluu yksin Jumalalle.

Ylistys kuuluu hänelle, koska ”*totiset ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa*”. Ne ovat totiset, ei ainoastaan, koska hän ei tee virheitä tuomitessaan, vaan myös, koska hän oli usein luvannut, että perkeleen palvelijat eivät koskaan hänen seurakuntaansa voita. Nyt kun hänen lunastetut lapsensa ovat turvassa taivaan kirkkaudessa ja Babylon on täydellisesti tuhottu, on selvästi osoitettu, että hän aina pitää uhkauksensa ja lupauksensa ja että

hänen sanansa on aina totta.

Hänen tuomionsa ovat myös vanhurskaat. Vainon päivinä, kun jumalaton menestyy, elää pitkään ja tulee mahtavaksi vallassaan (Job. 21:7) ja vanhurskaita puolestaan ahdistetaan, vainotaan ja tapetaan, ihmisistä näyttää usein siltä, että Jumalan päätökset eivät ole oikeita ja vanhurskaita. Mutta lopussa, kun tilit tasataan, epäuskoista rikasta miestä vaivataan ja uskovaa Aabrahamia puolestaan lohdutetaan. Psalmista kertoo meille, että häntä kiusasi maailmassa näkemänsä epäoikeudenmukaisuus, kunnes hän pääsi sisälle Jumalan temppeliin ja ymmärsi jumalattoman ”*lopullisen kohtalon*” (Ps. 73). Taivaan temppelissä olevat lunastetut pyhät tunnustavat nyt Jumalan oikeudenmukaisuuden ilman mitään mahdollisuutta epäillä, koska he eivät enää vaella uskossa vaan näkemisessä. Tällä tavalla Jumala osoitti kunniakkaan pelastavan valtansa.

Lunastettu seurakunta tietää, että Jumalan tuomiot ovat totiset ja vanhurskaat, ”*sillä hän on tuominnut sen suuren porton*”. Kautta Raamatun Jumala oli tehnyt selväksi monin tavoin, että hän ei sietäisi Sanansa vääristämistä. Babylon, suuri portto, luopiokirkko, oli tehnyt niin velhoudellaan, jonka kautta se johti kaikki kansat harhaan (18:23). Sen suuri kukistuminen osoitti, että Jumalan uhkaukset ovat totta. Hengellisellä haureudellaan ja uskottomuudellaan taivaallista sulhasta kohtaan se oli turmellut maan (jae 2). Jumalallisen oikeuden periaatteiden mukaan oli oikein, että se kukistettaisiin.

Näin Jumala kostaa palvelijoidensa veren (jae 2). On monia, jotka ovat päättelleet Vuorisaarnasta, että kosto ei sovi yhteen kristinuskon kanssa. Kuitenkin tässä pyhät iloitsevat Jumalan kostosta ja ylistävät häntä siitä. On totta, että Vuorisaarnassa, samoin kuin Getsemanen puutarhassa, jossa Jeesus käski Pietarin panna miekkansa tuppeen, Vapahtaja kieltää seurakuntaansa käyttämästä voimakeinoja aseena sen vihollisten käyttämiä voimakeinoja vastaan. Paavalikin sanoo, että meidän sota-aseemme eivät ole lihalliset (2. Kor. 10:4) ja että me emme saa itse kostaa (Room. 12:19). Tämä ei millään tavalla tarkoita, että kosto on väärin. Päinvastoin, kun Jumala apostolinsa kautta kieltää kristittyjä itse kostamasta, hän myös lupaa, että hän maksaa takaisin. Koston vaatiminen on oikeus, joka kuuluu hänelle (Room. 12:19).

Maan päällä Jumala alkaa panna täytäntöön koston niiden kautta, jotka hän asettaa toimimaan välikappaleinaan tässä asiassa, nimittäin maalliset viranomaiset (Room. 13:1–4). Tuomiopäivänä hän panee sen täytäntöön suoraan ja hän tasaa lopullisesti kaikki tilit. Sen tähden Jumalan toimeenpanema kosto kristittyjensä vainoamisesta ja murhaamisesta tunnustetaan täysin vanhurskaaksi ja oikeaksi. Seurakunta voi myös oikeutetusti iloita tästä ja kiittää ja ylistää Herraa ja laulaa hallelujansa.

Näin kohoo toistamiseen huuto: ”Halleluja”. Heprean kielessä alisteista ajatusta edeltää usein rinnasteinen konjunktio. Johanneksen kreikan kielen käytössä näkyy usein heprean kieliopin vaikutus. Seuraava ilmaisu, joka alkaa sanalla **καὶ** (ja), antaa todellisuudessa perusteen toiselle hallelujalle, ja tämän jakeen **καὶ** tarkoittaa edeltävän lauseen sanaa **ὅτι** (sillä). Voittoisa seurakunta ylistää Jumalaa, koska ”*hänen (Babylonin) savunsa nousee aina ja iankaikkisesti*”. Nähdessään kauhistuneina ”*hänen palonsa savun*” (18:9,15,18) maan kuninkaat, kauppiat ja merimiehet voivat vain vaikeroida ja seisoa kaukana, koska heidän täytyy käsittää, että sama rangaistus on varattu heitä varten. Se, että tämä savu nousisi ”*aina ja iankaikkisesti*”, opettaa meille, että Babylonin kukistuminen ei ole ainoastaan ajallinen takaisku, josta se nousee jälleen. Se opettaa meille myös, että luopiokirkon rangaistus ei ole tyhjiinraukeaminen. Se on iankaikkinen rangaistus. Se ei lopu koskaan. Tästä johtuen seurakunnan voitto ei ole ainoastaan ajallinen voitto. Se on iankaikkinen voitto. Se on loputon.

Kolmannen kerran tässä kirjassa me luemme, että kaksikymmentäneljä vanhinta lankesivat maahan ja kumartaen rukoilivat Jumalaa (vrt. 4:10; 11:16). ”*Aamenella*” he ilmaisevat hyväksyntänsä seurakunnan ilolle sen suuren vihollisen tuhosta. Ne, jotka sanovat, että kirousspsalmien kirjoittajat, jotka pyytävät Jumalaa rankaisemaan kansansa vihollisia, ovat ”*ala-arvoisia kristittyjä*”, tulisi nähdä tässä ”*aamenessa*” näiden rukousten jumalallinen hyväksyntä. 24 vanhinta ylistivät myös ”*hallelujalla*” Jumalaa hänen tuomiostaan Babyloniasa vastaan.

Jos vanhinten ”*halleluja*” ei riitä vakuuttamaan ihmisiä, että sellaiset ylistykset ovat mieluisia Herralle, luvun seuraavien sanojen pitäisi poistaa kaikki epäily. Johannes kuuli äänen, joka tuli valtaistuimelta, jolla Jumala

istuu. Tuo ääni kutsuu jälleen Jumalan palvelijoita, kaikkia, jotka pelkäävät häntä, sekä pieniä että suuria, ylistämään meidän Jumalaamme – merkki siitä, että Jumala itse hyväksyy nämä pyhien ”*hallelujat*”.

Vielä kerran Johannes kuuli suuren kansanpaljouden äänen, mutta tällä kertaa heidän ääntensä voimakkuus oli selvästi saavuttanut huippunsa. Hän vertaa sitä pauhaavaan vesiputoukseen ja kovaan ukkosenjylinään. Kolmannen kerran pyhät huutavat ”*hallelujan*”. Tällä kertaa he esittävät perusteeksi ylistykseensä sen, että ”*Herra, meidän Jumalamme (κύριος ὁ θεός), Kaikkivaltias hallitsee*” (KR 38: ”...on ottanut hallituksen”). Kreikan verbiä **ἐβασίλευσεν** voisimme pitää joko lyhyenä aoristina, jonka kääntäisimme preesensin aikamuodossa, tai inkoatiivisena aoristina (ilmaisee toiminnan alkamisen, suom. huom.), jonka kääntäisimme: ”*Herra, meidän Jumalamme, Kaikkivaltias, on alkanut hallita*.” Jälkimmäisessä tapauksessa se ilmaisisi tilanteen sellaisena kuin seurakunta näki sen pitkän vainon ajan jälkeen, jonka kestäessä se näki vain vähän ulkoista näyttöä Jumalan vallasta.

Pyhät rohkaisevat sitten toinen toisiaan laulamaan hallelujaa sanoessaan: ”*Iloitkaamme ja riemuitkaamme ja antakaamme kunnia hänelle*.” Kehotus esitetään, ”*sillä Karitsan häät ovat tulleet, ja hänen vaimonsa on itsensä valmistanut*” (jae 7). Karitsan vaimo on pyhä kristillinen seurakunta. Vanhassa testamentissa valitusta kansasta puhutaan usein Jahven, heidän Jumalansa, vaimona. Uusi testamentti käyttää samaa kielikuvaa. Kristusta kutsutaan usein Sulhaseksi ja seurakuntaa hänen vaimokseen. Yhdessä vertauksistaan Vapahtaja puhui tuomiopäivästä päivänä, jolloin taivaallinen Ylkä tulisi hakemaan morsiamensa ja ottamaan hänet hänen iankaikkiseen kotiinsa (Matt. 25:1–). Kun pyhät näkevät, että tuo päivä on koittanut, on se heille uusi syy riemuitsemiseen ja iloisuuteen.

Karitsan morsian on valmistanut itsensä tätä tilannetta varten. Hän on valmis kohtaamaan Sulhasen. Apostoli Paavali auttaa meitä ymmärtämään, mitä tarkoitetaan seurakunnan valmistautumisella tuomiopäivää, Karitsan hääpäivää, varten. Hän kirjoittaa (Ef. 5:25–27): ”*Miehet, rakastakaa vaimojanne, niin kuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi itsensä alttiiksi sen edestä, että hän sen pyhittäisi, puhdistaa sen, vedellä pesten, sanan kautta, saadakseen asetetuksi eteensä kirkastettuna seurakunnan, jossa ei*

olisi tahraa eikä ryppyä eikä mitään muuta sellaista, vaan joka olisi pyhä ja nuhteeton.”

Nämä sanat auttavat meitä tulkitsemaan Johanneksen näyn.

Sana **καὶ** jakeen 8 alussa tuo jälleen alisteisen ajatuksen ja selittää, mitä morsiamen valmistautuminen on. Meille kerrotaan, että hänen annetaan pukeutua liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen. Morsiuspuku, joka hänellä on, ei ole hänen häihin tuomansa. Se oli lahja, ilmaiseksi lahjoitettu, jotta hän tulisi kelvolliseksi tähän tilaisuuteen. Sana ”*annettiin*” heijastaa oppia pelastuksesta yksin armosta. Tämän liinavaatepuvun symboliikka selitetään sanoilla: ”*Se liina on pyhien vanhurskautus*” **δικαιώματα**.

On jonkin verran kiistaa siitä, miten käännetään sanat **δικαιώματα τῶν ἁγίων**, jotka me olemme kääntäneet ”*pyhille julistetut syyttömyystuomiot*”. Sana **δικαίωμα** johtuu sanasta **δικαίω**, joka merkitsee ”*julistaa oikeaksi tai vanhurskaaksi*”. Pääte – **μα** kreikan kielessä ilmaisee prosessin tuloksen. Luonnollisin sanan **δικαίωμα** merkitys olisi vanhurskauden julistus, syyttömyystuomio. Tätä sanaa käytetään joskus mistä tahansa tuomiosta, epäsuotuisasta tai suotuisasta, koska kaikkien tuomioiden antamisessa tuomari lausuu julistuksensa siitä, mikä on oikein (Ilm. 15:4).

Raamatun kielenkäytössä **δικαίωμα** tarkoittaa useimmiten sääntöä tai lakia. Ensi silmäyksellä voi näyttää siltä, että tämä on kaukana sanan perusmerkityksestä, mutta laki on pelkästään muodollinen julistus, että tietty toiminta on oikea.

NIV-käännös on kääntänyt sanan **δικαιώματα** sanoilla ”*vanhurskaat teot*” (samoin KR 92, suom. huom.). Uudessa testamentissa on todellisuudessa vain yksi kohta, jossa **δικαίωμα** näyttää merkitsevän vanhurskasta tekoa eikä tämäkään ole täysin varmaa (Room. 5:18). On täysin mahdollista kääntää **δικαίωμα** Roomalaiskirjeen 5:18:ssa ”*syyttömyystuomio*” ja saada tekstiyhteyteen aivan selvä merkitys. Itse asiassa todennäköisesti tämä merkitys on selvempi kuin NIV-käännöksen ”*yksi vanhurskauden teko*”. Vaikkakaan NIV-käännös ”*pyhien vanhurskaat teot*” sanoista **τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων** ei välttämättä tue ajatusta vanhurskauttamisesta tekojen kautta, se näyttää kyllä pitävän sen sisällään. Me tiedämme muista Raamatun kohdista, että meidän omat hyvät tekemme ovat itsessään epätäydellisiä, mutta että ne

kelpaavat Jumalalle Jeesuksen Kristuksen kautta. Hänen verensä puhdistaa kaikki synnin tahrat, jotka pilaavat kaikki kristityn hyvät teot (1. Piet. 2:5). Jos pidämme uskovan tekoja vanhurskaina tuossa mielessä, voimme hyväksyä NIV:n käännöksen.

Kaiken tämän perusteella päättelemme, että kun Johannes sanoo morsiamen olevan verhotun hienoon pellavaan **δικαιώματα τῶν ἁγίων**, hänellä on mielessään se vanhurskaus, jonka vain Jumala voi antaa syntiselle. Jumala julistaa syntisen vanhurskaaksi vain Kristuksen sijaiskuuliaisuuden tähden, ja tämän syntinen voi omistaa ainoastaan uskon kautta. Ainoa vaikeus, joka tulee meitä vastaan tässä tulkinnassa on sanan monikkomuoto, mikä selvästi sai NIV-käännöksen kääntäjät ajattelemaan käännöstä ”*vanhurskaat teot*”. Monikkomuoto voisi kuitenkin olla viittaus niihin moniin yksittäisiin vapauttaviin tuomioihin, jotka on julistettu evankeliumia saarnattaessa ja synninpäästössä. Tuon julistetun ja uskon kautta vastaanotetun anteeksiantamuksen kautta yksittäiset uskovat, jotka kaikki ovat Kristuksen morsian, koristetaan ainoalla vaatteella, joka tekee heille mahdolliseksi seistä pyhän Sulhasen rinnalla vanhurskaan Jumalan silmien edessä.

”*Hohtava ja puhdas liinavaate*” merkitsee samaa kuin ne vaatteet, jotka pyhillä oli luvussa 7 ja jotka oli pesty ja valkaistu Karitsan veressä. Tämä tulkinta olisi myös sopusoinnussa niiden Raamatun kohtien kanssa, jotka puhuvat syntien anteeksiantamuksesta puhtaina vaatteina, jotka uskovilla on. Läheinen rinnakkaiskohta tekstimme vertauskuvalla löytyy Jesajan sanoista (61:10): ”*Minä iloitsen suuresti Herrassa, minun sieluni riemuitsee minun Jumalassani, sillä hän pukee minun ylteni autuuden vaatteet ja verhoaa minut vanhurskauden viittaani, yljän kaltaiseksi, joka kantaa juhlapäähinettä niin kuin pappi, ja morsiamen kaltaiseksi, joka on koruillansa kaunistettu.*”

Sakarjan kirja käyttää myös tällaista symboliikkaa kuvatakseen syntien anteeksiantamusta. Sakarja näki näyn, jossa ylimmäiseltä papilta riisuttiin hänen saastaiset vaatteensa ja hänet puettiin uuteen, tahrattomaan pukuun (Sak. 3:4).

Vain syntien anteeksiantamus tekee meistä kelvollisia taivaaseen. Paavali sanoo, että pyhän kasteen peso saa aikaan sen, että seurakunta on ilman ”*tahraa tai ryppyä tai mitään muuta sellaista*” (Ef. 5:27). Tämä asia

pakottaa meidät kyseenalaistamaan jakeen 19:8 NIV-käännöksen. Luther oli oikeassa kääntäessään ilmaisun **τὰ δικάϊωματα τῶν ἁγίων** sanoilla ”*pyhien vanhurskaus*” (die Gerechtigkeit der Heiligen).

Tämä kuva Karitsan hääateriasta osoittaa vainotulle seurakunnalle, että tulee aika, jolloin kovia kokeneet Jumalan lapset pääsevät iäksi vihollisistaan ja kärsimyksistä, joita nuo viholliset aiheuttivat heille. Sellaisena se on uudistettu vakuutus siitä, että meidän surumme muuttuu iloksi.

Enkeli käski Johanneksen kirjoittaa: ”*Autuaat [tai: onnelliset] ne, jotka ovat kutsutut Karitsan hääaterialle!*” Kaikissa tämän elämän suruissa edessämme olevan onnen odotus auttaa meitä kestämaan kaikki vastoinkäymiset kärsivällisyydellä ja Jumalaan luottaen. Hän täyttää varmasti sen, mitä hän on luvannut. Enkeli korostaa tätä totuutta, kun hän kertoo Johannekselle, että ne sanat, jotka tämä on juuri kirjoittanut, ovat ”*totiset Jumalan sanat*”. Nämä enkelin sanat muistuttavat meitä siitä, että sanainspiraatio–opin, ts. sen, että kaikki Raamatun sanat ovat ”*totiset Jumalan sanat*”, tarkoitus on tehdä meidät varmoiksi siitä onnesta, joka meitä odottaa Vapahtajan sovitustyön tähden.

Enkelin sanat saivat Johanneksen lankeamaan hänen jalkojensa juureen kumartaen rukoilemaan häntä. Mutta enkeli varoitti Johannesta tekemästä tätä, koska myös hän, kuten Johannes, on palvelija, Johanneksen ja hänen veljiensä työtoveri, niiden, ”*joilla on Jeesuksen todistus [todistus Jeesuksesta]*”, ts. kaikkien niiden, jotka saarnaavat Kristuksen evankeliumia. Johanneksen käsketään sen sijaan kumartaen rukoilla Jumalaa.

Tämä näky päättyy sitten sanoihin: ”*Sillä Jeesuksen todistus on profetian henki.*” Sana ”*henki*” **πνεῦμα** merkitsee toisinaan samaa kuin ”*sielu*”. Esimerkiksi Jaakob sanoo: ”*Sillä niin kuin ruumis ilman henkeä on kuollut, niin myös usko ilman tekoja on kuollut*” (Jaak. 2:26). Meillä olisi siksi hyvä syy kääntää: ”*Jeesuksen todistus on profetian sielu*”, tai mahdollisesti jopa: ”*Todistus Jeesuksesta on profetian varsinainen sydän ja sielu.*” Saarna, joka ei pidä Kristusta ja hänen sovitustyötään sanoman keskipisteessä, ei ole se profeetallinen työ, jonka Jumala on antanut seurakunnalleen. Sen, mitä saarnatuolista sanotaan, ei tarvitse olla väärää ja se voi myös olla muodoltaan raamatullista. Mutta jos siinä ei ole Kristusta ja hänen sovitustyötään, tuo

saarna on aivan yhtä eloton kuin usko ilman tekoja, vaikka ihmiset voivat pitää sitä elävänä ja mielenkiintoisena. Vain silloin, kun Kristus pidetään kuulijoiden edessä Vapahtajana ja Lunastajana, kutsutaan kuulijoita Karitsan hääaterialle. Vain silloin tarjotaan heille liinavaate, hohtava ja puhdas, joka on heidän hääpukunsa ja joka kelpuuttaa heidät jäämään tuohon juhlaan (ks. myös Matt. 22:11–13).

VALKOISELLA HEVOSELLA RATSASTAJA (19:11–21)

11) *Ja minä näin taivaan auenneena. Ja katso: valkoinen hevonen, ja sen selässä istuvan nimi on Uskollinen ja Totinen, ja hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa.* 12) *Ja hänen silmänsä olivat niin kuin tulen liekit, ja hänen päässään oli monta kruunua, ja hänellä oli kirjoitettuna nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse,* 13) *ja hänellä oli yllään vereen kastettu vaippa, ja nimi, jolla häntä kutsutaan, on Jumalan Sana.* 14) *Ja häntä seurasivat ratsastaen valkoisilla hevosilla taivaan sotajoukot, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen.* 15) *Ja hänen suustaan lähtee terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja. Ja hän on kaitseva heitä rautaisella valtikalla, ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan.* 16) *Ja hänellä on vaipassa kupeellaan kirjoitettuna nimi: ”Kuningasten Kuningas ja herrain Herra.”* 17) *Ja minä näin enkelin seisovan auringossa, ja hän huusi suurella äänellä sanoen kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille: ”Tulkaa, kokoontukaa Jumalan suurelle aterialle* 18) *syömään kuningasten lihaa ja sotapäällikköjen lihaa ja väkevien lihaa ja hevosten sekä niiden selässä istuvien lihaa ja kaikkien vapaitten ja orjien lihaa, sekä pienten että suurten.”* 19) *Ja minä näin pedon ja maan kuninkaat ja heidän sotajoukkonsa kokoontuneina sotiaksensa hevosen selässä istuvaa vastaan ja hänen sotajoukkoansa vastaan.* 20) *Ja peto otettiin kiinni, ja sen kanssa väärä profeetta, joka sen nähden oli tehnyt ihmekonsa, joilla hän oli eksyttänyt ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin, ja ne, jotka olivat sen kuvaa kumartaneet; ne molemmat heitettiin elävältä tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa.* 21) *Ja ne muut saivat surmansa hevosen selässä istuvan miekasta, joka lähti hänen suustaan; ja kaikki linnut tulivat ravituiksi heidän lihastansa.*

Ei voi olla mitään epäilystä siitä, kuka valkoisella hevosella ratsastaja on tässä luvussa. Kaikki raamatunselittäjät eivät ole yksimielisiä valkoisella

hevosella ratsastavan henkilöllisyydestä luvussa 6, mutta mikään sellainen erimielisyys ei ole mahdollinen tässä. Hän on ennen kaikkea ”*Uskollinen ja Totinen*”. Näitä samaa kahta adjektiivia käytettiin kuvailemaan Vapahtajaa kirjeessä Laodikeaan (3:14), ja Ilmestyskirjan ensimmäisessä luvussa häntä kutsuttiin ”*uskolliseksi todistajaksi*” (1:5). Alttarin alla olevia sieluja kuvaavassa näyssä häntä sanottiin ”*pyhäksi ja totiseksi*” (6:10).

Myöhemmin tässä näyssä sanotaan, että valkoisella hevosella ratsastavan nimi on ”*Jumalan Sana*”. Vaikkakin tämä on ainoa kohta Raamatussa, jossa Herralle Jeesukselle annetaan tuo nimi, niin kuitenkin Johanneksen evankeliumin ensimmäisessä luvussa häntä kutsutaan ”*Sanaksi*” ja Johanneksen ensimmäisen kirjeen ensimmäisessä luvussa ”*elämän Sanaksi*”.

Selittäessään Johanneksen evankeliumin ensimmäistä lukua Luther sanoo, että Jeesuksen kutsuminen ”*Sanaksi*” on tuon termin harvinainen ja epätavallinen käyttö ja että se on epäselvä joka kielessä. Yleensä kun Raamattu puhuu Sanasta tai Jumalan Sanasta tai Herran Sanasta, se tarkoittaa raamatullista sanomaa. Tämä on tuon termin ensisijainen merkitys. Ei ole helpoin kysymys vastata, miksi tämä nimi on annettu Jeesukselle. Mutta kreikkalaisilla oli sananlasku, joka kuuluu *Λόγος ἁγίασμα τῆς ψυχῆς* (sana on sielun kuva). Tällä he tarkoittivat, että kun me kuuntelemme sanoja, jotka joku ihminen puhuu, me voimme saada jotain käsitystä hänen ajatuksistaan, tunteistaan ja asenteistaan. Herra Jeesus lausui samanlaisen ajatuksen sanoessaan: ”*Sydämen kyllyydestä suu puhuu*” (Matt. 12:34). Aivan kuten ihminen voi parhaiten ilmoittaa meille, mitä hänen sydämessään on, puhumalla meille sanoja, samoin Jumala antoi meille parhaan käsityksen sydäimestään lähettämällä Poikansa tähän maailmaan. Näin Jeesus palvelee taivaallista Isäänsä aivan kuten meidän sanamme palvelevat meitä. Näyttää siltä, että tämä on pääasiallinen syy, miksi hänelle annetaan tässä näyssä nimi ”*Jumalan Sana*”.

Johannes aloittaa kuvauksensa tästä näystä sanomalla: ”*Minä näin taivaan auenneena.*” Tässä avoimessa taivaassa hän näki valkoisella hevosella ratsastajan. Sillä, että häntä kutsutaan ”*uskolliseksi ja totiseksi*”, on erityinen merkitys ottaen huomioon se nimi, jonka hän myöhemmin saa tässä näyssä. Hän on Jumalan Sana, koska hänen sanojensa ja tekojensa kautta Jumala

on puhunut meille, ja siksi on tärkeää tietää, että se, mitä hän sanoo, on totta, ja että se, mitä hän lupaa, toteutuu varmasti. Juuri noita ajatuksia korostetaan näillä sanoilla ”*uskollinen ja totinen*”.

”*Hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa* (Becker: *vanhurskaalla tavalla*)” (jae 11). Aiemmin tässä luvussa seurakunta oli riemuinnut tuomiosta, jonka Herra julisti Babylonia vastaan (jae 2), ja ensimmäisessä näkyjen sarjassa uskonsa puolesta kuolleet pyhät olivat rukoilleet sellaista tuomiota seurakunnan vihollisia vastaan (6:10). Tämä tuomio on vanhurskas tuomio. On tärkeää korostaa tätä, sillä ihmismieli painii aina pahaa koskevan ongelman kanssa. Jopa lapset pyhäkoulussa kysyvät: ”*Miksi Jumala ei tapa perkelettä?*” Tämä ongelma tulee aina polttavammaksi vainon aikoina, jolloin kärsivällä seurakunnalla on kiusaus kysyä: ”*Miksi Jumala sallii vihollisilleen, evankeliuminsa ja seurakuntansa vihollisille, sellaisen tuhoisan vapauden?*” Tuo kysymys mielessä psalmista Aasaf (Ps. 73:17) saattoi vain viitata ”*heidän loppuunsa*” (KJV) tai ”*heidän lopulliseen kohtaloonsa*” (NIV). Uskon silmät näkevät aina sen, mitä Johannes tässä näkee näyssään. Vaikka ”*Jumalan myllyt jauhavat hitaasti*” ja vaikka totuus ”*on aina mestauslavalla ja valhe aina valtaistuimella*” tässä pahassa maailmassa, niin kuitenkin kaikkien tuomari on lopulta ”*tuomitseva maanpiirin vanhurskaudessa*” (Ap. t. 17:31), ja tuomiopäivä on oleva ”*Jumalan vanhurskaan tuomion ilmestymisen päivä*” (Room. 2:5) ja kaikki ihmiset näkevät, että Jumalan tuomio on aina oikea ja vanhurskas. Kuitenkin tämä, kuten kaikki muutkin Raamatun opit, pysyy uskonkohtana.

Valkoisella hevosella ratsastaja sotii myös vanhurskaudessa. Vanhurskaan sodan päämäärä on aina rangaista niitä, jotka ovat tehneet väärin. Niin valitettavaa kuin sellainen sotiminen voi ollakin, sitä silti vaatii vanhurskas Jumala, joka säätää, että kaikki synti tulee rangaista. Valitettavasti nekin inhimilliset hallitukset, jotka pyrkivät sotimaan vain oikeutetuissa olosuhteissa, oikeutetuilla perusteilla ja oikeutetulla tavalla, jäävät kauas jumalallisesta ihanteesta. Kuitenkin Kristuksen taistelu pahan voimia vastaan on aina kaikin tavoin vanhurskas. Myös tämä tuottaa lohdutuksen seurakunnalle, joka kärsii epäoikeudenmukaisesta hallituksesta, joka rankaisee niitä, jotka tekevät hyvää, ja joka rohkaisee pahantekijöitä (1. Piet. 2:19).

Se, että ratsastaja on uskollinen ja totinen ja että hän tuomitsee ja sotii vanhurskaudessa, liittyy läheisesti hänen silmiensä läpitunkevuuteen, kun ne ovat ”*niin kuin tulen liekit*” (jae 12). Tuo ilmaisu oli ollut myös Johanneksen kirjan ensimmäisen näyn kuvauksessa Vapahtajasta (1:14). Jakeen 1:14 yhteydessä me huomautimme, että ”*Jumalan silmät*” viittaavat hänen kaikkietävyYTEensä. Koska Kristus tietää, mitä ihmisessä on (Joh. 2:25), hän näkee kaikki ihmisten salaisuudet (Room. 2:16), ja koska hän on uskollinen ja totinen, kaikkien hänen tuomioidensa täytyy olla totisia ja oikeita. Tähän luottaen Jumalan kansa voi odottaa kärsivällisesti sitä, että heidän osoitetaan olevan oikeassa.

”*Ja hänen päässään oli monta kruunua.*” Kuten olemme jo todenneet luvun 6 ensimmäisten jakeiden yhteydessä, näitä sanoja on käytetty todisteena osoittamaan, että tuossa luvussa valkoisella hevosella ratsastaja ei voi olla Vapahtaja, koska siinä kuvatulla ratsastajalla on vain yksi kruunu. Luvun 6 ensimmäisissä jakeissa me näimme Vapahtajan, kun hänen voittoisa evankeliuminsa alkoi kulkunsa halki historian. Sen jälkeen Vapahtaja kuvataan voiton toisensa jälkeen saavana, niin että nyt hän on kuningasten Kuningas ja herrojen Herra (jae 16). Ne kuninkaat ja herrat, jotka vapaaehtoisesti tunnustavat hänet uskossa Herrakseen, joka on lunastanut heidät verellään, heittävät iloiten kruununsa hänen jalkainsa juureen (Ilm. 4:10). Niiden, jotka ovat hänen vihollisiaan, on pakko luovuttaa kruununsa hänelle. Ei ole sen tähden lainkaan yllättävää lukea, että hänellä on nyt monta kruunua.

Kruunua vastaava sana on tässä **διάδημα**, diadeemi. Kruunu, joka hänelle omistettiin luvussa 6, oli **στέφανος**. Diadeemi oli alunperin kruunu, joka oli Persian kuninkailla ja myöhemmin myös Aleksanteri Suurella ja hellenistisillä kuninkailla. Huomautimme aiemmin, että Ilmestyskirjan kirjoittamisaikana diadeemin kantaminen kuvasi sitä, että sen kantaja vaati itseään kunnioitettavaksi jumalana. Kreikkalaisten keskuudessa **στέφανος** oli urheilukilpailuissa saatu palkinto. Luvussa 6 **στέφανος** on voiton symboli, kun taas monet **διαδήματα**, diadeemit, jotka hänellä tässä on, ovat vertauskuva jumalallisesta ja yleisestä vallasta kaikkiin maan kuninkaihin.

Meille kerrotaan myös, että valkoisella hevosella ratsastajalle on kirjoitettu nimi, jota ei tiedä kukaan muu kuin hän itse. Samanlainen lausuma oli

esitetty kirjeessä Pergamoon (2:17) kristitystä, joka pysyy uskollisena kuolemaan saakka. Nimen antaminen jollekulle merkitsee sen kuvailemista, millainen hän on. Kuvaus siitä, millainen Kristus todella on, menee aina kauas ihmisymmärryksen tuolle puolen. Kahden luonnon persoonallinen yhtymys Kristuksessa on salaisuus, jota ei kukaan Kristusta lukuun ottamatta voi todella tajuta (vrt. 1. Tim. 3:16). Kun Luther sanoi, että ”*Jumalan Sana*” on harvinainen ja epätavallinen nimi Kristukselle ja että se on termi, joka on epäselvä jokaisessa kielessä, hän sanoi olennaisesti saman asian, kuin minkä Johannes sanoo tässä. Ihmisjärki ei koskaan kykene pääsemään perille siitä, miten Jumalan on mahdollista tulla ihmiseksi. Lihaantulo on niin suuri ihme, että kaikki muut ihmeet muuttuvat lastenleikiksi sen rinnalla.

Huolimatta sanoinkuvaamattomasta suuruudestaan Kristuksella ”*oli yllään vereen kastettu vaippa*” (jae 13). Tämä on selvä viittaus Jesajan kirjan messiaaniseen profetiaan, jossa tuo profeetta näki Vapahtajan palaavan voittoisana soturina taistelusta Israelin vihollisia vastaan. On monia hyvin tunnettuja ja paljon lainattuja kohtia, jotka puhuvat Kristuksen puhdistavan veren suuresta voimasta, sen tähden monilla on houkutus pitää ratsastajan vaatteilla olevaa verta Vapahtajan pyhänä, kalliina verenä, joka on vuodatettu meidän pelastuksemme tähden. Tällainenkaan tulkinta ei tietenkään olisi ristiriidassa Raamatun kanssa. Kuitenkin Jesajan profetia on selvä ja se valaisee Johanneksen tässä olevia sanoja. Jesaja kirjoitti (Jes. 63:1–6): ”*Kuka tuolla tulee Edomista, tulipunaisissa vaatteissa Bosrasta, tuo puvultansa komea, joka uljaana astelee suuressa voimassansa? ’Minä, joka puhun vanhurskautta, joka olen voimallinen auttamaan.’ Miksi on punaa sinun puvussasi, miksi ovat vaatteesi kuin viinikuurnan polkijan? ’Kuurnan minä poljin, minä yksinäni, ei ketään kansojen joukosta ollut minun kanssani; minä poljin heidät vihassani, tallasin heidät kiivaudessaani, ja niin pirskuin heidän vertansa vaatteilleni, ja minä tahrasin koko pukuni. Sillä koston päivä oli minun mielessäni ja minun lunastettujeni vuosi oli tullut. Ja minä katselin, mutta ei ollut auttajaa, ja minä ihmettelin, kun ei kukaan tueksi tullut. Silloin minun oma käsivarteni minua auttoi, ja minun vihani minua tuki. Ja minä tallasin kansat vihassani ja juovutin heidät kiivaudellani; minä vuodatin maahan heidän verensä.’”*

Nämä Vanhan testamentin profeetan sanat kertovat meille, että se veri, jolla ratsastajan vaatteet on pirstotettu, on hänen vihollistensa veri, tai paremminkin, Jumalan kansan vihollisten veri. Edom oli Vanhan testamentin aikoina yksi Israelin suurista vihollisista. Sen tähden meillä on tässä Johanneksen näyssä jälleen yksi, kärsivälle ja vainotulle seurakunnalle annettu vakuutus, että Vapahtaja, joka istuu Jumalan oikealla puolella ja hallitsee kaikkia maan kansoja, ei salli seurakuntansa joutua tappiolle.

Valkoisella hevosella ratsastavan takana ratsastivat taivaan sotajoukot ”*valkoisilla hevosilla, puettuina valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen*” (jae 14). Heidän vaatteitaan ei oltu tahrattu verellä, mikä kuvaa sitä totuutta, jonka Jesaja ilmaisi sanoessaan, että Messias polkisi viinikuurnan ”*yksin*” ja saisi voiton ilman kenenkään apua. Valkoiset hevoset sekä valkea ja puhdas pellavavaate kuvaavat tämän enkeliarmeijan synnitöntä puhtautta. Perfektin partisiippi **ἐνδεδυμένοι** puettuina ilmaisee, että heidän puhtautensa on pysyvä olotila. Enkelit on nyt vahvistettu pyhydessään eivätkä he voi koskaan langeta pois Jumalasta. Huomattakoon, että kuvaus siitä, mitä enkeleillä on yllään, on hyvin samankaltainen kuin se, mitä Karitsan morsiamella kerrottiin olevan (jae 8). Hän oli puettu **βύσσινον λαμπρὸν καθαρὸν** liinavaatteeseen, hohtavaan ja puhtaaseen. He (sotajoukot) ovat puetut **βύσσινον λευκὸν καθαρὸν** valkeaan ja puhtaaseen pellavavaatteeseen. Johannes sanoo pyhien vaatetuksen olevan **λαμπρὸν** hohtava, kun taas enkelien on ainoastaan **λευκὸν** valkea. Olemmeko oikeassa sanoessamme, että tällä Johannes viittasi uskovilla olevan Kristuksen vanhurskauden jättävän varjoonsa pyhien enkelienkin vanhurskauden? Voisi olla valaisevaa muistaa Matteuksen kertovan meille, että Jeesuksen kirkastuksessa hänen vaatteensa tulivat **λευκα ὡς τὸ φῶς** ”*valkoisiksi niin kuin valo*” ja Luukas sanoo, että ne tulivat **λευκὸς ἐξαστράπτων** ”*säteilevän valkoisiksi*” (Becker: *valkoisiksi*, NIV: *kirkkaiksi kuin salamanvälähdys*). Sanat, jotka on lisätty kuvaamaan tuon valkoisuuden loiston laatua, ovat ilmaisuja, jotka merkitsevät samaa kuin **λαμπρὸν** ”*hohtava*”. Johannes, joka oli siellä, on hyvin saattanut muistaa tuon näkymän nähdessään nämä asiat näyssään. Ratsastajan suusta lähti ”*terävä miekka, että hän sillä löisi kansoja*”. Jälleen meillä on takauma aivan ensimmäiseen Ilmestyskirjan näkyyn, jossa Johannes myös näki terävän

miekan lähtevän kirkastetun Vapahtajan suusta (1:16), paitsi että siinä sitä kutsutaan myös kaksiteräiseksi miekaksi. Tämän kielikuvan perusmerkitys on selvä. Tavallisesti, kun sanaa miekka käytetään kuvaannollisessa merkityksessä Raamatussa, se on sodan tai verenvuodatuksen kielikuva. Toisinaan se kuvaa Herran tuomiota (tai välikappaletta, jolla tuo tuomio pannaan täytäntöön, esim. Jer. 12:12; Jes. 66:16; Hes. 38:21). Mutta on olemassa useita kohtia, joissa se kuvaa selvästi Jumalan Sanaa (Jes. 49:2; Ef. 6:17), jota verrataan myös kaksiteräiseen miekkaan (Hebr. 4:12). Tässä on kyse vertauskuvan jälkimmäisestä käytöstä.

Teksti sisältää melko monimutkaisen kielikuvan. Olemme tekemisissä Vapahtajan vihollisiinsa kohdistaman tuomion kanssa. Siksi miekka tässä epäilemättä ei kuvaa evankeliumin saarnaamista, vaikka joku löytää perustelun sellaiselle tulkinnalle sanasta **ποιμανεῖ** (hän on kaitseva), jota käytetään myös tässä jakeessa. Miekka, joka lähtee Vapahtajan suusta, on hänen tuomion sanansa, joka ilmaistaan Jumalan laissa. Lain uhkaukset ovat välikappale, jolla hän rankaisee niitä, jotka vastustavat häntä. Nuo uhkaukset eivät ole vain ennustavia, ts. ne eivät ainoastaan ennusta, mitä Kristuksen vihollisille tulee tapahtumaan, vaan ne ovat luovia ja määrääviä sanoja, jotka aikaansaavat sen, mitä ne sanovat. Vihollisten täytyy kukistua, koska ”*Kirjoitusten täytyy toteutua*”. Siten Sana on sekä sanoma tuomiosta että tuomion välikappale.

Miekka kuvaa tuomiota. Tämä käy ilmi lauseesta, joka ilmaisee sen tarkoituksen. Miekka lähtee hänen suustaan, ”*että hän sillä löisi kansoja*” (jae 15). Epäuskoisen maailman tuomio, tappio ja tuho on tässä esitettynä.

Tämä sama ajatus ilmaistaan, kun meille kerrotaan, että ”*hän on kaitseva*” (Becker: *hallitseva*) *heitä rautaisella valtikalla* (Becker: *sauvalla*). Tämä on yksi Ilmestyskirjassa olevista lukuisista viittauksista psalmiin 2, jossa heprean teksti on käännetty: ”*Rautaisella valtikalla sinä heidät muserrat*” (Becker: *heitä hallitset*) Se, mitä psalmista tarkoitti kertoa lukijoilleen noilla sanoilla, osoitetaan sillä, mikä seuraa, nimittäin: ”*Niin kuin saviastian sinä särjet heidät*” (Ps. 2:9). Verbin **ποιμανεῖ** (hän on hallitseva tai hän on kaitseva) täytyy tässä yhteydessä viitata siihen, mitä paimen tekee uppiniskaisen lampaan kanssa. Paimenen sauvaan tai keppiin rangaistusvälineenä viittaa

myös sen tekeminen raudasta.

Kaikki tämä esitetään sitten lyhyesti yleisellä raamatullisella kielikuvalla: ”... ja hän polkee kaikkivaltiaan Jumalan vihan kiivauden viinikuurnan” (jae 15). Johannes oli aiemmassa näyssä käyttänyt viinikuurnaa kuvaamaan Jumalan tuomiota epäuskoiselle maailmalle (14:19,20). Kuten antiikin aikoina viinirypäleistä puristettiin mehu polkemalla niitä viinikuurnassa, samoin Vapahtaja murskaa seurakunnan viholliset jalkoihinsa. Sama Vapahtaja, jonka ensimmäinen tulemus toi julki Jumalan armollisen ja sanoin kuvaamattoman rakkauden, on myös ihmisten lopullinen tuomari, joka panee täytäntöön Jumalan vihan kiivauden rangaistukseksi niille, jotka hylkäävät hänen armollisen hallitsemisensa Hyvänä Paimenena. Kiivaus, jonka hän tuo julki, on Kaikkivaltiaan Jumalan viha, jota vastaan hänen kaikkein väkevimmätkään vihollisensa eivät kykene puolustautumaan.

Kun rangaistus ennakoidaan tämän näyn ensimmäisessä osassa, toinen osa kuvaa tuomion täytäntöönpanon. Tässä näyn osassa Johannes näkee auringossa seisovan enkelin esittävän kutsun ”*kaikille keskitaivaalla lentäville linnuille*”. Nämä ovat epäilemättä korkealla lentäviä lintuja, erityisesti kotkia, haukkoja ja korppikotkia. Nämä petolinnut kutsutaan ”*Jumalan suurelle aterialle*”. Tämä suuri aterialle muodostuu Jumalan vihollisten lihasta, heidän, joita nimitetään kymmenellä termillä: 1) kuninkaat, 2) sotapäälliköt (*chiliarchs*, kirjaimellisesti: *tuhannenpäämiehet*), 3) väkevät, 4) hevoset, 5) ne, jotka ratsastavat niillä, 6) kaikki, 7) vapaat, 8) orjat, 9) pienet ja 10) suuret. Koska kymmenen on täydellisyyden luku, me voimme olla oikeassa nähdessämme tässä ilmauksen Vapahtajan täydellisestä voitosta kaikista hänen vihollisistaan. Vanhassa testamentissa tottelemattomat kuulivat uhkauksen, että korppikotkat ja korpit söisivät heidän lihansa (Snl. 30:17). Profeetta Hesekiel puhui saman uhkauksen Googia vastaan, joka kuvataan yhdeksi voimakkaimmista Jumalan vihollisista (Hes. 39:4).

Kuultuaan enkelin lausuvan tämän uhkauksen Johannes näki pedon ja maan kuninkaiden sotajoukot kokoontuneina käymään sotaa valkoisella hevosella ratsastajaa ja hänen enkeliarmeijaansa vastaan. Mitään suurta taistelua ei näytä syntyvän. Johannes vain sanoo, että peto otettiin kiinni ja pedon kanssa myös väärä profeetta. Tämä peto on peto merestä, maallinen

Antikristus. Väärä profeetta mainitaan siksi, joka teki ihmetekojä pedon edessä ja siten petti ne, jotka olivat ottaneet pedon merkin ja kumartaen rukoilivat sen kuvaa. Tämä on selvästi viittaus 13:13–16:een ja se osoittaa, että väärä profeetta on peto maasta – hengellisen Antikristuksen vertauskuva.

Molemmat pedot heitetään elävältä ”*tuliseen järveen, joka tulikiveä palaa*”. Tämä on helvetin iankaikkisen rangaistuksen vertauskuva. Iankaikkinen rangaistus helvetissä on niiden lopullinen osa, jotka saatanan palvelijoina koettavat tuhota seurakunnan. Samanlainen loppu odottaa kaikkia niitä, jotka palvelevat näitä kahta petoa. He saavat surmansa valkoisella hevosella ratsastavan miekasta (jae 21).

Tämä päättää kuusi näkyjen sarjaa. Kaikkien muiden sarjojen tavoin se päättyy kuvaukseen viimeisestä tuomiosta, tässä tapauksessa siten kuin se koskee antikristillisiä voimia tässä maailmassa. Tälle näkyjen sarjalle, joka alkoi luvusta 17, voitaisiin hyvin antaa nimi ”*Seurakunnan voitto Antikristuksesta*”.

Kun peto ja väärä profeetta on nyt lopullisesti heitetty helvetin liekkiin, jää enää vain yksi vihollinen käsiteltäväksi, saatana itse. Hänen tappionsa kuvataan seuraavassa luvussa.

SEITSEMÄS NÄKY: SEURAKUNNAN LOPULLINEN VOITTO (20:1–22:5)

KRISTUS JA SAATANA (20:1–3)

1) Ja minä näin tulevan taivaasta alas enkelin, jolla oli syvyyden avain ja suuret kahleet kädessään. 2) Ja hän otti kiinni lohikäärmeen, sen vanhan käärmeen, joka on perkele ja saatana, ja sitoi hänet tuhanneksi vuodeksi 3) ja heitti hänet syvyyteen ja sulki ja lukitsi sen sinetillä hänen jälkeensä, ettei hän enää kansoja villitsisi, siihen asti kuin ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet; sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa.

Ilmestyskirjan selittäjiä johtaa usein harhaan se käsitys, että jokainen näky Ilmestyskirjassa kuvaa jotain tulevaa tapahtumaa. Sen, ettei tämä pidä paikkaansa, osoittaa epäamättömästi näky vaimon lapsesta ja lohikäärmeestä luvussa 12. Kukaan ei voi kieltää, että tämä näky kuvaa Kristuksen syntymää ja taivaaseen astumista ja kaikkia perkeleen pyrkimyksiä vaimon Pojan tuhoamiseksi tämän syntymän ja taivaaseen astumisen välillä, jonka jälkeen hän on iäksi perkeleen tavoittamattomissa.

Jakeissa 20:1–3 meillä on kuvaus Kristuksen voitosta perkeleestä. ”Taivaasta alas tuleva enkeli” on Kristus. Olemme jo käsitelleet tällaisen tulkinnan mahdollisuutta luvun 10 yhteydessä. Tässä me ainoastaan toistamme, että sana ”enkeli” merkitsee kirjaimellisesti lähettilästä (sanansaattajaa), ja perusmerkityksessään se varmasti voidaan soveltaa Jeesukseen, joka oli lähetetty Jumalan puhemiehenä maailmaan (Hebr. 1:2) ja jota Vanhassa testamentissa usein kutsutaan ”Herran enkeliksi”.

Kaikki, mitä tästä enkelistä sanotaan, sopii Herraan Jeesukseen paremmin kuin mihinkään luotuun enkeliin. Meille kerrotaan, että tällä enkelillä on ”syvyyden avain”. ”Syvyys” on mitä varmimmin helvetin nimitys ja luvussa 1 mainitaan Jeesuksen sanovan: ”Minulla on kuoleman ja tuonelan [helvetin] avaimet.”

Tämä enkeli myös ottaa kiinni saatanan ja sitoo hänet suurilla kahleilla ja lukitsee hänet syvyyteen. Jeesus oli puhunut suhteestaan perkeleeseen

juuri tällaisilla termeillä. Kerran kun fariseukset ja lainopettajat syyttivät Jeesusta siitä, että hän oli liitossa perkeleen kanssa, koska hän ajoi ulos riivaajia, Jeesus torjui tuon syytöksen huomauttamalla, että silloin saatana taistelisi omia etujaan vastaan. Havainnollistaakseen, mitä todellisuudessa oli tapahtumassa, Jeesus sanoi heille: ”Eihän kukaan voi tunkeutua väkevän taloon ja ryöstää hänen tavaraansa, ellei hän ensin sido sitä väkevää; vasta sitten hän ryöstää tyhjäksi hänen talonsa” (Mark. 3:27; Matt. 12:29). Näin Jeesus sanoo, että vapauttamalla ihmisen perkeleen vallasta hän todisti sitoneensa perkeleen, ja että hän sen tähden oli vapaa viemään mukanaan perkeleen omaisuuden.

Kukaan vakavissaan oleva raamatunselittäjä ei väitä, että ”suuret kahleet”, joilla perkele on sidottu, ovat teräskahle. Sellainen kahle ei voi estää hengen liikkumisvapautta. Kahleiden täytyy olla jotain, jotka pidättävät hänen ponnisteluaan, estäen häntä vapaasti toimimasta ja tekemästä sitä mitä tahtoisi. Meidän täytyy myös olla varovaisia, ettemme muodosta mielessämme kuvaa perkeleen kahlehtimisesta ja sitten vedä johtopäätöksiä tuosta subjektiivisesta ajatuksesta niiden sanojen sijasta, jotka saivat aikaan tuon käsityksen.

Ei ole välttämätöntä nähdä saatanan kahlehtimista käsi- ja jalkarautoihin kytkemisenä tai jonain, joka ei jätä liikkumisvapautta enempää kuin pakkopaita. On mahdollista ajatella kahleita, kuten on esitetty, samanlaisena kahleina kuin ne, jotka estävät kiukkuista villieläintä vahingoittamasta niitä, jotka ovat sen ulottumattomissa. Se, että tämä jälkimmäinen kuva pitää enemmän yhtä Raamatun laajemman yhteyden kanssa, käy ilmeiseksi, kun kuulemme Juudan (jae 6) sanovan:

”Ja että hän ne enkelit, jotka eivät säilyttäneet valta-asemaansa, vaan jättivät oman asumuksensa, pani pimeyteen iankaikkisissa kahleissa säilytettäväksi suuren päivän tuomioon.”

Juudan inspiroitujen ja erehtymättömien sanojen mukaan kaikki pahat enkelit on sidottu iankaikkisilla kahleilla ja kuitenkin ne ovat yhä vapaita vaeltelemaan siinä määrin kuin Jumala sallii. Kertomus Jobista havainnollistaa, että saatana voi mennä ainoastaan niin pitkälle kuin Jumalan tahto sallii hänen mennä. Tämäkin todistaa sitomisesta sellaisena kuin olemme sen

kuvaillleet.

Jotkut ovat väittäneet, että koska Johannes sanoo, että perkele on sidottu ja heitetty helvettiin ja hänen vankilansa ovesta on sinetti, tämän täytyy merkitä, että perkele ei ole läsnä maan päällä. Mutta tämäkään todistelu ei pidä yhtä Raamatun kanssa. Se on yhteydessä siihen järkipäraseen johtopäätökseen, että koska Jeesus on taivaassa, hänen ruumiinsa ja verensä ei voi olla läsnä Herran ehtoollisessa. Taivas ja helvetti eivät ole sellaisia paikkoja, jotka voidaan näyttää kartalta. Raamattu kertoo meille esimerkiksi, että enkelit ovat aina taivaassa (Matt. 18:10), ja silti me tiedämme, että he ovat meidän kanssamme täällä maan päällä. Samalla tavalla enkelit, jotka tekivät syntiä (ja tähän sisältyy saatana, pahojen enkelien johtaja), syöstiin ”syvyyteen, pimeyden kuiluihin tuomiota varten säilytettäväksi” (2. Piet. 2:4), ja silti me myös tiedämme, että perkele on vapaa käymään ”ympäri niin kuin kiljuva jalopeura, etsien, kenen hän saisi niellä” (1. Piet. 5:8).

Myöskään Johanneksen sanat näissä jakeissa eivät suinkaan osoita oikeaksi kiliastista johtopäätöstä, että perkele ei tuhannen vuoden ajan ole läsnä maan päällä. Raamatussa ei ole ainoatakaan kohta, joka kertoo meille, että perkele poistetaan maan päältä joksikin ajaksi ennen tuomiopäivää. Ne, jotka löytävät tuon ajatuksen tästä, mielessään yhdistävät sen tekstiin.

Palaamme ”suureen kahleeseen”. Jos se ei ole terästä tai jotain muuta materiaalia oleva kahle, kuten kaikki vakavissaan olevat raamatunselittäjät myöntävät, niin minkälainen kahle on kyseessä? Tekstiyhteys kertoo meille, että kyseessä on kahle, joka estää perkelettä pettämisestä (KR 38: villitä) enää kansoja, ts. se estää tai pidättää perkelettä hänen pyrkimyksissään johtaa ihmisiä harhaan iankaikkiseen tuomioon. Raamatun perusteella me tiedämme vain yhden asian, joka voi tämän saada aikaan. Se on evankeliumin, ”Hyvän Sanoman”, saarnaaminen, sen, että Jumalan Poika ilmestyi sitä varten, että hän tuhoaisi perkeleet teot (1. Joh. 3:8). Tämä on julistettava ”kaikille luoduille” (Mark. 16:15) ja ”kaikille kansoille” (Matt. 28:19). Se, mitä Johannes sanoi kuvauksessaan taivaassa käydyn sodan (vrt. 12:7–12) seurauksesta, sopii varmasti tähän, nimittäin: ”He saivat voiton hänestä Karitsan veren tähden ja heidän todistuksensa sanan tähden” (12:11; Beckerin käännöksen mukaan, suom. huom.). Niin kauan kuin evankeliumia

julistetaan kansoille, perkelettä estetään hänen pyrkimyksessään pettää kansat. Mitä laajemmin ja mitä puhtaammin evankeliumia julistetaan, sitä lyhyemmäksi saatanan kahle käy.

Tässä on myös syy siihen, että olemme käännöksessämme kääntäneet tämän kohdan kreikan sanat *ἵνα μὴ πλανῆσῃ ἔτι τὰ ἔθνη* ”ettei hän enää voisi pettää pakanoita” yleisemmän käännöksen ”ettei hän enää voisi pettää kansoja” sijaan (suomalaisissa käännöksissä Biblia: *pakanoita*, KR 38 ja 92: *kansoja*, suom. huom.). Vaikka kreikan sana *ἔθνη* usein käännetään englannin kielessä sanalla ”*nations*” (*kansat*), viittaa se tavallisesti ainoastaan ei–juutalaisiin kansoihin. Ainoa laajasti käytetty moderni englanninkielinen Raamatun käännös, joka pitää tämän erottelun mielessään, on Smith–Goodspeedin käännös, jossa sanotaan: ”*Estää häntä johtamasta pakanoita enää harhaan.*”

Käännös ”ettei hän enää voisi pettää kansoja” on hämmentävä joillekin ihmisille. Kiliastisen ajattelun vaikutuksen alaisena he näkevät noissa sanoissa osoituksen maailman kansojen täydellisestä poliittisesta alistamisesta Kristukselle tuhatvuotisena kuninkaana. He näkevät maailman kansat enemmän tai vähemmän avoimessa kapinassa Jumalaa vastaan. Samoin näkiessään aikamme laajalle levinneen moraalittomuuden ja jumalattomuuden, heidän on vaikea kuvitella mielessään Uuden testamentin aika sellaisena, että perkele on sidottu ilman kykyä kansojen pettämiseen.

Kun luemme Johanneksen Ilmestystä muun Raamatun taustaa vasten, käännös ”ettei hän enää voisi pettää pakanoita” heijastaa melko yleistä raamatullista teemaa. Huolimatta monista Vanhan testamentin kohdista, jotka kehottivat israelilaisia jakamaan uskonsa pakanoiden kanssa, totena pysyy, että kaiken laajamittaisemman pakanoiden kääntymisen piti odottaa lähetyksensä, jonka Herra antoi opetuslapsilleen ylösnousemuksensa jälkeen.

Julkisen esiintymisensä aikana Herra Jeesus oli toisinaan tekemisissä pakanoiden kanssa, kuten sadanpäämiehen kanssa Kapernaumissa (Matt. 8:5–) ja kanaani-laisen vaimon kanssa, jonka tyttären hän paransi riivaajan vallasta (Matt. 15:21–). Jälkimmäisessä tapauksessa, kun hänen opetuslapsensa pyysivät häntä auttamaan vaimoa, hän huomautti tarkoituksellisesti: ”*Minua ei ole lähetetty muitten kuin Israelin huoneen kadonneitten lammasten*

tykö.” Kun hän lähetti apostolinsa näiden ensimmäiselle lähetysmatkalle, hän käski heitä erityisesti: ”Älköön tienne viekö pakanain luokse (εἰς ὁδὸν ἔθνων), älkääkä menkö mihinkään samarialaisten kaupunkiin” (Matt. 10:5).

Ei-juutalaisten eli pakanoiden maailman käännätyminen laajemmassa mitassa jätettiin taivaaseen astumisen jälkeiseksi tehtäväksi Kristuksen seuraajille. Se Jeesuksella oli varmasti mielessään, kun hän jäähyväiskokouksissaan kiirastorstaina sanoi opetuslapsilleen: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: joka uskoo minuun, myös hän on tekevä niitä tekoja, joita minä teen, ja suurempiakin, kuin ne ovat, hän on tekevä; sillä minä menen Isän tykö” (Joh. 14:12).

Tuon profeettallisen lausuman kanssa yhtäpitävästi ja sopusoinnussa pakanakristillisyyden historiallisen kehityksen kanssa, Luukas puhuu evankeliumissaan (21:24) Uuden testamentin ajoista ”pakanoiden aikoina” καιροὶ ἔθνων. Erityisesti Paavalin kirjeissä me löydämme ilmaistuna sen ajatuksen, että Uuden testamentin aikakautena pakanoilla olisi erityiset ja suuremmat tilaisuudet nauttia evankeliumin hedelmiä. Tuossa nauttimisessa he pääsivät pakoon perkeleen petoksesta ja hallintavallasta. Roomalaiskirjeensä päätössanoissa (Room. 16:25–27) Paavali kirjoitti: ”Mutta hänen, joka voi teitä vahvistaa minun evankeliumini ja Jeesuksen Kristuksen saarnan mukaan, sen ilmoitetun salaisuuden mukaan, joka kautta ikuisten aikojen on ollut ilmoittamatta, mutta joka nyt on julkisaatettu ja profeettallisten kirjoitusten kautta iankaikkisen Jumalan käskystä tiettäväksi tehty kaikille kansoille (πάντα τὰ ἔθνη) uskon kuuliaisuuden aikaansaamiseksi, Jumalan, ainoan viisaan, olkoon kunnia Jeesuksen Kristuksen kautta, aina ja iankaikkisesti. Amen.”

Muista Paavalin kirjeistä, samoin kuin muista Roomalaiskirjeen kohdista, selviää, että kun Paavali mainitsee ”kaikki kansat”, hänellä on mielessään erityisesti pakanakansat, jotka olivat kuulleet hyvin vähän evankeliumia aiempina aikoina. Efesolaiskirjeessään Paavali kuvailee oman virkansa ja epäsuorasti koko Uuden testamentin viran palveluksi, jonka kautta pakanat hyvin erityisellä tavalla tulevat osallisiksi niistä siunauksista, jotka Jumala ensin antoi Israelille. Hän kirjoittaa (Ef. 3:4–6): ”Josta te sitä lukiessanne voitte huomata, kuinka perehtynyt minä olen Kristuksen salaisuuteen, jota menneiden sukupolvien aikana ei ole ihmisten lapsille tiettäväksi tehty, niin

kuin se nyt Hengessä on ilmoitettu hänen pyhille apostoleilleen ja profeetoille: että näet pakanatkin (τὰ ἔθνη) ovat kanssaperillisiä ja yhtä ruumista ja osallisia lupaukseen Kristuksessa Jeesuksessa evankeliumin kautta.”

Aiemmin samassa tekstiyhteydessä (Ef. 2:11–13) hän oli kirjoittanut: ”Muistakaa sentähden, että te ennen, te lihanne puolesta pakanat (τὰ ἔθνη ἐν σαρκί) että te siihen aikaan olitte ilman Kristusta, olitte vailla Israelin kansalaisoikeutta ja vieraat lupauksen liitoille, ilman toivoa ja ilman Jumalaa maailmassa; mutta nyt, kun olette Kristuksessa Jeesuksessa, olette te, jotka ennen olitte kaukana, päässeet lähelle Kristuksen veressä.”

Sama teema on silmiinpistävä Apostolien teoissa. Siellä osoitetaan toistuvasti, että kun Israel kieltäytyi ottamasta vastaan Paavalin julistamaa evankeliumia, tämän heidän torjumisensa seuraus oli, että pakanat saivat kuulla evankeliumin täydellisemmässä määrässä. Pisidian Antiokian synagoogassa (Ap. t. 13:46) Paavali sanoi juutalaisille: ”Teille oli Jumalan sana ensiksi puhuttava; mutta koska te työnnätte sen luotanne ettekä katso itseänne mahdolliseksi iankaikkiseen elämään, niin katso, me käännymme pakanain puoleen” εἰς τὰ ἔθνη. Hyvin todennäköisesti tämän Antiokian kokemuksen ja muiden vastaavien pohjalta Paavali sanoi roomalaisille (11:11), että juutalaisten luopumuksen ja hylkäämisen kautta ”tuli pelastus pakanoille” τοῖς ἔθνεσιν.

Paavali korosti tätä teemaa saarnatessaan pakanoille. Lystrassa ja Ateenassa hän kehotti pakanoita, jotka palvelivat kreikkalaisen maailman epäjumalia, tekemään parannuksen epäjumalanpalveluksestaan. Molemmissa kaupungeissa hän selvästi ilmaisi, että uusi aikakausi oli koittanut pakanoille. Lystrassa (Ap. t. 14:16) hän sanoi ihmisille: ”Menneitten sukupolvien aikoina hän on sallinut kaikkien pakanain (πάντα τὰ ἔθνη) vaeltaa omia teitensä”, ja Ateenassa (Ap. t. 17:30) hän sanoi: ”Noita tietämättömyyden [epäjumalanpalveluksessa kuvastuva tietämättömyys] aikoja Jumala on kärsinyt, mutta nyt hän tekee tiettäväksi, että kaikkien ihmisten kaikkialla on tehtävä parannus.”

Paavalin menestys lähetysponnisteluissaan pakanoiden keskuudessa oli selvä todiste siitä, että pakanoiden aika oli tullut. Kun hän ja Barnabas palasivat ensimmäiseltä lähetysmatkalta (Ap. t. 14:27), he kertoivat seurakunnalle

Syyrian Antiokiassa, miten Jumala ”oli avannut pakanoille (τοῖς ἔθνεσιν) uskon oven.”

Tämä käsitys erityisestä pelastuksen ajasta pakanamaailmalle ei suinkaan rajoitu Uuteen testamenttiin. On yllättävää, että juutalaisten uskovien oli niin vaikea myöntää tuon uuden aikakauden koittaminen ja että he arvostelivat Pietaria siitä, että tämä saarnasi Korneliuksen, pakanan, kodissa (Ap. t. 10,11; ks. myös Ap. t. 15). Psalmi ja profeettojen kirjoitukset ovat täynnä ennustuksia, jotka puhuvat suurista pakanoiden joukoista, jotka kääntyvät palvelemaan Israelin Jumalaa. Niissä vain toistui Aabrahamille annettu lupaus, että hänen siemenessään kaikki maailman kansat **πάντα τὰ ἔθνη** (Gal. 3:8) tulisivat siunatuiksi (1. Moos. 12:3).

Kaiken tämän perusteella ymmärrämme paremmin, mitä Johanneksella on mielessään, kun hän sanoo tässä, että Kristus satoi perkeleen suurilla kahleilla, ”jotta hän ei enää pettäisi kansoja”, ts. ”pakanoita.” Pakanamaailman evankeliointi, mikä alkoi Kristuksen lähetyksellä ja erityisesti Paavalin lähetysmatkoilla, saattoi lukemattomia pakanoita perkeleen tavoittamattomiin. Me olemme heidän joukossaan.

Tämä selittää myös, miten perkele päästetään irti ”*vähäksi aikaa*” (jae 3). Raamattu puhuu laajalle yleisestä luopumuksesta maailman historian viimeisinä päivinä. Siellä, missä evankeliumi ei ole enää kuultavissa tai missä se on niin väärän opin peittämä, että pelastuksen valo loistaa hyvin hämärästi, perkele on vapaa jatkamaan ihmisten pettämistä ja heidän johtamistaan harhaan heidän sielujensa iankaikkiseen tuhoon. Perkele pääsee aina silloin irti, kun laajat osat näkyvästä seurakunnasta muuttuvat luopioiksi ja epäevangeliset ryhmät ja lahkot lisääntyvät.

Tämä tulkinta on täydellisessä sopusoinnussa Vapahtajan oman kuvauksen kanssa viimeisistä ajoista. Hän sanoo (Matt. 24:21–25): ”*Sillä silloin on oleva suuri ahdistus, jonka kaltaista ei ole ollut maailman alusta hamaan tähän asti eikä milloinkaan tule. Ja ellei niitä päiviä olisi lyhennetty, ei mikään liha pelastuisi; mutta valittujen tähden ne päivät lyhennetään. Jos silloin joku sanoo teille: ’Katso, täällä on Kristus’, tahi: ’Tuolla’, niin älkää uskoko. Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät πλανῆσαι, vrt. πλανήση*

(Ilm. 20:3), *jos mahdollista, valitutkin.*”

Näillä sanoilla Vapahtaja puhuu ajasta, joka lyhennetään. Tuo teema toistuu tässä ”*lyhyessä ajassa*”, josta Johannes puhuu. Herra puhuu myös väärin profeettojen ja väärin kristusten lisääntymisestä, jotka eksyttävät ihmisen. Johanneksen sanat viittaavat siihen, että tuona lyhyenä aikana perkele vielä kerran kykenee johtamaan kansat harhaan. Koko Jeesuksen sanojen pääajatus viittaa siihen, että evankeliumin sanoma, joka yksin voi pitää ihmiset poissa perkeleen kynsistä, on noina lyhennettyinä päivinä peitetty.

Kun olemme selvästi ymmärtäneet, mitä tarkoitetaan kahleilla, joilla perkele on sidottu, on myös varsin helppoa tulkita, mitä tuhat vuotta tarkoittaa. Olemme panneet merkille aiemmin, että luvut Ilmestyskirjassa ovat vertauskuvallisia. Tässä tekstiyhteydessä ei ole mitään, mikä osoittaisi, että luku 1000 tässä on tulkittava toisin kuin kaikki muut luvut kirjassa. Kymmenen on täydellisyyden luku. Siksi voimme sanoa varmuudella ainoastaan, että tuhat vuotta kuvaa täydellistä ajanjaksoa, jonka pituuden Jumala on määrännyt iankaikkisella päätöksellään muuttumattomaksi.

Voimme sanoa myös, että tuhat vuotta, jonka aikana perkele on sidottu, alkoi silloin, kun Kristus lunasti meidät perkeleen vallasta sijaissovituksellaan ja käski seurakuntansa viedä anteeksiantamuksen sanoman maan ääriin. Tuhat vuotta loppuu silloin, kun evankeliumin saarnaaminen mykistyy ja väärät opettajat ja väärät kristukset lisääntyvät perkeleen välikappaleina johtaakseen kansoja harhaan. Tuhatta vuotta voidaan sen tähden varmuudella pitää kuvauksena koko Uuden testamentin aikakaudesta

Ainoa kysymys, jonka suhteen jokin epävarmuus saattaisi jäädä, on, onko ”*lyhyt aika*”, josta Johannes tässä puhuu, osa tuhannesta vuodesta vai onko se tuon kehyksen ulkopuolella. On syytä huomauttaa, että kreikan alkukieli sanoo, että perkele sidotaan **ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη**, jonka me olemme kääntäneet: ”*Kunnes ne tuhat vuotta loppuvat*” (Beckerin käännöksen mukaan; vrt. Biblia: ”*siihenasti kuin tuhannen vuotta kuluu*”). Verbimuoto on aoristin konjunktiiivi, ei perfektin aikamuoto, kuten sekä KJV– että NIV– käännös näyttäisivät tarkoittavan. Vaikka emme voi sanoa, että NIV–käännös ”*kunnes ne tuhat vuotta olivat kuluneet loppuun*”, on

mahdoton, se ei suinkaan ole varma. Kaikkein luonnollisin selitys on, että saatana pysyy sidottuna lähes maailman loppuun asti eli lähes tuhannen vuoden loppumiseen asti tuomiopäivän koittaessa.

Ainoa todellinen peruste tätä näkemystä vastaan löytyy ilmaisussa **μετά ταῦτα** (*sen jälkeen*, kirjaimellisesti: ”näiden jälkeen”), joka alkaa jakeen 3 viimeisen lauseen: ”*sen jälkeen hänet pitää päästettämän irti vähäksi aikaa.*” Pronominin **ταῦτα** (*nämä*) voitaisiin ymmärtää viittaavan taaksepäin sanaan ”*vuotta*”. Siinä tapauksessa meidän olisi pakko ajatella Johanneksen sanovan: ”*Näiden tuhannen vuoden jälkeen hänet täytyy päästää irti vähäksi aikaa.*” Mutta tämäkään ei suinkaan ole välttämätöntä. Ilmaisua **μετά ταῦτα** käytetään useita kertoja Ilmestyskirjassa (esim. 4:1; 7:9; 9:12; 15:5; 18:1; 19:1; vrt. **μετά τοῦτο**, 7:1), ja jokaisessa tapauksessa pronomini viittaa edeltäviin tapahtumiin. Siitä voi sangen hyvin olla kyse myös tässä. Tällä erityisellä seikalla ei ole suurta merkitystä ja se muuttaa kokonaiskuvaa hyvin vähän. Jos pronominin **ταῦτα** korrelaatti on ”*vuotta*”, silloin meidän täytyy sanoa, että ”*lyhyt aika*” ei sisälly tuhanteen vuoteen. Toisaalta jos ilmaisu **μετά ταῦτα** viittaa saatanan sitomiseen ja vangitsemiseen, ”*lyhyt aika*” on melkein varmasti nähtävä tuhat vuotta päättävänä ajanjaksona. Vaikka ei ole mahdollista eikä välttämätöntä tehdä mitään dogmaattista väitettä tästä kohdasta, jälkimmäinen näkemys näyttäisi sopivan paremmin siihen, mitä sanotaan tuhannesta vuodesta seuraavassa näyn osassa.

TUHATVUOTINEN VALTAKUNTA (20:4–6)

Kuvauksessaan seuraavasta näyn osasta Johannes kirjoittaa:

4) *Ja minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille, ja heille annettiin tuomiovalta; ja minä näin niiden sielut, jotka olivat teloitetut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, ja niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä otsaansa eikä käteensä; ja he virkosivat eloon ja hallitsivat* (Becker: ”*ja he elivät ja hallitsivat*”) *Kristuksen kanssa tuhannen vuotta.* 5) *Muut kuolleet eivät vironneet*

eloon (Becker: ”*eivät eläneet*”), *ennen kuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet.* Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. 6) *Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuoleamalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja* (Becker: ”*jatkavat olemista Jumalan ja Kristuksen pappeina*”) *ja hallitsivat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta.*

Kiliastit käyttivät tätä kohtaa todisteena opilleen, että Kristus tulee takaisin ennen tuomiopäivää ja perustaa Palestiinaan maallisen, näkyvän valtakunnan, joka kestää tuhat vuotta. Tämän näkemyksen mukaan ”*ensimmäinen ylösnousemus*” on uskovien Jumalan lasten ruumiillinen ylösnousemus. Heidän ruumiinsa herätetään, niin että he voivat hallita yhdessä Kristuksen kanssa tässä näkyvässä valtakunnassa. Tämä oppi opettaa, että epäuskoisia ei herätetä ennen kuin tuhat vuotta, ns. millenium, loppuu.

Monet kiliastit siteeraavat todistuksena ”*kaksinkertaisesta ylösnousemuksesta*” Paavalin sanoja (Kristuksen) toisesta tulemuksesta 1. Tessalonikalaiskirjeessä. Siellä apostoli sanoo: ”*Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin*” (1. Tess. 4:16). Tätä pidetään vastaansanomattomana todisteena, että kuolleet epäuskoiset eivät nouse tuona ajankohtana. Kuitenkaan tuossa kohdassa ei ole rahdunkaan vertaa todistetta kahdelle eri ylösnousemukselle, joita erottaa toisistaan tuhat vuotta. Sanaakaan ei sanota uskovista, jotka nousevat tuhat vuotta ennen epäuskoisia. Sen sijaan, mitä Paavali sanoo, on, että elossaolevat uskovat otetaan taivaaseen vasta kun kuolleet uskovat on ensin herätetty. Vastakohtaisuus tässä ei ole uskossa kuolleiden ja epäuskossa kuolleiden, vaan elossaolevien uskovien ja kuolleiden uskovien välillä. Paavali vakuuttaa, että elossaolevilla uskovicha ei ole mitään etua kuolleisiin uskoviin nähden, kun Kristus tulee takaisin. Itse asiassa kuolleet uskovat nousevat ensin.

Ennen kuin jatkamme Johanneksen sanojen tutkimusta, meidän tulisi panna merkkeille myös, että tässä meillä on ainoa kohta Raamatussa, joka puhuu jostakusta, joka hallitsee tuhat vuotta. Lukuun ottamatta Ilmestyskirjan 20. lukua ilmaisua ”*tuhat vuotta*” käytetään vain kahdessa muussa Raamatun kohdassa (Ps. 90:4; 2. Piet. 3:8), ja nuo kohdat käsittelevät ainoastaan Jumalan

ajattomuutta. Se, mitä tuhat vuotta kuvaa, täytyy sen tähden ratkaista yksin tekstiyhteydestä käsin.

Myös niillä ihmisillä, jotka hylkäävät koko opin tuhatvuotisesta valtakunnasta, on tapana puhua ”Kristuksen tuhatvuotisesta valtakunnasta” tämän luvun yhteydessä. Niitä, jotka kieltävät milleniumin, syytetään usein siitä, etteivät he usko tässä olevia Johanneksen sanoja. Vastauksena me usein sanomme, että sanat täytyy ymmärtää kuvaannollisesti. Mutta tämä ei ole korrekti puolustus tuota syytöstä vastaan. Tosiasia on, että Johannes ei sano sanaakaan *Kristuksen* tuhatvuotisesta valtakunnasta, ei kirjaimellisesti eikä kuvaannollisesti.

Hän kirjoittaa: ”Minä näin valtaistuimia, ja he istuivat niille.” Se ei ole Kristus, jonka hän näkee tässä. Nämä sanat eivät mainitse, ketkä ihmiset istuvat valtaistuimilla. Voimme päätellä sanasta ”valtaistuimet”, että nämä ihmiset ovat hyvin todennäköisesti jonkinlaisessa hallitsevassa asemassa, vaikka sana ”valtaistuin” **θρόνος** ei välttämättä merkitse kuninkaan istuinta.

Johannes jatkaa sanomalla: ”Heille annettiin tuomiovalta.” Tässä todetaan selvästi, että heillä on valta-asema. Tuomion lausuminen on hallitsijoiden ja kuninkaiden tehtävä. Tämä on sopusoinnussa monien muiden Raamatun kohtien kanssa, jotka kertovat meille selvästi, että viimeisenä päivänä uskovat osallistuvat Kristuksen kanssa viimeiseen tuomioon (esim. Matt. 19:28; 1. Kor. 6:2).

Tämän jakeen lopussa meille kerrotaan, että ne, joiden Johannes näki istuvan valtaistuimilla, ”hallitsivat Kristuksen kanssa tuhannen vuotta”. Siten on selvää, että valtaistuimet kuvaavat kuninkaallista valtaa. Se hallitseminen, joka on tässä etualalla, ei ole Kristuksen hallitustoiminta, vaan sen sijaan niiden, jotka istuvat valtaistuimilla.

Tekstin huolellinen lukeminen osoittaa, että näin on asianlaita. Jos joku esimerkiksi sanoo: ”Elin maatilalla yhdessä vanhempieni kanssa neljätoista vuotta, ennen kuin jätin kodin mennäkseni kouluun”, niin se ei anna meille hitustakaan tietoa, kuinka kauan hänen vanhempansa elivät tuolla maatilalla. Kun Johannes sanoo, että ne, jotka istuvat valtaistuimilla, hallitsivat yhdessä Kristuksen kanssa tuhat vuotta, tulisi olla ilmeistä jokaiselle ennakkoluulottomalle raamatunselittäjälle, että tätä kohtaa ei voida käyttää

todisteena sen osoittamiseksi, että Kristus pystyttää erityisen valtakunnan ”*tuhanneksi vuodeksi*” jonnekin. Ilmestyskirja kertoo meille sen sijaan, että hän hallitsee ”*aina ja iankaikkisesti*” (11:15). On olemassa tusinoittain kohtia, jotka puhuvat Kristuksen iankaikkisesta valtakunnasta, mutta ei ainoatakaan kohtaa, joka puhuu tai edes viittaa Kristuksen valtakuntaan, joka kestää tuhat vuotta.

Edelleen tämä kohta ei sano sanaakaan Kristuksen tuhatvuotisesta valtakunnasta, jolla on pääkaupunkina Jerusalem. Kiliastit väittävät itsepäisesti, että hallitseminen, josta tässä puhutaan, tapahtuu tämän maan päällä sen jälkeen, kun Kristus palaa näkyvällä tavalla tuhanneksi vuodeksi ennen tuomiopäivää. Sellaisille ihmisille me sanomme: ”*Kiinnitä huomiota sanoihin*.” Me ohjaamme heidät myös sanoihin, jotka Herramme Jeesus sanoi Pilatukselle: ”*Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta*” (Joh. 18:36).

Kiliastit vetoavat tavallisesti Vanhan testamentin kohtiin, jotka kuvailevat Messiaan valtakuntaa maallisen valtakunnan käsittein, missä täydellinen rauha vallitsee luonnollisten vihollisten välillä, missä leijona makaa lampaan kanssa ja missä kansa ei nosta miekkaa kansaa vastaan. Ainoakaan noista kohdista ei kuitenkaan sano, että tällä on tekemistä ajallisen ja maallisen valtakunnan kanssa. Kiliastien, jotka ovat sillä kannalla, että tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen tulee suuri sotilaallinen yhteenotto, jossa epäuskoinen maailma kapinoi Messiasta vastaan, joka on pitänyt heidän pahuutensa kurissa, tulisi pitää mielessään, mitä Jesaja sanoo. Esimerkiksi kuvauksessaan ”*rauhan valtakunnasta*” Jesaja sanoo, että kun tuo valtakunta on perustettu, kansat eivät enää opettele sotimaan (Jes. 2:4). Ilmiselvästi kiliastit eivät kiinnitä huomiota näihin sanoihin. He opettavat, että tuhatvuotisen valtakunnan lopussa kansat vielä kerran opettelevat sotimaan.

Nämä Vanhan testamentin kohdat eivät puhu ajallisesta ja ruumiillisesta rauhasta, vaan hengellisestä rauhasta ja levosta, jonka Messias tuo kansalleen. Uusi testamentti opettaa meille hyvin selvästi, että tämä valtakunta perustettiin vankasti ennen kuin apostolit kuolivat (esim. Mark. 9:1). Syntien anteeksiantamuksessa, jonka Kristus on ansainnut ja jonka apostolit ovat julistaneet maailmalle, me löydämme rauhan, joka ylittää kaiken ymmärryksen (Fil. 4:7). Nämä raamatunkohdat kuvaavat myös meille Jumalan täydellisen

valtakunnan, joka kestää iäti ja joka toteutuu nähtävällä ja kouriintuntuvalla tavalla silloin, kun koko luomakunta ”on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen” (Room. 8:21). Mutta tuo maailma ei kestä ainoastaan tuhat vuotta. Siellä ne, jotka ovat Kristuksen omia, hallitsevat yhdessä hänen kanssaan aina ja iankaikkisesti (22:5).

Nyt Johannes mainitsee, ketkä ovat ne, jotka istuvat valtaistuimilla. Kyseessä on ”niiden sielut, jotka olivat teloitettut Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden.” Akkusatiivin, **τὰς ψυχὰς** (sielut), täytyy olla verbin ”näin” objekti. Jos on vielä jotain epäilystä siitä, että Johannes ei puhu tässä maallisesta valtakunnasta, nämä sanat eivät jätä mitään sijaa sellaiselle epävarmuudelle. Johannes ei nähnyt ylösnousseita ruumiita. Hän näki sieluja, teloitettujen ihmisten ruumiittomia sieluja, heidän, jotka olivat kuolleet uskonsa tähden.

Johannes ei todellisuudessa sano tässä mitään, mikä yllättäisi ne, jotka tuntevat hyvin Raamattunsa. Raamattu kertoo meille, että kun uskovat Jumalan lapset kuolevat, he siirtyvät elämään Kristuksen kanssa taivaan kirkkaudessa. Tämän raamatunkohdan symboliikalla Johannes opettaa meille saman totuuden. Paavali oli julistanut tämän totuuden kirjoittaessaan Roomalaiskirjeessä (8:35,37): ”Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka? ... Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton (Becker: ”olemme enemmän kuin voittajia”) hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.”

Kun Rooman pakanat näkivät Neron vainon aikana Paavalin pään vierivän areenan hiekalle, he epäilemättä uskoivat, että keisari oli kukistanut ja tuhonnut Paavalin. Mutta se vaino, jossa Paavali kuoli, ja se miekka, joka leikkasi hänen päänsä irti, ei ollut erottanut häntä Kristuksen rakkaudesta. Hän saattoi jopa täydellisen ulkonaisen tappion hetkellä sanoa: ”Näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut.” Kun Paavali tarkasteli tuota hetkeä hänen elämänsä lähestyessä loppuaan, hän puhui ”vanhurskauden seppeleestä”, jonka vanhurskas Tuomari antaisi hänelle hänen kuolinpäivänään (2. Tim. 4:6–8). Hän selvästi riemuiten odotti elävänsä ja hallitsevansa Kristuksen kanssa kuolemassakin.

Nyt, Johanneksen kirjoittaessa Domitianuksen päivinä, kristittyjä

teloitettiin jälleen sen tähden, että he todistivat. Genetiivi ilmaisussa **τῆν μαρτυρίαν Ἰησοῦ** (Jeesuksen todistus) on objektiivinen genetiivi, jonka olemme kääntäneet: ”heidän todistamisensa Jeesuksesta” (Beckerin käännös). Vaikka alkuperäisessä kreikan tekstissä ei ole mitään possessiivipronominia (ts. ei ole sanaa ”heidän”, suom. huom.), määräisellä artikkelilla on kreikan samoin kuin saksan kielessä usein possessiivipronominin merkitys.

Kun Johanneksen ajan uskovat näkivät, että heidän ystäviään ja sukulaisiaan pidätettiin ja surmattiin heidän uskonsa tähden, on niistä, joiden uskoa ankarasti koeteltiin, täytynyt usein näyttää siltä, että tulipunainen peto, maallinen Antikristus, oli voittamassa taistelun ja että seurakunta oli vaarassa joutua tappiolle. Kun he surivat kuolleiden uskonveljiensä tapettujen ja mestattujen ruumiiden äärellä, he tarvitsivat rohkaisua ja lohdutusta.

Johanneksen näky puhui tuolle tarpeelle. Kun Johannes sanoo, että hän näki niiden sielut, jotka oli teloitettu, oli aivan kuin hän olisi sanonut surevalle seurakunnalle: ”Keisarin hallitus on teloittanut veljemme ja sisaremmme Kristuksessa. Näyttää siltä, että seurakunnan viholliset ovat saaneet riemuvoiton ja seurakunta on joutumassa tappiolle. Ystävämme ovat kuolleet. Mutta hallitus on tappanut vain heidän ruumiinsa. Ja se on kaikki, mitä mekin näillä ruumiillisilla silmillämme näemme. Mutta Jumala antoi minulle näyn, jossa näin heidän sielunsa. Nuo sielut eivät maanneet siellä verisessä hiekassa. He istuivat valtaistuimilla taivaassa. He eivät olleet kuolleita. He elivät ja hallitsivat yhdessä Kristuksen kanssa.” Mikä rohkaisun ja toivon sanoma!

Kiliastit katsovat toisinaan, että tässä sanan ”sielu” täytyy olla kielikuva ”persoonalle”, kuten asianlaita on lauseessa: ”Olkoon jokainen sielu alamainen korkeammille valloille” (Room. 13:1, KJV). On tietysti totta, että tätä sanaa voidaan käyttää tuolla tavalla. Mutta Johannes ei sano: ”Minä näin sielut, jotka oli teloitettu.” Jos hän olisi käyttänyt sellaista kieltä, sana ”sielu” merkitsisi ilmeisesti ”persoonaa”. Mutta hän sanoo: ”Minä näin niiden [persoonien] sielut, jotka olivat teloitettut”, mikä voi merkitä vain, että nuo sielut oli erotettu heidän teloitetuista ruumiistaan.

Toinen toisinaan kuultu perustelu on, että ruumiiden on täytynyt olla siellä, koska Johannes saattoi nähdä nämä ihmiset, mutta sielut ovat

näkymättömiä. Mutta juuri tuo perustelu osoittaa, kuinka kestämatön kiliastinen kanta on. Tämä oli ”näky”, jossa Johannes näki monia asioita, jotka ovat normaalisti näkymättömiä. Sanoa: ”Minä näin sielut”, ei todellisuudessa ole sen yllättävämpää kuin sanoa: ”Minä näin enkelin.” Enkelit ovat aivan yhtä näkymättömiä kuin sielut.

Kun marttyyrit kuvaillaan niinä, ”jotka eivät olleet kumartaneet petoa eikä sen kuvaa eivätkä ottaneet sen merkkiä”, jotkut raamatunselittäjät näkevät tämän viittauksena hallituksen vaatimukseen, että kristittyjen on suitsutettava keisarin patsaan edessä. Vaikka tämä voi olla oikein, tekstiyhteyteen sopii paremmin nähdä tämä yksinkertaisesti kuvauksena niistä, jotka pysyivät uskollisina ja lojaaleina Kristukselle ja kestivät lujina kristillisessä uskossaan.

Johannes sanoo näistä sieluista, että ”he elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa” (Beckerin käännös, Biblia kääntää samoin, suom. huom.). Monet raamatunkääntäjät kääntävät sanan **ἐξῆσαν** ”ne virkosivat eloon” tai ”ne elivät jälleen”. ”Elivät jälleen” olisi **ἀνέζησαν** kreikan kielessä. Bauer–Arndt–Gingrich –sanakirjan mukaan *textus receptus* –muodossa on edellämainittu lukutapa. Silti Uuden testamentin kreikan UBS– eikä Nestlen teksti anna tuota lukutapaa. Tuo lukutapa olisi ilmiselvästi väärä, vaikka se löytyisikin muutamista käsikirjoituksista.

Esiin tuotu lukutapa on selvästi väärä, koska tämän verbin subjekti on ”sielut”. Sieluista, varsinkaan uskovien sieluista, ei voida sanoa, että ne virkosivat eloon. Sielut, jotka Johannes näki tässä, eivät olleet koskaan kuolleet. Evankeliumissaan Johannes auttaa meitä ymmärtämään, mitä hän tarkoittaa tässä. Siellä hän kirjoitti, että Lasaruksen haudalla Herra sanoi Martalle: ”Eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole” (Joh. 11:26). Paavali puhui kuolemansa ajankohdasta hetkenä, jolloin hän jättäisi ruumiinsa ja siirtyisi ollakseen Herran kanssa (Fil. 1:23). Pietari kuvaili omaa kuolemaansa ruumiinsa teltan poispanemisena (2. Piet. 1:13–). Kun ruumis kuolee, henki palaa Jumalan luokse, joka se antoi (Saarn. 12:7). Jumalan lasten osalta tuo jatkuva olemassaolo kuvaillaan elämiseksi Kristuksen kanssa. Heidän sielunsa eivät virkoa eloon. Ne vain jatkavat elämistä.

Kieliopillisesti oikein puhuen on mahdollista pitää sanaa **ἐξῆσαν**

ingressiivisenä aoristina. NIV-käännös on menetellyt näin käännöksellään: ”Ne virkosivat eloon.” Mutta tekstiyhteys ei salli tätä, pääasiallisesti edellä olevan perustelun tähden. Lisäksi aoristia **ἐξῆσαν** seuraa toinen aoristi **ἐβασίλευσαν** ja tätä vuorostaan seuraa akkusatiivi, joka ilmaisee ajan kestoa. Jos Johannes näiden olosuhteiden vallitessa olisi halunnut ilmaista ajatuksen elämän takaisin saamisesta, hän olisi ollut pakotettu käyttämään sanaa **ἀνέζησαν**. Nykyisellään ollen sana **ἐξῆσαν** täytyy pitää samanlaisena aoristina kuin sana **ἐβασίλευσαν**. Ne ovat molemmat konstatiivisia (toteavia) aoristeja. Se, mitä Johannes sanoo, on, että koko tuhatvuotisen aikakauden ajan sielut keskeytyksettä elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa.

Epäuskossa kuolleista Johannes sanoo, että he ”eivät eläneet, ennen kuin ne tuhat vuotta olivat loppuun kuluneet” (Becker). Tässä NIV-käännös kääntää jälleen sanan **ἐξῆσαν** ”virota eloon” (samoin suomalaiset käännökset, suom. huom.). Kääntäjiä näyttää johtaneen harhaan sana ”ennen kuin”, joka aloittaa sivulauseen tässä jakeessa. Heidän käännöksensä tarkoittaa, että kuolleet epäuskoiset virkosivat eloon tuhannen vuoden lopussa. Mutta vaikka epäuskoisten olemassaolo jatkuu kuoleman jälkeen, heidän olemassaolonsa jatkumista ei koskaan kutsuta sanalla **ζωή** eli elämä.

Raamatusta johdettu elämän määritelmä auttaa meitä ymmärtämään, mitä Johannes todellisuudessa sanoo tässä. Elämä raamatullisessa mielessä voitaisiin määritellä ”Jumalan lahjojen nauttimiseksi tai osallisuudeksi niihin”. Tätä määritelmää ei tarvitse olennaisesti muuttaa, kun puhumme kolmenlaisesta elämästä, joiden välillä me tavallisesti teemme eron. Ajallinen eli ruumiillinen elämä on Jumalan ajallisten eli aineellisten lahjojen nauttimista eli osallisuutta niihin. Hengellinen elämä on Jumalan hengellisten lahjojen nauttimista ja iankaikkinen elämä Jumalan iankaikkisten lahjojen nauttimista. Jo tässä maailmassa epäuskoiset ovat nimenomaan epäuskonsa kautta kykenemättömiä olemaan osallisia ainoastakaan Jumalan hengellisestä lahjasta. Sen tähden Raamattu sanoo, että he ovat kuolleita rikkomuksissa ja synneissä (Ef. 2:1), ja jos he kuolevat synneissään, he pysyvät hengellisesti kuolleina. Heidän ”sielunsa” eivät elä. He eivät herää eloon raamatullisessa merkityksessä, kun heidät herätetään haudasta, sillä heidät herätetään tuomioon. Se, mitä tämä tarkoittaa, tulee selväksi siitä yhteydestä käsin,

jossa se on sanottu. Johannes kirjoittaa ylösnousemuksesta: ”... ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat paha tehneet, tuomion ylösnousemukseen” (Joh. 5:29). Meille kerrotaan myös, mihin heidät tuomitaan. Heidät heitetään tulijärveen, joka on ”toinen kuolema”. Aivan kuten elämä on enemmän kuin olemassaoloa ja aivan kuten se on Jumalan lahjojen nauttimista, samoin kuolema ei ole olemassaolon puuttumista ja samoin se on olemassaoloa, jossa ihmisillä ei ole osuutta Jumalan lahjoihin, ei aineellisiin, hengellisiin eikä iankaikkisiin. Epäuskossa kuolleet ovat tietoisia tuskastaan ja vaivastaan, mutta heidän jatkuva olemassaoloon, vaikkakin sitä voitaisiin kutsua nimellä **βίος**, elämä puhtaasti ruumiillisessa merkityksessä, ei voida kutsua nimellä **ζωή**, elämä paljon korkeammalla tasolla.

”Ennen kuin” –ilmaus tai koko lause ei tarkoita, että he alkavat elää, kun tuhat vuotta on kulunut loppuun. Kun Raamattu kertoo meille, että Miikal ei saanut lasta *ennen* kuolinpäiväänsä (2. Sam. 6:23), tämä ei tarkoita, että hän sai lapsia kuoltuaan. Lause tai ilmaisu ”ennen kuin” ei itsessään kerro meille, mitä tapahtui, kun mainittu kohta saavutettiin. Se riippuu aina tekstiyhteydestä. Tekstiyhteys kertoo meille tässä, että kun tuhat vuotta tulee päätökseen, epäuskoiset herätetään iankaikkiseen kuolemaan, iankaikkiseen eroon Jumalan lahjoista. Siten Johannes ilmaisee, että kun uskossa kuolleet elävät tuhannen vuoden aikana, ts. nauttivat Jumalan lahjoja, jotka sopivat heille heidän ruumiittomassa tilassaan, niin epäuskossa kuollut ei elä tuona aikana, vaan hän on tilassa, jossa hän on erossa kaikista Jumalan lahjoista.

Uskonsa tähden kuolleiden uskovien elämistä ja hallitsemista Kristuksen kanssa kutsutaan ensimmäiseksi ylösnousemuksi. Näihin sanoihin on kohdistunut paljon tarpeetonta spekulaatiota. Jotkut luterilaiset ovat näiden sanojen perusteella opettaneet, että ennen maailman loppua tapahtuu erillinen marttyyrien ruumiillinen ylösnousemus. Tämä on usein kytketty johonkin kiliasmin lievään muotoon. Näyttää siltä, että Johannes puhuu tässä ainoastaan marttyyreista, koska heidän kohtalonsa oli erityinen huolenaihe vainojen aikana. Raamattu lisää toisaalla, että kaikkien uskovien elämä jatkuu, vaikka he kärsivät ruumiillisen kuoleman (Joh. 11:25). Sitä paitsi se, mitä edellä sanottiin sieluista, jotka Johannes näki, sulkee pois kaikki

kiliastiset viittaukset ruumiilliseen ylösnousemukseen.

Vannoutuneet kiliastit näkevät tässä ”ensimmäisessä ylösnousemuksessa” viittauksen kahteen ylösnousemukseen: toinen tuhatvuotisen valtakunnan alussa ja toinen sen lopussa, edellinen uskovien ylösnousemus ja jälkimmäinen muiden kuolleiden ylösnousemus. He katsovat, että Paavalin sanat tessalonikalaisille ”Kristuksessa kuolleet nousevat ylös ensin” (1. Tess. 4:16) viittaavat ensimmäiseen näistä kahdesta ylösnousemuksesta. Tämä opetus kahdesta ylösnousemuksesta on selvästi ristiriidassa Jeesuksen sanojen kanssa Joh. 6:39,40: ”Ja minun lähettäjäni tahto on se, että minä kaikista niistä, jotka hän on minulle antanut, en kadota yhtäkään, vaan herätän heidät viimeisenä päivänä. Sillä minun Isäni tahto on se, että jokaisella, joka näkee Pojan ja uskoo häneen, on iankaikkinen elämä; ja minä herätän hänet viimeisenä päivänä.”

Jos nämä sanat kuvaavat kahta sen kaltaista ylösnousemusta kuin kiliastit otaksuvat, päivää tuhat vuotta ennen loppua pitäisi kutsua viimeiseksi päiväksi, tulkinta, joka loukkaa kaikkia logiikan lakeja. Jos uskovat herätetään tuhat vuotta ennen maailman loppua, heitä ei herätetä viimeisenä päivänä. Ei ole toista raamatunkohtaa, joka puhuisi kahdesta ylösnousemuksesta noilla termeillä. On kuitenkin olemassa kohta, joka puhuu kahdesta ylösnousemuksesta toisessa merkityksessä. Tuolla kohdalla on erityinen merkitys, koska se auttaa meitä osoittamaan Ilmestyskirjan tekijän tarkoituksen. Evankeliumissaan (Joh. 5:25,28,29) Johannes kirjaa nämä Jeesuksen sanat: ”Totisesti, totisesti minä sanon teille: aika tulee ja on jo, jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen, ja jotka sen kuulevat, ne saavat elää. ... Älkää ihmetelkö tätä, sillä hetki tulee, jolloin kaikki, jotka haudoissa ovat, kuulevat hänen äänensä ja tulevat esiin, ne, jotka ovat hyvää tehneet, elämän ylösnousemukseen, mutta ne, jotka ovat paha tehneet, tuomion ylösnousemukseen.”

Jeesus puhuu näissä sanoissa kahdesta eri ylösnousemuksesta, jotka ovat erotetut toisistaan ajassa. Mutta puhuessaan kahdesta ylösnousemuksesta Jeesus ei erota toisistaan uskovien ylösnousemusta ja epäuskoisten ylösnousemusta. Toisessa näistä ylösnousemuksista ”kaikki, jotka haudoissa ovat” selvästi tulevat esiin niistä samalla hetkellä. Tämä kielenkäyttö tuskin sopii kahteen

kiliastien kuvittelemaan erilliseen ylösnousemukseen.

Ensimmäinen ylösnousemus, josta Jeesus puhuu, on hengellinen ylösnousemus. Se alkoi Jeesuksen eläessä maan päällä ja se jatkuu myös tulevaisuudessa ”*aika tulee ja on jo*”. Tämä on se ylösnousemus, joka tapahtuu, kun ne, jotka ovat hengellisesti kuolleita, kuulevat Jumalan Pojan äänen, kun se kohtaa heidät evankeliumia saarnattaessa; saarnaajana on joko Kristus itse tai ne, joille Kristus sanoi: ”*Joka kuulee teitä, se kuulee minua*” (Luuk. 10:16).

Syntisen kääntymyksestä, jonka kautta hän tulee uskoon, puhutaan Raamatussa ylösnousemuksena. Esimerkiksi Paavali puhuu ylösnousemuksesta, jonka me koimme, kun meidät herätettiin uuteen elämän kasteen kautta (Room. 6:1–11). Hän puhuu kristityistä ihmisinä, jotka on ”*herätetty Kristuksen kanssa*” (Kol. 3:1; vrt. 2:12). Efesolaiskirjeessä hän mahdollisesti lainaa osan varhaista kristillistä hymniä: ”*Heräjä sinä, joka nukut, ja nouse kuolleista, niin Kristus sinua valaisee*” (Ef. 5:14). Aiemmin samassa kirjeessä hän kirjoitti, että Jumala ”*on tehnyt meidät ... eläviksi Kristuksen kanssa ... ja yhdessä hänen kanssaan herättänyt*” (Ef. 2:5,6). Ihmiset, jotka ovat kuolleet rikkomuksiin ja synteihin (Ef. 2:1), heräävät hengellisesti eloon, kun he tulevat uskoon Vapahtajaan. Tämä on ”*ensimmäinen ylösnousemus*”, jonka kristityt kokevat.

Toinen ylösnousemus, josta Jeesus puhuu Johanneksen evankeliumin 5. luvussa, on tulevaisuudessa. Siinä ylösnousemuksessa kaikki, jotka ovat haudoissaan, kuulevat Jumalan Pojan äänen. Tämä on ruumiillinen ylösnousemus, joka tapahtuu viimeisenä päivänä. Se on sekä uskovien että epäuskoisten ylösnousemus, koskapa toisille se on elämän ylösnousemus ja toisille tuomion ylösnousemus. Koska tässä tuomiossa epäuskoiset tuomitaan iankaikkiseen eroon Jumalasta, voisimme kutsua sitä kuoleman ylösnousemukseksi.

Ilmestyskirjan 20. luvussa mainittu ensimmäinen ylösnousemus on sen tähden syntisten kääntymys. Kääntymyksensä päivänä syntinen siirtyy hengelliseen elämään. Hän on uudestisyntynyt. Se elämä, joka tuona päivänä alkaa, on iankaikkinen elämä, jota ruumiin kuolema ei keskeytä. Sielu jatkaa tuon uuden elämän nauttimista, vaikka se erotetaan ruumiista.

Tämä on yksinkertainen raamatullinen selitys, mitä Johannes tarkoittaa, kun hän sanoo, että marttyyrien sielut elivät ja hallitsivat Kristuksen kanssa ”*tuhat vuotta*”.

Tästä taustasta käsin on nyt hyvin yksinkertaista ratkaista, mitä tarkoitetaan tuhannella vuodella. Kullekin yksittäiselle uskovalle hänen todellinen elämänsä alkaa hänen kääntymisensä päivänä, ja kun hän kuolee, hänen sielunsa jatkaa elämistä ja hallitsemista Kristuksen kanssa siihen päivään asti, jolloin hänen ruumiinsa herätetään liittyäkseen yhteen sielun kanssa nauttimaan kaikkia Jumalan iankaikkisia lahjoja. Johanneksen ajan marttyyreista me voimme samalla tavalla sanoa, että heidän tosi elämänsä alkoi sinä päivänä, jona heistä tuli uskovia. Kun heidät oli teloitettu, Johannes näki heidän sielujensa elävän ja hallitsevan Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Tuhannen vuoden lopussa, kuten Johannes kertoo meille seuraavissa jakeissa, heidän kuolleet ruumiinsa herätetään, jotta ne uudelleen yhdistettäisiin heidän elävien sielujensa kanssa. Tuhat vuotta on siksi vertauskuvallinen käsite koko seurakunnan varhaisten päivien ja ylösnousemuksen päivän väliselle ajalle. Edellisen näyn tavoin tuhat vuotta tarkoittaa tässäkin koko Uuden testamentin aikakautta. Tämä on niin selvää tekstiyhteyden perusteella, että voimme käyttää tätä raamatunkohtaa todisteena, että Ilmestyskirjan kielessä kymmenen ja sen kerrannaiset ovat lukuja, jotka kuvaavat käsitettä täydellisyys.

Johannes päättää tämän näyn viidennellä Ilmestyskirjan seitsemästä autuaaksijulistamisesta (20:6): ”*Autuas ja pyhä on se, jolla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa; heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he tulevat olemaan Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta*” (Becker: ”... vaan he jatkavat Jumalan ja Kristuksen pappeina olemista ja hallitsevat hänen kanssaan ne tuhannen vuotta”).

Sana, joka on käännetty ”*autuas*”, on jälleen sana **μακάριος**, onnellinen. Sana viittaa niiden varmaan autuuteen, joita oli kidutettu ja jotka oli tapettu uskonsa tähden. Tämä sana on sen tähden jälleen yksi lisävahvistus Paavalin vakuutukselle, että vaikka meitä ahdistetaan ja vainotaan ja tapetaan Kristuksen tähden, saamme jalon voiton hänen kauttaan (Room. 8:37).

Niiden, joilla on osa ensimmäisessä ylösnousemuksessa, sanotaan tässä

olevan ei vain onnellisia vaan myös pyhiä. Tuo vakuutus on lisätodiste, että edelläoleva tulkintamme ensimmäisestä ylösnousemuksesta on oikea. Ensimmäisen ylösnousemuksen kautta me nautimme sijaissovituksen ja evankeliumin anteeksiantamuksen lupauksen lahjoista ja olemme niistä osalliset. Uskomme, että tuo lupaus ja meidän uskomme vie meidät perkeleen valtapiirin ulkopuolelle. Tuon anteeksiantamuksen kautta meidät on tehty pyhiksi ja vapaiksi kaikesta syyllisyydestä.

Koska Jumalan ihmiset ovat pyhiä, toisella kuolemalla ei ole mitään valtaa heihin. Ensimmäinen kuolema on epäilemättä kuolema, jonka he kärsivät vainoavan hallituksen käsissä. Se kuolema ei ollut kyennyt ryöstämään heiltä todellista elämää, iankaikkista elämää, josta oli tullut heidän omansa, kun he olivat syntyneet uudesti. Koska heillä oli osa ensimmäiseen ylösnousemukseen, jonka kautta heidät oli herätetty iankaikkiseen elämään, toinen kuolema, iankaikkinen kadotus helvetissä, ei voi kajota heihin. Näin he ovat iäti perkeleen kahleiden tavoittamattomissa, hänen, jolle omistetaan kuoleman valta (Hebr. 2:14) ja jota kutsutaan ”*murhaajaksi alusta asti*” (Joh. 8:44).

Olemme kääntäneet sanat *ἔσονται ἱερεῖς* ”*he jatkavat pappeina olemista*” (Beckerin käännös), koska he olivat pappeja jo kääntymisensä päivästä saakka. Pietari sanoo, että kaikki kristityt ovat ”*kuninkaallinen papisto*” (1. Piet. 2:9) ja aivan Ilmestyskirjan alussa Johannes oli sanonut lukijoilleen, että Jeesus teki meidät papeiksi Jumalalle (1:6). Tämän valossa heidän pappeutensa näyttäisi jatkuvan myös tuhannen vuoden aikana. Meille ei kerrota, mitä tuo pappeus on tuhannen vuoden aikana. Yksi papin päätehtävistä on uhrata uhreja. Niiden laulujen perusteella, joita me Ilmestyskirjassa kuulemme lunastettujen laulavan, voidaan sanoa, että nämä papit aivan varmasti tuovat kiitos- ja ylistysuhrejaan valtaistuimen eteen. Koska esirukous on myös yksi papillisen viran päätehtävistä, voisimme mahdollisesti löytää näistä sanoista jonkin perusteen Augsburgin tunnustuksen puolustuksessa olevalle lausumalle, jonka mukaan luterilainen kirkko myöntää, että taivaassa ovat pyhät saattavat rukoilla meidän edestämme (Apol. XXI,9)

Vielä kerran meille sitten kerrotaan, että teloitetut pyhät hallitsevat Kristuksen kanssa tuhannen vuoden ajan. Joissain käsikirjoituksissa ei ole määrättyä artikkelia tämän jakeen ”*tuhannen vuoden*” kanssa. Todistusaineisto

tämän lukutavan puolesta jakaantuu suunnilleen tasan, mutta näyttäisi siltä, että tekstiyhteys vaatii artikkelia, joka viittaa edelläsanottuun.

Pyhien hallitsemisen taivaassa on täytynyt olla suuri lohdutus kärsivälle seurakunnalle. Valtaapitävillä, jotka ovat seurakuntaa vastaan ja jotka ovat merestä nousevan pedon välikappaleita, näyttää olevan hallintavalta Jumalan kansaan. Tältä näyttää erityisesti vainon aikoina. Tästä syystä Johannes (ja Pyhä Henki, joka inspiroi hänet kirjoittamaan nämä sanat) selvästi piti tärkeänä muistuttaa seurakuntaa jälleen kerran siitä, että heidän kuolleet uskonveljensä, jotka olivat kärsineet sellaisen häpeällisen ulkoisen tappion niiden käsissä, jotka olivat hallinneet heitä maan päällä, hallitsevat todellisuudessa koko maailmaa Kristuksen kanssa. Raamattu ei selitä meille, mitä tämä hallitseminen Kristuksen kanssa pitää sisällään. Sen perusteella, mitä Johannes meille tässä kertoo, voimme ehkä silti sanoa, että nämä riemuitsevan seurakunnan taivaalliset papit rukoillessaan seurakunnan puolesta auttavat tuottamaan lopullisen voiton taistelevalle seurakunnalle.

SAATANAN TAPPIO (20:7–10)

7) Ja kun ne tuhat vuotta ovat loppuun kuluneet, päästetään saatana vankeudestaan, 8) ja hän lähtee villitsemään maan neljällä kulmalla olevia kansoja, Googia ja Maagogia, kootakseen heidät sotaan, ja niiden luku on kuin meren hiekka. 9) Ja he nousevat yli maan avaruuden ja piirittävät pyhien leirin ja sen rakastetun kaupungin. Mutta tuli lankeaa taivaasta ja kuluttaa heidät. 10) Ja perkele, heidän villitsijänsä, heitetään tuli- ja tulikivijärveen, jossa myös peto ja väärä profeetta ovat, ja heitä vaivataan yöt päivät, aina ja iankaikkisesti.

Lopun aikaa käsittelevissä puheissaan synoptisissa evankeliumeissa (Matt. 24; Mark. 13; Luuk. 21) Herra Jeesus oli puhunut suuresta ahdistuksesta, joka tulisi vähän ennen maailman loppua, sekä monista vääristä kristuksista ja vääristä profeetoista, jotka eksyttäisivät ihmisiä ja jopa uhkaisivat valittujen pelastusta. Tämä näky esittää tuon saman profetian elävällä kuvakielellä.

Uuden testamentin aikakauden päättymisen ollessa lähellä, kun tuhat

vuotta ovat kulumassa loppuun, saatana, joka oli sidottu tuhannen vuoden alussa, päästetään vielä kerran vapaaksi. Olemme nähneet, että perkele on silloin vapaa eksyttämään ihmisiä, kun evankeliumin sanoma vaiennetaan ja peitetään väärin kristusten ja väärin pelastusten teiden määrän nopeasti kasvaessa. Tarkastellessamme modernia maailmaamme näyttäisi varmasti siltä, että me elämme tässä viimeisessä maailman historian aikakaudessa. Koskaan aiemmin ei maailma ole nähnyt niin monien antikristillisten lahkosten kehittymistä. Koskaan aiemmin ei luopiokirkko ole niin häijysti kieltänyt evankeliumia. Jopa teologit puhuvat ajastamme ”*jälkikristillisenä aikana*”. Näyttää siltä, että saatana on vapautettu vankilastaan.

Kun perkele on vapautettu, se lähtee järjestämään tämän maailman antikristilliset voimat lopulliseen taisteluun seurakuntaa vastaan. Hän kokoaa sotavoimansa maan neljältä kulmalta tuodakseen ne taisteluun. Kansoja, jotka hän johtaa avoimeen hyökkäykseen seurakuntaa kohtaan, kutsutaan Googiksi ja Maagogiksi. Mitään varmaa ei voida sanoa Googista ja Maagogista, paitsi, että Hesekielin profetioissa nämä ovat Jumalan kansan suuria vihollisia. Siellä Goog kuvaillaan Meesekin ja Tuubalin ruhtinaaksi. Se, että kiliastit pitävät Meesekiä ja Tuubalia Venäjän kaupunkeina Moskovana ja Tobolskina, on puhdasta mielikuvituksen tuotetta ja arvuuttelua. Maagog on maa, josta Goog tulee. Sen samaistaminen Venäjän ja venäläisen kommunismin kanssa on myös pelkästään arvuuttelua. Voimme silti kuitenkin sanoa, että ateistisen kommunismin voimat ovat osa tätä satanallista sotajoukkoa, jonka perkele järjestää saadakseen aikaan seurakunnan tuhon.

Taistelu, joka tässä kuvaillaan, on epäilemättä sama taistelu kuin Harmageddonin taistelu luvussa 16 sekä pedon ja väärän profeetan käymä taistelu valkoisella hevosella ratsastavaa vastaan luvussa 19. Profetiassaan Hesekiel kuvaa näiden antikristillisten voimien tappion samoilla termeillä kuin joilla Johannes kuvailee sen luvussa 19, nimittäin suurena uhriateriana, jossa linnut ja villieläimet syövät kukistettujen armeijoiden lihaa (Hes. 39:17–20). Näiden mielikuvituksellisten näkymien välityksellä seurakuntaa muistutetaan, että ajan loppuun saakka maailma pysyy sen vihollisena ja että perkele käyttää kaikki maailman voimavarat viimeisessä yrityksessään tuhota seurakunta.

Nämä voimavarat ovat pelottavat. Sotilaat saatanan sotajoukossa ovat kuin meren hiekka paljoudessa. Johannes näkee, miten he marssivat poikki laajan maa-alueen piirittääkseen pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Pyhien leiri ja rakastettu kaupunki on seurakunta. Sana ”*rakastettu*” tässä on kreikan kielessä perfektin partisiippi, joka kuvaa ehtymätöntä ja kestävästä Jumalan rakkautta kansaansa kohtaan. Sotajoukot, jotka tässä kuvaillaan, eivät ole ensisijaisesti sotilaallinen voima, vaan vertauskuva kaikesta siitä hengellisestä ja moraalisesta pahasta, jonka kanssa seurakunnan täytyy kamppailla. Maalliset ja yhteiskunnalliset voimat, jotka ovat vihamielisiä seurakuntaa kohtaan, ovat vain pieni osa siitä sotajoukosta, joka on koottu sotimaan Jumalan valittuja vastaan. Kuten Paavali sanoo, meidän vihollisemme eivät ole liha ja veri, vaan pahuuden henkiolennot taivaan avaruuksissa (Ef. 6:12; Becker: ”*hengellinen pahuus*”).

Mutta vaikka tilanne näyttää toivottomalta ja vaikka rakastettu kaupunki on piiritetty joka puolelta, ei seurakunnalla ole mitään tarvetta turvautua omaan voimaansa ja mahtiinsa. ”*Meidän puolestamme taistelee se urhoollinen.*” Hesekielin näyssä Googista ja Maagogista Jumala sanoi: ”*Ja minä annan sataa kaatosadetta, raekiviä, tulta ja tulikiveä hänen päällensä, hänen sotalaumojensa päälle ja lukuisain kansojen päälle, jotka hänen kanssansa ovat... minä lähetän tulen Maagogiin...*” (Hes. 38:22; 39:6). Johannes näkee samalla tavalla tulen, joka lankeaa alas taivaasta ja tuhoaa saatanan sotajoukot. Kertomus voitosta on jälleen hyvin lyhyt, kuten edellisessä taistelussa petoa ja väärää profeettaa. Yksi ainoa rivi esittää lyhyesti Jumalan tuomion seurakunnan vihollisille. Tuli lankeaa taivaasta ja nielee heidät. Vaikutelmaksi jää helppous, jolla Jumala voi tehdä lopun kaikista uhkauksista hänen kansaansa kohtaan, milloin ja missä se hänelle hyväksi näkyy. Kun perkelettä kannattavat voimat on tuhottu, heitetään hänet, heidän eksyttäjänsä, tulijärveen. Tuon tapahtuman myötä kaikki seurakunnan viholliset on tehty toimintakyvyttömiksi. Sen voitto on nyt täydellinen. Luvun 13 kaksi petoa ja suuri punainen lohikäärme, jonka me ensiksi kohtasimme luvussa 12, on kaikki voitettu ja heitetty tulijärveen, niin etteivät ne enää kykene uhkaamaan seurakuntaa.

Johannes antaa lukijoilleen vakuutuksen, että Kristuksen lupaus, että

helvetin portit eivät voita seurakuntaa, täyttyy lopulta aivan varmasti. Niitä, jotka vaivasivat ja kiduttivat Jumalan kansaa jonkin aikaa kestävinä vainon aikoina, rangaistaan itseään aina ja iankaikkisesti (**εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**, ”aikojen aikoihin”).

Ihmisjärki pitää ajatusta iankaikkisesta rangaistuksesta loukkaavana ja usein esitetään kysymys: ”Miten rajallinen synnintekemisen aika voi vaatia rajatonta kärsimisen aikaa?” Tällaista perustelua ei voida puolustaa edes ihmisjärjen tuomioistuimen edessä. Synnin tekemisen viemä aika ei ole yhteydessä kyseisen synnin ansaitseman rangaistuksen keston. Monta ihmistä on tuomittu elinkautiseen vankeuteen rikoksesta, jonka tekeminen kesti muutaman sekunnin. Jehovan todistajat väittävät usein, että koska perkele ja pahat ihmiset heitetään tulijärveen, rangaistus ei voi olla iankaikkinen. He kysyvät: ”Miten tuli voi palaa iankaikkisesti?” Heidän mukaansa maailmankaikkeudessa ei ole kylliksi polttoainetta tuon tulen ylläpitämiseen. Mutta kun Jumala sanoo: ”Tulkoon”, luotu maailma saa syntynsä tyhjästä. Ja aivan kuten Jumala ei tarvinnut mitään ainetta, josta luoda maailma, niin hän ei myöskään tarvitse mitään polttoainetta saadakseen tulensa palamaan, jos se ylipäänsä on aineellinen tuli. Tuli, joka aiheuttaa piinan saatanelle ja muille pahoille hengille, ei ehkä ole senkaltainen tuli, johon me olemme tottuneet, mutta siitä huolimatta se on todellinen ja piinaava tuli.

Kaikki tuollaiset perustelut kuvastavat kuitenkin vain haluttomuutta uskoa selviä Raamatun sanoja, jotka sanovat, että perkelettä vaivataan **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**, aina ja iankaikkisesti. Uskottavammalta tuntuvan perustelun mukaan perkeleen rangaistus ei ole iankaikkinen, koska sana **αἰὼν** ei välttämättä tarkoita iankaikkisuutta. Tämä on totta. Se voi myös tarkoittaa ”hyvin pitkää aikaa”. Mutta tämä ei pidä paikkaansa ilmaisun **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων** kohdalla. Nuo sanat voivat ainoastaan tarkoittaa ”iankaikkisesti”. Myös lyhennetyllä ilmaisulla **εἰς τοὺς αἰῶνας** voi olla vain tuo merkitys. Näitä sanoja **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**, joita käytetään tässä kuvailemaan perkeleen vaivaa, käytetään kahdeksan kertaa Uuden testamentin muissa kirjoissa (Room. 16:27; Gal. 1:5; Fil. 4:20; 1. Tim. 1:17; 2. Tim. 4:18; Hebr. 13:21; 1. Piet. 4:11; 5:11). Jokainen noista kohdista on

ylistys, joka sanoo, että kunnia on annettava Jumalalle **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**, eikä varmasti kukaan sanoisi, että kunnia tulisi antaa hänelle vain pitkäksi aikaa.

Ilmestyskirjassa itsessään tätä ilmaisua käytetään kaksitoista kertaa. Kolme niistä esiintyy ylistyksissä, jotka ovat samanlaisia kuin edellämainitut kohdat (Ilm. 1:6; 5:13; 7:12). Neljässä niistä joko Jeesuksen tai Jumalan kuvataan elävän **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**. Epäilemättä kukaan ei voi sovittaa Raamatun opetuksen kanssa yhteen ajatusta, että Jeesus ja Jumala elävät vain hyvin kauan aikaa. Yksi noista kohdista sanoo, että Jeesus hallitsee **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων** (11:15), minkä jälleen täytyy tarkoittaa ”iankaikkisesti”. Huomaa, että jokaista edellämainittua kohtaa käytetään yhteydessä johonkin Jumalasta esitettyyn lausumaan.

Kolme näistä kohdista puhuu rangaistuksesta, joka kestää **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**. Ensimmäinen puhuu niiden rangaistuksesta, jotka kumartavat petoa (14:11), toinen Babylonin rangaistuksesta (19:3) ja kolmas perkeleen iankaikkisesta rangaistuksesta (20:10). Jäljellejäävä kohta sanoo, että pyhät hallitsevat **εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων**, jälleen ilmiselvästi ”aina ja iankaikkisesti”.

Myös lyhennettyä ilmaisua **εἰς τοὺς αἰῶνας** käytetään sellaisessa yhteydessä, joka pakottaa meidät päättämään, että kirjoittajalla on iankaikkisuus mielessä eikä ainoastaan pitkä ajanjakso. Pitemmän ilmaisun tavoin sitä käytetään ylistyksissä (Matt. 6:13; Room. 1:25; 11:36; Juud. 25). Viimeinen näistä on erityisen merkittävä, sillä se omistaa kunnian ja majesteetin ja voiman ja vallan Jumalalle **πρὸ παντὸς τοῦ αἰῶνος καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας**, ”ennen kaikkia aikoja ja nyt ja iankaikkisesti”. Yhden kerran se kuvailee Vapahtajan valtakunnan kestoa (Luuk. 1:33). Jäljellejäävä kohta, jossa sitä käytetään, osoittaa myös selvästi, että tämä sana tarkoittaa iankaikkisuutta eikä ainoastaan pitkää ajanjaksoa. Se sanoo, että Jeesus on sama eilen ja tänään ja **εἰς τοὺς αἰῶνας**, joka tekstiyhteydessä voi merkitä ainoastaan iankaikkisesti (Hebr. 13:8; vrt. Hebr. 1:10–12).

Ei ole siis epäilystäkään siitä, että tämä kohta opettaa perkeleen iankaikkista rangaistusta. Vain niillä, jotka kieltäytyvät uskomasta, mitä Raamattu sanoo, mutta jotka eivät tahdo paljastaa epäuskoa, on kiusaus lukea jotain muuta

näistä sanoista.

VIIMEINEN TUOMIO (20:11–15)

11) Ja minä näin suuren, valkean valtaistuimen ja sillä istuvaisen, jonka kasvoja maa ja taivas pakenivat, eikä niille sijaa löytynyt. 12) Ja minä näin kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä, ja kirjat avattiin; ja avattiin toinen kirja, joka on elämän kirja; ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli kirjoitettu, tekojensa mukaan. 13) Ja meri antoi ne kuolleet, jotka siinä olivat, ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat, ja heidät tuomittiin, kukin tekojensa mukaan. 14) Ja Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema, tulinen järvi. 15) Ja joka ei ollut elämän kirjaan kirjoitettu, se heitettiin tuliseen järveen.

Kun Herra Jeesus puhui tuomiopäivästä, hän sanoi, että hän istuisi valtaistuimellaan taivaallisessa kirkkaudessaan (Matt. 25:31). Hän, joka istuu suurella, valkoisella valtaistuimella, josta tässä puhutaan, on epäilemättä Vapahtaja, vaikka häntä ei mainita nimeltä. Monet Raamatun kohdat, jotka puhuvat Jumalan Pojasta lopullisena maailman tuomarina, varmistavat tämän henkilöllisyyden tunnistamisen.

Tämä on viimeinen ja selvin Johanneksen kuudesta viimeistä tuomiota koskevasta näystä (vrt. 6:12–17; 11:15–19; 14:14–20; 16:17–21; 19:17–21). Ensimmäisessä noista näyistä Johannes näki ihmisten yrittävän päästä pakoon ”*Karitsan vihaa*”. Tässä näyssä maa ja taivas itse pakenevat valtaistuimella istuvan kasvoja. Näillä sanoilla tähdennetään meille Tuomarin suurta pelkoa herättävää majesteettisuutta.

Monet ovat nähneet sanoissa ”*eikä niille* (so. maalle ja taivaalle) *sijaa löytynyt*” vakuutuksen, että maa ja taivas raukeavat tyhjiin viimeisellä tuomiolla eikä niitä enää löydetä mistään. Tämä on tuskin normaali tapa ymmärtää nämä sanat tekstiyhteydessä. Johannes näki, että kun maa ja taivas pakenivat, niille ei löytynyt sijaa. Kohdassa ei sanota, että niitä ei enää löydetä mistään. Jos nuo sanat luetaan ilman ennaltaomaksuttuja käsityksiä

tyhjiinraukeamisesta, niiden ymmärrettäisiin yksinkertaisesti tarkoittavan, että niille ei löytynyt mitään paikkaa, mihin ne voisivat kätkeytyä. Niiden täytyi jäädä ”*kohtaamaan seuraukset*”. Ensimmäisessä tuomionäyssä meille kerrottiin vain, että pelästyneet ihmiset koettivat päästä tuomiota pakoon siten, että he pyysivät vuoria lankeamaan päällensä ja kallioita peittämään heidät (6:16). Tuohon huomautukseen näky päättyi ja meidät jätettiin oletamaan, että he eivät kyenneet pääsemään pakoon. He eivät löytäneet mitään paikkaa luolista tai rotkoista, mihin he olisivat saattaneet kätkeytyä. Tässä meille kerrotaan, että maa ja taivaskin etsivät pakopaikkaa Tuomarin vihalta, mutta mitään paikkaa ei ole, minne ne voisivat kätkeytyä Karitsan vihalta.

On olemassa myös monta muuta raamatunkohtaa, joita on vaikea sovittaa yhteen tyhjiinraukeamisen ajatuksen kanssa. Yksi selvimmistä kohdista löytyy Roomalaiskirjeestä, jossa Paavali sanoo, että luotu maailma ”*on tuleva vapautetuksi turmeluksen orjuudesta Jumalan lasten kirkkauden vapauteen*” (8:21). ”*Jumalan lasten kirkkauden vapaus*” ei varmasti ole tyhjiinraukeaminen. Käsitlemme toista samanlaista kohtaa seuraavassa luvussa.

Ne kohdat, jotka tuodaan esiin todisteeksi tyhjiinraukeamisopin puolesta, joko eivät selvästi tue tuota näkemystä tai lähemmin tarkasteltuna itse asiassa puhuvat sitä vastaan. Usein väitetään, että koska Raamattu sanoo maailman ”*palavan poroksi*” viimeisen päivän ”*tulessa*”, se hävitetään olemattomiin. Mutta palaminen itsessään ei hävitä mitään olemattomiin. Kun puupölkky poltetaan, sen muoto tuhoetaan, mutta tuon puupalan jokainen yksittäinen atomi on edelleen olemassa, vaikkakin useimmat näkymättömän kaasun muodossa.

Mutta kuinka meidän tulisi vastata, kun meille sanotaan, että taivas ja maa hävitetään (Hebr. 1:10–11)? Jehovan todistajat väittävät, että tulla tuhotuksi tai hävitetyksi tarkoittaa tulla hävitetyksi olemattomiin. Se, että he kieltävät opin helvetistä ja iankaikkisesta rangaistuksesta, perustuu suureksi osaksi Raamatun kohtiin, jotka sanovat epäuskoisten ”*hukkuvan*”. Mutta kuten olemme edellisessä näyssä selvästi nähneet, Raamattu opettaa ehdottomasti iankaikkista kadotusta, mikä on itsessään perustelu, joka on

vastoin tyhjiinraukeamisopin määritelmää sanasta ”*hukkua*”. Edelleen apostoli Pietari sanoo, että maailma ”*hukkui*” vedenpaisumuksen vesiin (2. Piet. 3:6) eikä se epäilemättä hävinnyt olemattomiin vedenpaisumuksessaan. Aivan kuten luotu maailma selvisi vedenpaisumuksen vesistä, niin voimme myös otaksua, että tämä sama maailma selviää jossain muodossa viimeisen tuomion tulesta. Tiedämme, että sillä tulee olemaan erilainen muoto, koska Paavali sanoo, että ”*tämän maailman muoto on katoamassa*” (1. Kor. 7:31; Becker: ”*Tämä maailma nykyisessä muodossaan on katoamassa*”). Millainen sen tuleva muoto on, sitä me emme tiedä. Tiedämme ainoastaan, että taivas ja maa uudistetaan sillä tavalla, että minkäänlaista pahaa ei sieltä löydy. Se on oleva maailma, jossa kaikki on oikein (2. Piet. 3:13: ”... *joissa vanhurskaus asuu*”). Seuraava luku antaa meille kuvan tuosta maailmasta.

Maa ja taivas eivät ole kuitenkaan huomion keskipisteenä tässä näyssä. Johanneksen huomio on kohdistunut kuolleisiin, jotka seisovat valtaistuimen edessä. Heidät oli ilmiselvästi herätetty kuolleista, kuten ilmenee jakeen 12 tapahtumista. Kuolleet kuvataan ”*suuriksi ja pieniksi*”. Sillä, tarkoittaako tämä ”*aikuisia ja lapsia*” vai ”*johtajia ja tavallisia ihmisiä*”, ei ole merkitystä. Ilmaisuu osoittaa selvästi, että tuomio koskee kaikkia. Kukaan ei ole niin suuri ja mahtava, että voisi väistää tuomion, eikä kukaan ole niin merkityksetön, että voisi välttää valtaistuimella istuvan huomion.

Lausuma ”*kirjat avattiin*” on pelkoa herättävä yksinkertaisuudessaan. Psalmistan mukaan jumalaton ihminen sanoo, että Jumala on unohtanut hänen pahat tekonsa eikä vaadi koskaan niistä tilille (Ps. 10:11,13). Vaikka jumalattomat ihmiset eivät ehkä aina pue sanoiksi tällaisia ajatuksia, nämä sanat ilmaisevat kyllä jokaisen syyllisen sydämen toiveen. Mutta tuomiopäivänä kirjat avataan. Tekstiyhteys osoittaa, mitä noihin avattuihin kirjoihin on kirjoitettu. Kun kirjat on avattu, ihmiset tuomitaan sen perusteella, mitä sinne on kirjoitettu, ”*tekojensa mukaan*”. Muistiinkirjoitus on täydellinen.

Sen kirjan ohella, johon on kirjoitettu muistiin ihmisten teot, avataan toinen kirja. Tämä on erilainen kirja. Se on elämän kirja. Tämä kirja mainitaan seitsemän kertaa Ilmestyskirjassa (3:5; 13:8; 17:8; 20:12,15; 21:27; 22:19). Tämä on jälleen yksi esimerkki kirjan seitsenkertaisesta rakenteesta. Näiden kohtien tutkistelemisen osoittaa, että tämä kirja sisältää valittujen nimet,

niiden, joilla on osa taivaan kirkkauteen. Heidän nimensä oli kirjoitettu tuohon kirjaan maailman luomisesta saakka (13:8; 17:8; vrt. Ef. 1:3–6). Paavali viittaa myös tähän elämän kirjaan (Fil. 4:3). Mooses puhui kirjasta, johon oli kirjoitettu kaikkien niiden nimet, jotka on pelastettu (2. Moos. 32:32). Tämä on sama kirja, johon viittaa myös Daavid (Ps. 69:29), Daniel (12:1) ja Malakia (3:16).

On huomiota herättävää, että toinen kahdesta kirjasta sisältää muistiinkirjoituksen kaikista ihmisten teoista ja toinen ei sisällä mitään muistiinkirjoitusta teoista, vaan ainoastaan nimiä. Syy tähän on selvä jokaiselle, joka tietää, mitä Raamattu sanoo pelastuksesta ja tuomiosta. Ne, jotka ovat pelastetut ja siunatut kaikilla hengellisillä siunauksilla, ovat ne, jotka Jumala on valinnut ja edeltämäärännyt iankaikkisuudesta (Ef. 1:3–6). Heidän pelastuksensa on aiheuttanut Jumalan armollinen valinta. Ne, jotka ovat kadotetut, eivät ole kadotetut sen tähden, että heidän nimensä olisivat kirjoitetut siihen, mitä olisi voitu kutsua kuoleman kirjaksi; ei sen tähden, että heidät oli edeltämäärätty kadotukseen, vaan yksin heidän tekojensa tähden, jotka on kirjoitettu ylös ja jotka muistetaan valtaistuimen edessä tuomiopäivänä.

Tästä huolimatta täytyy huomioida, että kukin **ἑκάστος** (jake 13) kuolleista tuomitaan sen kirjan perusteella, johon ihmisten teot on kirjoitettu. Miten tämä voidaan sovittaa yhteen elämän kirjaan liittyvän viittauksen kanssa? Sama kysymys herää sen Paavalin lausuman yhteydessä, että kunkin meistä täytyy ilmestyä Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta saisimme sen mukaan, mitä olemme tehneet (2. Kor. 5:10). Miten apostolin, joka pani niin suuren painon pelastukselle armosta ilman tekoja, on mahdollista kirjoittaa tällä tavalla? Olemmeko tässä tekemisissä ratkaisemattoman ristiriidan kanssa?

Vastaus löytyy monista Raamatun kohdista. Yksi selvimmistä on Kristuksen lausuma, että hän ei ollut tullut hävittämään lakia, vaan täyttämään sen (Matt. 5:17). Laki vaatii, että henkilön tullakseen pelastetuksi täytyy pitää kaikki käskyt. Jeesus ei tullut pannakseen tämän vaatimuksen syrjään. Hän piti käskyt meidän Sijaisenamme ja uskon kautta me omistamme hänen kuuliaisuutensa, niin että voimme sanoa, että hänessä me olemme täyttäneet kaikki lain vaatimukset. Jumalan kirjassa koko Vapahtajan vanhurskaus luetaan

meidän tilillemme. Jos Jumala kysyisi meiltä tuomiopäivänä, olemmeko tehneet kaiken, mitä laki vaatii, voimme sanoa: ”Kyllä, hänen kauttaan, joka ei synnistä tiennyt, mutta joka tehtiin synniksi meidän tähtemme, että me tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi hänessä” (2. Kor. 5:21). Syntien anteeksiantamuksen kautta kaikki väärät teot, jotka olisi voitu kirjoittaa muistiin kirjoihin, on pyyhitty pois ja hävitetty (Jes. 43:25). Vaikka Jumala sanoo, että hän muistaa Babylonin synnit (Ilm. 18:5), hän lupaa myös unohtaa kansansa synnit (Jer. 31:34; Jes. 43:25). Ainoat uskovien teot, jotka muistetaan, ovat hyvät teot, jotka he ovat tehneet uskossa (Matt. 25:35–; Ilm. 14:13) ja jotka kelpaavat Jumalalle anteeksiantamuksen kautta, joka meillä on Kristuksessa (1. Piet. 2:5). Tässä mielessä myös uskovat tuomitaan heidän tekojensa mukaan.

Kiliastit ovat yleisesti sitä mieltä, että näissä jakeissa kuvailtu tuomio koskee vain epäuskoisia, koska uskovat pyhät oli jo herätetty kuolleista tuhat vuotta aiemmin, tuhatvuotisen valtakunnan alussa. Meidän ei ole tarpeen toistaa tässä perusteluja sellaista kaksinkertaista ylönousemusta vastaan. Mutta tulee huomauttaa siitä, että tässä tekstissä ei ole mitään, joka sanoo, että tuomioistuimen edessä seisovat ovat epäuskossa kuolleet. Juuri se, että elämän kirja avataan myös tällä tuomiolla, on kiistaton todiste, että uskossa kuolleet ovat myös siellä. Toisinaan väitetään, että koska Jeesus sanoi, että ne, jotka uskovat, eivät joudu ”tuomittaviksi”, *εἰς κρίσιν* (Joh. 5:24), niin uskovia ei tuomita. Paavalin sanat 2. Kor. 5:21 (lainattu edellä) osoittavat kuitenkin selvästi, että näiden sanojen oikea käännös kuuluu: ”Heitä ei tuomita kuolemaan” (NIV; vrt. myös KJV). Tämän kohdan tekstiyhteys Johanneksella edellyttää myös tuota käännöstä.

Näillä sanoilla kuvailtu ylönousemus on yleinen kaikkien kuolleiden ylönousemus. Evankeliumissaan Johannes oli sanonut, että kaikki ne, jotka ovat haudoissa, tulevat esiin tuomiopäivänä (5:29). Mutta tässä hän sanoo, että myös meri antaa kuolleet, jotka ovat siinä. Ruumiit, jotka oli peruuttamattomasti menetetty valtameren vesiin ja joita ei koskaan löydetty hautaamista varten, ovat siellä.

Johannes jatkaa: ”Ja Kuolema ja Tuonela antoivat ne kuolleet, jotka niissä olivat.” Nämä sanat tuottavat meille hieman vaikeuksia, varsinkin sen

valossa, mitä seuraavassa jakeessa sanotaan: ”*Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen.*” Sanaa ”*Tuonela*” (Hades) tai ”*helvetti*” käytetään kolme kertaa Ilmestyskirjassa, joka kerta sanan kuolema yhteydessä (ks. 1:18; 6:8). Muualla Uudessa testamentissa sitä käytetään kuusi kertaa. Lähes jokaisessa kohdassa käännös ”*helvetti*” sopii tekstiyhteyteen. Useimmat luotettavat raamatunselittäjät ovat kuitenkin myös siitä yhtä mieltä, että ”*tulinen järvi*” on helvetti, mutta silloin meillä on melko kummallinen ajatus, että helvetti heitetään helvettiin. Emme tiedä kylliksi seuraavasta maailmasta puhuaksemme suurella varmuudella tästä vaikeudesta. On esitetty, että ehkä Tuonela on helvetti epäuskoisten sielujen asuinpaikkana sen aikaa, kun he ovat erotettuina ruumiista, ja että tulinen järvi on helvetti iankaikkisen vaivan paikkana ruumiille ja sielulle. Tuo selitys on yhtä hyvä kuin moni muukin.

Emme ole tottuneet puhumaan epäuskoisten sieluista kuolleina. Sellainen kielenkäyttö on hämmentävää moderneille korville, koska käsite ”*sielun kuolemattomuus*” on hyväksytty miltei kaikkialla. On ehkä Raamatun terminologian kanssa yhtäpitävämpää puhua sielun jatkuvasta olemassaolosta. Epäuskoisten sielut ovat kuoleman tilassa, ts. erossa Jumalan lahjoista; ja uskovien sielujen olemassaolo jatkuu elämän tilassa, ts. Jumalan lahjojen nauttimisessa. Kuoleman antamat kuolleet viittaisi tällöin kaikkien kuolleiden ruumiisiin ja Tuonelan antamat kuolleet ovat epäuskoisten sielut.

Tulinen järvi määritellään toiseksi kuolemaksi. ”*Kuolema*” merkitsee erottamista. Ensimmäinen kuolema on fyysinen eli ruumiillinen kuolema – ero aineellisista ja ajallisista Jumalan lahjoista, jotka normaalisti tulevat kaikille ihmisille, niin uskoville kuin epäuskoisille. Toinen kuolema on iankaikkinen ero Jumalasta helvetin vaivassa. Kristittyjen teologien keskuudessa on ollut paljon keskustelua siitä, onko helvetin tuli kirjaimellinen tuli vai onko se vertauskuvallinen käsite, jota käytetään välittämään ajatus sietämättömästä tuskasta, jota kadotettujen täytyy kärsiä. Ehkäpä parhaan neuvon antoivat ne teologit, jotka sanoivat, että meidän ei tulisi kiistellä, minkälainen tuli se on, vaan kiihkeästi pyrkiä varmistamaan, ettemme koskaan saa sitä selville kokemuksen perusteella. Tämä on yksi *avoimista kysymyksistä*, joista kristittyjen teologien ei tulisi riidellä.

Aiemmin meille oli kerrottu, että peto ja väärä profeetta (19:20) sekä saatana (20:10) heitettiin tuliseen järveen. Tämän luvun viimeisessä jakeessa meille kerrotaan, että kaikki ne, joiden nimiä ei oltu kirjoitettu elämän kirjaan, heitettiin myös tuliseen järveen. Kaikki epäuskoiset jakavat perkeleen ja kaikkien pahan voimien kohtalon.

Samoin kuin ensimmäisessä näkyjen sarjassa, jossa oli kyse seitsemästä sinetistä, näkyä viimeisestä tuomiosta seurasi näky kirkkaudessa olevista pyhistä, samoin tässä sarjassa näkyä viimeisestä tuomiosta seuraa kaksi näkyä taivaasta ja sen kirkkaudesta. Ensimmäinen näistä on näky uudesta taivaasta ja uudesta maasta.

UUSI TAIVAS JA UUSI MAA (21:1–8)

1) Ja minä näin uuden taivaan ja uuden maan; sillä ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa ovat kadonneet, eikä merta enää ole. 2) Ja pyhän kaupungin, uuden Jerusalemin, minä näin laskeutuvan alas taivaasta Jumalan tyköä, valmistettuna niin kuin morsian, miehellensä kaunistettu. 3) Ja minä kuulin suuren äänen valtaistuimelta sanovan: ”Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellensä, ja he ovat hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan, heidän Jumalansa; 4) ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyynleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt.” 5) Ja valtaistuimella istuva sanoi: ”Katso, uudeksi minä teen kaikki.” Ja hän sanoi: ”Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet.” 6) Ja hän sanoi minulle: ”Se on tapahtunut. Minä olen A ja O, alku ja loppu. Minä annan janoavalle elämän veden lähteestä lahjaksi. 7) Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani. 8) Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järves-sä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema.”

Ajatus uudesta taivaasta ja uudesta maasta löytyy jo profeetta Jesajalta (Jes. 66:22) ja uusista taivaista ja uudesta maasta puhuu myös apostoli Pietari Uudessa testamentissa (2. Piet. 3:13). Tämän uuden taivaan ja maan suhteen on harjoitettu paljon spekulatiota. Monet myöhemmistä luterilaisista dogmaatikoista olivat sitä mieltä, että tämä uusi maailma luotaisiin tyhjästä, aivan kuten ensimmäinen maailma syntyi *ex nihilo* (tyhjästä). He katsoivat, että nykyinen maailma hävitettäisiin olemattomiin. Mutta Luther uskoi, että kun maailman nykyinen muoto on tuhottu viimeisen tuomion tullessa, Jumala muotoilisi jäännöksistä tämän uuden taivaan ja maan. Sana ”*taivas*” merkitsee tässä yhteydessä epäilemättä ”(luonnollista) *taivasta*”, kuten 1. Moos. 1:ssä.

Vaikka emme ehkä kykene ratkaisemaan tätä annihilaatio vai restauraatio (tuhoutuminen vai palauttaminen) –kysymystä dogmaattisella tavalla, silti yksi usein kuultu perustelu täytyy hylätä. Toisinaan sanotaan, että tämä

aineellinen maailma täytyy tuhota, koska aine on paha. Tämä ajatus aineen pahuudesta (pahuus aineen kiinteänä ominaisuutena) ei ole raamatullinen ajatus. Se on joko jäännös gnostilaisesta harhaopista, joka aiheutti niin paljon vahinkoa varhaiskirkolle, tai uusplatonismista, jolla oli voimakas vaikutus keskiajan kirkkoon.

Raamatullisen maailmankatsomuksen mukaan aine sellaisenaan ei ole paha. Jumala loi aineen tyhjästä ja Jumala itse kutsui sitä hyväksi luomisessa. Kristuksen lihaantulo todistaa myös sitä näkemystä vastaan, että aine on itsessään paha. Jumalan Poika tuli lihaan ja silti hän oli kokonaan ilman syntiä. Sitä paitsi jos aine täytyisi tuhota, ei voisi olla mitään ruumiin ylösnousemusta.

Tulee myös pitää mielessä, että Raamatussa ei ole yhtään kohta, joka kertoo meille selvästi, että luotu maailma tehdään vielä kerran olemattomaksi, josta se sai alkunsa. Vastaavasti ei ole myöskään yhtään kohta, joka sanoo, että toinen taivas ja maa, samoin kuin ensimmäinen, tehdään jälleen tyhjästä.

Kun Jumala sanoi Jesajan kautta, että hän ”tekisi” uuden taivaan ja uuden maan, hän ei käytä samaa heprean kielen sanaa, jota käytettiin kuvailemaan maailman luomista alussa. Tämä näyttäisi osoittavan, että toista maailmaa ei tehdä tyhjästä. Apostoli Paavalilla oli epäilemättä tämä uusi maa mielessään, kun hän sanoi, että nykyinen maailma vapautetaan turmeluksen orjuudesta ja sillä on osallisuus Jumalan kansan ihanaan vapauteen (Room. 8:21). Vaikka me ehkä voisimme sanoa, että olemattomaksi tehty maa olisi vapautettu turmeluksesta, olisi vaikea ajatella sellaista ei-olevaista maata osallisena Jumalan kansan ihanasta vapaudesta. Olemme sen tähden taipuvaisia yhtymään Lutherin yksinkertaiseen näkemykseen. Enempää pohdiskelua siitä, millainen uuden taivaan ja uuden maan muoto tarkalleen ottaen on, tulisi välttää. Nykyisessä tilassamme olemme heikosti varustettuja edes ajattelemaan tuohon maailmaan sopivilla sanoilla.

Miten erilainen tämä uusi maailma tulee olemaan, osoitetaan kahdella tavalla. Ensiksi, alkuperäinen taivas ja maa ovat poissa. Tuli, joka tuhoaa alkuperäisen maailman, sulattaa kaiken kuin masuuniuunissa (2. Piet. 3:10). Toiseksi, tässä uudessa maassa ei ole merta. Tällä on täytynyt olla erityinen merkitys Johannekselle, kun hän kirjoitti tämän kirjan. Hän kertoo

meille heti ensimmäisessä luvussa, että hänet oli karkotettu Patmoksen saarelle. Patmos oli vain lyhyen matkan päässä Efesosta, jossa Johannes oli asunut. Kanssakristityt, jotka hän tunsu erittäin hyvin ja joihin hän viittasi ”lapsukaisinaan” (1. Joh. 2:1) asuivat yhä siellä. Meri erotti hänet heistä. Mutta hän näki, että uudessa maassa ei enää olisi mitään merta. Siellä ei olisi enää mitään, mikä erottaa meidät niistä, joita me rakastamme, tai mikä estää Jumalan lasten vapaan kanssakäymisen toistensa kanssa.

Johannes näki uudesta taivaasta laskeutuvan Jumalan luota sen, mitä hän kutsuu ”pyhäksi kaupungiksi”. Tämä kaupunki kuvaillaan yksityiskohtaisesti seuraavassa näyssä. Tässä meille kerrotaan vain, että sen nimi on ”uusi Jerusalem” ja että se muistuttaa morsianta, joka on kauniisti vaatetettu (NIV) aviomiestänsä varten.

Ajatus hengellisestä, taivaallisesta kaupungista, jota kutsutaan Jerusalemixi, ei ole uusi tai ainoalaatuinen. Johannes oli käyttänyt tuota vertauskuvaa jo luvussa 11. Sitä käytetään myös muualla Uudessa testamentissa. Heprealaiskirjeen kirjoittaja sanoi juutalaisille, jotka olivat ottaneet Jeesus Nasaretilaisen vastaan luvattuna Messiaana: ”*Te olette käyneet Siionin vuoren tykö ja elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin tykö, ja kymmenien tuhansien enkelien tykö, taivaissa kirjoitettujen esikoisten juhlanjoukon ja seurakunnan tykö*” (Hebr. 12:22).

Apostoli Paavali käytti myös samanlaista kieltä, kun hän vertaili toisiinsa ”nykyistä Jerusalemin kaupunkia” ja ”Jerusalemia, joka on ylhäällä” (Gal. 4:25,26). Hän sanoo, että tämä toinen Jerusalem on kaikkien niiden äiti, jotka on vanhurskautettu uskon kautta.

Ei voi olla epäilystä siitä, että nuo kohdat puhuvat pyhästä kristillisestä seurakunnasta. Tämän tekstiyhteyden perusteella emme voi ratkaista ehdottomalla varmuudella, puhuuko Johannes tässä todellisesta kaupungista, jonka Jumala rakentaa uuden maan päälle, vai onko kieli kokonaan vertauskuvallista. Aiemmin seurakuntaa oli kuvailtu Karitsan vaimona, joka oli vaatetettu hohtavaan, hienoon pellavavaatteeseen (19:7,8). Kun tuota kaupunkia kuvaillaan tässä luvussa samankaltaisin termein, näyttäisi siltä, että me olemme tekemisissä puhtaasti kuvaannollisen kielen kanssa. Kun Johannes siis sanoo, että hän näki kaupungin tulevan taivaasta, tai

(luonnollisesta) taivaasta, hän hyvin todennäköisesti sanoo kuvaannollisin termein saman, mitä Paavali sanoi kirjaimellisemmalla tavalla, kun hän kirjoitti Kristuksen toisesta tuleuksesta: ”... *samoin on Jumala Jeesuksen kautta myös tuova poisnukkuneet esiin yhdessä hänen kanssaan*” (1. Tess. 4:14). Seuraava näky edellyttää tällaista Johanneksen tässä käyttämän kielen kuvaannollista tulkintaa.

Kaupunkia kuvataan näin: ”*Valmistettuna niin kuin morsian, miehellensä kaunistettu.*” Tämä muistuttaa seurakunnan kuvausta edellisessä luvussa, jossa seurakunnan kirkastamisen alkua viimeisenä päivänä kutsutaan Karitsan häiksi. Se muistuttaa meitä myös siitä suuresta, valtaistuimen edessä seisovasta kansanjoukosta, joka oli pessyt vaatteensa ja valkaissut ne Karitsan veressä (7:14). Emme voi epäillä sitä, että uuden Jerusalemin kaunistus on vanhurskauden puku ja autuuden vaatteet, joilla Jumala itse on pukunut kansansa (Jes. 61:10).

Kun Johannes sanoo, että hän kuuli suuren äänen puhuvan valtaistuimelta, hänen täytyy tarkoittaa valtaistuinta, jonka hän oli nähnyt tämän pitkän näkyjen sarjan alussa (4:2) ja johon hän oli viitannut monta kertaa. Sanoma tulee suoraan Jumalalta ja sen täytyy siksi olla luotettava lupaus, jonka varaan kärsivä ja vainottu seurakunta voi rakentaa toivonsa tulevasta paremmasta ajasta.

Ääni valtaistuimelta sanoi: ”*Katso, Jumalan maja ihmisten keskellä! Ja hän on asuva heidän keskellensä.*” ”*Jumalan maja*” on meidän käännöksemme sanoista **ἡ σκηνή τοῦ θεοῦ**, joka kirjaimellisesti merkitsee ”*Jumalan telttä*”. Tavallisesti telttä on tilapäinen ja helposti paikasta toiseen liikuteltavissa oleva asumus. Telttä käyttävät ihmiset, jotka eivät aio jäädä yhteen paikkaan kovin kauaksi. Ensi silmäyksellä näyttää oudolta, että tätä sanaa tulisi käyttää tässä yhteydessä, jossa Johannes näkee pyhien asuvan Jumalan läsnäolossa iankaikkisesti.

Mutta Johannes ja hänen lukijansa, jotka olivat perehtyneet Vanhaan testamenttiin, tiesivät, että Israelin erämaavaellusten aikana erityinen paikka, jossa Jumala antoi kansalleen näkyvän todisteen armollisesta läsnäolostaan heidän keskuudessaan, oli telttä, ilmestysmaja. Vanhassa testamentissa tuota telttä ei koskaan kutsuttu ”*Jumalan teltaksi*”. Joskus

sitä kutsuttiin ”*Herran teltaksi*” **ἡ σκηνή τοῦ κυρίου**, mutta useammin sitä kutsuttiin yksinkertaisesti ”*teltaksi*” tai ”*todistuksen teltaksi*”, ”*todistuksen majaksi*” **ἡ σκηνή τοῦ μαρτυρίου**. Luvussa 15 Johannes oli käyttänyt juuri tätä ilmaisua kuvaillakseen Jumalan temppelinä taivaassa **ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ**. Kerran tuo ilmestysmaja oli taivaassa. Nyt se on tullut alas maahan.

On siis selvää, että sanaa ”*telttä*” tai ”*ilmestysmaja*” ei käytetä tässä korostamaan tuon asumuksen tilapäistä luonnetta, vaan sen sijaan viittaamaan siihen, että uudessa taivaassa ja uudessa maassa Jumala asuisi kansansa keskellä hyvin erityisellä tavalla. Tämä Jumalan läsnäolo kansansa keskuudessa on jossain mielessä verrannollinen siihen erityiseen tapaan, jolla Jumala ilmaisi läsnäolonsa Israelin lapsille, kun he vaelivat erämaan halki. Matkallaan luvattuun maahan he näkivät, että pilvi- ja tulipatsas pysyi ilmestysmajan yllä. Jumalan läsnäolo osoitetaan sanan ”*telttä*” tai ”*ilmestysmaja*” käytöllä. Tässä tapauksessa ”*telttä*” kuvaa iankaikkista asumusta. Kohtaamme rinnakkaisen kuvauksen vertauksessa epäoikeudenmukaisesta palvelijasta, missä Jumalan kansan lopullisia asuinsijoja kutsutaan ”*iäisiksi majoiksi*” (**αἰωνίους σκηνάς**, ks. Luuk. 16:9, suom. huom.).

Alleiviivataksaan tuota totuutta ääni jatkoi sanomalla, että Jumala ”*asuu*”, kirjaimellisesti ”*asuu tellassa*” **σκηνώσει** heidän keskuudessaan. Verbi ”*asua tellassa*”, samoin kuin substantiivi, ei tarkoita tässä mitään vähempää kuin Jumalan iankaikkista toimintoa. Lunastetut eivät silloin enää vaella uskossa vaan näkemisessä. Heillä on oleva selvä, kouriintuntuva, näkyvä todiste, että Jumala asuu heidän keskuudessaan aivan kuten Israelilla oli ilmestysmajassa sellainen todiste Jumalan läheisyydestä. Vihollistensa aiheuttamien kärsimysten tähden Johanneksen aikalaiset ovat saattaneet ajatella toisinaan, että Jumala oli unohtanut heidät ja että saatana ja kaksi petoa olivat ottaneet haltuunsa maailman hallituksen. Tämän lupauksen tarkoituksena oli vakuuttaa heitä, että Jumala hallitsi yhä historian kulkua, jotta he jonain päivänä näkisivät totuuden siitä, mitä he nyt saattoivat vain uskoa.

Mutta entä sanat: ”*He tulevat olemaan hänen kansansa, ja Jumala itse on oleva heidän kanssaan. Hän on oleva heidän Jumalansa*” (käännös Beckerin

mukaan)? He olivat jo hänen kansansa, kun Johannes kirjoitti nuo sanat. Johannes auttaa meitä ymmärtämään nämä sanat lausumalla, jonka hän antoi ensimmäisessä kirjeessään: ”*Nyt me olemme Jumalan lapsia, eikä ole vielä käynyt ilmi, mitä meistä tulee*” (1. Joh. 3:2). Silloin on oleva kaikkien nähtävissä, että uskovat ovat todellakin Jumalan perheen jäseniä. Paavali ilmaisee tuon saman toivon, kun hän puhuu tuomiopäivästä aikana, jolloin Jumalan lapset tulevat näkyviin, jolloin käy ilmi, keitä ja mitä Jumalan lapset todella ovat (Room. 8:19).

Ääni sanoi: ”*Jumala itse on oleva heidän kanssaan.*” Tämäkin voi näyttää yllättävältä, sillä Jumala oli heidän kanssaan noina vainon päivinä. Mutta usein hän näytti olevan kaukana eikä heillä ollut mitään kouriintuntuvaa todistetta hänen läsnäolostaan ja kaitselmuksestaan. Sen sijaan näytti siltä, että hän oli hylännyt heidät heidän vihollistensa käsiin. Mutta sinä päivänä, jolloin taivaallinen Jerusalemi tulee alas taivaasta, heillä on oleva kouriintuntuva, näkyvä todiste, jota heidän on usein täytynyt kaivata. Jumala on oleva heidän kanssaan sellaisella tavalla, että hänen läsnäolonsa on silminnäkävää. Ensimmäisessä kirjeessään Johannes oli kirjoittanut: ”... *me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on*” (3:2).

Ääni jatkaa: ”*Hän on oleva heidän Jumalansa, ja hän on pyyhkivä pois kaikki kyyneleet heidän silmistänsä, eikä kuolemaa ole enää oleva, eikä murhetta eikä parkua eikä kipua ole enää oleva, sillä kaikki entinen on mennyt*” (alkuosa Beckerin käännöksen mukaan, suom. huom.). Nyt oli selvää, että Jumala todella on heidän Jumalansa, että hän rakastaa heitä ja välittää heistä ja että hän oli kaikkina noina menneinä aikoina halunnut ja suunnitellut heidän pelastustaan. Enää ei ole mitään syytä itkeä, sillä kuolema on kukistettu, kuten Paavali oli ennustanut, kun hän kirjoitti: ”*Vihollisista viimeisenä kukistetaan kuolema*” (1. Kor. 15:26). Kertomus ihmisen lunastuksesta alkoi, kun ihminen lankesi syntiin ja tuotti kuoleman kirouksen maailmaan. Se tulee täydelliseksi, kun kuolema itse lakkaa olemasta, ainakin Jumalan lapsille.

Johannes oli tallentanut evankeliumiinsa lupauksen, jonka Jeesus antoi opetuslapsilleen sinä yönä, jona hänet kavallettiin: ”... *te tulette murheellisiksi, mutta teidän murheenne on muuttuva iloksi*” (Joh. 16:20). Nyt, tässä näyssä,

Johannes näkee tuon lupauksen lopullisen ja täydellisen täyttymisen. Suru, itku ja tuska, kaikki nämä ovat hävinneet kirkosta sen lopullisen riemuvoiton hetkellä. Vanha asioiden järjestys on kadonnut (NIV).

Johannes jatkaa: ”*Ja valtaistuimella istuva sanoi: 'Katso, uudeksi minä teen kaikki.'*” Noilla sanoilla Jumala muistuttaa Johannesta ja meitä, että kuoleman, tuskan ja surun voittaminen on hänen tekonsa. Kun nykyajan tiedemiehet ja teologit puhuvat yhteiskunnan uudistamisesta ja täydellisen sosiaalisen järjestyksen rakentamisesta tehtävänä, jolle tieteen, hallituksen ja kirkon tulee omistautua, he unohtavat, että sellainen täydellinen maailma voi tulla vain, kun nykyinen asioiden järjestys on hävitetty ja kun Jumala itse on tehnyt uuden taivaan ja uuden maan. Nykyinen maailma kärsii synnin kirouksesta, ja sen täytyy hävitä tehdäkseen tilaa uudelle asioiden järjestykselle, jota ei luoda ihmisponnistelulla ja nerokkuudella, vaan ainoastaan Jumalan kaikkivaltiaalla vallalla. Kirkon tehtävä ei tästä syystä ole rakentaa täydellistä sosiaalista järjestystä, vaan julistaa evankeliumin lupauksia, joiden kautta ihmiset tulevat osallisiksi uudesta asioiden järjestyksestä, jonka Jumala luo.

Meitä muistutetaan tästä, kun Jumala puhuu Johannekselle uudelleen. Johannes kirjoittaa: ”*Ja hän sanoi: 'Kirjoita, sillä nämä sanat ovat vakaat ja todet'*.” Vaikka olemme kääntäneet ”*hän sanoi*”, Johannes itse asiassa käyttää preesens–aikamuotoa **καὶ λέγει** ”*ja hän sanoo*”. Uuden testamentin kirjoittajat käyttivät usein ns. historiallista preesensiä puhuessaan menneistä tapahtumista. Tämä preesens–aikamuodon käyttö ilmaisee tavallisesti, että kuvailtu tapahtuma on yhä hyvin elävänä kertojan mielessä. Englannin puhekielessä on samanlainen preesens–aikamuodon käyttö (samoin suomessa, suom. huom.).

Kun Jumala puhui Johannekselle toisen kerran, hän käski tämän kirjoittaa. Kun Johanneksen tulevaisuutta koskeva näky alkoi, oli yksi ensimmäisistä hänen kuulemistaan sanoista käsky ”*kirjoittaa*” (1:11). Se toistettiin monta kertaa (1:19; 2:1,8,12,18; 3:1,7,14; 14:13; 19:9). Kaikissa noissa muissa tapauksissa Johannekselle kerrottiin, mitä hänen tuli kirjoittaa. Mutta tässä hänelle kerrotaan, miksi hänen tulee kirjoittaa, nimittäin koska ”*nämä sanat ovat vakaat ja todet*”.

Sitä, mitä Johannes oli nähnyt ja kuullut, ei oltu tarkoitettu yksin hänen silmilleen ja korvilleen. Hänen tuli välittää sanoma muille. Se, mitä hän tähän kirjaan kirjoitti, oli oleva osa kirjoituksia, jotka olivat syntyneet Jumalan inspiraatiosta; siitä oli tuleva osa pyhää Raamattua, pyhiä Kirjoituksia, jotka kaikki kirjoitettiin meidän opiksemme, opettamaan meitä, ”*että meillä kärsivällisyyden ja Raamatun lohdutuksen kautta olisi toivo*” (Room. 15:4).

Johannesta vakuutetaan, ettei ole vaaraa, että se, mitä hänen tuli kirjoittaa, koskaan saattaa häntä häpeään tai vaivaantuneeksi. Sanat, jotka hän oli kuullut Jumalalta, ovat ”*vakaat ja todet*”. Hänen kirjoittamansa näyt olivat profetioita, jotka eivät olleet arvauksia, jotka joko kävisivät tai eivät kävisi toteen. Koska ne ovat ”*vakaat ja todet*”, seurakunta kykenee turvallisesti löytämään niissä lujan toivon suuren ahdistuksen aikoina. Jumalan kansan kyyneleet pyyhitään varmasti pois ja kuolemalle, tuskalle ja surulle tulee varmasti loppu. Jumala kirjoitutti Johanneksen kautta lupauksensa ylös aivan kuten ihminen, joka tekee sopimuksen, haluaa kirjoittaa ylös, mitä hän aikoo toteuttaa. Nämä kirjalliset, jumalalliset lupaukset ovat siksi vakaat ja luotettavat, ”*kaiken vastaanottamisen arvoiset*”.

Jumala puhui nyt Johannekselle kolmannen kerran. Hän sanoi: ”*Se on tapahtunut*” **γέγονα**. Tämä kreikan sana on todellisuudessa epätavallinen monikon kolmannen persoonan muoto ja se pitäisi todellisuudessa kääntää: ”*Ne ovat tapahtuneet*.” Verbin ainoa mahdollinen subjekti on edellisen lauseen ”*nämä sanat*” ja merkityksen täytyy olla, että ne asiat, jotka nämä sanat ovat ennustaneet, ovat käyneet toteen. Kaikki, mitä Jumala lupaa, vastaa samaa kuin se olisi tapahtunut, koska hän on iankaikkinen ja hänelle ei ole olemassa mennyttä tai tulevaa, vaan ainoastaan yksi iankaikkinen ajattomuus tänään.

Hän viittaa tähän jatkaessaan: ”*Minä olen A ja O, alku ja loppu*.” Kirjan alussa (1:8), ennen kuin Johanneksen näky alkoi, Jumala on kuvaillut itsensä samoilla sanoilla, vaikkakin monissa käsikirjoituksissa on tuossa kohdassa vain lauseen ensimmäinen osa. Merkitys pysyy samana, koska ”*Alfa*” ja ”*Omega*” (A ja O), kreikan aakkosten ensimmäinen ja viimeinen kirjain, ovat kuvaannollisia synonyymeja sanoille ”*alku*” ja ”*loppu*”. Ennen kuin maa ja maailma muodostettiin, Jumala oli (Ps. 90:2), ja kun nykyinen

taivas ja maa ovat hävinneet, hän on yhä. Uudessa asioiden järjestyksessä hän on oleva Jumala, joka vastaa asioista, aivan kuten hän on Jumala, joka johtaa ja hallitsee nykyistä maailmaa, jossa pahat hallitukset ja luopiokirkot usein näyttävät menestyvän. Mutta nämä sanat vakuuttavat meitä siitä, että Jumalan kansan viholliset pysyvät vain jonkin aikaa. Kun he ja maailma, jossa he usein näyttävät pitävän hallintavaltaa, saavuttaa päätöksensä, on Jumala yhä.

On vaikea ratkaista, viittaavatko seuraavat sanat Jumalan toimintaan nykyisessä maailmassa vai johonkin, mitä hän tekee uudessa taivaassa ja uudessa maassa. Jumala sanoo: ”*Jokaisen, joka on janoinen, minä annan juoda lahjaksi elämän veden lähteestä*” (Beckerin käännöksen mukaan). Olemme pitäneet perusteltuna kääntää **τῷ διψῶντι** sanoilla ”*jokainen, joka on janoinen*”, koska artikkeli on selvästi yleinen artikkeli, joka tarkoittaa kaikkia janoisia ihmisiä yhtenä joukkona. On itsestään selvää, että nämä ovat ihmisiä, jotka ovat hengellisesti janoisia, katuvia, jotka tuntevat suuren hengellisen anteeksiantamuksen ja pelastuksen tarpeensa.

Sekä Vanha että Uusi testamentti puhuu evankeliumin tarjoamasta anteeksiantamuksesta ja pelastuksesta noilla sanoilla. Jesaja aloitti yhden kaikkein kaunopuheisimmista lupauksistaan iankaikkisesta elämästä ja Jumalan uskollisesta hyvyydestä seuraavilla sanoilla (Jes. 55:1): ”*Kuulkaa, kaikki janoavaiset, tulkaa veden ääreen. Tekin, joilla ei ole rahaa, tulkaa, ostakaa ja syökää; tulkaa, ostakaa ilman rahatta, ilman hinnatta viiniä ja maitoa*” (Jes. 55:1).

Evankeliumiinsa Johannes oli itse tallettanut Jeesuksen keskustelun samarialaisen naisen kanssa Jaakobin lähteellä. Tuolle naiselle Jeesus sanoi: ”... *joka juo sitä vettä, jota minä hänelle annan, se ei ikinä janoa; vaan se vesi, jonka minä hänelle annan, tulee hänessä sen veden lähteeksi, joka kumpuaa iankaikkiseen elämään*” (Joh. 4:14). Aiemmin tuossa keskustelussa Vapahtaja oli kutsunut vettä, josta hän puhui, ”*eläväksi vedeksi*”, joka näyttää merkitsevän samaa kuin ”*elämän vesi*”, josta tässä puhutaan. Täsmällisesti ottaen termi ”*elämän vesi*” esiintyy kuitenkin vain Ilmestyskirjassa. Tästä me päättelemme asianmukaisesti, että Jumalan sanat Johannekselle kuvailevat evankeliumin tarjoamista ihmisille, mitä Jumala jatkaa niin kauan kuin tämä nykyinen

maailmaa pysyy. Futuurissa oleva verbi **δῶσω** ”*annan*” on duratiivinen futuuri, joka ilmaisee nykyhetkessä tapahtuvaa ja määrittämättömän ajan jatkuvaa tekemistä.

Seuraavan luvun alussa Johannes puhuu elämän veden virrasta, joka juoksee keskellä taivaallisen Jerusalemin pääkatua. Vaikka kenestäkään, joka joisi virrasta, ei puhuta mitään, silti kieli on silmiinpistävän samanlaista verrattuna tässä käytettyyn. Voimmekin päätellä, että olemme tässä tekemisissä vertauskuvan kanssa, joka edustaa sitä iloa, joka on oleva meidän iankaikkisuudessa.

Siitä huolimatta tuossa samassa luvussa (22:17) tuo symboli kuvaa selvästi evankeliumin saarnaamista. Elämän veden tarjoaminen niille, jotka ovat janoisia, viittaa kaikkein todennäköisimmin evankeliumin saarnaamiseen, joka jatkuu tehoisana halki tämän maailman historian kulun huolimatta saatanan ja kahden pedon pyrkimyksistä tehdä siitä loppu. Siksi tässä on lupaus, että Jumala jatkaa seurakuntansa rakentamista ja varjelemista tyydyttämällä hengellisesti janoiset vapaalla ja armollisella anteeksiantamuksen tarjouksellaan, jonka kautta hän vie heidät taivaalliseen Jerusalemiin. Herra sanoo: ”*Joka voittaa, on tämän perivä, ja minä olen oleva hänen Jumalansa, ja hän on oleva minun poikani.*” Jokainen seitsemästä kirjeestä luvuissa 2 ja 3 sisälsi lupauksen ”*sille, joka voittaa*”. Noissa kohdissa vihollisia, joista voitto saadaan, ei koskaan erikseen mainita nimeltä, mutta sen jälkeen olleissa näyissä Jumalan kansa on kahdesti mainittu kansana, joka on saanut voiton nimeltä mainituista vihollisista. Luvussa 12 heidät kuvaillaan niiksi, jotka ovat voittaneet perkeleen Karitsan veren tähden ja todistuksensa sanan tähden (12:11), ja luvussa 15 niiksi, jotka ovat saaneet voiton pedosta ja sen kuvasta. Tästä syystä on selvää, että se, joka on voittoisa, on kristitty, joka on menestyksellisesti vastustanut kaikkia perkeleen ja antikristillisen maailman pyrkimyksiä riistää häneltä hänen uskonsa.

Voittoisalla uskovalla on lupaus, että hän perii ”*nämä*” (Beckerin käännöksen mukaan). ”*Nämä*” viittaa takaisinpäin kaikkiin niihin siunauksiin, jotka on lueteltu edellisissä jakeissa, mukaan lukien taivaallinen Jerusalem, vapaus kuolemasta ja tuskasta, kyynelistä, itkusta ja murheesta. Mutta kaksi siunausta, jotka oli mainittu edellä, mainitaan jälleen ikään kuin sen

korostamiseksi, että nämä ovat suurimmat kaikista, nimittäin: ”... *minä olen oleva hänen Jumalansa ja hän on oleva minun poikani.*” Tämä toistaa aiemman lupauksen (jae 3) hieman eri sanoin. Vapautus surusta ja tuskasta voisi tulla ihmisten osaksi tyhjiinraukeamisen kautta – näinhän hindujen nirvanassa luvataan tapahtuvan. Taivas, joka olisi täynnä pelkästään aineellisia lahjoja ja aarteita, ei voisi tuottaa kestäväää onnellisuutta. Vain ääretön Jumalan majesteetti kykenee tyydyttämään meidät ja tekemään elämämme mielekkääksi halki loputtoman iankaikkisuuden. Tästä syystä kirkkoisät puhuivat usein ”*autuuttavasta näkemisestä*” suurimpana kaikista niistä taivaallisista siunauksista, jotka tulevat olemaan meidän taivaassa.

Jumalan viimeiset sanat Johannekselle tässä näyssä muistuttavat meitä siitä, että kaikki ihmiset eivät tule osallisiksi uuden Jerusalemin kirkkaudesta. Hän sanoo: ”*Mutta pelkurien ja epäuskoisten ja saastaisten ja murhaajien ja huorintekijäin ja velhojen ja epäjumalanpalvelijain ja kaikkien valhettelijain osa on oleva siinä järvessä, joka tulta ja tulikiveä palaa; tämä on toinen kuolema.*” On melko huomiota herättävää, että tässä luettelossa, jossa kuvaillaan joitakin kaikkein häpeällisimmistä ihmisten tuntemista rikoksista, ”*pelkurit*” ja ”*epäuskoiset*” ovat listan kärjessä. Mutta tämä muistuttaa siitä historiallisesta taustasta, jossa tämä kirja kirjoitettiin. Päällimmäisenä niiden ihmisten mielissä, joille Johannes kirjoitti, on, kun he kuulivat nuo sanat, täytynyt olla ne luopiokristityt, jotka vainon uhatessa olivat luopuneet uskostaan Kristukseen. Toisin kuin Herran uskollinen marttyyri Antipas (2:13) ja uskolliset kristityt Pergamossa (2:13) ja Filadelfiassa (3:8) he olivat kieltäneet Kristuksen nimen kuoleman pelon tähden ja heidät leimattiin tästä syystä oikeutetusti pelkureiksi ja epäuskoisiksi. Samoin kuin peto ja väärä profeetta (19:20) sekä saatana (20:10) heidät heitetään tulijärveen. Tämä on oleva heille määrätty osa **μέρος** heidän osansa iankaikkisuudessa. Rinnakkain mitä ihanimpien evankeliumin lupauksen kanssa Jumala julistaa myös mitä vakavimpia lain uhkauksia, jotta uusi ihminen voisi tulla rohkaistuksi lupauksen kautta ja vanha ihminen kauhistetuksi uhkausten kautta.

UUSI JERUSALEM (21:9–27)

YLEINEN KUVAUS KAUPUNGISTA (21:9–21)

9) Ja tuli yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli ne seitsemän maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta, ja puhui minun kanssani sanoen: ”Tule tänne, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon.” 10) Ja hän vei minut hengessä suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui alas taivaasta Jumalan tyköä, 11) ja siinä oli Jumalan kirkkaus; sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi; 12) siinä oli suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia ja porteilla kaksitoista enke-
liä, ja niihin oli kirjoitettu nimiä, ja ne ovat Israelin lasten kahdentoista sukukunnan nimet; 13) idässä kolme porttia ja pohjoisessa kolme porttia ja etelässä kolme porttia ja lännessä kolme porttia. 14) Ja kaupungin muurilla oli kaksitoista perustusta, ja niissä Karitsan kahdentoista apostolin kaksitoista nimeä. 15) Ja sillä, joka minulle puhui, oli mittasauvana kultainen ruoko, mitatakseen kaupungin ja sen portit ja sen muurin. 16) Ja kaupunki oli neliskulmainen, ja sen pituus oli yhtä suuri kuin sen leveys. Ja hän mittasi sillä ruovolla kaupungin: se oli kaksitoista tuhatta vakomittaa. Sen pituus ja leveys ja korkeus olivat yhtä suuret. 17) Ja hän mittasi sen muurin: se oli sata neljäkymmentä neljä kyynärää, ihmismittan mukaan, joka on enkelin mitta. 18) Ja sen muuri oli rakennettu jaspiksesta, ja kaupunki oli puhdasta kultaa, puhtaasti lasin kaltaista. 19) Ja kaupungin muurin perustukset olivat kaunistetut kaikkinaisilla kalleilla kivillä; ensimmäinen perustus oli jaspis, toinen safiri, kolmas kalkedon, neljäs smaragdi, 20) viides sardonyks, kuudes sardion, seitsemäs krysolitti, kahdeksas berylli, yhdeksäs topaasi, kymmenes krysoprasi, yhdestoista hyasintti, kahdestoista ametisti. 21) Ja ne kaksitoista porttia olivat kaksitoista helmeä; kukin portti oli yhdestä helmestä; ja kaupungin katu oli puhdasta kultaa, ikäänkuin läpikuultavaa lasia.

Olemme tässä tekemisissä riemuitsevasta seurakunnasta kertovan vertauskuvan kanssa. Uutta Jerusalemiä ei selvästikään ole ajateltava kirjaimellisena kaupunkina. Ehkä selvin osoitus tästä on viittaus kahdentoista apostolin nimiin kahdessaatoista perustuksessa (jae 14). Johonkin kirjoitettu

nimi voi ilmaista omistusoikeutta tai henkilöllisyyttä. Uudessa testamentissa ei ole mitään, mikä millään tavalla johtaisi siihen johtopäätökseen, että uuden Jerusalemin perustukset kuuluvat kahdelletoista apostolille, mutta siellä on selvästi lausuttu, että kaksitoista apostolia ovat seurakunnan perustus. Paavali sanoo, että kristillinen seurakunta on apostolien ja profeettojen perustuksille rakennettu (Ef. 2:20). Se ei tietenkään tarkoita, että apostolit ja profeetat ovat omassa persoonassaan seurakunnan perustus, vaan sen sijaan, että apostolien ja profeettojen julistama Jumalan Sana on sen uskon perustus, joka tekee meistä seurakunnan jäseniä. Tuon ajatuksen vahvistavat myös Jeesuksen sanat, että Pietarin tunnustus on perustus, jolle hän rakentaa seurakuntansa (Matt. 16:18).

Toinen ilmaus, joka viittaa siihen johtopäätökseen, että meillä on tässä käsillä riemuitsevan seurakunnan vertauskuva, on kaupungin muoto. Se on täydellinen kuutio, yhtä korkea, leveä ja pitkä. Tämä oli myös ilmestysmajan kaikkeinpyhimmän ja myöhemmin Salomonin temppelin muoto. Kaikkeinpyhintä pidettiin erityisenä Jumalan asuinpaikkana, jossa Herra puhui Mooseksen kanssa kasvoista kasvoihin ja johon ylimmäinen pappi saapui Herran eteen sovittavan uhriveren kanssa. Edellisessä näyssä uusi Jerusalemi oli paikka, jossa Jumala elää kansansa kanssa erityisessä läheisessä yhteydessä. Taivaallinen Jerusalemi on siten uusi kaikkeinpyhin, jossa Jumala asuu omiensa kanssa iankaikkisesti.

Edelleen tätä käsitystä tähdentää se, että kahdelletoista portilla on kahdentoista Israelin sukukunnan nimet. Se, että kussakin neljästä sivusta on kolme porttia, näyttää olevan toinen viittaus erämaan ilmestysmajaan. Jumala käski, että kullekin neljästä ilmestysmajan sivusta kolmen sukukunnan tuli pystyttää leirinsä (4. Moos. 2). Uuden testamentin käsitteistössä todellinen Jumalan Israel tarkoittaa näkymätöntä seurakuntaa, joka koostuu kaikista niistä, jotka ovat uskon kautta Aabrahamin lapsia. Kahteentoista porttiin kirjoitettuja kahdentoista sukukunnan nimiä ei anneta tässä, mutta voimme turvallisesti olettaa, että ne ovat samat kaksitoista nimeä, joita oli käytetty näyssä taistelevasta seurakunnasta aiemmassa luvussa (7:4–8). Porteissa olevat nimet viittaavat siihen, että vain niiden, jotka uskon kautta ovat Jumalan valitun kansan jäseniä, valittuja, hengellinen Israel, sallitaan päästä sisälle

kaupunkiin. Tämä taivaallinen Jerusalemin on vertauskuva seurakunnasta sen jälkeen, kun vanha asioiden järjestys on hävinnyt.

Tämän johtopäätöksen osoittaa teksti itse oikeaksi monin verroin, kun taivaallinen Jerusalemin mainitaan ”*morsiameksi, Karitsan vaimoksi*”. Kristuksen morsian on kristillinen seurakunta (19:5–9).

Toinen yleinen huomautus, joka voidaan tehdä, ennen kuin tarkastelemme näkyä yksityiskohtaisesti, on se, että kaikki luvut, joita käytetään kuvailemaan kaupunkia, ovat luku kaksitoista tai sen kerrannaisia. Kaupungissa on kaksitoista porttia, joista vastaa kaksitoista enkeliä ja joihin on kaiverrettu kaksitoista nimeä ja jotka on tehty kahdestatoista helmestä. Kaupungin muurilla on kaksitoista perustusta, jotka kantavat kahdentoista apostolin nimeä. Kaupunki on 12000 vakomittaa (KR 92: ”*stadionmittaa*” = 192 m) pitkä, leveä ja korkea. Kaupungin muuri on 144 kyynärää (144 = 12 x 12; kyynärä = n. 0,5 m) paksu. Kaikki tämä osoittaa oikeaksi sen johtopäätöksen, että kaksitoista on numero, joka kuvaa seurakuntaa, kuten panimme merkille käsitellessämme lukua 7.

Näiden tähän näkyyn liittyvien yleisten huomioiden jälkeen jatkamme eteenpäin ja tarkastelemme joitakin sen yksityiskohtia. Johanneksen johdattaa tähän näkyyn yksi seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemän maljaa ja jotka toivat mukanaan seitsemän viimeistä vitsausta. Nämä seitsemän enkeliä olivat ensin näyttäytyneet Johannekselle luvussa 15. Jos seuraamme kreikan kielipöytä sääntöjä täsmällisesti, meidän täytyy päätellä Johanneksen sanovan tässä, että seitsemän enkeliä oli kuormattu seitsemällä viimeisellä vitsauksella tai ne kantoivat niitä, koska partisiippi *γεμόνεων* ”*täynnä*” tai ”*kuormattu jollakin*”, joka on genetiivissä, ei voi kielipöytäisesti määrätä substantiivia *φάλας* (maljat), joka on akkusatiivissa.

Useimmat kääntäjät kuitenkin olettavat, että Johannes teki kielipöytäisen virheen. He tulkitsevat, että genetiivissä oleva partisiippi määrää akkusatiivissa olevaa substantiivia, jonka jäljessä se on, ja kääntävät: ”*Monta maljaa täynnä seitsemää viimeistä vitsausta*”, vaikkakin NASB-käännöksessä on reunahuomautus, jossa se kiinnittää huomiota siihen, minkä se selvästi katsoo olevan kömpelöä kreikkaa. Toisaalta Johannes tiesi aivan hyvin, että substantiivia määräävän partisiipin tulisi olla samassa sijamuodossa kuin

ko. substantiivi. Aiemmassa jakeessa hän sanoo, että seitsemän maljaa oli täynnä Jumalan vihaa, ja siellä partisiipin sijamuoto ilmaisee hyvin selvästi, että se määrää substantiivia ”*maljat*” (15:7). Edelleen tuossa tekstiyhteydessä hän kuvailee kahdesti, että näillä enkeleillä on seitsemän viimeistä vitsausta, ennen kuin hän mainitsee, että niille annettiin seitsemän viimeistä maljaa (15:1,6). Niinpä on mahdollista, vaikkakaan ei välttämätöntä, ajatella, että enkelit kantavat seitsemää vitsausta myös ennen kuin niillä oli maljat käsissään. Kreikan sana *γέμω*, joka tavallisesti käännetään ”*olla täynnä*”, voidaan myös käyttää eläimestä, joka kantaa kuormaa selässään, missä tapauksessa se on käännettävä ”*kuormattu*”. Sitä paitsi Johannes ei missään sano, että vitsaukset olivat maljoissa, vaan hän puhuu maljoista, jotka ovat täynnä Jumalan vihaa. Näistä syistä olemme valinneet käännettävän, joka ilmaisee, että enkelit kantoivat jollain tavalla seitsemän viimeistä vitsausta.

Tämä herättää uudelleen kysymyksen kielipöytäisistä ”*virheistä*” Johanneksen kreikassa, ja toistamme aiemman huomiomme, että poikkeamiset säännöistä eivät ole samalla tasolla kuin asiavirheet. On täysin mahdollista ilmaista totuus heikolla kielipöydällä. Kun Pyhä Henki inspiroi pyhät Jumalan ihmiset kirjoittamaan ylös Jumalan totuuden Raamattuun, hän käytti sitä kirjallista tyyliä, johon he olivat tottuneet. On totta, etteivät kaikki Johanneksen näennäiset poikkeamiset säännöistä ole helposti selitettävissä. Tämä muistuttaa meitä jälleen siitä, että täysin johdonmukaisen selityksen löytäminen Johanneksen näennäisesti heikolle kreikalle ei kuitenkaan merkitse sitä, että hänen kreikkansa olisi niin *huonoa* kuin joskus on esitetty.

Enkeli, joka näyttäytyi Johannekselle, lupasi näyttää hänelle ”*morsiamen, Karitsan vaimon*”. Ei ole epäilystäkään siitä, että tämä on lupaus näyttää Johannekselle seurakunta sen taivaallisessa kirkkaudessa vastakohtana kärsivälle, taistelevalle seurakunnalle, jolle hän osoitti tämän kirjan.

Välittömästi annettuaan Johannekselle tämän lupauksen enkeli vei hänet ”*hengessä suurelle ja korkealle vuorelle*”. Johannes sanoo sanatarkasti: ”*Hän vei minut vuoren päälle*” *ἐπὶ ὄρος*, mutta tämä on esimerkiksi ellipsisistä (poisheittämisestä, sanan tai sanojen pois jättämisestä lauseesta, suom. huom.), jota lukijan ajatellaan täydentävän toisella verbillä. Ajatus on tämä: ”*Hän vei minut ja laski minut vuoren päälle*.” Ilmaisuu ”*hengessä*”, jota

Johannes käyttää monta kertaa tässä kirjassa (1:10; 4:2; 17:3), ei taaskaan ole viittaus Pyhään Henkeen, vaan sen sijaan hengelliseen tilaan, jossa tietoisuus hengellisistä asioista on korkeampi ja jossa Johannes kykeni näkemään asioita, jotka näytettiin hänelle näissä näyissä. Katso kommentit tämän ilmaisun aiemmasta käytöstä (1:10; 4:2; 17:3).

Aivan kuten Mooses oli nähnyt koko luvatus maan Nebo-vuoren huipulta (5. Moos. 34.), samoin Johannes kykeni tämän vuoren huipulta näkemään pyhän kaupungin, Jerusalemin, laskeutuvan Jumalan luota taivaasta. Ensimmäisessä näyssä taivaallisesta Jerusalemistä, minkä hän oli kuvaillut tämän luvun alkujakeissa, Johannekselle ei ilmeisesti oltu annettu selvää kuvaa kaupungista. Hän ainoastaan sanoo, että se oli koristettu kuin morsian aviomiehelleen.

Nyt hän kuitenkin kykeni kuvailemaan kaupungin yksityiskohtaisesti. Ensiksi hän sanoo, että sillä on Jumalan kirkkaus. Tämä näyttää olevan jälleen viittaus erämaan ilmestysmajaan. ”Herran kirkkaus” on se kirkas valo, jossa Jumala toi julki läsnäolonsa kansalleen erämaassa ja myös myöhemmin aikoina. Meille kerrotaan, että kun ilmestysmaja pystytettiin ja vihittiin, ”Herran kirkkaus täytti asumuksen” (2. Moos. 40:34,35). Sama tapahtui jälleen, kun Salomon temppeli pyhitettiin Herran palvelukseen (1. Kun. 8:11). Vaikka tätä kirkasta valoa kutsutaan tavallisesti ”Herran kirkkaudeksi”, niin Roomalaiskirjeessä (9:4) sitä kutsutaan yksinkertaisesti ”kirkkaudeksi” ja Hesekiel selvästi kutsuu sitä ”Israelin Jumalan kirkkaudeksi” (Hes. 8:4; 9:3; 10:19; 11:22,23; 43:2,4). Johannes käytti tätä ilmaisua, ”Jumalan kirkkaus”, kerran aiemmin (15:8), ehkä myös tässä erityisessä merkityksessä, ilmaistakseen Herran armollisen läsnäolon kansansa keskuudessa uudessa Jerusalemissa. Tämä käsitys ”Jumalan kirkkaudesta” tuodaan ilmi myös myöhemmässä lausumassa, että Jumalan kirkkaus valaisee taivaallisen kaupungin (jae 23).

Johannes jatkaa: ”sen hohto oli kaikkein kalleimman kiven kaltainen, niinkuin kristallinkirkas jaspiskivi.” Useimmat nykyajan käännökset kääntävät sanan **φωστήρ** (sen valon lähde) ”säteilyksi” tai ”loisteeksi”. Sana tarkoittaa kuitenkin ”valonantajaa”, ”valonlähdettä”. Sillä on epäilemättä tuo merkitys siinä ainoassa muussa Uuden testamentin kohdassa, jossa

tuota sanaa käytetään (Fil. 2:15). Sitä paitsi merkitys ”säteily” tai ”loiste” ei näytä olevan perusteltu.

Tämän ohella merkitys ”sen valon lähde” on täysin järkeenkäypä sekä suppeammassa että laajemmassa tekstiyhteydessä. Kun **φωστήρ** sanotaan olevan kaikkein kalleimman kiven kaltainen, kuin kristallinkirkas jaspiskivi, tämä näyttää toistavan kuvauksen Jumalasta valtaistuinnäyssä luvussa 4 (4:3), jossa hänen, joka istui valtaistuimella, kuvaillaan olevan ”jaspis- ja sardionkiven kaltainen”. Näyssä valtaistuimesta seuraavassa luvussa (22:5) Jumalan sanotaan valaisevan pyhät kirkkaudessa ja aiemmassa jakeessa (21:23) Johannes sanoo, että kaupunki ei tarvitse aurinkoa tai kuuta; se ei tarvitse valonlähteitä, koska Herran kirkkaus valaisee kaupungin ja Karitsa on sen lamppu. Näistä syistä ymmärrämme, että **φωστήρ** kaupungin valon lähde, on Jumala itse. Siten me näemme tässä lausumassa jälleen yhden osoituksen Jumalan armollisesta läsnäolosta kansansa keskuudessa uudessa Jerusalemissa.

Uudella Jerusalemillä kuvaillaan olevan suuri ja korkea muuri. Muurit antiikin kaupunkien ympärillä palvelivat vain yhtä tarkoitusta. Ne suojelivat asukkaita vihollisten hyökkäyksiltä. Kaikki kirkon viholliset on heitetty tulijärveen eivätkä ne siksi enää uhkaa seurakuntaa. Muuri kuvaa tätä turvallisuutta, jota Jumalan kansa nauttii uudessa taivaassa ja uudessa maassa.

Kahdentoista sukukunnan nimet kahdellatoista kaupunkiin johtavalla portilla osoittavat, että näitä portteja saavat käyttää vain israelilaiset. Kaikilla oikeilla israelilaisilla ja vain oikeilla israelilaisilla on pääsy tähän pyhään paikkaan. Kenenkään ympärileikkaamattoman henkilön ei sallittu syödä pääsiäislampaasta (2. Moos. 12:48) eivätkä juutalaiset sallineet kenenkään ympärileikkaamattoman henkilön tulla välittömälle temppelialueelle maanpäällisessä Jerusalemissa. Vastaavasti kenenkään epäuskoisen ei sallita tulla sisään taivaalliseen kaupunkiin. Meidän ei ole tarpeen toistaa tässä, mitä on jo sanottu sanan Israel uusitamentillisestä merkityksestä. Katso esimerkiksi kommentteja Smyrnaan osoitettuun kirjeeseen (2:9).

Meille ei kerrota erikseen, miksi kahdelletoista portille on asetettu kaksitoista enkeliä. Koska enkelit kuvataan niin usein Jumalan lasten suojelijoiksi, monet olettavat, että heidät on asetettu porteille puolustamaan

kaupunkia sen vihollisia vastaan. Sellainen tulkinta ei ole mahdoton. Viittaus elämän puuhun ja muut rinnakkaisuudet Eedenin puutarhaan seuraavassa tekstiyhteydessä tuntuvat kuitenkin osoittavan, että pyhän kaupungin porteilla seisovat enkelit palvelevat samanlaista tehtävää kuin se, mitä toimittivat kerubit, jotka oli asetettu Eedenin puutarhan sisäänkäyntiin. Ne ovat siellä pitääkseen huolta, ettei kukaan epäuskoinen tule näistä porteista sisään syödäkseen elämän puusta. Enkelien läsnäolo vahvistaa siten portteihin kaiverrettujen israelilaisten sukukuntien nimien opettaman läksyn.

Kaupungin mittaaminen muistuttaa näkymää, joka on kuvailtu luvussa 11, jossa Johanneksen käskettiin mitata temppeli, mutta jättää esipiha ja kaupunki mittaamatta, koska nuo alueet olivat pakanoiden, ts. epäuskoisten, hallussa. Tässä mitataan koko kaupunki, sillä tässä kaupungissa ei ole ketään, joka ei kuulu sinne. Riemuitseva seurakunta, toisin kuin näkyvä seurakunta sellaisena kuin me kohtaamme sen tässä maailmassa, ei ole sekoitettu kansanpaljous. Lusteet erotetaan vehnästä (Matt. 13:37–43) ja hyvä kala kelvottomasta (Matt. 13:47–50).

Olemme jo panneet merkille, että tämä kaupunki on täydellinen kuutio, 12000 vakomittaa joka suuntaan. Jotkut nykyajan kääntäjät (esim. AAT, NASB) esittävät tämän luvun nykyajan vastineen, joka on itse asiassa vähän vaille 1400 mailia (n. 2304 km). Tämä luku selittää tietyssä määrin, miksi jotkut raamatunselittäjät löytävät ongelmia tässä kaupungin kuvauksessa. On vaikea kuvitella muuria, joka on yli tuhat mailia (yli 1600 km) korkea ja joka on vain vähän yli kaksisataa jalkaa (n. 60 m) leveä. Mutta mittojen esittäminen nykyaikaisilla vastineilla todellisuudessa tuhoaa symboliikan, koska kaikki mitat ovat kahdentoista kerrannaisia. Nämä luvut eivät ole maantieteellisiä vaan vertauskuvallisia. Ne auttavat meitä ratkaisemaan luvun kaksitoista vertauskuvallisen merkityksen.

Kaupungin täydellinen kuution muoto, paitsi että se on samanlainen kuin kaikkeinpyhimmän muoto, viittaa myös siihen, että Jumalan suunnitelma hänen lähettäessään kaksitoista apostolia kokoamaan valitut on toteutunut menestyksellisesti. Paavali oli puhunut Herran pyhästä temppelistä, kristillisestä seurakunnasta, kasvavana (Ef. 2:21), kun yhä enemmän niitä, jotka ovat kaukana, tuodaan lähelle (Ef. 2:17). Pietari oli kuvaillut yksittäiset

kristityt eläviksi kiviksi, jotka on liitetty seurakuntaan (1. Piet. 2:5). Mutta Johannes näkee seurakunnan täydellisenä kokonaisuutena, jossa ei ole enää tilaa lisäyksille, sillä kaupungin rakentaminen on ilmiselvästi päätöksessä. Kaupungin muoto muistuttaa sen tähden jälleen kerran meitä siitä, että nykyinen maailma pysyy niin kauan kunnes kaikki Jumalan valitut on koottu. Koska kaupungin mitta on 12000 vakomittaa joka suuntaan, joka on 12 x 10 x 10 x 10 vakomittaa, ja koska kaksitoista on seurakunnan luku, luvun kymmenen pitäminen täydellisyyden vertauskuvana täytyy olla oikea.

Muuri on 144 kyynärää leveä. Koska kaupunki on täydellinen kuutio, muuri on selvästi yhtä leveä huipulla kuin pohjalla, joka on jälleen osoitus siitä, että silmiemme eteen asetettua kuvaa ei tule ymmärtää kirjaimellisesti. Tuon vaikutelman vahvistaa Johanneksen lausuma ”*ihmismitan mukaan, joka on enkelin mitta*”. Tuon huomautuksen täsmällistä merkitystä ei ole helppo ratkaista. Sen ei tarvitse merkitä mitään muuta kuin, että enkeli, joka puhui hänelle ja joka mittasi muurin, näyttäytyi hänelle ihmishahmossa. Aivan kuten tämän henkiolennon ihmishahmo ei ollut tarkka kuvaus siitä, mitä enkeli todellisuudessa on, samoin tämä pyhän kaupungin aineellinen muoto on tarkoitettu kuvaamaan jotain, mikä pohjimmiltaan on hengellinen todellisuus.

Taivaallisen kaupungin sanoinkuvaamaton kauneus kuvaillaan kultan ja kallisarvoisten jalokivien muodossa. Muurin rakennusaine oli ”*jaspis*”. Raamatunselittäjät ja sanakirjat eivät ole yhtä mieltä siitä, minkälainen kivi tämä tarkalleen ottaen oli. Silti on olemassa yleinen yksimielisyys, että antiikin aikoina sana ”*jasper*” Ἱάσπις ei tarkoittanut ainoastaan puolijalokiveä, joka nykyään tunnetaan tuolla nimellä. Monet raamatunselittäjät uskovat, että sana tarkoittaa tässä ”*timanttia*”, kun taas toiset ehdottavat ”*opaalia*”. Juuri sen tähden, että emme kykene ymmärtämään ja tunnistamaan selvästi kaikkea, mitä tässä kuvauksessa kaupungista sanotaan, meille jää vaikutelma sanomattomasta kauneudesta.

Päätelmä, että muuri oli jaspista, näyttää kuitenkin olevan ristiriidassa sen Johanneksen lausuman kanssa, että kaupunki oli puhdasta kultaa ja että ensimmäinen perustus oli jaspista. Me kohtaamme tässä jälleen kerran vaikeuden sanastossa. Sana ἔνδωμις ”*materia*” (jae 18 suomalaisissa

käännöksissä: rakennus, rakennettu jne. suom. huom.), on harvinainen sana, joka johtuu sanasta **δωμέω** ”rakentaa”. Käännöksemme, ”perustus” (Becker), on arvaus siitä, mitä Johannes tahtoi sanoa, eikä ole luultavasti parempi kuin ”materia”.

Kukin kahdestatoista perustuksesta on tehty yhdestä tai yhdenlaisesta jalokivestä ja jokainen portti on luotu yhdestä helmestä. Mitään tällaista rakennelmaa ei voida kuvitella maailmassa, jossa me elämme. Meitä muistutetaan siten siitä, että tätä nykyistä maailmaa ei enää ole ja että se korvataan maailmalla, joka on verrattoman loistava ja kaunis. Monia kivistä, jotka muodostavat perustukset, ei voida tunnistaa ehdottomalla varmuudella. Tiedämme vain, että kaksitoista perustusta kuvaavat kahtatoista apostolia, ja se, että jalokivet kuvaavat heitä, muistuttaa meitä siitä, mikä suuri aarre ja siunaus apostolit ja heidän sanomansa on seurakunnalle olleet.

Kuvaus kaupungin kadusta puhtaana kultana, yhtä läpikuultavana kuin lasi, kertoo meille siitä, että me olemme tässä tekemisissä todellisuuksien kanssa, jotka ylittävät kaiken meidän tämänhetkisen kokemuksemme. Siitä huolimatta kuvaus synnyttää vaikutelman tavattomasta arvosta ja loistosta. Tuon siunatun paikan kiistattoman kauneuden tulisi herättää meissä kaikissa kaipaus nähdä, millainen tuo paikka todella on. Muinainen runoilija on ehkä kirjoittanut parhaan mahdollisen selityksen tähän kuvaukseen, kun hän kirjoitti sanat, jotka on käännetty:

”En tiedä, ah, en tiedä

Mitkä ilot odottavat meitä siellä

Mikä kirkkauden säteily

Mikä vertaansa vailla oleva autuus.” (TLH, 613)

ITSE KAUPUNKI JA SEN ASUKKAAT (21:22–27)

22) *Mutta temppeliä minä en siinä nähnyt; sillä Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.* 23) *Eikä kaupunki tarvitse valoksensa aurinkoa eikä kuuta; sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppu on Karitsa.* 24) *Ja kansat tulevat vaeltamaan sen valkeudessa, ja maan*

kuninkaat vievät sinne kunniansa. 25) *Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä ei siellä ole,* 26) *ja sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet.* 27) *Eikä sinne ole pääsevä mitään epäpyhää eikä ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänsä kirjaan.*

Kun Johannes on kuvaillut, miltä uusi Jerusaleem näyttää muureineen ja perustuksineen, katuineen ja portteineen, hän kiinnittää huomion kaupunkiin itseensä. ”temppeliä minä en siinä nähnyt.” Sanalla ”temppeli” on painokas asema lauseessa. Johannes oli yllättynyt erityisen jumalanpalveluspaikan puuttumisesta. Temppeli oli paikka, jossa israelilaiset tulivat Herran eteen. Se oli paikka, jossa heillä oli läheisin yhteys Jumalan kanssa. Siellä toimitettiin ne armonvälineet, joiden kautta Jumala lahjoitti suosionsa ja anteeksiantamuksensa.

Mutta uudessa Jerusalemissa ei enää tarvita Jumalan asettamia asioita, joiden kautta hän on kansansa kanssa tekemisissä. Sen sijaan täällä he elävät välittömässä yhteydessä Jumalan kanssa. Johannes sanoo: ”Herra Jumala, Kaikkivaltias, on sen temppeli, ja Karitsa.” Ensi silmäyksellä voi näyttää oudolta, että Jumalaa ja Karitsaa kutsutaan temppeliksi. Tämä epäilemättä ei merkitse, että kaupungissa on erityinen paikka, jossa ihmiset voivat tulla hänen eteensä siten kuin he menettelivät maallisessa ilmestysmajassa. Jumalan läsnäolo kaikkialla vakuuttaa meidät siitä, että kun Jumala asuu kansansa keskuudessa uudessa Jerusalemissa, hän asuu heidän keskuudessaan kaikkialla. Hänen erityinen ja läheinen läsnäolonsa muuttaa koko paikan temppeliksi. Profeetta Sakarja (14:20–) oli ennustanut: ”Sinä päivänä on oleva hevosten kulkusissa kirjoitus: ’PYHITETTY HERRALLE.’ Ja padat Herran temppelissä ovat uhrimaljain vertaisia, jotka ovat alttarin edessä. Ja jokainen pata Jerusalemissa ja Juudassa on oleva pyhitetty Herralle Sebaotille, ja kaikki uhraajat tulevat ja ottavat niitä ja keittävät niissä. Eikä ole enää sinä päivänä yhtään kaupustelijaa Herran Sebaotin temppelissä.”

Leeviläisissä temppelijumalanpalveluksen säännöissä Jumala oli määrännyt, että sanat ”PYHITETTY HERRALLE” tuli kaivertaa ylipapin kantamaan hiippaan, mutta Sakarja ennusti, että aika tulisi, jolloin kaikki

Jerusalemmissa olisi pyhää ja kokonaan omistettu Herran palvelukseen. Vaikka nuo sanat ovat tiettyssä määrin täyttyneet Uuden testamentin kirkossa syntien anteeksiantamuksen kautta, me näemme niiden täydellisen täyttymyksen kuitenkin vasta uudessa taivaassa ja uudessa maassa, kun Jumalan näkyvä läsnäolo tekee koko pyhästä kaupungista jumalanpalveluspaikan.

Aurinkoa ja kuuta ei uudessa Jerusalemmissa tarvita, sillä Jumalan kirkkaus valaisee kaupungin. ”Jumalan kirkkaus” on ”Herran kirkkauden” toinen nimi, Shekinah, kirkas valo, jossa Jumala teki läsnäolonsa nähtäväksi muinaiselle Israelille ja joka loisti paimenten ympärillä, kun enkelit tulivat ilmoittamaan Vapahtajan syntymän. Tuo kirkkaus ei ilmesty enää vain lyhyeksi ajaksi vain kadotakseen jälleen sadoiksi ja tuhansiksi vuosiksi, vaan se on oleva Jumalan kansan pysyvä valaistus.

He eivät ainoastaan näe Herran kirkkautta keskeytyksettä, vaan Karitsa on samalla tavalla kaupungin lamppu. Tämä on ainoa kohta Raamatussa, jossa Herraa Jeesusta kutsutaan nimellä **λύχνος** öljylamppu, vaikka sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa on monta kohta, jotka puhuvat hänestä valona. Termi **λύχνος** on tässä jollain lailla rinnakkainen sanalle **φωστήρ** (valon lähde) tämän luvun jakeessa 11. Sekä **λύχνος** että **φωστήρ** ovat valon lähteitä. Voimme nähdä myös nämä kaksi rinnasteista lausetta, ”Jumalan kirkkaus valaisee sen” ja ”sen lamppu on Karitsa”, runollisina samaamerkitsevinä kertosäkeinä. Jotkut luterilaiset oppineet uskovat, että Herran kirkkauden esiintyminen Vanhassa testamentissa on erityinen Kolmiykseyden toisen persoonan julkitulo. Jos tämä on totta, kuten se hyvinkin saattaa olla, silloin ”Herran kirkkaus” ja ”Karitsa” tässä jakeessa olisivat samaamerkitseviä termejä, ja Herran kirkkaus valaisee kaupungin jumalihmisen kautta, jonka kasvot kirkastusvuorella loistivat yhtä kirkkaasti kuin aurinko ja joka loistaa sillä tavalla Jumalan kansalle kautta kaiken iankaikkisuuden.

Profeetta Jesaja oli ennustanut, että Messias olisi pakanoiden, maan kansojen, valkeus (42:6). Johannes näkee myös tuon profetian täyttyneenä uudessa Jerusalemmissa. Hän sanoo: ”Kansat tulevat vaeltamaan sen valkeudessa.” Jotkut raamatunselittäjät ovat päätelleet tästä jakeesta, että ainoastaan uskovat juutalaiset elävät kaupungin sisäpuolella, kun taas uskovat pakanat

elävät ympäröivissä esikaupungeissa, joissa kaupungin valo yhä saavuttaa heidät. On totta, että sana **ἔθνη** tarkoittaa toisinaan ”pakanoita” tai ”ei-juutalaisia ihmisiä”, mutta toisinaan se yksinkertaisesti tarkoittaa ”kansoja”. Sen valossa, mitä on sanottu seuraavan luvun jakeissa 14 ja 15, ja kaikkien niiden kohtien valossa, jotka opettavat selvästi, ettei juutalaisten ja ei-juutalaisten uskovien välillä ole mitään eroa (esim. Gal. 3:28; Ef. 2:14–), tällainen uskovien juutalaisten ja uskovien pakanoiden erottelu ei ole tässä hyväksyttävä. ”Kansojen”, joista tässä puhutaan, täytyy tarkoittaa ihmisiä ”kaikista kansoista ja sukukunnista ja kansanheimoista ja kielistä” (7:9), jotka seisovat valtaistuimen edessä valkeissa vaatteissa, jotka on pesty Karitsan veressä (7:14). Nämä ovat lunastettujen kansat, jotka elävät pyhän kaupungin muurien sisäpuolella. Noiden muurien ulkopuolelta me löydämme vain epäuskoisia. He ovat kaukana helvetissä eikä heidän ole koskaan sallittua tulla sisälle.

Sama täytyy sanoa kuninkaista, jotka ”vievät sinne kunniansa” (jae 24). Kuten 24 vanhinta, jotka heittivät kruununsa valtaistuimen eteen ja sanoivat, että Herra heidän Jumalansa on arvollinen saamaan kirkkauden ja kunnian ja voiman (4:10–), samoin maan kuninkaat, jotka ottavat vastaan evankeliumin sanoman, tuovat ”kunniansa” kaupunkiin. ”Heidän kunniansa” ei ole välttämättä se, mikä teki heistä maineikkaita. Kreikan sana **δόξα** tarkoittaa usein ylistystä. Sen tähden ”heidän kunniansa” voisi olla ylistys, jonka he tuovat Jumalalle ja Karitsalle. Perusajatus on sama. Aikana, jona Johannes kirjoitti tämän kirjan, maan hallitsijat olivat seurakunnan ja evankeliumin vihollisia, mutta ennen kuin taistelevan seurakunnan historia tulisi päätökseen, myös kuninkaat ja keisarit liittyisivät kansanpaljouteen, joka lopulta asuisi uudessa Jerusalemmissa.

Pyhässä kaupungissa asuvien täydellinen suoja ja turva esitetään meille lausumassa: ”Eikä sen portteja suljeta päivällä, ja yötä ei siellä ole.” Kaupungin portit (Ilmestyskirjan ajan kaupungit, suom. huom.) suljettiin illan koittaessa, jotta asukkaat saattoivat nukkua rauhassa, kun heillä oli tietoisuus siitä, että jokaisen vihollisen olisi vaikeaa, ellei mahdotonta, panna toimeen yllätyshyökkäys pimeyden turvin. Meidän aikamme kääntäjien mielestä on usein ollut vaikea kääntää sana **γὰρ** (sillä) tämän lauseen toisessa

puoliskossa. Kun **ἡμέρας** (päivällä) voisi olla monikon akkusatiivi –muoto, on kyseenalaista, puhuisiko Johannes tässä yhteydessä ”päivistä”, koska tekstiyhteyden mukaan päivien ja öiden peräkkäisyys on tullut päätökseen. Olemme sen tähden käsittäneet sanamuodon yksikön genetiiviksi. Genetiivi ei ilmaise ajan kestoa. Se vaatisi akkusatiivi–muotoa. Genetiivi ilmaisee, ettei portteja suljeta päivän minään hetkenä. Koska porttien sulkeminen edellyttää pimeyden koittamista, ei niitä koskaan suljeta. Tämä on kaupunki ilman aurinkoa ja auringonlaskua. Sen asukkaat vaeltavat muuttumattoman Jumalan muuttumattomassa kirkkaudessa.

Se, ettei portteja koskaan suljeta, kuvaa myös sitä, että täällä elävillä ei ole mitään vihollista eikä heidän turvallisuuttaan uhkaa mikään. Heidän pelastuksensa on lopullinen ja täydellinen. Perkele, peto ja väärä profeetta, jotka tavoittelivat heidän tuhoaan, on kaiken jälkeen heitetty tulijärveen täydellisen tappion kokeneina. Siitä syystä ei myöskään portteja tarvitse sulkea mihinkään aikaan päivästä. Tuon kaupungin muureilla ei koskaan tarvita vartiomiehiä hälyttämään lähestyvistä vihollisarmeijoista. Googia ja Maagogia ei enää ole. Tämä kaupunki tarjoaa täyden ja iankaikkisen turvallisuuden kaikille, joille on suotu etuoikeus asua siellä. Minkä ihanan tulevaisuuden Johannes tarjoaakaan oman aikansa vainotuille kristityille, jotka eivät olleet missään turvassa Rooman hallituksen uhalta.

Noina vainon aikoina uskovat joutuivat kärsimään sekä usein menettämään omaisuutensa, mutta Johanneksella oli lohdutuksen sana myös tuohon tilanteeseen. Hän kirjoitti: ”*He vievät sinne kansojen kunnian ja kalleudet*” (Becker). Aramean kielen vaikutuksen alaisena Uuden testamentin kirjoittajat käyttivät usein persoonatonta monikon kolmatta persoonaa siinä, missä klassinen kreikka käyttäisi passiiviverbiä. Olisi ehkä parempi kääntää: ”*Sinne viedään kansojen kunnia ja kalleudet.*” Toisin kuin aiemmin mainitut kuninkaat, kansat selvästikään eivät tuo aarteitaan mielellään. Näiden ihmisten, jotka olivat vainonneet seurakuntaa ja ryöstäneet uskovilta heidän omaisuutensa, olisi lopulta palautettava takaisin, mitä he olivat pyhiltä ottaneet.

Sanan, jonka me olemme kääntäneet sanalla ”*aarre*” (Becker), useimmat käännökset kääntävät sanalla ”*kunnia*”. Vaikka kreikan sanan **τιμή** ensisijainen

merkitys on ”*kunnia*” tai ”*arvo*”, silti tämä sana voi merkitä myös ”*sitä, mitä pidetään suuressa arvossa*”. Koska lauseen rakenne viittaa siihen, kuten olemme panneet merkille, että kansat eivät tuo näitä lahjoja itse, ”*kansojen kunniaa*” on tuskin käsitettävä ”*ylistykseksi, jonka kansat antavat*”, vaan sen sijaan ”*siksi, mikä teki kansat maineikkaiksi*”, ts. heidän talteenpannut omaisuutensa, jotka tekivät heistä suuria. Tuossa tekstiyhteydessä näyttäisi sitten siltä, että **τιμή** käännetään parhaiten sanalla ”*aarteet*”.

Kun Vanhan testamentin profeetat puhuivat Messiaan tulemisesta ja hänen valtakunnastaan, he sanoivat usein, että kansojen aarteet tuotaisiin hänelle. Salomo lausui seuraavat sanat Messiaan valtakunnasta psalmissa 72:10,15: ”*Tarsiin ja saarten kuninkaat tuovat lahjoja, Saban ja Seban kuninkaat veroa maksavat. ... hänelle tuotakoon Saban kultaa ...*”

Jesaja (60:5) ilmaisi samanlaisen toivon Uuden testamentin kirkolle sanoessaan: ”... *meren aarteet kääntyvät sinun tykösi, kansojen rikkaudet tulevat sinulle.*”

Profetiassa, jonka Heprealaiskirjeen kirjoittaja ymmärsi ennustukseksi maailman lopusta (Hebr. 12:26; vrt. Hab. 2:6) profeetta Haggai (2:7,8) oli kirjoittanut: ”*Pakanakansojen kalleudet tulevat, ja minä täytän tämän temppelin kunnialla ... Minun on hopea, ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot.*”

Vaikka KJV-käännös kääntää tämän kohdan ensimmäisen rivin: ”*Kaikkien kansojen kaipaus tulee*”, kirjaimellinen käännös heprean tekstistä olisi: ”*Kaikkien kansojen kaivatut asiat tulevat*”. Useimmat nykyiset käännökset ovat sen tähden käyttäneet sanaa ”*aarre*” tai ”*rikkaus*” sanan ”*kaipaus*” sijasta, mikä on usein ymmärretty väärin Messiaan nimeksi. Tuo tulkinta yleistyi suosituksen virren tähden: ”*Tule, kansojen kaipaus, tule.*”

”*Kaivattavien asioiden*” oikeaa käsittämistä auttaa viittaus hopeaan ja kultaan seuraavassa jakeessa (Hagg. 2:8). Johanneksen lausuma tässä näyttää toistavan Haggain sanat ja samanlaiset profetiat, jos ymmärrämme sanan **τιμή** merkityksessä ”*aarre*”.

Vaikka edellä lainatut messiaaniset profetiat ovat osittain täyttyneet Uuden testamentin seurakunnassa, silti se, miten Heprealaiskirje käyttää Haggain profetiaa, viittaa siihen, että täydellinen täyttymys tapahtuu uudessa

taivaassa ja uudessa maassa, jossa Jumalan lapsilla on kaikki kaivatut asiat. Minkä muodon nämä aarteet tarkalleen ottaen saavat, kun luomakunta järjestetään uudelleen nykyisen taivaan ja maan sulaneista raunioista, sitä emme tiedä. Mutta se, mitä Johannes sanoo tässä, pitää yhtä Paavalin korinttolaisille osoittamien sanojen kanssa: ”Älköön siis kukaan kerskatko ihmisistä; sillä kaikki on teidän, teidän on Paavali ja Apollos ja Keefas, teidän on maailma ja elämä ja kuolema, nykyiset ja tulevaiset, kaikki on teidän. Mutta te olette Kristuksen, ja Kristus on Jumalan.” (1. Kor. 3:21–23). Nyt me vaellamme uskossa sikäli kuin tuosta totuudesta on kyse, mutta uudessa maailmassa myös tuo on jotakin, jonka me näemme.

Ilmoitettuaan, mitä me tulemme löytämään uudesta Jerusalemistä, Johannes jatkaa kertomalla, mitä sieltä ei löydy. Hän kirjoittaa: ”Eikä sinne ole pääsevä mitään epäpyhää eikä ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa, vaan ainoastaan ne, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämänkirjaan.” Kreikan alkukieli sanoo itse asiassa, että ”on varmaa, että kaikki se, mikä on epäpyhää, ei pääse sinne sisälle”, hepreankielelle ominainen rakenne, joka on melko yleinen Uudessa testamentissa.

Kun Johannes sanoo, ettei mitään epäpyhää pääse tuohon kaupunkiin, hän käyttää Vanhan testamentin leeviläisen lain kieltä. Juutalaisten, jotka olivat seremoniaalisesti epäpyhiä, ei sallittu osallistua jumalanpalveluksiin temppelissä eikä heillä ollut lupaa uhrata mitään epäpyhää Herralle. Tässä meillä on jälleen osoitus siitä, että koko kaupunkia on pidettävä temppelinä tai erityisenä Jumalan asuinpaikkana. Profeetta Jesaja oli ennustanut samalla tavalla Jerusalemistä. Hän profetoi (Jes. 52:1): ”Pukeudu juhlapukuusi, Jerusalemi, sinä pyhä kaupunki. Sillä ei koskaan enää astu sinun sisällesi ympärileikkaamaton eikä saastainen.”

Tässä olevat Johanneksen sanat auttavat meitä ymmärtämään, että Jesaja ei puhunut maallisesta Jerusalemin kaupungista, vaan Jerusalemistä Uuden testamentin seurakuntana ja erityisesti riemuitsevana seurakuntana iankaikkisuudessa.

Epäpyhyyttä koskevat seremoniaaliset lait olivat kasvatuksellinen ja kuvaannollinen keino osoittaa Israelin lapsille, että on olemassa jotain, mikä tekee ihmisen, sellaisena kuin hän itsessään on, sopimattomaksi

lähestymään pyhää Jumalaa. Raamattu opettaa meille, että tämä on synti ja että siitä voidaan päästä eroon ainoastaan Kristuksen ansaitseman anteeksiantamuksen kautta. Mutta koska anteeksiantamus vastaanotetaan vain uskon kautta, Johannes ilmaisee näillä sanoilla vertauskuvallisesti evankeliumissaan julistamansa totuuden: ”Joka ei ole kuuliainen (KJV ja Biblia: joka ei usko, suom. huom.) Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan Jumalan viha pysyy hänen päällensä” (Joh. 3:36).

Johannes sanoo myös: ”Eikä sinne ole pääsevä ... ketään kauhistusten tekijää eikä valhettelijaa.” Kirjaimellisesti kreikan kielen sanat voidaan käsittää joko: ”se, joka tekee (engl. ”do”) kauhistuksen ja valheen” tai: ”se, joka tekee (engl. ”make”) kauhistuksen ja valheen”. Sanoja ”kauhistus” ja ”valhe” käytettiin yleisesti Vanhassa testamentissa epäjumalan nimityksenä, ja jos kääntäisimme: ”Se, joka tekee kauhistuksen”, ts. epäjumalan, nämä sanat sisältäisivät epäjumalanpalveluksen tuomitsemisen synniksi, joka sulkee ihmiset ulos taivaasta. Sana ”tekee”(do) **ποιῶν** voidaan kääntää ja usein käännetään sanalla ”tehdä” (make). Esimerkiksi Heprealaiskirjeessä luemme, että Jumala ”teki” **ἐποίησεν** maailman (1:2). Tuomitessaan pakanoiden epäjumalanpalveluksen Paavali sanoo, että tehdessään kuvia he ”ovat vaihtaneet Jumalan totuuden valheeseen” (Room. 1:25).

Ilmaisu **ὁ ποιῶν ... ψεύδους** (se, joka tekee (engl. does or make) ... valheen) on hyvin epätavallinen ja vain Johanneksen käyttämä. Se löytyy vain tässä ja 22:15:ssä. Jälkimmäisessä kohdassa se voisi viitata myös epäjumalanpalvelukseen, koska olisi mahdollista kääntää tuon lauseen viimeiset ilmaukset: ”Epäjumalanpalvelijat sekä kaikki, jotka rakastavat ja tekevät valheen”, ts. väärän jumalan. Jos käänämme tällä tavalla, meidän on hyvä muistaa, että väriä jumalia ei tehdä ainoastaan puusta tai kivistä tai kullasta tai hopeasta. Väärä jumala tehdään myös silloin, kun totuus Jumalasta peitetään väärällä opilla. Esimerkiksi jumala, joka pelastaa ihmiset, jotka ansaitsevat taivaan häneltä suhteellisen siivolla elämällä, ei ole Raamatun Jumala, vaan epäjumala. Todellisuudessa jokainen väärä oppi on askel kohti jumalan luomista syntisen ihmissydämen mielikuvituksesta. Vaikka emme tulkitsisikaan ”valhetta” näissä kahdessa kohdassa ”epäjumalaksi”, meidän ei tulisi unohtaa, että kaikkein vahingollisimpia valheita ovat ne,

jotka riistävät ihmisiltä varmuuden, jonka vain evankeliumin totuus voi tuoda ihmisyydämille.

Voisi olla mahdollista löytää jotain apua Johanneksen kielen ymmärtämiseen tässä useista muista kohdista, joissa hän puhuu totuuden ”tekemisestä”. Hän käyttää tuota ilmaisua ensimmäisessä kirjeessään, jossa hän kirjoittaa: ”*Jos sanomme, että meillä on yhteys hänen kanssaan, mutta vaellamme pimeydessä, niin me valhettelemme emmekä tee totuutta*” (1. Joh. 1:6). Vaikka Johannes saattaa tarkoittaa tällä ilmauksella enemmän kuin ”totuuden kertomista”, tekstiyhteys osoittaa selvästi, että tämä on ainakin osa siitä, mitä hän tahtoo sanoa. ”Totuuden tekeminen” on selvästi ”valhettelemisen” vastakohta ja Johannes julistaa tuomion ihmisille, jotka puhuvat jotain perätöntä.

Evankeliumissaan Johannes käyttää myös tätä ilmaisua (Joh. 3:21). Mutta siellä ”totuuden tekeminen” **ποιῶν τὴν ἀλήθειαν** on vastakohtana ”pahan tekemiselle” **φᾶνλα πράσσω**. Tuohon yhteyteen käännös ”totuuden kertominen” tuskin sopisi. Niinpä vaikka me olemme kääntäneet ”*se, joka tekee sellaista, mikä on kauhistus, ja joka kertoo valheita*” (kirjaimellisesti: valheen), totena pysyy, että tässä tapauksessa englannin (eikä suomen) kieli ei tarjoa ilmausta, joka tekee täyttä oikeutta Johanneksen käsitteelle.

Kääntäjillä on ollut myös jonkin verran vaikeuksia kääntää konjunktio **εἰ μὴ**, jolla tämän luvun päättävä lause alkaa. Monet heistä kääntävät sen ”*mutta vain*”. Partikkelit **εἰ μὴ** tarkoittavat toisinaan ”*mutta*”. Kaikkein yleisin merkitys on kuitenkin ”*paiisi*”. Useimmat kääntäjät epäröivät selvästi kääntää tuolla tavalla, koska sellainen käännös tarkoittaisi, että myös ne, jotka on kirjoitettu elämän kirjaan, ovat epäpuhtaita ja vastuussa vakavista synneistä. Mutta jos sellainen käännös ymmärretään laki/ evankeliumi – vastakohtan valossa, olisi mahdollista saada käännöksestä ”*paiisi*” aivan ymmärrettävä. Se olisi itse asiassa keino ilmaista, että pelastus on yksin armosta, koska ne, jotka on valittu pelastukseen, ovat täysin arvottomia siihen heille suotuun suureen kunniaan, että heidän nimensä on kirjoitettu Karitsan elämän kirjaan. Voisimme siksi ymmärtää Johanneksen sanovan, että koko syntisestä ja epäpuhtaasta ihmiskunnan suuresta massasta eivät pelastu ketkään muut kuin ne, jotka Jumalan armosta on valittu iankaikkiseen elämään ja jotka heidän valitsemuksensa seurauksena on saatettu uskoon

evankeliumin saarnaamisen kautta.

Tämä on neljäs ja viimeinen kerta, jolloin Johannes puhuu ”*elämän kirjasta*” (vrt. 13:8; 17:8; 20:15). Kun hän puhuu ”*niistä, jotka ovat kirjoitetut Karitsan elämäkirjaan*”, hän käyttää ilmeistä ellipsiä (epätäydellistä lausetta). Hän tarkoittaa, että heidän nimensä on kirjoitettu sinne (vrt. 13:8; 17:8). Kutsuessaan sitä ”*Karitsan elämäkirjaksi*” hän muistuttaa meitä siitä, että ihmiset ovat luonnostaan syntisiä ja epäpuhtaita. Silti kaikesta syntisyydestä huolimatta he ovat kelpollisia kirjoitettavaksi tuohon kirjaan ainoastaan maailman synnin pois ottavan Karitsan ansioiden tähden (Joh. 1:29).

The 5th & 6th Trumpets

PALAUTETTU PARATIISI (22:1–5)

1) Ja hän näytti minulle elämän veden virran, joka kirkkaana kuin kristalli juoksi Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. 2) Keskellä sen katuja ja virran molemmilla puolilla oli elämän puu, joka kantoi kahdettoista hedelmät, antaen joka kuukausi hedelmänsä, ja puun lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. 3) Eikä mitään kirousta ole enää oleva. Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä 4) ja näkevät hänen kasvonsa, ja hänen nimensä on heidän otsissansa. 5) Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä aurinkon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä, ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.

Näiden jakeiden lukija ei voi olla ajattelematta Raamatun toisen luvun kuvausta Eedenin paratiisista. Eedenistä lähti joki, joka kasteli paratiisia. Johannes näkee uudessa Jerusalemissa elämän veden virran, joka juoksee Jumalan valtaistuimesta. Elämän puu, jonka hedelmällä selvästi oli voima lahjoittaa iankaikkinen elämä, kasvoi paratiisin keskellä. Tässä Johannes näkee elämän puun kasvavan jälleen virran rannoilla ja hän sanoo, että sen lehdet ovat kansojen tervehtymiseksi. Eedenin paratiisissa Aadam ja Eeva olivat eläneet läheisessä yhteydessä Jumalan kanssa. Sellaisesta yhteydestä nauttivat myös uuden Jerusalemin asukkaat. Kertomuksessa syntiinlankeemuksesta meille kerrotaan kirouksesta, joka löi maata ja tuotti kuolemanrangaistuksen koko ihmisluvulle. Uudessa Jerusalemissa ei mitään kirousta ole enää oleva. Tästä syystä näille jakeille on hyvin asianmukaisesti annettu nimi ”palautettu paratiisi”.

Koska seuraavat sanat (22:6–21) todellisuudessa täydentävät osana Ilmestyskirjan historiallista taustaa ensimmäisessä luvussa alkaneen kertomuksen, voimme sanoa Johanneksen näyn päättyvän tähän takaisin saadun kuvauksella takaisin saadun paratiisin kuvaukseen. Se muodostaa hyvin sopivan päätöksen koko kuvaukseen siitä, mitä Jumala on tehnyt ihmisen pelastukseksi. Kertomus tuosta lunastuksesta alkoi ihmisen lankeemuksella siitä autuuden tilasta, johon hänet oli luotu ja jossa hän eli Eedenin paratiisissa. Syntiinlankeemuksen tähden ihminen karkotettiin

paratiisista ja tien elämän puulle sulki kerubi, jolla oli leimuava miekka. Jumala lupasi lähettää tulevaisuudessa vaimon siemenen ja Aabrahamin siemenen tuhoamaan käärmeen, tuomaan elämän siunauksen kuolleille ja kuoleville ihmisille (1. Moos. 3:15; 12:3; Ps. 133:3) ja poistamaan synnin tuottaman kirouksen (Room. 5:12–19). Tuo lupaus täytettiin, kun vaimon Poika tuli maailmaan tuhoamaan vanhan lohikäärmeen vallan ihmisiin (Ilm. 12). Ilmestyskirjan seitsemässä näyssä Jumala vakuutti vainotulle seurakunnalle, että pelastuksen työ suoritettaisiin menestykselliseen päätökseen huolimatta kaikista vanhan käärmeen, perkeleen, ponnisteluista turhentaa se. Koko tämä historia saavuttaa huippunsa tässä näyssä, jossa me hengessä löydämme itsemme jälleen takaisin siinä paikassa, jossa tuo historia alkoi, paratiisissa, jossa elämän vesi virtaa vapaasti Jumalan valtaistuimesta ja jossa elämän puu tuottaa lehtensä vuoden jokaisena kuukautena kansojen tervehtymiseksi. Olemme tulleet täyden ympyrän 1. Moos. 2:sta. Uskovalle Jumalan lapselle tämä on voimakas peruste Ilmestyskirjan kanonisuu-den puolesta. Kuten olemme huomauttaneet tämän kommentaarin johdannossa, varhaiskirkossa oli joitakuita, jotka eivät uskoneet, että Ilmestyskirja on osa inspiroitua Jumalan Sanaa. Mutta tämä kirja muodostaa niin johdonmukaisen osan koko Raamattua ja päättää sanoman pelastuksesta niin symmetrisellä tavalla, että on todellisuudessa vaikea kuvitella täydellistä Raamattua ilman tätä lohdutuksen kirjaa kärsivälle kristikunnalle, jonka tässä maailmassa täytyy aina vaeltaa uskossa eikä näkemisessä.

Näyn yksityiskohtien ei tarvitse pidättää meitä kauan. Olemme jo edellisen luvun yhteydessä (21:6) puhuneet siitä, mitä Johannes tarkoitti elämän vedellä. Tuossa kohdassa artikkelia käytetään sekä ”veden” että ”elämän” kanssa **τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς**, kun taas tässä kummallakaan sanalla ei ole artikkelia. Artikkelin puuttuminen kreikan kielessä korostaa usein kyseessäolevan asian ominaisuutta, niin että ilman artikkelia olevasta substantiivista tulee miltei adjektiivi. Kreikan sanonnan merkitys voitaisiin ilmaista englanniksi kääntämällä: ”*He showed me a water-of-life river flowing from the throne of God*” (Hän näytti minulle elämän veden joen, joka virtasi Jumalan valtaistuimesta).

Virran juokseminen kirjaimellisesti ottaen ”Jumalan ja Karitsan

valtaistuimesta” muistuttaa meitä pelastuksemme lähteestä, joka ei ole löydettävissä mistään teoistamme tai ansioistamme. Meidän pelastuksemme ainoa lähde on Jumala, ei mikä tahansa Jumala, vaan se Jumala, joka on valmistanut pelastuksensa meille Karitsan kautta, joka nyt istuu hänen kanssaan hänen valtaistuimellaan (3:21).

Virta on kirkas kuin kristalli. Tässä vedessä, joka antaa elämän niille, jotka juovat sitä, ei ole mitään epäpuhtauksia. Koska synty on se, joka tuo kuoleman maailmaan (Room. 5:12), vain syntien anteeksiantamus voi antaa elämän. Sen tähden me emme voi joutua harhaan samaistaessamme elämän veden syntien anteeksiantamuksen kanssa, jonka Jumalan Karitsa on meille saavuttanut. Tämä anteeksiantamus on täydellinen ja virheetön, niin että meiltä ei vaadita mitään muuta tullaksemme täydellisiksi, moitteettomiksi ja synnittömiksi Jumalan edessä. Jumalan armo ja anteeksiantamus, jonka se antaa meille ja vanhurskaus, jolla se pukee meidät ja pelastus, jonka se lupaa meille, kaikki nämä ovat niin puhtaita, että me emme tarvitse mitään muuta tekemään meidät pyhiksi ja moitteettomiksi eli tahrattomiksi. On kuitenkin mahdollista pitää genetiiviä ζῳῆς (elämän) selittävänä genetiivinä tai genetiivinä, joka on lisämäärite, ja siitä johtuen sanoa, että vesi on itse elämä. Sellainen tulkinta ei todellisuudessa poikkea jyrkästi siitä, jota me pidämme parempana.

Seuraava jae on hyvin vaikea kääntää. Kaikki sanat ovat yksinkertaisia, mutta sen perusteella, mitä Johannes kirjoittaa, on kuvaillun näkymän hahmottaminen vaikeaa. Jotkut oppineet eivät pane pistettä ensimmäisen jakeen loppuun, vaan sen sijaan ilmauksen *”keskellä sen katua”* jälkeen saaden näin virran juoksemaan keskellä katua. Toiset kääntävät sanat ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ ποταμοῦ *”sen kadun ja virran välissä”* (tämä on myös Beckerin ratkaisu; Biblia: *”Keskellä hänen katuansa ja molemmilla puolilla virtaa”*, KR 38: *”Keskellä sen katua ja virran molemmilla puolilla”*, KR 92: *”Kaupungin valtakadulla, virran haarojen keskellä”*, suom. huom.). Seuraava ilmaus on myös vaikea. Koska me emme tiedä, mistä kulmasta Johannes katseli näkyä, on lähes mahdotonta ratkaista, mitä hän tarkoitti sanoilla ἐντεῦθεν καὶ ἐκεῖθεν *”täältä ja sieltä”*. Sanat voisivat merkitä *”kadun läheisemmässä ja kauemmassa päässä”*. Jos jälkimmäinen on oikea,

odottaisimme, että sana *”virran”* ennemmin seuraisi kuin edeltäisi tätä ilmaisua. Kumpikin näistä käännöksistä vaatisi vähintään kaksi elämän puuta kuvaillussa näkymässä. Vaikka Eedenin paratiisissa oli vain yksi, se ei tietenkään tarkoita, etteikö Johanneksen näyssä olisi voinut olla monta sellaista kasvamassa virran rannoilla. Yksikön substantiivi *”puu”* voisi olla ryhmän nimi. On kuitenkin myös mahdollista Johanneksen sanoja loukkaamatta kuvitella yksi laaja elämän puu, joka kasvaa virran ja kadun välillä ja joka on saman matkan päässä kadun kummastakin päästä. Kuitenkaan näyn täsmällisillä yksityiskohdilla ei ole suurta merkitystä, kuten on asianlaita monien muidenkin Ilmestyskirjassa kuvailtujen näkymien suhteen.

Merkittävää tässä on se, että uudessa paratiisissa ihmisillä on jälleen pääsy elämän puulle. Ensimmäisen Mooseksen kirjan kertomuksesta selviää, että elämän puun hedelmällä oli voima antaa iankaikkinen elämä niille, jotka söivät siitä. Tämä Johanneksen näyssä oleva elämän puu on sen tähden myös elämän lähde pyhän kaupungin asukkaille. Puun kuvaillaan kantavan kahdettoista hedelmät, joka näyttää tarkoittavan kahtatoista lajia hedelmiä, yksi vuoden kutakin kuukautta kohti. Se ei siten ole vain iankaikkisen elämän, vaan myös yltäkyläisen elämän lähde (vrt. Joh. 10:10). Kielikuva julistaa selvästi jälleen, ettei kuolemaa ole enää oleva. Myöskään sairautta tai tuskaa ei ole enää oleva. Elämän puun lehdet ovat *”kansojen tervehtymiseksi”*. Kaikki ne koettelemukset, joista ihmiset kärsivät edellisessä maailmassa synnin tähden, on nyt täydellisesti poistettu.

Siksi kirousta ei ole enää oleva. Heprean kielelle ominainen rakenne on tässä erityisen voimakas. Kirjaimellinen käännös siitä kuuluu: *”Yhtään kirousta ei ole enää”*. Kaikki synnin seuraukset ovat iäksi poissa. Sen sijaan lunastetut nauttivat täydellisesti Jumalan Aabrahamille antaman lupauksen täyttymisestä: *”sinussa tulevat siunatuiksi kaikki sukukunnat maan päällä”* (1. Moos. 12:3).

Vielä kerran Johannes sitten korostaa Jumalan läsnäoloa kansansa keskuudessa. Hän kirjoittaa: *”Ja Jumalan ja Karitsan valtaistuin on siellä [ts. pyhässä kaupungissa] oleva, ja hänen palvelijansa palvelevat häntä.”* Voimme kääntää myös: *”Hänen palvelijansa kumartavat häntä”*, koska sanaa, joka on käännetty *”palvella”*, käytetään Uudessa testamentissa vain uskonnollisten

velvollisuuksien suorittamisesta. Johanneksen sanat ilmaisevat, että ilo ja ylistys leimaa elämää uudessa Jerusalemissa.

Tuon ilon suurin lähde ilmaistaan sanoilla: *”... he näkevät hänen kasvonsa.”* Johannes oli esittänyt samanlaisen ajatuksen ensimmäisessä kirjeessään, jossa hän kirjoitti: *”...me saamme nähdä hänet sellaisena, kuin hän on”* (1. Joh. 3:2). Meillä voi olla vain hyvin kalpea käsitys siitä ilosta, jonka tämä aiheuttaa. Tavoitamme siitä lyhyen pilkahduksen kertomuksessa kirkastumisesta, kun Pietari ja Jaakob ja Johannes näkivät Vapahtajan kasvot kirkastuneina ja sanoivat: *”Herra, meidän on tässä hyvä olla.”* Pietarilla on hyvin saattanut olla tuo näkymä mielessään, kun hän puhui ajasta, jolloin Jeesus jälleen ilmestyisi kirkkaudessaan, ja tuossa yhteydessä hän puhui myös sanomattomasta ja kirkastuneesta ilosta, joka uskovilla on, vaikka he eivät nyt näe häntä (1. Piet. 1:8). Ei ole yllättävää, että vanhat kirkkoisät puhuivat taivaan autuudesta *”autuuttavana näkemisenä”*. *”Hänen nimensä on heidän otsissansa”*, Johannes jatkaa. Hän toistaa tässä, mitä hän oli sanonut aiemmin (14:1), nimittäin, että he ovat Jumalan omaisuutta kautta koko iankaikkisuuden. Ja jälleen kerran hän korostaa valon lähdetä uudessa taivaassa ja uudessa maassa. *”Eikä yötä ole enää oleva, eivätkä he tarvitse lampun valoa eikä auringon valoa, sillä Herra Jumala on valaiseva heitä.”* Viimeksi mainitut sanat palauttavat varmasti mieleen Aaronin siunauksen (Herran siunauksen): *”... Herra valistakoon kasvonsa sinulle ja olkoon sinulle armollinen.”* Mitä kaikkea noihin sanoihin yhteensä sisältyykin, ne epäilemättä puhuvat Jumalan armollisesta rakkaudesta, jonka lämmöstä me saamme nauttia iankaikkisesti.

Johanneksen näky päättyy sanoihin: *”...ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.”* Aivan tämän pitkän näkyjen sarjan alussa Johannes oli kuullut neljän elävän olennon ja 24 vanhimman laulavan lunastetuista pyhistä ja sanovan, että *”he tulevat hallitsemaan maan päällä”* (Ilm. 5:9–11). He olivat kuninkaita ja pappeja kääntymisensä hetkestä lähtien, mutta heidän kuninkuutensa ja pappeutensa oli kätkeyty kärsimyksen ja vainon synkkien pilvien alle. Mutta nyt Jumalan ja Karitsan läsnäollessa, Karitsan kasvojen ollessa selvästi heidän nähtävissään, heidän kuninkaallisen pappeutensa kirkkaus ei ole enää salainen eikä kätkeyty, vaan näkyvä ja julkinen. Ja se

ei pääty koskaan. Se, mitä oli sanottu Kristuksesta, nimittäin: *”... ja hän on hallitseva aina ja iankaikkisesti”* (11:15), sanotaan nyt myös heistä: *”... ja he hallitsevat aina ja iankaikkisesti.”* Varhaiset marttyyrit kykenivät tällaisten iankaikkisuuden toivonlupausten kautta kohtaamaan kuoleman, areenan leijonat ja samanaikaisesti laulamaan ylistyslauluja Jumalalleen ja Vapahtajalleen. Kuolemantuomiot heille olivat määränneet vain ajalliset keisarit, joiden hallitusaika kesti vain muutamia vuosia.

PÄÄTÖS (22:6–21)

TOINEN VÄITE INSPIRAATIOSTA (22:6,7)

6) *Ja hän sanoi minulle: ”Nämä sanat ovat vakaat ja todet, ja Herra, profeettain henkien Jumala, on lähettänyt enkelinsä näyttämään palvelijoilleen, mitä pian tapahtuman pitää.”* 7) *Ja katso, minä tulen pian. Autuas se, joka ottaa tämän kirjan ennustuksen sanoista vaarin!”*

Tämän jakson ensimmäinen jae on oikeastaan siirtymälause, joka voitaisiin yhtä hyvin sisällyttää mukaan näkyyn päättävänä jakeena. Se toistaa Ilmestyskirjan ensimmäisen jakeen, ja, kuten olemme sanoneet, se on itse asiassa osa historiallista kertomusta siitä, miten tämä kirja kirjoitettiin. Sanat *”näyttämään palvelijoilleen, mitä pian tapahtuman pitää”* toistavat täsmälleen tämän kirjan ensimmäisen jakeen sanat. Sanat *”on lähettänyt enkelinsä”* muistuttavat myös paljon tuon jakeen sanoja.

Puhuja on selvästi enkeli, joka oli näyttänyt Johannekselle pyhän kaupungin. Tämä oletamus aiheuttaa kuitenkin tietyn ongelman. Tekstissä ei ole mitään viitettä siitä, että puhuja vaihtuu jakeiden 6 ja 7 välillä. Ainakaan jakeen 7 ensimmäinen puoli *”ja katso, minä tulen pian”* ei voi olla välittömiä enkelin sanoja, hänen, joka on yksi seitsemästä enkelistä, joilla on malja, vaikka edeltävä tekstiyhteys (21:9,15; 22:1) näyttää viittaavan tähän.

Toisen kerran enkeli sanoo: *”Nämä sanat ovat vakaat ja todet”* (vrt.

21:5). Ilmaisua ”*vakaat ja todet*” käytetään neljä kertaa Ilmestyskirjassa. Kahdesti Kristuksesta sanotaan, että hän on ”*uskollinen ja totinen*” (3:14; 19:11) ja kahdesti nämä ominaisuudet omistetaan tähän kirjaan kirjoitetuille sanoille (suomalaisista käännoksistä ei käy suoraan ilmi, että alkukielen termit ovat jokaisessa kohdassa samat, suom. huom.). Tämä suuntaa meidän huomiomme läheiseen yhteyteen Raamatun ja Kristuksen, lihaantulleen Jumalan Sanan (19:13), välillä. Koska Raamatun sanat ovat Jumalan sanoja, ne ovat myös osallisia Jumalan ominaisuuksista. Ne ovat luotettavia, koska hän on luotettava ja pitää aina lupauksensa (Room. 4:21). Ne ovat todet, koska hän on totuudellinen eikä voi valehdella (Hebr. 6:18). Oikeutus johtaa Raamatun erehtymättömyys sen jumalallisesta inspiraatiosta ja Jumalan totuudellisuudesta ja luotettavuudesta heijastuu siinä, että Johannes omistaa luotettavuuden ja totuuden ominaisuudet tämän kirjan sanoille. Nämä ominaisuudet korostavat myös kirjan väitettä inspiraatiosta. Koska sanat ovat luotettavat ja todet, ne voivat palvella lujana perustana vainotun ja kärsivän seurakunnan uskolle ja toivolle.

Raamatun inspiraatio heijastuu myös siinä, että Herra kuvataan ”*profeettain henkien Jumalaksi*”. Vaikka Pyhästä Hengestä puhutaan Ilmestyskirjassa ”*Jumalan seitsemänä henkenä*” (1:4; 3:1; 4:5; 5:6), on tuskin mahdollista sanoa, että ”*profeettain henget*” tarkoittaa Pyhää Henkeä. Raamatussa opetetaan selvästi, että apostolit ja profeetat kyllä saarnasivat ja kirjoittivat Pyhän Hengen vaikutuksen, johdatuksen ja hallintavallan alaisina. Daavid kirjoitti: ”*Herran Henki on puhunut minun kauttani*” (2. Sam. 23:2, Biblia). Sakarja puhui sanoista, jotka ”*Herra Sebaot on lähettänyt Henkensä voimalla entisten profeettain kautta*” (Sak. 7:12). Paavali väitti, että Pyhä Henki oli opettanut ne sanat, joita hän käytti (1. Kor. 2:13). Pietari puhui Kristuksen Hengestä, joka vaikutti Vanhan testamentin profeetoissa (1. Piet. 1:11), ja toisessa kirjeessään hän sanoi: ”*Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta*” (2. Piet. 1:21). On olemassa monta vastaavaa kohtaa.

Vaikka Pyhän Hengen sanotaan ”*tulevan profeetan päälle*” tai ”*olevan profeetassa*” ja ”*vaikuttavan profeettojen kautta*”, ei silti ole olemassa muuta kohtaa Raamatussa, missä Pyhää Henkeä kutsutaan ”*profeettain Hengeksi*”.

Lisäksi, vaikka Jeesus puhuu Jumalasta, Isästä, ”*minun Jumalanani*”, ei Raamatussa ole mitään taetta sanoa, että Isä on ”*Pyhän Hengen Jumala*”. Näistä syistä johtuen on varmasti oikein ymmärtää ”*profeettain henget*” hengiksi, jotka kuuluvat profeetoille itselleen, ts. profeettojen sisäinen henkinen ja hengellinen olemus, joka tekee heistä halukkaita olemaan Jumalan puhemiehiä. Sanaa ”*henki*” käytetään Raamatussa usein uudesta hengellisestä elämästä, jonka Pyhä Henki luo ihmisissä saattaessaan heidät uskoon. Voimme sen tähden päätellä, että ”*profeettain henget*” tarkoittaa uutta hengellistä elämää, jonka Pyhä Henki loi profeettoihin, kun hän teki heistä palvelijansa.

Herra on profeettain henkien Jumala, koska hän loi uuden hengen, joka tekee profeetoista valmiita, halukkaita ja kykeneviä palvelemaan Jumalan sanansaattajina. Jumala otti profeettojen hengellisen elämän palvelukseensa. Sen lisäksi hän ylläpitää ja lisää tuota hengellistä elämää ja opastaa profeettoja siinä, mitä he tekevät ja puhuvat.

Ilmestyskirjan inspiraatiota opetetaan välittömästi lausumassa, että Herra lähetti enkelinsä näyttämään palvelijoilleen ne asiat, joiden täytyy pian tapahtua. Vain Jumala todella tietää varmuudella, mitä tulevaisuudessa tapahtuu. Hän sanoo, että nämä tulevat asiat tapahtuvat *ἐν τάχει* ”*pian*”. Tämä täytyy tulkita koko edeltävän tekstiyhteyden valossa, joka osoittaa, että tämä sana viittaa koko Uuden testamentin historiaan tuomiopäivään saakka ja jopa sen tuolle puolen. Ei ole mitään keinoa, jolla Johannes olisi voinut tuntea tämän tulevan historian, edes sen karkeissa ääriviivoissa. Inhimilliseltä näkökannalta katsottuna ei ollut mitään keinoa, jolla kukaan olisi voinut ilman jumalallista ilmoitusta tietää noina aikoina, selviäisikö seurakunta keisarikunnan voimakkaasta pyrkimyksestä pyyhkäistä kristinusko pois maan päältä. Profeetta Jesaja opettaa painokkaasti, että yhdelläkään profeetalla ei voi omasta takaa olla selvää tietoa tulevaisuudesta (Jes. 41:22,23,26; 42:9; 43:9; 44:7,8,25,26; 45:21; 48:3–5). Ja Herra kieltää ehdottomasti kaikki yritykset ennustaa tulevaisuutta ilman hänen valtuutustaan ja käskyään (5. Moos. 18:10–12). Tätä raamatullista taustaa vasten enkelin lausuma tässä selvästi vakuuttaa Johannekselle, että hänen on toimittava Herran sanansaattajana jumalallisen inspiraation alaisena.

Vaikka lauserakenteessa ei ole mitään, mikä osoittaa, että seuraavassa jakeessa lainataan uutta puhujaa, sanat ”katso, minä tulen pian” eivät ole enkelin sanoja. Nämä sanat ovat tämän kirjan päättävän jakson keskeinen ajatus. Ne toistetaan kahdesti seuraavissa jakeissa (12,20) eikä voi olla epäilystä siitä, että puhuja on Herra Jeesus (vrt. jakeet 16,20).

Vapahtajan lupaus pikaisesta paluustaan on ollut erityisen lohdullinen uskoville kristityille, varsinkin historian synkkinä päivinä, jolloin viholliset aivan välittömästi uhkasivat seurakuntaa. Tuo lupaus vakuuttaa alituisesti kamppailevia ja kärsiviä Jumalan lapsia siitä, että ”*taistelu ei ole pitkä*” ja että tämän päivän ”*taistelun melu*” muuttuu huomispäivän ”*voittajan lauluksi*”.

Pietari ennusti oikein, että lupaus Vapahtajan pikaisesta paluusta antaisi pahoille ihmisille aiheen pilkanteeseen (2. Piet. 3:3–). Tuossa yhteydessä hän käsittelee sanan ”*pikaisesti*” merkitystä. Hän muistuttaa meitä, että Jumalan näkökulmasta tuhat vuotta ei ole pitkä aika (2. Piet. 3:8), aivan kuten Mooses jo sanoi Herralle: ”*Tuhat vuotta on sinun silmissäsi niinkuin eilinen päivä, joka meni ohitse*” (Ps. 90:4).

Henkilöä, joka puhuu seuraavat sanat, ei mainita. Ei ole olemassa mitään syytä, miksi emme olettaisi, että Jeesus on lausunut myös nämä sanat Johannekselle. Hän sanoo: ”*Autuas se, joka ottaa tämän kirjan ennustuksen sanoista vaarin!*” Tämä on kuudes Ilmestyskirjassa löytyvistä seitsemästä autuaaksijulistamisesta. Ensimmäinen näistä autuaaksijulistamisista (1:3) oli julistanut siunauksen ”*sille, joka lukee*” ja ”*niille, jotka kuulevat tämän profetian sanat ja ottavat vaarin siitä, mitä siihen kirjoitettu on*”. Siten meillä on tässä toinen osoitus tämän jakson ja Ilmestyskirjan ensimmäisten jakeiden välisestä läheisestä yhteydestä. Ilmestyskirjan kuudes autuaaksijulistaminen toistaa myös Jeesuksen sanat: ”*Autuaat ovat ne, jotka kuulevat Jumalan sanan ja sitä noudattavat*” (Luuk. 11:28). On vaikea välttää sitä käsitystä, että tällä autuaaksijulistamisella Jeesus osoittaa, että Ilmestyskirja on osa Jumalan Sanaa.

”*Ottaa vaari tämän profetian sanoista*” tarkoittaa epäilemättä profetioiden ottamista vastaan uskovalla sydämellä. Ihmiset, jotka uskovat nämä sanat, ovat toden totta siunattuja. Jumalan sanojen ja lupausten uskominen on todellisen onnellisuuden lähde. Tämän kirjan ensimmäiset lukijat olivat,

puhtaasti inhimillisen arvostelun perusteella, onnettomia ihmisiä, jotka olivat alituudessa vaarassa kärsiä puutetta ja kuolemaa, häpeää ja epäsuosiota, ja silti Vapahtaja lupaa heille onnellisuuden vakuutuksissaan lopullisesta voitosta ja autuudesta, joka annetaan heille käsilläolevana aarteena vastaanotettavaksi ja nautittavaksi uskon kautta.

JOHANNES JA ENKELI (22:8–11)

Kirjan alussa Johannes oli osoittanut itsensä Ilmestyskirjan kirjoittajaksi (1:9). Hän mainitsee henkilöllisyytensä vielä kerran ja kirjoittaa:

8) *Ja minä, Johannes, olen se, joka tämän kuulin ja näin. Ja kun olin sen kuullut ja nähnyt, minä lankesin maahan kumartuakseni sen enkelin jalkojen eteen, joka tämän minulle näytti.* 9) *Ja hän sanoi minulle: ”Varo, ettet sitä tee; minä olen sinun ja sinun veljiesi, profeettain, kanssapalvelija, ja niiden, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin; kumartaen rukoile Jumalaa.”* 10) *Ja hän sanoi minulle: ”Älä lukitse tämän kirjan profetian sanoja; sillä aika on lähellä.* 11) *Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen, ja joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen.”*

Johannes ei tässä ainoastaan osoita itseään kirjoittajaksi, vaan hän myös väittää nähneensä omin silmin ja kuulleensa omin korvin ne asiat, jotka on kirjoitettu ylös edellisiin lukuihin. Vaikka nykyajan oppineet kuvailevat Ilmestyskirjan usein kirjallisuudeksi, joka on jonkun tuntemattoman neron mielikuvituksen tuotetta, Johannes suoraa päätä kieltää, että tämä kirja olisi hänen mielikuvituksensa tuotetta. Hänen sanansa tekevät selväksi vielä kerran, että Jumala todella ilmoitti nämä asiat hänelle.

Pyhät kirjoittajat korostavat usein sitä, että heidän kirjoituksensa ovat niiden ihmisten todistus, jotka olivat sanomisten ja tekemisten ensikäden todistajia. Ensimmäisessä kirjeessään Johannes oli esittänyt samanlaisen väitteen (1. Joh. 1:1–4). Samoin Pietari esittää tämän väitteen itsestään (2. Piet. 1:16–18). Myös Jeesus korosti tämän seikan tärkeyttä, kun hän lupasi

Pyhän Hengen ohjauksen opetuslapsilleen ja sanoi tuossa yhteydessä: ”*Ja te myös todistatte, sillä te olette alusta asti olleet minun kanssani*” (Joh. 15:26–; vrt. 14:26; 16:13–15). Tästä syystä myös Juudaan seuraaja apostoliseen virkaan piti valita niiden miesten keskuudesta, jotka olivat olleet Vapahtajan pysyviä seuralaisia hänen julkisen virkansa aikana (Ap. t. 1:21–). Vaikka pyhä Luukas ei itse ollut silminnäkijä, hän väittää, että se, mitä hän kirjoitti, oli kuultu silminnäkijöiltä (Luuk. 1:1–4).

Kun Johannes lankeasi maahan kumartaakseen enkeliä, joka näytti hänelle nämä asiat, enkeli varoitti häntä tekemästä tätä ja käski hänen kumartaen rukoilla Jumalaa. Enkelin varoitus Johannekselle on voimakas protesti kaikenlaista pyhien tai enkelien palvelemista vastaan. Kreikan kielen ilmauksen, jonka me (Becker, samoin KR 92, suom. huom.) olemme kääntäneet: ”*Älä tee sitä*” **ὅρα μή** täsmällinen merkitys heijastuu enkä paremmin varoitushuudossa: ”*Varo*” (KR 38) tai: ”*Ole varovainen*”. Se ilmaisee vaaran käsilläoloa. Enkelin sanat vahvistavat, että sellainen palvelus on synti, joka herättää Herran vihan, hänen, joka kutsuu itseään kiivaaksi Jumalaksi ja joka kieltäytyy jakamasta kunniaansa kenenkään muun kanssa (2. Moos. 20:3–5; Jes. 42:8). Se varoittaa meitä myös siitä nykyisestä harhasta, että minkälainen jumalanpalvelus tahansa on hyvää ja jaloa toimintaa.

Enkeli torjuu Johanneksen yritykset palvella häntä sanomalla: ”*Minä olen sinun ... kanssapalvelijasi*”, kirjaimellisesti: ”*Kanssaorjasi*”. Kirjan ensimmäisessä jakeessa Johannes oli kutsunut itseään Jumalan ”*palvelijaksi*” tai ”*orjaksi*”. Sekä enkelit että ihmiset on luotu palvelemaan Jumalaa kyselemättömällä kuuliaisuudella ja yhdessä osoittamaan palveluksensa ja ylistyksensä Jumalalle.

Enkeli osoittaa itsensä myös Johanneksen ”*veljien*”, ”*profeettojen*”, kanssapalvelijaksi. Tämä nimitys on jälleen yksi viite siitä, että Ilmestyskirjan kirjoittaja on apostoli Johannes. Johdannossamme me kiinnitimme huomion varhaisen kirkkoisä Eusebioksen uskoon, hänen, joka oli sillä kannalla, että Ilmestyskirjan kirjoittaja ei ollut apostoli vaan toinen samanniminen mies. Vaikka Johanneksen kutsuminen profeettojen veljeksi ei ole ratkaiseva todiste Eusebioksen mielipidettä vastaan, niin Uusi testamentti sisältää kuitenkin joukon kohtia, jotka puhuvat siitä, että apostoleilla ja profeetoilla

on ainutlaatuinen asema suhteessa Herraan ja seurakuntaan (esim. Ef. 2:20; 3:5; Luuk. 11:49; 2. Piet. 3:2; Ilm. 18:20). Näyttää sen tähden asianmukaiselta kutsua apostolia profeettojen veljeksi.

Tätä johtopäätöstä tukee viittaus ”*niihin, jotka ottavat tämän kirjan sanoista vaarin*”. Tämä on varmasti kuvaus kaikista uskovista Johanneksen ja hänen veljiensä, profeettojen, lisäksi, jotka oli mainittu erikseen. Jos me pidämme enkeliä koko taivaallisen sotajoukon edustajana ja Johannesta kaikkien apostolien edustajana, niin meillä on tässä jakeessa sama Jumalan palvelijoiden luokitus, jonka olimme kohdanneet aiemmin Babylonin kukistumista kuvaavassa näyssä (Ilm. 18:20). Siellä Johannes kutsuu taivasta (tai enkeleitä), pyhiä (joita tässä kuvaillaan niiksi, jotka pitävät tämän kirjan sanat), apostoleita ja profeettoja iloitsemaan siitä, että heidän vihollisensa on kukistunut.

Varoitettuaan Johannesta kumartamasta häntä enkeli kielsi häntä lukitsemasta tämän kirjan profetian sanoja, koska ”*aika on lähellä*”. Tämä oli käsky julkaista kirja kaikille luettavaksi. Tämän kirjan sanomaa ei tule pitää salassa kirkolta. Väärinkäytön tähden, jonka Ilmestyskirja on kärsinyt kiliastisten tulkitsijoiden käsissä, puhdasoppiset kristityt ovat usein laiminlyöneet sitä ja jopa jättäneet sen väärille opettajille, niin että kirja on kaikkien käytännöllisten tarkoituksien suhteen lukittu siten, että puhdasoppiset eivät ole käyttäneet sitä ja kiliastit ovat käyttäneet sitä väärin. Jotkut varhaisemmista anti–kiliastisista kirkkoisista menivät niin pitkälle, että he pyrkivät poistamaan tämän äärimmäisen lohdullisen kirjan kaanonista. Mutta Johannekselle annettu käsky osoittaa Jumalan tahtovan, että tätä kirjaa luetaan ja tutkitaan. Raamattua tutkivat huomaavat, että tämä kirja ei lupaa tuhatta vuotta aineellista autuutta maallisessa paratiisissa, vaan taivaallisen Jerusalemin loputtoman ilon. Tästä ilosta olemme osalliset jo nyt rajoitetulla tavalla, koska olemme voittaneet lohikäärmeen Karitsan veren ja evankeliumin lupausten kautta.

Näiden näkyjen sanomaa on julkisesti julistettava, koska ”*aika on lähellä*”. Nämä sanat toistuvat jakeesta 1:3 hieman muutetussa muodossa. Se mitä Johannes tarkoittaa sanalla aika **καιρός** täytyy ratkaista tekstiyhteyden perusteella. Tämä tekstiyhteys ei puhu ainoastaan Kristuksen pikaisesta

paluusta, vaan se alkaa viittauksella siihen, ”*mitä pian tapahtuman pitää*”. Tämä **καίρός** ei viittaa vain Kristuksen toisen tulemuksen ajankohtaan, vaan myös säädettyyn aikaan, jolloin kaikki tämän kirjan profetiat täyttyvät. Johanneksen ajan ja kaikkien aikojen ihmisiä oli tarpeen muistuttaa siitä, että seurakunta joutuisi jatkuvasti kamppailemaan ulkoisia vihollisia vastaan, jotka pyrkisivät tuhoamaan sen väkivallalla, sekä ”*sen piirissä olevia vääriä poikia vastaan*”, jotka yrittäisivät turmella kristillisen uskon väärällä opilla. Mutta Jumala on asettanut **καίρός** hyvin tarkalleen määrätyn aikarajan heidän vallalleen. Seurakunta tarvitsee tätä muistutusta, ettei se joudu epätoivoon eikä kehitä vääriä kiliastisia unelmia maallisesta kunniasta. Tämä on ei-kiliastinen maailma, jossa totuus on aina mestauslavalla ja vääryys aina valtaistuimella – maailma, jossa Jumalan kansa tarvitsee sen lohdutuksen, joka virtaa lopullisen voiton varmuudesta ja siitä vakaumuksesta, että tuon voiton ajankohtaa ei viivytetä yli Jumalan määräämän ajankohdan. Tämä voitto ei ole niin kaukana kuin se usein näyttää olevan. Aika on lähellä.

Seuraavat sanat: ”*Vääryyden tekijä ...*” jne., viittaavat selvästi siihen hetkeen, jolloin viimeinen profetia on täyttynyt. Karitsan vihan suuri päivä on tullut (6:17). Nykyinen maailma on hävinnyt salamoihin ja ääniin ja ukkosenjylinään ja suuriin rakeisiin, jotka säestävät viimeistä tuomiota (11:15–19). Sirppi on pantu maan sadonkorjuuseen (14:14–20). Seitsemäs malja sekä viimeinen seitsemästä vitsauksesta, jotka, kuten tiedämme, tuovat mukanaan tämän maailman lopun, on vuodatettu (16:17–21). Peto ja väärä profeetta on heitetty tulijärveen (19:20) ja saatana on pakotettu liittymään heihin (20:10). Kirkon rakennus, Jumalan pyhä temppeli (Ef. 2:20–), uusi Jerusalemi, on saatu valmiiksi. Se tarkoitus, jota varten jumalattoman maailman oli sallittu pysyä, nimittäin, että evankeliumi saarnattaisiin todistukseksi kaikille kansoille (Matt. 24:14) ja että valkoisella hevosella ratsastaja saisi voitot, joita varten Jumala oli hänet lähettänyt maailmaan (6:1,2; 11–16), on täyttynyt.

Tämä on oleva ihmisen armon ajan loppu. Enkelin seuraavat sanat: ”*Vääryyden tekijä tehköön edelleen vääryyttä, ja joka on saastainen, saastukoon edelleen*”, saavat Johanneksen ymmärtämään tämän asian. Tilaisuus katumukseen ja anteeksiantamukseen on ohi. Nämä sanat ovat

vakava varoitus syntisille olla viivyttämättä katumustaan. Jos he eivät sano Jumalalle: ”*Tapahtukoon sinun tahtosi*”, tulee aika, jolloin Jumala sanoo heille: ”*Tapahtukoon sinun tahtosi! Ole niin jumalaton ja niin saastainen kuin haluat olla, sillä tästä hetkestä alkaen se on kaikki, mitä koskaan tulet olemaan.*” Moni katumaton syntinen on jo tässä elämässä kokenut pettymyksen ja tyytymättömyyden ja kauhean ikävystymisen, jonka synnin palvelukseen omistettu elämä usein tuo mukanaan ennen kuin se päättyy. Jos ei ole mitään muuta odotettavana kuin tuo iankaikkinen katkeruus, on se jo itsessään liian kauhea rangaistus kuviteltavaksi.

Mutta niille, jotka ovat uskollisia kuolemaan asti, on valoisa tulevaisuudennäkymä. Enkeli jatkaa: ”... *joka on vanhurskas, tehköön edelleen vanhurskautta, ja joka on pyhä, pyhittyköön edelleen.*” Vaara olla vainon paineen alla kiusattu luopumaan siitä uskosta, jonka kautta me tulemme vanhurskaiksi Jumalan edessä, on oleva mennyttä. Vaara tulla väärän profeetan eksyttämäksi, hänen, joka näyttää Karitsalta, mutta joka puhuu lohikäärmeen valheita, ei ole enää jatkuva uhka Jumalan lapsille. Pyhien enkelien tavoin heidät vahvistetaan heidän autuudessaan, niin etteivät he voi enää tehdä syntiä, ja sen tähden he eivät voi myöskään enää kuolla. He ovat vanhurskaita ja pyhiä, sopivia pyhän kaupungin asukkaiksi iankaikkisesti, ja he asuvat pyhän Jumalan läheisyydessä, jonka yhteydessä ei mikään paha saa asua. Tämä on toden totta ”*täyttymys, jota on hartaasti toivottava*” ja tämän tulevaisuudennäkymän tulisi rohkaista jokaista Jumalan lasta olemaan uskollinen kuolemaan asti.

JEESUS PUHUU JOHANNEKSELLE (22:12–19)

Lisärohkaisuna Vapahtaja puhuu jälleen Johannekselle ja Johanneksen kautta seitsemälle seurakunnalle ja meille:

12) ”*Katso, minä tulen pian, ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan.* 13) *Minä olen A ja O, ensimmäinen ja viimeinen, alku ja loppu.* 14) *Autuaat ne, jotka pesevät vaat-*

teensa, että heillä olisi valta syödä elämän puusta ja he pääsisivät porteista sisälle kaupunkiin! 15) Ulkopuolella ovat koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät. 16) Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa. Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti.” 17) Ja Henki ja morsian sanovat: ”Tule!” Ja joka kuulee, sanokoon: ”Tule!” Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi. 18) Minä todistan jokaiselle, joka tämän kirjan profetian sanat kuulee: Jos joku panee niihin jotakin lisää, niin Jumala on paneva hänen päällensä ne vitsaukset, jotka ovat kirjoitetut tähän kirjaan; 19) ja jos joku ottaa pois jotakin tämän profetian kirjan sanoista, niin Jumala on ottava pois sen osan, mikä hänellä on elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin, joista tässä kirjassa on kirjoitettu.

Koska jakeessa 9 ja kahdessa seuraavassa jakeessa puhutut sanat aloitetaan täsmälleen samalla tavalla, sanoilla ”ja hän sanoi [kirjaimellisesti: ’sanoo’, historiallinen preesens] minulle”, olemme olettaneet, että nuo sanat puhui enkeli. Mutta jakeen 12 myötä meillä on selvästi jälleen puhujanvaihdos ja loput tämän jakson sanoista ovat Vapahtajan puhumia. Jeesus osoittaa itsensä nimeltä mainiten puhujaksi myöhemmässä jakeessa (16). Jotkut raamatunselittäjät ovat päättelleet, että kaikki nämä sanat puhui enkeli. Tämä ei ole täysin mahdotonta, koska Vanhan testamentin profetioissa ensimmäisen persoonan pronominit tarkoittavat toisinaan selvästi Jumalaa myös silloin, kun ei ole ääneenlausuttua viittausta, että kukaan muu kuin profeetta puhuu (ks. esim. Ps. 22). Profeetan sanat samaistuvat niin läpikotaisin Jumalan sanojen kanssa, että profeetan persoona väistyy täydellisesti taka-alalle ja Jumala näyttää puhuvan suoraan ihmisille profeetan suulla. Tämä on yksi niistä ilmiöistä, jotka voivat selvittää sitä, miten inspiraatio tapahtui.

Käytännön kannalta ei todellisuudessa ole merkitystä sillä, puhuuko Jeesus tässä Johannekselle suoraan vai enkelin välityksellä. Toistamiseen hän sanoo: ”Katso, minä tulen pian”, ja hän lisää: ”ja minun palkkani on minun kanssani, antaakseni kullekin hänen tekojensa mukaan.” Yhdessä messiaanisisista profetioistaan profeetta Jesaja oli kuvaillut Messiasta samanlaisin sanoin. Hän kirjoitti: ”Katso, Herra, Herra tulee voimallisena,

hänen käsivartensa vallitsee. Katso, hänen palkkansa on hänen mukanansa, hänen työnsä ansio käy hänen edellensä.” (40:10).

Jeesuksen sanat ilmaisevat tässä, että hän itse on Herra (Beckerin käyttämä käännös: suvereeni, kaikkivaltias Herra, suom. huom.), joka tulee voimalla ja suurella kirkkaudella palkitsemaan jokaisen ihmisen tämän tekojen mukaan. Jeesus on se, joka istuu valtaistuimella (20:11–15) tuomitakseen kaikki ihmiset heidän tekojensa mukaan.

Vapahtajan seuraavat sanat vievät meidät jälleen takaisin lukuun 1. Siellä Herran Jumalan mainitaan sanovan: ”Minä olen A ja O” (Ilm. 1:8), ja Jeesus sanoo: ”Minä olen ensimmäinen ja viimeinen” (Ilm. 1:17). Nämä Jahven eli Herran sanat on lainattu Jesajan kirjasta. Herra Jeesus osoittaa itsensä Jahveksi (eli Jehovaksi) ja siten tuhoaa Jehovan todistajien harhan, heidän, jotka väittävät, että Jeesus ei ole tosi Jumala vaan ainoastaan Jehovan ”palvelija”. Näillä sanoilla Jeesus myös väittää iankaikkisuutta yhdeksi ominaisuuksistaan, sillä jos ”oli olemassa aika, jolloin häntä ei ollut”, kuten kaikki areiolaiset väittävät, silloin hän ei ole ensimmäinen.

Tätä Jeesuksen kuvausta seuraa viimeinen Ilmestyskirjan seitsemästä autuaaksijulistamisesta. Kaikissa Ilmestyskirjan käsikirjoituskopioissa ei ole sama sanamuoto tälle autuaaksijulistamiselle ja tämä heijastuu englanninkielisissä käännöksissämme (samoin suomalaisissa, suom. huom.). KJV-käännös kuuluu: ”Autuaat ne, jotka pitävät hänen käskynsä” (samoin Biblia, suom. huom.), kun taas NIV:ssä on: ”Autuaat ne, jotka pesevät vaatteensa” (samoin KR 38 ja 92, suom. huom.). Vaikka nämä kaksi käännöstä näyttävät olevan perusteellisesti erilaisia, kreikan alkukielessä nämä kaksi lausetta näyttävät todellisuudessa hyvin samanlaisilta. KJV-käännös perustuu lukutapaan *οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ*, kun taas NIV-käännös perustuu lukutapaan *οἱ πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν*. Epäselvä kopio tai kehno käsikirjoitus saattoi helposti johtaa tässä sekaannukseen. Kumpikin lukutapa sopisi Ilmestyskirjan asiayhteyteen. Luvussa 7 valtaistuimen edessä seisovat pyhät kuvaillaan ihmisiksi, jotka ovat ”pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä” (Ilm. 7:14), mutta luvussa 12 niiksi ”jotka pitävät Jumalan käskyt” (Ilm. 12:17). Käsikirjoitusnäyttö jakaantuu melko tasan ja kumpikin lukutapa voitaisiin omaksua tämän todistusaineiston

perusteella. Kumpikin niistä on yhdenmukainen Raamatun opetuksen kanssa, vaikkakin välitön tekstiyhteys, joka puhuu ihmisten palkitsemisesta heidän tekojensa mukaan (jae 12), näyttäisi kallistavan vaa'an sen lukutavan hyväksi, mikä meillä on KJV:ssä. Meidän pitäisi kuitenkin siinä tapauksessa selittää jälleen kerran, että ainoat ihmiset, joiden todella voidaan sanoa pitäneen Jumalan käskyt, ovat ne, jotka uskon kautta ovat omistaneet itselleen Kristuksen sijaiskuuliaisuuden. KJV-käännös panee painon Kristuksen aktiiviselle kuuliaisuudelle. NIV-käännös korostaa Kristuksen passiivista kuuliaisuutta autuutemme lähteenä muistuttamalla meitä siitä verestä, jolla meidän vaatteemme on pesty (vrt. Ilm. 7:14).

Kristuksen täydellisen kuuliaisuuden kautta, riippumatta siitä, korostetaanko tässä sen aktiivista tai passiivista näkökulmaa, me olemme saaneet oikeuden syödä elämän puusta ja päästä porteista sisälle kaupunkiin. Sillä sen uskon kautta, jolla me olemme omistaneet Vapahtajan ansiot, me olemme tulleet Aabrahamin lapsiksi (Room. 4:11; Gal. 3:7) ja sen tähden niiden kahdentoista sukukunnan jäseniksi, joiden nimet on kirjoitettu noihin portteihin.

Puhuttuaan niiden uskovien autuudesta, jotka tulevat asumaan pyhässä kaupungissa ja joilla on iankaikkinen elämä, Vapahtaja vielä kerran muistuttaa meitä siitä, että kaikki ihmiset eivät pääse tuohon autuaaseen paikkaan. Hän sanoo: ”*Ulkopuolella ovat koirat* [Beckerin käännös: *koirat, nimittäin velhot ja ...*] *ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat ja kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät.*” Juutalaisilla oli tapana antaa pakanoille, jotka eivät hyväksyneet Jahvea Jumalakseen, nimi ”*koirat*”. Myös Herra Jeesus viittaa tuohon tapaan, kun hän puhui syyro-foinikialaisen vaimon kanssa (Matt. 15:26). Paavali käytti sitä epäuskoisista, sekä juutalaisista että pakanoista (Fil. 3:2). Johanneskin käyttää tätä sanaa tässä epäuskoisten nimityksenä.

Tämä herättää kysymyksen sanasta ”*ja*” **καὶ**, joka seuraa sanaa ”*koirat*”. Tämä kreikan sana täytyy joskus kääntää ”*myös*” tai ”*nimittäin*”. Mikäli sanomme, että ”*koirat*” on kaikkien epäuskoisten nimi, silloin ”*koirat ja velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat*” eivät muodosta viittä eri luokkaa ihmisiä, vaan se ilmaisee neljä luokkaa epäuskoisia. Sen

tähden me (Becker) käännämme: ”*Ulkopuolella ovat koirat, nimittäin velhot ja huorintekijät ja murhaajat ja epäjumalanpalvelijat.*” Raamatun näkökulmasta nämä sanat tarkoittavat syntejä, joihin *kaikki* ihmiset ovat syyllisiä. Velhoja ovat ne, jotka yrittävät anastaa itselleen Jumalalta hallintavallan hänen luomakuntaansa ja pakottaa Kaikkivaltiaan tekemään heidän tahtonsa. Huorintekijöitä ja murhaajia ovat ne ihmiset, joilla on himo ja viha sydämissään. Epäjumalanpalvelijoita ovat ne, jotka eivät aina anna Jumalalle ylintä sijaa elämässään. Sellaisiin synteihin täytyy kaikkien meidän tunnustaa syyllisyytemme, ja jos me emme ole uskon kautta pesseet vaatteitamme Karitsan veressä emmekä omistaneet itsellemme Kristuksen tekevää kuuliaisuutta, niin me kuulumme yhä ainakin yhteen luokkaan noista epäuskoisista ”*koirista*”.

Kysymystä, tulisiko myös viimeinen ”*ja*” ilmaisujen ”*epäjumalanpalvelijat*” ja ”*kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät*” välillä ymmärtää selittäväksi, on jo käsitelty (vrt. 21:8). ”*Kaikki, jotka valhetta rakastavat ja tekevät*” ovat joko epäjumalanpalvelijoita, jotka tekevät ”*turhia epäjumalia*” (Becker: ”*valheellisia turhuuksia*”), kuten psalmista kutsuu epäjumalia (Ps. 31:7) ja profeetta Joona (2:9) KJV-käännöksessä (Biblia: ”*turha valhe*”, suom. huom.), tai sitten kyseinen ilmaisu tarkoittaa viidettä epäuskoisten luokkaa, niitä näet, jotka kertovat valheita mielellään.

Joka tapauksessa kadotus on varma niille, jotka kuolevat synneissään. Sellaisilla ihmisillä ei ole oleva mitään osaa elämän puuhun tai pyhään kaupunkiin, koska he eivät ole vastaanottaneet anteeksiantamusta, jonka Jumalan Karitsa ansaitsi myös heille, kun hän otti pois maailman synnit.

Lausuttuaan tämän varoituksen sanan Jeesus ilmoittaa itsensä puhujaksi ja sanoo: ”*Minä, Jeesus, lähetin enkelini todistamaan näitä teille seurakunnissa.*” Näitä sanoja ei lausuttu yksin Johannekselle, sillä pronomini ”*te*” (engl. ”*you*” tarkoittaa sekä ”*sinä*” että ”*te*”) on monikko alkutekstissä. Meillä on tässä ensinnäkin viittaus luvussa 1 lueteltujen seitsemän seurakunnan jäseniin, mutta myös kaikkien aikojen kaikkien kristillisten seurakuntien jäseniin. Jeesuksen huomautus enkelin lähettämisestä toistaa sen, mitä sanottiin kirjan alussa. Herra Jeesus ilmoitti Ilmestyksensä lähettämällä enkelin apostoli Johanneksen luo (Ilm. 1:1).

Sitten Jeesus kuvailee itseään ja sanoo: ”*Minä olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa.*” Hän on sekä Daavidin Poika että Daavidin Herra. Daavidin juurivesana hän on Daavidin Luoja, Daavidin olemassaolon lähde. Silti Daavid oli myös hänen huomattavin esi-isänsä. Nämä sanat esittävät meille jälleen Kristuksen, jumalihmisen, kaksi luontoa. Jumalana hän on Daavidin ”*Juurivesa*”. Ihmisenä hän on Daavidin ”*suvusta*”. Hän kutsuu itseään myös nimityksellä ”*se kirkas kointähti*”. Kuten kirkas aamutähti idässä ilmoittaa selvästi uuden päivän koittamisesta, samoin Jeesuksen tuleminen maailmaan tuo niille, jotka tuntevat hänet Vapahtajakseen, varman lupauksen suuresta, uudesta iankaikkisesta päivästä, jota ei enää koskaan seuraa pimeä yö.

Tuon uuden päivän kirkkauteen hän sitten kutsuu kaikkia ihmisiä tulemaan. Jeesus lähetti Henkensä perustamaan hänen seurakuntansa maan päälle, ja tämän Hengen ja perustamansa seurakunnan kautta Jeesus antaa kutsun kaikille. ”*Henki ja morsian sanovat: 'Tule!'*” Morsian on tietysti seurakunta. Tätä armollista kutsua, jonka Henki antaa kirkon kautta, ei ole rajoitettu mitenkään. Ihmisiä kutsutaan vain tulemaan. Seurakunnan suurta lähetystehtävää, jota se suorittaa Pyhän Hengen johdatuksen alaisena, kuvaillaan tässä mitä yksinkertaisimmin sanoin.

Niiden, jotka kuulevat kutsun, tulee välittää se muille. ”*Ja joka kuulee, sanokoon: 'Tule!'*” Kaikkien niiden, jotka ovat kuulleet kutsun Karitsan hääaterialle, tulee esittää kutsu niille, jotka eivät vielä ole kuulleet sitä. Siten kutsu on välitetty sukupolvelta toiselle ja kansalta toiselle. Se, että tiedämme, että ”*aika on lähellä*” (jae 10), tekee tästä tehtävästä kiireellisen. Lupausta siunauksesta niille, jotka on kutsuttu hääaterialle (Ilm. 19:9), rohkaisee meitä jatkamaan sitä kaikin voimin.

Hengen ja morsiamen tarjoamasta pelastuksesta ei suljeta pois ketään muita kuin ne, jotka eivät tunne mitään tarvetta siihen eivätkä tahdo sitä. Vapahtaja jatkaa: ”*Ja joka janoaa, tulkoon, ja joka tahtoo, ottakoon elämän vettä lahjaksi.*” ”*Ne, jotka janoavat*” tarkoittaa niitä, jotka ovat oppineet näkemään suuren elämän veden tarpeensa, sen veden, joka virtaa ”*pelastuksen lähteistä*” (Jes. 12:3). Kaikki syntiset suljetaan taivaallisen Jerusalemin muurien ulkopuolelle ja heitetään tulijärveen. Vain ja ainoastaan ristillä avatussa

ja vuotavassa verilähteessä pestyt vaatteet puhdistuvat. Kun he kuulevat ja uskovat tämän, he alkavat tuntea tätä janoa. Ja jos he ovat janoisia, he ovat tervetulleita tulemaan. Jos he tahtovat sitä, he voivat saada sen ilman mitään lisäehtoja. Se on heidän, vapaana lahjana, ”*rahatta ja hinnatta*”, kuten Jesaja sanoo (Jes. 55:1).

Ennen viimeistä ilmoitusta lähelläolevasta tulemuksestaan Vapahtaja vielä kerran korostaa jumalallista arvovaltaa, jolla tämä kirja puhuu. Elämänsä viimeisinä viikkoina Mooses toisti käskyt ja säädökset, jotka Herra oli antanut Israelin lapsille. Hän käski heitä olemaan lisäämättä tai ottamatta pois mitään näistä käskyistä (5. Moos. 4:2). Ne olivat kaiken kaikkiaan Herran Jumalan käskyt. Salomo kertoo meille, miksi meidän ei tule rohjeta lisätä Herran sanoihin mitään kirjoittaessaan: ”*Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän vaatisi sinua tilille ja ettet valhettelijaksi joutuisi*” (Snl. 30:6). Toisin kuin ihmisten sanat, Jumalan sanat eivät tarvitse oikaisua tai parantelua, ei lisäämällä eikä vähentämällä.

Käsky, jonka Jeesus antaa tämän kirjan sanojen suhteen, ilmaisee jälleen kerran sen, että me olemme tässä tekemisissä itse Jumalan sanojen kanssa. Se on siksi vielä yksi todiste Ilmestyskirjan inspiraatiosta ja arvovallasta. Jumala tuottaa siinä kuvaillut vitsaukset jokaisen päälle, joka tekee mitään lisäyksiä tähän kirjaan. Ja jos joku hylkää ja poistaa jotain, mitä siihen on kirjoitettu, Jeesus uhkaa, että Jumala ottaa siltä ihmiseltä pois hänen osansa elämän puuhun ja pyhään kaupunkiin. On selvää, että Herra tahtoo, että me otamme tämän kirjan vakavasti ja käytämme sitä merkittävänä osana Jumalan Sanaa. Me tarvitsemme Jumalan armollista anteeksiantamusta sille välinpitämättömyydelle, jolla puhdasoppiset luterilaiset ovat usein kohdelleet sitä – aivan kuten nekin, jotka ovat lisänneet tähän kirjaan kaikenlaisia perustelemattomia kiliastisia tulkintoja, tarvitsevat Jumalan anteeksiantoa.

Nämä sanat on usein sovellettu koko Raamattuun. Vaikka ne koskevat suoranaisesti vain sitä, mitä Johannes on kirjoittanut Ilmestyskirjassa, ne siitä huolimatta ilmaisevat varoituksen, joka koskee koko Raamattua. Jos me uskomme, kuten meidän tulisi, että ”*koko Raamattu on Jumalan inspiroima*” (2. Tim. 3:16) ja että kaikki, mitä Raamattuun on kirjoitettu, on meidän opettamistamme varten (Room. 15:4), niin meidän täytyy uskoa

myös, että Jumala ei tahdo meidän lisäävän jotain tai ottavan jotain pois siitä, mitä hän inspiroi ja kirjoitutti. Lopuksi, kaitsevassa huolenpidossaan Jumala järjesti niin, että Ilmestyskirja on Uuden testamentin kaanonin lopussa. Sen seurauksena tavallinen lukija päätelee, että se, mitä tässä on sanottu Ilmestyskirjasta, koskee myös Ensimmäistä Mooseksen kirjaa ja kaikkia muita Raamatun kirjoja.

JOHANNEKSEN VIIMEISET SANAT SEURAKUNNILLE (22:20,21)

Kahdesti edellisessä tekstiyhteydessä Vapahtaja oli ilmoittanut lähelläolevan tulemuksensa seurakuntansa lopulliseksi pelastumiseksi. Johannes huomauttaa nyt, että tuolla lupauksella on erityinen merkitys. Hän sanoo:

20) ”Hän, joka näitä todistaa, sanoo: ’Totisesti, minä tulen pian.’ Amen, tule, Herra Jeesus! 21) Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien kanssa. Amen.”

”Nämä asiat” tarkoittaa niitä asioita, jotka koko tähän kirjaan on kirjoitettu (vrt. jakeet 18,19). Se, joka näitä todistaa, on Herra Jeesus, joka lähetti enkelinsä todistamaan näistä asioista. Johannes muistuttaa kuulijoitaan siitä, että hän, joka yksin kykenee avaamaan tulevaisuuden kirjan sinetit (Ilm. 5:5), tulee aivan varmasti. Hän on antanut meille sen lupauksen. Ja kun hän tulee, hän vapauttaa kansansa iäksi tämän nykyisen ajan kärsimyksistä (Room. 8:18) ja vaaroista, jotka uhkaavat heitä tässä maailmassa, ja hän vie heidät turvallisesti pyhään kaupunkiin.

Tässä ”jälkikristillisessä ajassa”, jossa huomattavien kirkonmiesten eku-
mania on johtanut heidät vähättelemään opin merkitystä ja antamaan miltei mille tahansa harhaopille olemassaolonoikeuden näkyvässä seurakunnassa ja jossa jumalattomat hallitukset ovat jälleen tekemässä vaikeaksi olla uskollinen kuolemaan saakka, meidän tulisi kyetä ymmärtämään, miksi Johannes vastaa Vapahtajan lupaukseen pikaisesta paluusta rukouksella: ”Amen, tule, Herra Jeesus!” Tulkoon hän pian kukistamaan ne, jotka ovat

hyökänneet hänen seurakuntansa kimppuun sisäpuolelta ja ulkopuolelta! Tulkoon hän pian tuomaan meille ”valoisan taivaallisen maan”, ”ihanan ja autuaan maan”, jossa ”mitkään pilvet eivät hänen kirkkauttaan kätke!”

”Herran Jeesuksen armo olkoon kaikkien [Becker: ’pyhien’] kanssa. Amen.” Tällä siunauksella Johannes muistuttaa meitä siitä, että ne ihanat lahjat, jotka meille on luvattu Ilmestyskirjan näyissä, eivät kuulu meille minkään ansiomme tähden, vaan pelkästään Jumalan vapaan armon kautta Kristuksessa. Hänelle olkoon kaikki ylistys ja kunnia iankaikkisesti! Amen.

The Angel with the Key to the Pit

Concordia-julkaisusarjassa ilmestyneet:

Robert D. Preus: Kristuksen kirkon usko ja nykyajan raamatuntutkimus. Yhteinen julistus vanhurskauttamisesta lyhyesti selitettynä.

Hannu Lehtonen (toim.): Syttyneitä sydämiä. Ajankohtaiskirja vanhurskauttamisesta.

Siegbert W. Becker: Ilmestyskirjan selitys - Kaukainen voittolaulu.

Kalle Jokinen: Lohduttakaa, lohduttakaa.

Robert D. Preus: Raamatun inspiraatio. Tutkimus 1600-luvun luterilaisten dogmaatikkojen teologiasta.

Tom G. A. Hardt: Luther ja Raamatun sanainspiraatio – Luther och Skriftens verbalinspiration. En kritisk analys av Miikka Ruokanens bok ”Doctrina divinitus inspirata. Martin Luther’s position in the ecumenical problem of biblical inspiration.”

Martti Luther: Kirkon sananpalvelijoiden asettamisesta.

Martti Luther: Korkean veisun selitys.

Martti Luther: Tämä on minun ruumiini – Lutherin taistelu ehtoollisen reaaliapresensin puolesta.

CONCORDIA

